

İÇİNDEKİLER

Bu Yorum Kitabında Kullanılan Kısaltmalar	5
Yazarın Önsözü: Bu Yorum Kitabı Size Nasıl Yardımcı Olabilir?	6
Kutsal Kitap'ı İyi Okumak İçin Bir Kılavuz.....	8
Yorum Kitabı:	
Romalılar'a Giriş.....	15
Romalılar 1	19
Romalılar 2.....	48
Romalılar 3.....	62
Romalılar 4.....	78
Romalılar 5.....	89
Romalılar 6.....	104
Romalılar 7.....	115
Romalılar 8.....	127
Romalılar 9.....	152
Romalılar 10.....	171
Romalılar 11.....	181
Romalılar 12.....	192
Romalılar 13.....	208
Romalılar 14.....	225
Romalılar 15.....	237
Romalılar 16.....	250
Ek Bir: Grekçe Dilbilgisi Yapısının Tanımları	264
Ek İki: Metinsel Kritik	272
Ek Üç: Sözlük	276
Ek Dört: Doktrinsel Bildiri.....	286

ROMALILAR KİTABI'NDAKİ ÖZEL KONULARIN İNDEKSİ

Göndermek (<i>Apostellō</i>), 1:1	21
İlk Kilise'nin <i>Kerygması</i> , 1:2	22
Tanrı Oğlu, 1:3	23
Benlik (<i>Sarx</i>), 1:3	24
Tanrı'nın İsimleri, 1:4	26
Bob'un Müjdesel Öryargıları, 1:5	30
Çağrılmış1:6	30
Kutsallar, 1:6	31
Baba, 1:7	32
Doğruluk, 1:17	35
Pavlus'un Yazılarındaki "Gerçek", 1:18	39
Yok et, Mahvet, Boz (<i>Phtheirē</i>), 1:23	42
Yürek, 1:24	42
Sonsuza Dek (Grekçe Deyimler), 1:25	43
Amin, 1:25	44
Homoseksüellik, 1:26,27	45
Yeni Antlaşma'daki Kötülük ve Erdemler, 1:28-31	46
Pavlus'un <i>Huper</i> Bileşimlerini Kullanımı, 1:30	46
Tövbe, 2:4	50
İrkçilik, 2:11	53
Övünme, 2:17	57
"Deneme" ve İmaları Hakkındaki Grekçe Terimler, 2:18	58
Hükümsüz Kılmak (<i>Katargeō</i>), 3:3	64
Yücelik, 3:23	70
Kişinin Kurtuluşu Konusunda Yeni Antlaşma Kanıtları, 3:24	71
Fidye/Kurtarma, 3:24	71
İnanmak/İman, 4:5	81
Mühür, 4:11	83

Garanti, 4:16.....	85
Barışma, 5:1	91
İçinde Bulduğumuz (<i>Histēmi</i>), 5:2.....	92
Sıkıntılar, 5:3.....	94
Tanrı'nın Egemenliği'nde Hüküm Sürmek, 5:17,18.....	101
Vaftiz, 6:3-4	106
Kutsallaştırılma, 6:4.....	107
Öz (<i>Tupos</i>), 6:17	112
Pavlus'un Tanrı'ya Övgüsü, Duası ve Şükranları, 7:25.....	125
İsa ve Kutsal Ruh, 8:9	132
Üçlü Birlik, 8:11	134
İnanlıların Mirası, 8:17.....	138
Doğal Kaynaklar, 8:19	139
Umut, 8:25	142
Sebat Etmek, 8:25	143
Kutsal Ruh'un Kişiliği 8:26	145
İlk Doğan, 8:29	147
Seçilmişlik/Önceden Belirlenme ve Tanrıbilimsel Bir Dengeye Olan İhtiyaç, 8:33	148
<i>Archē</i> , 8:38	150
Duada Aracılık Etmek, 9:3.....	155
Lanet (<i>Anathema</i>), 9:3.....	158
Antlaşma, 9:4	159
Küçük Bir Topluluk, Üç Anlamda, 9:27-28	167
Köşe Taşı, 9:33	169
Boyun Eğmek, 10:3.....	173
Kurtuluş İçin Kullanılan Grekçe Fiil Zamanları, 10:4.....	174
İtiraf, 10:9.....	175
Rab'bin İsmi, 10:9.....	176
Nasıralı İsa, 10:13	177
Sır, 11:25	188

Kutsal, 12:1	194
Bu Çağ ve Gelecek Olan Çağ, 12:2	195
Yenilenmek (<i>Anakainōsis</i>), 12:2	196
Tanrı'nın İsteği (<i>Thelēma</i>), 12:2	196
Yeni Antlaşma Peygamberliği, 12:6	198
Cömert, içten (<i>Haplotēs</i>), 12:8.....	201
<i>Koinōnia</i> , 12:13.....	204
İnsansal Hükümet, 13:1.....	210
Pavlus'un Musa'nın Yasası Hakkındaki Görüşleri, 13:9.....	215
Mısır'dan Çıkış 20 Hakkında Notlar 20,13:15,17.....	215
Zayıflık, 14:1	227
Hristiyanlar Birbirlerini Yargılamalı Mıdır?, 14:13	231
Tanrı'nın Egemenliği, 14:17	233
Ruhça Geliştirmek, 15:2.....	239
Dolup Taşmak (<i>Perissevō</i>), 15:13.....	242
Hristiyan ve Aç İnsanlar, 15:26	246
Tanrı'nın Planında Kadınlar, 16:1.....	252
Kilise (<i>Ekklesia</i>), 16:1	254
Kişisel Kötülük, 16:20	259
Sonsuz, 16:26.....	262

BU YORUM KİTABINDA KULLANILAN KISALTMALAR

AB	Anchor Bible Commentaries, ed. William Foxwell Albright ve David Noel Freedman
ABD	Anchor Bible Dictionary (6 cilt.), ed. David Noel Freedman
AKOT	Analytical Key to the Old Testament, John Joseph Owens
ANET	Ancient Near Eastern Texts, James B. Pritchard
BDB	A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament, F. Brown, S. R. Driver ve C. A. Briggs
BHS	Biblia Hebraica Stuttgartensia, GBS, 1997
IDB	The Interpreter's Dictionary of the Bible (4 cilt.), ed. George A. Buttrick
ISBE	International Standard Bible Encyclopedia (5 cilt.), ed. James Orr
JB	Jerusalem Bible
JPSOA	The Scriptures According to the Masoretic Text: A New Translation (The Jewish Publication Society of America)
KB	The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament, Ludwig Koehler ve Walter Baumgartner
LAM	The Bible From Ancient Eastern Manuscripts (the Peshitta), George M. Lamsa
LXX	Septuagint (Greek-English), Zondervan, 1970
MOF	A New Translation of the Bible, James Moffatt
MT	Masoretic Hebrew Text
NAB	New American Bible Text
NASB	New American Standard Bible
NEB	New English Bible
NET	NET Bible: New English Translation, İkinci Beta Edition
NIDOTTE	New International Dictionary of Old Testament Theology and Exegesis (5 cilt.), ed. Willem A. VanGemeren
NRSV	New Revised Standard Bible
NIV	New International Version
NJB	New Jerusalem Bible
OTPG	Old Testament Parsing Guide, Todd S. Beall, William A. Banks ve Colin Smith
REB	Revised English Bible
RSV	Revised Standard Version
SEPT	The Septuagint (Grekçe-İngilizce), Zondervan, 1970
TEV	Kitabı Mukaddes Şirketi'nden Today's English Version
YLT	Young's Literal Translation of the Bible, Robert Young
ZPBE	Zondervan Pictorial Bible Encyclopedia (5 cilt.), ed. Merrill C. Tenney

YAZARIN ÖNSÖZÜ:

BU YORUM KİTABI SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİR?

Kutsal Kitap yorumu, antik çağlarda yaşayan esinlendirilmiş yazarı, Tanrı'dan gelen mesajın günümüzde anlaşılıp hayatımıza uyarlanabileceği şekilde anlamaya çalışan mantıksal ve ruhsal bir süreçtir.

Ruhsal süreç çok önemli olduğu halde tanımlanması zordur. Tanrı'ya teslimiyet ve açıklığı gerektirir. Bunun için (1) Tanrı'ya duyulan bir açlık ve susuzluk, (2) O'nu tanıma arzusu ve (3) O'na hizmet etme arzusu olmalıdır. Bu süreç, dua, itiraf ve yaşam biçimini değiştirmeye razı olmayı gerektirir. Yorum sürecinde Kutsal Ruh'un rolü çok önemlidir ama içten ve Tanrı yolunda olan Hristiyanlar'ın Kutsal Kitap'ı neden farklı farklı anladıkları bir sırdır.

Ruhsal süreci tanımlamak daha kolaydır. Metine yaklaşımımızda tutarlı ve adil olmalı ve kişisel ya da mezhepsel yargılardan etkilenmemeliyiz. Hepimiz tarihsel olarak şartlandırılmışızdır. Hiçbirimiz objektif, tarafsız yorumcular değiliz. Bu yorum kitabı, önyargılarımızın üstesinden gelmemize yardım etmek üzere yapılandırılmış üç yorumsal ilkeyi içeren dikkatli bir mantıksal süreç sunar.

Birinci İlke

Birinci ilke, Kutsal Kitap'taki bir kitabın yazıldığı tarihsel ortama ve hangi tarihsel nedenden ötürü yazıldığına dikkat etmektir. Kitabın yazarının bir amacı, iletmek istediği bir mesajı vardı. Metin bizler için, özgün, antik, esinlendirilmiş yazarı için geldiği anlamdan farklı bir anlama gelemmez. Anahtar, bizim tarihsel, duygusal, kültürel, kişisel ya da mezhepsel ihtiyacımız değil, yazarın amacıdır. Uygulama, yorumun ayrılmaz bir parçasıdır ama doğru yorum her zaman uygulamadan önce gelmelidir. Her Kutsal Kitap metninin bir tek anlamı olduğu tekrar edilmelidir. Bu anlam, özgün Kutsal Kitap yazarının Kutsal Ruh'un önderliğinde, kendi zamanında iletmeyi amaçladığı anlamdır. Bu bir tek anlamın, farklı kültürler ve durumlarda birçok olası uygulaması olabilir. Bu uygulamalar, özgün yazarın ana gerçeğiyle bağlantılanmalıdır. Bu nedenden ötürü, bu etüt kılavuzu yorum kitabı, Kutsal Kitap'ın her kitabına bir giriş sağlamak üzere tasarlanmıştır.

İkinci İlke

İkinci ilke, edebi üniteleri tanımlamaktır. Kutsal Kitap'taki her kitap, birleşik bir belgedir. Yorumcuların, gerçeğin bir yönünü ele alarak öne çıkarıp öbürlerini devre dışı bırakmaya hiçbir hakları yoktur. Bu yüzden, her bir edebi üniteyi yorumlamadan önce Kutsal Kitap'taki kitabın bütününe neden yazıldığını anlamaya çalışmalıyız. Kitabın içindeki bölümler, paragraflar ve ayetler olmak üzere ayrı ayrı kısımlar ünitenin bütününe gelmediği bir anlama gelemmez. Yorum, kitabın bütününden bir sonuç çıkarma yaklaşımından kısımların tümevarımsal yaklaşımına geçmelidir. Bu yüzden, bu etüt kılavuzu yorum kitabı, öğrencinin her edebi ünitenin yapısını paragraf paragraf analiz etmesine yardım etmek üzere tasarlanmıştır. Paragraf ve bölüm ayrımları esinlendirilmemişlerdir ama düşünce ünitelerini tanımlamamıza yardımcı olurlar. Cümle, cümlecik ya da sözcük düzeyinde değil, paragraf düzeyinde yorum yapmak, Kutsal Kitap yazarının amaçladığı anlamı izlemekte anahtardır. Paragraflar birleşik bir konuyu temel alırlar, buna sık sık tema ya da konu cümlesi adı verilir. Paragraftaki her sözcük, sözcük grubu, yan cümle ve cümle bir şekilde bu birleşik konuyla bağlantılıdır. Bunlar onu sınırlar, açar, açıklar ve/ya da sorgular. Doğru yorumda gerçek bir anahtar, Kutsal Kitap'taki kitabı oluşturan edebi ünitelerde özgün yazarın düşüncesini paragraf paragraf izlemektir. Bu etüt kılavuzu yorum kitabı öğrencinin modern İngilizce çevirileri kıyaslayarak bunu yapmasına yardım etmek üzere tasarlanmıştır. Bu çevirilerin seçilmiş olmasının nedeni farklı tercüme teorilerini kullanmış olmalarıdır:

Kitabı Mukaddes Şirketi'nin Grekçe metni düzeltilmiş dördüncü baskısıdır (UBS4). Bu metin modern metin bilginleri tarafından paragraflandırılmıştır.

Yeni Kral James Çevirisi (NKJV), Textus Receptus adı verilen Grekçe el yazması geleneğini temel alan kelimesi kelimesine harfi bir çeviridir. Paragraf bölümleri diğer çevirilerinkinden daha uzundur. Bu uzun üniteler öğrencinin birleşik konuları görmelerine yardımcı olur.

The New Revised Standard Version (NRSV) düzeltilmiş bir kelimesi kelimesine tercümedir. Aşağıdaki iki modern çevirinin bir nokta noktasını oluşturur. Paragraf bölümleri konuları tanımlamada epey yardımcı olur.

The Today's English Version (TEV) Kitabı Mukaddes Şirketi tarafından yayınlanan dinamik bir denk tercümedir. Kutsal Kitap'ı, modern İngilizce konuşan okur ya da konuşmacının Grekçe metnin anlamını anlayabileceği şekilde tercüme etmeye çalışır. Tıpkı NIV gibi, özellikle de Müjdeler'de olmak üzere, paragrafları konu yerine konuşan kişinin sözlerine göre ayırır. Bu uygulama yorumcunun amacına yardımcı olmaz. Hem UBS4 ve hem de TEV'in aynı kuruluş tarafından yayınlandığı halde paragraflamalarının farklı olması ilginçtir.

The Jerusalem Bible (JB), Fransız Katolik tercümeyle temel alan dinamik bir denk tercümedir. Paragraflamayı Avrupalı bir bakış açısına göre kıyaslamakta çok yararlıdır.

Yazılı metin, 1995 Updated New American Standard Bible (NASB) kelimesi kelimesine bir tercümedir. Bu paragraflamayı ayet ayet yorumlar izler.

Üçüncü İlke

Üçüncü ilke, Kutsal Kitap'taki söz ya da sözcük gruplarının mümkün olan en geniş anlam yelpazesini kavramak için (anlam alanı) onu değişik tercümelerde okumaktır. Grekçe bir sözcük grubu ya da bir sözcük sık sık farklı şekillerde anlaşılabilir. Bu değişik çeviriler bu seçenekleri ortaya koyar ve Grekçe elyazması çeşitliliklerini tanımlayıp açıklamaya yardımcı olur. Doktrini etkilemezler ama esinlendirilmiş antik bir yazarın kaleme aldığı özgün metne geri dönmeye çalışmamızda bize yardımcı olur. Bu yorum kitabı, öğrencinin yorumlarını kontrol etmesi için çabuk bir yol sunmaktadır. Kesin olmaktan çok bilgilendirici ve düşündürücü olması tasarlanmıştır. Diğer olası yorumlar, sık sık, o kadar çok dar görüşlü, dogmatik ve mezhepsel olmamamıza yardımcı olur. Yorumcuların, antik metnin ne kadar muğlak anlamlı olabileceğini görmek için daha geniş bir yorumsal seçim yelpazesine ihtiyaçları vardır. Gerçek kaynaklarının Kutsal Kitap olduğunu iddia eden Hristiyanlar arasında ne kadar az görüş birliği olduğu şok edicidir. Bu ilkeler beni antik metni çözmeye zorlayarak tarihsel şartlandırılmalarının büyük bir kısmını yenmeme yardımcı oldu. Umudum size de bir bereket olması.

Bob Utley

East Texas Baptist University

27 Haziran, 1996

KUTSAL KİTAP'I İYİ OKUMAK İÇİN BİR KILAVUZ:

DOĞRULUĞU KANITLANABİLEN GERÇEĞİ KİŞİSEL OLARAK ARAMAK:

Gerçeği bilebilir miyiz? Gerçek nerede bulunur? Onu mantıklı bir şekilde kanıtlayabilir miyiz? Nihai bir Otorite var mıdır? Yaşamlarımıza, dünyamıza yol gösterebilecek mutlaklar var mıdır? Yaşamın bir anlamı var mı? Neden buradayız? Nereye gidiyoruz? Bütün mantıklı insanların üzerinde düşündüğü bu sorular zamanın başlangıcından beri insan zekâsını meşgul etmiştir (Vaiz 1:13-18; 3:9-11). Hayatım için bütünleştirici bir merkez bulmak üzere kişisel arayışımı hala hatırlıyorum. Mesih'e, özellikle ailemdeki önemli başkalarının tanıklığını temel alarak, genç yaşta iman ettim. Yetişkinliğe geçerken aklımda yer alan kendim ve dünyam hakkındaki sorular da arttı. Basit kültürel ve dini klişeler, okuduğum ya da yaşadığım deneyimlere anlam getirmiyordu.

Karışıklık, arama, özlem ve sık sık da içinde yaşadığım duyursuz katı dünya karşısında bir umutsuzluk duygusuyla dolu bir zamandı. Birçokları bu nihai sorulara yanıtları olduğunu iddia ediyordu ama bunları araştırıp üzerlerinde düşündükten sonra onların yanıtlarının, 1) kişisel felsefelerini, 2) antik mitleri, 3) kişisel deneyimleri ya da 4) psikolojik yansımaları temel aldığını gördüm. Benim dünyaya bakış açımı, bütünleştirici merkezimi ve yaşama amacımı üzerine kuracağım bir doğrulama, kanıt ve mantık düzeyine ihtiyacım vardı.

Bunları Kutsal Kitap'ı etüdümde buldum. Kutsal Kitap'ın güvenilirliğinin kanıtını aramaya başladım ve bunları, 1) Kutsal Kitap'ın arkeoloji tarafından kanıtlanan tarihsel güvenilirliğinde, 2) Eski Antlaşma peygamberliklerinin doğruluğunda, 3) Kutsal Kitap'ın tamamının yazılması bin altı yüz yıldan daha uzun bir süre sürdüğü halde Kutsal Kitap mesajının birliği ve 4) Kutsal Kitap'ı okuduktan sonra yaşamları kalıcı bir biçimde değişen insanların kişisel tanıklığında buldum. Birleşik bir iman ve inanç sistemi olarak Hristiyanlık, insan yaşamının karmaşık sorularını ele alma gücüne sahiptir. Bu mantıklı bir çerçeve sağlamakla kalmadı, Kutsal Kitapsal imanın deneysel yönü bana duygusal sevinç ve denge getirdi. Hayatımın bütünleştirici merkezini bulduğumu düşündüm; bu Kutsal Kitap aracılığıyla anlaşıldığı şekliyle Mesih'ti. Bu sarhoş edici bir deneyim, duygusal bir özgürlüktü.

Ancak, bu kitabın bazen aynı kiliseler ve düşünce ekolleri içinde bile kaç tane farklı yorumu olduğunu anlamaya başladığımda hissettiğim şok ve acıyı hâlâ hatırlayabiliyorum. Kutsal Kitap'ın esinlendirilmiş ve güvenilir olduğunu kabul etmek son değil, sadece başlangıçtı. Kutsal Kitap'ın Otoritesi ve güvenilirliğini savunan kişilerin, onun içinde yer alan birçok anlaşılması zor parça hakkındaki çeşitli ve çelişkili yorumlarını nasıl doğrulayabilir ya da ret edebilirim? Bu görev hayatımın hedefi ve iman haccım haline geldi. Mesih'e olan imanımın (1) bana büyük bir esenlik ve sevinç getirdiğini biliyordum.

Aklım, içinde yaşadığım kültürün (post-modernlik) göreceliği; (2) çelişkili dinsel sistemlerin (dünya dinleri) dogmatizmi ve (3) mezhepsel kibir içinde bazı mutlakların özlemini çekiyordu. Antik edebiyatın yorumuna geçerli yaklaşımları arayışında, kendi tarihsel, kültürel, mezhepsel ve deneysel önyargılarımı keşfedince şaşırardım. Ben Kutsal Kitap'ı sık sık kendi görüşlerimi sağlamlaştırmak için okumuştum. Onu, kendime güvensizliğimi ve yetersizlik duygumu tekrar doğrularken başkalarına saldıracak bir dogma kaynağı olarak kullanmıştım.

Bunu anlamak bana büyük bir acı verdi! Hiçbir zaman tamamen objektif olamayacağım halde, Kutsal Kitap'ı daha iyi bir şekilde okuyan biri haline gelebilirim. Önyargılarımı tanımlayıp onların varlıklarını kabul ederek onları sınırlayabilirim. Henüz onlardan kurtulmuş değilim ama kendi zayıflıklarımınla yüzleştim

Yorumcu sık sık iyi Kutsal Kitap okumanın en büyük düşmanıdır! Siz okurun da bunları benimle birlikte inceleyebilmeniz için kendi Kutsal Kitap etüdümüne taşıdığım bazı önvarsayımları listeleyeyim:

I. Önvarsayımlar

- Ben Kutsal Kitap'ın tek gerçek Tanrı'nın dek esinlendirilmiş Kendini vahyi olduğuna inanıyorum. Bu yüzden, Kutsal Kitap, belirli bir tarihsel bir ortamda özgün ilahi yazarın (Kutsal Ruh'un) amacının ışığında yorumlanmalıdır.
- Ben Kutsal Kitap'ın halk için, bütün insanlar için yazılmış olduğuna inanıyorum! Tanrı Kendisini bizlerle tarihsel ve kültürel bir bağlamda açık bir şekilde konuşmak üzere ayarlamıştır. Tanrı gerçeği saklamaz; Tanrı bizim gerçeği anlamamızı ister! Bu yüzden Kutsal Kitap, bizim şimdi içinde yaşadığımız zamanın ışığında değil, yazıldığı zamanın ışığında yorumlanmalıdır. Kutsal Kitap bizler için, onu ilk okuyanlar ya

da duyanlara hiçbir zaman söylemediği şeyler anlamına gelmemelidir. Kutsal Kitap ortalama bir insan tarafından anlaşılabilir ve normal insansal iletişim biçimleri ve teknikleri kullanır.

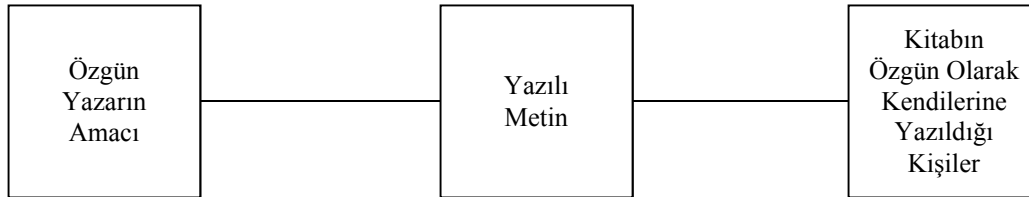
- C. Ben Kutsal Kitap'ın mesaj ve amacının birleşik olduğuna inanıyorum. Kutsal Kitap, anlaşılması zor ve çelişkili gibi görünen ayetler içerse de kendi kendini yalanlamaz. Bu yüzden Kutsal Kitap'ın en iyi yorumcusu Kutsal Kitap'ın kendisidir.
- D. Ben (peygamberlikler hariç) her ayetin, özgün, esinlendirilmiş yazarın amacını temel alan tek bir anlamı olduğuna inanıyorum. Özgün yazarın amacını bildiğimizden hiçbir zaman kesinlikle emin olamayacağımız halde, onun ne olduğuna işaret eden birçok gösterge vardır:
1. parçayı dile geçirmek seçilmiş olan yazı türü (edebi tür)
  2. yazının yazılmasına neden olan tarihsel ortam ve/ya da özel durum
  3. her edebi ünitenin yanı sıra kitabın bütünü edebi içeriği
  4. edebi ünitelerin mesajın tümüyle bağlantılarının metinsel tasarımı (ana hatlar)
  5. mesajı iletmek için kullanılan özel dilbilgisel özellikler
  6. mesajı sunmak için seçilen sözcükler
  7. paralel ayetler

Bu alanların her birinin etüdü, bir parçayı etüdümüzün hedefi haline gelir. Kutsal Kitap'ı iyi bir şekilde okuma yöntemimi açıklamadan önce, birçok yorum farklılığına neden olan, uygunsuz ve bu yüzden de uzak durulması gereken günümüz yöntemlerinden bazılarını betimleyeyim.

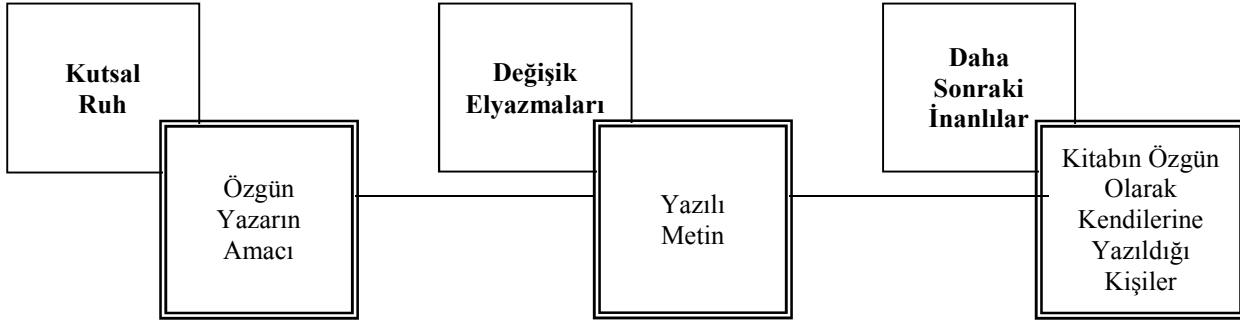
II. Uygun Yöntemler

- A. Kutsal Kitap'ın içinde yer alan kitapların edebi bağlamlarını görmezden gelmek ve her cümleyi, cümlecığı ya da hatta teker teker sözleri yazarın amacıyla ya da metnin daha büyük çerçevesiyle alakası olmayan gerçek bildirimleri olarak kullanmak. Buna sık sık "metin sağlaması yapmak" adı verilir.
- B. Kitapların tarihsel ortamını göz ardı ederek onun yerine metnin kendisi tarafından çok az desteklenen ya da hiç desteklenmeyen sözde bir tarihsel ortamı koymak.
- C. Kitapların tarihsel ortamını görmezden gelerek onu öncelikle modern bireysel Hristiyanlar için yazılmış olan bir yerel bir gazete gibi okumak.
- D. Metni alegorik bir hale getirip onu, ilk işitenlerle ve özgün yazarın amacıyla hiçbir alakası olmayan felsefe/teolojik bir mesaja dönüştürmek suretiyle kitapların tarihsel ortamını görmezden gelmek.
- E. Kişinin, özgün yazarın amacı ve bildirdiği mesajın yerine onunla bir alakası olmayan kendi teoloji sistemini, sevdiği doktrini ya da çağdaş konuyu koyarak özgün mesajı görmezden gelmesi. Bu, sık sık Kutsal Kitap'ı ilk olarak bir konuşmacının yetkisini pekiştirmek için okumanın ardından gelişen bir olgudur. Bundan sık sık, "okur karşılığı" (bu-metin-benim-için-ne-anlama-geliyor) olarak söz edilir.

Bütün yazılı insansal iletişimlerde en az üç bağlantılı öge bulunur:

Geçmişte, değişik okuma teknikleri üç öğeden birine odaklanıyordu. Ama Kutsal Kitap'ın eşsiz esinini gerçekten doğrulamak için değiştirilmiş bir şema daha uygundur:

Gerçekte yorum sürecine üç öge de dahil edilmelidir. Benim yorumum, onaylama amacı için, özgün yazar ve metin olan ilk iki ögeye odaklanır. Büyük bir olasılıkla, (1) Kutsal Kitap metinlerini alegori biçimde yorumlayanlar ya da fazlasıyla ruhsallaştıranlar ve (2) “okur karşılığı” (bu-metin-benim-için-ne-anlama-geliyor) yorumunun getirdiğini gözlemlediğim suiistimallere tepki gösteriyordum. Suiistimal her aşamada gerçekleşebilir. Motivasyonlarımızı, önyargılarımızı, tekniklerimizi ve uygulamalarımızı her zaman kontrol etmeliyiz. Ama yorumlar konusunda hiçbir sınır, hiçbir ölçüt yoksa onları nasıl kontrol edebiliriz ki? İşte bu noktada yazarın amacı ve metinsel yapı bana, olası geçerli yorumların kapsam alanlarını sınırlayarak bana bir ölçüt sağlar.

Uygun olmayan okuma tekniklerinin ışığında, iyi Kutsal Kitap okuma ve yorumu konusunda bir doğrulama ve tutarlılık sunan olası yaklaşımlardan bazıları nelerdir?

III. İyi Kutsal Kitap Okumasına Olası Yaklaşımlar

Bu noktada, belirli edebi türlerin kendilerine özgü yorum tekniklerini değil, her türlü Kutsal Kitap metni için geçerli olan yorumsal ilkeleri ele alacağım. Edebi türlere özgü yaklaşımlar konusunda iyi bir kitap, Zondervan yayınevi tarafından basılan, Gordon Fee ve Douglas Stuart’ın yazdığı *How To Read The Bible For All Its Worth* adlı kitaptır. Benim yöntemim, ilk olarak okurun Kutsal Kitap’ı dört kişisel okuma devresi aracılığıyla Kutsal Ruh’un aydınlatmasına izin vermesine odaklıdır. Bu yöntem, Kutsal Ruh, metin ve okuru ikinci değil, birinci sıraya koyar. Bu ayrıca okuru, yorumculardan gereğinden fazla etkilenmekten korur. “Kutsal Kitap, yorum kitaplarına epey ışık tutar” denildiğini duymuştum. Bunu, Kutsal Kitap’ı anlamakta yardımcı olan kitapları küçümsemek için değil, onların kullanımı için uygun bir zamanın olması için yalvararak söylüyorum. Yorumlarımızı metnin kendisiyle destekleyebilmeliyiz. Üç alan hiç olmazsa sınırlı doğrulama sağlar:

1. özgün yazarın
  - a. tarihsel ortamı
  - b. metnin edebi çerçevesi
2. özgün yazarın seçtiği
  - a. dilbilgisel yapılar (sözdizimi)
  - b. çağdaş çalışma kullanımı
  - c. edebi tür
3. Şunları doğru anlamamız.
  - a. ilgili paralel parçalar
  - b. doktrinler arasındaki ilişki (paradoks)

Yorumlarımızın ardındaki nedenleri ve mantığı da bildirebilmeliyiz. Kutsal Kitap, bizim iman ve uygulama konusundaki tek kaynağımızdır. Ne yazık ki, Hristiyanlar sık sık Kutsal Kitap’ın öğrettikleri ya da onayladıkları şeyler hakkında görüş ayrılığı içindedir. Kutsal Kitap’ın Tanrı tarafından esinlendirilmiş olduğunu söyleyip sonra da inanlıların onun ne öğrettiği ya da ne talep ettiği konusunda görüş birliğine varamamaları onların başarısız olmalarına neden olur!

Dört okuma devresi aşağıdaki yorumsal anlayışları sağlamak üzere tasarlanmışlardır:

A. İlk okuma devresi

1. Kitabı bir oturuşta okuyun. Sonra yeniden başka bir çeviriden, tercihen farklı bir tercüme teorisiyle çevrilmiş bir çeviriden okuyun,
    - a. kelimesi kelimesine (NKJV, NASB, NRSV)
    - b. dinamik eşdeğerli (TEV, JB)
    - c. Başka sözcüklerle anlatan (Living Bible, Amplified Bible)
  2. Yazının bütününe ana amacını arayın. Konusunun ne olduğunu belirleyin.
  3. Eğer mümkünse, bu ana amacı ya da konuyu açıkça dile getiren bir edebi türü, bir bölümü, bir paragrafı ya da cümleyi ayırın.
  4. Ağır basan edebi türün ne olduğunu bulun
    - a. Eski Antlaşma
      - (1) İbranice anlatı
      - (2) İbranice şiir (bilgelik edebiyatı, mezmur)
      - (3) İbranice peygamberlik (düzyazı, şiir)
      - (4) Yasa kuralları
    - b. Yeni Antlaşma
      - (1) Anlatılar (Müjdeler, Elçilerin İşleri)
      - (2) Benzetmeler (Müjdeler)
      - (3) Mektuplar
      - (4) Vahiysel edebiyat
- B. İkinci okuma devresi
1. Kitabın bütününe yeniden okuyun ve ana konuları bulmaya çalışın.
  2. Ana konuların ana hatlarını çıkarın ve içeriklerini kısaca basit bir cümleyle bildirin.
  3. Amaç cümlelerinizi ve geniş ana hatlarınızı yardımcı kitaplardan kontrol edin.
- C. Üçüncü okuma devresi
1. Kitabın bütününe yeniden okuyun, tarihsel ortamı ve yazılma nedenini Kutsal Kitap'taki kitabın kendisinden bulun.
  2. Kutsal Kitap kitabında sözü edilen tarihsel öğeleri listeleyin
    - a. yazarı
    - b. tarihi
    - c. kimler için yazıldığı
    - d. yazılmasının kesin nedeni
    - e. yazılma nedeniyle bağlantılı olan kültürel ortamın yönleri
    - f. tarihsel kişiler ve olaylardan söz edilmesi
  3. Yorumlamakta olduğunuz Kutsal Kitap kitabının yazmış olduğunuz ana hatlarını açarak bir paragraf haline getirin. Her zaman edebi ünitenin ne olduğunu bildirin ve ana hatlarını çıkarın. Bu birkaç bölüm ya da paragraf olabilir. Bu, özgün yazarın mantığı ve metinsel tasarımı izlemenize yardımcı olur.
  4. Yardımcı kitaplar kullanarak bulduğunuz tarihsel ortamı kontrol edin.
- D. Dördüncü okuma devresi
1. O edebi üniteyi yine birkaç çeviriden okuyun
    - a. kelimesi kelimesine (NKJV, NASB, NRSV)
    - b. dinamik eş değerlisi (TEV, JB)
    - c. başka sözcüklerle anlatan (Living Bible, Amplified Bible)
  2. Edebi ya da dilbilgisel yapıları arayın
    - a. tekrarlanan sözcük grupları, Efesliler 1:6,12,13
    - b. tekrarlanan dilbilgisel yapılar, Romalılar 8:31
    - c. çelişen kavramlar
  3. Aşağıdaki öğeleri listeleyin
    - a. önemli terimler
    - b. sıra dışı terimler
    - c. önemli dilbilgisel yapılar
    - d. özellikle zor sözcükler, cümlecikler ve cümleler
  4. Uygun paralel parçaları arayın
    - a. kullandığınız konudaki en açık öğretiyi arayın
      - (1) "sistemik teoloji" kitapları
      - (2) kaynakçalı Kutsal Kitaplar
      - (3) Kutsal Kitap ABC Dizinleri

- b. Konunuz içinde olası bir paradoksal ikili arayın. Kutsal Kitap'taki gerçeklerin birçoğu diyalektik ikililer olarak sunulur, birçok mezhepsel çatışma Kutsal Kitapsal gerginliğin yarısının metin sağlamasının yapılmasından kaynaklanır. Kutsal Kitap'ın bütünü esinlendirilmiştir ve yorumumuza Kutsal Kitapsal bir denge sağlamak istiyorsak onun mesajının bütünü aramalıyız.
  - c. Aynı kitabın, aynı yazarın ya da aynı edebi türün içinde paralellikler arayın; Kutsal Kitap kendi kendisinin en iyi yorumcusudur çünkü bir tek yazarı vardır, o da Kutsal Ruh'tur.
5. Tarihsel ortam ve yazılma nedeni konusundaki gözlemlerinizi kontrol etmek için yardımcı kitaplar kullanın
- a. Çalışma Kutsal Kitapları
  - b. Kutsal Kitap ansiklopedileri, elkitapları ve sözlükleri
  - c. Kutsal Kitap giriş bölümleri
  - d. Kutsal Kitap yorum kitapları (etüdünüzün bu noktasında, geçmiş ve şimdiki inanlı çevrenizin kişisel etüdünüzde size yardım etmesine ve sizi düzeltmesine izin verin.)

IV. Kutsal Kitap yorumunun uyarlanması

Bu noktada uyarlamaya dönüyoruz. Metni özgün ortamında anlamak için gerekli zamanı harcadık ve şimdi de onu kendi yaşamınıza, kendi kültürünüze uyarlamamız gerekiyor. Ben Kutsal Kitapsal otoriteyi, “özgün Kutsal Kitap yazarının kendi gününe söylediklerini anlayıp o gerçeği kendi günümüze uyarlamak” olarak tanımlarım. Özgün yazarın hem zaman ve hem de mantık olarak niyetinin yorumunu kişinin onu kendi hayatına uyarlaması izlemelidir. Kutsal Kitap'taki bir parçanın kendi zamanı için ne söylediğini bilmeden onu kendi zamanımıza uyarlayamayız! Kutsal Kitap'taki bir parça hiçbir zaman söylemediği bir şey anlamına gelmemelidir!

Ayrıntılı ana hatlarınızın paragraf düzeyine gelişi kılavuzunuz olacaktır (okuma devresi no. 3). Uyarlama, sözcük düzeyinde değil, paragraf düzeyinde yapılmalıdır. Sözlerin anlamı ancak metin çerçevesinde belirli olur; cümleciklerin anlamı da sadece metin çerçevesinde belli olur ve cümlelerin de anlamı sadece metin çerçevesinde belli olur. Yorum sürecindeki tek esinlendirilmiş kişi, kitabın özgün yazarıdır. Biz sadece Kutsal Ruh'un aydınlatması aracılığıyla onun yol gösterişini izleriz. Ama aydınlatma esin değildir. “Rab böyle diyor” diyebilmek için, özgün yazarın amacına sadık kalmamız lazımdır. Uyarlama, yazının bütününe genel amacına, belirli edebi üniteye ve paragraf düzeyindeki düşünce gelişimine kesin olarak uymalıdır. Günümüz konularının Kutsal Kitap'ı yorumlamasına izin vermeyin, bırakın Kutsal Kitap kendisi konuşsun! Bu bizim metinden ilkeler çıkartmamızı gerektirebilir. Eğer metin bir ilkeyi destekliyorsa bu doğrudur. Ne yazık ki, bizim ilkelerimiz sadece kendi ilkelerimiz olmakla kalır, metinde yer alan ilkeler değildirler.

Kutsal Kitap'ı uyarlarken, (peygamberlik hariç) belirli bir Kutsal Kitap metni için sadece ve sadece bir tek anlamın geçerli olduğunu hatırlamak önemlidir. Bu anlam da özgün yazarın kendi zamanındaki bir krize ya da ihtiyaca hitap etmekteki amacıyla bağlantılıdır.

Bu bir tek anlamdan birçok olası uyarlamalar çıkartılabilir. Uyarlama, onu işitenin ihtiyaçlarını temel alacaktır ama özgün yazarın söylemek istediği şeyle bağlantılı olmalıdır.

V. Yorumun Ruhsal Yönü

Şimdiye kadar yorum ve uyarlamada gereken mantıksal ve metinsel süreci ele aldım. Şimdi yorumun ruhsal yönünü kısaca ele alayım. Aşağıdaki kontrol listesi bana yardımcı olmuştur:

- A. Kutsal Ruh'un yardımı için dua edin (bkz. I Kor. 1:26-2:16).
- B. Bilinen günahlardan ötürü kişisel bağışlanma ve temizlenme için dua edin (bkz. I Yuhanna 1:9).
- C. Tanrı'yı tanımak için daha büyük bir isteğe sahip olmak için dua edin (bkz. Mezmur 19:7-14; 42:1 ve sonraki ayetler; 119:1 ve sonraki ayetler).
- D. Kazandığınız yeni anlayışları derhal kendi hayatınıza uyarlayın.
- E. Alçakgönüllü ve öğretiler kalın.

Mantıklı süreçle Kutsal Ruh'un ruhsal önderliği arasındaki dengeyi sürdürmek zordur. Aşağıdaki aktarımlar benim bu ikisini dengelememe yardımcı olmuştur:

- A. Kutsal Yazılar'ı Çarpıtmak anlamına gelen *Scripture Twisting*, yazar James W. Sire, 17-18 sayfalar:

“Aydınlanma sadece ruhsal elite değil, Tanrı halkının akıllarına gelir. Kutsal Kitap’a uygun Hristiyanlık’ta bir guru sınıfı, özel bir bilgi düzeyine yükselmişler yoktur, bütün doğru yorumların kendilerine gelmesi gereken kişiler yoktur. Ve bu yüzden de Kutsal Ruh, bilgelik, bilgi ve ruhsal bakımdan ayırt etme gibi özel armağanlar verdiği halde, bu armağanlı Kendi Sözü’nün tek yetkili yorumcuları olmaları üzere atamaz. Tanrı’nın özel yetenekler vermiş olduğu kişiler üzerinde bile tek Otorite olan Kutsal Kitap’ı öğrenmek, değerlendirmek ve ayırt etmek Tanrı halkının her birine bağlıdır.

Özetlemek gerekirse, kitabın bütünü boyunca yapmakta olduğum varsayım, Kutsal Kitap’ın Tanrı’nın bütün insanlığa verdiği gerçek vahiy olduğu, sözünü ettiği her konuda nihai yetkilimiz olduğu, tamamen bir sır olmadığı, her kültürden sıradan insanlar tarafından yeterince anlaşabileceğidir.

- B. Bernard Ramm’ın, *Protestant Biblical Interpretation* adlı kitabının 75’ci sayfasında Kierkegaard hakkında bulunan yazılar:

Kierkegaard’e göre, Kutsal Kitap’ın dilbilgisel, sözcüksel ve tarihsel etüdü, Kutsal Kitap’ın gerçek okunma biçimi için gerekli ama hazırlık niteliğindedir. “Kutsal Kitap’ı *Tanrı’nın Sözü* olarak okumak için insan yüreği ağzında, parmaklarının üzerinde, hevesli bir bekleyişle, Tanrı’yla iletişim içinde okumalıdır. Kutsal Kitap’ı düşüncesizce ya da dikkatsizce ya da akademik olarak ya da profesyonel olarak okumak onu Tanrı Sözü olarak okumak değildir. İnsan onu okunan bir aşk mektubu gibi okursa ancak o zaman Tanrı Sözü olarak okur.”

- C. H. H. Rowley, Kutsal Kitap’ın Uygunluğu anlamına gelen *The Relevance of the Bible* adlı kitabında, sayfa 19:

“Kutsal Kitap’ı sadece entelektüel olarak anlamak, bu şekilde ne kadar bütün bir şekilde algılanmış olursa olsun, onun bütün hazinelerine sahip olamaz. Böylesine bir anlayışı küçümsemez çünkü bu tam bir anlayış için gereklidir. Ama eğer tamam olacaksa bu kitabın ruhsal hazineleri konusundaki ruhsal bir anlayışa yol açmalıdır. Ve eğer bu ruhsal anlayış için entelektüel bir uyanıklık gereklidir. Ruhsal şeyler ruhsal olarak anlaşılır ve Kutsal Kitap öğrencilerinin de, bilimsel etüdünün ötesine geçip bu en yüce kitabın daha zengin mirasına girecekse, ruhsal bir alış tutumuna, kendisini O’na teslim edebilmek için Tanrı’yı bulma istekliliğine ihtiyacı vardır.

VI. Bu Yorum Kitabı’nın Yöntemi

Etüt Kılavuzu Yorum Kitabı yorum yöntemlerinize aşağıdaki şekillerde yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır:

- A. Her kitabın başında kısa bir tarihsel özet yer alır. “Okuma devresi No.3”ü yaptıktan sonra bu bilgileri kontrol edin.
- B. Her bölümün başında içeriksel anlayışlar bulunur. Bu da edebi ünitenin yapısını anlamanıza yardım eder.
- C. Her bölümün ya da ana edebi ünitenin başında birkaç modern çeviriden paragraf bölünmeleri ve onları açıklayan başlıklar yer alır:
1. Kitabı Mukaddes Şirketi Grekçe metin, düzeltilmiş dördüncü baskı(UBS4)
  2. The New American Standard Bible, 1995 Güncelleştirilmiş (NASB)
  3. The New Kral James Version (NKJV)
  4. The New Revised Standard Version (NRSV)
  5. Today’s English Version (TEV)
  6. The Jerusalem Bible (JB)

Paragraf ayrımları esinlendirilmiş değildir. Bunların metnin içeriğine göre anlaşılıp belirlenmesi gerekir. Değişik tercüme teorisi ve tanrıbilimsel bakış açısından birkaç modern çeviriye kıyaslayarak özgün yazarın düşüncelerinin ana hatlarını analiz edebiliyoruz. Buna, “konu cümlesi” ya da “metnin ana fikri” adı verilir. Bu birleştirici düşünce, doğru tarihsel ve dilbilgisel yoruma anahtardır. Hiçbir zaman bir paragraftan daha kısa bir parça üzerinde vaaz verilmemeli ve öğreti yapılmamalıdır! Ayrıca her paragrafın etrafındaki paragraflarla bağlantılı olduğunu unutmayın. Kitabın bütününe paragraf düzeyindeki ana hatları çok önemli olmasının nedeni budur. Özgün, esinlendirilmiş yazarın ele aldığı konunun mantıksak akışını izleyebilmemiz gerekir.

- D. Bob'un notları, yorumu ayet ayet yaklaşımı izler. Bu da bizi özgün yazarın düşüncelerini izlemeye zorlar. Notlar birkaç değişik alandan bilgi sağlar:
1. edebi içerik
  2. tarihsel, kültürel anlayışlar
  3. dilbilgisel bilgiler
  4. sözcük etütleri
  5. uygun paralel parçalar
- E. Yorum kitabının belirli noktalarında, New American Standart Version (1995 Güncelleme) yazılı metni, birkaç başka modern çeviriyle tamamlanacaktır.
1. "Textus Receptus" metin el yazmalarını izleyen The New Kral James Version (NKJV),
  2. Revised Standard Version'un National Council of Churches tarafından yapılmış sözcük sözcük düzeltmesi olan The New Revised Standard Version (NRSV).
  3. American Bible Society'den dinamik eş değerli bir çeviri olan The Today's English Version (TEV),
  4. Fransız Katolik dinamik eşdeğerli bir çeviriyi temel alarak İngilizce'ye çevrilmiş olan The Jerusalem Bible (JB).
- F. Grekçe okuyamayanlar için İngilizce çevirileri kıyaslamak, metindeki sorunları tanımlamakta yardımcı olabilir:
1. el yazmalarındaki değişiklikler
  2. sözcüklerin alternatif anlamları
  3. dilbilgisel bakımdan zor olan metin ve yapılar
  4. anlamları çok açık olmayan metinler

İngilizce çeviriler bu sorunları çözemeyeceği halde onları daha derin ve ayrıntılı etüt edilecek yerler olarak tanımlar.

- G. Her bölümün sonunda o bölümün en önemli yorum konularını odaklamaya çalışan tartışma soruları verilmiştir.

ROMALILAR'A GİRİŞ

AÇILIŞ BİLDİRİLERİ

- A. Romalılar, Elçi Pavlus'un en sistematik ve mantıklı kitabıdır. Roma'daki durumlardan etkilenecek yazıldığı için "durumla ilgili" bir belgedir. Pavlus'un mektubu yazmasına neden olan bir şey olmuştur. Ancak Romalılar Kitabı, Pavlus'un yazılarının en tarafsız olanıdır, çünkü Pavlus bu mektubu, müjdenin açık bir şekilde sunulması ve onun günlük hayat için pratik uygulamaları sorununu (bu sorun büyük bir olasılıkla inanlı Yahudi ve Yahudi olmayan önderler arasındaki kıskançlıkla ilgiliydi, çapraz başvuru 14:1-15:13) epey tarafsız olarak ele almıştı.
- B. Pavlus'un Romalılar Kitabı'nda müjdeyi sunuşu kilise yaşamını her çağda etkilemiştir.
1. Augustin, İ. S. 386 yılında Romalılar 13:13-14'ü okuduktan sonra Rab'be iman etmişti.
  2. İ. S. 1513 yılında, Martin Luther, Mezmur 31:1'i Romalılar 1:17 (çapraz başvuru Habakkuk 2:4) ile kıyasladığında kurtuluş konusundaki anlayışı radikal bir biçimde değiştirmişti.
  3. John Wesley, 1738 yılında Londra'da bir Menonit toplantısının önünden geçerken, o gün vaaz vermesi gereken vaiz gelmediğinden, Luther'in Romalılar'a giriş konusundaki vaazının okunuşunu duyduğunda Rab'be iman etmişti!
- C. Romalılar Kitabı'nı bilmek Hristiyanlığı bilmektir! Bu mektup, İsa'nın yaşamı ve öğretilerini bütün çağlardaki Kilise için temel gerçekler olarak biçimlendirir. Martin Luther, Romalılar Kitabı için, "Yeni Antlaşma'nın en önemli kitabı ve müjdeyi en pak haliyle içeren belge" demiştir.

YAZAR

Romalılar Kitabı'nın yazarı kesinlikle Pavlus'tur. Pavlus'un tipik selamlaması 1:1'de yer alır. Pavlus'un "bedenindeki diken" in gözlerinin bozuk olması olduğu ve bu yüzden de mektubu fiziksel olarak kendisinin yazmadığı, bunun yerine bir yazıcıyı, Tertius'u kullandığı (çapraz başvuru 16:22) konusunda genel bir görüş birliği vardır.

TARİH

- A. Romalılar'ın yazıldığı tarih büyük bir olasılıkla İ. S. 56-58'dir. Bu kitap, Yeni Antlaşma'da yer alan kitaplar arasında epey doğru bir şekilde tarihlendirilebilen birkaç kitaptan biridir. Bu, Elçilerin İşleri 20:2 ve sonraki ayetleri, Romalılar 15:17 ve sonraki ayetlerle kıyaslayarak yapılır. Romalılar büyük bir olasılıkla Pavlus'un üçüncü misyoner yolculuğunun sonunda, Yeruşalim'e gitmeden hemen önce Korint'te yazılmıştır.
- B. F. F. Bruce ve Murry Harris'i küçük değişikliklerle izleyerek Pavlus'un yazılarının olası kronolojisi.

<u>Kitap</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazıldığı Yer</u>	<u>Elçilerin İşleri'yle Bağlantısı</u>
1. Galatyalılar	48	Suriye Antakya	14:28; 15:2
2. I Selanikliler	50	Korint	18:5
3. II Selanikliler	50	Korint	
4. I Korintliler	55	Efes	19:20
5. II Korintliler	56	Makedonya	20:2
6. Romalılar	57	Korint	20:3
7.-10. Hapishane Mektupları			
Koloseliler	60'lı yılların başları		
Efesliler	60'lı yılların başları	Roma	
Filimon	60'lı yılların başları		
Filipililer	62-63 sonları		28:30-31
11-13. Dördüncü Misyoner seyahati			
I Timoteos	63 (ya da daha sonra)	Makedonya	
Titus	63 ama önce	Efes (?)	
II Timoteos	İ.S. 64 -68)	Roma	

MEKTUBUN KENDİLERİNE YAZILDIĞI KİŞİLER

Mektup Roma'ya yazıldığını bildirir. Bizler Roma'daki kiliseyi kimin kurduğunu bilmiyoruz.

- A. Pentikost Günü'nde Yeruşalim'i ziyaret eden ve İsa'ya iman eden insanlardan bazıları ülkelerine döndüklerinde bir kilise başlatmış olabilirlerdi (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 2:10).
- B. İstefan'ın ölümünden sonra Yeruşalim'deki zulümden kaçan öğrenciler kurmuş olabilirlerdi (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 8:4).
- C. Pavlus'un misyoner seyahatleri sırasında Rab'be iman etmiş olan insanlar Roma'ya gidip orada bir kilise başlatmış olabilirlerdi. Pavlus bu kiliseyi hiç ziyaret etmemişti ama onları ziyaret etmenin özlemini çekiyordu (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 19:21). Orada birçok arkadaşı vardı (çapraz başvuru Romalılar 16).

Pavlus'un planı, "sevgi armağanı"yla Yeruşalim'e yolculuğundan sonra, İspanya'ya giderken Roma'yı ziyaret etmekte (çapraz başvuru Romalılar 15:28). Pavlus doğu Akdeniz'deki hizmetinin sona ermiş olduğunu hissediyordu.

Yeni alanlar arıyordu (çapraz başvuru 15:20-23,28). Yunanistan'dan Roma'ya Pavlus'un mektubunu götüreren kişinin, o yöne gitmekte olan gözetmen Fibi olduğu gözükmemektedir (çapraz başvuru Romalılar 16:1). Birinci yüzyılda Yahudi bir çergicinin Korint'in arka sokaklarında y azmış olduğu bu mektup neden mi bu kadar önemlidir? Martin Luther onun "Yeni Antlaşma'nın en önemli kitabı ve en pak Müjde" olduğunu söylemiştir. Bu kitabın değeri onun Rab'be iman etmiş ve Yahudi olmayanlara bir elçi olmak üzere çağrılmış bir haham olan Tarsuslu Saul tarafından Müjde'yi derinlemesine açıklamasında bulunur. Pavlus'un mektuplarının çoğu yerel durumdan epey etkilenmiş olduğu halde Romalılar öyle değildir. Romalılar Kitabı, bir Elçi'nin imanını sistematik olarak sunmasıdır.

Hristiyan kardeşim, günümüzde "iman"ı açıklamak için kullanılan, ("aklanma," "sayılmak" "oğulluk" ve "kutsallaştırma" gibi) teknik terimlerin çoğunun Romalılar'dan geldiğinin farkında mısınız? Romalılar, Galatyalılar'daki gerçeklerin tanrıbilimsel açıklımıdır. Tanrı'nın günümüzde yaşamlarımız için olan isteğini birlikte ararken O'ndan bu harika mektubu sizin için açmasına dua edin!

AMAÇ

- A. İspanya'ya misyoner yolculuğu için yardım etmeleri ricası. Pavlus doğu Akdeniz'deki elçisel işinin sona erdiğini gördü (çapraz başvuru 15:20-23,28).
- B. Roma kilisesinde iman eden Yahudiler ile iman eden Yahudi olmayanlar arasındaki sorunu ele almak. Bu büyük bir olasılıkla bütün Yahudiler'in Roma'dan çıkartılmaları ve sonra geri dönmelerinin sonucuydu. O zamana kadar Yahudi Hristiyan önderlerin yerine Yahudi olmayan Hristiyan önderler geçirilmişti.
- C. Kendisini Roma kilisesine tanıtmak. Pavlus'a, Yeruşalim'deki içten iman eden Yahudiler (Elçilerin İşleri 15'de yer alan Yeruşalim Konseyi), içten olmayan Yahudiler (Galatyalılar ve II Korintliler 3, 10-13'deki) inanlıları Yahudileştirmek isteyenler, Müjde'yi kendi sevdikleri teoriler ya da felsefeleriyle birleştirmek isteyen (örneğin, Gnostizim) Yahudi olmayanlar (Koloseliler, Efesliler) Pavlus'a çok karşı çıkıyorlardı.
- D. Pavlus, İsa'nın öğretilerine pervasızca eklemeye bulunan, değişiklik yapmak isteyen tehlikeli biri olmakla suçlanıyordu. Romalılar Kitabı, onun Eski Antlaşma'yı ve İsa'nın öğretilerini (Müjdeler'i) kullanarak kendi müjdesinin doğru olduğunu gösterip kendisini sistematik bir şekilde savunma biçimiydi.

KISA ANAHLAR

- A. Giriş (1:1-17)
  1. Selamlama (1:1-7)
    - a. Yazar (1-5)
    - b. Kime yazıldığı (6-7a)
    - c. Selam (7b)
  2. Neden yazıldığı (1:8-15)

3. Konusu (1:16-17)
- B. Tanrısal Doğruluğa Olan İhtiyaç (1:18-3:20)
  1. Yahudi Olmayan Dünyanın Gerilemesi (1:18-32)
  2. Yahudi ya da Putperest Ahlakçıların İkiyüzlülüğü (2:1-16)
  3. Yahudiler'in Yargılanması (2:17-3:8)
  4. Evrensel Suçlanma (3:9-20)
- C. Tanrısal Doğruluk Nedir (3:21-8:39)
  1. Aklanma Sadece İmanla Gerçekleşir (3:21-31)
  2. Aklanmanın Temeli: Tanrı'nın Vaadi (4:1-25)
    - a. İbrahim'in doğru konumu (4:1-5)
    - b. Davut (4:6-8)
    - c. İbrahim'in Sünnetle Alakası (4:9-12)
    - d. Tanrı'nın İbrahim'e Vaadi (4:13-25)
  3. Aklanmaya Erişme (5:1-21)
    - a. Sübjektif yön: hak edilmeyen sevgi, eşi benzeri olmayan sevinç (5:1-5)
    - b. objektif temel: Tanrı'nın hayret verici sevgisi (5:6-11)
    - c. Adem/Mesih tipolojisi: Adem'in suçu, Tanrı'nın sağlayışı (5:12-21)
  4. Tanrısal aklanma kişisel doğruluk getirmelidir (6:1-7:25)
    - a. Gunahtan özgür kılınma (6:1-14)
      - (1) Sözde bir itiraz (6:1-2)
      - (2) Vaftizin anlamı (6:3-14)
    - b. İblis'in kölesi mi Tanrı'nın kölesi misiniz?: seçim sizindir (6:15-23)
    - c. İnsanın Yasa'yla evliliği (7:1-6)
    - d. Yasa iyidir ama günah iyiliği engeller (7:7-14)
    - e. İnanlının içinde iyilikle kötülüğün sonsuz mücadelesi (7:15-25)
  5. Tanrısal aklanmanın görülebilir sonuçları (8:1-39)
    - a. Ruh'ta yaşam (8:1-17)
    - b. Yaratılışın kurtarılışı (8:18-25)
    - c. Ruh'un sürekli yardımı (8:26-30)
    - d. İmanla aklanmanın yasal zaferi (8:31-39)
- D. Tanrı'nın Bütün İnsanlar İçin Amacı (9:1-11:32)
  1. İsrail'in seçilmişliği (9:1-33)
    - a. İmanın gerçek mirasçıları (9:1-13)
    - b. Tanrı'nın Hakimiyeti (9:14-26)
    - c. Tanrı'nın evrensel planına putperestler de dahildir (9:27-33)
  2. İsrail'in kurtuluşu (10:1-21)
    - a. Tanrı'nın doğruluğu ile insanın doğruluğu (10:1-13)
    - b. Tanrı'nın merhameti mesajcılar gerektirir, dünya misyonları için bir çağrı (10:14-18)
    - c. İsrail'in Mesih'e imansızlığının devam etmesi (10:19-21)
  3. İsrail'in başarısızlığı (11:1-36)
    - a. Yahudiler'den oluşan küçük bir topluluk (11:1-10)
    - b. Yahudiler'in kıskançlığı (11:11-24)
    - c. İsrail'in geçici körlüğü (11:25-32)
    - d. Pavlus'un övgü taşkınlığı (11:33-36)
- E. Tanrısal Doğruluk Armağanı'nın Sonucu (12:1-15:13)
  1. Adanmışlığa Çağrı (12:1-2)
  2. Armağanların kullanımı (12:3-8)
  3. İnanlılar'ın diğer inanlılarla ilişkileri (12:9-21)
  4. Devletle ilişkiler (13:1-7)
  5. Komşularla ilişkiler (13:8-10)
  6. Rabbimiz'le ilişkiler (13:11-14)
  7. Diğer kilise üyeleriyle ilişkiler (14:1-12)
  8. Başkalarının üzerindeki etkimiz (12:13-23)
  9. Mesih benzerliğinde ilişkiler (15:1-13)
- F. Sonuç (15:14-33)
  1. Pavlus'un kişisel planları (15:14-29)

2. Dua istekleri (15:30-33)
- G. Ek (16:1-27)
  1. Selamlar (16:1-24)
  2. Kutsama (16:25-27)

OKUMA DEVRESİ BİR (bkz. sayfa viii)

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Kitabın bütününün ana temasını kendi sözcüklerinizle dile getirin.

1. Kitabın bütününün teması
2. Edebi türü (janr)

OKUMA DEVRESİ İKİ (bkz. sayfa viii)

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını ikinci kez bir oturuşta okuyun. Kitabın bütününün ana temasını kendi sözcüklerinizle dile getirin. Ana konuların ana hatlarını çıkarın ve konuyu bir tek cümle ile bildirin.

1. Birinci edebi ünitenin konusu
2. İkinci edebi ünitenin konusu
3. Üçüncü edebi ünitenin konusu
4. Dördüncü edebi ünitenin konusu
5. Vb.

ROMALILAR 1

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLÜMLERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Selam 1:1-7	Selamlar 1:1-7	Selamlar 1:1-6 1:7a 1:7b	Selam 1:1 1:2-6 1:7a 1:7b	Selam Hitabı 1:1-2 1:3-7
Pavlus'un Ziyaret Etme Arzusu Roma 1:8-15	Roma'yı Ziyaret Etme Arzusu 1:8-15	Şükran 1:8-15	Şükran Duası 1:8-12 1:13-15	Şükran ve Dua 1:8-15
Müjde'nin Gücü 1:16-17	İmanla Aklanan Yaşayacaktır 1:16-17	Mektubun Konusu 1:16-17	Müjde'nin Gücü 1:16-17	Konunun Bildirilmesi 1:16-17
İnsanlığın Suçu 1:18-23 1:24-32	Tanrı'nın İnsanların Haksızlığı Üzerindeki Gazabı 1:18-32	Tanrı'nın Günah Üzerindeki Yargısı 1:18-23 1:24-25 1:26-27 1:28-32	İnsanlığın Suçu 1:18-23 1:24-25 1:26-27 1:28-32	Tanrı'nın Putperestlere Karşı Öfkesi 1:18-25 1:24-25 1:26-27 1:28-32

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf

Paragraf bölümleri esinlendirilmiş olmadıkları halde, özgün yazarın amacını anlamak ve izlemekte çok yararlıdır. Her modern çeviri birinci bölümü ayırıp özetlemiştir. Her paragrafın bir tane merkez konusu, gerçeği ya da düşüncesi vardır. Her çeviri bu konuyu kendi özel biçiminde içerir. Metni okurken, konu ve ayet bölümlerini anlayışınıza hangi çevirinin uyduğunu kendi kendinize sorun. Her bölümde önce Kutsal Kitap'ı okumalı ve paragrafların konularını bulmaya çalışmalısınız. Bundan sonra kendi anladığınız şeyi modern çevirilerle kıyaslayın. Bir insan Kutsal Kitap'ı, ancak özgün yazarın mantığını ve sunumunu izleyerek onun amacını anladığında anlayabilir. Sadece özgün yazar esinlendirilmiştir—okurların Kutsal Kitap'ın mesajını değiştirmeye hakları yoktur. Kutsal Kitap okurlarının esinlendirilmiş gerçeği günlerine ve yaşamlarına uyarlama sorumlulukları vardır.

Not: Bütün teknik terimler ve kısaltmalar, Bir, İki ve Üçüncü Ek'lerde tamamen açıklanmıştır.

2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf

İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. 1-7 ayetler, mektubun giriş bölümünü oluşturur. Pavlus'un mektupları arasında en çok bu mektubun giriş bölümü bu kadar uzundur. Pavlus, kendisini şahsen tanımayan ve kendisi hakkında olumsuz bilgiler duymuş olabilecek bir kiliseye kendisini ve teolojisini tanıtmak istiyordu.
- B. 8-12 ayetler, bir şükran duasıyla açıştır. Bu da genel olarak Grekçe yazılan mektupların ve kesin olarak da Pavlus'un yazılarının özelliğidir.
- C. 16-17 ayetler kitabın konusunu bildirir.
- D. 18'ci ayetten 3:20'ye kadar olan parça birinci edebi üniteyi ve Pavlus'un müjdesinin birinci noktasını oluşturur; bütün insanlar kayıptır ve kurtulmaya ihtiyaçları vardır (çapraz başvuru Yaratılış 3).
  - 1. ahlaksız putperestler
  - 2. ahlaklı putperestler
  - 3. Yahudiler
- E. Romalılar 1:18-3:20, Yaratılış 3'ü yansıtır (hahamlar günahın çıkış noktası olarak şaşırtıcı bir şekilde bu metne değil Yaratılış 6'ya odaklanır). İnsanlık, Tanrı'yla paydaşlık içinde, O'nun benzerliğinde yaratılmıştı (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27). Ancak, insanlık aydınlanmayı ve güç ve üstünlük vaadini seçti. Aslında insanlar, Tanrı'nın yerine kendilerini koydular (ateist hümanizm)!

Tanrı bu krize izin verdi, hatta belki de bunu O planlayıp düzenledi. Tanrı'nın benzerliğinde olmak, sorumlu olmak, ahlaksal bakımdan sorumlu olmak ve iradesel olarak da temiz vicdanlara sahip olmaktır. Tanrı insanları hem Kendi seçimi ve hem de kendilerinin seçimiyle ayırır (bir antlaşma ilişkisi)! Onların bütün sonuçlarıyla birlikte kendilerini seçmelerine izin verir. Tanrı üzülmüştü (çapraz başvuru Yaratılış 6:5-7) ama insanlar bunun getirdiği bütün haklar ve sorumluluklara sahip olan, kendi ahlaksal kararlarını verebilen özgür kişilerdir. "Tanrı onları teslim etti" sözünün tekrarlanması (çapraz başvuru 1:24,26,28) Tanrı'nın onları kasıtlı bir şekilde ret etmesini değil, onların bu özgürlüğünü kabul ettiğini gösterir. Bu, Tanrı'nın seçmiş olduğu bir şey değildi. Bu, Tanrı'nın tasarlamış olduğu dünya değildir (çapraz başvuru Yaratılış 3:22; 6:5-7,11-13)!

- F. 1:18-3:20'nin tanrıbilimsel özeti 3:21-31'de bulunur. Müjde'nin birinci "iyi haberi" budur—bütün insanlar günah işlemiştir ve Tanrı'nın bağışlamasına ihtiyaçları vardır ve Tanrı lütfkâr bir şekilde Kendisiyle yakın bir ilişkiye dönme yolunu sağlar (örneğin, Aden deneyimi).
- G. Pavlus'un Müjde'yi sunuşunun bu birinci edebi ünitesinde düşmüş insanlığın İblis'ten ya da şeytani şeylerden söz etmeden kendi asiliği ve günahından sorumlu tutulduğunu görmek ilginçtir (çapraz başvuru Romalılar 1:18-3:20). Bu bölüm kesinlikle Yaratılış 3'ün teolojisini yansıtır ama burada kişisel bir ayartıcı yoktur. Tanrı düşmüş insanlığın bir daha İblis'i (çapraz başvuru Yaratılış 3:13) ya da Tanrı'nın Kendisini suçlamasına (çapraz başvuru Yaratılış 3:12) izin vermeyecektir. İnsanlar Tanrı'nın benzerliğinde yaratılmışlardır (çapraz başvuru Yaratılış 1:26; 5:1,3; 9:6). Seçme hakkına, gücüne ve sorumluluğuna sahiptirler. Hem toplu olarak Adem'deki seçimlerinden ve kişisel olarak kişisel günahlarından ötürü sorumludurlar (çapraz başvuru 3:23).

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 1:1-6

¹İsa Mesih'in kulu, Tanrı'nın Müjdesi'ni yaymak üzere seçilip elçi olmaya çağrılan ben Pavlus'tan selam! ²⁻⁴ Tanrı, Oğlu Rabbimiz İsa Mesih'le ilgili bu Müjde'yi peygamberleri aracılığıyla Kutsal Yazılar'da önceden vaat etti. Rabbimiz İsa Mesih beden açısından Davut'un soyundandır; kutsallık ruhu açısından ise ölümden dirilmekle Tanrı'nın Oğlu olduğu kudretle ilan edildi. ⁵Her ulustan insanın iman

edip söz dinlemesini sağlamak için Mesih aracılığıyla ve O'nun adı uğruna Tanrı lütfuna ve elçilik görevine sahip olduk. 'İsa Mesih'in çağrılmışları olan sizler de bu uluslardansınız.

1:1 "Pavlus" Pavlus'un zamanında Yahudiler'in çoğunun biri Yahudice ve biri de Roma dilinde olmak üzere iki isimleri vardı (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 13:9). Pavlus'un Yahudice ismi Saul'du. Eski İsrail Kralı gibi o da Benyamin oymağındandı (çapraz başvuru Romalılar 11:1; Filipililer 3:5). Romalı ismi olan Pavlus Grekçe idi (Paulos) ve "küçük" anlamına geliyordu. Bu da aşağıdakilerden birinden söz ediyor olabilirdi:

1. İkinci yüzyılda yazılmış olan kanon dışı bir kitap olan *Pavlus'un İşleri* kitabında, "Pavlus ve Tekla" adlı ve Selanik hakkındaki bir bölümde sözü edilen fiziksel boyu.
2. kendisi daha önce kiliseye zulüm ettiğinden kutsalların en önemsizi olduğu hissini taşıması (çapraz başvuru I Korintliler 15:9; Efesliler 3:8; I Timoteos 1:15)
3. basitçe doğduğunda anne babasının kendisine vermiş olduğu isim

Seçenek No. 3 en iyisi görünüyor.

■ **"bir kulu"** NKJV, NRSV, TEV ve JB çevirilerinde "hizmetkâr" olarak çevrilmiştir. Bu kavram

1. ne İsa'nın Rab oluşuna; ne de
2. Eski Antlaşma'daki onursal ismine (çapraz başvuru Çölde Sayım 12:7'de ve Yeşu 1:1'de Musa; Yeşu 24:29'da Yeşu; ve Mezmurlar'da (unvan) ve Yeşaya 42:1, 19; 52:13'de Davut) isimlerine aykırıdır.

■ **"elçi olmaya çağrılan"** Bu onun kendisinin seçimi değil, Tanrı'nın seçimidir (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 9:15; Galatyalılar 1:15; Efesliler 3:7). Pavlus, I Korintliler 1:1; II Korintliler 1:1; Galatyalılar 1:1; Efesliler 1:1; Koloseliler 1:1; I Timoteos 1:1; Titus 1:1'de yaptığı gibi daha önce hiç görmediği bu kiliseye ruhsal niteliklerini ve otoritesini bildiriyor. Bkz. Özel Konu: 1:6'de Çağrılmış.

Birinci yüzyılda Filistinli Yahudi çevrelerinde "elçi" sözü, "resmi bir temsilci olarak gönderilen" anlamına geliyordu (çapraz başvuru II Tarihler 17:7-9). Yeni Antlaşma'da bu terim iki anlamda kullanılmıştır: (1) On iki özel öğrenci ve Pavlus; ve (2) kilisede var olmaya devam eden ruhsal bir armağan (çapraz başvuru I Korintliler 12:28-29; Efesliler 4:11).

ÖZEL KONU: GÖNDERMEK (APOSTELLŌ)

Bu, Grekçe'de, "göndermek" anlamına gelen yaygın bir sözcüktür (örneğin, *Apostellō*) Bu terimin birkaç tanrıbilimsel kullanımı vardır.

Hahamlar bu sözcüğü, bizim günümüzde kullandığımız "elçi" sözcüğüyle aynı anlamda, yani bir başkasının resmi bir temsilcisi olarak çağrılıp gönderilen biri anlamında kullanırdı (çapraz başvuru II Korintliler 5:20).

Müjdeler, bu terimi sık sık İsa'nın Baba tarafından gönderilmesi hakkında kullanırdı. Yuhanna'da bu terim Mesihsel imalar taşır (çapraz başvuru Matta 10:40; 15:24; Markos 9:37; Luka 9:48 ve özellikle Yuhanna 4:34; 5:24,30,36,37,38; 6:29,38,39,40,57; 7:29; 8:42; 10:36; 11:42; 17:3,8,18,21,23,25; 20:21). İsa'nın inanlıları göndermesi hakkında kullanılır (çapraz başvuru Yuhanna 17:18; 20:21)

Yeni Antlaşma bu sözcüğü öğrenciler için kullanmıştır

1. İsa'ya çok yakın olan özgün On iki öğrenci (çapraz başvuru Luka 6:13; Elçilerin İşleri 1:21-22)
2. Elçisel yardımcıları ve iş arkadaşlarından oluşan özel bir grup
  - a. Barnaba (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 14:4,14)
  - b. Veronikus ve Yunya (KJV, Yunya, çapraz başvuru Romalılar 16:7)
  - c. Apollos (çapraz başvuru I Korintliler 4:6-9)
  - d. Rab'bin erkek kardeşi olan Yakup (çapraz başvuru Galatyalılar 1:19)
  - e. Silvanus ve Timoteos (çapraz başvuru I Selanikliler 2:6)
  - f. büyük bir olasılıkla Titus (çapraz başvuru II Korintliler 8:23)
  - g. büyük bir olasılıkla Epafroditus (çapraz başvuru Filipililer 2:25)
3. kilisede var olmaya devam eden bir armağan (çapraz başvuru I Korintliler 12:28-29; Efesliler 4:11)

Pavlus mektuplarının çoğunda, Tanrı tarafından Mesih'in temsilcisi olması için verilen yetkisini bildirmek için bu ünvanlı kendisi için kullanmıştır (çapraz başvuru Romalılar 1:1; I Korintliler 1:1; II Korintliler 1:1; Galatyalılar 1:1; Efesliler 1:1; Koloseliler 1:1; I Timoteos 1:1; II Timoteos 1:1; Titus 1:1).

■ **“çağrılan”** Bu söz onun geçmişte Tanrı tarafından seçilmiş olduğunu ima eden [Latince] GEÇMİŞ ZAMAN EDİLGEN ORTACI'dır (çapraz başvuru Yeremya 1:5 ve Galatyalılar 1:15) ve bu devam eden bir durumdur. Bu sözcüğün Ferisi sözcüğünün Aramicesi üzerinde bir oyun olması mümkündür. Onlar Yahudi yasacılığıyla ayrılmışlardı (ve Pavlus da Şam Yolu'nda İsa'yla karşılaşınca kadar Pavlus da öyleydi [Filipililer 3:5]), ama şimdi Müjde için ayrılmıştı.

İbranice'de “Tanrı'nın kullanımı için bir kenara ayrılmış” anlamına gelen “kutsal” sözcüğüyle bağlantılıdır (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 19:6; I Petrus 2:5). “Kutsal,” “kutsallaştırma,” ve “bir kenara ayrılma” terimlerinin hepsi de aynı Grekçe kökten gelmektedir: “kutsal” (*hagios*).

■ **“Tanrı'nın Müjdesi için”** Bu metin çerçevesindeki (ve 5'ci ayetteki) *eis* edatı, Pavlus'un “çağrısı”nın (ayet 1b) ve “seçilmesi”nin (ayet 1c) amacını göstermektedir.

Müjde, “iyi” (*eu*) ve “mesaj” (*angellos*) sözcüklerinden oluşan birleşik bir sözcüktür. Tanrı'nın vaat ettiği Mesih (çapraz başvuru 3-4 ayetler) olan, Yeni Antlaşma'da vahyedilen doktrinleri tanımlayan terim haline gelmiştir (çapraz başvuru Yeremya 31:31-34; Hezekiel 36:22-32). Bu, Pavlus'un değil, Tanrı'nın Müjdesi'dir (çapraz başvuru 15:16; Markos 1:14; II Korintliler 11:7; I Selanikliler 2:2,8,9; I Petrus 4:17). Pavlus bir mucit ya da kültürel bir bağdaştırıcı değil, aldığı gerçeği bildiren birisiydi (çapraz başvuru I Korintliler 1:18-25).

1:2 “Tanrı, Oğlu Rabbimiz İsa Mesih'le ilgili bu Müjde'yi peygamberleri aracılığıyla Kutsal Yazılar'da önceden vaat etti” Bu bir GENİŞ ZAMAN ORTA (EDİLGEN GÖRÜNÜŞLÜ EYLEMSEL) HABER KİPİ'dir. Müjde, Tanrı'nın aklına sonradan gelen bir düşünce değil, O'nun sonsuz ve amaçlı planıydı (çapraz başvuru Yaratılış 3:15; Yeşaya 53; Mezmurlar 118; Markos 10:45; Luka. 2:22; Elçilerin İşleri 2:23; 3:18; 4:28; Titus 1:2). Elçilerin İşleri'nde (*kerygma*) yer alan ilk vaazlar, İsa'yı Eski Antlaşma vaatleri ve peygamberliklerinin yerine gelişi olarak sunar.

ÖZEL KONU: İLK KİLİSENİN KERYGMA'SI

- A. Tanrı'nın Eski Antlaşma'da verdiği vaatler şimdi İsa Mesih'in gelişiyle yerine gelmiştir (Elçilerin İşleri 2:30; 3:19,24; 10:43; 26:6-7,22; Romalılar 1:2-4; I Timoteos 3:16; İbraniler 1:1-2; I Petrus 1:10-12; 2 Petrus 1:18-19).
- B. İsa vaftiz olduğunda Tanrı tarafından Mesih olarak meshedilmişti (Elçilerin İşleri 10:38).
- C. İsa vaftiz olduktan sonra Celile'de hizmetine başlamıştı (Elçilerin İşleri 10:37).
- D. İsa'nın hizmeti, O'nun Tanrı'nın gücüyle iyi işler yapıp güçlü işler gerçekleştirmesiyle nitelendiriliyordu (Markos 10:45; Elçilerin İşleri 2:22; 10:38).
- E. Mesih, Tanrı'nın amacına uygun olarak çarmıha gerilmişti (Markos 10:45; Yuhanna 3:16; Elçilerin İşleri 2:23; 3:13-15,18; 4:11; 10:39; 26:23; Romalılar 8:34; I Korintliler 1:17-18; 15:3; Galatyalılar 1:4; İbraniler 1:3; I Petrus 1:2,19; 3:18; I Yuhanna 4:10).
- F. Mesih ölümden diriltilmiş ve öğrencilerine görünmüştü (Elçilerin İşleri 2:24,31-32; 3:15,26; 10:40-41; 17:31; 26:23; Romalılar 8:34; 10:9; I Korintliler 15:4-7,12 ve sonraki ayetler; I Selanikliler 1:10; I Timoteos 3:16; I Petrus 1:2; 3:18,21).
- G. İsa, Tanrı tarafından yüceltilmiş ve Kendisine “Rab” ismi verilmişti (Elçilerin İşleri 2:25-29, 33-36; 3:13; 10:36; Romalılar 8:34; 10:9; I Timoteos 3:16; İbraniler 1:3; I Petrus 3:22).
- H. İsa, Tanrı'nın yeni topluluğunu oluşturmak için Kutsal Ruh'u verdi (Elçilerin İşleri 1:8; 2:14-18,38-39; 10:44-47; I Petrus 1:12).
- I. İsa yargılamak ve her şeyi yenilemek için yeniden gelecektir (Elçilerin İşleri 3:20-21; 10:42; 17:31; I Korintliler 15:20-28; I Selanikliler 1:10).
- J. Mesajı duyan herkes tövbe edip vaftiz olmalıdır (Elçilerin İşleri 2:21,38; 3:19; 10:43,47-48; 17:30; 26:20;

Romalılar 1:17; 10:9; I Petrus 3:21).

Yeni Antlaşma'nın değişik yazarları vaazlerinde bu planın bazı kısımlarına değinmese ya da bazı kısımlarını vurgulasa da, bu plan ilk kilisenin esas bildirisiydi. Markos Müjdesi'nin bütünü, kerygma'nın Petrus'la ilgili yönünü yakından izler. Markos geleneksel olarak, Petrus'un Roma'da verdiği vaazlerini yazılı bir Müjde olarak düzenleyen kişi olarak görülür. Hem Matta ve hem de Luka, Markos'un temel yapısını izler.

1:3 “Oğlu ile ilgili” Müjde'nin ana mesajı, bakire Meryem'den doğan Nasıralı İsa olmak üzere bir kişidir. Eski Antlaşma'da, ulus, Kral ve Mesih'e “oğul” ismi verilirdi (çapraz başvuru II Samuel 7:14; Hoşea 11:1; Mezmurlar 2:7; Matta 2:15).

Eski Antlaşma'da Tanrı, hizmetkârları ve peygamberler aracılığıyla konuşmuştu. İsa, Tanrı'nın hizmetkârı değildir. O Tanrı'nın bir aile üyesidir (çapraz başvuru İbraniler 1:1-2; 3:6; 5:8; 7:28). Şaşırtıcı biçimde, bu sözler Pavlus'un kitapta Mesiholoji'ye odaklandığı tek yerdir. Romalılar tamam bir sistematik teoloji değildir.

ÖZEL KONU: TANRI'NIN OĞLU

Bu, İncil'de İsa'ya verilen başlıca unvanlardan biridir. Tanrısal imaları olduğu kesindir. İsa'yı “Oğul” ya da “Oğlum” ve Tanrı'ya da “Baba” diye hitap edilmesini içerir. Bu unvan, Yeni Antlaşma olan İncil'de 124 kezden fazla yer alır. İsa'nın Kendisine “İnsanoğlu” adını vermesi bile, Daniel 7:13-14'den tanrısal bir çağrışım yapar.

Eski Antlaşma'da “oğul” ismi ya da unvanı dört belirli gruptan söz edebilir:

1. melekler (genellikle ÇOĞULdur, çapraz başvuru Yaratılış 6:2; Eyüp 1:6; 2:1)
2. İsrail Kralı (çapraz başvuru II Samuel 7:14; Mezmurlar 2:7; 89:26-27)
3. Bir bütün olarak İsrail ulusu (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 4:22-23; Yasa'nın Tekrarı 14:1; Hoşea 11:1; Malaki 2:10)
4. İsraili hakimler (çapraz başvuru Mezmurlar 82:6)

İsa'yla bağlantılı olan ikinci kullanım biçimidir. Bu şekilde “Davut oğlu” ve Tanrı oğlu” sözlerinin ikisi de II Samuel 7; Mezmurlar 2 ve 89 ile bağlantılıdır. Eski Antlaşma'da “son of Tanrı oğlu” sözü, İsrail'in “meshedilmiş görevlerinden” biri olan eskatolojik (dünyanın sonu ile ilgilenen Tanrıbilim dalı) kral olmak hariç, hiçbir zaman kesin olarak Mesih'ten söz etmek için kullanılmamıştır. Ancak, Lut Gölü Tomarları'nda Mesihsel imaları bulunan unvan çok görülmektedir (bkz. İsa ve Müjdeler'in Sözlüğü anlamına gelen, Dictionary of Jesus and the Gospels, sayfa 770'daki kesin kaynaklar). Ayrıca “Tanrı Oğlu” sözü de, Eski Antlaşma ile Yeni Antlaşma arasında yazılmış olan Yahudi apokaliptik (vahiyssel) eserlerde yer alan Mesihsel bir unvandır (çapraz başvuru II Esdras 7:28; 13:32,37,52; 14:9 ve I Hanok 105:2).

İsa'yla alakalı olan Yeni Antlaşmasal zemini en iyi şekilde birkaç kategoride özetlenir:

1. Önceden var oluşu (çapraz başvuru Yuhanna 1:1-18)
2. Eşsiz (bakireden) doğumu (çapraz başvuru Matta 1:23; Luka 1:31-35)
3. Vaftizi (çapraz başvuru Matta 3:17; Markos 1:11; Luka 3:22. Tanrı'nın gökten gelen sesi, Mezmur 2'deki kralı, Yeşaya 53'deki acı çeken hizmetkârı birleştirir).
4. İblis tarafından denenmesi (çapraz başvuru Matta 4:1-11; Markos 1:12,13; Luka 4:1-13. Oğulluğundan kuşku duyması ya da en azından amacını çarmıhtan başka bir yolla gerçekleştirmesi üzere denenmişti).
5. Tasvip edilmeyen kişiler tarafından onaylanması
  - a. cinler (çapraz başvuru Markos 1:23-25; Luka 4:31-37; Markos 3:11-12)
  - b. inanlı olmayan kişiler (çapraz başvuru Matta 27:43; Markos 14:61; Yuhanna 19:7)
6. öğrencileri tarafından onaylanması
  - a. Matta 14:33; 16:16
  - b. Yuhanna 1:34,49; 6:69; 11:27
7. Öz-olumlaması
  - a. Matta 11:25-27
  - b. Yuhanna 10:36
8. Tanrı'ya aile içi bir söz olan Baba mecaziyla hitap etmesi
  - a. Tanrı'ya hitap ederken “abba” sözünü kullanması

- 1) Markos 14:36
- 2) Romalılar 8:15
- 3) Galatyalılar 4:6

b. Tanrı'yla ilişkisini tanımlamak için Baba (patēr) sözcüğünü tekrar tekrar kullanması

Özet olarak, “Tanrı Oğlu” unvanının Eski Antlaşma’yı ve onun içinde yer alan vaatleri ve kategorileri bilenler için büyük tanrıbilimsel bir anlamı vardı ama Yeni Antlaşma yazarları bu sözü, “tanrılar”ın yeryüzündeki kadınlarla birleştiği ve bunun sonucunda “titanlar”ın ya da “devler”in doğduğuna inanan putperest geçmişlerden gelen Yahudi olmayanlarla kullanmaktan çekiniyorlardı.

■ **“Davut soyundandır”** Bu söz II Samuel 7’deki peygamberlikle alakalıdır. Mesih, Davut’un kraliyet soyundandı (çapraz başvuru Yeşaya 9:7; 11:1,10; Yeremya 23:5; 30:9; 33:15) ve Yahuda oymağındandı (çapraz başvuru Yaratılış 49:4-12; Yeşaya 65:9). Matta’nın Müjdesinde, İsa’ya birkaç kez, Yahudiler’in gelecek olan Kurtarıcı konusundaki ümitlerini yansıtan bu unvanla hitap edilmiştir (çapraz başvuru 9:27; 12:23; 15:22; 20:30). Pavlus’un İsa’nın bu yönünü vurgulamaması şaşırtıcıdır. Pavlus bundan sadece burada ve II Timoteos 2:8’de söz etmiştir; her iki ayet de ilk kilisenin inanç bildirisi formüllerinden aktarma olabilir.

■

NASB, NKJV,

NRSV “beden açısından”

TEV “insanlığına gelince”

JB “insan doğasına göre”

Bu, peygamberliğin yerine gelişi ve İsa’nın insanlığının bir onayıdır ki bu durum, birinci yüzyıldaki dindar kilise dünyası tarafından sık sık inkâr ediliyordu (çapraz başvuru I Yuhanna 1:1-4; 4:1-3). Bu ayet, Pavlus’un “beden” (*sarx*) sözcüğünü her zaman olumsuz bir anlamda kullanmadığını çok açık bir şekilde göstermektedir (çapraz başvuru 2:28; 9:3). Ancak, Pavlus “beden” sözcüğünü genelde “ruh”la karşılaştırmak için kullanırdı (çapraz başvuru 6:19; 7:5,18,25; 8:3-9,12,13; I Korintliler 5:5; II Korintliler 1:17; 11:18; Galatyalılar 3:3; 5:13,16,17-19,24; 6:8; Efesliler 2:3; Koloseliler 2:11,13,18,23).

Bu dilbilgisel *kata* (göre) yorumlaması artı bir BELİRTME DURUMU, İsa’nın (bedene göre, ayet 3) hem insan ve (Ruh’a göre, ayet 4) tanrısal olduğunu bildiren 4’cü ayette paralellik göstermektedir. Bu beden alıp insan olma doktrini çok önemlidir (çapraz başvuru I Yuhanna 4:1-3). İsa’nın Kendi seçtiği unvanı olan “İnsanoğlu”nun da bir iması olabilir (çapraz başvuru Mezmurlar 8:4; Hezekiel 2:1 [insan] ve Daniel 7:13 [tanrısal]).

ÖZEL KONU: BENLİK (SARX)

Bu sözcük, insansal bilgelikten ya da dünyasal standartlardan söz eder (çapraz başvuru I Korintliler 1:20; 2:6,8; 3:18). Pavlus yazılarında “benlik” (örneğin, *sarx*) terimini birkaç değişik şekilde kullanır.

1. insan bedeni (çapraz başvuru Romalılar 2:28; I Korintliler 5:5; 7:28)
2. insan soyu (örneğin, Baba-oğul, çapraz başvuru Romalılar 1:3; 4:1; I Korintliler 10:18)
3. bir bütün olarak insanlık (çapraz başvuru I Korintliler 1:26,29)
4. Yaratılış 3’de insanlığın düşüşünden ötürü insansal zayıflık (çapraz başvuru Romalılar 6:19; 7:18)

1:4 “ilan edildi”

Bu bir GENİŞ ZAMAN EDİLGEN ORTACI’dır. Tanrı, İsa’yı kesinlikle “Tanrı Oğlu” olarak atamıştır. Bu, Beytlehem’in İsa’nın başlangıcı olduğunu ya da O’nun Baba’dan daha aşağı olduğunu ima etmez. Bkz. 8:11’deki Özel Konu: Üçlü Birlik.

■ **“Tanrı Oğlu olduğu”** Yeni Antlaşma yazarları İsa’dan sık sık “Tanrı Oğlu” şeklinde söz etmediler (çapraz başvuru Matta 4:3) bunun nedeni Yunan mitolojisinden yanlış uyarlamalar yapılmasını istememeleriydi (aynı şey, bakireden doğum konusunda da geçerliydi). Bu kavram genelde “eşsiz, benzersiz” (*monogenes*) sözüyle nitelendirilir (çapraz başvuru Yuhanna 1:18; 3:16,18; I Yuhanna 4:9). Bu yüzden anlamı, “İsa, Tanrı’nın tek gerçek Oğlu”dur.

Yeni Antlaşma'da Baba Tanrı ve Oğul İsa'yla alakalı olan,

1. Onlar birbirleriyle eşittirler (çapraz başvuru Yuhanna 1:1; 5:18; 10:30; 14:9; 20:28; II Korintliler 4:4; Filipililer 2:6; Koloseliler 1:15; İbraniler 1:3), ve
2. ayrı kişidirler (çapraz başvuru Markos 10:18; 14:36; 15:34)

■ **“ölümden dirilmekle”** Baba Tanrı, İsa'yı ölümden dirilterek O'nun yaşamı ve mesajını onayladı (çapraz başvuru 4:24; 6:4,9; 8:11). İsa'nın tanrılığı (çapraz başvuru Yuhanna 1:1-14; Koloseliler 1:15-19; Filipililer 2:6-11) ve dirilişi (çapraz başvuru 4:25; I Korintliler 15) Hristiyanlığın ikiz sütunudur.

■ Bu ayet sık sık, İsa'nın örnek yaşamı ve itaatinden ötürü Tanrı tarafından ödüllendirilip yükseltildiğini ileri süren “evlat edinme” dalaletini savunmak için kullanılır. Kafirler O'nun her zaman (ontolojik yani varlıkbilim olarak) Tanrı olmadığını ama Tanrı O'nu ölümden dirilttiğinde Tanrı olduğunu ileri sürerler. Bunun kesinlikle doğru olmadığı Yuhanna 1 ve 17 gibi birçok bölümde çok açıkça görüldüğü halde İsa dirildiğinde ona harika bir unvan verildi. Ödül olarak Tanrılık vermenin nasıl bir şey olduğunu dile getirmek zordur ama böyle olmuştur.

İsa, Baba ile sonsuz yüceliği paylaştığı halde, Kendisine verilmiş olan insanları kurtarma işini kusursuz bir şekilde yerine getirdiğinde konumu bir şekilde daha da değer kazanmıştı. İsa'nın ölümden diriltilmesi, Baba'nın, sonsuzluk boyunca tanrısal, tamamen insan, kusursuz kurtarıcı, eski konumuna iade edilmiş ve ödüllendirilmiş Nasıralı İsa'nın yaşamı, örneği, öğretileri ve kurbansal ölümünü onaylamasıydı! Bkz. Ek ÜÇ – Evlat Edinme.

■

NASB, NKJV “kutsallık Ruhu açısından”

NRSV “kutsallık ruhu açısından”

TEV “tanrısal kutsallığı bakımından”

JB “ruh, kutsallık ruhu bakımından”

Bazı tercümelemler Ruh'un ilk harfi olan “R”yi büyük harf olarak yazarak bu sözcüğün Kutsal Ruh'tan söz ettiğini ima eder. Küçük harf “r” ile yazılan ruh sözcüğü de İsa'nın ruhundan söz eder. Baba Tanrı Ruh olduğu gibi İsa da ruhtur. Antik İbranice ve Grekçe metinlerde büyük harfler, noktalama işaretleri, bölüm ve ayet ayrımları yoktu, bu yüzden bütün bunlar gelenekseldir ya da tercümanların yorumlarıdır.

3 ve 4'cü ayetleri gözden geçirmenin üç yolu vardır:

1. İsa'nın, insan ve tanrısal olmak üzere iki doğasından söz eder olarak
2. İsa'nın hayatının daha erken dönemlerinin, insan ve diriltilmiş Rab olmak üzere, iki devresinden söz eder olarak
3. “Rabbimiz İsa Mesih”e paralel olarak

■ **“İsa”** Aramice *İsa* ismi, İbranice name *Yeşu* ismiyle aynı isimdir. Bu sözcük, “YHWH” ve “kurtuluş” olmak üzere iki İbranice sözün birleşimidir. “YHWH kurtarır” anlamına da gelebilir, “YHWH kurtuluştur” anlamına da gelebilir. Altı çizilen anlam Matta 1:21,25'de görülebilir.

■ **“Mesih”** Bu sözcük, “meshedilmiş olan” anlamına gelen İbranice *Mesih* teriminin Grekçe çevirisiydi. Eski Antlaşma'da, (peygamberler, kâhinler ve krallar) olmak üzere birkaç önder grubu Tanrı'nın seçiminin ve donatmasının bir işareti olarak meshedilmişti. İsa bu üç meshedilmiş konuma da sahipti (çapraz başvuru İbraniler 1:2-3).

Eski Antlaşma, İsa'nın doğruluk dolu Yeni Çağı getirecek özel bir “meshedilmiş kişi” göndereceğini önceden bildirmişti. İsa, Tanrı'nın özel “hizmetkârı,” “oğlu,” ve “Mesih”ti.

■ **“Rab”** Yahudilik'te Tanrı'nın Antlaşma ismi olan YHWH, o kadar kutsal oldu ki, hahamlar, Tanrı'nın adını ağızlarına boşuna almaktan (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 20:7; Yasa'nın Tekrarı 5:11) ve böylece On Emir'den birine karşı gelmekten korktukları için ve Kutsal Yazılar'ı okurken onun yerine “Rab,” (*Adon*) sözcüğünü koydular. Yeni Antlaşma yazarları İsa'ya tanrıbilimsel çerçevelerde “Rab” (“Kurios”) ismini

verdiklerinde O'nun tanrılığını onaylıyorlardı (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 2:36; Romalılar 10:9-13; Filipililer 2:6-11).

ÖZEL KONU: TANRILIĞIN İSİMLERİ

A. El

1. Tanrılık için kullanılan jenerik antik terimin özgün anlamı belli olmadığı halde birçok bilgin bu sözcüğün “kuvvetli olmak” ya da “güçlü olmak” anlamına gelen Akat kökünden geldiğine inanmaktadır (çapraz başvuru Yaratılış 17:1; Çölde Sayım 23:19; Yasa'nın Tekrarı 7:21; Mezmurlar 50:1).
2. Kenan tanrıları arasında en yüksek Tanrı, El'dir (Ras Shamra metinleri)
3. Kutsal Kitap'ta El genelde diğer terimlerle birleşmemiştir. Bu birleşimler Tanrı'yı nitelemenin bir yolu haline gelmiştir.
  - a. El-Elyon (En Yüksek olan Tanrı), Yaratılış 14:18-22; Yasa'nın Tekrarı 32:8; Yeşaya 14:14
  - b. El-Roi (“Gören Tanrı” ya da “Kendini vahyeden Tanrı”), Yaratılış 16:13
  - c. El-Shaddai (“Yüce Tanrı” ya da “Çok merhametli Tanrı” ya da “dağın Tanrısı”),
  - d. Yaratılış 17:1; 35:11; 43:14; 49:25; Mısır'dan Çıkış 6:3
  - e. El-Olam (Sonsuz Tanrı), Yaratılış 21:33. Bu terim, tanrıbilimsel olarak Tanrı'nın Davut'a vaadiyle bağlantılıdır, II Samuel 7:13,16
  - f. El-Berit (“Antlaşma'nın Tanrısı”), Hakimler 9:46
4. El sözcüğü, şu sözcüklerle eşit sayılır:
  - a. YHWH, Mezmurlar 85:8; Yeşaya 42:5'de
  - b. *Elohim*, Yaratılış 46:3; Eyüp 5:8'de, “Tanrı, «Ben Tanrıyorum [*El'im*], babanın Tanrısı [*Elohim'i*]] dedi.”
  - c. *Shaddai*, Yaratılış 49:25'de
  - d. “kıskaçlık,” Mısır'dan Çıkış 34:14; Yasa'nın Tekrarı 4:24; 5:9; 6:15'de
  - e. “merhamet,” Yasa'nın Tekrarı 4:31; Neh. 9:31'de; “sadık” Yasa'nın Tekrarı 7:9; 32:4'de
  - f. “ulu ve heybetli” Yasa'nın Tekrarı 7:21; 10:17; Neh. 1:5; 9:32; Daniel 9:4'de
  - g. “bilgi” I Samuel 2:3'de
  - h. “sığınağım” II Samuel 22:33'de
  - i. “öcümü alan” II Samuel 22:48'de
  - j. “kutsal olan” Yeşaya 5:16'da
  - k. “güçlü” Yeşaya 10:21'de
  - l. “kurtuluşum” Yeşaya 12:2'de
  - m. “büyük ve güçlü” Yeremya 32:18'de
  - n. “karşılığını veren” Yeremya 51:56'da
5. Tanrı'nın Eski Antlaşma'daki bütün ana isimlerinin bir bileşimi Yeşu 22:22'de yer alır (*El*, *Elohim*, *YHWH*, tekrarlanmıştır)

B. Elyon

1. Temel anlamı, “yüksek,” “yükseltilmiş” ya da “kaldırılmış”tır (çapraz başvuru Yaratılış 40:17; I Krallar 9:8; II Krallar 18:17; Neh. 3:25; Yeremya 20:2; 36:10; Mezmurlar 18:13).
2. Tanrı'nın birkaç başka ismi/unvanıyla paralel anlamda kullanılmıştır.
  - a. *Elohim* - Mezmurlar 47:1-2; 73:11; 107:11
  - b. *YHWH* - Yaratılış 14:22; II Samuel 22:14
  - c. *El-Shaddai* - Mezmurlar 91:1,9
  - d. *El* - Çölde Sayım 24:16
  - e. *Elah* - Daniel 2-6 ve Ezra 4-7'de sık sık kullanılmıştır, Daniel 3:26; 4:2; 5:18,21'de (Aramice

“Yüksek Tanrı ”anlamına gelen) *illair* ile bağlantılanmıştır.

3. İsraili olmayanlar tarafından sık sık kullanılır.
  - a. Melkizedek, Yaratılış 14:18-22
  - b. Balam, Çölde Sayım 24:16
  - c. Musa, Yasa'nın Tekrarı 32:8'de uluslardan söz ederken
  - d. Yeni Antlaşma'da Luka'nın Yahudi olmayanlara yazdığı Müjdesi de bu sözcüğün Grekçe eş değerlisi olan *Hupsistos* sözcüğünü kullanır (çapraz başvuru 1:32,35,76; 6:35; 8:28; Elçilerin İşleri 7:48; 16:17)

C. *Elohim* (çoğul), *Eloah* (tekil), esas olarak şiirlerde kullanılır

1. Bu terim Eski Antlaşma'da yer almaz.
2. Bu sözcük, İsrail'in Tanrısı'ndan da söz ediyor olabilir, başka ulusların tanrılarında da söz ediyor olabilir (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 12:12; 20:3). İbrahim'in ailesi çok tanrıya tapıyordu (çapraz başvuru Yeşu 24:2).
3. İsrail'in hakimlerinden söz ediyor olabilir (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 21:6; Mezmurlar 82:6).
4. *Elohim* terimi Yasa'nın Tekrarı 32:8 (LXX); Mezmurlar 8:5; Eyüp 1:6; 38:7'de gördüğümüz gibi başka ruhsal varlıklar için de kullanılır (melekler, kötü ruhlar). İnsan hakimlerden söz ediyor olabilir (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 21:6; Mezmurlar 82:6)
5. Bu sözcük, Kutsal Kitap'ta tanrılık için kullanılan birinci unvan/isimdir (çapraz başvuru Yaratılış 1:1). YHWH ile birleşik olarak kullanıldığı Yaratılış 2:4'e kadar sadece bu isim kullanılmıştır. Temelde (tanrıbilimsel olarak) Tanrı'dan bu gezegendeki her türlü hayatı yaratan, devam ettiren ve ihtiyaçlarını sağlayan olarak söz eder (çapraz başvuru Mezmurlar 104).
El ile eşanlamlıdır (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 32:15-19). Mezmurlar 14 (*elohim*), tanrısal isimlerin değişmesi hariç Mezmurlar 53'ün (YHWH) tamamen aynısı gibi olduğundan YHWH ile de paralellik oluşturabilir.
6. Çoğul olduğu ve diğer tanrılar için de kullanıldığı halde bu terim sık sık İsrail'in Tanrısı'ndan söz etmek için kullanılır ama tektanrılı kullanımı bildirmek için genelde fiili tekildir.
7. Bu terim, İsraili olmayanlar tarafından tanrılık için kullanılır.
  - a. Melkizedek, Yaratılış 14:18-22
  - b. Balam, Çölde Sayım 24:2
  - c. Musa, uluslardan söz ederken, Yasa'nın Tekrarı 32:8
8. İsrail'in tek Tanrısı'nın yaygın isminin çoğul olması tuhaftır! Bunlar kesin olmamakla birlikte bununla ilgili şu teoriler bulunmaktadır:
  - a. İbranice'de sık sık vurgulanmak amacıyla birçok çoğul sözcük yer alır. Bununla yakından bağlantılı olarak da, daha sonra çoğulun bir kavramı büyüttüğü, “gökemin çoğulluğu” adı verilen İbranice dilbilgisel özellik vardır .
  - b. Bu, Tanrı'nın cennette bir araya geldiği ve Tanrı'nın isteğini yerine getiren melekler konseyinden söz ediyor olabilir (çapraz başvuru I Krallar 22:19-23; Eyüp 1:6; Mezmurlar 82:1; 89:5,7.
  - c. Yeni Antlaşma'da tek Tanrı'nın üç kişide vahyedilişini yansıtması bile mümkündür. Yaratılış'ta 1:1 Tanrı yaratır; Yaratılış 1:2 Ruh dalgalanır ve Yeni Antlaşma da, Baba Tanrı'nın yaratılışı İsa'nın aracılığıyla gerçekleştirdiğini söyler (çapraz başvuru Yuhanna 1:3,10; Romalılar 11:36; I Korintliler 8:6; Koloseliler 1:15; İbraniler 1:2; 2:10).

D. YHWH

1. Bu isim, Tanrı'yı antlaşma yapan Tanrı; Tanrı'yı kurtarıcı olarak yansıtan isimdir. İnsanlar antlaşmaları bozarlar ama Tanrı Kendi Sözü'ne, vaadine, antlaşmasına sadıktır (çapraz başvuru Mezmurlar 103). Bu isimden ilk olarak Yaratılış 2:4'de *Elohim* ile birlikte söz edilmiştir. Yaratılış 1-2'de iki tane yaratış anlatımı yer almaz ama bu anlatımlar iki şeyi vurgulamaktadır: (1) Tanrı'nın (fiziksel) evrenin yaratıcısı olması ve (2) Tanrı'nın insanlığın özel yaratıcısı olması. Yaratılış 2:4

insanlığın ayrıcalıklı konumu ve amacının yanı sıra bu eşsiz benzersiz durumla bağlantılı olan günah ve asilik sorunuyla başlar.

2. Yaratılış 4:26'da "O zaman insanlar RAB'be (YHWH) yakarmaya başladı" der. Ancak, Mısır'dan Çıkış 6:3 ilk antlaşma halkının (Atalar ve ailelerinin) Tanrı'yı *El-Shaddai* olarak tanıdıklarını ima eder. YHWH ismi, Mısır'dan Çıkış 3:13-16 ve özellikle ayet 14'de olmak üzere sadece bir kez açıklanmıştır. Ancak, Musa'nın yazıları sözcükleri etimolojiler aracılığıyla değil, sık sık popüler kelime oyunları ile yorumlar (çapraz başvuru Yaratılış 17:5; 27:36; 29:13-35). Bu ismin anlamı hakkında birkaç teori vardır (IDB'den alınmıştır, cilt 2, 409-11 sayfalar).
  - a. Arapça bir kökten, "candan, yürekten sevmeyi göstermek için"
  - b. Arapça bir kökten "üfleme" (fırtına Tanrısı olarak YHWH)
  - c. Ugarit (Kenanca) bir kökten "konuşmak"
  - d. bir Fenike yazısını izleyerek, "destekleyip güç Veren," ya da "pekiştiren" anlamına gelen NEDENSEL ORTAÇ
  - e. İbranice *Qal* biçiminden "Olan," ya da "orada Olan" (gelecek zamanda, "olacak Olan")
  - f. İbranice *Hiphil* formundan "neden Olan"
  - g. İbranice kökten "yaşamak" (örneğin, Yaratılış 3:20), "her zaman yaşayan, tek Yaşayan"
  - h. Mısır'dan Çıkış 3:13-16 metin çerçevesinden –DİLİ GEÇMİŞ ZAMANın GEÇMİŞ ZAMAN anlamında kullanımı, "Eskiden olduğum şey olmaya devam edeceğim" ya da "Her zaman olduğum şey olmaya devam edeceğim" (çapraz başvuru J. Wash Watts'ın Eski Antlaşma Sözdizimi Konusunda Bir Araştırma anlamına gelen *A Survey of Syntax in the Old Testament*, sayfa 67 YHWH tam adı, sık sık kısaltılmış olarak ya da büyük bir olasılıkla özgün bir biçimde dile getirilir.
    - (1) *Yah* (örneğin, Hallelu - yah)
    - (2) *Yahu* (isimler, örneğin, Yeşaya)
    - (3) *Yo* (isimler, örneğin, Yoel)
3. Yahudiliğin daha sonraki dönemlerinde bu antlaşma ismi (tetragrammaton) o kadar kutsal oldu ki, Yahudiler, Mısır'dan Çıkış 20:7; Yasa'nın Tekrarı 5:11; 6:13'ün buyruğuna karşı gelmemek için onu söylemeye korkuyorlardı. Bunun üzerine onun yerine, "sahip," "Efendi," "koca," "Rab" anlamına gelen İbranice *adon* ya da *adonai* (Rab'bim) terimi koydular. Eski Antlaşma metinlerini okurken YHWH sözüne geldiklerinde onu "Rab" olarak okudular. Kutsal Kitap'ın İngilizce ve Türkçe çevirilerinde YHWH'nin RAB olarak yazılmasının nedeni budur.
4. *El* ile olduğu gibi, YHWH de sık sık, İsrail'in Antlaşma Tanrısı'nın belirli özelliklerini vurgulamak için başka terimlerle birleştirilir. Birçok olası birleşik terim olduğu halde, aşağıda bazıları bulacaksınız:
  - a. *YHWH - Yireh* (YHWH sağlayacak), Yaratılış 22:14
  - b. *YHWH - Rophekha* (YHWH sana şifa verendir), Mısır'dan Çıkış 15:26
  - c. *YHWH - Nissi* (YHWH sancağımdır), Mısır'dan Çıkış 17:15
  - d. *YHWH - Meqaddishkem* (YHWH sizi kutsal kılan), Mısır'dan Çıkış 31:13
  - e. *YHWH - Şalom* (YHWH Esenliktir), Hakimler 6:24
  - f. *YHWH - Sabbaoth* (orduların Rabbi YHWH), I Samuel 1:3,11; 4:4; 15:2; bu isim peygamberlerin kitaplarında sık sık yer alır)
  - g. *YHWH - Ro'I* (YHWH çobanımdır), Mezmurlar 23:1
  - h. *YHWH - Sidqenu* (YHWH doğruluğumuzdur), Yeremya 23:6
  - i. *YHWH - Shammah* (YHWH orada), Hezekiel 48:35

1:5 "biz" Pavlus, başka mektuplarında sık sık yaptığı gibi başka birisinden söz etmez. Bu ilk söz, Pavlus'un Şam

Yolu'nda Rab'be iman edip O'nun tarafından görevlendirilmesinden söz eder (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 9), ki bu da editörün "biz" sözünü kullanışımı kuvvetli bir şekilde ima eder.

☐ **"Tanrı lütfuna ve elçilik görevine sahip olduk."** Pavlus, sadece Mesih aracılığıyla kurtuluş armağanını onaylamakla kalmıyor, ama aynı zamanda ve bununla bağlantılı olarak Yahudi olmayanlara elçi olma çağrısını doğruluyor. Bütün bunlar, Şam yolunda bir anda olmuştu (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 9). Bunların olmasının nedeni bunların hak edilmiş olması değil, kasıtlı lütuftu!

☐ **"sağlamak için"** Bu, *eis*'in bir amaç çerçevesinde ikinci kullanımıdır (çapraz başvuru ayet 1). The Müjde, İsa'ya iman aracılığıyla insanlıktaki Tanrı'nın suretini yeniden yerine koyar. Bu da Tanrı'nın özgün amacının Kendi karakterini yansıtacak bir halka sahip olmak olduğunun gösterilmesine izin verir (çapraz başvuru ayet 7).

☐

NASB, JB "iman edip söz dinlemesini"
NKJV "imana itaat için"
NRSV "imanın itaatini oluşturmak"
TEV "iman edip itaat etmek"

Bu ayet, Romalılar'da eksen oluşturan "iman" teriminin ilk kullanımını içerir. Bu terim, bu bölümde ve kitapta üç değişik şekilde kullanılır:

1. Ayet 5. İsa ve Hristiyan hayatıyla ilgili gerçekler ve doktrinler için kullanılmıştır (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 6:7; 13:8; 14:22; 16:5; Romalılar 14:1; 16:26; Galatyalılar 1:23; 6:10; Yahuda 3, 20).
2. Ayet 8. İsa'ya kişisel güven anlamında kullanılmıştır. "İnanmak," "iman" ve "güven" sözlerinin hepsi de Grekçe *pistis/pisteuō* teriminin tercümeleridir. Müjde hem kavramsal (doktrin) ve hem de kişiseldir (çapraz başvuru ayet 16; Yuhanna 1:12; 3:16).
3. Ayet 17. Bu terim burada, dürüstlük, sadakat ya da güvenilirlik olan Eski Antlaşma anlamında kullanılır. Habakkuk 2:4'ün anlamı budur. Eski Antlaşma'da gelişmiş bir iman doktrini yoktu ama imanla yaşayan insanların hayatları hakkında birçok örnek yer alıyordu (çapraz başvuru Yaratılış 15:6'da İbrahim); kusursuz iman değil, mücadele eden iman yer alıyordu (çapraz başvuru İbraniler 11). İnsanlığın umudu kendilerinin doğru bir şekilde performansta bulunma ya da inanma yeteneklerinde değil, Tanrı'nın karakterindedir. Sadece Tanrı sadıktır!

Elçilerin İşleri'nde kurtuluş olayı adı verilebilecek bir dizi yer almaktadır:

- a. tövbe (çapraz başvuru 2:4; Markos 1:15; Luka 13:3,5; Elçilerin İşleri 3:16,19; 20:21)
- b. inanç/iman (çapraz başvuru 1:16; Yuhanna 1:12; 3:16; Elçilerin İşleri 16:31, vaftiz, kişinin imanını herkesin önünde ilan etmesidir)
- c. itaat (çapraz başvuru 2:13; II Korintliler 9:13; 10:5; I Petrus 1:2,22)
- d. sebat (çapraz başvuru 2:7; Luka. 18:1; II Korintliler 4:1,16; Galatyalılar 6:9; II Selanikliler 3:13).

Bunlar Yeni Antlaşma'nın koşullarıdır. Tanrı'nın Mesih'teki sunusu kabul etmeli ve kabul etmeye devam etmeliyiz (çapraz başvuru ayet 16; Yuhanna 1:12).

☐

NASB "O'nun adı uğruna"
NKJV "O'nun ismi için"
NRSV "O'nun ismi için"
TEV "Mesih uğruna"
NJB "O'nun isminin onuru için"
Bkz. 10:9'da yer alan Özel Konu.

☐

NASB, NRSV “bütün Yahudi olmayanlar arasında”
NKJV “bütün uluslararasıda”
TEV “her ulustan insanlar”
JB “bütün putperest uluslara”

Bu evrensel Müjde'dir. Tanrı'nın Yaratılış 3:15'de yer alan kurtuluş vaadi bütün insanlığı içeriyordu. İsa'nın bizim yerimizi alan ölümü Adem'in bütün düşmüş çocuklarını içeriyordu (çapraz başvuru Yuhanna 3:16; 4:42; Efesliler 2:11-3:13; I Timoteos 2:4; 4:10; Titus 2:11; II Petrus 3:9). Pavlus kendi özel çağrısını Tanrı'nın Müjdesi'ni Yahudi olmayanlara bildirmek olarak görür (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 9:15; 22:21; 26:17; Romalılar 11:13; 15:16; Galatyalılar 1:16; 2:29; Efesliler 3:2,8; I Timoteos 2:7; II Timoteos 4:17).

ÖZEL KONU: BOB'UN MÜJDESEL ÖNYARGILARI

Siz okurlara bu noktada tarafı olduğumu itiraf etmeliyim. Benim sistematik teolojim Kalvinizm ya da Dönemsel Teoloji değil, Büyük Görev müjdeciliğidir. Ben Tanrı'nın bütün insanlar için (örneğin, Yaratılış 3:15; 12:3; Mısır'dan Çıkış 19:5-6; Yeremya 31:31-34; Hezekiyel 18; 36:22-39; Elçilerin İşleri 2:23; 3:18; 4:28; 13:29; Romalılar 3:9-18,19-20,21-32), Kendi sureti ve benzerliğinde yaratılanların hepsi için (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27) sonsuz bir planı olduğuna inanıyorum. Antlaşmalar Mesih'te birleşmiştir (çapraz başvuru Galatyalılar 3:28-29; Koloseliler 3:11). İsa, Tanrı'nın saklı olan ama şimdi bildirilen sırrıdır (çapraz başvuru Efesliler 2:11-3:13)!

Bu önceden anlayış, Kutsal Yazılar (örneğin, Yunus) konusunda yaptığım bütün yorumları etkilemektedir. Bütün metinleri bu anlayışla okurum! Bir önyargı olduğu kesindir (bütün yorumcuların önyargıları vardır!), ama Kutsal Yazılar konusunda bilgi dolu bir önvarsayımdır.

1:6 “sizler de” Pavlus, Tanrı'nın lütfuna uç bir örnekti (kiliseye zulüm eden biriydi) ama okurları da Tanrı'nın hak edilmeyen, layık olunmayan lütfunun örnekleriydi.

■

NASB, NKJV “İsa Mesih'in çağrılmışları”
NRSV “İsa Mesih'e ait olmak üzere çağrılmış”
TEV “Tanrı'nın İsa Mesih'e ait olmaları üzere çağırdığı”
JB “bu çağrı aracılığıyla İsa Mesih'e ait olan”

Bu,

1. “Çağrılmış olanlar” ya da “toplanmış olanlar” anlamına gelen “kilise,” terimi üzerinde bir kelime oyunu olabilir.
2. tanrısal seçimden söz ediyor olabilir (çapraz başvuru Romalılar 8:29-30; 9:1 ve sonraki ayetler; Efesliler 1:4, 11; 3:21; 4:1,4)
3. “İsa Mesih'in çağrısına sahip ve O'na ait olan sizler” sözünün Revised English Bible çevirisi olabilir.

Bu ayrıca, bu sözün NRSV, TEV ve JB'de çevrilmiş hali konusundaki anlayışı yansıtıyor. Bkz. Aşağıdaki Özel Konu.

ÖZEL KONU: ÇAĞRILMIŞ

Tanrı, inanlıları Kendisine çağırmak, seçmek ve çekmek için her zaman inisiyatifini ele alır (çapraz başvuru Yuhanna 6:44, 65; 15:16; I Korintliler 1:12; Efesliler 1:4-5,11). “Çağrı” terimi birkaç tanrıbilimsel anlamda kullanılmıştır:

- A. Günahlılar, Mesih'in bitmiş işi ve Ruh'un ikna edişi sayesinde Tanrı'nın lütfu aracılığıyla kurtuluşa çağrılırlar (örneğin, *klētos*, çapraz başvuru Romalılar 1:6-7; 9:24, bu ayet tanrıbilimsel olarak I Korintliler 1:1-2 ve II Timoteos 1:9; II Petrus 1:10'e benzer).

- B. Günahlılar kurtulmak için Rab'bin ismine yakarılır (örneğin, *epikaleō*, çapraz başvuru Elçilerin İşleri 2:21; 22:16; Romalılar 10:9-13). Bu bildiri bir Yahudi tapınma deyimidir.
- C. İnanlılar, Mesih'in yaşadığı gibi bir hayat sürmeye çağrılmışlardır (örneğin, *klēsis*, çapraz başvuru I Korintliler 1:26; 7:20; Efesliler 4:1; Filipililer 3:14; II Selanıkliler 1:11; II Timoteos 1:9)
- D. İnanlılar hizmet görevlerine çağrılmışlardır (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 13:2; I Korintliler 12:4-7; Efesliler 4:1).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 1:7

⁷Tanrı'nın Roma'da bulunan, kutsal olmaya çağrılan bütün sevdiklerine, Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten size lütuf ve esenlik olsun.

1:7 “Tanrı'nın sevdikleri” Bu söz İsa'yla alakalı olarak sık sık kullanılmıştı (çapraz başvuru Matta 3:17; 17:5). Şimdi ise Roma'daki kilise hakkında kullanılmaktadır! Bu da, Tanrı'nın Oğlu'na güvenenlere olan sevgisinin derinliğini göstermektedir. Bu tür bir transfer Efesliler 1:20'de de görülebilir (Tanrı'nın İsa'nın namına yaptığı etkinlikleri) ve 2:5-6 (İsa'nın inanlıların namına yaptığı etkinlikleri).

■ **“Roma'da”** Bu kiliseyi Pavlus kurmamıştı. Kimin kurduğunu kimse bilmiyor. Romalılar, Pavlus'un zaten kurulmuş olan bir kiliseye kendini tanıtmak için yazdığı bir mektuptu. Romalılar Kitabı, Pavlus'un vaaz ettiği Müjde'yi en gelişmiş şekilde sunumudur.

Mektup boyunca kendilerine yorumda bulunduğu Yahudi olan ve Yahudi olmayan inanlılar arasında gerginlikler var olduğu halde bu mektup yerel durumdan en az etkilenmiş olan mektuptur.

■

NASB “kutsallar olarak çağrılan”
NKJV, NRSV, JB “kutsal olmaya çağrılan”
TEV “kendi halkı olmaya çağrılan”

“Kutsallar” terimi, inanlıların günahsız olmalarından değil Mesih'teki konumundan söz eder. Ayrıca inanlıların derece derece artan bir şekilde Mesih benzerliğine dönüştürülmesini de tanımlamalıdır. Bu terim, Filipililer 4:21 hariç her zaman ÇOĞUL olarak kullanılır. Ama bu metin çerçevesinde bile birleşiktir. Hristiyan olmak bir topluluğun, bir ailenin, bir bedeninin bir parçası olmaktır.

1'ci ayet, Pavlus'un bir elçi olmaya çağrıldığını belirtir. 6'cı ayette inanlılar “İsa Mesih'in çağrılmışları”dır. 7'ci ayette inanlılar “kutsal” olmaya da çağrılmışlardır. Bu “çağrı” Yeni Antlaşma'nın Tanrı'nın inisiyatifi ele alma önceliğinin gerçeğini vurguluyordu. Hiçbir düşmüş insan kendini çağırmamıştır (çapraz başvuru 3:9-13; Yeşaya 53:6; I Petrus 2:25). Tanrı her zaman inisiyatifi ele alır (çapraz başvuru Yuhanna 6:44,65; 15:16). Tanrı her zaman antlaşmayı bize getirir. Bu, kurtuluşumuz (bize sayılan aklanma ya da yasal konumumuz) konusunda da doğrudur ama aynı zamanda etkin hizmet için armağanlı oluşumuz (çapraz başvuru I Korintliler 12:7,11) ve Hristiyan yaşamlarımız için de geçerlidir. Bkz. Aşağıda yer alan Özel Konu.

ÖZEL KONU: KUTSALLAR

Bu sözcük, İbranice kadash sözcüğünün Grekçe eşdeğerlisidir ve temel anlamı, birisini, bir şeyi ya da bir yeri YHWH'nin özel kullanımı için ayırmaktır. Dinen mukaddes olma kavramını ifade eder. YHWH, Kendi doğası (sonsuz yaratılmamış Ruh) ve karakteri (ahlaksal kusursuzluğu) aracılığıyla insanlıktan ayrılmıştır. O, başka her şeyin kendisine göre ölçülüp değerlendirildiği standarttır. O her şeyin üstünde, Kutsal Olan ve Kutsal Diğer'dir.

Tanrı insanları paydaşlık için yaratmıştır ama düşüş (Yaratılış 3) Kutsal Tanrı ile günahlı insanlık arasında ilişkisel ve ahlaksal bir engele neden oldu, Tanrı bilinçli olarak yaratmış olduğu yaratıklarını eski konularına geri döndürmeyi seçti ve bu yüzden de halkını “kutsal” olmaya çağırır (çapraz başvuru Lev. 11:44; 19:2; 20:7,26; 21:8), YHWH ile bir iman ilişkisi aracılığıyla O'nun halkı O'ndaki antlaşmasal konumları aracılığıyla kutsal olur

ama aynı zamanda kutsal olarak yaşamaya da çağrılmışlardır (çapraz başvuru Matta 5:48).

Bu kutsal yaşam, inanlılar İsa'nın yaşamı ve işi ve Kutsal Ruh'un akıllarındaki ve yüreklerindeki varlığı aracılığıyla tamamen kabul edildikleri ve bağışlandıkları için mümkündür.

1. Bu da, Mesih'in bize sayılan doğruluğundan ötürü kutsal olmak

2. Ruh'un varlığından ötürü kutsal yaşama çağrılmak gibi çelişkili bir durum oluşturur.

Inanlılar, (1) Kutsal Olan'ın hayatımızdaki mevcudiyeti (Baba); (2) Kutsal Oğul'un (İsa) işi; (3) Kutsal Ruh'un yaşamlarımızdaki varlığından ötürü "kutsallar"dır (hagioi).

Yeni Antlaşma kutsallardan ÇOĞUL olarak söz eder (buna bir tek ayet, Filipililer 4:12 istisna oluşturur, ama o zaman bile metin çerçevesi ÇOĞULLUK bildirir). Kurtulmak, bir ailenin, bir bedeninin, bir binanın parçası olmaktır! Kutsal Kitapsal iman kişisel bir kabul ile baylar ama birlikteki paydaşlığa dönüşür. Her birimize, Mesih'in bedeni olan kilisenin (çapraz başvuru I Korintliler 12:7) sağlığı, büyümesi ve esenliği için armağanlar verilmiştir (çapraz başvuru I Korintliler 12:11). Bizler hizmet etmek üzere kurtarıldık! Kutsallık bir aile özelliğidir!

■ **"Tanrı'dan size lütf ve esenlik olsun"** Bu sözler Pavlus'un ayırt edici açış kutsamasını oluşturur. Geleneksel Grekçe bir terim olan "selam" (*charein*) ve özellikle Hristiyan bir terim olan "lütf" (*charis*) sözcükleri üzerinde yapılan bir kelime oyunudur. Pavlus, bu Grekçe açılışı geleneksel İbranice *Shalom* ya da "esenlik/selam" ile bir araya getiriyor da olabilirdi. Ancak bu sadece bir varsayımdır. Tanrıbilimsel olarak lütfün her zaman esenlikten önce geldiğine dikkat edin.

■ **"Babamız Tanrı ve Rab İsa Mesih"** Pavlus her iki isim için de düzenli olarak sadece bir tek EDAT kullanır (çapraz başvuru I Korintliler 1:3; Galatyalılar 1:3; Efesliler 1:2; Filipililer 1:2; II Selanıklılar 1:2; I Timoteos 1:1; II Timoteos 1:2; Titus 1:4). Bu onun Üçlü Birlik'in iki Kişi'sini dilbilgisel olarak bağlantıya yöntemiydi. Bu, İsa'nın tanrılığını ve eşitliğini vurgulayacaktı.

ÖZEL KONU: BABA

ESKİ ANTLAŞMA Tanrı'nın Baba olduğu şeklindeki ailesel benzetmeyi tanıtır:

1. İsrail ulusu sık sık YHWH'nin "oğlu" olarak tanımlanır (çapraz başvuru Hoşea 11:1; Malaki 3:17)
2. Yasa'nın Tekrarı kadar erken bir zamanda bile Tanrı hakkında Baba benzetmesi kullanılmıştır (Yasa'nın Tekrarı 1:31)
3. Yasa'nın Tekrarı 32'de İsrail'e "O'nun çocukları" ve Tanrı'ya da "Babanız" adı verilmiştir
4. Bu benzetme Mezmurlar 103:13'de bildirilmiş ve (öksüzlerin Babası) olarak Mezmurlar 68:5'de geliştirilmiştir.
5. İsrail'in oğul (çapraz başvuru Yeşaya 1:2; 63:8); ve Tanrı'nın Baba, 63:16; 64:8; Yeremya 3:4,19; 31:9) olduğu peygamberlerin kitaplarında yaygın olarak yer alan bir kavramdı.

İsa Aramice konuşuyordu, bu da Grekçe'de "Baba" anlamına gelen Pater sözcüğünün görüldüğü birçok yerin Aramice Abba'yı yansıttığı anlamına gelir (çapraz başvuru 14:36). "Baba" ya da "Babacığım" şeklindeki bu ailesel hitap tarzı, İsa'nın Baba'yla yakınlığını yansıtır ve O'nun bunu izleyicilerine bildirmesi bizim Baba'yla olan kendi yakınlığımızı da teşvik eder.

"Baba" terimi sadece Eski Antlaşma'da sadece YHWH için kullanılmıştı ama İsa bunu sık sık ve yaygın bir şekilde kullanır. Bu terim Mesih aracılığıyla Tanrı'yla olan yeni ilişkimizin büyük bir vahyidir.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 1:8-15

⁸İlkin hepiniz için İsa Mesih aracılığıyla Tanrım'a şükrediyorum. Çünkü imanınız bütün dünyada duyuruluyor. ⁹⁻¹⁰Oğlu'nun Müjdesi'ni yaymakta bütün varlığımla kulluk ettiğim Tanrı, sizi durmadan, her zaman dualarımda andığıma tanıktır. Tanrı'nın isteğiyle sonunda bir yol bulup yanınıza gelmek için dua ediyorum. ¹¹Çünkü ruhça pekişmeniz için size ruhsal bir armağan ulaştırmak üzere sizi görmeyi çok istiyorum. ¹²Yani, ben aranızdayken karşılıklı olarak birbirimizin imanıyla cesaret buluruz demek istiyorum. ¹³Kardeşler, öteki uluslar arasında olduğu gibi, çalışmalarımın sizin aranızda da ürün vermesi için yanınıza gelmeyi birçok kez amaçladığımı, ama şimdiye dek hep engellendiğimi bilmenizi istiyorum.

¹⁴Grekler'e ve Grek olmayanlara, bilgelere ve bilgisizlere karşı sorumluluğum var. ¹⁵Bu nedenle Roma'da bulunan sizlere de Müjde'yi elimden geldiğince bildirmek için sabırsızlanıyorum.

1:8 “İlkin” Bu metin çerçevesinde “İlkin” sözcüğü “başlangıçtan itibaren” ya da “başlamam lazım” anlamına gelir (J. B. Phillips Çevirisi).

■ **“İsa Mesih aracılığıyla Tanrım'a şükrediyorum.”** Pavlus normalde dualarında Tanrı'ya İsa Mesih aracılığıyla hitap eder. İsa, Tanrı'ya yaklaşabileceğimiz tek yoldur! Bkz. Özel Konu: 7:25'de Pavlus'un Şükran ve Minnet Duası.

■ **“hepiniz için”** 7'ci ayette olduğu gibi, buradaki “hepiniz” sözcüğünün kullanımı, Neron'nun buyruğu üzerine Roma'dan kaçan inanlı Yahudi önderlerle bunun sonucu olarak birkaç yıl sonra onların yerini alan Yahudi olmayan inanlı önderler arasındaki kıskançlık ve çatışmayı yansıtıyor olabilir. Romalılar 9-11'in de aynı konuyu ele alıyor olması mümkündür.

Bu iki gruptan, Romalılar 14:1-15:13'de “zayıflar” ve “kuvvetliler” olarak söz ediliyor olması mümkündür. Tanrı, Roma'daki kilisedeki herkesi sever ve hepsini de eşit derecede sever!

■ **“Çünkü imanınız bütün dünyada duyuruluyor.”** Romalılar 16:19 da aynı gerçekten söz eder. Bunun Roma dünyasından söz eden doğuya ait bir abartı (mübalağa) olduğu bellidir (çapraz başvuru I Selanıklıler 1:8).

1:9 “Tanrı...tanıktır” Pavlus burada Tanrı'nın ismiyle yemin ediyor (çapraz başvuru 9:1; II Korintliler 1:23; 11:10-11,31; 12:19; Galatyalılar 1:20; I Selanıklıler 2:5). Bu onun bir Yahudi olarak gerçeği söylediğini belirtme biçimiydi.

■ **“varlığım”** *Pneuma* sözcüğü burada insan ruhundan insan yaşamı olarak söz edilmesine iyi bir örnektir (çapraz başvuru 8:5,10,16; 12:11) (örneğin, nefes, İbranice *ruach ya da ruh*, çapraz başvuru Yaratılış 2:7).

1:10 “sizi durmadan, her zaman dualarımda anıyorum” Bu kiliseyi Pavlus başlatmadığı halde, bütün kiliseleri için olduğu gibi onlar için de düzenli bir şekilde dua ediyordu (çapraz başvuru II Korintliler 11:28)! Bkz. Özel Konu: 9:3'te yer alan Duada Aracılık Etmek. Ancak, 16'cı bölümün açık bir şekilde gösterdiği üzere Pavlus'un Roma kilisesinde birçok dostu ve emektaşı vardı.

■ **“eğer”** Bu, yazarın bakış açısı ya da edebi amaçları için doğru olduğu varsayılan BİRİNCİ SINIF BİR ŞARTLI CÜMLEDİR. Pavlus, İspanya'ya giderken Roma'yı ziyaret etmeyi planlıyordu (çapraz başvuru 15:22-24). Büyük bir olasılıkla orada uzun bir zaman kalmayı planlamıyordu. Pavlus her zaman daha önce hiç kimsenin çalışmamış olduğu yeni bir bölgede çalışmayı istiyordu (çapraz başvuru 15:20; II Korintliler 10:15,16). Romalılar'a Mektup'un amaçlarından birinin, Pavlus'un İspanya'ya yapacağı misyoner seyahati için para toplama olması mümkündür (çapraz başvuru 15:24).

■ **“Tanrı'nın isteğiyle bir yol bulup yanınıza gelmek için”** 13'cü ayet ve 15:32 bu ayetlerle paralellik gösterir. Pavlus kendi hayatı ve seyahat planlarının kendisine değil Tanrı'ya ait olduğunu düşünüyordu (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 18:21; I Korintliler 4:19; 16:7). Bkz. 12:2'deki Özel Konu.

1:11 “sizi görmeyi çok istiyorum” Bu sözler 15:23'le paralellik göstermektedir. Pavlus Roma'daki inanlıları uzun zamandır görmek istiyordu (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 19:21).

■ **“size ruhsal bir armağan ulaştırmak üzere”** Burada yer alan “ruhsal armağan” sözü, ruhsal anlayış ya da bereket anlamında kullanılmıştı (çapraz başvuru 11:29; 15:27). Pavlus kendisini özel olarak Yahudi olmayanlara elçi olarak çağırılmış olarak görüyordu (çapraz başvuru ayet 15).

■ **“ruhça pekişmeniz için”** Bu, *Histēmi*'nin GENİŞ ZAMAN EDİLGEN MASTARIdır. Bkz. 5:2'deki Özel Konu.

1:12 Hristiyan paydaşlığının amacı budur. Armağanların inanlıları hizmet veren bir toplum olarak birleştirmesi gerekir. Armağanlar inanlılara ortak yarar için verilmiştir (çapraz başvuru I Korintliler 12:7). Bütün armağanlar yerindedir. Bütün armağanlar kurtuluşa Ruh tarafından verilmiştir (çapraz başvuru I Korintliler 12:11). Bütün inanlılar çağırılmış, armağanlandırılmış, tam gün çalışan hizmetkârlardır (çapraz başvuru Efesliler 4:11-12).

Pavlus kendi Elçisel yetkisinin yanı sıra toplumun bütünü içinde bir karşılıklılığı açıkça bildirir. İnanlıların birbirlerine ihtiyaçları vardır!

1:13 “Kardeşler ... bilmenizi istiyorum” Bu, Pavlus’un önemli bildirimleri bildirmeden önce sık sık kullandığı bir deyimdir (çapraz başvuru 11:25; I Korintliler 10:1; 12:1; II Korintliler 1:8; I Selanikliler 4:13). İsa’ya, “Amin, amin” demenin edebi amacına benzer.

■ **“şimdiye dek hep engellendiğimi”** Bu PASİF BİR FİİLDİR. Aynı söz bunu yapanın Şeytan olduğunun bildirildiği I Selanikliler 2:18’de geçer. Pavlus, Tanrı’nın hayatına yol gösterdiğinden ama İblis’in hayatını bozup alt üst ettiğine inanıyordu. Nasılsa bunların ikisi de doğrudur (çapraz başvuru Eyüp 1-2; Daniel 10). Bu terimin in 15:22’de kullanımı Pavlus’un Akdeniz bölgesindeki daha (tamamlanmaya yakın olduğu halde) tamamlanmamış olan misyonerlik işinin engellendiğini ima ediyordu

■ **“aranızda da ürün vermesi için”** Bu metin çerçevesinde “ürün” sözcüğü iman eden kişilerden söz ediyor olabilir ama Yuhanna 15:1-8 ve Galatyalılar 5:22’de Hristiyan olgunluğundan söz eder. Matta 7, “onları meyvelerinden tanıyacaksınız,” der ama “meyve” terimini tanımlamaz. En iyi paralel, büyük bir olasılıkla, Pavlus’un aynı zirai benzetmeyi kullandığı Filipililer 1:22’dir.

1:14 “sorumluluğum var” Pavlus bu sözcüğü Romalılar’da birkaç kez kullanır.

1. Pavlus (burada) Müjde’yi Yahudi olmayanların hepsine bildirme sorumluluğu altındadır.
2. Pavlus “benliğe” borçlu değildir (8:12).
3. Yahudi olmayan kilisenin Yeruşalim’deki ana kiliseye yardım etme sorumluluğu altındaydı (15:27).

■ **“Grekler’e”** Bu söz, Akdeniz bölgesinde oturan uygar, kültürlü insanlardan söz etmektedir. Büyük İskender ve izleyicileri bilinen dünyayı Yunanlaştırmışlardı. Romalılar, Yunanlılar’ı fethetmişler ve onların kültürünü asimile etmişlerdi.

■ **“Grek olmayanlara ya da Barbarlar’a”** Bu (*onomatopoeia*) terim, genellikle kuzeyde yaşayan eğitim görmemiş ya da kültürsüz insan gruplarını kastediyordu. Bu sözcük, Grekçe konuşmayan insanlardan söz etmek için kullanılıyordu. Bu kişilerin sözleri, Yunanlılar ve Romalılar’a “bar bar bar” gibi geliyordu.

■ **“bilgelere ve bilgisizlere karşı”** Grekçe’de bunun “barbarlarla” paralel olması mümkündür ama böyle olması gerekmez. Bu, bütün insan grupları ve bireylerden söz etmenin bir başka yolu olabilir.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 1:16-17

¹⁶“Çünkü Müjde’den utanmıyorum. Müjde iman eden herkesin -önce Yahudiler’in, sonra Yahudi olmayanların- kurtuluşu için Tanrı gücüdür. ¹⁷Tanrı’nın insanı akladığı, Müjde’de açıklanır. Aklanma yalnız imanla olur. Yazılmış olduğu gibi, “İMANLA AKLANAN YAŞAYACAKTIR.”

1:16-17 16-17’ci ayetler bütün kitabın konusunu oluşturur. Bu konu 3:21-31’de açılmış ve özetlenmiştir.

1:16

NASB, NRSV “Müjde’den utanmıyorum”

NKJV “Mesih’in Müjdesi’nden utanmıyorum”

TEV “Müjde’ye tam bir güvenim var”

JB “İyi Haber’den utanmıyorum:”

Pavlus, İsa’nın Markos 8:38 ve Luka 9:26’daki sözlerini ima ediyor olabilir. Pavlus, Müjde’nin içeriğinden ya da bunun sonucu olan zulümden utanmamaktadır (çapraz başvuru II Timoteos 1:12,16,18).

I Korintliler 1:23’de Yahudiler Müjde’den utanıyordu çünkü acı çeken bir Mesih’i ve Grekler’i onaylıyordu çünkü bedeninin dirilişini onaylıyordu.

■ **“kurtuluş”** Eski Antlaşma’da, İbranice (*yasho*) terimi öncelikle fiziksel kurtarılış anlamına gelirdi (çapraz başvuru Yakup 5:15) ama Yeni Antlaşma’daki Grekçe (*sōzō*) terimi öncelikle ruhsal kurtarılıştan söz eder (çapraz başvuru I Korintliler 1:18, 21). Bkz. Robert B. Girdlestone’un Eski Antlaşma’daki Eşanlamlılar anlamına gelen *Synonyms of the Old Testament*, 124-126 sayfalar.

NASB “inanan herkese”

NKJV “inanan herkese”

NRSV “imanı olan herkese”

TEV “iman eden herkesin”

NJB “imanı olan herkesin”

Müjde bütün insanlar içindir (ah, “herkes” “her kim” “hepsi” sözlerini o kadar çok seviyorum ki”), ama iman etmek kabul etmenin şartlarından biridir (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 16:30-31). Öbürü ise tövbedir (çapraz başvuru Markos 1:15; Elçilerin İşleri 3:16,19; 20:21). Tanrı insanları antlaşma aracılığıyla ele alır. Tanrı her zaman inisiyatifi ele alır ve gündemi belirler (çapraz başvuru Yuhanna 6:44, 65). Ama birkaç karşılıklı şart vardır, bkz. 1:5’deki not.

Burada “inanmak” olarak tercüme edilen Grekçe terim aynı zamanda “iman” ve “güven” olarak tercüme edilebilir. Grekçe sözcüğün dilimizde bir tek sözcükle anlatılabileceğinden daha geniş bir kapsam alanı vardır. Bunun GENİŞ ZAMAN ORTACI olduğuna dikkat edin. Kurtaran iman devam eden imandır (çapraz başvuru I Korintliler 1:18; 15:2; II Korintliler 2:15; I Selanikliler 4:14)!

“İman” anlamına gelen bu Grekçe terimin arkasındaki İbranice sözcük, sarsılmaz duruş, iki ayağını bir birinden ayırıp durduğu için kolaylıkla kıpırdatılmayan bir adam anlamına geliyordu. Bunun karşıtı olan Eski Antlaşma benzetmesi, “Ayaklarımı kaya üzerinde tuttu,” olurdu (Mezmurlar 40:2), “Adımlarım az kalsın kaymıştı” (Mezmurlar 73:2). Bununla bağlantı olan İbranice bağlantılı *emun*, *emunah*, *aman* kökleri, mert, güvenilir ya da sadık olan birisinden söz etmek için benzetmesel bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Kurtaran iman düşmüş insanlığın güvenilir olma yeteneğinden değil, Tanrı’nın güvenilirliğinden söz eder. İnanlıların ümitleri kendi yeteneklerinde değil, Tanrı’nın karakteri ve vaatlerindedir. Sözü edilen O’nun güvenilirliği, O’nun sadakati, O’nun vaatleridir!

■ **“önce Yahudiler’in”** Bunun nedeni 2:9-10 ve 3’de kısaca ele alınmış ve 9-11’cu bölümlerde iyice açılmıştır. İsa’nın Matta 10:6; 15:24; Markos 7:27’deki sözlerini takip eder.

Bu, Roma kilisesindeki Yahudiler ve Yahudi olmayanlar arasındaki kıskançlıktan söz ediyor olabilir.

1:17 “Tanrı’nın doğruluğu” Bu söz, bu metin çerçevesinde (1) Tanrı’nın karakteri ve (2) O’nun o karakteri günahlı insanlığa verişinden söz eder. Kutsal Kitap’ın Yeruşalim çevirisi, “Tanrı’nın adaletini gösteren budur” der. Bu ayet inanlının ahlaksal yaşam biçiminden söz ettiği halde, öncelikle onun Adil Yargıç’ın önündeki yasal durumuyla ilgilidir. Tanrı’nın doğruluğu, düşmüş, günahlı insanlığa mal edilmiştir ve bu durum Reform hareketinden beri, “imanla aklanma” olarak nitelendirilmiştir (çapraz başvuru II Korintliler 5:21; Filipililer 3:9). Martin Luther’in yaşamını ve teolojisini değiştiren ayet işte bu ayettir! Ancak, aklanmanın amacı kutsallaştırılma, Mesih benzerliğinde olma ya da Tanrı’nın doğru karakterine sahip olmadır (çapraz başvuru Romalılar 8:28-29; Efesliler 1:4; 2:10; Galatyalılar 4:19). Aklanma sadece yasal bir bildiri olmakla kalmaz, aynı zamanda kutsal bir yaşama çağırır; Tanrı’nın insanlıktaki suretinin işlevsel olarak yeniden yerine konması gerekmektedir (çapraz başvuru II Korintliler 5:21).

ÖZEL KONU: DOĞRULUK

“Doğruluk” o kadar önemli bir konudur ki, bir Kutsal Kitap öğrencisinin bu kavram konusunda kapsamlı bir etüt yapması gerekir.

Eski Antlaşma’da, Tanrı’nın karakteri, “adil” ya da “doğru” olarak tanımlanırdı. Bu Mezopotamya teriminin kendisi, duvarların ve çitlerin enine düzgünlüğünü değerlendirmek için bir inşaat aleti olarak kullanılan nehir kenarındaki bir sazdan gelir. Tanrı, mecazi olarak Kendi doğasından söz etmek üzere bu terimi seçmiştir. O, her

şeyin Kendisine göre değerlendirilmesi gereken düz cetveldir. Bu kavram, Tanrı'nın yargılama hakkı kadar O'nun doğruluğunu da vurgular.

İnsan Tanrı'nın benzerliğinde yaratılmıştır (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27; 5:1,3; 9:6). İnsanlık Tanrı'yla paydaşlık etmesi üzere yaratılmıştı. Yaratılış'ın bütünü, Tanrı ve insanın iletişimi için bir sahne ya da zemindir. Tanrı, yarattığı en üstün yaratık olan insanın Kendisini tanımasını, sevmesini, Kendisine hizmet etmesini ve Kendisi gibi olmasını istiyordu! İnsanlığın sadakati sınanı (çapraz başvuru Yaratılış 3) ve ilk özgün çift bu sınavda başarısız oldu. Bu da Tanrı'yla insanlık arasındaki ilişkinin bozulmasına neden oldu (çapraz başvuru Yaratılış 3; Romalılar 5:12-21).

Tanrı bu ilişkiyi düzeltip eski haline getirmeyi vaat etti (çapraz başvuru Yaratılış 3:15). Tanrı bunu Kendi isteği ve Oğlu aracılığıyla yapar. İnsanlar aradaki bu uçurumu kapatma kapasitesine sahip değildi (çapraz başvuru Romalılar 1:18-3:20).

Düşüş'ten sonra, Tanrı'nın ilişkiyi düzeltme konusundaki ilk adımı, Kendi davetini ve insanlığın tövbekâr, sadık ve itaatkâr cevabını temel alan antlaşma kavramıydı. Düşüş'ten ötürü insanlar doğru etkinlikleri yapamaz oldular (çapraz başvuru Romalılar 3:21-31; Galatyalılar 3). Antlaşmayı bozan insanları eski konumlarına getirmek için Tanrı'nın Kendisinin inisiyatifi ele alması gerekti. Tanrı bunu şu şekillerde yaptı:

1. Mesih'in işi aracılığıyla insanlığın günahlı olduğunu ilan ederek (hukuki doğruluk).
2. Mesih'in işi aracılığıyla insanlığa doğruluğu karşılıksız olarak vererek (bizim sayılan doğruluk).
3. İnsanlıkta doğruluğu oluşturan içimizde yaşayan Ruh'u sağlayarak (etik doğruluk).

Mesih'in Tanrı'nın inanlılardaki benzerliğini yeniden yerine koymasıyla Aden bahçesindeki paydaşlığa dönüş (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27) (ilişkisel doğruluk). Ancak, Tanrı antlaşmasal bir karşılık talep eder. Tanrı bildirir (örneğin, karşılıksız olarak verir) ve sağlar, ama

1. insanların,
2. tövbe
3. iman
4. yaşam biçimi itaati

Sebat içinde karşılık vermeleri ve bu karşılıkları vermeye devam etmeleri gerekmektedir. Bu yüzden doğruluk, Tanrı ve yarattığı en yüksek şey olan insan arasında antlaşmasal ve karşılıklı bir etkinliktir. Tanrı'nın karakteri, Mesih'in işi ve Ruh'un yardım etmesini temel alır ki, her insanın bunlara kişisel ve sürekli olarak doğru bir şekilde karşılık vermesi gerekir. Bu kavrama, "imanla aklanma" adı verilir. Bu kavram, bu terimlerle olmasa da, Müjdeler'de bildirilmiştir. Öncelikle, Grekçe "doğruluk" terimini çeşitli biçimlerinde 100'den fazla kez kullanan.

Pavlus tarafından tanımlanmıştır. Haham olarak eğitilmiş olan Pavlus, *dikaiosunē* terimini, Grek edebiyatında olduğu şekliyle değil, Septuagint'te yer alan İbranice *SDQ* anlamıyla kullanır. Grekçe yazılarda bu terim tanrılık ve toplumun beklentilerine uyan birisiyle bağlantılıdır. İbranice'de her zaman antlaşmasal terimlerde yapılandırılmıştır. YHWH adil, etik ve ahlaksal Tanrı'dır. Halkının Kendi karakterini yansıtmamasını ister.

Kurtarılan insanlık yeni bir yaratılış haline gelir. Bu yenilik Tanrı yolunda olan yeni bir yaşam biçimine neden olur (Katolikler'in aklanmaya odaklanması). İsrail bir teokrasi olduğundan, laik (toplumun normları) ve kutsal olan (Tanrı'nın isteği) arasında açık bir ayrım yoktu. Bu ayrım, dilimize (toplumla bağlantılı olan) "adalet" ve (dinle bağlantılı olan) "doğruluk" olarak tercüme edilen İbranice ve Grekçe terimlerde dile getirilmiştir.

İsa'nın Müjdesi (iyi haberi) düşmüş insanlığın Tanrı'yla paydaşlığının eski haline konulmuş olduğunu bildirir. Pavlus'un paradoksu Tanrı'nın Mesih aracılığıyla suçluları suçsuz saymasıdır. Bu, Baba'nın sevgisi, merhameti ve lütfü, Oğul'un yaşamı, ölümü ve dirilişi ve Ruh'un Müjde'ye çekmesiyle gerçekleştirilir. Aklanma Tanrı'nın özgür bir etkinliğidir ama Tanrı yolunda olma ürününü vermesi gerektir (Avgustin'in görüşü, hem Reformcular'ın Müjde'nin karşılıksız oluşunu vurgulamasını, hem de Katolikler'in sevgi ve sadakatle değişen bir yaşamı vurgulamasını yansıtır). Reformcular için, "Tanrı'nın doğruluğu" terimi İSMİN OBJEKTİF BİR –İN HALİdir (örneğin, günahlı insanlığı Tanrı için kabul edilebilir kılma etkinliği [konumsal kutsallaştırma]), Katolikler için ise git gide Tanrı'ya daha benzer olma süreci olan İSMİN EDİLGİN BİR –İ HALİdir. Aslında ikisinin de doğru olduğu kesindir! Benim görüşüme göre, Yaratılış 4'den Vahiy 20'ye kadar Kutsal Kitap'ın bütünü, Tanrı'nın Aden'de paydaşlığı yerine koymasının bir kayıdır. Kutsal Kitap, Tanrı ve insanın yeryüzündeki bir ortamda paydaşlık etmesiyle başlar (çapraz başvuru Yaratılış 1-2) ve yine aynı ortamda sona erer (çapraz başvuru Vahiy 21-22). Tanrı'nın benzerliği ve amacı eski haline getirilecektir!

Yukarıda bildirilenleri belgelemek için, Grekçe sözcük grubuna örnek veren İncil ayetlerine dikkat edin:

1. Tanrı doğrudur (bu düşünce sık sık Tanrı Yargıçtır düşüncesiyle bağlantılıdır)
  - a. Romalılar 3:26

- b. II Selanikliler 1:5-6
- c. II Timoteos 4:8
- d. Vahiy 16:5
2. İsa doğrudur
  - a. Elçilerin İşleri 3:14; 7:52; 22:14 (Mesih unvanı)
  - b. Matta 27:19
  - c. I Yuhanna 2:1,29; 3:7
3. Tanrı'nın yarattıkları için olan isteği doğrudur
  - a. Levililer 19:2
  - b. Matta 5:48 (çapraz başvuru 5:17-20)
4. Tanrı'nın doğruluğu sağlama ve oluşturma yolları
  - a. Romalılar 3:21-31
  - b. Romalılar 4
  - c. Romalılar 5:6-11
  - d. Galatyalılar 3:6-14
  - e. Tanrı tarafından verilmiştir
    - 1) Romalılar 3:24; 6:23
    - 2) I Korintliler 1:30
    - 3) Efesliler 2:8-9
  - f. İmanla kabul edilir
    - 1) Romalılar 1:17; 3:22,26; 4:3,5,13; 9:30; 10:4,6,10
    - 2) I Korintliler 5:21
  - g. Oğul'un işleri aracılığıyla
    - 1) Romalılar 5:21-31
    - 2) II Korintliler 5:21
    - 3) Filipililer 2:6-11
5. Tanrı'nın isteği Kendisini izleyenlerin doğru olmasıdır
  - a. Matta 5:3-48; 7:24-27
  - b. Romalılar 2:13; 5:1-5; 6:1-23
  - c. I Timoteos 6:11
  - d. II Timoteos 2:22; 3:16
  - e. I Yuhanna 3:7
  - f. I Petrus 2:24
6. Tanrı dünyayı doğrulukla yargılayacaktır
  - a. Elçilerin İşleri 17:31
  - b. II Timoteos 4:8

Doğruluk, Tanrı'nın günahlı insanlığa Mesih aracılığıyla karşılıksız olarak verdiği bir özelliğidir. Doğruluk,

1. Tanrı'nın bir buyruğudur
2. Tanrı'nın bir armağanıdır
3. Mesih'in bir etkinliğidir.

Ama aynı zamanda, gayretle ve sebatla peşinden gidilmesi gereken bir doğru olma sürecidir, Mesih'in ikinci gelişinde mükemmelliğe erişecektir. Tanrı'yla paydaşlık kurtuluşa yerine konur ama ölümle ya da Parousia'da yüz yüze bir karşılaşma olmak üzere hayat boyunca devam eder.

Aşağıda, IVP'nin yayınladığı, Pavlus ve Mektuplarının Sözlüğü anlamına gelen *Dictionary of Paul and His Letters*'den iyi bir aktarma yer almaktadır:

“Kalvin, Tanrı'nın doğruluğunun ilişkisel yönünü Luther'den de fazla vurgular. Luther'in Tanrı'nın doğruluğu konusundaki görüşü bir aklamaya yönünü içeriyor gibidir. Kalvin, Tanrı'nın doğruluğunu bize iletmesi yada vermesinin harika doğasını vurgular” (sayfa 834).

Benim için inanlının Tanrı'yla ilişkisinin üç yönü vardır:

1. Müjde bir kişidir (Doğu Kilisesi ve Kalvin'in vurgusu)
2. Müjde gerçektir (Avgustin'in ve Luther'in vurgusu)
3. Müjde değişmiş bir yaşamdır (Katolik kilisesinin vurgusu)

Bunların hepsi de doğrudur ve Kutsal Kitap'a uygun, sağlıklı ve sağlam bir Hristiyanlık için hepsine inanılması gerekir. Bunlardan herhangi biri fazlasıyla vurgulandığında ya da ona değer verilmediğinde sorunlar oluşur.

İsa'yı kabul etmemiz gerekir!

Müjde'ye inanmamız gerekir!

Mesih benzerliğinin ardından gitmemiz gerekir!

NASB, NKJV “imandan imana”

NRSV “iman aracılığıyla iman için”

TEV “baştan sona iman aracılığıyla”

NJB “imanın nasıl imana yol açtığını gösterir”

Bu sözün, geçiş ya da gelişimi bildiren, *ek* ve *eis* olmak üzere iki EDATI vardır. Aynı yapıyı II Korintliler 2:16'da ve *apo* ve *eis*'i de II Korintliler 3:18'de kullanır. Hristiyanlık, bir özellik ve yaşam biçimi olması beklenen bir armağandır. Bu sözü tercüme ederken birkaç olasılık vardır.

The Williams Yeni Antlaşması bunu “daha büyük bir imana götüren iman Yolu” olarak tercüme eder. Ana tanrıbilimsel noktalar şunlardır: (1) iman Tanrı'dan gelir (“vahyedilir”); (2)

insanlığın karşılık vermesi ve karşılık vermeye devam etmesi gerekmektedir ve (3) imanın insanın hayatında Tanrı yolunda bir yaşam oluşturması gerekmektedir. Kesin olan bir şey varsa o da, Mesih'e “iman”ın kesinlikle çok önemli olduğudur (çapraz başvuru 5:1; Filipililer 3:9). Tanrı'nın kurtuluş sunusu, iman dolu bir karşılık şartına bağlıdır (çapraz başvuru Markos 1:15; Yuhanna 1:12; 3:16; Elçilerin İşleri 3:16,19; 20:21).

NASB “Ama doğru kişi imanla yaşayacaktır”

NKJV “Doğru kişi imanla yaşayacaktır”

NRSV “Doğru olan kişi imanla yaşayacaktır”

TEV “İman aracılığıyla Tanrı'yla doğru bir konuma sokulan yaşayacaktır”

JB “Dürüst kişi iman aracılığıyla yaşamı bulur”

Bu Habakkuk 2:4'tan bir alıntıdır ama Mazoretik Metin'den ya da Septuagint'ten değildir. Eski Antlaşma'da “iman”ın geniş mecazi anlamı, “güvenilirlik” ve “birisine sadakat”ti. Kurtaran iman Tanrı'nın sadakatini temel alıyordu (çapraz başvuru 3:5,21,22,25,26). Ancak, insansal sadakat kişinin Tanrı'nın sağlayışına güvendiğinin kanıtıdır. Eski Antlaşma'da yer alan aynı ayet, Galatyalılar 3:11 ve İbraniler 10:38'de de aktarılır. Bundan sonraki ayet grubu olan Romalılar 1:18-3:20, Tanrı'ya sadakatin tam tersini ortaya koyar. Birkaç modern yorumcunun sözün bu son kısmını nasıl anladıklarını listelemek yararlı olabilir.

1. Vaughan: “imanla başlar ve imanla biter”
2. Hodge: “sadece imanla”
3. Barrett: “imandan başka hiçbir şeyi temel almadan”
4. Knox: “ilk ve son iman”
5. Stagg: “doğru kişi imandan ötürü yaşayacaktır”

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 1:18-23

¹⁸ Haksızlıkla gerçeğe engel olan insanların bütün tanrısızlığına ve haksızlığına karşı Tanrı'nın gazabı gökten açıkça gösterilmektedir.

¹⁹ Çünkü Tanrı'ya ilişkin bilinen ne varsa, gözlerinin önündedir; Tanrı hepsini gözlerinin önüne sermiştir. ²⁰Tanrı'nın görünmeyen nitelikleri -sonsuz gücü ve Tanrılığı- dünya yaratılalı beri O'nun yaptıklarıyla anlaşılmalı, açıkça görülmektedir. Bu nedenle özürleri yoktur. ²¹Tanrı'yı bildikleri halde O'nu Tanrı olarak yüceltmediler, O'na şükretmediler. Tersine, düşüncelerinde budalalığa düştüler; anlayışsız yüreklerini karanlık bürüdü. ²²Akıllı olduklarını ileri sürerken akılsız olup çıktılar. ²³Ölümsüz Tanrı'nın yüceliği yerine ölümlü insana, kuşlara, dört ayaklılara, sürüngenlere benzeyen putları yeğlediler.

1:18 “için” 16-17 ayetlerde bildirilen konu sırasında ne kadar çok kez *gar* sözcüğünün kullanıldığına dikkat edin—üç kez ve şimdi Pavlus'un kurtuluş için Tanrı'nın gücüyle kıyasladığı (1:16-17) müjdedeki ilk noktasını bildirmekte kullanılır (1:18-3:31).

■ **“Tanrı'nın gazabı”** 18-23 ayetler Pavlus'un zamanındaki putperest dünyayı tanımlar. Pavlus'un putperest dünyayı tanımlayışı Yahudi edebiyatında (çapraz başvuru *Süleyman'ın Bilgeliği* 13:1 ve sonraki ayetler ve *Aristeas'ın Mektubu*, 134-38) ve hatta Grek ve Roma ahlaksal yazılarında da yer alır. Aynı Kutsal Kitap bize Kutsal Kitap Tanrı'nın sevgisinin aynı zamanda O'nun öfkesini de ortaya koyduğunu bildirir (çapraz başvuru 23-32; 2:5,8; 3:5; 4:15; 5:9; 9:22; 12:19; 13:4-5 ayetler). Hem öfke, hem de sevgi Tanrı'ya atfedilen insansal terimlerdir. Bunlar, Tanrı'nın inanlıların nasıl karşılık verip nasıl yaşamalarını istediğini bildirdiği bir yolu olduğunu dile getirirler. Bir insanın Tanrı'nın isteğini (Mesih'in Müjdesi'ni) inatçı bir şekilde ret etmesi hem geçici ve bu ayette de olduğu gibi gelecekte sonuçlar doğurur (çapraz başvuru 2:5). Ancak, Tanrı intikamcı olarak görülmemelidir. Adalet O'nun “garip işi”dir (çapraz başvuru Yeşaya 28:21 ve sonraki ayetler). Tanrı'nın karakteri sevgi doludur, Yasa'nın Tekrarı 5:9'u 5:10; 7:9'la kıyaslayın. O'nda adalet ve merhamet ağır basar. Buna karşın Hristiyanlar dahil (çapraz başvuru 14:10-12; II Korintliler 5:10) herkes Tanrı'ya hesap verecektir (çapraz başvuru Vaiz 12:13-14; Galatyalılar 6:7),

■ **“duyuruluyor”** Müjde vahyedilmiş bir gerçektir (ayet 17), Tanrı'nın gazabı da öyledir! İkisi de insanların keşfi ya da mantığı değildir.

■ **“gerçeğe engel olan”** Bu söz insanların bilgisizliğinden değil inatçı bir şekilde ret edişinden söz eder (çapraz başvuru 21,32 ayetler; Yuhanna 3:17-21). Bu söz şu anlamlara gelebilir: (1) Gerçeği bildikleri halde ret etmişlerdir; (2) yaşam biçimleri gerçeği ret ettiklerini göstermektedir; ya da (3) yaşamları ve/veya sözleri başkalarının gerçeği bilmelerini ve kabul etmelerini engellemektedir.

ÖZEL KONU: PAVLUS'UN YAZILARINDA “GERÇEK”

Pavlus'un bu terimi ve bağlantılı biçimlerini kullanması Eski Antlaşma'daki eşdeğeri olan güvenilir ya da sadık anlamındaki *emet*'ten gelir. Eski ve Yeni Antlaşma arasındaki Yahudi yazılarında gerçeği yalanla kıyaslamakta kullanılmıştır. En yakın paralelliği büyük bir olasılıkla vahyedilmiş doktrinlerin kullanıldığı Lut Gölü Tomarları'nın “Şükran İlahileri” olabilir. Esseni Toplumu üyeleri “gerçeğin tanıkları” haline gelmişlerdi.

Pavlus bu terimi, İsa Mesih'in Müjdesi'nden söz etmekte kullanır.

1. Romalılar 1:18,25; 2:8,20; 3:7; 15:8
2. I Korintliler 13:6
3. II Korintliler 4:2; 6:7; 11:10; 13:8
4. Galatyalılar 2:5,14; 5:7
5. Efesliler 1:13; 6:14
6. Koloseliler 1:5,6
7. II Selanikliler 2:10,12,13
8. I Timoteos 2:4; 3:15; 4:3; 6:5
9. II Timoteos 2:15,18,25; 3:7,8; 4:4
10. Titus 1:1,14

Pavlus bu terimi ayrıca doğru bir şekilde konuştuğunu dile getirmek için kullanır.

1. Elçilerin İşleri 26:25
2. Romalılar 9:1
3. II Korintliler 7:14; 12:6
4. Efesliler 4:25
5. Filipililer 1:18
6. I Timoteos 2:7

Ayrıca I Korintliler 5:8'de motivasyonunu ve Efesliler 4:24; 5:9; Filipililer 4:8'de (aynı zamanda bütün Hristiyanlar için olan) yaşam biçimini tanımlamak için kullanır. Bu sözcüğü bazen de insanlar için kullanır:

1. Tanrı, Romalılar 3:4 (çapraz başvuru Yuhanna 3:33; 17:17)
2. İsa, Efesliler 4:21 (Yuhanna 14:6'ya benzer)
3. Elçisel tanık, Titus 1:13
4. Pavlus, II Korintliler 6:8

Sadece Pavlus in Galatyalılar 4:16 ve Efesliler 4:15'de Müjde'den söz ederken (örneğin, alētheuō) şeklinde fiil biçimini kullanır. Bu konuda daha çok etüt yapmak için bkz. Colin Brown (ed), The New International Dictionary of New Testament Theology, cilt 3, 784-902 sayfalar.

1:19 “Çünkü Tanrı'ya ilişkin bilinen ne varsa, gözlerinin önündedir; Tanrı

hepsini gözlerinin önüne sermiştir” Bütün insanlar yaratılışa yani doğaya bakmakla Tanrı hakkında bir şeyler bilir (çapraz başvuru ayet 20; Eyüp 12:7-10 ve Mezmurlar 19:1-6 [doğa aracılığıyla], 12-15 [Kutsal Yazılar aracılığıyla], ve *bilgelik* aracılığıyla). Teolojide buna “doğal vahiy” adı verilir. Doğal vahiy tam vahiy değildir, ancak Tanrı'nın Kutsal Yazılar'daki ve nihai olarak İsa'daki “özel vahiy”ni hiç duymamış olanları sorumlu tutmasında bir temel oluşturur (çapraz başvuru Koloseliler 1:15; 2:9).

“Bilmek” terimi Yeni Antlaşma'da iki anlamda kullanılır: (1) Eski Antlaşma'da kullanıldığı üzere yakın kişisel ilişki anlamında (çapraz başvuru Yaratılış 4:1; Yeremya 1:5), ve (2) bir konu hakkında Grekçe gerçekler hissi (çapraz başvuru ayet 21). The Müjde hem sıcak karşılanacak bir Kişi ve hem de kabul edilip inanılacak o Kişi hakkındaki bir mesajdır! Bu ayette sadece 2 numaralı şıktaki anlamında kullanılır.

1:20 Bu ayet Tanrı'nın üç yönünden söz eder.

1. Tanrı'nın görünmeyen özellikleri (karakteri, çapraz başvuru Koloseliler 1:15; I Timoteos 1:17; İbraniler 11:27)
2. sonsuz gücü (doğada görülür)
3. tanrısal doğası (yaratış işleri ve amaçlarında görülür)

■ **“dünya yaratılaberi”** Apo EDATI geçici bir anlamda kullanılmıştır. Buna benzer bir söz Markos 10:6; 13:19; II Petrus 3:4'de yer alır. Görülmeyen Tanrı şimdi

1. fiziksel yaratılışta yani doğada (bu ayet)
2. Kutsal Yazılar'da (Mezmurlar 19, 119)
3. nihai olarak İsa'da görülür (çapraz başvuru Yuhanna 14:9).

■ **“Tanrılığ”** Grek edebiyatında *theiotēs* “tanrısal görkem” olarak tercüme edilebilir. Bu en üstün biçimiyle İsa'da görülür. İsa tanrısal sureti eşsiz bir şekilde taşır (çapraz başvuru II Korintliler 4:4; İbraniler 1:3). O Tanrı'nın insan biçimindeki tam vahyidir (Koloseliler 1:19; 2:9). Müjde'nin harika gerçeği, düşmüş insanlığın, Mesih aracılığıyla Mesih benzerliğini paylaşacağıdır (çapraz başvuru İbraniler 12:10; I Yuhanna 3:2). İnsanlıktaki Tanrı benzerliği (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27) yeniden yerine konulmuştur (*theios*, çapraz başvuru II Petrus 1:3-4)!

NASB “yaratılmış olan aracılığıyla anlaşılabilir olarak açıkça görülmektedir”

NKJV “yaratılmış olanlar aracılığıyla anlaşılabilir olarak açıkça görülmektedir”

NRSV “O’nun yarattığı şeyler aracılığıyla anlaşılabilir görülmüştür”

TEV “açıkça görülmüştür; bunlar Tanrı’nın yarattığı şeylerde anlaşılabilir”

NJB “akıl yaratılmış şeyleri anlayışıyla açıkça görülmüştür”

Noeō (çapraz başvuru Matta 15:17) ve *kathoraō*’nın (ikisi de ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN bileşimi gerçek bir anlayışı ima eder. Tanrı, (1) doğa ve (2) Kutsal Kitap olmak üzere iki kitap yazmıştır. Her ikisi de insanlar tarafından anlaşılabilir ve insanlardan bir karşılık talep eder (çapraz başvuru Bilgelik, 13:1-9).

☐ **“Bu nedenle özürleri yoktur.”** Bu sözler, “hiçbir yasal müdafaa yoktur” anlamına gelir.” Yeni Antlaşma’da bu Grekçe terim (*a* artı *apologeomai*) burada ve 2:1’de kullanılmıştır. 1:18-3:20’ün tanrıbilimsel amacının bütün insanların ruhsal bakımdan kayıp olduğunu göstermek olduğunu unutmayın. İnsanlar sahip oldukları bilgiden sorumludurlar. Tanrı insanları sadece bildiklerinden ya da bilebileceklerinden sorumlu tutar.

1:21 “Tanrı’yı bildikleri halde” İnsanlar din yolunda değil, sadece kötülük yolunda ilerliyor. Yaratılış 3’den beri insanlık yokuş aşağıya gidiyor. Karanlık artıyor!

☐ **“O’nu Tanrı olarak yüceltmediler, O’na şükretmediler”** 23, 24 ayetlerdeki putperestliğin trajik yönü budur (çapraz başvuru Yeremya 2:9-13).

☐ **“Tersine, düşüncelerinde budalalığa düştüler; anlayışsız yüreklerini karanlık bürüdü.”** Olaf M. Morlie’nin yazdığı (Yeni Antlaşma: Yeni Bir Çeviri anlamına gelen) *The New Testament: A New Translation*, “O’nun hakkında saçma varsayımlarla meşgul ettiler ve akılsız kafaları karanlıkta el yordamıyla arandı” der. İnsanların dinsel sistemleri ruhsal asilik ve gururun abideleridir (çapraz başvuru ayet 22; Koloseliler 2:16-23).

İki FİİL de GENİŞ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİdir. EDİLGEN YAPI onların anlayışsızlığını mı gösteriyor ve doğru yanıt Tanrı’nın yüreklerine bir peçe takmış ya da onların ışığı ret edişleri yüreklerini nasırlaştırmış olmasıdır (çapraz başvuru 10:12-16; II Krallar 17:15; Yeremya 2:5; Efesliler 4:17-19)?

☐ **“yürek”** Bu sözcük Eski Antlaşma’da kişiliğin bütünü anlamında kullanılmıştır. Ancak bu sık sık, düşünce ve hissetme sürecinden söz etmenin bir biçimidir. Bkz. 1:24’deki Özel Konu.

1:22

NASB, NKJV “Akıllı olduklarını ileri sürerken akılsız olup çıktılar.”

NRSV “Akıllı olduklarını iddia ederken, akılsız oldular”

TEV “Akıllı olduklarını söylüyorlar, ama akılsızlar”

JB “Kendilerine düşünür adını verdikçe daha da akılsızlaşıyorlar”

Dilimizdeki “moron” sözcüğü, Grekçe “akılsız” sözcüğünden gelir. Sorun insanlığın gururu ve kendi bilgisine olan güvenidir (çapraz başvuru I Korintliler 1:18-31; Koloseliler 2:8-23). Bu durum Yaratılış 3’ten beri var olmaktadır. Bilgi ayrılık ve yargı getirmiştir. İnsansal bilginin her zaman yanlış olduğunu söyleyemiyorum ama insansal bilgi nihai bilgi değildir!

1:23 Tanrı’nın benzerliğinde yaratılmış olan insanlar bilgisiz olmakta inat ederek (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27; 5:1,3; 9:6) Tanrı’yı aşağıdakiler gibi yeryüzüne ait görüntülere dönüştürdüler:

1. hayvanlar (Mısır)
2. doğanın güçleri (Persler ülkesi)
3. insan biçimleri (Yunanistan/ Roma)—putlar! Tanrı’nın Kendi halkı bile bunu yapmıştır (çapraz başvuru Yasa’nın Tekrarı 4:15-24).

Bu eski günahın yeni biçimlerinden bazıları şunlardır:

1. Çevrecilik (Toprak Ana)
2. Yeni Çağ doğu düşünceleri (mistiklik, ruhsallık ve bilinmeyen)
3. ateist hümanizm (Marksizm, ütopyacılık, ilerici idealistlik ve politika ve eğitime nihai inanç)
4. holistik tıp (sağlık ve uzun yaşamak)
5. eğitim.

▣ “yücelik” Bkz. 3:23’deki Özel Konu.

▣ “ölümlü insan” Bkz. Aşağıdaki Özel Konu.

ÖZEL KONU: YOK ET, MAHVET, BOZ (PHTHEIRŌ)

Phtheirō teriminin temel anlamı, yok etmek, mahvetmek, bozmak ya da yağmalamaktır. Bu söz aşağıdaki durumlar için kullanılabilir:

1. iflas (II Korintliler 7:2 olabilir)
2. fiziksel yok oluş (çapraz başvuru I Korintliler 3:17a)
3. ahlak bozukluğu (çapraz başvuru Romalılar 1:23; 8:21; I Korintliler 15:33,42,50; Galatyalılar 6:8; Vahiy 19:2)
4. cinsel bakımdan baştan çıkartmak (çapraz başvuru II Korintliler 11:3)
5. sonsuz yıkım (çapraz başvuru II Petrus 2:12,19)
6. insanların yok olmakta olan gelenekleri (çapraz başvuru Koloseliler 2:22; I Korintliler 3:17b)

Bu terim sık sık, olumsuz zıddıyla aynı metin çerçevesinde kullanılır (çapraz başvuru Romalılar 1:23; I Korintliler 9:25; 15:50,53). Yeryüzüne ait fiziksel bedenlerimizle göksel sonsuz bedenlerimiz arasındaki paralel zıtlıklara dikkat edin.

1. çürüyen ve çürümez, I Korintliler 15:42,50
2. düşkün ve görkemli, I Korintliler 15:43
3. zayıf ve güçlü, I Korintliler 15:43
4. doğal beden ve ruhsal beden, I Korintliler 15:44
5. İlk Adem ve son Adem, I Korintliler 15:45
6. topraktan olan ve göksel olan, I Korintliler 15:49

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 1:24-25

²⁴Bu yüzden Tanrı, birbirlerinin bedenlerini aşağılasınlar diye, onları yüreklerinin tutkuları içinde ahlaksızlığa teslim etti. ²⁵Tanrı’yla ilgili gerçeğin yerine yalanı koydular. Yaradan’ın yerine yaratığa tapıp kulluk ettiler. Oysa Tanrı sonsuza dek övülmeye layıktır! Amin.

1:24, 26, 28 “Tanrı onları teslim etti” Bu mümkün olan en kötü yargıydı. Tanrı, “bırakın düşmüş insanlar istediklerini yapsınlar” diyordu (çapraz başvuru Mezmurlar 81:12; Hoşea 4:17; Elçilerin İşleri 7:42). 23-32 ayetler Tanrı’nın putperest dünyayı ve onların (ve bizim) dindarlığını ret edişini (geçici gazap) tanımlar! Putperestlik cinsel sapkınlık ve suiistimalle nitelenir!

1:24 “yürekler” Bkz. Aşağıdaki Özel Konu.

ÖZEL KONU: YÜREK

Grekçe *kardia* terimi, Septuagint ve Yeni Antlaşma’da İbranice *lēb* terimini yansıtmak için kullanılır. Bu terim çeşitli biçimlerde kullanılır (çapraz başvuru Bauer, Arndt, Gingrich ve Danker, (Grekçe-İngilizce Bir Sözlük anlamına gelen) *A Greek-English Lexicon*, 403-404 sayfalar).

1. fiziksel yaşamın merkezi, bir insan için mecaz (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 14:17; II Korintliler 3:2-3; Yakup 5:5)
2. ruhsal (ahlaksal) yaşamın merkezi

- a. Tanrı yüreği bilir (çapraz başvuru Luka 16:15; Romalılar 8:27; I Korintliler 14:25; I Selanikliler 2:4; Vahiy 2:23)
- b. insanın ruhsal yaşamında kullanılır (çapraz başvuru Matta 15:18-19; 18:35; Romalılar 6:17; I Timoteos 1:5; II Timoteos 2:22; I Petrus 1:22)
3. düşünce yaşamının merkezi (örneğin, zekâ, çapraz başvuru Matta 13:15; 24:48; Elçilerin İşleri 7:23; 16:14; 28:27; Romalılar 1:21; 10:6; 16:18; II Korintliler 4:6; Efesliler 1:18; 4:18; Yakup 1:26; II Petrus 1:19; Vahiy 18:7; II Korintliler 3:14-15 ve Filipililer 4:7’de yürekten akılla eşanlamlı olarak söz edilir)
4. iradenin merkezi (örneğin, irade, çapraz başvuru Elçilerin İşleri 5:4; 11:23; I Korintliler 4:5; 7:37; II Korintliler 9:7)
5. duyguların merkezi (çapraz başvuru Matta 5:28; Elçilerin İşleri 2:26,37; 7:54; 21:13; Romalılar 1:24; II Korintliler 2:4; 7:3; Efesliler 6:22; Filipililer 1:7)
6. Ruh’un etkinliğinin eşsiz yeri (çapraz başvuru Romalılar 5:5; II Korintliler 1:22; Galatyalılar 4:6 [örneğin, Mesih’in yüreklerimizde olması, Efesliler 3:17])
7. Yürek kişinin bütününden söz etmenin mecazi bir yoludur (çapraz başvuru Matta 22:37, Yasa’nın Tekrarı 6:5’i aktarıyor). Yüreğe atfedilen düşünceler, motivasyonlar ve etkinlikler kişinin ne tür bir insan olduğunu ortaya koyar. ESKİ ANTLAŞMA terimleri çarpıcı şekillerde kullanır:
  - a. Yaratılış 6:6; 8:21, “Tanrı’nın yüreği sızladı” (ayrıca Hoşea 11:8-9’a dikkat edin)
  - b. Yasa’nın Tekrarı 4:29; 6:5, “bütün yüreğinizle, bütün canınızla”
  - c. Yasa’nın Tekrarı 10:16, “sünnetsiz yürek” ve Romalılar 2:29
  - d. Hezekiyel 18:31-32, “yeni bir yürek”
  - e. Hezekiyel 36:26, “taştan bir yürek” yerine “yeni bir yürek”

1:25 “Tanrı’yla ilgili gerçeğin yerine yalanı koydular” Bu birkaç değişik şekilde anlaşılabilir (1) insanlığın kendini tanrılaştırması (çapraz başvuru II Selanikliler 2:4,11); (2) insanın her şeyi yaratan YHWH yerine (çapraz başvuru 18-23 ayetler), kendi yaratmış olduğu şeylere; putlara tapması (çapraz başvuru Yeşaya 44:20; Yeremya 13:25; 16:19) ya da (3) insanın Müjde’nin gerçeğini nihai biçimde ret etmesi (çapraz başvuru Yuhanna 14:17; I Yuhanna 2:21,27). Metin çerçevesine en iyi uyan 2 numaradır.

■ **“tapıp kulluk ettiler”** İnsanlığın her zaman tanrıları olacaktır. Bütün insanlar kendilerinin ötesinde birisi, bir gerçek ya da bir şey olduğunu hisseder.

■ **“Tanrı övülmeye layıktır. Amin”** Pavlus burada adeti olduğu üzere bir Yahudi kutsamasında bulunuyor (çapraz başvuru Romalılar 9:5; II Korintliler 11:31). Pavlus yazarken sık sık dua eder (çapraz başvuru 9:5; 11:36; 15:33; 16:27).

■ **“sonsuz dek”** Bkz. Aşağıda yer alan Özel Konu.

ÖZEL KONU: SONSUZA DEK (GREKÇE DEYİMLER)

Grekçe deyimlerden bir tanesi, “sonsuz dek”tir (çapraz başvuru Luka 1:33; Romalılar 1:25; 11:36; 16:27; Galatyalılar 1:5; I Timoteos 1:17), bu deyim İbranice *’olam* sözcüğünü yansıtır olabilir. Bkz. Robert B. Girdlestone, (Eski Antlaşma’da Eşanlamlılar anlamına gelen) *Synonyms of the Old Testament*, 319-321 sayfalar. Bununla bağlantılı olarak “sonsuz dek” deymi başka ayetlerde yer alır (çapraz başvuru Matta 21:19 [Markos 11:14]; Luka. 1:55;

Yuhanna 6:58; 8:35; 12:34; 13:8; 14:16; II Korintliler 9:9) ve bir de “sonsuzlara dek” deymi vardır (çapraz başvuru Efesliler 3:21). Bu deyimler arasında bir fark yokmuş gibi görünür. “Sonsuzlara” terimi, “görkemim çoğul hali” adı verilen hahamsal dilbilgisel yapıya göre bir mecaz olarak çoğul olabilir ya da Yahudilik’te var olan “masumiyet çağı,” “kötülük çağı,” “gelecek olan çağ” ya da “doğruluk çağı” gibi birkaç çağ kavramından söz ediyor olabilir.

■ **“Amin”** Bkz. Aşağıda yer alan Özel Konu.

ÖZEL KONU: AMİN

I. ESKİ ANTLAŞMA

- A. “Amin” terimi, İbranice gerçek (*emeth*) ya da doğruyu söylemek (*emun, emunah*) ve iman ya da sadakat için olan sözlerden alınmadır.
- B. Sözcüğün etimolojisi (köken bilgisi) bir insanın sarsılmaz duruşundandır. Bu sözcüğün zıt anlamlısı, dengesiz olan, kayıp düşen (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 28:64-67; 38:16; Mezmurlar 40:2; 73:18; Yeremya 23:12) ya da tökezlenmekte olan biri olabilir (çapraz başvuru Mezmurlar 73:2). Bu harfi kullanımdan sadık ve güvenilir şeklindeki mecazi uzantı gelişmiştir (çapraz başvuru Yaratılış 15:16; Habakkuk 2:4).
- C. Özel kullanımlar
1. bir sütun, II Krallar 18:16 (I Timoteos 3:15)
  2. güvence, Mısır'dan Çıkış 17:12
  3. istikrarlı olmak, Mısır'dan Çıkış 17:12
  4. denge, Yeşaya 33:6; 34:5-7
  5. gerçek, I Krallar 10:6; 17:24; 22:16; Süleyman'ın Özdeyişleri 12:22
  6. sağlam, II Tarihler 20:20; Yeşaya 7:9
  7. güvenilir (Tevrat), Mezmurlar 119:43,142,151,168
- D. ESKİ ANTLAŞMA'da aktif iman için kullanılan diğer iki İbranice terim şunlardır:
1. *bathach*, güven
  2. *yra*, korku, saygı, tapınma (çapraz başvuru Yaratılış 22:12)
- E. Güven ya da güvenilir olma anlamından, başka birinin gerçek ya da güvenilir bir bildirisini onaylamakta kullanılan ayinsel bir kullanım geliştirilmiştir (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 27:15-26; Neh. 8:6; Mezmurlar 41:13; 72:19; 89:52; 106:48).
- F. Bu terimin tanrıbilimsel anahtarı, insanlığın değil, YHWH'nin sadakatidir (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 34:6; Yasa'nın Tekrarı 32:4; Mezmurlar 108:4; 115:1; 117:2; 138:2). Düşmüş insanlığın tek umudu, YHWH'nin merhametli sadık antlaşma sadakati ve O'nun vaatleridir. YHWH'yi tanıyanların O'nun gibi olması gerekir (çapraz başvuru Habakkuk 2:4). Kutsal Kitap, Tanrı'nın insanlıkta Kendi benzerliğini yeniden yerine koyuşunun (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27) tarihesi ve bir kayıdır. Kurtuluş insanlığın Tanrı'yla yakın paydaşlık içinde olma yeteneğini yeniden eski haline getirir. Bizim yaratılış nedenimiz budur.

II. YENİ ANTLAŞMA

- A. “Amin” sözcüğünün bir bildirinin güvenilirliği hakkında en sonunda söylenen ayinsel bir onay olarak Yeni Antlaşma'da sık görülen bir durumdur (çapraz başvuru I Korintliler 14:16; II Korintliler 1:20; Vahiy 1:7; 5:14; 7:12).
- B. Terimin bir duanın sonunda kullanımı da Yeni Antlaşma'da yaygın görülen bir durumdur (çapraz başvuru Romalılar 1:25; 9:5; 11:36; 16:27; Galatyalılar 1:5; 6:18; Efesliler 3:21; Filipililer 4:20; II Selanikliler 3:18; I Timoteos 1:17; 6:16; II Timoteos 4:18).
- C. İsa, bu (Yuhanna'da sık sık tekrarlanan) terimi önemli bildirimleri bildirmek için kullanan tek kişidir (çapraz başvuru Luka 4:24; 12:37; 18:17,29; 21:32; 23:43)
- D. Vahiy 3:14'de İsa için unvan olarak kullanılmıştır (bunun Yeşaya 65:16'dan YHWH için kullanılan bir unvan olması mümkündür).
- E. Sadık olma ya da iman, güvenilirlik ya da güven kavramı dilimize, güven, iman, inanma olarak tercüme edilen Grekçe *pistosya* da *pistis* terimiyle dile getirilir.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 1:26-27

²⁶İşte böylece Tanrı onları utanç verici tutkulara teslim etti. Kadınları bile doğal ilişki yerine doğal

olmayanı yeğlediler.²⁷ Aynı şekilde erkekler de kadınla doğal ilişkilerini bırakıp birbirleri için şehvetle yanıp tutuştular. Erkekler erkeklerle utanç verici ilişkilere girdiler ve kendi bedenlerinde sapıklıklarına yaraşan karşılığı aldılar.”

1:26,27 Homoseksüellik, Tanrı'nın yaratılıştaki açık (verimli olun) isteğinden uzak olan bir yaşama örnektir. Homoseksüellik,

1. Eski Antlaşma'da (çapraz başvuru Levililer 18:22; 20:13; Yasa'nın Tekrarı 23:18)
2. Greko-Romen dünyasında (çapraz başvuru I Korintliler 6:9; I Timoteos 1:10)
3. günümüzde bir günah ve büyük bir kültürel sorundu.

Homoseksüellik büyük bir olasılıkla, metin çerçevesinin bütününün Yaratılış 1-3'e uyumundan ötürü düşmüş yaşama bir örnek olarak listelenmişti. İnsanlık Tanrı'nın benzerliğinde yaratılmıştı (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27; 5:1,3; 9:6). İnsanlık, erkek ve dişi olarak yaratılmıştı (çapraz başvuru Yaratılış 1:27). Tanrı'nın buyruğu, "Verimli olun ve çoğalın"dı (çapraz başvuru Yaratılış 1:28; 9:1,7). İnsanlığın günaha düşüşü (çapraz başvuru Yaratılış 3) Tanrı'nın planı ve isteğinin bozulmasına yol açtı. Homoseksüelliğin bir ihlal olduğu kesindir!

Ancak bu metin çerçevesinde belirtilen tek günahın homoseksüellik olmadığı da belirtilmelidir (çapraz başvuru 29-31 ayetler). Bütün günahlar insanlığın Tanrı'dan ayrılmış olduğunu ve cezayı hak ettiğini gösterir. Her günah, özellikle de yaşam biçimindeki günahlar Tanrı için iğrençtir.

ÖZEL KONU: HOMOSEKSÜELLİK

Homoseksüelliği doğru bir alternatif yaşam biçimi olarak kabul etme konusunda günümüzde epey bir kültürel baskı vardır. Kutsal Kitap bunu, Tanrı'nın yaratılışı için olan isteğinin dışında olan yıkıcı bir yaşam biçimi olarak kınar.

1. Yaratılış 1'deki verimli olun ve çoğalın buyruğuna aykırıdır
2. putperest tapınma ve kültürünü (çapraz başvuru Lev. 18:22; 20:13; Romalılar 1:26-27; ve Yahuda 7)
3. Tanrı'dan ben-merkezli bir bağımsızlığı ortaya koyar (çapraz başvuru I Korintliler 6:9-10)

Ancak, bu konuya son vermeden önce Tanrı'nın bütün asi insanlara olan sevgisi ve bağışlamasının altını çizmek istiyorum. Hepimizin günah işlediğimiz bilinen bir gerçek olduğundan Hristiyanlar'ın bu günaha karşı nefret ve kibir dolu bir şekilde davranmaya hakları yoktur. Dua, ilgi, tanıklık ve merhamet bu alanda şiddetli kınamadan daha verimli olur. Eğer onlara izin verirsek, kınamayı Tanrı'nın Sözü ve Ruhı yapacaktır. Sadece homoseksüellik değil, bütün cinsel günahlar Tanrı için iğrençtir ve yargıya götürür. Cinsellik, insanlığın iyiliği, sevinci ve sağlam bir toplum için Tanrı'dan bir armağandır. Ama Tanrı tarafından verilmiş olan bu güçlü güdü sık sık asi, ben-merkezli, zevk peşinde, "her ne olursa olsun benim için daha fazlası olsun" kafa yapısını taşıyan bir yaşama dönüşür (çapraz başvuru Romalılar 8:1-8; Galatyalılar 6:7-8).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 1:28-32

²⁸Tanrı'yı tanımakta yarar görmedikleri için Tanrı onları yararsız düşüncelere, yakışıksız davranışlara teslim etti. ²⁹Her türlü haksızlık, kötülük, açgözlülük ve kinle doldular. Kıskançlık, öldürme hırsı, çekişme, hile, kötü niyetle doludurlar. ³⁰⁻³¹Dedikoducu, yerici, Tanrı'dan nefret eden, küstah, kibirli, övünge, kötülük üreten, anne baba sözü dinlemeyen, anlayışsız, sözünde durmaz, sevgiden yoksun, acımasız insanlardır. ³²Böyle davrananların ölümü hak ettiğine ilişkin Tanrı buyruğunu bildikleri halde, bunları yalnız yapmakla kalmaz, yapanları da onaylarlar.

1:28-31 Bu ayetler Grekçe'de bir tek cümledir. Asi, düşmüş ve bağımsız insanlığı niteler (çapraz başvuru Romalılar 13:13; I Korintliler 5:11; 6:9; Galatyalılar 5:19-21; Efesliler 5:5; I Timoteos 1:10; Vahiy 21:8).

İnsanlığın günahı, Tanrı'dan ayrı bir varoluşu seçmiş olmasıdır. Cehennem de bu varoluşun kalıcı kılınmasıdır. Bağımsızlık bir trajedidir! İnsanlığın Tanrı'ya ihtiyacı vardır, Tanrı olmadan insanlık, kayıp, yetersiz ve tatmin olmamış bir haldedir. Sonsuz bir cehennemin en kötü tarafı Tanrı'yla ilişkinin yokluğudur!

1:29 “yararsız düşünceler” Düşmüş insanlığın özgürlük olarak gördüğü şey kendi kendine tapmaktır: Bu kişiler “Her şey benim olsun!” düşüncesiyle doludur. 1:24,26,28’de EDİLGEN YAPININ aracısının Tanrı olduğu bildirilir ama bu metin çerçevesinin Yarattılış 1-3’le ilişkisinde sorunu oluşturan insanlığın bilgiyi ve kendisini seçmesidir. Tanrı, yarattıklarının kendi seçimlerinin, kendi bağımsızlıklarının sonuçlarına katlanmasına izin vermiştir.

■ **“doludurlar”** Bu bir GEÇMİŞ ZAMAN EDİLGEN ORTACIDIR. İnsanlar üzerinde en çok düşündükleri şeylerle doludurlar ve onlarla nitelenirler. Hahamlar her insan yüreğinde bir siyah (kötü *yetzer*), bir de beyaz köpeğin (iyi *yetzer*) olduğunu ve en çok hangisi beslenirse onun öbüründen daha büyük olduğunu söyler.

1:29-31 Bunlar, Tanrısız bir yaşamın sonucu ve belirtileridir. Bunlar Kutsal Kitap’ın Tanrısı’nı ret etmeyi seçen bireyler ve toplumları niteler. Bu, Pavlus’un bildirdiği birkaç günah listesinden biridir (çapraz başvuru I Korintliler 5:11; 6:9; II Korintliler 12:20; Galatyalılar 5:19-21; Efesliler 4:31; 5:3-4; Koloseliler 3:5-9).

ÖZEL KONU: YENİ ANTLAŞMA’DAKİ KÖTÜLÜKLER VE ERDEMLER

Yeni Antlaşma’da hem kötülükler ve hem de erdemlerin listeleri yaygın bir şekilde görülür. Bunlar sık sık hem hahamsal, hem de kültürel (Helenist) listeleri yansıtır. Özellikleri kıyaslayan Yeni Antlaşma listeleri aşağıda görülmektedir:

	<u>Kötülükler</u>	<u>Erdemler</u>
1. Pavlus	Romalılar 1:28-32 Romalılar 13:13 I Korintliler 5:9-11 I Korintliler 6:10 II Korintliler 12:20 Galatyalılar 5:19-21 Efesliler 4:25-32 Efesliler 5:3-5 --- Koloseliler 3:5,8 I Timoteos 1:9-10 I Timoteos 6:4-5 II Timoteos 2:22a, 23 Titus 1:7, 3:3	--- Romalılar 2:9-21 --- I Korintliler 6:6-9 II Korintliler 6:4-10 Galatyalılar 5:22-23 --- --- Filipililer 4:8-9 Koloseliler 3:12-14 --- --- II Timoteos 2:22b,24 Titus 1:8-9; 3:1-2
2. Yakup	Yakup 3:15-16	Yakup 3:17-18
3. Petrus	I Petrus 4:3 II Petrus 1:9	I Petrus 4:7-11 II Petrus 1:5-8
4. Yuhanna	Vahiy 21:8; 22:15	---

1:30 “kibirli” Bkz. Aşağıda yer alan Özel Konu.

ÖZEL KONU: PAVLUS’UN “HUPER” BİLEŞİMLERİNİ KULLANMASI

Pavlus, temelde “üstünde” ya da “üst” anlamına gelen Grekçe *huper* EDATını kullanarak yeni sözcükler oluşturmaktan özellikle hoşlanıyordu. İSMİN –İN HALİ (İSMİN –DEN HALİ) ile kullanıldığında, “onun namına” anlamına gelir. Ayrıca, *İperi* sözcüğü gibi “hakkında” anlamına da gelebilir (çapraz başvuru II Korintliler 8:23; II Selanikliler 2:1. İSMİN –İ HALİYLE kullanıldığında “üstünde,” “üzerinde” ya da “ötesinde” anlamına gelir (çapraz başvuru A. T. Robertson, (Tarihsel Araştırmanın Işığında Grekçe Yeni Antlaşma’nın Bir Grameri anlamına gelen) *A Grammar of the Greek New Testament in the Light of Historical Research*, 625-633 sayfalar. Pavlus bir kavramın altını çizmek istediğinde bu EDATı bir bileşimde kullanıyordu. Aşağıda Pavlus’un bu EDATı bileşimlerde özel bir şekilde kullanımının bir listesi yer alıyor:

A. *Hapax legomenon* (Yeni Antlaşma’da sadece bir kez kullanılmıştır)

1. *Huperakmos*, hayatının en güzel dönemini geçirmiş olan, I Korintliler 7:36
2. *Huperauxanō*, git gide artmak, II Selanikliler 1:3
3. *Huperbainō*, çizgiyi aşmak ya da haksızlık etmek, I Selanikliler 4:6

4. *Huperkeina*, ötesinde, II Korintliler 10:16
5. *Huperekteina*, uzanmak, II Korintliler 10:14
6. *Huperentugchanō*, duada aracılık etmek, Romalılar 8:26
7. *Hupernikaō*, çok zaferli olmak, Romalılar 8:37
8. *Huperpleonazō*, bol bol, I Timoteos 1:14
9. *Huperupsoō*, pek çok yükseltmek, Filipililer 2:9
10. *Huperphroneō*, kendisine gerektiğinden çok değer vermek, Romalılar 12:3

B. Sadece Pavlus'un yazılarında kullanılan sözcükler.

1. *Huperaïromai*, kendini yüceltmek, II Korintliler 12:7; II Selanikliler 2:4
2. *Huperballontōs*, sayısız, çok, II Korintliler 11:23; (sadece burada ZARF ancak II Korintliler 3:10; 9:14; Efesliler 1:19; 2:7; 3:19 FİİL)
3. *Huperbolē*, ani yükselme, çok fazla silahlanma, Romalılar 7:13; I Korintliler 12:31; II Korintliler 1:8; 4:7,17; 22:7; Galatyalılar 1:13
4. *Huperekperissou*, çok daha fazla, Efesliler 3:20; I Selanikliler 3:10; 5:13
5. *Huperlian*, en üstün olma durumu, II Korintliler 11:5; 12:11
6. *Huperochē*, üstün, mükemmellik, I Korintliler 2:1; I Timoteos 2:2
7. *Huperperisseuō*, bol bulunmak, Romalılar 5:20 (ORTA YAPI, bol bol dolup taşmak, II Korintliler 7:4)

C. Pavlus'un kullanıp da öbür Yeni Antlaşma yazarlarının ender kullandığı sözcükler

1. *Huperanō*, çok üstüne, Efesliler 1:21; 4:10; ve İbraniler 9:5)
2. *Huperechō*, kusursuzluk, en büyük önem, Romalılar 13:1; Filipililer 2:3; 3:8; 4:7; I Petrus 2:13
3. *Huperēphanos*, kendini beğenmiş ya da kibirli, Romalılar 1:30; II Timoteos 3:2 ve Luka 1:51; Yakup 4:6; I Petrus 5:5.

Pavlus çok tutkulu bir adamdı; durumlar ya da insanlar iyi olduklarında çok iyiydiler; kötü olduklarında çok kötüydüler. Bu EDAT onun günah, benlik, Mesih ve Müjde hakkındaki en üstün düşüncelerini dile getirmesine yardımcı oluyordu.

1:32 “Böyle davrananlar ölümü hak eder” Bu bildiri Musa'nın Yasası'nı yansıtır. Romalılar 6:16,21,23; 8:6,13'de özetlenmiştir. Ölüm, Tanrı'nın isteği ve yaşamının tam zıddıdır (çapraz başvuru Hezekiel 18:32; I Timoteos 2:4; II Petrus 3:9).

■ **“yapanları da onaylarlar”** Kötü durumda olanlar yanlarında birisi olsun ister. Düşmüş insanlık, “bunu herkes yapıyor” diyerek başkalarının günahlarını mazeret olarak kullanır. Kültürler kendi özel günahlarıyla tanınırlar!

TARTIŞMA SORULARI

Bu bir çalışma kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimiz sahip olduğumuz ışığa göre yaşamalıyız. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisinizdir. Bundan vazgeçip bunu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz.

Bu tartışma soruları, kitabın bu kısmı üzerindeki en önemli konular üzerinde düşünmenize yardım etmek için verilmiştir. Bunlar, nihai değil, düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Pavlus Roma kilisesine neden yazmıştı?
2. Romalılar Kitabı neden Hristiyanlığın bu kadar önemli bir tanrıbilimsel bildirisidir?
3. 1:18-3:20'i kendi sözlerinizle özetleyin.
4. Müjde'yi hiç duymamış olanlar Mesih'e güvenmedikleri için ret mi edilecekler?
5. “Doğal vahiy” ile “özel vahiy” arasındaki farkı açıklayın.
6. Tanrı olmadan insan yaşamını tanımlayın.
7. 24-27 ayetleri homoseksüellik konusundan mı söz ediyor?

ROMALILAR 2

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLÜNMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Tanrı'nın Adil Yargısı	Tanrı'nın Adil Yargısı	Yahudiler Tanrı'nı	Yargısı Altındadır	Yahudiler Öfkeden Muafır
2:1-16	2:1-16	2:1-11	2:1-16	2:1-11
Yahudiler ve Yasa	Yahudiler de Yahudi Olmayanlar Kadar Suçludur	Yahudiler'in Neye Dayanarak	Yahudiler ve Yasa (2:17-3:8)	Yasa Onları Kurtarmayacaktır
2:17-3:8	2:17-24 Sünnet Bir İşe Yaramaz	2:12-16 2:17-24	2:17-24	2:12-16 2:17-24
	2:25-29	2:25-29	2:25-29	Sünnet Onları Kurtarmayacaktır 2:25-29

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. vb.

ROMALILAR 2:1-3:20 ÜZERİNDE İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. 2 ve 3'cü bölümler 1:18'de başlayan edebi üniteyi tamamlar. Bu bölüm şu konuları ele alır:
  1. İnsanlığın kayıplığı;
  2. Tanrı'nın günahı yargılaması;
  3. İnsanın kişisel iman ve tövbe ile Mesih aracılığıyla Tanrı'nın doğruluğuna olan ihtiyacı.
- B. 2'ci bölümde Tanrı'nın yargısıyla ilgili olan yedi ilke bulunur:
  1. ayet 2, gerçeğe göre;
  2. ayet 5, birikmiş suçluluk;
  3. 6 ve 7'ci ayetler, işlere göre;
  4. ayet 11, insanlar arasında ayırım yapmaz;
  5. ayet 13, yaşam biçimi;
  6. ayet 16, insanların yüreklerindeki gizli şeyler;
  7. 17-29 ayetler, özel ulusal gruplar yoktur

- C. 2:1-17'de kime hitap edildiği konusunda yorumcular çok görüşüp kafa yormaktadır. 2:12-29'un Yahudiler'i ele aldığı açıktır. 1-17 ayetler hem Seneca gibi ahlaksal bakımdan putperestler (toplumsal normlar) ve Yahudi ulusuna (Musa'nın Yasası) hitap etmek gibi iki amacı yerine getirir.
- D. 1:18-21'de, Pavlus insanların Tanrı'yı yaratılış aracılığıyla tanıyabileceklerini bildirmiştir. 2:14-15'de, Pavlus ayrıca bütün insanların kendilerine Tanrı tarafından verilmiş olan içsel bir ahlaksal vicdana sahip olduklarını bildirmiştir. Tanrı bütün insanlığı, ESKİ Antlaşma'yı ya da Müjde'nin mesajını duymamış olanları bile, yaratılış ve vicdan olmak üzere bu iki tanığa göre kınar. İnsanlar sahip oldukları en iyi ışığa göre yaşamadıkları için sorumludurlar.

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 2:1-11

¹Bu nedenle sen, ey başkasını yargılayan insan, kim olursan ol, özrün yoktur. Başkasını yargıladığın konuda kendini mahkûm ediyorsun. Çünkü ey yargılayan sen, aynı şeyleri yapıyorsun. ²Böyle davrananları Tanrı'nın haklı olarak yargıladığını biliriz. ³Bu gibi şeyleri yapanları yargılayan, ama aynısını yapan ey insan, Tanrı'nın yargısından kaçabileceğini mi sanıyorsun? ⁴Tanrı'nın sınırsız iyiliğini, hoşgörüsünü, sabrını hor mu görüyorsun? O'nun iyiliğinin seni tövbeye yönelttiğini bilmiyor musun? ⁵İnatçılığın ve tövbesiz yüreğın yüzünden Tanrı'nın adil yargısının açıklanacağı gazap günü için kendine karşı gazap biriktiriyorsun. ⁶Tanrı "HERKESE, YAPTIKLARININ KARŞILIĞINI VERECEKTİR." ⁷Sürekli iyilik ederek yücelik, saygınlık, ölümsüzlük arayanlara sonsuz yaşam verecek. ⁸Bencillerin, gerçeğe uymayıp haksızlık peşinden gidenlerin üzerineyse gazap ve öfke yağdıracak. ⁹⁻¹⁰Kötülük eden herkese -önce Yahudi'ye, sonra Yahudi olmayana- sıkıntı ve elem verecek; iyilik eden herkese -yine önce Yahudi'ye, sonra Yahudi olmayana-yücelik, saygınlık, esenlik verecektir. ¹¹Çünkü Tanrı insanlar arasında ayırım yapmaz.

2:1

NASB "başkalarını yargılayan hepinizin hiçbir özrünüz yok"

NKJV "yargılayan sen her kimsen, hiçbir mazeretin yok, be adam"

NRSV "Başkalarını yargıladığında kim olursan ol hiçbir mazeretin yok"

TEV "Kim olursan ol, hiçbir mazeretin yok. Çünkü sonra başkalarını yargılıyorsun"

JB "Bu yüzden kim olursanız olun, başkalarını yargıladığınızda hiçbir özrünüz yoktur."

Bu gerçekten de "yasal bir savunma değildir" (çapraz başvuru 1:20). İlk olarak cümlemin anlamını arttırmak için Grekçe cümleye konulmuştu. Ayetler 1-16 ayetler hem kendilerini doğru sayan Yahudi yasacılara ve Grek ahlakçılara uygun görülmektedir. Başkalarını yargılayarak kendilerini suçlu yapıyorlardı.

2:2 "biliriz" Bu ZAMİR, Hristiyanlar'dan söz ediyor olabileceği halde büyük bir olasılıkla diğer Yahudiler'den söz ediyordu. 2-4 ayetlerde Pavlus, uzun tartışma adı verilen, sık kullandığı bir teknik olan soru cevap formatına döner. Bu kalıpta gerçek, itiraz ettiği varsayılan birisi göz önünde bulundurularak sunulur. Aynı yöntem Habakkuk, Malaki ve hahamların yanı sıra (Sokrates ve Stoikler gibi) Grek filozoflar tarafından da kullanılmıştı.

"Biliriz" sözü Romalılar'da birkaç kez kullanılmıştır (çapraz başvuru 2:2; 3:19; 7:14; 8:22,28). Pavlus kendisini dinleyenlerin 1'ci bölümdeki ahlaksız putperestlerden farklı olarak biraz bilgisi olduğunu varsaymaktadır.

■ **"Tanrı'nın yargısı"** Kutsal Kitap bu gerçek konusunda çok açıktır. Bütün insanlar, yaşam armağanından ötürü Tanrı'ya hesap verecektir (çapraz başvuru 5-9 ayetler; Matta 25:31-46; Vahiy 20:11-15). Hristiyanlar bile Mesih'in önünde duracaklardır (çapraz başvuru 14:10-12; II Korintliler 5:10).

2:3 Pavlus'un cevabı açık sorusunun dilbilgisel biçimi bir "hayır" yanıtı bekler.

■ **“mi sanıyorsun?”** Bu Grekçe *logizomai* FİİLİdir. Pavlus bu fiili sık sık kullanır (Romalıları 2:3,26; 3:28; 4:3,4,5,6,8,9,10,11,22,23,24; 6:11; 8:18,36; 9:8; 14:14; Galatyalılar 3:6 ve I ve II Korintliler’de on kez ve Filipililer’de de iki kez kullanır). Bkz. 4:3 ve 8:18’deki notlar.

■ **“Ey insan”** Bu söz 1’ci ayetteki deyişe uygundur ve 9:20’de Yahudiler’den söz eder.

2:4 Bu aynı zamanda Grekçe’de bir sorudur.

■ **“sınırsız iyiliğini, hoşgörüsünü, sabrını”** İnsanlar Tanrı’nın lütfunu, merhametini ve sabrını sık sık yanlış anlamışlar ve tövbe etmek yerine bunları günah işlemek için fırsatlara dönüştürmüşlerdir (çapraz başvuru II Petrus 3:9).

Pavlus, Tanrı’nın niteliklerinden söz ederken sık sık “zenginlikleri” sözünü kullanır (çapraz başvuru 9:23; 11:33; Koloseliler 1:27; Efesliler 1:7,18; 2:4,7; 3:8,16; Filipililer 4:19).

■ **“seni tövbeye yönelttiğini”** Tövbe, Tanrı’yla bir iman-antlaşma ilişkisinde çok önemlidir (çapraz başvuru Matta 3:2; 4:17; Markos 1:15; 6:12; Luka 13:3,5; Elçilerin İşleri 2:38; 3:16,19; 20:21). Bu terim in İbranice’de davranış değişikliği anlamına geliyordu ve Grekçe’de ise fikrini değiştirmek anlamına gelir. Tövbe, kişinin ben-merkezli varoluşundan Tanrı tarafından bilgilendirilip yöneltilen bir yaşama değişmeye istekli olmaktır. Kişinin kendisine öncelik vermesi ve kendisinin kölesi olmasına sırtını çevirmesini gerektirir. Temel olarak yeni bir tutum, yeni bir dünya, yeni bir Efendi anlamına gelir. Tövbe, Tanrı’nın Adem’in Kendi benzerliğinde yaratılmış olan her çocuğu için olan isteğidir (çapraz başvuru Hezekiel 18:21,23,32 ve II Petrus 3:9).

Tövbe konusundaki farklı Grekçe terimleri en iyi yansıtan Yeni Antlaşma ayetleri II Korintliler 7:8-12’dir: (1) *lupeō*, “keder” ya da “üzüntü” 8’ci ayette (iki kez), 9’cu ayette (üç kere), 10’cu ayette (iki kere) geçer, 11; (2) *metamelomai*, “pişmanlık” ya da “artbakım,” 8’ci ayette (iki), 9’cu ayette; ve (3) *metanoia*, “tövbe,” ya da “sonradan düşünülenler,” 9 ve 10’cu ayetlerde. Sahte tövbe ile gerçek tövbe (*metanoēō*) arasında kıyaslama yapılır (*metamelomai*) (çapraz başvuru Yahuda İskariyot, Matta 27:3 ve Esav, İbraniler 12:16-17) .

Gerçek tövbe tanrıbilimsel olarak şunlarla bağlantılıdır (1) İsa’nın Yeni Antlaşma’nın şartları hakkında vaaz vermesi (çapraz başvuru Matta 4:17; Markos 1:15; Luka 13:3,5); (2) Elçilerin İşleri’nde yer alan elçilerin vaazları (*kerygma*, çapraz başvuru Elçilerin İşleri 3:16,19; 20:21); (3) Tanrı’nın egemen armağanı (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 5:31; 11:18 ve II Timoteos 2:25); ve (4) mahvolmak(çapraz başvuru II Petrus 3:9). Tövbe etmek, tercihe bağlı bir şey değildir!

ÖZEL KONU: TÖVBE

(İmanla birlikte) Tövbe, hem ESKİ Antlaşma’da (Nacham, I Krallar 8:47; Shuv, I Krallar 8:48; Hezekiel 14:6; 18:30; Yoel 2:12-13; Zekeriya 1:3-4) ve hem de Yeni Antlaşma’da antlaşmanın bir şartıdır.

1. Vaftizci Yahya (Matta 3:2; Markos 1:4; Luka 3:3,8)
2. İsa (Matta 4:17; Markos 1:15; 2:17; Luka 5:32; 13:3,5; 15:7; 17:3)
3. Petrus (Elçilerin İşleri 2:38; 3:19; 8:22; 11:18; II Petrus 3:9)
4. Pavlus (Elçilerin İşleri 13:24; 17:30; 20:21; 26:20; Romalıları 2:4; II Korintliler 2:9-10)

Ama tövbe nedir? Üzüntü müdür? Günah işlemeyi bırakmak mıdır? Yeni Antlaşma’da bu kavramın değişik imalarını anlamak için iyi ayetler, birbirleriyle bağlantılı ama farklı olan üç Grekçe terimin kullanıldığı II Korintliler 7:8-11’dir.

1. “üzüntü” (*lupeō*, çapraz başvuru 8’ci ayet [iki kez], 9’cu ayet [üç kez], 10’cu ayet [iki kez], 11’ci ayet). Bu sözcük, keder ve sıkıntı anlamına gelir ve tanrıbilimsel olarak nötr bir çağrıştırmaya yapar.
2. “tövbe” (*metanoēō*, çapraz başvuru 9,10 ayetler). “Sonra” ve “düşünce” sözcüklerinin birleşimidir ve yeni bir kafa, yeni bir düşünce biçimi, yaşama ve Tanrı’ya karşı yeni bir tutum” anlamına gelir. Gerçek tövbe de budur.
3. “pişmanlık” (*metamelomai*, çapraz başvuru 8 [iki kez], 10 ayetler). “Sonra” ve “bakım” sözlerinin birleşimidir. Matta 27:3’de Yahuda İskariyot ve Esav in İbraniler 12:16-17’de de Esav hakkında kullanılmıştır. Yapılan işten ötürü değil, işin doğurduğu sonuçtan ötürü üzülme iması eder. Tövbe ve iman talep edilen antlaşma işleridir (çapraz başvuru Markos 1:15; Elçilerin İşleri 2:38,41; 3:16,19;

20:21). Tanrı'nın pişmanlık verdiğini ima eden bazı metinler vardır

(çapraz başvuru Elçilerin İşleri 5:31; 11:18; II Timoteos 2:25). Ama metinlerin çoğu bunu insanların Tanrı'nın karşılıksız kurtuluş sunusuna verdiği antlaşmasal karşılık olarak görür. Tövbenin tam olarak ne anlama geldiğini kavramak için, hem İbranice ve hem de Grekçe terimlerin tanımları gerekmektedir.

İbranice terim, “davranış değişikliği”ni ve Grekçe terim ise, “düşünce değişikliği”ni talep eder. Kurtulmuş kişiye yeni bir düşünme biçimi ve yeni bir yaşam verilir. Kurtulan kişi farklı düşünür ve farklı yaşar. Şimdi artık, “Bunun içinde benim için ne var?” diye düşünmek yerine, “Tanrı'nın isteği ne?” diye düşünür. Tövbe, yok olan bir duygu ya da tam bir günahsızlık değil, Kutsal Olan'la inanlıyı yavaş yavaş kutsal olan biri haline getiren yeni bir ilişkidir.

2:5-9 Bu ayetler şunları tanımlar: (1) Düşmüş insanın inatçılığını ve (2) Tanrı'nın öfkesi ve yargısını.

2:5 “inatçılık” Mısır'dan Çıkış 32:9; 33:3,5; 34:9; Yasa'nın Tekrarı 9:6,13,27'da İsrail de bu şekilde tanımlanmıştır.

■ **“yürek”** Bkz. 1:24'deki Özel Konu.

■ **“gazap günü”** ESKİ Antlaşma'da buna “Rab'bin Günü” adı veriliyordu (çapraz başvuru Yoel, Amos). Bu Yargı Günü, ya da inanlılar için Diriliş Günü kavramıdır. İnsanlar, Tanrı'nın kendilerine vermiş olduğu yaşam armağanıyla ilgili olarak Tanrı'ya hesap vereceklerdir (çapraz başvuru Matta 25:31-46; Vahiy 20:11-15).

Gazabı biriktirenlerin günahlıların kendileri olduğuna dikkat edin (bu durum “sen” ve “kendin” sözcükleriyle belirtilmektedir). Tanrı sadece, bir noktada, bu birikmiş gazabın açıklığa kavuşup doğal akışını izlemesine izin verir.

Tanrı'yı tanımlayan bütün insansal sözcükler gibi, gazap sözcüğü de Tanrı'yı sadece benzer (antropomorfik ya da insan benzeri biçiminde) olarak tanımlar. Tanrı sonsuz, kutsal ve Ruh'tur. İnsanlar ölümlü, günahlı ve bedenseldir. Tanrı, hiddet ya da köpürme anlamında duygusal olarak kızgın değildir. Kutsal Kitap O'nu, günahkârları seven ve onların tövbe etmesini isteyen olarak sunmakla birlikte insanların asiliğine kati bir şekilde karşı olarak da sunar. Tanrı kişiseldir; günahı kişisel olarak algılar ve bizler de günahımızdan ötürü şahsen sorumluyuzdur. Tanrı'nın gazabı hakkında bir düşünce daha eklemek istiyorum. Kutsal Kitap'ta Tanrı'nın gazabı hem zamanın içinde (geçici, çapraz başvuru 1:24,26,28) ve hem de zamanın sonunda gerçekleşmektedir (gelecekle ilgili, çapraz başvuru 2:5-8). ESKİ Antlaşma peygamberleri İsrail'i geleceklerinin yargı dolu değil, kutsama dolu olması için (çapraz başvuru

Yasa'nın Tekrarı 27-28) o anda tövbe etmeye çağırılmalarının yollarından biri de, Rab'bin Günü'nden (Yargı Günü'nden) söz etmeleriydi. ESKİ Antlaşma peygamberleri sık sık, kendi zamanlarındaki bir krizi alıp onu gelecekteki zamanın sonuna yansıttırlardı.

2:6 Bu Mezmurlar 62:12'den bir alıntıdır. İnsanların davranışlarından sorumlu oldukları ve Tanrı'ya hesap verecekleri hakkındaki evrensel ilkedir (çapraz başvuru Eyüp 34:11; Süleyman'ın Özdeyişleri 24:12; Vaiz 12:14; Yeremya 17:10; 32:19; Matta 16:27; 25:31-46; Romalılar 2:6; 14:12; I Korintliler 3:8; Galatyalılar 6:7-10; II Timoteos 4:14; I Petrus 1:17; Vahiy 2:23; 20:12; 22:12). İnanlılar bile yaşamları ve Mesih'e hizmetleri konusunda hesap vereceklerdir (çapraz başvuru II Korintliler 5:10). İnanlılar yaptıkları işlerle kurtulmamışlardır ama iyi işler yapmak üzere kurtulmuşlardır (çapraz başvuru Efesliler 2:8-10 [özellikle 2:14-26]; Yakup ve I Yuhanna).

2:7 “arayanlara” 7'ci ayette tanımlanan kişilerle 8'ci ayette tanımlanan kişiler arasında bir fark vardır (“haksızlık peşinden gidenlere”)

■

NASB “iyilik etmekte sebat edenlere yücelik, saygınlık ve sonsuz yaşam”

NKJV “sabırlı bir şekilde iyilik yapmakta devam edenlere yücelik, saygınlık, ölümsüzlük”

NRSV “sabırlı bir şekilde iyilik yapmakta devam edenlere yücelik, saygınlık, ölümsüzlük ve sonsuz yaşam verecektir”

TEV “Bazı insanlar iyilik yapmaya devam ediyor ve yücelik, saygınlık ve ölümsüzlüğü arıyor; Tanrı onlara sonsuz yaşam verecektir”

JB “Her zaman iyilik yaparak ün, saygınlık ve ölümsüzlüğü arayanlar için sonsuz yaşam olacaktır”

Bu ayet Kornelyus gibi insanlardan söz ediyordu (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 10:34-35). Bu ayetler iyi işlerle elde edilen doğruluktan (insansal çabalarla doğruluğa erişmekten) söz ediyor gibi gelebilir, ama böyle bir şey Romalılar Kitabı'nın en büyük konusuna aykırı olurdu. 1-16'cı ayetlerin ya da 1-11'ci ayetlerin bir paragraf olduğunu unutmayın. Bütünün tanrıbilimsel bildirisi, Tanrı'nın insanlar arasında ayırım yapmadığı (ayet11) ve herkesin günah işlemiş olduğudur (ayet 12). Eğer insanlar sahip oldukları ışığa göre yaşarlarsa (bu, Yahudi olmayanlar için doğal vahiy ve Yahudiler içinse özel vahiydir, çapraz başvuru 10:5) o zaman Tanrı'yla doğru bir konum içinde olurlar. Ancak, 3:9-18,23'ün özeti, kimsenin bunu yapmadığını ve yapamayacağını gösterir! Bir inanlının değişmiş, Tanrı yolundaki yaşamı, onun imanla verdiği ilk karşılığı onaylar ve doğrular. Bir insanın içinde Tanrı'nın Ruhunun yaşadığının kanıtı o kişinin değişmiş olan yaşamıdır (çapraz başvuru vv.10,13; Matta 7; Efesliler 2:8-10; Yakup 2:14-26 ve I Yuhanna). Bkz. Özel Konu: 8:25'deki Sebat Etme Gereksinimi.

■ “**sonsuz yaşam**” Bu, Yuhanna'nın yazılarındaki tipik bir deyimdir ve Sinoptik Müjdeler'de fazla kullanılmaz. Pavlus, bu sözcüğü Daniel 12:2'den almış gibidir (çapraz başvuru Titus 1:2; 3:7), Daniel kitabındaki ayet, yeni bir çağın yaşamını, Tanrı'yla paydaşlık dolu bir yaşamı ve diriliş yaşamını belirtir. Pavlus bunu ilk önce Galatyalılar 6:8'de kullanır. Romalılar'ın doktrinsel bölümünde sıkça rastlanan bir konudur (çapraz başvuru 2:7; 5:21; 6:22,23). Ayrıca Çobansal Mektuplar'da da birkaç kez görülür (çapraz başvuru I Timoteos 1:16; Titus 1:2; 3:7).

2:8

NASB “bencil bir şekilde hırslı olanlar”

NKJV, NRSV “kendi menfaatlerinin peşinde olanların”

TEV “başka insanlar bencildir”

NJB “kıskançlıktan”

Bu terim özgün olarak “para için çalışmak” anlamına geliyordu (çapraz başvuru Tob. 2:11).

Louw ve Nida, *Greek-English Lexicon*, cilt 2, sayfa 104, bu terimin iki kullanımını listeler:

1. “bencilce hırs,” Romalılar 2:8'i kullanarak onların “başka birisinden daha iyi olmayı istediklerine” dikkat çeker ki bu da metin çerçevesine uyan bir şeydir.
2. “düşmanlık,” Filipililer 1:17'yi kullanarak “rekabat”e bir tercüme seçeneği olarak bakar (ayrıca bkz. II Korintliler 12:20; Galatyalılar 5:20; Filipililer 2:3; Yakup 3:14,16)

■ “**gerçeğe uymayıp,**” The terim “Gerçek” (*aletheia*) terimi, İbranice (*emeth*) anlamında gerçeği söylemek ve güvenilir olmak anlamında kullanılmıştır. Bu metin çerçevesinde, entelektüel değil, ahlaksal bir odağı vardır. Bkz. Özel Konu: Pavlus'un 1:18'deki Yazılarındaki Gerçek

2:9 “herkese” Pavlus, Romalılar'ın bu giriş bölümlerinde “her” olarak tercüme edilen Grekçe terim *pas* terimini, hem “kötü haberi”ni (insanın kayıplığı ve Tanrı'nın ayırım yapmadan yargılaması) ve hem de “iyi haberi”ni (Tanrı'nın tövbe edip iman eden herkes için Mesih'te karşılıksız kurtuluş ve tam bağışlama sunusu) evrensel imalarını göstermek için kullanmıştır. Bu metin çerçevesi, evrensel bir yargı ve bunun sonuçlarını kuvvetli bir şekilde ima eder. Bu gerçek, hem doğruların ve hem de kötülerin dirilişini talep eder (çapraz başvuru Daniel 12:2; Yuhanna 5:28-29; Elçilerin İşleri 24:15). Eğer 6-11 ayetler bir kiazmayssa, o zaman 8-9 ayetler, yargıyı ya da kötülük yapanları bildiren anahtar ayetlerdir.

2:9-10 “önce Yahudi'ye” Bu söz vurgu için tekrarlanmıştır. Yahudi, fırsat bakımından birinciydi çünkü Yahudiler Tanrı'nın vahyine sahiptiler (çapraz başvuru 1:16; Matta 10:6; 15:24; Yuhanna 4:22; Elçilerin İşleri 3:26; 13:46), ama yargılanma konusunda da birinci olacaklardı (çapraz başvuru 9-11) çünkü Tanrı'nın bilgisine sahiptiler (çapraz başvuru 9:4-5).

2:11

NASB, NKJV “çünkü Tanrı taraf tutmaz”

NRSV “Çünkü Tanrı taraf tutma gibi bir şey göstermez”

TEV “Çünkü Tanrı herkesi aynı standartla yargılar”

NJB “Tanrı insanlara iltimas yapmaz”

Bu söz harfi olarak, ESKİ Antlaşma'nın yasal sisteminden bir mecaz olan “yüzünü kaldırmak” anlamına gelir (çapraz başvuru Levililer 19:15; Yasa'nın Tekrarı 10:17; II Tarihler 19:7; Elçilerin İşleri 10:34; Galatyalılar 2:6; Efesliler 6:9; Koloseliler 3:25; I Petrus 1:17). Eğer bir yargıç, adalet dağıttığı kişileri görürse onlara karşı önyargılı olma ihtimali olurdu. Bu yüzden önünde duran kişinin başını kaldırmaması gerekirdi.

ÖZEL KONU: İRKÇILIK

I. Giriş

- A. Bu, düşmüş insanlığın kendi toplumundaki evrensel dışavurumudur. Bu, insanlığın egosunun kendisine başkalarının sırtından desteklemesidir. İrkçılık, birçok bakımdan, modern bir olgudur, ancak milliyetçilik (ya da aşiretçilik) daha antik bir dışavurumdur.
- B. Milliyetçilik Babil’de başlamıştır (Yaratılış 11) ve özgün olarak kendilerinden ırkların oluşmuş olduğu Nuh’un üç oğluyla bağlantılıdır (Yaratılış 10). Ancak, insanlığın bir tek kaynaktan çıktığı Kutsal Kitap’ta açık bir şekilde bildirilmektedir (çapraz başvuru Yaratılış 1-3; Elçilerin İşleri 17:24-26).
- C. İrkçılık birçok önyargıdan sadece bir tanesidir. Başkaları, (1) eğitimle ilgili züppelik; (2) sosyoekonomik kibir; (3) kendini doğru sayan dini yasacılık ve (4) dogmatik politik bağlantılardır.

II. Kutsal Kitapsal Kanıtlar

A. ESKİ Antlaşma

1. Yaratılış 1:27- Erkek ve kadın olarak yaratılan insanlık, Tanrı’nın sureti ve benzerliğinde yaratılmıştı ve onları eşsiz yapan da budur. Bu durum ayrıca insanların bireysel değer ve onurlarını da gösterir (çapraz başvuru Yuhanna 3:16).
2. Yaratılış 1:11-25’de, “. . . türlerine göre. . .” sözü on kez yer alır. Bu söz irksal ayrımı desteklemek için kullanılmıştır. Ancak metin çerçevesine bakıldığında, bu sözün insanlıktan değil, hayvanlar ve bitkilerden söz ettiği açıktır.
3. Yaratılış 9:18-27 – Bu ayetler irksal egemenliği desteklemek için kullanılmıştır. Tanrı’nın Kenan’ı lanetlemediği hatırlanmalıdır. Dedesi Nuh, sarhoşluğundan ayıldığında onu lanetlemiştir. Kutsal Kitap’ın hiçbir yerinde Tanrı’nın bu yemini/laneti onayladığına dair bir kayıt yoktur. Eğer onaylamış olsaydı bile bu siyah ırkı etkilemezdi. Kenan, Filist ülkesinde oturanların atasıydı ve Mısır duvar resimleri bu kişilerin siyahî olmadığını göstermektedir.
4. Yeşu 9:23 – Bu ayet bir ırkın öbürüne hizmet edeceğini kanıtlamak için kullanılmıştır. Ancak bu metin çerçevesinde Givonlular, Yahudiler’le aynı ırktandırlar.
5. Ezra 9-10 ve Nehemya 13 –Bu ayetler sık sık irksal bir anlamda kullanılmışlardır ama metin çerçevesi evliliklerin ırklardan ötürü değil (her iki ulus da Nuh’un aynı oğlundan geliyordu, Yaratılış 10), dinî nedenlerden ötürü kınandığını göstermektedir

B. Yeni Antlaşma

1. Müjdeler

- a. İsa’nın Yahudiler’le Samiriyeliler arasındaki nefreti birkaç kez ele alması irksal nefretin uygunsuz bir şey olduğunu göstermektedir.
  - (1) İyi Samiriyeli benzetmesi (Luka 10:25-37)
  - (2) kuyunun başındaki kadın (Yuhanna 4)
  - (3) minnettar cüzamlı (Luka 17:7-19)
- b. Müjde bütün insanlık içindir
  - (1) Yuhanna 3:16
  - (2) Luka 24:46-47
  - (3) İbraniler 2:9

- (4) Vahiy 14:6
- c. Tanrı'nın Egemenliği'ne bütün insanlık dahil edilecektir
- (1) Luka 13:29
- (2) Vahiy 5
2. Elçilerin İşleri
- a. Elçilerin İşleri 10, Tanrı'nın sevgisinin evrensel olduğunu ve Müjde'nin mesajının da evrensel olduğunu kesin olarak gösteren bir bölümdür.
- b. Elçilerin İşleri 11'de Petrus davranışlarından ötürü kınanmıştır ve bu sorun Elçilerin İşleri 15'de okuduğumuz üzere Yeruşalim Konseyi toplanıp bir çözüm bulana dek çözümlenmemiştir. Birinci yüzyılda Yahudiler ve Yahudi olmayanlar arasında yoğun bir gerginlik vardı.
3. Pavlus
- a. Mesih'te engeller yoktur
- (1) Galatyalılar 3:26-28
- (2) Efesliler 2:11-22
- (3) Koloseliler 3:11
- b. Tanrı insanlar arasında ayırım yapmaz
- (1) Romalılar 2:11
- (2) Efesliler 6:9
4. Petrus ve Yakup
- a. Tanrı insanlar arasında ayırım yapmaz, I Petrus 1:17
- b. Tanrı insanlar arasında ayırım yapmadığı gibi, Tanrı halkının da yapmaması lazımdır Yakup 2:1
5. Yuhanna
- a. İnanlıların sorumluluğu hakkındaki en kuvvetli bildirimlerden biri de I Yuhanna 4:20'de yer alır.

III. Sonuç

- A. Irkçılık, ya da herhangi bir önyargı Tanrı'nın çocukları için tamamen uygunsuz olan bir şeydir. Aşağıda, 1964 yılında New Mexico'nun Glorieta kentinde yapılan Hristiyan Yaşam Komisyonu'nda konuşan Henlee Barnette'den bir alıntı yer almaktadır: "Irkçılık kafirliktir, çünkü bilime aykırı olduğu gibi Kutsal Kitap'a ve Hristiyanlığa da aykırıdır."
- B. Bu sorun Hristiyanlar'a kayıp bir dünyaya Mesih benzerliğinde sevgi, bağışlama ve anlayışlarını gösterme fırsatını verir. Hristiyanlar'ın ırkçılığı bırakmayı ret edişleri, onların olgun olmadıklarını gösterir ve inanlının imanını, güvenini ve ruhsal bakımdan gelişmesini geriletmek konusunda kötü olan için bir fırsattır. Ayrıca kayıp insanların Mesih'e gelmesini engelleyen bir bariyer görevini de görür.
- C. Ben ne yapabilirim? (Bu bölüm Hristiyan Yaşam Komisyonu'nun "İrksal İlişkiler" adını taşıyan broşüründen alınmıştır)
- "KİŞİSEL DÜZEYDE"**
- Irkla ilgili sorunları çözmeye konusunda kendi sorumluluğunuzu kabul edin.
  - Başka ırklardan olan insanlarla dua etme, Kutsal Kitap etüdü yapma ve paydaşlık etme aracılığıyla ırkçı önyargıyı hayatınızdan çıkartmaya gayret edin.
  - Özellikle de ırkçı nefreti kışkırtanlara ses çıkartılmayan yerlerde ırk konusundaki inançlarınızı dile getirin.
- "AİLE HAYATINDA"**
- Başka ırklara karşı tutumların gelişmesinde aile etkisinin önemini kabul edin.
  - Çocuklar ve anne babaların evin dışında ırk konusunda duydukları şeyler üzerinde onlarla konuşarak Hristiyan tutumlar oluşturmalarına gayret edin.
  - Anne babaların başka ırklardan olan kişilerle bağlantılı olarak bir Hristiyan örneği oluşturma konusunda dikkatli olmaları gerekmektedir.

- Başka ırklardan olan kişilerle aile dostlukları kurma fırsatlarını arayın.
“KİLİSENİZDE”
- Irk konusundaki Kutsal Kitapsal gerçeği bildirip öğreterek, cemaat toplumun bütününe bir örnek oluşturmaya motive edilebilir.
- Yeni Antlaşma kiliselerinin ırksal bariyerler koymadığı gibi, kilisenin tapınması, paydaşlığı ve toplantılarının herkese açık olmasını sağlayın (Efesliler 2:11-22; Galatyalılar 3:26-29).

“GÜNLÜK HAYATTA”

- İş dünyasında her türlü ırksal ayrımın üstesinden gelinmesine yardımcı olun.
- Saldırılacak olanların insanlar değil ırk problemi olduğunu aklınızda tutarak eşit haklar ve fırsatlar sağlanması için her türlü toplumsal kuruluşla birlikte çalışın. Hedef acılık yaratmak değil, anlayış kazanılmasını sağlamaktır.
- Eğer akıllıca bir şey gibi görüyorsa, toplumun eğitilmesi ve ırk ilişkilerini düzeltmek için kesin adımlar atılması konularında toplumda iletişim hatlarının açılması üzere bu konuyla ilgilenen vatandaşlardan oluşan özel bir komite organize edin.
- Irksal adaleti destekleyen ve politik kazanç için önyargıları kullananlara karşı çıkan yasaları ve yasa yapanları destekleyin.
- Yasaları insanlar arasında ayırım yapmadan uygulatan kolluk kuvvetlerini övün.
- Yasal yapıların ayrımcılığı desteklemek isteyenlerin elinde araçlar olmaması için bir Hristiyan vatandaş olarak mümkün olan her şeyi yapın, şiddeti uzak tutun ve Yasa’ya saygıyı destekleyin
- Her insansal ilişkide Mesih’in Ruhu ve düşüncelerine örnek olun.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 2:12-16

¹²Kutsal Yasa’yı bilmeden günah işleyenler Yasa olmadan da mahvolacaklar. Yasa’yı bilerek günah işleyenlerse Yasa’yla yargılanacaklar. ¹³Çünkü Tanrı katında aklanacak olanlar Yasa’yı işitenler değil, yerine getirenlerdir. ¹⁴Kutsal Yasa’dan yoksun uluslar Yasa’nın gereklerini kendiliklerinden yaptıkça, Yasa’dan habersiz olsalar bile kendi yasalarını koymuş olurlar. ¹⁵Böylelikle Kutsal Yasa’nın gerektirdiklerinin yüreklerinde yazılı olduğunu gösterirler. Vicdanları buna tanıklık eder. Düşünceleriye onları ya suçlar ya da savunur. ¹⁶Yayıdığım Müjde’ye göre Tanrı’nın, insanları gizlice yaptıkları şeylerden ötürü İsa Mesih aracılığıyla yargılayacağı gün böyle olacaktır.

2:12 “Kutsal Yasa’yı bilmeden günah işleyenler” İnsanlar ESKİ Antlaşma’yı ya da Müjde’yi hiçbir zaman duymamış olsalar bile Tanrı bütün insanları sorumlu tutacaktır. Doğa aracılığıyla herkes Tanrı hakkında biraz bilgi sahibidir (çapraz başvuru 1:19-20; Mezmurlar 19:1-6) ve içlerinde ahlaksal bir his vardır (çapraz başvuru 2:14-15). Trajik olan şey, herkesin sahip olduğu ışığa aykırı davranmış olmasıdır (çapraz başvuru 1:21-23; 3:9,19,23; 11:32; Galatyalılar 3:22).

■ **“Yasa”** “Yasa” terimine eşlik eden bir EK yoktur. İngilizce’de bu dilbilgisel yapı genellikle İSMİN niteliğini vurgular. Ancak, Romalılar’da Pavlus “Yasa” sözcüğünü, (1)Roma Yasası; (2) Musa’nın Yasası; ya da (3) genel olarak insansal toplumsal yasaların bir kavramı olmak üzere birkaç değişik şeyden söz etmek için kullanır. Hangi yasadaki söz edildiğini EK değil metin çerçevesinin göstermesi gerekmektedir. Bu metin çerçevesi bütün insanların yüreklerinde Tanrı’nın doğal vahyi konusunda biraz bilgi sahibi olduklarını vurgulamaktadır (çapraz başvuru ayet 15).

2:13 “Çünkü Tanrı katında aklanacak olanlar Yasa’yı işitenler değildir,” Hahamların kullandığı anlamda “işitenler” terimi, özel olarak Torah’nın hahamlık eğitimi alan öğrencilerinden söz ediyordu. Yeni Antlaşma olan İncil yazarlarının Koine Grekçesi’yle yazan İbrani düşünürler olduğunu unutmayın. Bu yüzden sözcük analizi Grekçe sözlüklerde değil Septuagint’te başlamalıdır.

“Doğru kişi” ya da “aklanmış” terimi (her biçiminde *kik*’tir) Pavlus’un teolojisinde çok önemli bir terimdir (çapraz başvuru 3:4,20,24,26,28,30; 4:2,5; 5:1,9; 6:7; 8:30,33). “Doğru kişi,” “aklamak,” “aklanmak,” “doğru” ve

“doğruluk” sözlerinin hepsi *dikaios* sözcüğünden türer. Bkz. 1:17’deki Özel Konu: Doğruluk. İbranice’de (*tsadag*) bu sözcük özgün olarak, (uzunluğu 4,5 – 6 metre arası olan) duvarları ve çitleri ölçmekte bir şakul gibi kullanılan uzun düz bir kamaştı. Tanrı tarafından yargı standardı olarak mecazi bir şekilde kullanılmıştı.

Pavlus’un yazılarında bu terimin iki odağı vardı. Birincisi, Tanrı’nın Kendi doğruluğunun Mesih’e olan iman aracılığıyla günahlı insanlığa karşılıksız bir armağan olarak verilmiş oluşuydu. Buna sık sık sayılan doğruluk ya da hukuki doğruluk adı verilirdi. Kişinin doğru Tanrı’nın önündeki yasal durumundan söz ederdi. Pavlus’un ünlü “imanla aklanma” temasının çıkış noktası budur. İkincisi, Tanrı’nın Kendi benzerliğini günahlı insanlığa geri verme etkinliğiydi (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27), ya da başka bir şekilde söylemek gerekirse onlarda Mesih benzerliğini oluşturma etkinliğiydi. Matta 7:24; Luka 8:21 ve 11:28; Yuhanna 13:17; Yakup 1:22-23,25 gibi bu ayet de inanlıları yasayı sadece işitmekle kalmayıp yerine getirmeye teşvik etmektedir. Sayılan doğruluğun doğru bir yaşamla sonuçlanması gerekmektedir.

Tanrı günahkârları bağışlar ve değiştirir! Pavlus’un kullanımı hem yasal, hem de ahlaksaldı. Yeni Antlaşma insanlara yasal bir konum verir ama onlardan da Tanrı yolunda bir yaşam talep eder. Hem bedavadır, hem de pahalıya mal olur.

■ **“Yasa’yı yerine getirenlerdir”** Tanrı’yı tanımak yeni, itaatkâr bir yaşam biçimi talep eder (çapraz başvuru Levililer 18:5; Matta 7:24-27; Luka 8:21; 11:28; Yuhanna 13:17; Yakup 1:22-25; 2:14-28). Bu kavram, birçok bakımdan yerine getirecek şekilde dinlemek anlamına gelen İbranice *shema* terimine benzer (çapraz başvuru Yasa’nın Tekrarı 5:1; 6:4; 9:1; 20:3; 27:9-10).

2:14

NASB “Çünkü ruhsal yasaya sahip olmayan uluslar[b], ruhsal yasaya ilişkin gerekleri kendiliklerinden uyguladıklarında, ruhsal yasaya sahip olmamalarına karşın, kendi kendilerine yasa görevi görürler.”

NKJV “Yasa’ya sahip olmayan Yahudi olmayan yoksun uluslar Yasa’da yer alan şeyleri doğal olarak yaptıklarında, Yasa’ya sahip olmasalar bile kendi kendileri için bir Yasa oluştururlar.”

NRSV “Kutsal Yasa’dan yoksun uluslar Yasa’nın gereklerini kendiliklerinden yaptıkça, Yasa’dan habersiz olsalar bile kendi yasalarını koymuş olurlar”

TEV “Yahudi olmayanlar Yasa’ya sahip değildir ama kendi özgür iradeleriyle Yasa’nın buyurduklarını yaptıklarında kendi kendilerine bir Yasa oluştururlar.”

JB “Örneğin, Yasa’yı hiç duymamış olan putperestler Yasa’nın buyurduklarını yerine getirdiklerinde gerçekte Yasa’ya ‘sahip olmayabilirler’ ama o zaman onların Yasa ‘oldukları’ söylenebilir”

Her kültürün içsel bir ahlaksal yasası, toplumsal bir normu vardır. Onlar kendi sahip oldukları ışıktan sorumludurlar (çapraz başvuru I Korintliler 9:21). Bu ayet, onların kendi kültürlerinin ışığında yaşarlarsa Tanrı’yla doğru bir konuma gireceklerini ima etmek için yazılmamıştır ancak Tanrı konusundaki içsel bilgilerinden sorumlu olduklarını söylemektedir.

2:15 “Böylelikle Kutsal Yasa’nın gerektirdiklerinin yüreklerinde yazılı olduğunu gösterirler. Vicdanları buna tanıklık eder. Düşünceleriye onları ya suçlar ya da savunur.” İnsanların içinde içsel bir ahlaksal ses vardır. Ancak Ruh tarafından aydınlanan Kutsal Kitap ayetlerine tamamen güvenilebilir.

Düşmüş olma durumu vicdanımızı etkilemiştir. Ancak, bazı insanların sahip olduğu tek bilgi, yaratılış (1:18-20) ve bu içsel, ahlaksal yasadır (2:14-15). Grekçe “vicdan” anlamına gelen (*syneidesis*) sözcüğüyle eş anlamlı olan İbranice bir terim yoktu. Grekler’in doğru ve yanlış konusundaki içsel ahlaksal his kavramı Stoacı filozoflar tarafından sık sık görüşülürdü. Pavlus, Tarsus’ta daha önce almış olduğu eğitimden Grek filozofları biliyordu (Elçilerin İşleri 17:28’de Cleanthes’ten; I Korintliler 15:33’de Menveer’den ve Titus 1:12’de Epimenides’ten aktarma yapmıştır). Doğup büyüdüğü yer, Grek retorik ve felsefesinin çok iyi okullarıyla tanınıyordu.

2:16 “gün” Bkz. 2:5’deki not.

■ **“yayıdığım Müjde’ye göre”** Bu sözler buldukları metin çerçevesine göre Pavlus’un İsa Mesih’in Vahyi’ni bildirmesinden söz ediyordu.

Burada yer alan (ancak Türkçe çeviride var olmayan) “Benim” ZAMİRİ, Pavlus’un Müjde’nin kendisine emanet edilmiş olduğunu anladığını yansıtmaktadır (çapraz başvuru 16:25; I Korintliler 15:1; Galatyalılar 1:11; I Timoteos 1:11; II Timoteos 2:8). Müjde sadece ona ait değildir ama Yahudi olmayanların Elçisi olarak Greko-Romen dünyasında İsa’nın gerçeğini yaymak için içinde çok büyük bir sorumluluk hissi duyuyordu.

■ **“Tanrı insanları gizlice yaptıkları şeylerden ötürü yargılayacaktır”** Tanrı bütün insanların yüreklerini bilir (çapraz başvuru I Samuel 2:7; 16:7; I Krallar 8:39; I Tarihler 28:9; II Tarihler 6:30; Mezmurlar 7:9; 44:21; 139:1-6; Süleyman’ın Özdeyişleri 15:11; 21:2; Yeremya 11:20; 17:10; 20:12; Luka 15:16; Elçilerin İşleri 1:24; 15:8; Romalılar 8:27; Vahiy 2:23). Baba, Oğul aracılığıyla hem niyetleri, hem de davranışları yargılayacaktır (çapraz başvuru Matta 25:31-46; Vahiy 20:11-15).

■ **“Mesih İsa aracılığıyla”** İsa yargıç olarak davranmak üzere gelmedi (çapraz başvuru Yuhanna 3:17-21). Baba Tanrı’yı vahyete, günahlarımızdan ötürü bizim yerimize ölmeye ve inanlılara izleyecekleri bir örnek vermeye geldi. İnsanlar İsa’yı ret ettiklerinde kendi kendilerini yargırlarlar.

Ancak, Yeni Antlaşma aynı zamanda İsa’nın yargıda Baba’nın temsilcisi olarak hareket edeceğini de öğretir (çapraz başvuru Yuhanna 5:22, 27; Elçilerin İşleri 10:42; 17:31; II Timoteos 4:1). İsa’nın Yargıç ve/veya Kurtarıcı olması arasındaki gerginlik Yuhanna’nın Müjdesi’nde görülebilir (çapraz başvuru 3:17-21, 9:39 ile karşılaştırm).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 2:17-24

¹⁷Ya sen? Kendine Yahudi diyor, Kutsal Yasa'ya dayanıp Tanrı'yla övünüyorsun. ¹⁸Tanrı'nın isteğini biliyorsun. En üstün değerleri ayırt etmeyi Yasa'dan öğrenmişsin. ¹⁹⁻²⁰Kutsal Yasa'da bilginin ve gerçeğin özüne kavuşmuş olarak körlerin kılavuzu, karanlıkta kalanların ışığı, akılsızların eğiticisi, çocukların öğretmeni olduğuna inanmışsin. ²¹Öyleyse başkasına öğretirken, kendine de öğretmez misin? Çalmamayı öğütlerken, çalar mısın? ²²"Zina etmeyin" derken, zina eder misin? Putlardan tiksirken, tapınakları yağmalar mısın? ²³Kutsal Yasa'yla övünürken, Yasa'ya karşı gelerek Tanrı'yı aşağılar mısın? ²⁴Nitekim şöyle yazılmıştır: "SİZİN YÜZÜNÜZDEN ULUSLAR ARASINDA TANRI'NIN ADINA KÜFREDİLİYOR."

2:17 “eğer” Bu, yazarın düşüncesine ya da edebi amaçlarına göre doğru olduğu varsayılan BİRİNCİ SINIF BİR ŞARTLI CÜMLEDİR. Bu şart 20’ci ayete kadar uzanır ama bir sonucu yoktur, bu yüzden TEV bunları İsa’nın söyleyeceği varsayılan sözler olarak tercüme eder. Yahudiler kendilerine kurtuluş sağlaması için kendi soylarına, geleneklerine ve performanslarına güveniyorlardı (çapraz başvuru Matta 3:9; Yuhanna 8:33,37,39).

■ **“Tanrı’yla övünüyorsun”** Birçok Yahudi Tanrı tarafından kabul edilmenin yolu olarak, (1) ırksal soyuna ve (2) kendisinin Musa’nın Yasası konusundaki kişisel performansına güveniyordu (çapraz başvuru Matta 5:20; Galatyalılar 3). Bu da trajik bir ironidir!

Pavlus, I Korintliler’de bu övünme düşüncesini daha çok açar. Pavlus, kibirli bir İsrail ve kibirli bir Grek entelektüelliğiyle karşı karşıyaydı. Burada söylenmek istenilen şey, kimsenin Tanrı’nın önünde övünemeyeceğidir (çapraz başvuru Efesliler 2:8-9, ya da daha kabaca söylemek gerekirse Tanrı sizi aldığında iyi bir alış verişi yapmamıştı, sanki kazıklanmıştı!)

ÖZEL KONU: ÖVÜNME

Greke kauchaomai, kauchēma, ve kauchēsisterimleri, Pavlus tarafından otuz beş kez, Yeni Antlaşma’nın geri kalanında da sadece iki kez kullanılmıştır (her ikisinde de Yakup tarafından). Bu terimler en çok I ve II Korintliler’de kullanılır.

Övünmeyle ilgili olan iki ana gerçek vardır.

- Tanrı’nın önünde kimse övünemeyecektir (çapraz başvuru I Korintliler 1:29; Efesliler 2:9)
- inanlılar Rab’le övünmelidir (çapraz başvuru I Korintliler 1:31; II Korintliler 10:17, bu da Yeremya 9:23-24’ü ima etmektedir)

Bu yüzden uygun ve uygun olmayan olmak üzere (örneğin, gurur) iki türlü övünme vardır.

1. uygun

- a. yücelik umuduyla (çapraz başvuru Romalılar 4:2)
- b. Rab İsa aracılığıyla Tanrı'da (çapraz başvuru Romalılar 5:11)
- c. Rab İsa Mesih'in çarmıhıyla (örneğin, Pavlus'un ana teması, çapraz başvuru I Korintliler 1:17-18; Galatyalılar 6:14)
- d. Pavlus şunlarla övünür:
  - (1) Karşılık almadan yaptığı hizmetle (çapraz başvuru I Korintliler 9:15,16; II Korintliler 10:12)
  - (2) Mesih'ten aldığı yetkiyle (çapraz başvuru II Korintliler 10:8,12)
  - (3) başka insanların işleriyle övünmemesi (Korint'teki bazı kişilerin yaptığı gibi, çapraz başvuru II Korintliler 10:15)
  - (4) ırksal soyu (Korint'teki diğerlerinin yaptığı gibi, çapraz başvuru II Korintliler 11:17; 12:1,5,6)
  - (5) kiliseleri
    - (a) Korint (II Korintliler 7:4,14; 8:24; 9:2; 11:10)
    - (b) Selanik (çapraz başvuru II Selanikliler 1:4)
  - (6) Tanrı'nın tesellisi ve kurtarmasına olan güveni (çapraz başvuru II Korintliler 1:12)
2. uygun olmayan
  - a. Yahudi soyuyla olan ilgisi (çapraz başvuru Romalılar 2:17,23; 3:27; Galatyalılar 6:13)
  - b. Korint kilisesinde övünenlerden bazıları
    - (1) insanlarla (çapraz başvuru I Korintliler 3:21)
    - (2) bilgelikle (çapraz başvuru I Korintliler 4:7)
    - (3) özgürlükle (çapraz başvuru I Korintliler 5:6)
  - c. Korint'teki kilisedeki sahte öğretmenler övünmeye çalışmışlardı (çapraz başvuru II Korintliler 11:12)

2:18 “onay” Bkz. Aşağıda yer alan Deneme'yle ilgili Özel Konu.

ÖZEL KONU: “DENEME” VE İMALARI HAKKINDAKİ GREKÇE TERİMLER

Birisini kasten deneme düşüncesini taşıyan iki Grekçe terim vardır.

1. *Dokimazō, dokimion, dokimasia*

Bu terim, bir şeyin (mecazi olarak birisinin) gerçekliğini ateşle denemek anlamına gelen metalürjiyle ilgili bir terimdir. Ateş, değersiz şeyleri yakarak gerçek metali ortaya koyar (arıtır). Bu fiziksel süreç, Tanrı'nın ve/ya da insanların başkalarını denemesiyle ilgili olarak kullanılan güçlü bir deyim haline gelmiştir. Bu terim, kabul edilme hedefli olarak sadece olumlu bir deneme anlamda kullanılır.

Yeni Antlaşma'da sözü edilen denemelerde kullanılır:

- a. öküz, Luka 14:19
- b. kendimiz, I Korintliler 11:28
- c. imanımız, Yakup 1:3
- d. hatta Tanrı, İbraniler 3:9

Bu testlerin sonuçlarının olumlu oldukları var sayılır (çapraz başvuru Romalılar 1:28; 14:22; 16:10; II Korintliler 10:18; 13:3; Filipililer 2:27; I Petrus 1:7). Bu yüzden, bu terim birisinin sınanıp şöyle olduğunun kanıtlandığı düşüncesini taşır:

- a. zaman harcamaya değer
- b. iyi
- c. gerçek
- d. değerli
- e. saygın

2. *Peirazō, peirasmōs*

Bu terim, hata bulmak ya da ret etmek amacıyla sınama imasını taşır. Sık sık, İsa'nın çölde denenmesiyle bağlantılı olarak kullanılır.

- a. İsa'yı tuzağa düşürmeye çalışma çabasını içerir (çapraz başvuru Matta 4:1; 16:1; 19:3; 22:18,35;

Markos 1:13; Luka 4:2; 10:25; İbraniler 2:18).

- b. Bu terim (Peirazō), Matta 4:3; I Selanikliler 3:5'de İblis'in bir unvanı olarak kullanılır.
- c. (bileşik formu olan ekPeirazō) İsa'nın Tanrı'yı sınamamasıyla ilgili olarak kullanılır (çapraz başvuru Matta 4:7; Luka 4:12; ayrıca bkz. I Korintliler 10:9)
- d. İnanlıların denenme ve sıkıntılarıyla bağlantılı olarak kullanılır (çapraz başvuru I Korintliler 7:5; 10:9,13; Galatyalılar 6:1; I Selanikliler 3:5; İbraniler 2:18; Yakup 1:2,13,14; I Petrus 4:12; II Petrus 2:9).

■ **“Yasa”** 17ve sonraki ayetler Yahudi halkından söz eder, bu yüzden bu metin çerçevesinde “the Yasa” teriminin Musa'nın Yasası'ndan söz etmesi gerekmektedir.

Bu da sünnetten söz eden 25'ci ayette onaylanmıştır.

2:18-20 Yahudi önderler kendi yollarının (kendi Yahudi mezheplerinin) doğru yol ve Tanrı'ya giden tek yol olduğuna inanıyordu. Dinsel konularda kendilerinin gerçek inanlılar olduğundan emindiler. Ayrıcalık sorumluluk getirir (çapraz başvuru Luka 12:48).

Güvenleriyle paralellik gösteren sözlere dikkat edin:

1. körlerin kılavuzu, ayet 19
2. karanlıkta kalanların ışığı, ayet 19
3. akılsızların eğiticisi, ayet 20
4. çocukların öğretmeni, ayet 20
5. Yasa'yla birlikte bilgi ve gerçeğe sahip olduklarına, ayet 20

2:21-24 Eğer birisi kişisel itaate güvenirse, o zaman o itaatin tam ve kusursuz olması gerekmektedir (çapraz başvuru Matta 5:20,48; Yasa'nın Tekrarı 27:26'yı aktaran Galatyalılar 3:10 ve Yakup 2:10). Bu düşmüş insanlık için imkânsız bir durumdur. 21-23'cü ayetlerde Pavlus, Yahudi okurlarına/kendisini işiten Yahudiler'e beş retorik soru sorar.

2:22 Pavlus'un 22-23'cü ayetlerde neden söz ettiğini bilmek zordur. Tanım, Pavlus'un zamanındaki Yahudiler'in çoğuna uymadığından bu günahların İsa'nın Matta 5:20-48'de Yasa'yı yorumlama şekline benzer olarak ruhsal bir şekilde kullanılmış olması mümkündür. George Ladd in (Yeni Antlaşma'nın bir Teolojisi anlamına gelen) *A Theology of the New Testament* adlı kitabında, “Pavlus, kendilerini diğer insanlara karşı yargıç ve efendi olarak yükselterek Tanrı'ya ait onuru O'ndan çalmak, ruhsal zina ve sadece Tanrı'ya vermemiz uygun olan adanmışlığı kirltmekten söz ediyor olmalıdır” der, sayfa 505.

2:22 “putlardan tiksiniirken” Bu terimin temel anlamı bir şeyin kötü kokusundan ötürü ondan uzaklaşmaktır.

■ **“tapınakları yağmalar mısın”** Tarihsel olarak bunun neden söz ettiği kesin değildir ama bir şekilde putperestlikle ilgiliydi.

2:24 Bu Septuagint'te yer alan Yeşaya 52:5'ten bir alıntıdır. Tanrı'nın İsrail'i antlaşmayı yerine getirdiğinden ötürü bereketlemesinin (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 27-28) dünyaya bir tanıklık olması tasarlanmıştı. Ancak, İsrail antlaşmayı hiçbir zaman yerine getirmemişti, bu yüzden de dünya sadece Tanrı'nın yargısını görmüştü (çapraz başvuru Hezekiel 36:22-32). İsrail'in kâhinlerden oluşan bir krallık olması gerekiyordu (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 19:5-6), bunun nedeni onların kâhinler olarak bütün dünyanın YHWH'e iman etmesini sağlamasının tasarlanmış olmasıydı (çapraz başvuru Yaratılış 12:3; Efesliler 2:11-3:13). Bkz. Özel Konu: 1:5'te Bob'un Müjdesel Önyargıları.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 2:25-29

²⁵Kutsal Yasa'yı yerine getirirsen, sünnetin elbet yararı vardır. Ama Yasa'ya karşı gelirsen, sünnetli olmanın hiçbir anlamı kalmaz. ²⁶Bu nedenle, sünnetsizler Yasa'nın buyruklarına uyarsa, sünnetli sayılmayacak mı? ²⁷Sen Kutsal Yazılar'a ve sünnete sahip olduğun halde Yasa'yı çiğnersen, bedence sünnetli olmayan ama Yasa'ya uyan kişi seni yargılamayacak mı? ²⁸Çünkü ne dıştan Yahudi olan gerçek

Yahudi'dir, ne de görünüşte, bedensel olan sünnet gerçek sünnettir. ²⁹Ancak içten Yahudi olan Yahudi'dir. Sünnet de yürekle ilgilidir; yazılı yasanın değil, Ruh'un işidir. İçten Yahudi olan kişi, insanların değil, Tanrı'nın övgüsünü kazanır.

2:25 “sünnet” Pavlus hâlâ eleştiri kullanmaktadır. Birisi, “Eh, hiç olmazsa biz sünnet edildik (çapraz başvuru Yaratılış 17:10-11). Bizler İbrahim'in soyundan geliyoruz” diyecektir. Pavlus bu çok sevilen Yahudi umudunu açık ve cesur bir şekilde yok eder (çapraz başvuru Matta 3:7-10; Yuhanna 8:31-59).

Filistliler hariç, İsraililer'in komşularının hepsi sünnetliydi. Önemli olan sünnet etkinliğinin kendisi değil, sünnet olan kişinin imanını sürdürmesiydi (çapraz başvuru 26-27 ayetler). Bu, bütün dinsel törenler konusunda geçerlidir. Dindar insanlar sık sık Tanrı'nın antlaşmasının bereketlerini isterler ama sorumluluklarını istemezler.

2:25-26 “eğer. . .eğer. . .eğer” Bunlar gelecekte gerçekleşmesi mümkün olan bir etkinlikten söz eden üç ÜÇÜNCÜ SINIF ŞARTLI CÜMLEDİR. Pavlus'un 2'ci bölümdeki savunusunun ana noktası itaati (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 27-30), ama 3:21-31 ayetlerinde durum böyle değildi (çapraz başvuru Galatyalılar 3).

2:26-27 Bu ayetler Yahudi olmayan bazı insanların sahip oldukları ışığa karşılık verdikleri umudunu taşıyordu. Bunun tek Kutsal Kitapsal örneği, Elçilerin İşleri 10'da sözü edilen Kornelyus olabilirdi. Buna karşın Kornelyus bu ayete tam olarak uymaz çünkü o yerel sinagogda tapınan Tanrı'dan korkan bir adamdı. Bu ayetler aslında Pavlus'un Yahudiler'in kurtuluşa olan ihtiyacı konusundaki savunusuna karşı görüş oluştururlar.

Romalılar 3:23 bütün insanların Mesih olmadan kayıp olduklarının özetidir. Eğer yaratılıştan ve içsel ahlaksal duyarlılıktan ötürü sahip oldukları ışığa göre yaşayan Yahudi olmayan insanlar varsa, Tanrı onların bir şekilde, bir yerde, bir zaman Mesih'i kabul etmeleri için bir fırsat sağlayacaktır.

2:28-29 “Çünkü dıştan Yahudi olan gerçek Yahudi'dir. . . içten Yahudi olan Yahudi'dir” Tarihte belirli şeyler için belirli dönemli olduğunu ve Tanrı'nın ESKİ Antlaşma'daki halkını Tanrı'nın Yeni Antlaşma'daki halkından ayırıp ayrı kompartımanlara koymaya çalışan teolojiden ötürü bu çok önemli bir tartışmadır. Sadece bir tek antlaşma ve bir tek Tanrı halkı vardır (çapraz başvuru Romalılar 9:6; Galatyalılar 3:7-9, 29; 6:16; I Petrus 3:6). Yeni Antlaşma, ESKİ Antlaşma'nın gelişip yerine gelmesidir. Tanrı halkı hiçbir zaman soylarından ötürü değil, her zaman imandan ötürü Tanrı halkı olmuştur. Onlar törensel ya da ırksal bir halk değil, “yürek halkı”dır. Önemli olan anne baba değil, imandır. Belirti, antlaşma işareti değil, antlaşmaya uygun düşüncedir.

■ **“benlik”** Bkz. 1:3'deki Özel Konu.

2:29 Antlaşmanın sünnet işareti (çapraz başvuru Yaratılış 17:14) ESKİ Antlaşma'da kişinin Tanrı'ya karşı açık olmasıyla ilgili bir mecazdı. Sünnet mecazi olarak birkaç değişik şekilde açılır: Birkaç bakımdan mecazi olarak gelişmiştir: (1) yürek sünneti (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 10:16; Yeremya 4:4); (2) kulak sünneti (çapraz başvuru Yeremya 6:10); ve (3) dudak sünneti (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 6:12,30). The Yasa hiçbir zaman dışsal bir düzenek olarak değil, yaşam değiştiren bir ilke olarak tasarlanmıştı. Bkz. Özel Konu: 13:9'da Pavlus'un Yasa Konusundaki Görüşleri

■

NASB “yürekle ilgilidir; yazılı yasanın değil, Ruh'un işidir”

NKJV “yasanın değil Ruh'ta yüreğin işidir”

NRSV “yürekle ilgili bir konudur – harfi değil, ruhsaldır”

TEV “yazılı Yasa'nın değil, Tanrı'nın Ruhunun işidir”

JB “yürektedir – yasayla değil, Ruh'la ilgili bir şeydir”

Bu söz, Grekçe'de çok açık değildir. Bazı tercümelemler onun harfi yerine ruhsal olduğunu söylediğini yansıtır (çapraz başvuru NRSV, (Yirminci Yüzyıl Yeni Antlaşması anlamına gelen) *The Twentieth Century New Testament*, Knox çevirisi, George A. Peshitta'nın Lamsa çevirisi, Williams çevirisi ve New Berkeley Çevirisi). Diğer çeviriler tezdadı, Kutsal Ruh'la (çapraz başvuru 7:6; buna benzer bir oluşumun yer aldığı II Korintliler 3:6) yazılı metin (çapraz başvuru NASB, NKJV, NEB, NIV ve TEV) arasında olarak görürler.

Pavlus, Yahudi olmayanlardan bazılarının Yasa olmadan Tanrı'yı hoşnut eder bir şekilde hareket edebileceklerini ele alıyor. Eğer bu doğruysa o zaman Tanrı'nın çocukları sadece fiziksel olarak sünnet edilmiş olanlardan oluşmaz (çapraz başvuru Galatyalılar). Tanrı'nın ailesi sadece ırksal Yahudiler'le sınırlı değildir (çapraz başvuru Yaratılış 3:15; 12:3; Mısır'dan Çıkış 19:5); Eyüp, Melkizedek, Yitro, Kalev, Rahav ve Rut ırk olarak Yahudi değildiler. Efrayim ve Manaşşe oymakları bile yarı Mısırlı'ydı (çapraz başvuru Yaratılış 41:50-52).

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz.

Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Yahudiler'in sadakatsizliği Tanrı'nın vaadini nasıl etkiler (3:3-4)?
2. Yahudi olmak Tanrı'nın önünde bir avantaj sağlar mı (3:1-8)?
3. Tartışma nedir?
4. 5-8 ayetlerdeki sözde tartışmanın amacı nedir?
5. İmanla aklanma işlerden ayrı bir şeyse bir insanın nasıl yaşadığı gerçekten bir şey ifade eder mi (3:8)?
6. Tam bir yozluğun tanrıbilimsel kavramı nedir (3:10-18)?
7. Musa'nın Yasası'nın ya da genel olarak Yasa'nın amacı nedir (3:20; Galatyalılar 3:24-25)?
8. İnsanın kayıplığını ele alan 1-3 bölümlerde neden İblis'ten söz edilmemektedir?
9. ESKİ Antlaşma'daki vaatler şarta bağlı mıdır yoksa kayıtsız şartsız bizim midir?
10. Musa'nın Yasası'nın, (1) Yahudi olmayanların ve (2) Yahudi olanların yaşamındaki amacı nedir?
11. Pavlus'un 1:18-3:20'deki tartışmalarının ana hatlarını paragraf paragraf kendi sözlerinizle bildirin.

ROMALILAR 3

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Yahudiler ve Yasa (2:17-3:8)	Tanrı'nın Yargısı Savunuluyor	Yahudiler'in Avantajı	Yahudiler ve Yasa (2:17-3:8)	Tanrı'nın Vaatleri Onları Kurtarmayacaktır
3:1-8	3:1-8	3:1-8	3:1-4 3:5-6 3:7-8	3:1-8
Doğru Olan Kimse	Yoktur Herkes Günah İşlemiştir	Herkes Suçludur	Kimse Doğru Değildir	Herkes Suçludur
3:9-20	3:9-20	3:9-18 3:19-20	3:9-18 3:19-20	3:9-18 3:19-20
İman Aracılığıyla Doğruluk	İman Aracılığıyla Tanrı'nın Doğruluğu	Gerçek Doğruluk	Tanrı İnsanları Nasıl Doğru Bir Konuma Getirmiştir	Tanrı'nın Adaletinin Bildirilmesi
3:21-26	3:21-26	3:21-26	3:21-26	3:21-26
3:27-31	Övünmek Devre Dışı 3:27-31	Övünmek Devre Dışı 3:27-31	3:27-31	İman Ne Yapar 3:27-31

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıkta yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. Vs.

İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. 1-8'ci ayetlerin içeriği birbiriyle bağlantılıdır ama Pavlus karşı tarafın itirazlarını göz önünde bulunduran eleştiri adı verilen edebi bir teknik kullandığından onun yürüttüğü mantığı takip etmek zordur
- B. Pavlus bazı Yahudiler'in 2:17-29'a nasıl karşılık vereceğini önceden kestirdiğinden onların itirazlarına cevap veriyor gibidir, (Corley, Vaughan, *Romalılar*, 37-39 sayfalar).
  1. Birinci soru. Gerçekten de Yahudi olmanın hiçbir avantajı yok mudur? (1-2 ayetler)
  2. İkinci soru. Bazı Yahudiler sadık olmadıkları için Tanrı'nın Sözü başarısızlığa mı uğramıştır? (3-4 ayetler)
  3. Üçüncü soru. Eğer Tanrı, Kendi karakterini bildirmek için Yahudiler'i kullandıysa Yahudiler hâlâ yasal olarak sorumlu mudurlar? (5-8 ayetler)

- C. Sonuç 2:11'e dayanır. Tanrı insanlar arasında ayırım yapmaz. Bütün insanlar sahip oldukları ışığa göre yaşamamalarından ötürü sorumludur (doğal vahiy ve/veya özel vahiy).
- D. 9-18 ayetler, Yahudiler'in günahını tanımlayan bir dizi ESKİ ANTLAŞMA aktarımıdır.
- E. 19-20 ayetler İsrail'in ruhsal durumunu ve ESKİ ANTLAŞMANIN amacını özetler (çapraz başvuru Galatyalılar 3).
- F. 21-31 ayetler 1:18-3:20'nin özetidir. Bunlar Müjde'nin birinci teolojik noktasıdır (bkz. kısa ana hatlar, sayfa 2).

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 3:1-8

¹Öyleyse Yahudi'nin ne üstünlüğü var? Sünnetin yararı nedir? ²Her yönden çoktur. İlk olarak, Tanrı'nın sözleri Yahudiler'e emanet edilmiştir. ³Peki, kimi Yahudiler güvenilir değilmişse ne olur? Onların güvenilirliği Tanrı'nın güvenilirliğini ortadan kaldırır mı? ⁴Kesinlikle hayır! Herkes yalancı olsa bile, Tanrı'nın doğruyu söylediği bilinmelidir. Yazılmış olduğu gibi: "ÖYLE Kİ, SÖZLERİNDE DOĞRU ÇIKASIN VE YARGILANDIĞINDA DAVAYI KAZANASIN." ⁵Ama bizim haksızlığımız Tanrı'nın adil olduğunu ortaya çıkarıyorsa, ne diyelim? İnsanların diliyle konuşuyorum: Gazapla cezalandıran Tanrı haksız mı? ⁶Kesinlikle hayır! Öyle olsa Tanrı dünyayı nasıl yargılayacak? ⁷Ama Tanrı'nın her zaman doğruyu söylediği benim yalanımla yüceliği için daha açık şekilde ortaya çıkmışsa, ben niçin yine bir günahkâr olarak yargılanıyorum? ⁸Bazılarının bizi kötüleyerek, söylediğimizi ileri sürdüğü gibi niçin, "Kötülük yapalım da bundan iyilik çıksın" demeyelim? Böylelerinin yargılanması yerindedir.

3:1 "Öyleyse Yahudi'nin ne üstünlüğü var?" Pavlus mesajını iletmek için edebi bir teknik olan itiraz edecek birisinin söyleyeceklerini önceden bekleyerek ona cevap vermeyi kullanmaya devam ediyor. Yahudi halkının ayrıcalıkları konusundaki bir liste için bkz. 3:2 ve 9:4-5.

3:2 "İlk olarak" Pavlus 1:8'de "İlkin" sözünü kullanır, ama ikinci olarak ne olduğunu söyleyemez. Burada da aynı şeyi yapmaktadır. Pavlus'un yazıları, dikte ettirilmenin yanı sıra çok da yoğun olduğundan sık sık dilbilgisel yapıları tamamlanmadan bırakılıyordu.

■ **"Tanrı'nın sözleri Yahudiler'e emanet edilmiştir."** Tanrı'nın vahyine sahip olmak harika bir ayrıcalık olmanın yanı sıra huşu verici bir sorumluluktur da (çapraz başvuru 9:4-5). Yahudiler Tanrı'nın armağanının kahyalarıydı (GENİŞ ZAMAN EDİLGEN YAPI, çapraz başvuru I Selanıklılar 2:4).

Logion (sözler) sözcüğü Septuagint'te Tanrı'dan sözcüğü için kullanılmıştı (çapraz başvuru Çölde Sayım 24:4,16; Yasa'nın Tekrarı 33:9; Mezmurlar 119:67; Yeşaya 5:24; 28:13). Yeni Antlaşma'da tutarlı olarak aynen bu anlamda kullanılmıştır (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 7:38; İbraniler 5:12; I Petrus 4:11).

3:3 "eğer" Bu, yazarın bakış açısına ya da onun edebi amaçlarına göre doğru olduğu varsayılan BİRİNCİ SINIF BİR ŞARTLI CÜMLEDİR. 5 ve 7'ci ayetler de BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLELERDİR.

■

NASB, NKJV "bazıları inanmadılar"

NRSV, JB "bazıları güvenilir değildiler"

TEV "bazıları güvenilir değildiyse ne olur"

Bu, İsraililer'in bireysel olarak, (1) güvenilir çıkmasından ya da (2) YHWHye kişisel olarak iman etmediğinden söz ediyor olabilir.

Tanrı'nın kayıtsız şartsız vaatlerini (örneğin, düşmüş insanlığın kurtarılması) ve insanların şartlı karşılık emrini entelektüel olarak anlamak zordur. Buna karşın bu Kutsal Kitapsal bir çatışkıdır (çapraz başvuru 3:4-5). Tanrı halkı sadık olmadığı zaman bile Tanrı sadıktır (çapraz başvuru Hoşea 1,3).

■ **"ortadan kaldırmak"** Bkz. Aşağıda yer alan Özel Konu.

ÖZEL KONU: HÜKÜMSÜZ KILMAK (*KATARGEŌ*)

Bu (*Katargeō*) sözcüğü, Pavlus'un en sevdiği sözcüklerden biriydi. Pavlus bu sözcüğü en az yirmi beş kez kullanmıştı ama bu sözcük birçok değişik anlama gelebilir.

A. Sözcüğün temel etimolojik kökü *argos*'tur ve aşağıdaki anlamlara gelebilir:

1. Aktif olmayan
2. Boş duran
3. Kullanılmayan
4. Yararsız
5. Geçersiz

B. Kata sözcüğüyle birleşerek şu düşünceleri dile getirmekte kullanılıyordu:

1. Aktif olmamak
2. Yararsızlık
3. İptal edilmiş olan
4. Geçersiz olan
5. Tamamen hükümsüz olan

C. Bir keresinde Luka'da meyve vermeyen ve bu yüzden de yararsız olan bir ağacı tanımlamak için kullanılmıştır (çapraz başvuru Luka 13:7).

D. Pavlus bunu mecazi anlamda öncelikle iki şekilde kullanır:

1. Tanrı insanlığa düşman olan şeyleri tamamen hükümsüz kılmıştır
  - a. İnsanlığın günah doğası - Romalılar 6:6
  - b. Tanrı'nın "soy" konusundaki vaadiyle bağlantılı olarak Musa'nın Yasası - Romalılar 4:14; Galatyalılar 3:17; 5:4,11; Efesliler 2:15
  - c. Ruhsal güçler - I Korintliler 15:24
  - d. "Yasa tanımaz adam" - II Selanikliler 2:8
  - e. Fiziksel ölüm - I Korintliler 15:26; II Timoteos 1:16 (İbraniler 2:14)
2. Tanrı'nın ESKİnin (antlaşma, çağ) yerine yeniyi koyması
  - a. Musa'nın Yasası'yla bağlantılı olan şeyler - Romalılar 3:3,31; 4:14; II Korintliler 3:7,11,13,14
  - b. Yasa konusunda evlilik benzetmesinin kullanımı - Romalılar 7:2,6
  - c. Bu çağla ilgili şeyler - I Korintliler 13:8,10,11
  - d. Bu beden - I Korintliler 6:13
  - e. Bu çağın liderleri - I Korintliler 1:28; 2:6

Bu sözcük birçok değişik şekilde tercüme edilmiştir ama ana anlamı bir şeyi yok etmek, imha etmek, feshetmek değil, yararsız, geçersiz, boş, etkisiz, güçsüz kılmaktır.

3:4

NASB "Asla böyle olmasın!"

NKJV, TEV "Kesinlikle değil!"

NRSV "Elbette ki hayır!"

JB "Bu saçma bir şey olurdu."

Burada bir istek ya da bir duayı dile getiren ve "Asla böyle olmasın" diye tercüme edilmesi gereken ender kullanılan bir biçim olan İSTEK KİPİni görüyoruz. Şaşırılmış bir inanmama yansıtan bu söz, itiraz edenlere cevap veren edebi tekniğinden ötürü Pavlus tarafından sık sık kullanılıyordu (çapraz başvuru 3:4,6,31; 6:2,15; 7:7,13; 9:14; 11:1; I Korintliler 6:15; Galatyalılar 2:17; 3:21; 6:14). Bu onun varsayımsal bir iddiayı kesinlikle yalanlama biçimidir. Pavlus'un sözde kendisine karşı çıkan kişinin sorularını ve bildirimlerini hangi edebi şekillerde ret ettiğine dikkat edin:

1. "Asla böyle olmasın," 4,6 ayetler

2. “Herkes yalancı olsa bile, Tanrı'nın doğruyu söylediği bilinmelidir” 4. ayet
3. “(İnsanların diliyle konuşuyorum),” 5. ayet
4. “(Bazılarının bizi kötüyerek, söylediğimizi ileri sürdüğü gibi),” 8. ayet

■ **“Herkes yalancı olsa bile, Tanrı'nın doğruyu söylediği bilinmelidir”** Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA EMİR KİPİ'dir. Bu kurgu, Tanrı'nın sadık ve gerçeği bildiren olduğu, insanların ise sadık olmayan ve yalancı oldukları konusunu devam ettirmeye odaklıdır! Bu, Mezmurlar 116:11'e bir göndermedir ve Eyüp'ün 32:2; 40:8'de öğrenmesi gerekenlere benzer. Bu bölümde yer alan ve Pavlus'un *pas* sözcüğünü kullanmasıyla temsil edilen evrensel günahkârlık ögesine dikkat edin 4,9,12,19,20,23,24 ayetlerde (bütün ve her), ama Tanrı'ya övgüler olsun ki, aynı zamanda herkese evrensel kurtuluş sunusudur (çapraz başvuru 3:22).

■ **“Yazılmış olduğu gibi”** Harfi çevirisi, “yazılmış ve yazılmakta olduğu gibi”dir. Bu bir GEÇMİŞ ZAMAN EDİLGİN HABER KİPİ'dir. Kutsal Yazılar'ı Tanrı'nın esinlendirdiğini savunmak için kullanılan teknik bir deyiş haline gelmiştir (çapraz başvuru Matta 5:17-19). Bu, Septuagint'teki Mezmurlar 51:4'den bir alıntıdır (LXX).

3:5-6 Pavlus bu ayetlerde, Tanrı'nın İsrail'i dünyaya erişme yolu olarak özel olarak seçmiş olmasıyla ilgili bir savunu yapmaktadır (çapraz başvuru Yaratılış 12:3; Mısır'dan Çıkış 19:5-6). ESKİ ANTLAŞMA'da “seçilmişlik” özel bir ayrıcalıkla değil, hizmetle ilgili bir sözcüktü. Tanrı onlarla bir antlaşma yapmıştı. Tanrı sadıktı, onlar sadık değildiler (çapraz başvuru Nehemya 9). Tanrı'nın sadık olmayan İsraililer'i yargılamış olması O'nun doğruluğunun kanıtıdır. İsrail'in Yahudi olmayanlara erişme aracı olması gerekiyordu. Bu işte başarısız olmuşlardı (çapraz başvuru 3:24)! Tanrı'nın evrensel kurtuluş amacı (çapraz başvuru Yaratılış 3:15) İsrail'in başarısızlığından ötürü etkilenmemiştir. Hatta Tanrı'nın özgün antlaşmasına sadakati Romalılar 9-11'da onaylanmıştır. İman etmeyen İsrail ret edilmiştir ama iman eden bir İsrail Tanrı'nın kurtuluş planını tamamlayacaktır. Pavlus'un 5-6 ayetlerdeki savunusu, 7-8 ayetlerde paralellik göstermektedir.

3:5 “eğer” Bu, yazarın bakış açısına ya da onun edebi amaçlarına göre doğru olduğu varsayılan BİRİNCİ SINIF BİR ŞARTLI CÜMLEDİR. 3 ve 7'ci ayetler de BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLELERDİR.

■ **“Ama bizim haksızlığımız Tanrı'nın adil olduğunu ortaya çıkarıyorsa,”** Bu, bizim, ZAMİRİ, kolektif anlamda ve bütün Yahudiler'den söz ediyor olmalıdır. Bkz. 1:17'deki Özel Konu

■ **“ne diyelim”** Pavlus burada eleştirilere savunu yöntemini kullanıyordu (çapraz başvuru 3:5; 7:7; 8:31; 9:14,39). Pavlus, varsayımsal itirazcıyı kullanarak sunumunu açıklığa kavuşturuyordu (çapraz başvuru Malaki 1:2,6,7,12,13; 2:14,17 (iki kez; 3:7,13,14).

■

NASB “(İnsanların diliyle konuşuyorum)”

NKJV “(Bir insan olarak konuşuyorum)”

NRSV “(İnsansal bir şekilde konuşuyorum)”

TEV “(Burada insanların konuştuğu gibi konuşuyorum)”

JB “—insansal bir benzetme kullanmak gerekirse—”

Pavlus tanrıbilimsel tartışmalarında sık sık insansal bir mantık kullanmıştır (çapraz başvuru 6:19; I Korintliler 9:8; Galatyalılar 3:15). Burada bu varsayımsal itirazcının söylediklerini ret etme biçimi işlevini görür.

3:7-8 5 ve 7 ayetler arasında bir paralellik olduğu açıktır. Pavlus ya, (1) itirazcıya cevap gibi bir edebi tekniği kullanmaya devam ediyordu (çapraz başvuru 3:5,7; 7:7; 8:31; 9:14,30) ya da (2) kendisinin sadece imanla aklanma vaazlerine yapılan eleştirilere tepki gösteriyordu (çapraz başvuru 8. ayet).

Pavlus suçlamayı ayrıntılı bir şekilde açıklamamış ya da yanıtlamamıştır ama suçlamaya şiddetle karşı çıkar. Karşılıksız, hak edilmeyen imanla aklanmaya yapılan itirazın bunun yasadışıya ya da sadece daha çok sadakatten uzak itaatsizliğe yol açacağını söylemiş olması mümkündür. Pavlus, karşılıksız lütfun yeni bir ruh ve minnetarlık dolu bir yaşam aracılığıyla Mesih benzerliğine yol açacağına inanıyordu! Hem Yahudiler, hem Grek ahlakçılar ve hem de Pavlus kendi yollarını izleyenlerden ahlaklı yaşam sürmelerini istiyorlardı! Ama bu ahlaklı yaşam dışsal bir Yasa koduna uymakla değil, yeni bir yürek aracılığıyla gelir (çapraz başvuru Yeremya 31:31-34; Hezekiel 36:22-36).

3:7 “eğer” Bu (ve ayrıca 3 ve 5 ayetler), yazarın bakış açısına ya da onun edebi amaçlarına göre doğru olduğu varsayılan BİRİNCİ SINIF BİR ŞARTLI CÜMLEDİR.

■ “ortaya çıkmış” Bkz. 15:13’deki Özel Konu.

■ “Tanrı’nın yüceliği” Bkz. 3:23’deki not.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 3:9-18

“Şimdi ne diyelim? Biz Yahudiler öteki uluslardan üstün müyüz? Elbette değiliz. İster Yahudi ister Grek olsun, daha önce herkesi günahın denetiminde olmakla suçladık. ¹⁰ Yazılmış olduğu gibi: "DOĞRU KİMSE YOK, TEK KİŞİ BİLE YOK. ¹¹ ANLAYAN KİMSE YOK, TANRI'YI ARAYAN YOK. ¹² HEPSİ SAPTI, TÜMÜ YARARSIZ OLDU. İYİLİK EDEN YOK, TEK KİŞİ BİLE!" ¹³ "AĞIZLARA AÇIK BİRER MEZARDIR. DİLLERİYLE ALDATIRLAR." "ENGEREK ZEHİRİ VAR DUDAKLARININ ALTINDA." ¹⁴ "AĞIZLARI LANET VE ACI SÖZLE DOLUDUR." ¹⁵ "AYAKLARI KAN DÖKMEYE SEĞİRTİR. ¹⁶ YIKIM VE DERT VAR YOLLARINDA. ¹⁷ ESENLIK YOLUNU DA BİLMEZLER." ¹⁸ "TANRI KORKUSU YOKTUR ONLARDA."

3:9 “Biz onlardan üstün müyüz” Buradaki dilbilgisi belirsizdir. Bu parçanın ana gerçeğinin bütün insanlığın Tanrı’nın lütfuna ihtiyacı olduğu açıktır (çapraz başvuru 3:9,19,23; 11:32; Galatyalılar 3:22). Ancak, (Pavlus ve soydaşları olan, çapraz başvuru TEV, RSV) Yahudiler’den mi, yoksa (Tanrı’nın lütfundan ayrı olarak Pavlus ve diğer inanlılar olan) Hristiyanlar’dan mı söz edildiği belli değildir. Yahudiler’in bazı avantajları vardı (çapraz başvuru 1-2; 9:4-5 ayetler), ama bu avantajlar onlara daha da fazla sorumluluk getiriyordu! Bütün insanlar ruhsal bakımdan kayıptır ve Tanrı’nın lütfuna ihtiyaçları vardır. “Daha iyi” teriminin ORTA (“daha iyi durumda”) yerine EDİLGEN ÇATI da olduğu çok az bilgin tarafından anlaşılmıştır ve bu da “aracılığıyla yükselen” şeklinde bir çeviriye yol açmıştır.

Romalılar’ın Pavlus’un mektuplarının yerel bakımdan en nötrü olduğu söylenmiştir. Pavlus’un mektuplarının çoğu yerel bir ihtiyacı ya da krizi ele alır (nadir belgeler). Ancak, bunun gibi metinlerin ve 9-11 bölümlerinin arkasında iman eden Yahudi önderlerle iman eden Yahudi olmayan önderler arasındaki kıskançlık olabilir.

■ “günah altında” Pavlus “günah”ı, düşmüş insanlığın üzerindeki zalim bir Efendi olarak nitelendirir (çapraz başvuru 6:16-23).

3:10-18 “yazılmış olduğu gibi” Bu söz 4 ayette de geçer. Aşağıdaki bildirimler, insanlığın düşmüşlüğüne vurgulamak için insan vücudu hakkında mecazlar kullanan ESKİ Antlaşma’dan bir dizi ayetin aktarımıdır: (1) 10-12 ayetler, Vaiz 7:20 ya da Mezmurlar 14:1-3; (2) 13. ayet, Mezmurlar 5:9 ya da 140:3; (3) 14. ayet, Mezmurlar 10:7; (4) 15-17 ayetler, Yeşaya 59:7-8 ve Süleyman’ın Özdeyişleri 1:16 ve (5) 18. ayet, Mezmurlar 36:1. Pavlus’un Yeşaya 53:6’yı kullanmamış olması şaşırtıcıdır.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 3:19-20

¹⁹ Kutsal Yasa’da söylenenlerin her ağız kapansın, bütün dünya Tanrı’ya hesap versin diye Yasa’nın yönetimi altındakilere söylendiğini biliyoruz. ²⁰ Bu nedenle Yasa’nın gereklerini yapmakla hiç kimse Tanrı katında aklanmayacaktır. Çünkü Yasa sayesinde günahın bilincine varılır.

3:19 “biliyoruz” Bkz. 2:2’deki not.

■ “Yasa” 10-18 ayetlerde aktarılan Kutsal Yazılar’dan ötürü bu sözcüğün bu metin çerçevesinde ESKİ Antlaşma’nın bütününden söz etmesi gerekmektedir. Pavlus 9. ayette “günah”ı yaptığı gibi burada da “Yasa”yı nitelendirmektedir (çapraz başvuru 6:16-23).

■ “Yasanın yönetimi altındakilere” Bu söz, özellikle Rab’be iman eden Yahudi ve Yahudi olmayan kişilerden söz etmektedir. Ancak ESKİ Antlaşma ayetlerden birkaçının Yahudi olmayanlardan söz ettiği söylenmelidir.

NASB “her ağız kapansın, bütün dünya Tanrı'nın önünde sorumlu olsun”

NKJV “her ağız kapansın ve bütün dünya Tanrı'nın önünde suçlu olsun”

NRSV “her ağız kapansın, bütün dünya Tanrı'nın önünde sorumlu tutulsun”

TEV “bütün insan mazeretleri susturulsun ve bütün dünyayı Tanrı'nın yargısına altına soksun”

JB “ama bu herkesi susturup bütün dünyayı Tanrı'nın yargısına açmak içindir”

3:23'de özetlenen 1:18-3:20 ayetlerin ana teması budur.

■ “her ağız” 19-20 ayetlerde bütün insanlığı belirten birkaç söz vardır.

1. “her ağız,” 19. ayet
2. “bütün dünya,” 19. ayet
3. “hiç kimse,” 20. ayet

3:20 “Bu nedenle Yasa'nın gereklerini yapmakla hiç kimse Tanrı katında aklanmayacaktır.” Burada bir söz eklenerek Mezmur 143:2'e bir gönderme yapılmaktadır. Bu, Pavlus'un Müjdesi'nin çok önemli bir yönüdür (çapraz başvuru Galatyalılar 2:16; 3:11). Adanmış bir Ferisi olan Pavlus, dinsel gayret ve kusursuz performansın içsel huzur sağlayamadığını çok iyi biliyordu.

NASB, NRSV “Yasa aracılığıyla günah bilgisi gelir”

NKJV “çünkü günah, Yasa aracılığıyla bilinir”

TEV “Yasa insana günah işlediğini bildirir”

JB “Yasa sadece bize neyin günahlı olduğunu bildirir”

ESKİ Antlaşma'nın amaçlarından biri de buydu. Bkz. 13:9'daki Özel Konu. Yasa hiçbir zaman düşmüş insanlığa kurtuluş getirmek üzere tasarlanmamıştı. Yasa'nın amacı günahlılığı ortaya koymak ve bütün insanları Tanrı'nın merhametine yönlendirmektir (çapraz başvuru 4:15; 5:13,20; 7:7; Galatyalılar 3:19-22, 23-29).

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksinizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Yahudiler'in sadakatsizliği Tanrı'nın vaatlerini nasıl etkiler? (3:3-4)
2. Yahudi olmak herhangi bir avantaj sağlar mı? (3:1-8)
3. 5-8 ayetlerde sözde var olan bir itiraza yanıt vermenin amacı nedir?
4. Eğer aklanma işlerden ayrı olarak iman aracılığıyla lütuflaysa o zaman kişinin nasıl yaşadığının bir önemi var mıdır (çapraz başvuru 3:8)?
5. Teolojik (Kalvin) bir kavram olan tamamen yozluğu tanımlayın (çapraz başvuru 3:10-18).
6. Musa'nın Yasası'nın ya da genel olarak Yasa'nın amacı nedir (çapraz başvuru 3:20; Galatyalılar 3:24-25)?
7. İnsanın kayıplığından söz eden 1-3 bölümlerde neden İblis'ten hiç bahsedilmiyor?

ROMALILAR 3:21-31 KONUSUNDA İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

A. Romalılar 3:21-31

1. 1:18-3:20'nin doruksal özeti
2. 1:16-17'nin açılması
3. 4-8 bölümlere (özellikle 3:28) bir giriş

B. İmanla aklanma doktrininin bu doruksal özeti Reformcular tarafından nitelendirilmiştir:

1. Martin Luther tarafından “mektubun ve Kutsal Kitap’ın bütünü’nün ana ve en merkezi noktası” olarak
  2. John Kalvin tarafından “Büyük bir olasılıkla, Kutsal Kitap’ın bütünü’nde Tanrı’nın Mesih’teki doğruluğunu bundan daha derin bir şekilde bildiren bir ayet yoktur.
- C. Müjdecî Hristiyanlığın teolojik özü budur. Bu içeriği anlamak Hristiyanlığı anlamaktır. Yuhanna 3:16 Müjde’nin tamamının bir ayete sığdırılmış şekli olduğu gibi, bu da Müjde’nin iki paragraflık özetidir. Bu, Pavlus’un müjdeyi sunuşunun kalbi ve ruhudur.

Üç anahtar yorumsal soru şunlardır:

1. “Yasa” terimi ne anlama gelir?
  2. “Tanrı’nın doğruluğu” sözü ne anlama gelir?
  3. “İman” ve “inanmak” terimleri ne anlama gelir?
- D. 22. ayetteki “herkes” (çapraz başvuru 29. ayet) ve 24. ayetteki “armağan” sözcüğü için Tanrı’ya şükrediyorum (çapraz başvuru 5:15,17; 6:23).

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 3:21-26

21 Ama şimdi Yasa’dan bağımsız olarak Tanrı’nın insanı nasıl aklayacağı açıklandı. Yasa ve peygamberler buna tanıklık ediyor. 22Tanrı insanları İsa Mesih’e olan imanlarıyla aklar. Bunu, iman eden herkes için yapar. Hiç ayırım yoktur. 23Çünkü herkes günah işledi ve Tanrı’nın yüceliğinden yoksun kaldı. 24İnsanlar İsa Mesih’te olan kurtuluşla, Tanrı’nın lütfuyla, karşılıksız olarak aklanırlar. 25-26Tanrı Mesih’i, kanıyla günahları bağışlatan ve imanla benimsenen kurban olarak sundu. Böylece adaletini gösterdi. Çünkü sabredip daha önce işlenmiş günahları cezasız bıraktı. Bunu, adil kalmak ve İsa’ya iman edeni aklamak için şimdiki zamanda kendi adaletini göstermek amacıyla yaptı.

3:21 “Ama şimdi” Pavlus, ESKİ Antlaşma’yı Yeni Antlaşma’yla, ESKİ asilik çağını yeni doğruluk çağıyla kıyaslıyor. Bu da “şimdiki zaman”la (çapraz başvuru 26 ayet; 6:22; 7:6’daki “ama şimdi”) bir paralellik gösterir.

■ **“şimdi Yasa’dan bağımsız olarak”** Pavlus’un bu giriş bölümlerinde Musa’nın Yasası’ndan mı (NASB) yoksa genel olarak Yasa’dan mı (NRSV, TEV, NJB, NIV) söz ettiğini anlamak zordur. Bu metin çerçevesinde Pavlus’un savunusuna en iyi uyan Yahudi Yasası’dır. Bütün insanlar ister içlerinde, ister hareketleriyle olsun her ahlaksal ve toplumsal yasaya karşı gelmişlerdir. Düşmüş insanlık olarak sorunumuz kendi bencil, ben-merkezli arzularımızdan başka hiçbir kural istemeyişimizdir (çapraz başvuru Yaratılış 3).

■

NASB “Tanrı’nın doğruluğu”

NKJV, NRSV “Tanrı’nın doğruluğu”

TEV “Tanrı’nın insanları Kendisiyle doğru bir konuma koyma biçimi”

NJB “Tanrı’nın kurtaran adaleti”

“Doğruluk” sözcüğü hiçbir EK taşımaz. Bu, Tanrı’nın karakterinden değil, Tanrı’nın günahlı insanları bağışlayıp onları kabul etmesinden söz etmektedir. Bu söz Romalılar 1:16-17’nin teolojik temasında kullanılmıştır. Bu açıkça bildirilen mekanizma da çarpmıha gerilen İsa Mesih’e imandır (çapraz başvuru 22,24-26 ayetler).

Bu terimin (*dikaiosonē*) ve bu sözden türeyen diğer sözcüklerin (bkz. 2:13’deki not) bu metin çerçevesinde sık sık kullanılması onun önemini gösterir (çapraz başvuru 1:17; 3:5,21,22,25,26; 4:3,5,6,9,11,13,22; 5:17,21; 6:13,16,18,19,20; 8:10; 9:28,30,31; 10:3,4,5,6,10,17). Bu Grekçe terim, ESKİ Antlaşma’daki “bir standart” ya da “ölçü kamışı” anlamındaki bir kurgulama mecazındandır (*tsadak*). Standart Tanrı’nın Kendisidir. Bu terim, düşmüş insanlığa Mesih aracılığıyla karşılıksız olarak verilen Tanrı’nın karakterini yansıtır (çapraz başvuru II Korintliler 5:21). İhtiyaçlarını itiraf edip Tanrı’nın armağanını kabul etmek gururlu, ben-merkezli insanlar ve özellikle de yasacı ve dindar insanlar için çok alçaltıcı bir şeydi. Bkz. 1:17’deki Özel Konu.

■ **“açıktandı”** Bu söz 1:17’ye çok benzer. Ancak, fiil farklıdır. Buradaki fiil, “açıkça bildirildi ve açıkça bildirilmeye devam ediliyor” şeklinde tercüme edilebilir.” Bu, GEÇMİŞ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİdir, ama 1:17’deki eş anlamlı sözcük ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİdir. Tanrı müjdeyi hem ESKİ Antlaşma’da (çapraz başvuru bölüm 4), hem de İsa’da açıkça bildirmiştir.

■ **“Yasa ve peygamberler buna tanıklık ediyor.”** Bu söz İbrani kanonunun (Yasa, Peygamberler ve Yazılar olmak üzere) üç bölümünden söz ediyordu. Bunların ilk iki tanesi, ESKİ Antlaşma’nın bütününden söz etmek için kullanılıyorlardı (Bkz. 3:19’daki not). Bu da, müjdenin ilk hazırlık biçimde ESKİ Antlaşma’da yer aldığını açıkça gösteriyordu (çapraz başvuru Luka 24:27,44; Elçilerin İşleri 10:43). Bu daha sonra düşünülen bir şey, “B planı” ya da son anda gerçekleşen acil bir program değildi (çapraz başvuru 1:2).

3:22 “İsa Mesih’e olan imanlarıyla” Bu söz harfiyen, İsa Mesih’in imanı” anlamına gelir. Bu ismin İSMİN – İN HALİndeki bir oluşumdur. Galatyalılar 2:16 ve Filipililer 3:9’de tekrar edilmiştir ve Romalılar 3:26; Galatyalılar 2:16,20; 3:22’de de benzer bir şekilde bulunmaktadır. 1) İsa’nın imanı ya da sadakati (ÖZNEL İSMİN -İN HALİ) ya da (2) imanımızın objesi olan İsa’dan (NESNEL İSMİN -İN HALİ) anlamına gelebilir. Galatyalılar 2:16’da yer alan aynı dilbilgisel oluşum 2’ci numarayı en iyi seçim haline getirir. Bu da Tanrı’nın aklamasının ana yönünü gösterir. Mesih’in doğruluğunun Tanrı’nın Mesih aracılığıyla verdiği karşılıksız armağan aracılığıyla kişinin yaşamında geçerli kılınmasıdır (çapraz başvuru 4:5; 6:23), bunun imanla/inançla/güvenle kabul edilmesi (çapraz başvuru Efesliler 2:8-9) ve kişinin günlük yaşamında yaşama geçirilmesi gerekmektedir (çapraz başvuru Efesliler 2:10).

■ **“herkes”** Müjde bütün insanlar içindir (çapraz başvuru 24. ayet; Yeşaya 53:6; Hezekiel 18:23; Yuhanna 3:16-17; 4:42; I Timoteos 2:4; 4:10; Titus 2:11; II Petrus 3:9; I Yuhanna 4:14). Bu gerçekten de çok büyük bir gerçektir! Bu, seçim konusundaki Kutsal Kitapsal gerçeği dengelemelidir. Tanrı’nın seçimi İslami anlamda kadercilik ya da Kalvinist anlamda bazılarına karşı diğerleri şeklinde değil, antlaşmasal anlamda anlaşılmalıdır. ESKİ Antlaşma seçimi bir ayrıcalık değildi, hizmet içindi! Tanrı düşmüş insanlığı kurtarmayı vaat etmişti (çapraz başvuru Yaratılış 3:15). Tanrı, bütün insanlığı İsrail aracılığıyla çağırmıştı (çapraz başvuru Yaratılış 12:3; Mısır’dan Çıkış 19:5-6). Tanrı, Mesih’e iman aracılığıyla seçimini yapar. Tanrı kurtuluş konusunda her zaman inisiyatifi ele alır (çapraz başvuru Yuhanna 6:44,65). Efesliler 1 ve Romalılar 9, teolojik olarak Augustin ve Kalvin tarafından vurgulanan önceden belirlenme doktrini konusundaki en kuvvetli Kutsal Kitap bölümleridir. Tanrı inanlıları sadece kurtuluş (aklanma) için değil, aynı zamanda da kutsallaştırma (çapraz başvuru Efesliler 1:4; Koloseliler 1:12) için seçmiştir. Bu da, (1) Mesih’teki konumumuzla (çapraz başvuru II Korintliler 5:21) ya da (2) Tanrı’nın çocuklarında Kendi karakterini oluşturma arzusuyla alakalı olabilir (çapraz başvuru Romalılar 8:28-29; Galatyalılar 4:19; Efesliler 2:10). Tanrı’nın çocukları için olan isteği hem bir gün cennet ve hem de şimdi Mesih benzerliğidir!

Önceden belirlemenin hedefi bir ayrıcalık değil, kutsallıktır! Tanrı’nın çağrısı Adem’in sadece birkaç çocuğu için değil, herkes içindi! Bu çağrı, Tanrı’nın Kendi karakterine bir çağrıydı (çapraz başvuru I Selanikliler 5:23; II Selanikliler 2:13). Önceden seçilmeyi kutsallık gerektiren bir durum olmak yerine teolojik bir inanç temeli haline getirmek insansal teolojik sistemlerin bir trajedisidir. Sık sık kendi teolojik sistemlerimiz Kutsal Kitap’ın metnini çarpıtır!

Bkz. Özel Konu: 8:33’de Seçilme/Önceden Belirlenme ve Teolojik Bir Denge İhtiyacı.

■ **“iman eden”** İsa bütün insanlar için ölmüştür. Potansiyel olarak herkes kurtulabilir. İsa’nın doğruluğunu kendi hayatları için uygulanabilir kılan (çapraz başvuru 1:16; Yuhanna 1:12; 3:16; 20:31; Romalılar 10:9-13; I Yuhanna 5:13) insanlığın O’nu kişisel olarak kabul etmesidir (GENİŞ ZAMAN ORTACI). Kutsal Kitap bizim için sayılan doğruluk konusunda, iman ve tövbe olmak üzere iki ölçüt sunar (çapraz başvuru Markos 1:15; Elçilerin İşleri 3:16,19; 20:31 ve Bkz. 1:5’deki not). Bu metin, kurtuluşun evrensel kapsamını ancak herkesin kurtulmayacağını açıkça bildirir

■ **“Hiç ayırım yoktur”** (Yahudiler ve Yahudi olmayanlar olmak üzere) İnsanların kurtulabileceği sadece bir tek yol ve bir tek Kişi vardır (çapraz başvuru Yuhanna 10:1-2,7; 11:25; 14:6). Mesih’e imanla herkes kurtulabilir (çapraz başvuru 1:16; 4:11,16; 10:4,12; Galatyalılar 3:28; Koloseliler 3:11).

3:23-26 Bu Grekçe’de bir tek cümledir.

3:23

NASB, NKJV,

NRSV “çünkü herkes günah işledi ve Tanrı’nın yüceliğinden yoksun kaldı”

TEV “bütün insanlar günah işledi ve Tanrı’nın yüceliğinden uzaktır”

JB “günah işledi ve ceza olarak Tanrı’nın yüceliğini kaybetti”

Bu, 1:18-3:20’nin bir özetidir. Herkesin Mesih tarafından kurtarılmaya ihtiyacı vardır (çapraz başvuru 3:9,19; 11:32; Galatyalılar 3:22; Yeşaya 53:6). “Günah işledi” sözü GENİŞ ZAMAN AKTİF HABER KİPindedir, “yoksun kalmak” ise ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA HABER KİPindedir.

Bu cümlelerin hem Adem’deki kolektif düşüşünden (çapraz başvuru 5:12-21) hem de sürekli asilik dolu etkinliklerinden söz ediyor olması mümkündür. Modern İngilizce çevirilerin hiçbiri bu ayrımı yansıtmaz. Bu ayet teolojik olarak 21. ayetle bağlantılıdır ve 24’cü ayetle doğrudan bir bağlantısı yoktur.

■ “Tanrı’nın yüceliği” ESKİ Antlaşma’da “yücelik” (*kbd*) için kullanılan en yaygın İbranice sözcük özgün olarak (bir teraziden söz eden) ticari bir terimdi ve “ağır olmak” anlamına geliyordu. Ağır olan şey değerliydi ya da kendine ait bir değeri vardı. Sık sık Tanrı’nın görkemini dile getirmek için bu söze parlaklık kavramı da ekleniyordu (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 19:16-18; 24:17; Yeşaya 60:1-2). Sadece Tanrı değerli ve yücedir. Tanrı, düşmüş insanlığın bakabilmesi için fazlasıyla parlaktır (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 33:17-23; Yeşaya 6:5). Tanrı sadece Mesih aracılığıyla tanınabilir (çapraz başvuru Yeremya 1:14; Matta 17:2; İbraniler 1:3; Yakup 2:1).

Bu “yücelik” terimi biraz belirsiz bir terimdir: (1) “Tanrı’nın doğruluğu”yla paralel olabilir (21. ayet); (2) Tanrı’nın onayından söz ediyor olabilir (çapraz başvuru Yuhanna 12:43); (3) İnsanlığın yaratılmış olduğu Tanrı’nın benzerliğinden söz ediyor olabilir (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27; 5:1; 9:6). İnsanlardaki Tanrı benzerliği daha sonra asilikten ötürü bozulmuş (çapraz başvuru Yaratılış 3:1-22), ama Mesih aracılığıyla tekrar yerine konmuştu (çapraz başvuru II Korintliler 3:18). Bu terim ilk olarak ESKİ Antlaşma’da YHWH’nin halkıyla olan beraberliğinden söz etmek için kullanılmıştı (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 16:7,10; Levililer 9:23; Çölde Sayım 14:10), ki bu durum hâlâ amaçtır.

ÖZEL KONU: YÜCELİK

Kutsal Kitap’taki “yücelik” kavramını tanımlamak zordur. İnanlıların yüceliği kendilerinde değil, onların müjdeyi ve Tanrı’yı anlamalarında (çapraz başvuru 1:29-31; Yeremya 9:23-24).

ESKİ Antlaşma’da “yücelik” (*kbd*) için kullanılan en yaygın İbranice sözcük özgün olarak (bir teraziden söz eden) ticari bir terimdi ve “ağır olmak” anlamına geliyordu. Ağır olan şey değerliydi ya da kendine ait bir değeri vardı. Sık sık Tanrı’nın görkemini dile getirmek için bu söze parlaklık kavramı da ekleniyordu (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 19:16-18; 24:17; Yeşaya 60:1-2). Sadece Tanrı değerli ve yücedir. Tanrı, düşmüş insanlığın bakabilmesi için fazlasıyla parlaktır (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 33:17-23; Yeşaya 6:5). Tanrı sadece Mesih aracılığıyla tanınabilir (çapraz başvuru Yeremya 1:14; Matta 17:2; İbraniler 1:3; Yakup 2:1).

Bu “yücelik” terimi biraz belirsiz bir terimdir: (1) “Tanrı’nın doğruluğu”yla paralel olabilir (21. ayet); (2) Tanrı’nın “kutsallığı” ya da “kusursuzluğu”ndan söz ediyor olabilir (çapraz başvuru Yuhanna 12:43); (3) İnsanlığın yaratılmış olduğu Tanrı’nın benzerliğinden söz ediyor olabilir (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27; 5:1; 9:6). İnsanlardaki Tanrı benzerliği daha sonra asilikten ötürü bozulmuş (çapraz başvuru Yaratılış 3:1-22). Bu terim ilk olarak ESKİ Antlaşma’da, Mısır’dan Çıkış 16:7,10; Levililer 9:23; Çölde Sayım 14:10’da, YHWH’nin çöldeki dolaşma dönemleri sırasında halkıyla olan beraberliğinden söz etmek için kullanılmıştı.

3:24 “Tanrı’nın lütfuyla, karşılıksız olarak aklanırlar.” Bu sözler EDİLGEN DURUM ORTACI’ndadır. Müjde’nin başladığı yer burası, doğruluk veren Tanrı’dır (çapraz başvuru 5:15-17; 6:23). “Aklamak” anlamına gelen Grekçe terim (*dikaioō*) “doğruluk” sözcüğüyle (*dikaiosun*) aynı kökten geliyordu. Tanrı her zaman inisiyatifi ele alır (çapraz başvuru Yuhanna 6:44,65).

24-25’ci ayetlerde kurtuluşu tanımlamak için üç tane mecaz kullanılır: (1) “aklanmak” bu sözcük, “ceza verilmedi” anlamına gelen ya da birisinin suçlu olmadığını bildiren yasal bir terimdi; (2) “kurtarılmak” bu sözcük esir pazarında kullanılırdı ve “geri satın alındı” ya da “serbest bırakıldı” anlamına geliyordu ve (3) “bağışlatmak”

sözcüğü ise kurban sistemindendi ve bir örtü yeri ya da kefarete anlamına geliyordu. Kefaret Günü'nde kurban kanının konulduğu Antlaşma Sandığı'nın kapağından söz ediyordu (çapraz başvuru Levililer 16; İbraniler 9:5).

ÖZEL KONU: KİŞİNİN KURTULUŞU KONUSUNDA YENİ ANTLAŞMA KANITLARI

Şunları temel alır:

1. İnsan performansını, itaatten ötürü bir ödemeyi değil, Baba'nın karakteri (çapraz başvuru Yuhanna 3:16), Oğul'un işini (çapraz başvuru II Korintliler 5:21) ve Ruh'un hizmetini (çapraz başvuru Romalılar 8:14-16). Sadece bir inanç bildirisi değildir.
2. Bir armağandır (çapraz başvuru Romalılar 3:24; 6:23; Efesliler 2:5,8-9)
3. Yeni bir yaşam, yeni bir dünya görüşüdür (çapraz başvuru Yakup ve I Yuhanna)
4. 4. Bilgi (Müjde), paydaşlık (İsa'ya ve İsa'yla iman) ve yeni bir yaşam biçimi (Ruh-kılavuzluğunda Mesih benzerliği), bunların üçü de gereklidir, tek başına bir tanesi yetmez

■ “**armağan**” Pavlus, değişik terimler kullanarak bu kavramı birkaç kez kullanır.

1. *dōrean*, ZARF, “karşılıksız”
2. *dōrea*, İSİM, “karşılıksız armağan”
3. *dōron*, İSİM, “armağan” (çapraz başvuru Efesliler 2:8)
4. *charisma*, İSİM, “karşılıksız borç” ya da “karşılıksız kayırı” (çapraz başvuru 1:11; 5:15,16; 6:23; 11:29; 12:6)
5. *charisomai*, FİİL, “karşılıksız bir lütf olarak bahşetmek” (çapraz başvuru 8:32)
6. *charis*, İSİM, “karşılıksız lütf” ya da “karşılıksız armağan” (çapraz başvuru 4:4,16; 11:5,6; Efesliler 2:5,8)

■ “**Mesih İsa'da olan kurtuluşla**” Kurtuluşumuz için gereken mekanizma, İsa'nın bizim yerimize ölümü ve dirilişidir. Kutsal Kitap, ne kadar ödendiğini ya da ödemenin kime yapıldığını değil (Augustin), bunun yerine insanlığın onun yerini alan masum birisi aracılığıyla günahın suçluluğundan ve cezasından kurtarıldığını odaklar (çapraz başvuru Yuhanna 1:29,36; II Korintliler 5:21; I Petrus 1:19).

Bu ayet ayrıca Yaratılış 3:15'in bedelinin ne kadar ağır olduğunu da gösterir. İsa, düşmüş insanlığın yerini alan Kişi olarak lanete katlanmış (çapraz başvuru Galatyalılar 3:13) ve ölmüştü (çapraz başvuru II Korintliler 5:21). Kurtuluş karşılıksız olabilir ama ucuz olmadığı kesindir.

ÖZEL KONU: FİDYE/KURTARMAK

I. ESKİ ANTLAŞMA

A. Bu kavramı yansıtan öncelikle iki İbranice yasal terim vardır.

1. Gaal, bu sözcük temelde, ödenen bir bedel aracılığıyla “özgür kılmak” anlamına gelir. Go'el teriminin bir biçimi kavrama, genelde bir aile üyesi olan kişisel bir aracı ekler (örneğin, kurtarıcı yakın akraba). Objeleri, hayvanları, toprağı ya da akrabaları (çapraz başvuru Rut 4:15; Yeşaya 29:22) geri satın alma hakkının kültürel yönü, teolojik olarak YHWH'nin İsrail'i Mısır'dan kurtarmasına aktarılmıştır (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 6:6; 15:13; Mezmurlar 74:2; 77:15; Yeremya 31:11). YHWH “kurtarıcı” olur (çapraz başvuru Eyüp 19:25; Mezmurlar 19:14; 78:35; Süleyman'ın Özdeyişleri 23:1; Yeşaya 41:14; 43:14; 44:6,24; 47:4; 48:17; 49:7,26; 54:5,8; 59:20; 60:16; 63:16; Yeremya 50:34).
2. Padah, bu sözcük temelde “kurtarmak” anlamına gelir
  - a. İlk doğan çocuğun kurtarılışı, Mısır'dan Çıkış 13:13,14 ve Çölde Sayım 18:15-17
  - b. Fiziksel kurtarılışın ruhsal kurtarıyla kıyaslanması, Mezmurlar 49:7,8,15
  - c. YHWH İsrail'i günahları ve asiliğinden kurtaracaktır, Mezmurlar 130:7-8

B. Teolojik kavram birbiriyle bağlantılı üç ögeyi içerir:

1. Bir ihtiyaç, bir kölelik, bir mahrumiyet, bir tutukluluk vardır.
    - a. fiziksel
    - b. sosyal
    - c. ruhsal (çapraz başvuru Mezmurlar 130:8)
  2. olan bir ihtiyaç, bir kölelik, bir vazgeçme, bir hapis vardır.
    - a. Ulusun, İsrail'in (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 7:8)
    - b. bireyin (çapraz başvuru Eyüp 19:25-27; 33:28) özgürlük, serbest bırakılma ve ESKİ haline getirilmesi için bir bedelin ödenmesi gerekmektedir.
  3. Birisinin aracı ve veli görevini görmesi lazımdır. Gaal'da bu kişi genelde bir aile üyesi ya da yakın akrabadır (örneğin, go'el).
  4. YHWH Kendisini sık sık ailesel terimlerle tanımlar.
    - a. Baba
    - b. Koca
    - c. Yakın akraba
- Kurtarılış YHWH'nin kişisel aracılığıyla temin edilir, bedel ödenir ve kurtarılış gerçekleşir!

II. YENİ ANTLAŞMA

A. Teolojik kavramı yansıtmak için kullanılan birkaç terim vardır.

1. Agorazō (çapraz başvuru I Korintliler 6:20; 7:23; II Petrus 2:1; Vahiy 5:9; 14:34). Bu, bir şeyin bedelinin ödendiğini yansıtan ticari bir terimdir. Bizler kendi hayatlarımızın yönetiminde olmayan kanla satın almış bir halkız. Biz Mesih'e sahibiz.
2. Exagorazō (çapraz başvuru Galatyalılar 3:13; 4:5; Efesliler 5:16; Koloseliler 4:5). Bu aynı zamanda ticari bir terimdir. İsa'nın bizim yerimizi alarak bizim namımıza ölmesini yansıtır. İsa, insanların başaramayacağı bir şey olan performansı temel alan bir Yasa'nın (örneğin, Musa'nın Yasası) "laneti"ni taşımıştır. İsa lanete hepimiz için katlanmıştır (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 21:23)! İsa'da, Tanrı'nın adaleti ve sevgisi tam bir bağışlama, kabul ve erişilebilirlikte birleşir!
3. Luō, "özgür kılmak"
  - a. Lutron, "ödenen bir bedel" (çapraz başvuru Matta 20:28; Markos 10:45). Bunlar, Kendi gelişinin amacı hakkında İsa'nın Kendi ağzından çıkan güçlü sözlerdir: O, Kendi borcu olmayan günah borcunu ödeyerek dünyanın Kurtarıcısı olmaya gelmiştir (çapraz başvuru Yuhanna 1:29).
  - b. Lutroō, "serbest bırakmak"
    - (1) İsrail'i kurtarmak, Luka 24:21
    - (2) Bir halkı kurtarıp paklamak için Kendisini vermek, Titus 2:14
    - (3) Bizim yerimizi alan günahsız kişi olmak, I Petrus 1:18-19
  - c. Lutrōsis, "kurtarış, kurtarmak ya da özgür bırakmak"
    - (1) Zekeriya'nın İsa hakkındaki peygamberliği, Luka 1:68
    - (2) 64
    - (3) Anna'nın İsa için Tanrı'yı övmesi, Luka 2:38
    - (4) İsa'nın daha iyi olan bir kez sunulan kurbanı, İbraniler 9:12
4. Apolytrōsis
  - a. İkinci Geliş'te bir kurtarılış (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 3:19-21)
    - (1) Luka 21:28
    - (2) Romalılar 8:23
    - (3) Efesliler 1:14; 4:30
    - (4) İbraniler 9:15
  - b. Mesih'in ölümünde kurtarılış
    - (1) Romalılar 3:24

(2) I Korintliler 1:30

(3) Efesliler 1:7

(4) Koloseliler 1:14

5. Antilytron (çapraz başvuru I Timoteos 2:6). Bu, serbest bırakılmayı İsa'nın çarmıhta bizim yerimize ölmesiyle bağlantılayan çok önemli bir metindir (Titus 2:14 gibi). Burada O, "herkes" için ölen tek kabul edilir kurbandır (çapraz başvuru Yuhanna 1:29; 3:16-17; 4:42; I Timoteos 2:4; 4:10; Titus 2:11; II Petrus 3:9; I Yuhanna 2:2; 4:14).

B. Yeni Antlaşma'daki teolojik kavram şunları ima eder:

1. İnsanlık günahın kölesidir (çapraz başvuru Yuhanna 8:34; Romalılar 3:10-18; 6:23).

2. İnsanın günaha köleliği ESKİ Antlaşma'daki Musa'nın Yasası (çapraz başvuru Galatyalılar 3) ve İsa'nın Dağdaki Vaazi (çapraz başvuru Matta 5-7) tarafından ortaya konulmuştur. İnsansal performans bir ölüm cezası haline gelmiştir (çapraz başvuru Koloseliler 2:14).

3. Tanrı'nın günahsız kuzusu olan İsa, gelip bizim yerimize ölmüştür (çapraz başvuru Yuhanna 1:29; II Korintliler 5:21). Bizler Tanrı'ya hizmet edebilmemiz için günahattan satın alındık (çapraz başvuru Romalılar 6).

4. Dolayısıyla hem YHWH, hem de İsa bizim namımıza hareket eden "yakın akrabalar"dır.

5. Bu da aile mecazlarını devam ettirir (örneğin, Baba, koca, oğul, erkek kardeş, yakın akraba). Kurtarılış İblis'e ödenen bir bedel değil (örneğin, Orta Çağ teolojisi), Tanrı'nın Sözü ve Tanrı'nın adaletinin Mesih'te Tanrı'nın sevgisi ve tam sağlayışıyla uyum içine sokulmasıydı. Çarmıhta barış yeniden sağlanmış, insan asiliği bağışlanmış, insanlardaki Tanrı imajı şimdi artık yakın bir paydaşlıkta tamamen yeniden işlerlik kazanmıştı!

6. Kurtarılışın hâlâ gelecekteki bir yönü vardır (çapraz başvuru Romalılar 8:23; Efesliler 1:14; 4:30), bu yön de, bizim diriltilmiş bedenlerimizi ve Üçlü Birlik Tanrı'yla fiziksel yakınlığımızı içerir.

3:25

NASB "Tanrı herkesin önünde göstermiştir"

NKJV "Tanrı bildirmiştir"

NRSV "Tanrı sunmuştur"

TEV "Tanrı sundu"

JB "Tanrı tarafından atanmış olan"

Bu, Mesih'in ölümü aracılığıyla Tanrı'nın Kendi yüreğindeki ve amacını ortaya koyduğu anlamına gelen (çapraz başvuru Efesliler 1:9) GENİŞ ZAMAN ORTA HABER KİPİ'dir. Tanrı'nın sonsuz kurtarıcı planı, İsa'nın sunduğu kurbanı gerektiriyordu (çapraz başvuru Yeşaya 53:10; Vahiy 13:8). Bkz. 9:11'deki not.

Bu Grekçe *endeiknumai* (*endeixis*, çapraz başvuru 3:25,26) terimi Romalılar'da birkaç kez kullanılmıştır (çapraz başvuru 2:15; 9:17,23; LXX Mısır'dan Çıkış 9:16). Temel anlamı ortaya koymak ya da göstermektir. Tanrı insanlığın Kendi kurtarıcı amacını, planını ve doğruluğunu anlamasını istiyordu. Bu metin çerçevesi şu konularda Kutsal Kitap'ın dünya görüşünü bildirmektedir:

1. Tanrı'nın karakteri hakkında
2. Mesih'in işi hakkında
3. insanlığın ihtiyacı hakkında
4. kurtuluşun amacı hakkında.

Tanrı anlamamızı ister! Bu metin çerçevesi Hristiyanlığı doğru bir şekilde anlama konusunda çok önemlidir. Bazı söz ve sözcüklerin anlamı çok açık değildir ya da birkaç değişik şekilde anlaşılabilirler ama bütünü vurgusu çok açık seçik anlaşılabilir bir durumdadır. Bu metin çerçevesi Yeni Antlaşma'nın teolojik kuzey yıldızıdır.

NASB “kanında bir bağışlatıcı olarak”

NKJV “kanı aracılığıyla bir bağışlatıcı olarak”

NRSV “kanı aracılığıyla bir kefarete kurbanı olarak”

TEV “öyle ki kanı aracılığıyla insanların günahlarının bağışlandığı yol olsun”

JB “barışmayı sağlayabilmek için hayatını kurban olarak sunmak”

Greko-Romen dünyasında bu sözcük, bir bedel ödeyerek yabancılaşmış bir tanrıyla paydaşlığı düzeltme kavramını taşıyordu ancak Septuagint’te bu anlamda kullanılmamıştır. Septuagint’te ve İbraniler 9:5’de “merhamet bulunan yeri” tercüme etmek için kullanılmıştır. Merhamet bulunan yer, En Kutsal Yer’de yer alan Antlaşma Sandığı’nın kapağıydı. En Kutsal Yer, Kefarete Günü’nde uluslar için kefarete bulunan yerdi (çapraz başvuru Levililer 16). Bu terimin, Tanrı’nın günahattan tiksinişini hafifleten bir şekilde değil, O’nun günahkârlara karşı olumlu ve kurtarıcı tutumunu onaylayan bir şekilde ele alınması lazımdır. Bu konu, James Stewart’ın (Mesih’teki Bir Adam anlamına gelen) *A Man in Mesih* adlı kitabının 214-224 sayfalarda iyi bir şekilde müzakere edilmiştir. Bunu başarmanın bir yolu bu terimi Tanrı’nın Mesih’teki işini yansıtan bir şekilde “yatıştırıcı bir kurban” ya da “yatıştırıcı bir güçle” olarak tercüme etmektir.

“O’nun kanında” sözü, Tanrı’nın masum kuzusunun bizim yerimizi alan kurbanından söz etmenin Yahudiler’e özgü bir biçimidir (çapraz başvuru Yuhanna 1:29). Levililer 1-7 ve 16’cı bölümdeki Kefarete Günü, bu kavramı tamamen anlamakta çok önemli ayetler içerir. Kan, suçlunun namına sunulan günahsız yaşamı temsil eder (çapraz başvuru Yeşaya 52:13-53:12).

■ **“imanla”** Burada da yine (çapraz başvuru 1:17; 3:22,25,26,27,28,30) İsa’nın bizim yerimize ölmesinin herkesin yararına oluşunu gösteren bir mekanizma yer almaktadır. Bu söz, 5’ci yüzyıldan kalan yuvarlak majüskül harflerle yazılmış olan MS antik elyazması A’dan (ayrıca Chrēzōysostom tarafından kullanılan Grekçe metinden) ve 12’ci yüzyılda yuvarlak majüskül harflerle yazılmış olan MS antik bir elyazmasından çıkartılmıştır (2127). Bütün diğer antik Grekçe elyazmalarına dahil edilmiştir.

Bazılarında BELGİLİ TANIMLIK “ iman” var, bazılarında yoktur, ancak bu anlamı etkilemez. UBS3 onun dahil edilmesini B olarak (biraz şüphelye) değerlendirir.

■ **“Böylece adaletini gösterdi”** Tanrı’nın Kendi karakteri ve sözüne sadık kalması lazımdır (çapraz başvuru Malaki 3:6). ESKİ Antlaşma’da günah işleyen canın ölmesi gerektiği söylenmektedir (çapraz başvuru Hezekiel 18:4,20). Tanrı suçluyu suçsuz çıkartmaz (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 23:7). Tanrı’nın düşmüş insanlığa olan sevgisi o kadar büyüktür ki, bir insan olup, Yasa’yı yerine getirip düşmüş insanlığın yerine ölmeye razıydı. İsa’da sevgi ve adalet birleşmiştir (çapraz başvuru 26. ayet).

NASB, NKJV,

NRSV “Daha önce işlenmiş günahlara göz yummuştur”

TEV “geçmişte sabırlıydı ve insanların günahlarını görmezden gelmişti”

NJB “günahların cezasız kaldığı geçmişte”

“Göz yummak” terimi *paresis*’dir, bu söz Yeni Antlaşma’da sadece bir kez olmak üzere burada kullanılmıştır ve Septuagint’te hiç kullanılmamıştır. Grek atalar ve Jerome onu Grekçe edebi anlamı olan “bir borcun bağışlanması” şeklinde anlamışlardır (çapraz başvuru Moulton ve Milligan, sayfa 493). Ancak bu sözün kökü olan *pariēmi*FİİL’i, “geçirtmek” ya da “yumuşamak” anlamına gelir (çapraz başvuru Luka 11:42).

O zaman sorulan soru, Tanrı’nın geçmişteki günahları Mesih’in gelecekteki işine bakarak bağışladığı mı yoksa Mesih’in ölümünün günah sorununu halledeceğini bildiğinden sadece bunları görmezden mi geldiğiydi. Sonuç aynıdır. Mesih’in sunduğu kurban geçmiş, şimdiki ve gelecekteki insan günahının gereğini yapmıştır. Bu, Tanrı’nın lütfunun Mesih’in işine şimdiki ve gelecekteki bir iş olarak olduğu (çapraz başvuru 26. ayet) gibi, ileride gerçekleşerek bir iş olarak da baktığı bir durumdu (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 17:30; Romalılar 4:15; 5:13). Tanrı günahı hafife almamıştı ve almaz ama İsa’nın sunduğu kurbanı, insanların Kendisiyle sonsuz paydaşlığına engel olan insan asiliğine tam ve nihai çözüm olarak kabul eder

3:26 25. ayetteki “doğruluk” terimi, 26. ayetteki “adaletini göstermek” ve “aklamak”la etimolojik olarak bağlantılıdır. Tanrı, Mesih’e iman aracılığıyla Kendi karakterinin inanlıların yaşamlarında gözükmesini arzular. İsa bizim doğruluğumuz haline gelir (çapraz başvuru II Korintliler 5:21) ama inanlıların ayrıca O’nun doğruluğuna, O’nun benzerliğine de uyması lazımdır (çapraz başvuru Romalılar 8:29). Bkz. 1:17’deki Özel Konu.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 3:27-30

²⁷Öyleyse neyle övünebiliriz? Hiçbir şeyle! Hangi ilkeye dayanarak? Yasa’yı yerine getirme ilkesine mi? Hayır, iman ilkesine. ²⁸Çünkü insanın, Yasa’nın gereklerini yaparak değil, iman ederek aklandığı kanısındayız. ²⁹Yoksa Tanrı yalnız Yahudiler’in Tanrısı mı? Öteki ulusların da Tanrısı değil mi? Elbet öteki ulusların da Tanrısı’dır. ³⁰Çünkü sünnetlileri imanları sayesinde, sünnetsizleri de aynı imanla aklayacak olan Tanrı tektir.

3:27 “Öyleyse neyle övünebiliriz” The presence of the EK’in “övünme”yle birlikte olması Yahudiler’in gururunu yansıtır olabilir (çapraz başvuru 2:17,23). Müjde insanı sıkıntıya sokar. (Yahudiler ve Yahudi olmayanlardan oluşan) Düşmüş insanlık kendi kendine yardım edemez (çapraz başvuru Efesliler 2:8-9). Bkz. Özel Konu: 2:17’deki Övünme

■ “Hiçbir şeyle” Burada yer alan (*ek* [dışarı] ve *kleiō* [kapalı]) terimleri sadece burada ve Galatyalılar 4:17’de kullanılmıştır. Bu sözün harfi çevirisi, “dışarıda bırakıp kilitlemek”tir.

■ “iman ilkesi” Tanrı’nın Yeremya 31:31-34’deki Yeni Antlaşması performansı değil, O’nun Kendi karakteri ve vaatlerine olan güveni/imanı/inancı (*pistis*) temel alır. Hem ESKİ ve hem de Yeni Antlaşmalar düşmüş insanlığı Tanrı’nın (doğru) karakterine değiştirmeleri üzere tasarlanmışlardır. ESKİ Antlaşma bunu dışsal yasa ve Yeni Antlaşma ise yeni bir yürek aracılığıyla gerçekleştirir (çapraz başvuru Hezekiel 36:26-27). Hedef aynıdır!

3:28 “Çünkü insanın, Yasa’nın gereklerini yaparak değil, iman ederek aklandığı kanısındayız.” Bu, 3:21-26’nın bir özetidir ve 4-8 bölümlerin önceden belirticisidir (çapraz başvuru II Timoteos 1:9; Titus 3:5). Kurtuluş, Mesih’in tamamlanmış işine iman aracılığıyla karşılıksız bir armağandır (çapraz başvuru 3:24; 5:15,17; 6:23; Efesliler 2:8-9). Ancak, olgunluk, her şeye mal olan bir itaat, hizmet ve tapınma yaşamıdır (çapraz başvuru Galatyalılar 5:6; Efesliler 2:10; Filipililer 2:12; ve Bkz. 1:5’deki not).

3:29 Tanrı’nın amacı her zaman Kendi benzerliğinde yaratılmış olan bütün insanları kurtarmak olmuştur (Yaratılış 1:26; 5:1; 9:6). Yaratılış 3:15’in kurtarıcı vaadi herkes içindir. Tanrı dünyayı seçmek için İbrahim’i seçmiştir (çapraz başvuru Yaratılış 12:31; Mısır’dan Çıkış 19:4-6; Yuhanna 3:16).

3:9 gibi bu ayet de, Roma kilisesinde, Neron’un emriyle Roma’dan ayrılmış olabilen iman eden Yahudi önderlerle bunun üzerine onların yerini alan iman eden Yahudi olmayan önderler arasındaki gerginliği yansıtır olabilir. 9-11’ci bölümler de aynı gerginliği ele alıyor olabilir.

3:30

NASB “Tanrı gerçekten de tek olduğundan”

NKJV “Sadece bir tek Tanrı olduğundan”

NRSV “Tanrı bir olduğundan”

TEV “Tanrı birdir”

JB “Sadece bir tek Tanrı olduğundan”

Bu, yazarın bakış açısından ya da edebi amaçlarından ötürü doğru olduğu varsayılan BİRİNCİ SINIF BİR ŞARTLI CÜMLEDİR. Eğer tektanrıcılık doğruysa ki doğrudur (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 8:10; 9:14; Yasa’nın Tekrarı 4:35,39; 6:4; I Samuel 2:2; II Samuel 7:22; 22:32; I Krallar 8:23; Mezmurlar 86:8,10; Yeşaya 43:11; 44:6,8; 45:6-7,14,18,21-22; 46:5,9; Yeremya 2:11; 5:7; 10:6; 16:20), o zaman Tanrı’nın bütün insanların Tanrısı olması gerekmektedir.

■ “Sünnetlileri imanları sayesinde aklayacak” Grekçe “aklamak” sözcüğü “doğruluk”la aynı kökten gelmektedir. Bkz. 1:17’deki Özel Konu. Tanrı’yla doğru bir konuma girmenin sadece bir tek yolu vardır (çapraz

başvuru Romalılar 9:30-32). Kurtuluş için iki kriter iman ve tövbedir (çapraz başvuru Markos 1:15; Elçilerin İşleri 3:16,19; 20:21; Bkz. 1:5'deki not). Bu Yahudiler, hem de Grekler için geçerlidir.

■ **“imanları sayesinde. . . imanla”** İki cümlecik arasında belli bir paralellik vardır. *Ek* ve *dia* ÖNEKLERİ burada eşanlamli olarak kullanılmıştır. İkisinin arasında bir ayırım yapılması tasarlanmamıştır.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 3:31

³¹Öyleyse biz iman aracılığıyla Kutsal Yasa'yı geçersiz mi kılıyoruz? Hayır, tam tersine, Yasa'yı doğruluyoruz.

3:31

NASB “Öyleyse biz iman aracılığıyla Kutsal Yasa'yı geçersiz mi kılıyoruz”

NKJV “Öyleyse biz iman aracılığıyla Kutsal Yasa'yı geçersiz mi kılıyoruz”

NRSV “O zaman bu imanla Yasa'yı geçersiz mi kılıyoruz”

TEV “Bu da, bu imanla Yasa'yı bir kenara attığımız anlamına mı geliyor”

JB “İmanın Yasa'yı anlamsız kıldığını mı söylemek istiyoruz”

Yeni Antlaşma, ESKİ Antlaşma'yı iki farklı şekilde sunar:

1. ESKİ Antlaşma esinlendirilmiştir, Tanrı tarafından verilen vahiy hiçbir zaman ortadan kalkmayacaktır (çapraz başvuru Matta 5:17-19; Romalılar 7:12,14,16)
2. ESKİmiş ve geçerliliği kalkmıştır (çapraz başvuru İbraniler 8:13).

Pavlus, “geçersiz kılma” terimini en az yirmi-beş kez kullanmıştır. Bu sözcük, “ortadan kaldırmak,” “geçersiz kılmak” ve “hiç indirmek” olarak tercüme edilmiştir. Bkz. Özel Konu at 3:3. Pavlus için the Yasa bir koruyucu (çapraz başvuru Galatyalılar 3:23) ve bir öğretmendi (çapraz başvuru Galatyalılar 3:24), ama sonsuz yaşam veremezdi (çapraz başvuru Galatyalılar 2:16,19; 3:19). İnsanın suçlanmasının nedeniydi (çapraz başvuru Galatyalılar 3:13; Koloseliler 2:14). Musa'nın Yasası, hem vahiy ve hem de “İyilik ve Kötülüğü bilme Ağacı gibi” ahlaksal bir sınav oluşturuyordu. Pavlus'un “Yasa” sözüyle ne demek istediği tam olarak bilinmemektedir:

1. Yahudiliğin bir doğru işler sistemi
2. Yahudi olmayan inanlıların Mesih'te kurtuluşa geçmeleri için bir aşama (Galatyalılar'da inanlıları Yahudileştirmeye çalışan kişiler)
3. Bütün insanların erişemediği standart (çapraz başvuru Romalılar 1:18-3:20; 7:7-25; Galatyalılar 3:1-29).

■ **“Yasa'yı doğruluyoruz”** Bu söz, bundan önceki sözün ışığında ne demektir? Şunu demek istiyor olabilir:

1. Yasa kurtuluşun bir yolu değil, devam eden ahlaksal bir kılavuzdu
2. “imanla aklanma” doktrinine tanıklık ediyordu, 3:21; 4:3 (Yaratılış 15:6; Mezmurlar 32:1-2,10-11)
3. Yasa'nın zayıflığı (insansal asilik, çapraz başvuru Romalılar 7; Galatyalılar 3) Mesih'in ölümüyle tamamen tatmin edilmişti, 8:3-4
4. vahyin amacı Tanrı'nın benzerliğini insana geri vermektir.

Yasa, hukuki doğruluğa göre, gerçek doğruluğun ya da Mesih benzerliğinin bir kılavuzu olur. Bkz. Özel Konu: Pavlus'un 13:9'da Musa'nın Yasası Hakkındaki Görüşleri

Şok edici paradoks, Yasa'nın Tanrı'nın doğruluğunu kanıtlamadı, ama kendisinin geçersiz olması aracılığıyla, Tanrı'nın iman aracılığıyla lütufla verdiği armağanla Hristiyan doğru, Tanrı yolunda bir yaşam sürer. Yasa'nın amacı, insansal performansla değil, Tanrı'nın Mesih'teki karşılıksız lütufla armağanıyla yerine gelmiştir!

“Geçerli kılmak” için bkz. Özel Konu: 5:2'deki İçinde bulunmak.

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksinizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Kendi sözcüklerinizle Romalılar 3:21-31'in ana hatlarını bildirin.
2. Tanrı neden daha önce işlenmiş günahları cezasız bıraktı (ayet 25)?
3. ESKİ Antlaşma zamanında yaşayan inanlı gūnahtan nasıl kurtuluyordu (3:25)?
4. İsa'ya iman Yasa'yı nasıl onaylar (3:31)?

ROMALILAR 4

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLÜMLERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
İbrahim'in örneği 4:1-12	İbrahim İmanla Aklanmıştı 4:1-4 Davut Aynı Gerçeği Övüyor 4:5-8 İbrahim Sünnetten Önce Aklanmıştı 4:9-12	İbrahim İmanla Aklanmıştı 4:1-8 4:9-12	İbrahim'in örneği 4:1-8 4:9-12	İbrahim İmanla Aklanmıştı 4:1-8 Sünnetten Önce Aklanmış 4:9-12
Vaat İmanla Gerçekleşti 4:13-25	Vaat Edilen İmanla Verildi 4:13-25	İbrahim'in Gerçek Soy 4:13-25 4:16-25	Tanrı'nın Vaadi Alındı 4:13-25 4:16-25	Yasa'ya İtaatle Aklanmadı 4:13-17 İbrahim'in İmanı Hristiyan İmanına bir Modeldir 4:18-25

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıkta yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. Vb.

İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. Pavlus'un 3:21-31 bildirdiği şok edici teolojisi, düşmüş insanlığın Musa'nın Yasası'ndan tamamen ayrı bir şekilde, Tanrı'nın karşılıksız armağanı olarak Tanrı'yla doğru bir konumda ilan edildiğini savunur. Pavlus şimdi ESKİ Antlaşma'dan hem İbrahim, hem Davut'tan örnekler vererek (çapraz başvuru 6-8 ayetler) bunun yeni bir buluş olmadığını kanıtlamaya çalışır (çapraz başvuru 3:21b).
- B. Romalılar 4, imanla aklanma doktrini konusunda Musa'nın Yasası'ndan (Yaratılış - Yasa'nın Tekrarı) alınan kanıtlar sunar. Bu, 3:21-31'de özetlenmiştir. Bir Yahudi için, Musa'nın yazılarından özellikle de Yahudi ulusunun atası sayılan İbrahim hakkındaki bir alıntı, tanrıbilimsel bakımdan büyük bir ağırlık taşırdı. Davut, gelecek olan Mesih'in bir örneği olarak görülürdü (çapraz başvuru II Samuel 7). Bu konu, Roma'da Yahudiler içinden iman edenlerle Yahudi olmayan uluslardan iman edenler arasındaki gerginlikten ötürü ele alınmış olabilir. Yahudi Hristiyan liderlerin, (bütün Yahudi törenlerini iptal eden)

Neron'un kendilerini Roma'dan ayrılmaya zorladığını hissetmiş olmaları mümkündür. Bu arada onların yerini Yahudi olmayan Hristiyan önderler almıştı. İlk grubun geri dönmesi, önderlik konumunda kimin olması gerektiği konusunda bir tartışmaya neden olmuştu.

- C. Romalılar 4, düşmüş insanlığın her zaman sahip olduğu ruhsal ışıkla bağlantılı olarak Tanrı'ya karşı iman ve tövbeyle kurtulduğunu gösterir (Yaratılış 15:6; Romalılar 4:3). Yeni Antlaşma (Müjde) birçok bakımdan ESKİ Antlaşma'dan farklı değildir (çapraz başvuru Yeremya 31:31-34; Hezekiel 36:22-38).
- D. Bu imanla aklanma yolu sadece atalara ya da İsrail ulusuna değil, herkese açıktır. Pavlus burada Galatyalılar 3'de başlattığı teolojik tartışmayı İbrahim'i kullanarak açıyor.

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 4:1-8

¹Şu halde soyumuzun atası İbrahim'in durumu için ne diyelim? ²Eğer İbrahim yaptığı iyi işlerden dolayı aklandıysa, övünmeye hakkı vardır; ama Tanrı'nın önünde değil. ³Kutsal Yazı ne diyor? "İBRAHİM TANRI'YA İMAN ETTİ, BÖYLECE AKLANMIŞ SAYILDI." ⁴Çalışana verilen ücret lütf değil, hak sayılır. ⁵Ancak çalışmayan, ama tanrısız aklayana iman eden kişi imanı sayesinde aklanmış sayılır. ⁶Nitekim, iyi işlerine bakmaksızın Tanrı'nın aklanmış saydığı kişinin mutluluğunu Davut da şöyle anlatır: ⁷"NE MUTLU SUÇLARI BAĞIŞLANMIŞ, GÜNAHLARI ÖRTÜLMÜŞ OLANLARA! ⁸GÜNAHI RAB TARAFINDAN SAYILMAYANA NE MUTLU!"

4:1 “Şu halde soyumuzun atası İbrahim'in durumu için ne diyelim?” İbrahim'in ismi, “kalabalığın Babası” anlamına geliyordu (çapraz başvuru 16-18 ayetler). Özgün ismi olan Avram, “yüceltilmiş Baba” anlamına geliyordu.

Burada kullanılan edebi tekniğe tartışma denilir (çapraz başvuru 4:1; 6:1; 7:7; 8:31; 9:14,30). İbrahim'i (Yaratılış 11:27-25:11) bir örnek olarak kullanmanın nedeni ya (1) Yahudiler'in irksal kökünde çok erdem gördükleri (çapraz başvuru Matta 3:9; Yuhanna 8:33,37,39); ya (2) kendi kişisel imanının antlaşma kalıbına bir örnek oluşturması (Yaratılış 15:6); ya (3) kendi imanının Musa'nın Yasası'nın verilmesinden önce var olması (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 19-20); ya da (4) sahte öğretmenler tarafından kullanılmasıydı (örneğin, inanlıları Yahudileştirmeye çalışanlar, çapraz başvuru Galatyalılar).

■ “benlik” Bkz. 1:3'deki Özel Konu.

4:2 “eğer” Bu BİRİNCİ SINIF BİR ŞARTLI CÜMLEDİR (çapraz başvuru A. T. Robertson, *Word Pictures*, cilt 4, sayfa 350), yazarın bakış açısından ya da onun edebi amacı için doğru olduğu varsayılır. Bu, gerçekte sahte olan ama tanrıbilimsel bir noktayı belirtme işini gören BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLEye iyi bir örnektir (çapraz başvuru ayet 14).

Joseph A. Fitzmyer, *The Anchor Bible*, cilt 33, sayfa 372, bunun, birinci kısmı (gerçeğe aykırı olarak İKİNCİ SINIF ve ikinci kısmı BİRİNCİ SINIF olan karışık bir ŞARTLI CÜMLE olabileceğini söyler.

■ “yaptığı iyi işlerden dolayı aklandıysa” Bu, Mesih'e imanla aklanmanın tam tersidir. Kurtuluşun bu yolu insan çabası aracılığıyla (4:4), eğer böyle bir şey mümkün olsaydı, Mesih'in hizmetini gereksiz kılardı. Ancak, ESKİ ANTLAŞMA düşmüş insanlığın Tanrı'nın antlaşmasal işlerini yerine getiremediğini açıkça gösterir. Bu yüzden ESKİ ANTLAŞMA bir lanet, bir ölüm cezası haline gelmiştir (çapraz başvuru Galatyalılar 3:13; Koloseliler 2:14).

Yahudi bilginler, İbrahim'in Musa'nın Yasası'ndan önce var olduğunu biliyorlardı ama onun Yasa'yı o zamandan beklediğine ve onu yerine getirdiğine inanıyorlardı (çapraz başvuru Sirak 44:20 ve Jubilees 6:19; 15:1-2).

■ “övünmeye hakkı vardır,” Bu tema Pavlus'un yazılarında sık sık ortaya çıkar. Bir Ferisi olarak geçmişi onu bu soruna karşı duyarlı yapmıştı (çapraz başvuru 3:27; I Korintliler 1:29; Efesliler 2:8-9). Bkz. Özel Konu: 2:17'de Övünme.

4:3

NASB, NKJV,

NRSV, TEV “İbrahim Tanrı’ya iman etti”

JB “İbrahim imanını Tanrı’ya koydu”

Bu Yaratılış 15:6’dan bir alıntıdır. Pavlus bunu bu bölümde ÜÇ kez kullanır (çapraz başvuru 4:3,9,22), bu da Pavlus’un kurtuluş konusundaki tanrıbilimsel anlayışındaki önemini gösterir. ESKİ ANTLAŞMA’daki “iman” terimi, sadakat, vefa ya da güvenilirlik anlamına geliyordu ve bizim değil, Tanrı’nın doğasının bir tanımıydı. “Emin ya da dengeli” anlamına gelen İbranice bir terim olan *emun*, *emunah*’dan geliyordu. Kurtaran iman, akılsal bir onay (bir dizi gerçek), gönüllü bir adanmışlık (bir karar), ahlaksal yaşam (bir yaşam biçimi) ve öncelikle ilişkiseldir (bir kişiyi kabul etmek).

İbrahim’in imanının gelecekteki bir Mesih’te değil, Tanrı’nın kendisinin bir çocuğu ve bir soyu olacağı konusundaki vaadinde olduğu vurgulanmalıdır (çapraz başvuru Yaratılış 12:2; 15:2-5; 17:4-8; 18:14). İbrahim bu vaade Tanrı’ya güvenerek karşılık verdi. Bu vaat hakkında hâlâ şüpheleri ve sorunları vardı, hatta bu vaadin yerine gelmesi yeni de on üç sürdü. Ancak onun kusursuzluktan uzak olan imanı yine de Tanrı tarafından kabul edildi. Tanrı, Kendisine ve vaatlerine bir hardal tanesi kadar küçük de olsa imanla olumlu karşılık veren kusurlu kişilerle çalışmaya razıdır. Soy (çapraz başvuru Matta 17:20).

4:3,4,5,6,8,9,10,22,23,24

NASB, NRSV “sayıldı”

NKJV “sayıldı”

TEV “çünkü Tanrı onu kabul etti”

JB “imanı dikkate alındı”

Burada İbrahim’in Tanrı’nın vaatlerine olan imanından söz edilmektedir.

“Sayıldı” (*logizomia*), “birisinin hesabına sayılan ya da yatırılan bir muhasebe terimidir”(çapraz başvuru LXX Yaratılış 15:6; Levililer 7:18; 17:4). Aynı gerçek, II Korintliler 5:21 ve Galatyalılar 3:6’da çok güzel bir şekilde dile getirilmiştir. Her iki ayet de “sayıldı” diyen muhasebe terimini kullandığı için Pavlus’un Yaratılış 15:6 ve Mezmurlar 32:2 birleştirmiş olması mümkündür. Bu metinlerin birleştirilmesi, hahamların kullandığı yorumsal bir ilkeydi.

ESKİ ANTLAŞMA bu ayeti Septuagint’te bir bankacılık terimi olarak değil, bir muhasebe terimi olarak kullanıyordu, büyük bir olasılıkla Daniel 7:10; 12:1’daki “kitaplar”la ilgiliydi. Bu iki mecazi kitap (Tanrı’nın belleği) şunlardır:

1. İşlerin ya da hatırlananların yazıldığı defter (çapraz başvuru Mezmurlar 56:8; 139:16; Yeşaya 65:6; Malaki 3:16; Vahiy 20:12-13)
2. yaşam kitabı (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 32:32; Mezmurlar 69:28; Yeşaya 4:3; Daniel 12:1; Luka 10:20; Filipililer 4:3; İbraniler 12:23; Vahiy 3:5; 13:8; 17:8; 20:15; 21:27).

İbrahim’in imanının Tanrı tarafından “doğruluk” olarak sayıldığı kitap, “yaşam kitabı”dır.”

4:3,5,6,9,10,11,13,22,25 “aklanmış” Bir ESKİ Antlaşma terimi olan “ölçü değneği”dir (*tsadak*). Bu söz, Tanrı’nın karakteri için kullanılan inşaatla ilgili bir mecazdı. Tanrı düzdür ve bütün insanlar çarpıktır. Yeni Antlaşma’da, büyük bir umutla Tanrı yolundaki bir yaşam biçiminin özelliklerine doğru ilerleyen konumsal ve yasal (adli) bir anlamda kullanılmıştı. Tanrı’nın her Hristiyan için olan hedefi, onun Kendi karakterine ya da Mesih benzerliğine sahip olmasıdır (çapraz başvuru 8:28-29; Galatyalılar 4:19). Bkz. 1:17’deki Özel Konu.

4:5 İmanın özü, nihai olarak kişisel çaba ya da erdeme güvenmeden Kendisini vahyeden Tanrı’ya olumlu yanıt vermektir. Bu, bir kez kurtulduktan ve Kutsal Ruh içimizde yaşamaya başladıktan sonra yaşam biçimimizin önemli olmadığı anlamına gelmez. Hristiyanlığın hedefi, sadece öldüğümüz zaman cennet değil, şimdi de Mesih benzerliğidir. Bizler iyi işlerimizle kurtulmadık, aklanmadık ya da doğru bir konuma getirilmedik ama iyi işler yapmak üzere kurtarıldık (çapraz başvuru Efesliler 2:8-9 & 10; Yakup ve I Yuhanna). Değişmiş ve değişmekte olan bir yaşam kişinin kurtulduğunun kanıtıdır. Aklanma kutsallaşmayı oluşturmaktadır!

ÖZEL KONU: İNANMAK/İMAN (*PİSTİS* [İSİM], *PİSTEUŌ*, [FİİL], *PİSTOS* [SIFAT])

- A. Bu söz Kutsal Kitap'ta çok önemli bir terimdir (çapraz başvuru İbraniler 11:1,6). İsa'nın ilk zamanlardaki vaazlerinin konusudur (çapraz başvuru Markos 1:15). Yeni Antlaşma'da, tövbe etmek ve iman etmek üzere en az iki şart vardır (çapraz başvuru 1:15; Elçilerin İşleri 3:16,19; 20:21).
- B. Etimolojisi (kelime kökeni bilimi)
1. ESKİ ANTLAŞMA'daki “iman” terimi, ESKİ ANTLAŞMA'daki “iman” terimi, sadakat, vefa ya da güvenilirlik anlamına geliyordu ve bizim değil, Tanrı'nın doğasının bir tanımıydı.
  2. “Emin ya da dengeli” anlamına gelen İbranice bir terim olan emun, emunah'dan geliyordu. Kurtaran iman, akılsal bir onay (bir dizi gerçek), gönüllü bir adanmışlık (bir karar), ahlaksal yaşam (bir yaşam biçimi) ve öncelikle ilişkiseldir (bir kişiyi kabul etmek).
- C. ESKİ ANTLAŞMA kullanımı
- İbrahim'in imanının gelecekteki bir Mesih'te değil, Tanrı'nın kendisinin bir çocuğu ve bir soyu olacağı konusundaki vaadinde olduğu vurgulanmalıdır (çapraz başvuru Yaratılış 12:2; 15:2-5; 17:4-8; 18:14). İbrahim bu vaade Tanrı'ya güvenerek karşılık verdi. Bu vaat hakkında hâlâ şüpheleri ve sorunları vardı, hatta bu vaadin yerine gelmesi yeni de on üç sürdü. Ancak onun kusursuzluktan uzak olan imanı yine de Tanrı tarafından kabul edildi. Tanrı, Kendisine ve vaatlerine bir hardal tanesi kadar küçük de olsa imanla olumlu karşılık veren kusurlu kişilerle çalışmaya razıdır. Soy (çapraz başvuru Matta 17:20).
- D. Yeni Antlaşma'daki kullanımı
- “İman etti” terimi, “inanmak,” “iman” ya da “güven” olarak da tercüme edilebilen Grekçe terim (pisteuÇ'dan gelir. Örneğin, Yuhanna'da isim olarak kullanılmaz ama fiil olarak sık sık kullanılır. Yuhanna 2:23-25'de kalabalığın Nasıralı İsa'yı Mesih olarak kabul etmesinin gerçekliği belirsizdir. Bu “iman etmek” teriminin bu yüzeysel kullanımına diğer örnekler, Yuhanna 8:31-59 ve Elçilerin İşleri 8:13, 18-24'dedir. Gerçek Kutsal Kitapsal iman ilk karşılıktan daha fazlasıdır. Bunu bir öğrencilik süreci izlemelidir (çapraz başvuru Matta 13:20-22,31-32).
- E. EDATLARLA kullanımı
1. eis “içine” anlamına gelir. Bu benzersiz kuruluş inanlıların güvenlerini/imanlarını İsa'ya koyduklarını vurgular.
    - a. O'nun ismine (Yuhanna 1:12; 2:23; 3:18; I Yuhanna 5:13)
    - b. O'na (Yuhanna 2:11; 3:15,18; 4:39; 6:40; 7:5,31,39,48; 8:30; 9:36; 10:42; 11:45,48;
    - c. 17:37,42; Matta 18:6; Elçilerin İşleri 10:43; Filipililer 1:29; I Petrus 1:8)
    - d. Bana (Yuhanna 6:35; 7:38; 11:25,26; 12:44,46; 14:1,12; 16:9; 17:20)
    - e. Oğul'a (Yuhanna 3:36; 9:35; I Yuhanna 5:10)
    - f. İsa'ya (Yuhanna 12:11; Elçilerin İşleri 19:4; Galatyalılar 2:16)
    - g. Işığa (Yuhanna 12:36)
    - h. Tanrı'ya (Yuhanna 14:1)
  2. en, Yuhanna 3:15; Markos 1:15; Elçilerin İşleri 5:14 olduğu gibi “içinde” anlamına gelir.
  3. epi, Matta 27:42; Elçilerin İşleri 9:42; 11:17; 16:31; 22:19; Romalılar 4:5,24; 9:33; 10:11; I Timoteos 1:16; I Petrus 2:6'da olduğu için “içinde” ya da üstünde anlamına gelir.
  4. Galatyalılar 3:6; Elçilerin İşleri 18:8; 27:25; I Yuhanna 3:23; 5:10 olduğu gibi EDATSIZ E HALİ
  5. hoti, neye inanmak gerektiği konusunda içerik veren “şuna inanmak” anlamına gelir
    - a. İsa Tanrı'nın Kutsalı'dır (Yuhanna 6:69)
    - b. İsa Ben'im'dir (Yuhanna 8:24)
    - c. İsa Baba'dadır ve Baba O'ndadır (Yuhanna 10:38)
    - d. İsa Mesih'tir (Yuhanna 11:27; 20:31)
    - e. İsa Tanrı Oğlu'dur (Yuhanna 11:27; 20:31)
    - f. İsa Baba tarafından gönderilmiştir (Yuhanna 11:42; 17:8,21)

- g. İsa Baba'yla birdir (Yuhanna 14:10-11)
- h. İsa Baba'dan gelmiştir (Yuhanna 16:27,30)
- i. İsa Kendini Baba'nın antlaşma ismi olan "Ben'im"le özdeşleştirmiştir (Yuhanna 8:24; 13:19)
- j. Biz İsa'yla birlikte yaşayacağız (Romalılar 6:8)
- k. İsa öldü ve dirildi (I Selanikliler 4:14)

NASB, NKJV "onun imanı"

NRSV "böylesi bir iman"

TEV, NJB "bu imandır"

İbrahim'in imanı ona doğruluk sayılmıştı. Bu, İbrahim'in yaptığı şeyleri değil, tutumunu temel alıyordu.

"Sayıldı" sözcüğü, Çölde Sayım 25:11-13'den söz eden Mezmurlar 106:31'de (LXX Septuagint) Pinehas için de kullanılmıştır. Burada Pinehas'ın davranışlarından ötürü sayılmıştı ama Yaratılış 15:6'da İbrahim için aynı şey söz konusu değildi!

■ **"Tanrısız aklayana iman eden kişi imanı sayesinde aklanmış sayılır."** Bu, 3'cü ayette (Yaratılış 15:6) sözü edilen İbrahim'le açık bir paralellik gösterir. Doğruluk, insan performansının sonucu değil, Tanrı'nın bir armağanıdır. Bkz. 1:17'deki Özel Konu.

■ **"Davut"** As İbrahim kusursuz bir birey olmadığı halde imanla Tanrı'yla doğru bir konumda olduğu halde günahlı Davut da öyleydi (çapraz başvuru Mezmurlar 32 ve 51). Tanrı, Kendisine (ESKİ ANTLAŞMA) ve Oğlu'na (Yeni Antlaşma) imanını gösteren düşmüş insanlığı sever ve onlarla çalışır (Yaratılış 3).

4:6 "iyi işlere bakmaksızın" Pavlus, bu sözü ESKİ Antlaşma'da yaptığı aktarmadan hemen önce yerleştirerek vurgular (çapraz başvuru Mezmurlar 32:1-2). İnsanlar dini performansları aracılığıyla değil, kişisel imanları aracılığıyla, Tanrı'nın Mesih aracılığıyla verdiği lütfü sayesinde Tanrı'yla doğru bir konuma girerler.

4:7-8 Bu, Mezmurlar 32:1-2'den bir alıntıdır. 7'ci ayetteki, "bağışlanmış" ve "örtülmüş" şeklindeki iki fiilde de EDİLGEN GENİŞ ZAMAN kullanılmıştır. Burada bu işleri yapanın Tanrı olduğu ima edilmektedir. Ayet 8, "sayılmayana" derken "sayılan," "atfedilen" "dikkate alınmak" şeklinde ÇIFTE OLUMSUZ içermektedir. Bu aktarımdaki ÜÇ FİİLİN de günahtan suçsuz sayılma anlamına geldiğine dikkat edin.

4:7 "Günahı Rab tarafından sayılmayana." Bu, Mezmurlar 32:1'den bir aktarmadır. "Örtme" kavramı, İsrail tarikatlarının kurbansal yönü için merkezdi. Tanrı, günahı örterek, onu gözünün önünden uzaklaştırmıştı (Brown, Driver, Briggs, sayfa 491). Kefaret Günü törenlerinde "örtmek" için farklı bir İbranice sözcük olan (*caphtar*) kullanıldığı halde, aynı kavram, "bağışlanma kapağı"nın üzerine konulan kanın İsrail'in günahlarını örtmesinde de yer almaktadır. Bununla bağlantılı bir mecaz da birisinin günahlarının silinmesidir.

4:8 "Günahı Rab tarafından sayılmayana ne mutlu" Bu Mezmurlar 32:2'den bir alıntıdır. "Sayılan," "atfedilen" ya da "birisinin hesabına yatırılmak" terimleri olumsuz bir anlamda kullanılmıştır. Tanrı, inanlının ruhsal banka hesabına günah saymaz (ÇIFTE OLUMSUZ). Tanrı doğruluk sayar. Bu, insansal erdem, başarı ya değerden ötürü değil, Tanrı'nın lütufkâr karakteri, armağanı ve bildirisinden ötürüdür!

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 4:9-12

⁹Bu mutluluk yalnız sünnetliler için mi, yoksa aynı zamanda sünnetsizler için midir? **Diyoruz ki, "İBRAHİM, İMANI SAYESİNDE AKLANMIŞ SAYILDI."** ¹⁰Hangi durumda aklanmış sayıldı? Sünnet olduktan sonra mı, sünnetsizken mi? Sünnetliyken değil, sünnetsizken... ¹¹İbrahim daha sünnetsizken imanla akladığının kanıtı olarak sünnet işaretini aldı. Öyle ki, sünnetsiz oldukları halde iman edenlerin hepsinin babası olsun, böylece onlar da aklanmış sayılsın. ¹²Böylelikle atamız İbrahim, yalnız sünnetli olmakla kalmayan, ama kendisi sünnetsizken sahip olduğu imanın izinden yürüyen sünnetlilerin de babası oldu.

4:9-12 Pavlus büyük bir olasılıkla sünnet konusundaki bu tartışmayı, inanlıları Yahudileştirmeye çalışanların kurtuluş için sünnetin gerekli olduğunu vurgulayanlardan ötürü eklemiştir (çapraz başvuru, Galatyalılar Kitabı ve Elçilerin İşleri 15'deki Yeruşalim Konseyi).

Hahamsal Kutsal Kitap yorumu alanında eğitilmiş olan Pavlus, Yaratılış 15:6 ve Mezmurlar 32:2'de (hem İbranice, hem de Grekçe olarak) aynı FİİL'in yer aldığını biliyordu. Bu da, bu ayetleri tanrıbilimsel amaçlardan ötürü birleştirecekti.

4:9 9'cu ayette yer alan soru yanıt beklemez. Tanrı, Yahudi olmayanlar dahil, bütün insanları imanla kabul eder. Burada yine Yaratılış 15:6 aktarılmıştır. Yahudi ulusunun atası olan İbrahim, sünnet olmadan önce doğru sayılmıştı.

4:10-11 “**imanla aklandığının kanıtı olarak sünnet işareti.**” Tanrı, İbrahim çağrılıp aklandıktan sonra, bir anlaşma işareti olarak ona sünneti verdi (Yaratılış 17:9-14). Esas olarak Ege Adaları'ndan Yunanlılar olan Filistliler hariç Antik Yakın Doğu halklarının hepsi sünnet oluyordu. Onlar için sünnet, çocukluktan erkeklige geçiş töreniydi. Yahudiler'de antlaşmaya dahil olmak gibi dini bir simgeydi ve erkek çocukların doğumundan sekiz gün sonra yapılıyordu. Bu ayette, “işaret” ve “mühür” paralellik gösterir ve her ikisi de İbrahim'in imanıyla ilgilidir. Sünnet, Tanrı'ya imanını kullanan birinin görünür bir işaretiydi.

13'cü ayette “imandan gelen aklanma”da İSMİN -İN HALİ tekrarlanmıştır. Kutsal Tanrı'yla doğru bir konuma girmiş ilan edilmenin anahtarı sünnet değil, imandı.

4:11 “**Öyle ki, sünnetsiz oldukları halde iman edenlerin hepsinin babası olsun, böylece onlar da aklanmış sayılsın.**” Romalılar Kitabı, Galatyalılar Kitabı'ndan sonra yazılmıştı. Pavlus, Yahudiler'in, 1) irksal soylarına (çapraz başvuru Matta 3:9; Yuhanna 8:33,37,39) ve (2) Yahudiler'in Tanrı'nın Musa'yla antlaşmasının (daha sonra yazılıp adına Talmud denilen Sözlü Gelenek ya da ataların töresinin) yorumlarını yerine getirilerine güvenmeleri konularında duyarlıydı. Bu yüzden, İbrahim'i, imanla inananların hepsi için bir örnek olarak kullanmıştı (iman eden sünnetsizlerin Babası, çapraz başvuru Galatyalılar 3:29).

■ “**mühür**” Bkz. Aşağıda yer alan Özel Konu.

ÖZEL KONU: MÜHÜR

Tanrı'nın mühründen Vahiy 9:4 ve 14:1 ve büyük bir olasılıkla 22:4'de söz edilir. İblis'in mühründen 13:16; 14:9; ve 20:4'de söz edilir. Bir mühür şunları göstermenin çok ESKİ bir biçimi olabilir:

1. gerçek (çapraz başvuru Yuhanna 3:33)
2. sahiplik (çapraz başvuru Yuhanna 6:27; II Timoteos 2:19; Vahiy 7:2-3)
3. güvenlik ya da korunma (çapraz başvuru Yaratılış 4:15; Matta 27:66; Romalılar 15:28; II Korintliler 1:22; Efesliler 1:13; 4:30)
4. Tanrı'nın bir armağan vadinin gerçekliğinin bir işareti de olabilir (çapraz başvuru Romalılar 4:11 ve I Korintliler 9:2).

Bu mührün amacı, Tanrı'nın gazabının onları etkilememesi için Tanrı halkının kimler olduğunu belirlemektir. İblis'in mührü, Tanrı'nın gazabının hedefi olan İblis'in halkını tanımlar. Vahiy'de “sıkıntı” (örneğin, thlipsis) her zaman, imanlı olmayanların inanlı olanlara zulmetmesi ve gazap/öfke de (örneğin, orgē ya da thumos), tövbe edip Mesih'e iman etmeleri için her zaman Tanrı'nın yargısının iman etmeyenlerin üzerine inmesidir. Yargının bu olumlu amacı, Yasa'nın Tekrarı 27-28'de yer alan antlaşma lanetleri/bereketlerinde görülebilir. “Diri Tanrı” sözü, YHWH unvanı üzerinde bir kelime oyunudur (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 3:14; Mezmurlar 42:2; 84:2; Matta 16:16). Aynı kelime oyunu, Kutsal Kitap'ta bulunan, “Yaşayan RAB'bin adıyla ant içerim” şeklindeki ant içmelerde de sık sık görülür.

4:12 “**izinde yürüyen**” Bu, askerlerin tek sıra halinde yürümelerini belirten askeri bir terimdi (*stoicheō*) (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 21:24; Galatyalılar 5:25; 6:16; Filipililer 3:16). Pavlus bu ayette iman eden Yahudiler'den söz ediyor (“sünnetlilerin babası”). İbrahim, Tanrı ve vaatlerine iman eden herkesin babasıdır. Burada yer alan

çifte TANIMLIK *tois*'dan ötürü bu ikinci yönün ("izinden yürüyen") sadece bir kerelik imandan değil, imanlı yaşam biçimi kavramına eklemeye bulunuyor olması mümkündür (ORTA [edilgen] GENİŞ ZAMAN ORTACI).

Kurtuluş sadece bir karar ve istemli bir hareket yaptığınız bir an değil, devam eden bir ilişkidir.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 4:13-15

¹³Çünkü İbrahim'e ve soyuna dünyanın mirasçısı olma vaadi Kutsal Yasa yoluyla değil, imandan gelen aklanma yoluyla verildi. ¹⁴Eğer Yasa'ya bağlı olanlar mirasçı olursa, iman boş ve vaat geçersizdir. ¹⁵Yasa, Tanrı'nın gazabına yol açar. Ama yasanın olmadığı yerde yasaya karşı gelmek de söz konusu değildir.

4:13 "İbrahim'e ve soyuna vaat verildi" Tanrı, İbrahim'e "toprak ve soy" vaat etti (çapraz başvuru Yaratılış 12:1-3; 15:1-6; 17:1-8; 22:17-18). ESKİ ANTLAŞMA toprağa odaklıdır (Filistin) ama Yeni Antlaşma "soy"a odaklıdır (İsa Mesih, çapraz başvuru Galatyalılar 3:16,19), ama burada "soy" iman eden insanlardan söz eder (çapraz başvuru Galatyalılar 3:29). Tanrı'nın vaatleri bütün inanlıların imanının temelidir (çapraz başvuru Galatyalılar 3:14,17,18,19, 21, 22,29; 4:28; İbraniler 5:13-18).

■ **"dünyanın mirasçısı olma"** Bu evrensel bildiri Yaratılış 12:3; 18:18; 22:18 ve Mısır'dan Çıkış 19:5-6'nın ışığında çok önemlidir. Tanrı, İbrahim'i bütün insanlığı çağırması için çağırdı (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27; 3:15)! İbrahim ve soyundan gelenlerin bütün dünya için bir vahiy aracısı olmaları gerekiyordu. Bu da, Tanrı'nın yeryüzündeki Egemenliği'nden söz etmenin bir başka yoludur (çapraz başvuru Matta 6:10).

■ **"Kutsal Yasa yoluyla değil"** Musa'nın Yasası daha vahyedilmemişti. Bu söz, Grekçe cümlede önemini dile getirmek için ilk olarak konulmuştu. Bu, insansal çaba ve ilahi lütf arasındaki farkı vurgulayan çok önemli bir noktadır (çapraz başvuru 3:21-31). Lütf, bir kurtuluş yolu olarak Yasa'yı hükümsüz kılar (çapraz başvuru İbraniler 8:7, 13). Bkz. Özel Konu: 13:9'da Pavlus'un Musa'nın Yasası Hakkındaki Görüşleri

4:14 "eğer" Bu, yazarın bakış açısından ya da onun edebi amacı için doğru olduğu varsayılan his BİRİNCİ SINIF bir ŞARTLI CÜMLEdir. Pavlus, mantıklı tartışmasını yapmak için bu şaşırtıcı bildiriye bulunuyordu. Bu etkileyici bir şekilde konuşmakta kullanılan BİRİNCİ SINIF ŞARTLİNIN iyi bir örneğidir. Bu cümlenin doğru olduğuna inanmıyordu ama onun ne kadar mantıksız olduğunu göstermek için söylemişti (çapraz başvuru ayet 2).

Görünen sünnet işaretine sahip olan ırksal Yahudiler'in dünyanın mirasçıları olmaları gerekiyordu ama Tanrı'nın isteği ve sözüne iman edenler mirasçılardır. Gerçek işaret fiziksel sünnet değil, imandır (çapraz başvuru 2:28-29).

■

NASB, NKJV "iman boş"

NRSV "iman geçersiz"

TEV "insanın imanı hiçbir şey ifade etmez"

JB "iman yararsız olur"

Bu, *kenoō*'nun BİTMİŞ EDİLGEN BİLDİRME KİPİ'dir ve "boşaltmak," "temelsiz olmak" hatta "tahrif etmek" anlamına gelen kuvvetli Grekçe FİİLİN sabit durumunu vurgular" (çapraz başvuru I Korintliler 1:17) Bu terim Pavlus tarafından aynı zamanda, I Korintliler 1:17; 9:15; II Korintliler 9:3 ve Filipililer 2:7'de de kullanılmıştı.

■

NASB "vaat geçersizdir"

NKJV "vaat boşunadır"

NRSV "vaat faydasızdır"

TEV "Tanrı'nın vaadi değersizdir"

JB "vaadin hiçbir değeri yoktur"

Bu da bir BİTMİŞ EDİLGEN BİLDİRME KİPİ'dir, "boşaltmak," "feshetmek" "son vermek" ve hatta "yok etmek" anlamına gelen kuvvetli bir Grekçe FİİLİ vurgular. Bu terim, Pavlus tarafından Pavlus in Romalılar 3:3,31; 6:6; 7:2,6; I Korintliler 2:6; 13:8; 15:24,26; II Korintliler 3:7; Galatyalılar 5:4; II Selanikliler 2:8'de de kullanılmıştır. Bu ayette açık bir paralellik vardır. Kurtuluş için iki tane yol yoktur. Yeni lütuf antlaşması işleri temel alan ESKİ antlaşmayı geçersiz ve boş kılmıştır! Bkz. Özel Konu: 3:3'deki Geçersiz ve Boş.

4:15 "Yasa. . .Yasa" Bu terimin ilk kullanımında Grekçe TANIMLIK var ancak ikincisinde yoktur. Grekçe TANIMLIKın varlığı ya da yokluğuna çok fazla dikkat çekmek tehlikeli olduğu halde, bu durumda Pavlus'un bu terimi iki anlamda kullandığını göstermekte yararlı gözükmektedir: (1) Bazı Yahudiler'in kurtuluşları için güvendikleri Musa'nın Yasası ve onun Sözel Gelenekleri ve 2) genel olarak Yasa kavramı. Bu daha geniş anlam, şu ya da bu kültürel etik kurallarına ya da dini törenlere uyan ve performanslarını temel alarak tanrı tarafından kabul edildiklerini düşünen kendini beğenmiş Yahudi olmayanları da içerir.

■ **"Yasa, Tanrı'nın gazabına yol açar."** Bu şaşırtıcı bir bildiridir (çapraz başvuru 3:20; Galatyalılar 3:10-13; Koloseliler 2:14). Musa'nın Yasası hiçbir zaman bir kurtuluş yolu olarak tasarlanmamıştı (çapraz başvuru Galatyalılar 3:23-29). Bu gerçeği anlamak ya da kabul etmek her Yahudi (ya da yasacı) için çok zor olurdu ama Pavlus'un tartışmasının temeli budur. Bkz. 13:9'daki Özel Konu.

■ **"Ama yasanın olmadığı yerde yasaya karşı gelmek de söz konusu değildir."** Tanrı insanları sahip oldukları ışıktan sorumlu tutar. Yahudi olmayanlar, hiçbir zaman duymamış oldukları Musa'nın Yasası tarafından yargılanmayacaklar. Onlar doğal vahiyden ötürü sorumludurlar (çapraz başvuru 1:19-20; 2:14-15).

Bu gerçek, Pavlus'un buradaki tartışmasında bir adım daha ileriye götürülmüştür. Musa'nın Yasası açıkça vahyedilmeden önce Tanrı insanların suçlarını kaydetmiyordu (çapraz başvuru 3:20,25; 4:15; 5:13,20; 7:5,7-8; Elçilerin İşleri 17:30; I Korintliler 15:56).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 4:16-25

¹⁶Bu nedenle vaat, Tanrı'nın lütfuna dayanmak ve İbrahim'in bütün soyu için güvence altına alınmak üzere imana bağlı kılınmıştır. İbrahim'in soyu yalnız Kutsal Yasa'ya bağlı olanlar değil, aynı zamanda İbrahim'in imanına sahip olanlardır. ¹⁷"SENİ BİRÇOK ULUSUN BABASI YAPTIM" diye yazılmış olduğu gibi İbrahim, iman ettiği Tanrı'nın -ölülere yaşam veren, var olmayı buyruğuyla var eden Tanrı'nın- gözünde hepimizin babasıdır. ¹⁸İbrahim umutsuz bir durumdayken birçok ulusun babası olacağına umutla iman etti. "SENİN SOYUN BÖYLE OLACAK" sözüne güveniyordu. ¹⁹Yüz yaşına yaklaşmışken, ölü denebilecek bedenini ve Sara'nın ölü rahmini düşündüğünde imanı zayıflamadı. ²⁰İmansızlık edip Tanrı'nın vaadinden kuşkulandı; tersine, imanı güçlendi ve Tanrı'yı yüceltti. ²¹Tanrı'nın vaadini yerine getirecek güçte olduğuna tümüyle güvendi. ²²Bunun için de AKLANMIŞ SAYILDI. ²³⁻²⁴Aklanmış sayıldı sözü, yalnız onun için değil, aklanmış sayılacak olan bizler -Rabbimiz İsa'yı ölümden diriltten Tanrı'ya iman eden bizler- için de yazıldı. ²⁵İsa suçlarımız için ölüme teslim edildi ve aklanmamız için diriltildi.

4:16 Bu, Pavlus'un 14'cü ayetteki tartışmasının çok güzel bir özetidir: (1) İnsanların imanla karşılık vermeleri gerekir; (2) Tanrı'nın lütuf vaadine; (3) vaadin(Yahudi ve Yahudi olmayanlar olmak üzere) İbrahim'in soyundan gelen ve imanlarını kullanan herkes için kesin olması ve (4) İbrahim'in imanlı olan herkese örnek olması.

■ **"garanti edilmiştir/*güvence altına alınmıştır"** Bkz. Aşağıdaki Özel Konu

ÖZEL KONU: GARANTİ

Bu ÜÇ iması olan Grekçe bebaios terimidir.

1. Kesin, kati, güvenilir olan (çapraz başvuru Romalılar 4:16; II Korintliler 1:7; İbraniler 2:20; 3:6,14; 6:19; II Petrus 1:10,19).
2. bir şeyin güvenilirliğinin gösterildiği ya da belirlendiği süreç (çapraz başvuru Romalılar 15:8; İbraniler 2:2, çapraz başvuru Louw ve Nida, Greek-English Lexicon of the New Testament, Cilt 1, 340,377,670 sayfalar).

3. Papirüslerde yasal garanti için teknik bir terim haline gelmişti (çapraz başvuru Moulton ve Milligan, The Vocabulary of the Greek New Testament, 107-8 sayfalar).
Bu da 14'cü ayetin antitezi olur: Tanrı'nın vaatleri kesindir!

☐ **“bütün. . .bütün”** Bu sözler, (Yahudi ve Yahudi olmayanlar olmak üzere) bütün inanlılardan söz eder.

4:17-23 Pavlus yine, (1) Tanrı'nın lütuf vaatlerini (anlaşmayı) başlatması ve (2) insanlıktan ilk iman ve devam eden iman karşılığı talep edilmesi (anlaşma) önceliğini göstermek için İbrahim'i kullanmıştır. (Bkz. 1:5'deki not.) Antlaşmalarda her zaman iki tarafın da davranışlarıyla ilgilidir.

4:17 “Yazılmış olduğu gibi, ‘SENİ BİRÇOK ULUSUN BABASI YAPTIM’” Bu, Yaratılış 17:5'den bir aktarmadır. Septuagint (LXX) “Yahudi olmayanlar” der. Tanrı her zaman, sadece İbrahim'in değil, bütün Adem oğullarının kurtuluşunu istemiştir (çapraz başvuru Yaratılış 3:15).

Avram'ın yeni ismi olan İbrahim, “kalabalığın Babası” anlamına gelir. Bizler şimdi, buna sadece fiziksel soyun değil, iman soyunun da dahil olduğunu biliyoruz.

☐ **“ölülere yaşam veren”** Metin çerçevesi içinde bu söz, İbrahim ve Sara'nın yenilenen cinsel gücünden söz eder (çapraz başvuru ayet 19).

☐ **“var olmayı buyruğuyla var eden”** Bu sözler metin çerçevesi içinde Sara'nın İshak'a hamile kalmasından söz eder ama aynı zamanda imanın çok önemli bir yönüne de işaret eder (çapraz başvuru İbraniler 11:1).

4:18

NASB “umudunu kesmeyen”

NKJV “umudunu kesmeyip iman eden”

NRSV “umudunu kesmeyip iman eden”

TEV “umut etmek için bir neden olmadığında bile İbrahim iman ve umut etti”

NJB “umut yokmuş gibi görüldüğü halde umut ve iman etti”

“Umut” hakkındaki Özel Konu 12:12'de yer alır. Bu terimin geniş bir semantik alanı vardır. Harold K. Moulton, *The analytical Greek Lexicon Revised*, sayfa 133, birkaç kullanımını listeler:

1. temel anlam, umut (çapraz başvuru Romalılar 5:4; Elçilerin İşleri 24:15)
2. umudun konusu (çapraz başvuru Romalılar 8:24; Galatyalılar 5:5)
3. nedeni ya da kaynağı (çapraz başvuru Koloseliler 1:27; I Timoteos 1:1)
4. güven (çapraz başvuru I Petrus 1:21)
5. bir garantiyle güvenlikte olmak (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 2:26; Romalılar 8:20)

Bu metin çerçevesinde umut iki farklı anlamda kullanılır. İnsansal yetenek ve güç hakkında umut (çapraz başvuru 19-21 ayetler) ve Tanrı'nın vaadine umut (çapraz başvuru ayet 17).

☐

NASB, NKJV “Senin soyun böyle olacak”

NRSV “Senin soyun bu kadar çok olacak”

TEV “soyundan gelenler çok sayıda olacak”

JB “soyundan gelenler yıldızlar kadar olacak”

Yaratılış 15:5'dan olan bu alıntı, Tanrı'nın İbrahim'e bir oğlu olacağı hakkındaki vaadinin kesinliğini vurgular (çapraz başvuru 19-22 ayetler). İshak'ın,

1. vaatten on üç yıl sonra doğduğunu
2. İbrahim'in Sara'yı başka birisine vermeye çalışmasından sonra doğduğunu (iki kez çapraz başvuru Yaratılış 12:10-19; 20:1-7)

3. İbrahim'in Sara'nın Mısırlı cariyesi Hacer'den bir oğlu olduktan sonra doğduğunu (çapraz başvuru Yaratılış 16:1-16)
4. Hem Sara (çapraz başvuru Yaratılış 18:12) hem de İbrahim (çapraz başvuru Yaratılış 17:17) vaade güldükten sonra doğduğunu unutmayın.

Kusursuz imanları yoktu! Tanrı'ya şükürler olsun ki, kurtuluş kusursuz imanı değil, iman edilen şeyin doğruluğunu gerektirir (ESKİ Antlaşma'da Tanrı ve Yeni Antlaşma'da Oğlu).

4:20 İbrahim ilk olarak doğacak çocuğun Sara'dan doğacağı vaadini anlamamıştı. İbrahim'in imanı bile kusursuz değildi. Tanrı, kusursuz olmayan insanları sevdiği için kusursuz olmayan imanı kabul eder ve onunla çalışır!

■ **“İmansızlık edip Tanrı'nın vaadinden kuşkulandı”** Aynı *diakrinō* FİİLİ İsa tarafından Matta 21:21; Markos 11:23'de kullanılmıştır.

Tanrı'nın Sözü'nü sorgulamak için bütün fiziksel nedenler var olduğu halde (çapraz başvuru ayet 19) İbrahim'in imanı azalmak yerine kuvvetlendi.

20'ci ayetteki iki FİİL de GENİŞ ZAMAN EDİLGEN BİLDİRME KİPİdir. EDİLGEN ÇATI, Tanrı'nın etkinliğini gösterir ancak İbrahim'in Tanrı'nın gücünün kendisine enerji vermesine izin vermesi gerekiyordu!

■ **“Tanrı'yı yüceltti”** Bkz. 3:23'deki Özel Konu.

4:21

NASB “tümüyle güvendi”

NKJV, NRSV “tamamen ikna oldu”

TEV “kesinlikle emindi”

NJB “tamamen ikna olmuştu”

Bu, bir şey ya da birisi (çapraz başvuru 4:21; 14:5) konusunda tamamen güvenceye sahip olmayı belirten bir GENİŞ ZAMAN EDİLGEN ORTACIDIR (çapraz başvuru Luka 1:1; Koloseliler 4:12) İSİM, Koloseliler 2:2 ve I Selanikliler 1:5'de tam bir güven hakkında kullanılmıştır. Tanrı'nın isteği, sözü ve gücüne bu güven insanların imanla hareket etmelerini sağlar!

■ **“Tanrı'nın vaadini yerine getirecek güçte olduğuna”** Burada GEÇMİŞ ORTA (edilgen) BİLDİRME KİPİ kullanılmıştır ve bu da bir etkinliğin geçmişte tamamlandığı ve artık var olduğu anlamına gelir. İmanın özü, bir insanın insansal performansa (çapraz başvuru Yeşaya 55:11) değil, Tanrı'nın karakteri ve vaatlerine güvenmesidir (çapraz başvuru 16:25; Efesliler 3:20; Yahuda 24) ki bu da (Yaratılış 12:1-3 ve 15:6, 12-21; Hezekiel 36:22-36'yı yerine getirir.

4:22 Bu, Pavlus'un, Tanrı'nın günahlı insanlara Kendi doğruluğunu verdiği konusundaki tartışmasının en önemli tanrıbilimsel noktası olan Yaratılış 15:6'nın bir imasıdır (çapraz başvuru ayet 3).

4:23-25 Bu ayetler Grekçe'de tek bir cümledir. İlerlemeye dikkat edin:

1. İbrahim için, ayet 23
2. bütün inanlılar için, ayet 24
3. Tanrı'nın İsa'yı ölümden diriltmesiyle, ayet 24
4. İsa bizim günahımız için ölüme teslim edildi (çapraz başvuru Yuhanna 3:16), günahlarımızın bağışlanması için diriltildi (aklanma), ayet 25

4:24 İbrahim'in imanı onun gerçek soyundan gelen herkesin izlemesi için bir örnek haline geldi. İbrahim, Tanrı'ya vaat ettiği oğul ve soyundan gelecekler konusunda iman etti (Bkz. 4:5'deki Özel Konu). Yeni Antlaşma inanlıları, İsa Mesih'in Tanrı'nın düşmüş insanlığa vaatlerinin hepsinin yerine gelişi olduğuna inanır. “Soy” terimi hem tekil, hem de çoğuldur (bir oğul, bir halk).

■ **“Diriltildi”** için Bkz. 8:11'deki not.

4:25 “İsa suçlarımız için ölüme teslim edildi” Bu, “cezalandırılmak üzere teslim etmek” anlamına gelen yasal bir terimdi. Ayet 25, Septuagint’te (LXX) yer alan Yeşaya 53:11-12’den harika bir Mesiholojik bir bildirimdir.

■ **“aklanmamız için diriltildi.”** 25’ci ayetteki iki cümlecik de birbirine paraleldir (aynı EDATLAR vardır ve her ikisi de GENİŞ ZAMAN EDİLGEN BİLDİRME KİPİindedir). “Bizim suçlarımızdan ötürü teslim edildi ve bizim aklanmamız için diriltildi” diyen Frank Stagg’in tercümesi (*Yeni Antlaşma Theology*, sayfa 97) çok iyidir. Bu yorum, Pavlus’un “aklanma” terimini kullanımının (1) adli (yasal) bir konum (2) Tanrı yolunda, Mesih benzerliğinde bir yaşam olmak üzere iki yönünden söz eder! Bkz. 1:17’deki Özel Konu.

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap’ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksinizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Romalılar’ın bu bölümü neden çok önemlidir?
2. Pavlus neden İbrahim ve Davut’u örnek olarak kullanmıştı?
3. Aşağıdaki anahtar sözcükleri, kendi tanımınızı yapmadan, Pavlus’un kullanımına göre tanımlayın:
  - a. “aklanma”
  - b. “sayıldı”
  - c. “iman”
  - d. “vaat”
4. Sünnet Yahudiler için neden bu kadar önemliydi (9-12 ayetler)?
5. 13 ve 16 ayetlerdeki “soy” sözü kimden söz etmektedir?

ROMALILAR 5

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Aklanmanın Sonucu İman 5:1-11	Aklanmanın Sorunlu Sonuçları 5:1-5 Bizim Yerimize Mesih 5:6-11	Üzerinde Zafer Kazanır 5:1-5 5:6-11	Tanrı'yla Doğru Konumda 5:1-5 5:6-11	İman Kurtuluşu Garantiler 5:1-11
Adem ve Mesih 5:12-14 5:15-21	Adem'de Ölüm, Mesih'te Yaşam 15:12-21	Adem ve Mesih; Benzetme ve Kıyas 5:12-14 5:15-17 5:18-21	Adem ve Mesih 5:12-14b 5:14c-17 5:18-19 5:20-21	Adem ve İsa Mesih 5:12-14 5:15-21

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. Vb.

İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. 1-11 ayetler, Grekçe'de bir tek cümledir. Pavlus'un çok önemli, "İmanla Aklanma" (çapraz başvuru 3:21-4:25) kavramını açıklar.
- B. 1-11 ayetlerin olası ana hatları:

1-5 Ayetler	6-8 Ayetler	9-11 Ayetler
Kurtuluşun Yararları Aklanmanın Sübjektif Deneyimleri Aklanma Antropoloji	Kurtuluşun Temeli Aklanmanın Objektif Gerçekleri İlerleyen Kutsallaştırma Teoloji	Kurtuluşun Gelecekteki Kesinliği Aklanmanın Gelecekteki Kesinliği Yüceltilme Kıyamet Bilim

- C. 12-21 ayetler, İsa'nın İkinci Adem olduğu konusundadır (çapraz başvuru I Korintliler 15:21-22, 45-49; Filipililer 2:6-8). Bu, hem bireysel günah ve hem de toplu günah konusundaki tanrıbilimsel kavramı vurgular. Pavlus'un, bedensellik görüşü hahamların öğretisine uygun olduğu halde, insanlığın (ve yaratılışın) Adem'de düşüşünü açması benzersizdir ve hahamlarinkinden farklıdır. Bu görüş, Pavlus'un esin altında, Yeruşalim'de

Gamaliel'in kendisine öğrettiği gerçekleri (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 22:3) kullanıp onlara eklemeye bulunma yeteneğini göstermektedir

Reformcu görüşün özgün günah hakkındaki Müjdesel öğretisi, Augustin ve Kalvin tarafından Yaratılış 3'den geliştirilmiştir. Bu öğretiyi temel olarak, insanların günahlı olarak doğduklarını vurgular (tam ahlak bozukluğu). ESKİ Antlaşma'dan bu konuda kanıt göstermek için sık sık Mezmurlar 51:5; 58:3 ve Eyüp 15:14; 25:4 kullanılır. İnsanların ilerleyen bir biçimde ahlaksal ve ruhsal bakımdan verdikleri kararlar ve geleceklerinden sorumlu oldukları konusundaki diğer tanrıbilimsel görüş ise Pelagiyus ve Arminyus tarafından geliştirilmiştir. Onların görüşlerinin doğruluğu konusunda Yasa'nın Tekrarı 1:39; Yeşaya 7:15; ve Yunus 4:11; Yuhanna 9:41; 15:22,24; Elçilerin İşleri 17:30; Romalılar 4:15'de bazı kanıtlar vardır. Bu tanrıbilimsel görüş, çocukların ahlaksal sorumluluk yaşına gelene dek masum olduklarını bildirir (hahamlar için bu yaş 13 yaş idi ve kızlar için de 12 yaş idi).

Hem içte bulunan kötülüğe meyil ve hem de ahlaksal sorumluluk yaşı doğrudur! Kötülük sadece kolektif değildir, bireysel olarak kişinin içinde de gelişen bir kötülük vardır (örneğin, Tanrı'dan git gide daha çok uzaklaşan bir yaşam gibi). Konu insanlığın kötülüğü değil (çapraz başvuru Yaratılış 6:5,11-12,13; Romalılar 3:9-18,23), bu kötülüğün ne zaman, doğuştan mı, yoksa hayatın daha ileriki dönemlerinde mi ortaya çıkacağıdır?

- D. 12'ci ayetin imaları hakkında birkaç teori ortaya atılmıştır:
1. Bütün insanlar günah işlemeyi seçtikleri için ölür (Pelagiyus)
  2. Adem'in günahı bütün yaratılışı etkiledi ve bu yüzden herkes ölür (18-19 ayetler, Augustin)
  3. gerçek büyük bir olasılıkla özgün günahla isteyerek işlenen günahın bir karışımıdır
- E. Pavlus'un "tıpkı" şeklindeki kıyaslaması 12'ci ayette başlar ve 18'ci ayete kadar bitmez. 13-17 ayetler, Pavlus'un yazılarının özelliklerinden biri olan bir parantez oluşturur.
- F. Pavlus'un 1:18-8:39 ayetlerde müjdeyi sunuşunun bir tek devam eden tartışma olduğunu unutmayın. Parçaları doğru bir şekilde yorumlayıp takdir edebilmek için bütünü görmek gerektir.
- G. Martin Luther, bölüm 5 hakkında, "Kutsal Kitap'ın bütününde bu zaferli metine eşit olabilecek hemen hemen başka hiçbir bölüm yoktur" demiştir.

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 5:1-5

¹Böylece imanla aklandığımız göre, Rabbimiz İsa Mesih sayesinde Tanrı'yla barışmış oluyoruz. ²İçinde bulunduğumuz bu lütfu Mesih aracılığıyla, imanla kavuştuk ve Tanrı'nın yüceliğine erişmek umuduyla övünüyoruz. ³⁻⁴Yalnız bununla değil, sıkıntılarla da övünüyoruz. Çünkü biliyoruz ki, sıkıntı dayanma gücünü, dayanma gücü Tanrı'nın beğenisini, Tanrı'nın beğenisi de umudu yaratır. ⁵Umut düş kırıklığına uğratmaz. Çünkü bize verilen Kutsal Ruh aracılığıyla Tanrı'nın sevgisi yüreklerimize dökülmüştür.

5:1 "böylece" Bu sözcük sık sık, 1) o noktaya kadar yapılmış olan tanrıbilimsel tartışmanın özetini, (2) bu tanrıbilimsel sunumu temel alan sonucu ve (3) yeni bir gerçeğin sunumunu (çapraz başvuru 5:1; 8:1; 12:1) bildirir.

■ **"aklandığımız göre"** Bu bir GENİŞ ZAMAN EDİLGİN ORTACI'dır; Tanrı inanlıları aklamıştır. Bu, vurgu için, Grekçe cümle başına konulmuştur (1-2 ayetler). 1-11 ayetlerde bir zaman sıralaması olduğu görülmektedir: (1) 1-5 ayetler, şu anda lütfu yaşıyoruz; (2) 6-8 ayetler, Mesih'in bizim uğrumuza gerçekleştirdiği bitmiş işi ve (3) 9-11 ayetler gelecekteki kurtuluş umudumuz ve güvencemiz. Bkz. İçeriksel Anlayışlar'da ana hatlar, B.

"Aklanma" (*dikaioō*) teriminin ESKİ Antlaşma'daki anlamı "cetvel" ya da "ölçü kamışı" idi. Mecazi olarak Tanrı'nın Kendisi hakkında kullanılmaya başlandı. Bkz. 1:17'deki Özel Konu: Aklanma. Tanrı'nın karakteri, kutsallığı, yargının tek standardıdır (çapraz başvuru LXX'deki Levililer 24:22 ve tanrıbilimsel olarak Matta 5:48).

İsa'nın bizim günahlarımız için kurban olarak bizim yerimize ölmesinden ötürü, inanlıların Tanrı'nın önünde yasal (adli) bir konumları vardır (Bkz. 5:2'deki not). Bu, inanlının suçsuzluğunu değil, genel af gibi bir durumu ima eder. Birisi cezayı ödemiştir (çapraz başvuru II Korintliler 5:21). İnanlılar bağışlanmış ilan edilmişlerdir (çapraz başvuru 9,10 ayetler).

■ **“imanla”** İman, Tanrı'nın armağanını alan eldir (çapraz başvuru ayet 2; Romalılar 4:1 ve sonraki ayetler). İman, inanlının adanmışlığının ya da kararlılığının derecesine ya da yoğunluğuna değil (çapraz başvuru Matta 17:20), Tanrı'nın karakteri ve vaatlerine odaklanır (çapraz başvuru Efesliler 2:8-9). ESKİ Antlaşma'daki “iman” sözcüğü, birisinin sarsılmayan, sebatkâr bir biçimde duruş biçiminden söz ediyordu. Mecazi olarak sadık ve güvenilir birisinden söz etmek için kullanılır oldu. İman, bizim sadakatimizi ya da güvenilirliğimize değil, Tanrı'ninkine odaklanır Bkz. 4:5'deki Özel Konu: İman

■ **“barışmış oluyoruz”** Grekçe elyazmalarında bu ayet biraz farklıdır. Bu FİİL ya GENİŞ ZAMAN AKTİF DİLEK KİPİndedir (*echōmen*) ya da GENİŞ ZAMAN AKTİF BİLDİRME KİPİndedir (*echomen*). Aynı dilbilgisel belirsizlik 1, 2 & 3 ayetlerde de yer alır. En ESKİ Grekçe elyazmaları DİLEK KİPİni destekler görünmektedir (çapraz başvuru MSS !*, A,B*, C, D). Eğer DİLEK KİPİndeysen, “barışın tadını çıkartmaya devam edelim” ya da “barışın tadını çıkartmayı sürdürün” şeklinde tercüme edilirdi.” Eğer BİLDİRME KİPİnde olsaydı, o zaman da “barışa sahibiz” diye tercüme edilirdi. 1-11 ayetlerin metin çerçevesi, vaaz, teşvik değil, inanlıların Mesih aracılığıyla zaten sahip olduklarının bir bildirisidir. Bu yüzden, FİİL büyük bir olasılıkla GENİŞ ZAMAN AKTİF BİLDİRME KİPİndedir: “Barışmış oluyoruz.” USB4 bu seçeneğe “A” (kesin) derecesi verir. ESKİ Grekçe el yazmalarının birçoğu, bir kişinin metni okuyup birkaç kişinin de onu yazmasıyla üretilmiştir. Birbirine benzer telaffuzu olan sözcükler sık sık karıştırılıyordu. Bu gibi durumlarda, metin çerçevesi ve bazen de yazın stili ve yazarın normalde kullandığı sözcükler tercüme kararlarını daha kolay kılar.

■ **“barış”** Bkz. Aşağıda yer alan Özel Konu.

ÖZEL KONU: BARIŞMA

Bu Grekçe terim özgün olarak, “kırık olan bir şeyi yapıştırmak” anlamına geliyordu (çapraz başvuru Yuhanna 14:27; 16:33; Filipililer 4:7). Yeni Antlaşma barıştan üç şekilde söz eder:

1. Mesih aracılığıyla Tanrı'yla barışımızın objektif bir yönü olarak (çapraz başvuru Koloseliler 1:20)
2. Tanrı'yla doğru bir konumda olmamızın sübjektif bir yönü olarak (çapraz başvuru Yuhanna 14:27; 16:33; Filipililer 4:7)
3. Tanrı'nın Mesih aracılığıyla iman eden Yahudi ve Yahudi olmayanları yeni bir beden olarak birleştirmiş olması (çapraz başvuru Efesliler 2:14-17; Koloseliler 3:15). Tanrı'yla bir kez barışınca, başkalarıyla da barışmamız gerekmektedir! Dikey olan ilişki şimdi yatay da olmalıdır.

Newman ve Nida, A Translator's Handbook on Paul's Letter to the Romans sayfa 92'de “barış” hakkında iyi bir yorum yer almaktadır.

“Hem ESKİ Antlaşma'da ve hem de Yeni Antlaşma'da barış teriminin geniş bir anlamı vardır. Bu sözcük temel olarak, bir insanın hayatının tamamen iyi oluşunu tanımlar. Hatta Yahudiler arasında bir selam formülü olarak da kabul edilmişti. Bu terimin o kadar derin bir anlamı vardı ki, Yahudiler tarafından Mesihsel kurtuluşun bir tanımı olarak da kullanılabilirdi. Bundan ötürü, “Tanrı'yla doğru bir ilişki içinde olmak” şeklindeki terimle neredeyse eş anlamlı olarak kullanıldığı zamanlar vardır. Bu terimin burada, Tanrı'nın insanı Kendisiyle doğru bir konuma koyması temel alınarak, insanla Tanrı arasında kurulan uyumlu ilişkinin bir tanımı olarak kullanıldığı gözükmektedir” (sayfa 92).

■ **“Rabbimiz İsa Mesih sayesinde Tanrı'yla”** Tanrı'yla barışı sağlayan aracı İsa'dır. Tanrı'yla barışın tek yolu İsa'dır (çapraz başvuru Yuhanna 10:7-8; 14:6; Elçilerin İşleri 4:12; I Timoteos 2:5). İsa Mesih unvanındaki terimler için Bkz. 1:4'deki notlar.

5:2 “imanla kavuştuk” Bu GEÇMİŞ ZAMAN AKTİF BİLDİRME KİPİ'dir, geçmişte yerine getirilmiş ve şimdi artık var olan bir etkinlikten söz eder. “Kavuştuk” terimi, “eriştik” “girdik” anlamlarındadır (*prosağōgē*, çapraz başvuru Efesliler 2:18; 3:12). (1) Kraliyetle şahsen tanıştırmak ya da (2) güvenle bir limana getirilmek şeklinde mecazi olarak kullanılmaktadır. Bu söz Grekçe el yazmalarının birinde çeşitlilik gösterir. Bazı ESKİ elyazmaları “imanla” sözünü eklemiştir (çapraz başvuru!*,2, C'nin yanı sıra bazı ESKİ Latin, Vulgate, Aramice ve Koptik elyazmaları). Başka el yazmaları, “imanla” sözüne bir EDAT ekler (çapraz başvuru !1, A, ve bazı Vulgate

elyazmaları). Ancak, yuvarlak majüskül harflerle yazılmış olan B, D, F ve G el yazmaları bunu tamamen çıkartmıştır. Yazıcılar, 5:1 ve 4:16 (iki kez), 19, ve 20'ün paralellliğini doldurmuş gibi gözükmetedir. “İmanla” sözü Pavlus’un sürekli tekrar ettiği bir temadır!

☐ **“Tanrı’nın yüceliğine”** Bu (*charis*) terimi, Tanrı’nın hak edilmemiş, kayıtsız şartsız sevgisi anlamına gelir (çapraz başvuru Efesliler 2:4-9). Bu sevgi, Mesih’in günahlı insanlık uğruna ölümünde açıkça görülebilir (çapraz başvuru ayet 8).

☐ **“içinde bulunduğumuz”** Bu da bir başka GEÇMİŞ ZAMAN AKTİF BİLDİRME KİPİ’dir; harfiyen “içindeyiz ve içinde olmaya devam ediyoruz” anlamına gelir. Bu da inanlıların Mesih’teki tanrıbilimsel konumlarını ve Tanrı’nın egemen oluşu (çapraz başvuru I Korintliler 15:1) ve insanın özgür iradesi (çapraz başvuru Efesliler 6:11, 13,14) olmak üzere tanrıbilimsel paradoksu bir araya getiren imanda kalmaya adanmışlığı yansıtır.

ÖZEL KONU: İÇİNDE BULUNDUĞUMUZ (HİSTĒMI)

Çok görülen bu terim, Yeni Antlaşma’da birkaç tanrıbilimsel anlamda kullanılmıştır:

1. belirlemek
  - a. ESKİ Antlaşma Yasası, Romalılar 3:31
  - b. kişinin kendi doğruluğu, Romalılar 10:3
  - c. Yeni Antlaşma, İbraniler 10:9
  - d. bir suçlama, II Korintliler 13:1
  - e. Tanrı’nın gerçeği, II Timoteos 2:19
2. ruhsal bakımdan karşı koymak
  - a. Şeytan, Efesliler 6:11
  - b. yargı günü, Vahiy 6:17
3. sebat ederek karşı koymak
  - a. askeri mecaz, Efesliler 6:14
  - b. sivil mecaz, Romalılar 14:4
4. gerçekteki konum, Yuhanna 8:44
5. lütuftaki konum
  - a. Romalılar 5:2
  - b. I Korintliler 15:1
  - c. I Petrus 5:12
6. imandaki bir konum
  - a. Romalılar 11:20
  - b. I Korintliler 7:37
  - c. I Korintliler 15:1
  - d. II Korintliler 1:24
7. kibirli bir konum, I Korintliler 10:12

Bu terim hem antlaşmasal lütfu, hem de egemen Tanrı’nın merhametini ve inanlıların onu kabul edip imanla ona sarılmaları gerektiğini dile getirir! Bunların ikisini de Kutsal Kitapsal gerçeklerdir. İkisine de sarılınması gerektir!

☐ **“övünüyoruz”** Bu dilbilgisel form şu şekillerde anlaşılabilir: (1) GEÇMİŞ ZAMAN ORTA (edilgen görünüşlü) BİLDİRME KİPİ, “övünüyoruz” ya da (2) GEÇMİŞ ZAMAN ORTA (edilgen görünüşlü) DİLEK KİPİ, “övünelim.” Bilginler bu seçenekler konusunda görüş ayrılığı içindedir. Eğer 1’ci ayetteki “oluyoruz” sözünü bir BİLDİRME KİPİ olarak kabul edersek o zaman tercüme 3’cü ayetin sonuna kadar tutarlı olur. “Övünme”nin kök sözcüğü “övünme”dir (NRSV, JB). Bkz. 2:17’deki Özel Konu. İnanlılar kendileriyle değil (çapraz başvuru 3:27), Rab’bin kendileri için yaptıklarıyla (çapraz başvuru Yeremya 9:23-24). Aynı Grekçe Kök, 3 ve 11 ayetlerde tekrar edilmiştir.

☐ **“umuduyla”** Pavlus bu terimi birkaç değişik ama birbiriyle bağlantılı anlamda kullanmıştır. Bkz. 4:18’deki not. Sık sık, inanlının imanının mükemmelliğe ermesiyle bağlantılıdır. Bu da yücelik, sonsuz yaşam, nihai kurtuluş,

Mesih'in İkinci Gelişi vb. gibi şeylerle dile getirilir. Mükemmelliğe ermesi kesindir ama zaman ögesi gelecektedir ve bilinmemektedir. Sık sık "iman" ve "sevgiyle" bağlantılanır" (çapraz başvuru I Korintliler 13:13; Galatyalılar 5:5-6; Efesliler 4:2-5; I Selanıkliler 1:3; 5:8). Pavlus'un bu sözü kullanmasının kısmi bir listesi aşağıda görülmektedir:

1. Mesih'in İkinci Gelişi, Galatyalılar 5:5; Efesliler 1:18; Titus 2:13
2. İsa umudumuzdur, I Tim 1:1
3. İnanlının Tanrı'ya sunulması, Koloseliler 1:22-23; I Selanıkliler 2:19
4. Cennette bizi bekleyen umut, Koloseliler 1:5
5. Nihai kurtuluş, I Selanıkliler 4:13
6. Tanrı'nın yüceliği, Romalılar 5:2; II Korintliler 3:12; Koloseliler 1:27
7. Kurtuluşun güvencesi, I Selanıkliler 5:8-9
8. Sonsuz yaşam, Titus 1:2; 3:7
9. Hristiyan olgunluğunun sonuçları, Romalılar 5:2-5
10. Bütün yaratılışın kurtarılması, Romalılar 8:20-22
11. Tanrı'nın bir unvanı, Romalılar 15:13
12. Evlatlığa alınmanın tamamlanması, Romalılar 8:23-25
13. ESKİ Antlaşma'nın Yeni Antlaşma inanlıları için bir kılavuz olması, Romalılar 15:4

■ **"Tanrı'nın yüceliği"** Bu söz, Tanrı'nın kişisel huzuru için kullanılan bir deyimdir. İsa'nın dirildiği gün inanlının imanla Tanrı'nın önündeki doğru konumundan söz eder (çapraz başvuru II Korintliler 5:21). Sık sık tanrıbilimsel bir terim olan "yüceltilme" (çapraz başvuru 9-10 ayetler; 8:30) şeklinde adlandırılır. İnanlılar, İsa'nın benzerliğini paylaşacaktır (çapraz başvuru I Yuhanna 3:2; II Petrus 1:4). Bkz. 3:23'deki Özel Konu: Yücelik

5:3

NASB "yalnız bununla değil"

NKJV "yalnız bununla değil"

NRSV yalnız bununla değil "

TEV –çıkartılmıştır–

NJB "yalnız bununla değil"

Pavlus, bu terimler bileşimini birkaç kez kullanır (çapraz başvuru 5:3,11; 8:23; 9:10, ve II Korintliler 8:19).

■

NASB "sıkıntılarla da övünüyoruz"

NKJV "sıkıntılarla da övünüyoruz"

NRSV "çektığımız acılarla da övünüyoruz"

TEV "sıkıntılarımızla da övünüyoruz"

NJB "sıkıntılarımızla da övünelim"

Eğer dünya İsa'dan nefret ettiyse, O'nun izleyicilerinden de nefret edecektir (çapraz başvuru Matta 10:22; 24:9; Yuhanna 15:18-21). İnsansal bakımdan, İsa çektiği acılarla olgunlaştı (çapraz başvuru İbraniler 5:8). Acı çekmek, Tanrı'nın her inanlı için planı olan doğruluğu oluşturur (çapraz başvuru 8:17-19; Elçilerin İşleri 14:22; Yakup 1:2-4; I Petrus 4:12-19).

■ **"biliyoruz ki"** Bu "*oida*"nın GEÇMİŞ ZAMAN ORTACI'dır. Biçim olarak GENİŞ ZAMAN'dır ama ŞİMDİKİ ZAMAN işlevini görür. İnanlıların acı çekmeyi öğrendikçe müjdenin gerçeklerini anlayışı yaşamı, zulüm zamanlarında bile durumlara bağlı olmayan bir sevinç ve güvenle göğüslemelerine izin verir (çapraz başvuru Filipililer 4:4; I Selanıkliler 5:16,18).

5:3 "sıkıntı" Bkz. Aşağıdaki Özel Konu

ÖZEL KONU: SIKINTILAR

(Thlipsis) terimini Pavlus'un kullanmasıyla Yuhanna'nın kullanması arasında tanrıbilimsel bir ayırım yapılmalıdır:

- I. Pavlus'un kullanımı (İsa'nın kullanımını yansıtır)
  - A. Düşmüş bir dünyadaki sorunlar, acılar ve kötülük
    1. Matta 13:21
    2. Romalılar 5:3
    3. I Korintliler 7:28
    4. II Korintliler 7:4
    5. Efesliler 3:13
  - B. iman etmeyen kişilerin neden olduğu sorunlar, acılar ve kötülük
    1. Romalılar 5:3; 8:35; 12:12
    2. II Korintliler 1:4,8; 6:4; 7:4; 8:2,13
    3. Efesliler 3:13
    4. Filipililer 4:14
    5. I Selanıkliler 1:6
    6. II Selanıkliler 1:4
  - C. sorunlar, acı çekme, zamanın sonundaki kötülükler
    1. Matta 24:21,29
    2. Markos 13:19,24
    3. II Selanıkliler 1:6-9
- II. Yuhanna'nın kullanımı
  - A. Yuhanna, Vahiy'de thlipsis ve orgēya da thumos (gazap) arasında özel bir ayırım yapar. Thlipsis, inanlı olmayanların inanlılara yaptığı şeydir ve orgēda Tanrı'nın inanlı olmayanlara yaptığı şeydir
    1. thlipsis - Vahiy 1:9; 2:9-10,22; 7:14
    2. orgē- Vahiy 6:16-17; 11:18; 16:19; 19:15
    3. thumos - Vahiy 12:12; 14:8,10,19; 15:2,7; 16:1; 18:3
  - B. Yuhanna, bu terimi Müjdesi'nde inanlıların bu dünyada yaşadıkları sorunları yansıtmak için de kullanır. - Yuhanna 16:33.

5:3,4 “dayanma gücü” Bu terim, “gönüllü,” “aktif,” “sebatkâr,” “dayanan” anlamına geliyordu. Bu terim, durumlara karşı olduğu gibi, insanlara karşı da sabırla ilgiliydi. Bkz. 8:25'deki Özel Konu

5:4

NASB “kanıtlanan karakter”

NKJV, NRSV “karakter”

TEV “Tanrı'nın beğenisi”

NJB “sınanmış karakter”

Bu terim, Yaratılış 23:16; I Krallar 10:18; I Tarihler 28:18 ayetlerinin Septuagint çevirisinde metallerin saf ve gerçek olduklarından emin olmak için onların sınanmasından söz eder (çapraz başvuru II Korintliler 2:9; 8:2; 9:13; 13:3; Filipililer 2:22; II Timoteos 2:15; Yakup 1:12). Tanrı'nın sınamaları her zaman kuvvetlendirmek içindir (çapraz başvuru İbraniler 12:10-11)! Bkz2:18'deki Özel Konu: Sınama

5:5 “çünkü Tanrı'nın sevgisi yüreklerimize dökülmüştür” Burada GEÇMİŞ EDİLGEN

BİLDİRME KİPİ kullanılmıştır; harfiyen, “Tanrı'nın sevgisi dökülmüştür ve dökülmeye devam etmektedir” anlamına gelir. Bu FİİL sık sık Kutsal Ruh için kullanılır (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 2:17,18,33; 10:45 ve Titus 3:6), ve Yoel 2:28-29'u yansıtıyor olabilir.

İSMİN –İN HALİNin kullanıldığı söz, “Tanrı’nın sevgisi” dilbilgisel olarak, (1) bizim Tanrı’ya olan sevgimiz; ya da (2) Tanrı’nın bize olan sevgisinden söz ediyor olabilir (çapraz başvuru II Korintliler 5:14). İki numaralı şık, tek bağlamsal seçenektir.

■ **“bize verilen Kutsal Ruh”** Bu bir GENİŞ ZAMAN EDİLGEN ORTACI’dır. EDİLGEN ÇATI, sık sık Tanrı’nın etkinliğini dile getirmek için kullanılır. Bu da inanlıların daha fazla Ruh’a ihtiyaçları olmadığı anlamına gelir. Ya Ruh’a sahiptirler ya da Hristiyan değildirler (çapraz başvuru 8:9). Ruh’un verilmesi Yeni Çağ’ın (çapraz başvuru Yoel 2:28-29) ve Yeni Antlaşma’nın (çapraz başvuru Yeremya 31:31-34; Hezekiel 36:22-32) belirtisiydi.

■ Bu paragrafta Üçlü Birlik’in üç kişinin varlığına dikkat edin.

1. Tanrı, 1,2,5,8,10 ayetler
2. İsa, 1,6,8,9,10 ayetler
3. Ruh, v, 5

Bkz. 8:11’deki Özel Konu: Üçlü Birlik

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 5:6-11

⁶Evet, biz daha çaresizken Mesih belirlenen zamanda tanrısızlar için öldü. ⁷Bir kimse doğru insan için güç ölür, ama iyi insan için belki biri ölmeyi göze alabilir. ⁸Tanrı ise bizi sevdiğini şununla kanıtıyor: Biz daha günahkârken, Mesih bizim için öldü. ⁹Böylece şimdi O’nun kanıyla aklandığımızı göre, O’nun aracılığıyla Tanrı’nın gazabından kurtulacağımız çok daha kesindir. ¹⁰Çünkü biz Tanrı’nın düşmanlarıyken Oğlu’nun ölümü sayesinde O’nunla barıştıksa, barışmış olarak Oğlu’nun yaşamıyla kurtulacağımız çok daha kesindir. ¹¹Yalnız bu kadar da değil, bizi şimdi Tanrı’yla barıştırmış olan Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla, Tanrı’nın kendisiyle de övünüyoruz.

5:6

NASB “biz daha çaresizken”

NKJV “çünkü biz daha kuvvetsizken”

NRSV “çünkü biz daha zayıfken”

TEV “çünkü biz daha çaresizken”

NJB “biz daha çaresizken”

Bu FİİL bir GENİŞ ZAMAN ORTACI olarak kullanılmıştır. Bu, insanlığın düşmüş Ademsel doğasından söz ediyordu. İnsanlar günah karşısında çaresizdir. “Biz” adılı, tanımlayıcı İSİMLER olan ayet 6b’deki “tanrısızlar”ı, ayet 8’deki “günahkârları” ve ayet 10’deki “düşmanlar”ı açıklar ve onlarla paralellik oluşturur. 6 ve 8 ayetler tanrıbilimsel ve yapısal olarak paralellik gösterirler.

■

NASB, NRSV “doğru zamanda”

NKJV “zamanı gelince”

TEV “Tanrı’nın seçtiği zamanda”

JB “Tanrı’nın belirlediği anda”

Bu sözler tarihsel olarak, (1) Roma İmparatorluğu zamanındaki özgürce seyahat imkânı sağlayan barış; (2) kültürlerarası iletişime izin veren Grekçe kullanımı; ve (3) Grek ve Roma tanrılarının bırakılmasının ruhsal bakımdan beklenti dolu ve aç bir dünya oluşturmasından (çapraz başvuru Markos 1:15; Galatyalılar 4:4; Efesliler 1:10; Titus 1:3) söz ediyor olabilirdi. Mesih’in beden alıp insan olması tanrıbilimsel olarak planlanmış, ilahi bir olaydı (çapraz başvuru Luka 22:22; Elçilerin İşleri 2:23; 3:18; 4:28; Efesliler 1:11).

5:6,8,10 “tanrısızlar için öldü” Bu bir GENİŞ ZAMAN AKTİF BİLDİRME KİPİ’dir. İsa’nın yaşamı ve ölümünü tek bir olay olarak görmektedir. “İsa Kendisinin olmayan bir borcu ödedi ve bizim de ödeyemeyeceğimiz kadar büyük bir borcumuz vardı” (çapraz başvuru Galatyalılar 3:13; I Yuhanna 4:10).

Mesih'in ölümü, Pavlus'un yazılarında tekrar tekrar ortaya çıkan bir temadır. Pavlus, İsa'nın bizim yerimizi alarak ölmesinden söz etmek için değişik terimler ve sözler kullanmıştır:

1. “kan” (çapraz başvuru 3:25; 5:9; I Korintliler 11:25,27; Efesliler 1:7; 2:13; Koloseliler 1:20)
2. “Kendisini sundu” (çapraz başvuru Efesliler 5:2,25)
3. “teslim edildi” (çapraz başvuru Romalılar 4:25; 8:32)
4. “kurban” (çapraz başvuru I Korintliler 5:7)
5. “öldü” (çapraz başvuru Romalılar 5:6; 8:34; 14:9,15; I Korintliler 8:11; 15:3; II Korintliler 5:15; Galatyalılar 5:21; I Selanikliler 4:14; 5:10)
6. “çarmıh” (çapraz başvuru I Korintliler 1:17-18; Galatyalılar 5:11; 6:12-14; Efesliler 2:16; Filipililer 2:8; Koloseliler 1:20; 2:14)
7. “çarmıha gerildi” (çapraz başvuru I Korintliler 1:23; 2:2; II Korintliler 13:4; Galatyalılar 3:1)

Bu metin çerçevesindeki *huper* EDATI aşağıdaki anlamlara mı gelir?

1. “bizi” temsil etmek
2. “bizim yerimizi almak,” bizim yerimize

Normalde *huper*'in İSMİN –İN HALİyle kullanımındaki temel anlam “namına” (Louw ve Nida). Bir insana tahakkuk eden bir avantajı dile getirir, *New International Dictionary of New Testament Theology*, cilt 3, sayfa 1196). Ancak, *huper*'de “yerine” manasında bir anti anlam vardır, böylece tanrıbilimsel olarak başkasının yerini alarak onun için sunulan kefareten söz eder (çapraz başvuru Markos 10:45; Yuhanna 11:50; 18:14; II Korintliler 5:14; I Timoteos 2:6). M. J. Harris (NIDOTTE, cilt 3, sayfa 1197), “Ama Pavlus neden hiç ‘Mesih *anti hēmōnöldü*’ demez (I Timoteos 2:6 bunu söylemeye en çok yaklaştığı zamandır–*antlutron huper pantōn*)? Bunun nedeni büyük bir olasılıkla, *anti*'den farklı olarak *huper* edatının aynı anda hem temsil etmeyi ve hem de yerine geçmeyi dile getirebildiğidir” der.

M. R. Vincent, *Word Studies*, cilt 2'de şöyle der:

“Namına anlamına gelen *huper*'in, yerine anlamına gelen *anti*'nin eş değerlisi olup olmadığı çok tartışılır. Klasik zamanlarda yazan yazarlar, her iki sözcüğün de birbirinin yerine kullanıldığı durumları göstermektedir. . Ancak, bu parçanın anlamı o kadar belirsizdir ki, adil bir şekilde kanıt olarak aktarılamaz. Edatın, ölünün *üzerinde* şeklinde yerel bir anlamı olabilir. Bu ayetlerin hiçbiri belirleyici olarak kabul edilemez. En fazla *huper*'in *anti*'nin anlamına çok yakın olduğu söylenilebilir. *Yerine* sözünün daha çok dogmatik temelleri vardır. Ayetlerin büyük bir çoğunluğunda anlam, “uğruna, namına” şeklindedir. Galatyalılar 3:13; Romalılar 14:15; I Petrus 3:18 gibi, özellikle de sözünü ettiğimiz yani Mesih'in ölümüyle ilgili ayetlerde gerçek açıklama, *huper*'in daha belirsiz ve genel bir edatı simgelediği yönündedir: Mesih ... namına ölmüştür; burada kimin namına olduğu belirsiz bırakılmıştır ve başka ayetlerle dengelenerek yorumlanması gerekir. *Yerine* anlamı da dahil edilebilir ama ancak tahmini olarak yapılabilir” (sayfa 692).

5:7 bu ayet insan sevgisini ve 8'ci ayet de Tanrı'nın sevgisini gösterir!

NASB, NKJV,

TEV “doğru insan için”

NRSV “doğru bir kişi için”

JB “iyi bir insan için”

Bu terim, Nuh ve Eyüp'ün doğru ve suçsuz olduğu anlamında kullanılmıştır. Bu kişiler kendi zamanlarının dini taleplerini yerine getirmişlerdi. Bu söz günahsızlık belirtmez. Bkz. 1:17'deki Özel Konu.

5:8 “Tanrı bizi sevdiğini şununla kanıtlıyor” Bu bir, GENİŞ ZAMAN AKTİF BİLDİRME KİPİ (çapraz başvuru 3:5). Baba Oğul'u gönderdi (çapraz başvuru 8:3,32; II Korintliler 5:19). Tanrı'nın sevgisi duygusal değil, etkinlik temelli (çapraz başvuru Yuhanna 3:16; I Yuhanna 4:10) ve süreklidir.

5:9 “çok daha” Bu, Pavlus’un en sevdiği sözlerden biriydi (çapraz başvuru 10,15,17 ayetler). Eğer Tanrı inanlıları daha günahlıyken o kadar çok sevdiyse, onlar artık Kendi çocukları olduğunda onları çok daha sevecektir (çapraz başvuru 5:10; 8:22).

■ **“şimdi aklandığımızı göre”** Bu, aklanmayı Tanrı tarafından gerçekleştirilen bitmiş bir etkinlik olarak vurgulayan GENİŞ ZAMAN EDİLGEN ORTAÇtır. Pavlus, 1’ci ayetin gerçeğini tekrarlamaktadır. Ayrıca “akladı” terimi” (ayet 9) ile “barıştırdı” (10-11 ayetler) terimi arasındaki paralelliğe de dikkat edin.

■ **“Kendi kanıyla”** Bu söz, Mesih’in kurbansal ölümü”nden söz eder (çapraz başvuru 3:5; Markos 10:45; II Korintliler 5:21). Bu kurban, suçlu yaşamın yerine verilen masum bir yaşam kavramı Levililer 1-7’e ve büyük bir olasılıkla Mısır’dan Çıkış 12’ye (Fısıh kuzusu) kadar gider ve Yeşaya 53:4-6’da tanrıbilimsel olarak İsa’ya uyarlanmıştır. İbraniler kitabında Mesihsel bir anlamda geliştirilmiştir. İbraniler aslında ESKİ ve Yeni Antlaşma’yı birçok noktada kıyaslar.

■ **“kurtulacağımız”** Bu bir GELECEK ZAMAN EDİLGEN BİLDİRME KİPİ’dir (çapraz başvuru ayet 10). Bu söz bizim “yüceltilme” adı verilen (çapraz başvuru ayet 2; 8:30, I Yuhanna 3:2) nihai kurtuluşumuzdan söz etmektedir.

Yeni Antlaşma kurtuluşu her FİİL zamanında tanımlar:

1. tamamlanmış bir etkinlik (GENİŞ ZAMAN), Elçilerin İşleri 15:11; Romalılar 8:24; II Timoteos 1:9; Titus 3:5
2. Şimdiki konumla sonuçlanan geçmişteki bir etkinlik (GEÇMİŞ), Efesliler 2:5,8
3. ilerleyen bir süreç (ŞİMDİKİ ZAMAN), I Korintliler 1:18; 15:2; II Korintliler 2:15; I Selanıklılar 4:14; I Petrus 3:21
4. gelecekte yerine gelecek bir olay (GELECEK), Romalılar 5:9,10; 10:9.

Bkz. 10:13’deki Özel Konu. Kurtuluş ilk bir kararla başlar ama bir gün mükemmel bir şekilde tamamlanacak olan bir ilişkiye dönüşür. Bu kavram sık sık üç tanrıbilimsel terimle tanımlanır: “günahın cezasından kurtarılmak” anlamına gelen aklanma; “günahın gücünden kurtarılmak” anlamına gelen kutsallaştırılma ve “günahın varlığından kurtarılmak” anlamına gelen yüceltilme.

Aklanma ve kutsallaştırılmanın inanlıya Mesih’e iman aracılığıyla verilen Tanrı’nın lütfkâr işleri olduğuna dikkat edilmelidir. Ancak Yeni Antlaşma aynı zamanda kutsallaştırılmadan, Mesih benzerliğindeki devam eden bir süreç olarak söz eder. Bu nedenle, tanrıbilimciler, “konumsal kutsallaştırılma” ve “ilerleyen kutsallaştırılma”dan söz eder. Tanrı yolundaki bir yaşamla bağlantılı olan karşılıksız kurtuluşun gizemi de budur!

■ **“Tanrı’nın gazabından”** Burada metin çerçevesi kıyamet bilimle alakalıdır. Kutsal Kitap Tanrı’nın büyük ve hak edilmeyen sevgisinden söz eder ama aynı zamanda Tanrı’nın günah ve asiliğe kesin olarak karşı olduğunu da açıkça bildirir. Tanrı, Mesih aracılığıyla bir kurtuluş ve bağışlanma yolu sağlamıştır ama O’nu ret edenler O’nun gazabı altındadır (çapraz başvuru 1:18-3:20). Bu antropomorfik bir sözdür ama gerçeği yansıtır. “Öfkeli bir Tanrı’nın eline düşmek korkunç bir şeydir” (İbraniler 10:31).

5:10 “eğer” Bu yazarın bakış açısından ya da onun edebi amaçları için doğru olduğu var sayılan BİRİNCİ SINIF bir ŞARTLI CÜMLEdir. Tanrı’nın nihai yaratılışı olan insanlık düşman haline gelmiştir! İnsan (çapraz başvuru Yaratılış 3:5) ve İblis (çapraz başvuru Yeşaya 14:14; Hezekiel 28:2,12-17), bağımsızlık arzusu, kontrol arzusu ve tanrılar olma arzusu olmak üzere aynı sorunlara sahipti.

■ **“Tanrı’yla barıştıksa... barışmış olarak”** B, hem bir GENİŞ ZAMAN EDİLGEN BİLDİRME KİPİ ve hem de GENİŞ ZAMAN EDİLGEN ORTACıdır. “Barışma” FİİLİ özgün olarak, “değiş tokuş etmek” anlamına geliyordu. Tanrı bizim günahımızı İsa’nın doğruluğuyla değiş tokuş etmiştir (çapraz başvuru Yeşaya 53:4-6). Barış yeniden yerine konulmuştur (çapraz başvuru ayet 1)!

■ **“Oğlu’nun ölümü sayesinde”** Bağışlama Müjdesi, (1) Tanrı’nın sevgisini; (2) Mesih’in işini; (3) Ruh’un bizi Kendine çekmesini ve (4) bireyin imanı/tövbekâr yanıtını temel alır. Tanrı’yla doğru bir konumda olmak için başka bir yol yoktur (çapraz başvuru Yuhanna 14:6). Kurtuluş güvencesi, insan performansını değil, Üçlü Birlik

Tanrı'nın karakterini temel alır! Paradoks, insanın kurtuluştan sonraki performansının karşılıksız kurtuluşun bir kanıtı olmasıdır (Çapraz başvuru Yakup ve I Yuhanna).

■ **“kurtulacağımız”** Yeni Antlaşma, kurtuluştan geçmiş, şimdiki zamanda ve gelecek zamanda olmak üzere söz eder. Buradaki gelecek, Mesih'in İkinci Gelişi'nde gerçekleşecek olan nihai, tamamlanmış kurtuluşumuzla ilgilidir. Bkz. ayet 9'daki not ve 10:13'deki Özel Konu.

■ **“yaşamıyla”** Yaşam için kullanılan bu Grekçe terim *zoē*'dir. Yuhanna'nın yazılarında bu terim her zaman diriltilmiş yaşam, sonsuz yaşam ya da Tanrı'nın Egemenliği'ndeki yaşamdan söz eder. Pavlus bu sözü tanrıbilimsel anlamda da kullanmıştır. Bu metin çerçevesinde altı çizilen şey, Tanrı'nın inanlıların bağışlanması için bu kadar yüksek bir bedel ödediğinden ötürü onun etkinliğini kesinlikle devam ettireceğidir.

“Yaşam,” ya (1) İsa'nın dirilişi (çapraz başvuru 8:34; I Korintliler 15); (2) İsa'nın aracılık işi (çapraz başvuru 8:34; İbraniler 7:25; I Yuhanna 2:1) ya da (3) Ruh'un bizim içimizde Mesih'i oluşturmasından (çapraz başvuru Romalılar 8:29; Galatyalılar 4:19) söz ediyor olabilir. Pavlus, İsa'nın yüceltilmiş yaşamının yanı sıra, yeryüzündeki yaşamı ve ölümünün de barışmamızın temeli olduğunu vurgulamıştır.

5:11 “Yalnız bu kadar da değil,” Bkz. ayet 3'deki not

■ **“de övünüyoruz”** Bkz. 5:2'deki not. Bu, “övünme”nin bu metin çerçevesindeki üçüncü kullanımınıdır.

1. yüceliğine erişmek umuduyla övünüyoruz, ayet 2
2. sıkıntılarla övünüyoruz, ayet 3
3. Tanrı'yla barışmakla övünüyoruz, ayet 11

Olumsuz övünme 2:17 ve 23'de görülmektedir!

■ **“bizi barıştırmış olan”** Bu, GENİŞ ZAMAN AKTİF bir BİLDİRME KİPİ, tamamlanmış bir etkinliktir.

İnanlıların Tanrı'yla barışması, ayet 10 ve II Korintliler 5:18-21; Efesliler 2:16-22; Koloseliler 1:19-23'de de ele alınır. Bu metin çerçevesinde, “barıştırmak” “aklanma”nın tanrıbilimsel bir eşanlamıdır.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 5:12-14

¹²Günah bir insan aracılığıyla, ölüm de günah aracılığıyla dünyaya girdi. Böylece ölüm bütün insanlara yayıldı. Çünkü hepsi günah işledi. ¹³Kutsal Yasa'dan önce de dünyada günah vardı; ama yasa olmayınca günahın hesabı tutulmaz. ¹⁴Oysa ölüm Adem'den Musa'ya dek, gelecek Kişi'nin örneği olan Adem'in suçuna benzer bir günah işlememiş olanlar üzerinde de egemendi.

5:12 “Böylece” Romalılar'da stratejik olarak yerleştirilmiş olan birkaç tane “böylece” sözcüğü vardır (çapraz başvuru 5:1; 8:1; 12:1). Yorumsal soru onların neyle alakalı olduklarıdır. Pavlus'un ele aldığı konuyla ilgili olabilirler. Buradaki “böylece” Yaratılış Kitabı'yla ve bu yüzden de büyük bir olasılıkla yine Romalılar 1:18-32'yle ilgilidir.

■ **“günah bir insan aracılığıyla dünyaya girdi”** 12'ci ayetteki üç fiil de GENİŞ ZAMANlıdır. Adem'in günaha düşmesi dünyaya ölümü getirdi (çapraz başvuru I Korintliler 15:22). The Kutsal Kitap, günahın ilk çıkışından pek fazla söz etmez. Günah melekler aleminde de gerçekleşmiştir (çapraz başvuru Yaratılış 3 ve Vahiy 12:7-9). Nasıl ve ne zaman olduğu hakkında kesin bir bilgiye sahip değiliz (çapraz başvuru Yeşaya 14:12-27; Hezekiel 28:12-19; Eyüp 4:18; Matta 25:41; Luka 10:18; Yuhanna 12:31; Vahiy 12:7-9).

Adem'in günahının, (1) belirli bir buyruğa itaatsizlik (çapraz başvuru Yaratılış 2:16-17) ve (2) kendini düşünen gurur (çapraz başvuru Yaratılış 3:5-6) olmak üzere iki yönü vardı. Bu, Romalılar 1:18-32'de başlayan Yaratılış 3'den söz etmeye devam eder. Pavlus'un söylediklerini hahamların düşüncesinden açıkça ayıran günah teolojisidir. Hahamlar Yaratılış 3'e odaklanmıyordu; bunun yerine her insanda iki “niyet” (*yetzer*) olduğunu ileri sürüyorlardı. Hahamların ünlü bir sözü vardı: “Her insanın yüreğinde bir kara, bir de beyaz köpek vardır. En çok hangisini beslerseniz en çok o büyür” derler. Pavlus günahı, kutsal Tanrı'yla yaratılışı arasında en büyük engel olarak görüyordu. Pavlus, sistematik bir tanrıbilimci değildi (çapraz başvuru Yakup Steward'ın Mesih'te bir

Adam anlamına gelen *A Man in Mesih*). Günahın başlangıcı hakkında birkaç kaynak vermişti (1) Adem'in düşüşü, (2) İblissel ayartılma ve (3) devam eden insan isyanı.

Adem'le İsa arasındaki tanrıbilimsel tezat ve paralelliklerde iki olası ima yer almaktadır:

1. Adem gerçek, tarihsel bir kişiydi.
2. İsa gerçek bir insandı.

Bu gerçeklerin ikisi de Kutsal Kitap'ta sahte öğretilere karşı onaylanmıştır. “Bir adam” ya da “kişi” gibi sözcüklerin tekrar edilmesine dikkat edin. Bunlar, bu metin çerçevesinde on bir kez tekrar edilmişlerdir ve Adem ve İsa'dan söz etmenin iki yoludur.

☐ **“günah ölüm aracılığıyla”** Kutsal Kitap, ölümün ÜÇ aşamasını bildirir (1) ruhsal ölüm (çapraz başvuru Yaratılış 2:17; 3:1-7; Efesliler 2:1); (2) fiziksel ölüm (çapraz başvuru Yaratılış 5) ve (3) sonsuz ölüm (çapraz başvuru Vahiy 2:11; 20:6,14; 21:8). Bu ayette sözü edilen, Adem'in insanlığın fiziksel ölümüyle sonuçlanan (çapraz başvuru Yaratılış 5) ruhsal ölümüdür (çapraz başvuru Yaratılış 3:14-19).

☐ **“ölüm bütün insanlara yayıldı”** Bu paragrafın ana hamlesi, günahın evrenselliği (çapraz başvuru 16-19 ayetler; I Korintliler 15:22; Galatyalılar 1:10) ve ölümdür.

☐ **“Çünkü hepsi günah işledi”** Adem'de bütün insanlar toplu olarak günah işlemişlerdir (örneğin, miras alınmış günahlı bir konum ve günahlı bir eğilim.) Bundan ötürü herkes şahsen ve tekrar tekrar günah işlemeyi seçer. Kutsal Kitap, bütün insanların hem toplu hem de bireysel olarak günahkâr olduğunu ısrarla vurgular (çapraz başvuru I Krallar 8:46; II Tarihler 6:36; Mezmurlar 14:1-2; 130:3; 143:2; Süleyman'ın Özdeyişleri 20:9; Vaiz 7:20; Yeşaya 9:17; 53:6; Romalılar 3:9-18,23; 5:18; 11:32; Galatyalılar 3:22; I Yuhanna 1:8-10).

Buna karşın metinsel vurgu(çapraz başvuru 15-19 ayetler), Adem'in bir etkinliğinin ölüme ve İsa'nın bir etkinliğinin yaşama neden olduğudur. Ancak, Tanrı insanlarla ilişkisini öyle yapılandırmıştır ki, insanların verdiği karşılıklar, “kayıplık” ve “aklanma” konusunda önemli ve anlamlıdır. İnsanlar kendi istekleriyle geleceklerini tayin etmeye katkıda bulunur! Ya günah işlemeyi seçmeye devam edebilirler ya da Mesih'i seçebilirler. Bu iki seçimi etkileyemezler ama istekleriyle hangisine ait olduklarını gösterirler! “Çünkü” sözcüğünün tercümesi sık görülür ama anlamı sık sık tartışılır. Pavlus II Korintliler 5:4; Filipililer 3:12; ve 4:10'de *eph' hÇ* sözcüğünü “çünkü” anlamında kullanmıştır. Böylece her insan Tanrı'ya karşı günah ve asiliğe şahsen katılmayı seçer. Bazıları bunu özel vahyi ret ederek yapar ama herkes bunu doğal vahyi ret ederek yapar (çapraz başvuru 1:18-3:20).

5:13-14 Aynı gerçek Romalılar 4:15 ve Elçilerin İşleri 17:30'da öğretilmiştir. Tanrı is adildir. İnsanlar sadece kendilerine açık olan şeylerden sorumludur. Bu ayet doğal vahiyden değil (Mezmurlar 19; Romalılar 1:18-23; 2:11-16), özel olarak özel vahiyden söz etmektedir (ESKİ ANTLAŞMA, İsa, Yeni Antlaşma). NKJV çevirisinin 12'ci ayetin 18-21 ayetlerdeki sonuçtan uzun bir parantezle ayrılmış olarak (çapraz başvuru 13-17 ayetler) gördüğüne dikkat edin.

5:14

NASB, NKJV,

JB “ölüm egemendi”

NRSV “ölüm hüküm sürdü”

TEV “ölüm yönetimdeydi”

Ölüm kral olarak yönetimdeydi (çapraz başvuru 17 ve 21 ayetler). Ölüm ve günahı zalim bir hükümdar olarak kişileştirmek bu ve 6'cı bölüm boyunca devam ettirilmiştir. Ölümün evrensel deneyini, insanlığın evrensel günahını onaylar. 17 ve 21'ci ayetlerde, lütuf kişiselleştirilmiştir. İnsanların önünde (iki ESKİ Antlaşma seçimi olan) ölüm ya da yaşam olmak üzere iki seçim vardır. Sizin hayatınızda hangisi egemen?

☐ **“Adem'in suçuna benzer bir günah işlememiş olanlar üzerinde de egemendi.”** Adem, Tanrı'nın bildirmiş olduğu bir buyruğa karşı gelmişti. Havva bile onun işlediği şekilde günah işlememişti. Havva, ağaç hakkındaki buyruğu doğrudan Tanrı'dan değil, Adem'den öğrenmişti. Adem'den Musa'ya kadar yaşayan insanlar Adem'in asiliğinden etkilenmişlerdi! Kendileri Tanrı'dan gelen kesin bir buyruğa karşı gelmemişlerdi ama bu tanrıbilimsel

çerçevenin kesinlikle bir kısmı olan 1:18-32, onların yaratılıştan beri sahip oldukları ışığa karşı geldiklerini ve asilik/günahlarından ötürü Tanrı'ya karşı sorumlu olduklarını dile getirir. Adem'in günaha yatkınlığı bütün çocuklarına geçmiştir.

NASB, NKJV,

NRSV “gelecek Kişi'nin örneği olan”

TEV “Adem gelecek olan Kişi'nin bir örneğiydi”

JB “Adem gelecek Olan'ın bir örneğiydi”

Bu da, Adem-Mesih tipolojisini (çapraz başvuru I Korintliler 15:21-22,45-49; Filipililer 2:6-8) çok somut bir şekilde dile getirir. Her ikisi de birer dizide birinci olarak, bir ırkın ilki olarak görülürler (çapraz başvuru I Korintliler 15:45-49). Adem, Yeni Antlaşma tarafından ESKİ Antlaşma'dan kesin olarak “örnek” olarak adlandırılan tek kişidir. Bkz. Özel Konu: Form (*Tupos*) at 6:17'deki Öz.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 5:15-17

¹⁵Ne var ki, Tanrı'nın armağanı Adem'in suçu gibi değildir. Çünkü bir kişinin suçu yüzünden birçokları öldüyse, Tanrı'nın lütfu ve bir tek adamın, yani İsa Mesih'in lütfuyla verilen bağış birçokları yararına daha da çoğaldı. ¹⁶Tanrı'nın bağışı o tek adamın günahının sonucu gibi değildir. Tek suçtan sonra verilen yargı mahkûmiyet getirdi; oysa birçok suçtan sonra verilen armağan aklanmayı sağladı. ¹⁷Çünkü ölüm bir tek adamın suçu yüzünden o tek adam aracılığıyla egemenlik sürdüyse, Tanrı'nın bol lütfunu ve aklanma bağışını alanların bir tek adam, yani İsa Mesih sayesinde yaşamda egemenlik sürecekleri çok daha kesindir.

5:15-19 Bu, paralel sözcükleri kullanarak sürdürülen tartışmadır. NASB, NRSV ve TEV, 18'ci ayetin paragrafını ayırır. Ancak UBS4, NKJV ve JB onu bir tek ünite olarak tercüme eder. Her paragrafın bir ana gerçeğinin özgün yazarın niyetini yorumlamanın anahtarı olduğunu unutmayın. 15 & 19 ayetlerdeki “birçokları” sözcüğünün , 12 ve 18 ayetlerdeki “bütün” sözcüğüyle eş anlamlı olduğuna dikkat edin. Bu, Yeşaya 53:11-12 ve ayet 6 için de geçerlidir. Bu terimler temel alınarak (Kalvin'in seçilmişler ve seçilmemişler düşüncesi gibi) tanrıbilimsel ayrımlar yapılmamalıdır!

5:15 “armağanı” Bu metin çerçevesinde *charisma*, 15,16 ayetler (6:23) ve *dorea/dorama*, 15, 16, 17 ayetler (Bkz. 3:24'deki not) olmak üzere iki değişik Grekçe sözcük kullanılmıştır ancak bunlar eş anlamlıdır. Kurtuluş konusundaki Müjde de budur. Kurtuluş, İsa Mesih aracılığıyla Tanrı'dan Mesih'e iman eden herkese gelen karşılıksız bir armağandır (çapraz başvuru 3:24; 6:23; Efesliler 2:8,9)

■ **“eğer”** Bu yazarın bakış açısından ya da onun edebi amaçları için doğru olduğu var sayılan BİRİNCİ SINIF bir ŞARTLI CÜMLEdir. Adem'in günahı bütün insanlara ölüm getirmiştir. Aynı şey 17'ci ayette de paralellik gösterir.

■ **“çoğaldı”** Bkz. 15:13'deki Özel Konu.

5:16 “mahkûmiyet. . .aklanma” Bunların ikisi de adli, yasal terimlerdir. ESKİ Antlaşma sık sık peygamberin mesajını bir mahkeme sahnesi olarak sunmuştur. Pavlus da bu biçimi kullanır (çapraz başvuru Romalılar 8:1, 31-34).

5:17 “eğer” Bu da yazarın bakış açısından ya da onun edebi amaçları için doğru olduğu var sayılan BİRİNCİ SINIF bir başa ŞARTLI CÜMLEdir. Adem'in suçu, bütün insanların ölümüne neden olmuştur.

■ **“alanların... daha da kesindir”** 18-19 ayetler tanrıbilimsel olarak tam olarak dengeli değildir. Bu söz,

Romalılar 1-8'deki bu metin çerçevesinden ayrılıp (herkesin sonunda kurtulacağını söyleyen) evrensellik için kanıt oluşturan bir metin olarak kullanılamaz. İnsanların, Tanrı'nın Mesih'teki sunusunu kabul etmeleri gerektir (ayet 17b). Kurtuluş herkese açıktır ama bireysel olarak kabul edilmelidir (çapraz başvuru Yuhanna 1:12; 3:16; Romalılar 10:9-13).

Adem'in bir asilik etkinliği bütün insanların tamamen asi olmalarına neden oldu. Bir tek günahlı etkinlik çığ gibi büyüdü! Ama Mesih'te bir doğruluk dolu kurban da hem günahın herkesin üzerindeki etkisini sildi, hem de birçok bireysel günahları yok etti. Mesih'in etkinliğinin "daha çok"luğu vurgulanmıştır (çapraz başvuru 9,10,15,17 ayetler). Lütuf çoğalır!

5:17,18 "doğruluk eylemi de bütün insanlara yaşam veren aklanmayı sağladı" İsa, Tanrı'nın düşmüş insanlığın ruhsal ihtiyaçlarını sağlayan armağanıdır (çapraz başvuru I Korintliler 1:30). Bu paralel cümlecikler, (1) günahlı insanlığa Tanrı'nın Mesih'in bitmiş işi aracılığıyla günahlı insanlığa doğru bir konum vermesi ve bunun da "Tanrı yolundaki yaşama" yol açması anlamına gelebilir ya da (2) bu söz "sonsuz yaşamla" eş anlamlıdır. Metin çerçevesi birinci seçeneği destekler. Doğruluk konusunda bir sözcük etüdü için Bkz. 1:17'deki Özel Konu.

ÖZEL KONU: TANRI'NIN EGEMENLİĞİ'NDE HÜKÜM SÜRMEK

Mesih'le hüküm sürme kavramı, "Tanrı'nın Egemenliği" adı verilen daha büyük bir tanrıbilimsel kategoridir. Bu Tanrı'nın İsrail'in gerçek Kralı olduğu düşüncesini taşıyan ESKİ Antlaşma'dan gelen bir kavramdır (çapraz başvuru I Samuel 8:7). Tanrı, Yahuda oymağından gelen biri aracılığıyla (çapraz başvuru Yaratılış 49:10), İşay'ın oymağı ve ailesinden biri aracılığıyla (çapraz başvuru II Samuel 7) simgesel olarak hüküm sürüyordu (I Samuel 8:7; 10:17-19).

İsa, ESKİ Antlaşma'da Mesih'le ilgili peygamberliğin yerine gelişidir. Beden alıp insan olarak Beytlehem'de doğduğunda Tanrı'nın Egemenliği'ni yeryüzüne getirmişti. Tanrı'nın Egemenliği, İsa'nın vaazlerinin merkezi olmuştu. Krallık O'nda tamamen gelmişti (çapraz başvuru Matta: 10:7; 11:12; 12:28; Markos 1:15; Luka 10:9,11; 11:20; 16:16; 17:20-21).

Ancak, Egemenlik aynı zamanda gelecekteydi (gelecekle ilgiliydi). Dünya yüzünde vardı ancak yetkin olarak hüküm sürmüyordu (çapraz başvuru Matta 6:10; 8:11; 16:28; 22:1-14; 26:29; Luka 9:27; 11:2; 13:29; 14:10-24; 22:16,18). İsa yeryüzüne ilk geldiğinde acı çeken hizmetkâr (çapraz başvuru Yeşaya 52:13-53:12); alçakgönüllü biri olarak gelmiştir (çapraz başvuru Zekeriya 9:9) ama kralların Kralı olarak geri dönecektir (çapraz başvuru Matta 2:2; 21:5; 27:11-14). "Hüküm sürme" kavramı da kesinlikle bu "Egemenlik" teolojisinin bir parçasıdır. Tanrı, Egemenliği, İsa'nın izleyicilerine vermiştir (Bkz. Luka 12:32).

Mesih'le birlikte hüküm sürmenin birkaç yönü vardır ve bununla ilgili birkaç soru sorulur:

1. Tanrı'nın inanlılara Mesih aracılığıyla "Egemenliği" vermiş olduğunu söyleyen ayetler "hüküm sürmek"ten mi bahsediyor (çapraz başvuru Matta 5:3,10; Luka 12:32)?
2. İsa'nın ilk öğrencilerine birinci yüzyıl Yahudiliği çerçevesinde söylediği bu sözler bütün inanlılar için geçerli midir (çapraz başvuru Matta 19:28; Luka 22:28-30)?
3. Pavlus'un bu yaşamda hüküm sürmeyi vurgulaması, yukarıdaki ayetlerle tezat mı oluşturur yoksa onları tamamlar mı (çapraz başvuru Romalılar 5:17; I Korintliler 4:8)?
4. Acı çekmekle, hüküm sürmenin ne gibi bir bağlantısı vardır (çapraz başvuru Romalılar 8:17; II Timoteos 2:11-12; I Petrus 4:13; Vahiy 1:9)?
5. Vahiy Kitabı'nın tekrarlanan konusu, yüceltilmiş Mesih'le birlikte hüküm sürmektir. Bu hüküm sürmek şöyle olacaktır:
  - a. yeryüzünde, 5:10
  - b. bin yıllık dönemde, 20:5,6
  - c. sonsuz, 2:26; 3:21; 22:5 ve Daniel 7:14,18,27

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 5:18-21

¹⁸İşte, tek bir suçun bütün insanların mahkûmiyetine yol açtığı gibi, bir doğruluk eylemi de bütün insanlara yaşam veren aklanmayı sağladı. ¹⁹Çünkü bir adamın sözdinlemezliği yüzünden nasıl birçoğu günahkâr kılındıysa, bir adamın söz dinlemesiyle birçoğu da doğru kılınacaktır. ²⁰Kutsal Yasa suç çoğalsın diye araya girdi; ama günahın çoğaldığı yerde Tanrı'nın lütfu daha da çoğaldı. ²¹Öyle ki, günah nasıl ölüm yoluyla egemenlik sürdüyse, Tanrı'nın lütfu da Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla sonsuz yaşam vermek üzere doğrulukla egemenlik sürsün.

5:18

NASB “İşte, bir doğruluk eylemi de bütün insanlara aklanmayı sağladı.”

NKJV “İşte, bir Adam’ın bir doğruluk eylemiyle bütün insanlara karşılıksız armağan geldi.”

NRSV “İşte, bir doğruluk eylemi de bütün insanlara aklanma ve yaşam sağladı.”

TEV “İşte, bir doğruluk eylemi de bütün insanları özgür kıldı ve onlara yaşam verdi”

JB “İşte, bir adamın doğruluk eylemi de bütün insanlara yaşam Verdi ve aklanma sağladı.”

Bu, herkesin kurtulacağını söylemiyor (evrensellik). Bu ayet, Romalılar Kitabı’nın mesajı ve etrafındaki ayet çerçevesinden farklı bir şekilde yorumlanamaz. Bu, İsa’nın yaşamı, ölümü ve dirilişi aracılığıyla bütün insanlara gelen kurtuluş potansiyelinden söz ediyor. İnsanlığın tövbe ve iman aracılığıyla Müjde’nin sunusunu kabul etmesi gerektir (çapraz başvuru Markos 1:15; Elçilerin İşleri 3:16,19; 20:21). Tanrı her zaman inisiyatifi ele alır (çapraz başvuru Yuhanna 6:44,65) ama her bireyin şahsen O’nu kabul etmesini seçmiştir (çapraz başvuru Markos 1:15; Yuhanna 1:12 ve Romalılar 10:9-13). Tanrı’nın sunusu evrenseldir (çapraz başvuru I Timoteos 2:4,6; II Petrus 3:9; I Yuhanna 2:2), ama kötülüğün sırrı insanın O’na “hayır” demesindedir.

“Doğruluk eylemi” ya (1) İsa’nın Baba’nın vahyine itaatle dolu yaşamı, ya da (2) günahlı insanlık uğruna ölümüdür. Bir adamın yaşamı bütün insanları etkilediğinden (Yahudi toplulukçuluğu, çapraz başvuru Yeşu 7), bir tek masum hayat da hepsini etkilemiştir. Bu iki iş paralel olduğu halde eşit değildir. Adem’in günahından herkes etkilenmiştir ama İsa’nın yaşamından herkes sadece potansiyel olarak etkilenmiştir; sadece aklanma armağanını kabul eden inanlılar etkilenir. İsa’nın etkinliği ayrıca iman edip O’nu kabul eden insanların, geçmiş, şimdiki ve gelecekte olmak üzere bütün günahlarını etkiler!

5:18-19 “Çünkü bir adamın sözdinlemezliği yüzünden nasıl birçoğu günahkâr kılındıysa, bir adamın söz dinlemesiyle birçoğu da doğru kılınacaktır.” Bu paralel sözler, “birçok” teriminin sınırlayıcı değil dahil edici olduğunu gösterir. Aynı paralellik, Yeşaya 53:6’daki “hepsi” ve 53:11,12’deki “birçokları”nda da görülür. “Birçok” terimi, Tanrı’nın bütün insanlığa sunduğu kurtuluşu sınırlayacak bir şekilde kullanılamaz (Kalvin’in seçilmişler ve seçilmemişler düşüncesi).

İki FİİL’in de EDİLGEN ÇATI’ya sahip olduğuna dikkat edin. Bunlar Tanrı’nın etkinliğinden söz ederler. İnsanlar, Tanrı’nın karakteriyle bağlantılı olarak günah işlerler ve Tanrı’nın karakterine bağlı olarak aklanırlar.

5:19 “bir adamın sözdinlemezliği... bir adamın söz dinlemesi” Pavlus, ESKİ Antlaşma’nın tanrıbilimsel topluluk düşüncesini kullanıyordu. Bir kişinin etkinliği bütün topluluğu etkilemişti (çapraz başvuru Yeşu 7’de Akan). Adem ve Havva’nın itaatsizliği bütün yaratılışın üzerine Tanrı’nın yargısını indirmişti (çapraz başvuru Yaratılış 3). Bütün yaratılış Adem’in asiliğinin sonuçlarından etkilenmişti (çapraz başvuru 8:18-25). Dünya artık Tanrı’nın yarattığı şekilde değildir. İnsanlar artık Tanrı’nın yarattığı şekilde değildir. Yeryüzündeki her yaşamın sonu ölüm olmuştur (çapraz başvuru Yaratılış 5). Tanrı’nın tasarlamış olduğu dünya şimdi içinde yaşadığımız dünya değildir!

Aynı topluluk düşüncesinin devamı olarak, İsa’nın Golgota’daki bir tek itaat etkinliği, 1) yeni bir çağ, (2) yeni bir halk ve (3) Yeni bir Antlaşma’ya neden olmuştur. Bu temsilci teolojiye, “Adem-Mesih tipolojisi” adı verilir (çapraz başvuru Filipililer 2:6). İsa, ikinci Adem’dir. İsa, düşmüş insanlık için yeni başlangıçtır.

■ “doğru kılındı” Bkz. 1:17’deki Özel Konu.

5:20

NASB “Kutsal Yasa suç çoğalsın diye araya girdi;”

NKJV “Ayrıca Kutsal Yasa suç çoğalsın diye geldi”

NRSV “Ama Yasa geldi ve bunun sonucu olarak suç çoğaldı”

TEV “Yasa suçların çoğalması için getirildi”

JB “Yasa’nın gelişi, düşme fırsatlarını arttırmak içindi”

Yasa’nın amacı hiçbir zaman insanlığı kurtarmak değil, düşmüş insanlığın ihtiyacı ve çaresizliğini göstermek (çapraz başvuru Efesliler 2:1-3) ve böylece onların Mesih’e iman etmesini sağlamaktır (çapraz başvuru 3:20; 4:15; 7:5; Galatyalılar 3:19, 23-26). Yasa iyidir ama insanlık günahlıdır!

■ **“Tanrı’nın lütfu daha da çoğaldı”** Pavlus’un bu bölümde esas vurguladığı şey buydu. Günah korkunç ve yayılan bir şeydir ama lütfü çoğalıp onun ölümcül etkisinden daha kuvvetli olur! Bu, birinci yüzyıldaki yeni kiliseyi teşvik etmenin bir yoluydu. Onlar Mesih’te zafer kazananlardı (çapraz başvuru 5:9-11; 8:31-39; I Yuhanna 5:4). Bu daha çok günah işlemek için bir ruhsat değildir! Bkz. 1:30’daki Özel Konu: Pavlus’un *Huper* Bileşimlerini kullanımı

5:21 Hem “günah” hem de “lütfü” krallar olarak kişiselleştirilmiştir. Günah evrensel ölüm gücüyle hüküm sürüyordu (14, 17 ayetler). Lütfü, Mesih’in tamamlanmış işi ve inanlıların kişisel imanı ve Müjde’yi tövbekâr bir biçimde kabul etmeleri yoluyla Tanrı’nın onlara verdiği aklanma aracılığıyla hüküm sürer.

Hristiyanlar, Tanrı’nın yeni halkı, Mesih’in bedeni olarak Mesih’le birlikte hüküm sürerler (çapraz başvuru 5:17; II Timoteos 2:12; Vahiy 22:5). Bu yeryüzündeki ya da bin yıllık dönemdeki hüküm sürmek olarak görülebilir (çapraz başvuru Vahiy 5:9-10; 20). Kutsal Kitap aynı zamanda, Egemenliğin kutsallara verilmiş olduğunu bildirerek aynı gerçeği dile getirir (çapraz başvuru Matta 5:3,10; Luka 12:32; Efesliler 2:5-6). Bkz. 5:17’deki Özel Konu: Tanrı’nın Egemenliği’nde Hüküm Sürmek

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap’ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksinizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Tanrı’nın “doğruluğu”nu tanımlayın.
2. “Konumsal kutsallaştırılma” ile “ilerleyen sahip oluş” arasındaki tanrıbilimsel fark nedir?
3. Bizler lütufla mı, yoksa imanla mı kurtulduk (çapraz başvuru Efesliler 2:8-9)?
4. Hristiyanlar neden acı çeker?
5. Bizler kurtulduk mu, kurtulmakta mıyız yoksa kurtulacak mıyız?
6. Bizler günah işlediğimiz için mi günahkârlarız yoksa günahkâr olduğumuz için mi günah işleriz?
7. Bu bölümdeki “aklandı” “kurtuldu” “barıştırıldı” terimleri birbirleriyle nasıl bağlantılıdır?
8. Tanrı neden beni binlerce yıl önce yaşamış olan başka bir adamın günahından sorumlu tutuyor (12-21 ayetler)?
9. Eğer Adem’le Musa arasındaki dönemde günahlar günah sayılmıyorduyorsa neden o dönemde yaşayan herkes ölmüştü (13-14 ayetler)?
10. “Hepsi” ve “birçokları” terimleri eşanlamlı mıdır (18-19 ayetler, Is. 53:6, 11-12 ayetler)?

ROMALILAR 6

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Günaha Ölü Ama Mesih'te Diri 6:1-11	Günaha Ölü, Tanrı'ya Diri 6:1-14	Mesih'le Ölüp Dirilmiş 6:1-4 6:5-11	Günaha Ölü Ama Mesih'te Diri 6:1-4 6:5-11	Vaftiz 6:1-7 6:8-11 Kutsallık, Günahın Efendi Olmaması
6:12-14		6:12-14	6:12-14	6:12-14
Doğruluğun Köleleri 6:15-23	Günahın Köleleri Olmaktan Tanrı'nın 6:15-23	Köleleri Olmaya 6:15-19 6:20-23	İki Kölelik Doğruluğa Kölelik 6:15-19 6:20-23	Hristiyan Günaha Kölelikten Özgür Kılınmıştır 6:15-19 Günahın Ödülü ve Kutsallığın Ödülü 6:20-23

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. vb.

İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. 6:1-8:39 bölümler, Hristiyan'ın günahla ilişkisini ele alan bir düşünce birimi (edebi ünite) oluşturur. Bu çok önemli bir konudur çünkü Müjde, Tanrı'nın hak etmediğimiz lütfunu temel alır. Bu lütf bize Mesih aracılığıyla gelir (3:21-5:21) bu yüzden günah inanlıyı nasıl etkiler? Bölüm 6, 1 ve 15 ayetlerdeki iki varsayımsal soruyu temel alır. Ayet 1 5:20'yle bağlantılıdır, ayet 15 ise 6:14'le bağlantılıdır. Birincisi bir yaşam biçimi olarak günahla ilgilidir (ŞİMDİKİ ZAMAN), ikincisi ise günahkâr etkinliklerle ilgilidir (GENİŞ ZAMAN). 1-14 ayetlerin, inanlıların günahın egemenliğinden özgür olduğundan söz ettiği, 15-23 ayetlerin ise inanlıların, daha önce günaha hizmet ettikleri gibi, tamamen ve bütün kalpleriyle Tanrı'ya hizmet etme özgürlüklerini ele aldığı açıktır.
- B. Kutsallaştırma hem,
  1. (kurtuluşta aklanma gibi insanlara sayılan, 3:21-5:21) bir konum, hem de,
  2. devam edip artan bir Mesih benzerliğidir.
    - a. 6:1-8:39 bu gerçeği tanrıbilimsel olarak dile getirir
    - b. 12:1-15:13 bu gerçeği pratik olarak dile getirir (Bkz. Özel Konu at 6:4)

- C. Yorumcular sık sık aklanma ve konumsal kutsallaştırma konularının Kutsal Kitapsal anlamlarını kavramak için onları tanrıbilimsel olarak birbirinden ayırmalıdır. Aslında, ikisi de lütfun aynı anda gerçekleşen işleridir (konumsal, I Korintliler 1:30; 6:11). İkisinin de oluş biçimi aynıdır: Tanrı'nın lütfu, imanla kabul edilen İsa'nın yaşamı ve ölümünde gösterilir (çapraz başvuru Efesliler 2:8-9).
- D. Bu bölüm, Tanrı çocuklarının Mesih'te potansiyel olarak tam olgunluğa erişmesini öğretir (günahsızlık, çapraz başvuru I Yuhanna 3:6,9; 5:18). Bölüm 7 ve I Yuhanna 1:8-2:1, inanlıların günahlilik hallerinin devamının gerçekliğini gösterir.

Pavlus'un bağışlama konusundaki görüşü konusundaki tartışmaların büyük bir kısmı, ahlaksallık konusuyla bağlantılıdır. Yahudiler, yeni iman eden kişilerin Musa'nın Yasası'na uyarak Tanrı yolunda yaşamı sağlamayı istiyorlardı. Bazılarının bunu yaptığı ve Pavlus'un görüşlerini günah işlemek için bir izin olarak kullandıkları itiraf edilmelidir (çapraz başvuru 1,15 ayetler; II Petrus 3:15-16). Pavlus, İsa'nın Tanrı yolunda yürüyen, Mesih benzeri izleyicilerini dışarıdan bir kanunun değil, onların içinde yaşayan Kutsal Ruh'un oluşturacağına inanıyordu. Aslında ESKİ Antlaşma'yla (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 27-28) Yeni Antlaşma arasındaki fark da budur (çapraz başvuru Yeremya 31:31-34; Hezekiel 36:26-27).

- E. Vaftiz, aklanma/kutsallaştırılmanın ruhsal gerçeğinin sadece fiziksel bir gösterimidir. Romalılar'da konumsal kutsallaştırılma (aklanma) ve deneysel kutsallaştırılma (Mesih benzerliği) olmak üzere bu iki doktrin de altı çizilmiştir. O'nunla birlikte gömülmüş olmak (ayet 4) O'nunla birlikte çarmıha gerilmek"le (ayet 6) paraleldir.
- F. Hristiyan'ın hayatında ayartılma ve günahı yenmenin anahtarları şunlardır:
1. Mesih'te kim olduğunuzu bilin. O'nun sizin için neler yaptığını bilin. Günahtan özgürsünüz! Günaha karşı ölüsünüz!
  2. Mesih'teki konumunuzu günlük hayatta karşı karşıya geldiğiniz durumlara uyarlayın.
  3. Bizler tek başımıza değiliz. Efendimiz'e hizmet ve itaat etmemiz gerekmektedir. Bizi Seven'e minnettarlık ve sevgimizden ötürü O'na hizmet ve itaat ederiz!
  4. Hristiyan yaşamı doğaüstü bir hayattır. Kurtuluş gibi, Mesih'te Tanrı'dan bir armağandır. Onu Tanrı başlatır ve onun gücünü Tanrı sağlar. Bizler, hem baştan ve hem de sürekli olarak Tanrı'ya tövbe ve iman içinde olumlu karşılık vermeliyiz.
  5. Günahla oynamayın. Onun ne olduğunu söyleyin. Ona sırtınızı çevirin; ondan kaçın. Kendinizi ayartılabileceğiniz ortamlara koymayın.
  6. Günah, kurtulunabilir bir bağımlılıktır ama ondan kurtulmak zaman, çaba ve irade ister.

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 6:1-7

¹Öyleyse ne diyelim? Lütfu çoğalsın diye günah işlemeye devam mı edelim? ²Kesinlikle hayır! Günah karşısında ölmüş olan bizler artık nasıl günah içinde yaşarız? ³Mesih İsa'ya vaftiz* edildiğimizde, hepimizin O'nun ölümüne vaftiz edildiğimizi bilmez misiniz? ⁴Baba'nın yüceliği sayesinde Mesih nasıl ölümden dirildiyse, biz de yeni bir yaşam sürmek üzere vaftiz yoluyla O'nunla birlikte ölüme gömüldük. ⁵Eğer O'nunkine benzer bir ölümden O'nunla birleştiyseniz, O'nunkine benzer bir dirilişte de O'nunla birleşeceğiz. ⁶Artık günaha kölelik etmeyelim diye, günahlı varlığımızın ortadan kaldırılması için ESKİ yaradılışımızın Mesih'le birlikte çarmıha gerildiğini biliriz. ⁷Çünkü ölmüş kişi günahtan özgür kılınmıştır.

6:1

NASB "Lütfu çoğalsın diye günah işlemeye devam mı edelim?"

NKJV "Lütfu çoğalsın diye günah işlemeye devam mı edelim?"

NRSV "Lütfu çoğalsın diye günah işlemeye devam mı edelim?"

TEV "Tanrı'nın lütfu çoğalsın diye günah işlemeye devam mı edelim?"

JB "Lütfun daha geniş bir alana nüfuz etmesi için günahta kalmamız uygun bir şey midir?"

Bu sözler ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF DİLEK KİPİnde yazılmıştır. “Hristiyanlar’ın ‘günahta kalmaları’ ya da ‘günahı kabul etmeleri’ mi gerekir?” sorusunu sormaktadır. Bu soru 5:20 ayetine bakar. Pavlus, lütfun potansiyel olarak yanlış kullanımıyla başa çıkmak için varsayımsal bir itiraz (bir tartışma tekniği) kullanmaktadır (çapraz başvuru I Yuhanna 3:6,9; 5:18). Tanrı’nın lütfu ve merhameti, asilik dolu bir yaşama izin vermek için tasarlanmamıştır. Pavlus’un Tanrı’nın Mesih aracılığıyla sunduğu lütfuyla karşılıksız kurtuluş armağanı Müjdesi (çapraz başvuru 3:24; 5:15,17; 6:23) yaşam biçimindeki doğruluk hakkında birçok soruları ortaya atmıştır. Karşılıksız bir armağan nasıl ahlaksal doğruluk oluşturur? Aklanma ve kutsallaştırma birbirinden ayrılmamalıdır (çapraz başvuru Matta 7:24-27; Luka 8:21; 11:28; Yuhanna 13:17; Romalılar 2:13; Yakup1:22-25; 2:14-26).

Bu noktada, F. F. Bruce’un Pavlus: Özgür Kılınmış Bir Yürek Elçisi anlamına gelen *Paul: Apostle of the Heart Set Free*’den bir aktarma yapmak istiyorum: “Hristiyanlar’ın vaftizi, ESKİ günahlı varoluşlarıyla, Mesih’teki yeni yaşamları arasında bir sınır oluşturdu: ESKİ düzenin ölümünü işaretliyordu, böylece vaftiz olan bir Hristiyan’ın günah işlemeye devam etmesi, serbest bırakılmış bir kölenin ESKİ sahibine kölelikte devam etmesi ya da dul bir kadının kocasının yasasına tabi olması ” 281-82 sayfalar (çapraz başvuru Romalılar 7:1-6) kadar mantık dışı bir şey olur (çapraz başvuru Romalılar 6:1-4, 15-23)

James S. Stewart, Mesih’teki Bir Adam anlamına gelen *A Man in Mesih* adlı kitabında şöyle yazar: “Elçilerin düşüncesinin bu tarafında *en bilinen örnek pasaj* Romalılar 6’da bulunur. Burada Pavlus, büyük bir gayret ve çabayla, İsa’yla ölümünde birleşmenin günahtan tamamen ve kesin bir ayrılış anlamına geldiği dersini yüreklere ve vicdanlara yerleştirir” 187-88 sayfalar.

6:2 “Kesinlikle hayır” Bu, bir isteği ya da bir duayı bildirmek için kullanılan dilbilgisel bir biçim olan bir DİLEK KİPİdir. Bu, Pavlus’un itiraz edeceğini varsaydığı bir kişiye verdiği yanıtıdır. Pavlus’un, iman etmeyen insanlığın, lütfu yanlış anlayışı ve kötüye kullanması karşısında duyduğu şok ve dehşeti dile getiriyordu (çapraz başvuru 3:4,6).

■ **“Günah karşısında ölmüş olan bizler”** Bu bir GENİŞ ZAMAN AKTİF HABER KİPİdir ve “biz öldük” anlamına gelir. Bu bölümde TEKİL olarak “günah” sözü sık sık sık kullanılır. Adem’den miras aldığımız “günahlı doğa”dan söz ediyorsa benzer (çapraz başvuru Romalılar 5:12-21; I Korintliler 15:21-22). Pavlus ölüm kavramını sık sık, inanlığın İsa’yla olan yeni ilişkisini gösteren bir mecaz olarak kullanır. İnanlılar artık günahın efendiliğine tabi değildir.

■ **“artık nasıl günah içinde yaşarız?”** Bunun harfi tercümesi “yürümek”tir. Bu mecaz, ya iman dolu yaşam biçimimizi (çapraz başvuru Efesliler 4:1; 5:2,15) ya ta günah dolu yaşam biçimimizi vurgulamak için kullanılmıştır (çapraz başvuru ayet 4). İnanlılar, günahta mutlu olamazlar!

6:3-4 “vaftiz yoluyla O’nunla birlikte ölüme gömüldük” Bunların ikisi de GENİŞ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİdir. Bu dilbilgisel biçim, dışarıdan bir şey, burada Ruh, tarafından gerçekleştirilen tamamlanmış bir etkinliği vurguluyordu. Bu metin çerçevesinde ikisi birbirine paraleldir.

ÖZEL KONU: VAFTİZ

Curtis Vaughan’ın Elçilerin İşleri anlamına gelen Acts adlı kitabının 28’ci sayfasında ilginç bir dipnot bulunuyor:

“Vaftiz edilmiş’ anlamına gelen Grekçe sözcük, üçüncü tekil şahıs emir kipindedir, “tövbe et” anlamına gelen sözcük ikinci tekil şahıs emir kipindedir. Daha direkt olan ikinci tekil şahıs buyruğundan, üçüncü tekil şahıstaki daha az direkt olan ‘vaftiz edilmiş’ sözü, Petrus’un tövbe için temel talebini bildirir.”

Bu da, Vaftizci Yahya (çapraz başvuru Matta 3:2) ve İsa’nın (çapraz başvuru Matta 4:17) vaazlerinde en çok vurguladıkları şeylere uygundur. Tövbenin, ruhsal anahtar ve vaftizin de bu ruhsal değişimin dışavurumu olduğu gözükmektedir. Yeni Antlaşma’da vaftiz olmamış inanlı diye bir şey yoktu! İlk kilise için vaftiz, imanın herkesin önünde bildirimiydi. Vaftiz kurtulma mekanizması değil, Mesih’e olan imanı herkesin önünde bildirme fırsatıydı. Pavlus’un ikinci vaazinde tövbeden söz edildiği halde, vaftizden söz etmediği hatırlanmalıdır (çapraz başvuru 3:19; Luka 24:17). Vaftiz, İsa tarafından verilen bir örnekti (çapraz başvuru Matta 3:13-18). Vaftiz, İsa tarafından buyrulmuştu (çapraz başvuru Matta 28:19). Yeni Antlaşma’da modern bir soru olan vaftizin kurtuluş için gerekliliği ele alınmamıştır; bütün inanlıların vaftiz olması beklenir. Ancak kutsal törenlerin mekanik bir şekilde yapılmaması konusunda dikkatli olunmalıdır! Kurtuluş, doğru yer, doğru sözcükler, doğru tören konusu değil, bir iman konusudur!

■ **“Mesih İsa’ya”** *Eis* (içine) sözcüğünün kullanılması, yeni inanlıların Baba, Oğul ve Kutsal Ruh’un adıyla (*eis*) vaftiz edildiği Matta 28:19’daki Büyük Buyruk’la paralellik gösterir. EDAT, I Korintliler 12:13’de inanlıların Kutsal Ruh aracılığıyla Mesih’in bedenine vaftiz oluşunu tanımlamak için de kullanılır. Bu çerçevede *eis*, 11’ci ayetteki (Mesih’te olma) anlamına gelen *en* ile eş anlamlıdır (Mesih’te), ki bu da Pavlus’un inanlılardan söz etmekte kullandığı çok sevdiği bir terimdir. Bu, İSMİN –DE HALİdir İnanlılar Mesih’te yaşar ve hareket ederler; O’nda vardırlar. Bu EDATLAR, bu nihai birleşmişliği, bu paydaşlık alanını, bu asma ve çubukları ilişkisini dile getirir. İnanlılar ölümünde (çapraz başvuru ayet 6; 8:17), dirilişinde (çapraz başvuru ayet 5), O’nun Tanrı’ya itaatkâr hizmetinde ve Egemenliği’nde Mesih’le özdeşirler ve O’na katılırlar!

■ **“O’nunla birlikte ölüme gömüldük.”** Suya batırılarak yapılan vaftiz, ölüm ve gömülmeyi örnekler (çapraz başvuru ayet 5 ve Koloseliler 2:12). İsa vaftizi, Kendi ölümüyle ilgili bir mecaz olarak kullandı (çapraz başvuru Markos 10:38-39; Luka 12:50). Burada vurgulanan vaftiz doktrini değil, Hristiyan’ın Mesih’in ölümü ve gömülmesiyle yeni ve yakın ilişkisidir. İnanlılar, Mesih’in vaftiziyle, O’nun karakteriyle, O’nun sunduğu kurbanla, O’nun misyonuyla özdeşleşirler. Günahın inanlıların üzerinde hiçbir gücü yoktur!

6:4 “vaftiz yoluyla O’nunla birlikte ölüme gömüldük.” Pavlus bu bölümde, bütün yazılarının özelliği olduğu gibi, birçok *sun* (ile) bileşikleri kullanır(örneğin, Efesliler 2:5-6).

1. *sun + thaptō* = birlikte gömülmek, ayet 4; Koloseliler 2:12; ayrıca ayet 8’e de dikkat edin.
2. *sun + stauroō* = birlikte ekilmek, ayet 5
3. *sun + azō* = birlikte var olmak, ayet 8; II Timoteos 2:11 (ayrıca, birlikte ölmek ve birlikte hüküm sürmek de vardır)

■ **“yeni bir yaşam sürmek üzere”** Bu GENİŞ ZAMAN AKTİF DİLEK KİPİdir. Kurtuluşun beklenen sonucu kutsallaştırılmadır. İnanlılar Tanrı’nın Mesih aracılığıyla sunduğu lütfunu bildikleri için, onların yaşamlarının farklı olması gerektir. Yeni yaşamımız bize kurtuluş getirmeyiz, yeni yaşamımız kurtuluşun sonucudur (çapraz başvuru 16, 19 ayetler ve Efesliler 2:8-9,10; Yakup 2:14-26). Bu bir ya o, ya bu, ya iman ya işler sorusu değildir, bunlar birbirini izleyen şeylerdir.

ÖZEL KONU: KUTSALLAŞTIRILMA

Yeni Antlaşma, günahlılar tövbe ve imanla İsa’ya döndüklerinde, onların anında aklanıp kutsallaştırıldıklarını öğretir. Bu onların Mesih’teki yeni konumlarıdır. Mesih’in doğruluğu onlara sayılmıştır (Romalılar 4). Doğru ve kutsal ilan edilirler (Bu Tanrı’nın gerçekleştirdiği yasal bir etkinliktir).

Ama Yeni Antlaşma aynı zamanda inanlıları kutsallığa ya da kutsallaştırılmaya da teşvik eder. Bu hem İsa Mesih’in tamamlamış olduğu işinde tanrıbilimsel bir konumdur, hem de günlük hayatta Mesih benzeri bir tutum ve davranışlara bir çağrıdır. Kurtuluş karşılıksız bir armağan ve her şeye mal olan bir yaşam biçimi olduğu gibi, kutsallaştırılma da öyledir.

İlk Karşılık

Elçilerin İşleri 20:23; 26:18
Romalılar 15:16
I Korintliler 1:2-3; 6:11
II Selanikliler 2:13
İbraniler 2:11; 10:10,14; 13:12
I Petrus 1:1

Devam Eden Bir Mesih Benzerliğidir

Romalılar 6:19
II Korintliler 7:1
I Selanikliler 3:13; 4:3-4,7; 5:23
I Timoteos 2:15
II Timoteos 2:21
İbraniler 12:14
I Petrus 1:15-16

■ **“Mesih diriltildi”** Bu metin çerçevesinde Baba’nın Oğul’un sözlerini ve işlerini kabul edip onaylaması iki büyük olayla dışa vurulmuştur:

1. İsa’nın ölümden diriltilmesi
2. İsa’nın Baba’nın sağına yükseltilmesi

■ **“Baba’nın yüceliği”** “Yücelik” için, Bkz. 3:23’deki Özel Konu. “Baba” için, Bkz. 1:7 Özel Konu.

6:5 “eğer” Bu yazarın bakış açısından ya da onun edebi amaçları için doğru olduğu var sayılan BİRİNCİ SINIF bir ŞARTLI CÜMLEdir. Pavlus okurlarının inanlılar olduğunu varsayıyordu.

■ **“O’nunla birleştiysek”** Bu bir GEÇMİŞ AKTİF HABER KİPİdir ve “birleştik ve birleşmeye devam ediyoruz” ya da “birlikte ekildik ve ekilmeye devam ediyoruz” şeklinde tercüme edilebilirdi. Bu gerçek, tanrıbilimsel olarak Yuhanna 15’deki “kalmak”la karşılaştırılabilir. Eğer inanlılar İsa’nın ölümüyle özdeşleştilerse (çapraz başvuru Galatyalılar 2:19-20; Koloseliler 2:20; 3:3-5), tanrıbilimsel olarak O’nun dirilmiş yaşamıyla da özdeşleşmiş olmaları lazımdır (çapraz başvuru ayet 10).

Vaftizin ölüm mecazı, (1) ESKİ yaşama, ESKİ antlaşmaya öldüğümüzü, (2) Kutsal Ruh’a ve Yeni Antlaşma’ya karşı diri olduğumuzu göstermek içindir. Bu yüzden Hristiyan vaftiz is, ESKİ Antlaşma’nın son peygamberi olan Vaftizci Yahya’nın vaftiziyle aynı değildir. Vaftiz, ilk kilisenin yeni inanlıya imanını herkesin önünde bildirmesi için sunduğu bir fırsattı. En ESKİ vaftiz formülü, aday tarafından “Rab İsa’ya iman ediyorum” şeklinde tekrarlanırdı (çapraz başvuru Romalılar 10:9-13). Herkesin önünde yapılan bu bildiri, daha önce kişinin hayatında gerçekleşen şeyin resmi, törensel bir etkinliğiydi. Vaftiz, bağışlanma, kurtuluş ya da Ruh’un gelmesinin yöntemi değil, insanların herkesin önünde imanlarını bildirme fırsatlarıydı (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 2:38).

Ancak, isteğe bağlı değildi. İsa inanlıların vaftiz olmasını buyurmuş (çapraz başvuru Matta 28:19-20), Kendisi de herkese örnek olarak vaftiz olmuştu (çapraz başvuru Matta 3; Markos 1; Luka 3) ve vaftiz, Elçilerin İşleri’nde elçisel vaazlar ve prosedürlerin bir parçası haline gelmişti.

6:6

NASB “ESKİ yaradılışımızın Mesih’le birlikte çarmıha gerildiğini biliriz”

NKJV “ESKİ yaradılışımızın Mesih’le birlikte çarmıha gerildiğini biliriz”

NRSV “ESKİ yaradılışımızın Mesih’le birlikte çarmıha gerildiğini biliriz”

TEV “Ve şunu biliyoruz ki, ESKİ varlığımız Mesih’le birlikte O’nun çarmıhında öldürülmüştür”

JB “ESKİ kişiliklerimizin Mesih’le birlikte çarmıha gerildiklerinin bilincine varmalıyız”

Bu, “ESKİ benliğimizin bir kerede ve her zaman için Ruh tarafından çarmıha gerildiği” anlamına gelen bir GENİŞ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİdir. Bu gerçek, zaferli Hristiyan yaşamı için çok önemlidir. İnanlılar, günahla yeni ilişkilerinin bilincine varmalıdır (çapraz başvuru Galatyalılar 2:20; 6:14). İnsanlığın ESKİ düşmüş benliği (Ademsel doğası) Mesih’le birlikte ölmüştür (çapraz başvuru ayet 7; Efesliler 4:22 ve Koloseliler 3:9). İnanlılar olarak şimdi Adem’in özgün olarak sahip olduğu şekilde bir seçim hakkına sahibiz.

■

NASB, NKJV “günahlı varlığımızın ortadan kaldırılması için”

NRSV “günahlı varlığımızın ortadan kaldırılması için”

TEV “günahlı benliğin gücü yok edilsin diye”

JB “günahlı benliği yok etmek için”

Pavlus, “benlik” (*soma*) sözcüğünü İSMİN –İN HALİyle birlikte kullanır.

1. Günahlı varlığımız, Romalılar 6:6
2. Ölüme götüren bu beden, Romalılar 7:24
3. Bedenin benliğin, Koloseliler 2:11

Pavlus, bu günah ve asilik çağında fiziksel yaşamdan söz ediyor. İsa’nın yeni diriltiilmiş bedeni, yeni doğruluk çağının bedenidir (çapraz başvuru II Korintliler 5:17). Sorun fiziksellik (Grek felsefesi) değil, günah ve asiliktir. Beden kötü değildir. Hristiyanlık, sonsuzlukta fiziksel bedenin var olacağını onaylar (çapraz başvuru I Korintliler 15). Ancak, fiziksel beden, ayartılma, günah ve benliğin savaş alanıdır.

Bu bir GENİŞ ZAMAN EDİLGEN DİLEK KİPİdir. “Ortadan kaldırılması” sözü, “yok edilmiş” anlamına değil, “etkisiz hale getirilmiş,” “güçsüz hale getirilmiş” ya da “verimsiz hale getirilmiş” anlamına gelir. Bu söz Pavlus’un çok sevdiği bir sözdü, Pavlus bu sözü yirmi beş kereden fazla kullanmıştır.

Bkz. 3:3'deki Özel Konu. Fiziksel bedenimiz ahlaksal bakımdan tarafsızdır, ama aynı zamanda devam eden ruhsal çatışmanın savaş alanıdır (çapraz başvuru 12-13 ayetler; 5:12-21; 12:1-2).

6:7 “Çünkü ölmüş kişi günahattan özgür kılınmıştır.” Bu, “ölmüş olan, günahattan özgür kılınmıştır ve günahattan özgür olmayı sürdürür” anlamına gelen bir GENİŞ ZAMAN AKTİF ORTACI'dır ve GEÇMİŞ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİ'dir. İnanlılar Mesih'te yeni yaratılışlar olduklarından Adem'in düşüşüyle miras aldıkları günaha ve benliğe kölelikten özgür kılınmışlardır ve özgür kılınmaya devam edilmektedirler (çapraz başvuru 7:1-6).

Burada “özgür kılınmış” şeklinde tercüme edilen Grekçe terim, başka yerlerde açılış bölümlerinde “aklanmış” (ASV) olarak tercüme edilmiştir. Bu çerçevede “özgür kılınmış” sözü çok daha büyük anlam taşır (Elçilerin İşleri 13:39'daki kullanılış biçimine benzer).

Bir sözcüğün anlamını sözlüğün ya da daha önceden belirlenmiş teknik bir tanımın değil, metin çerçevesinin belirlediğini unutmayın. Sözcükler ancak cümlelerde ve cümleler de sadece paragraflarda anlamlıdır.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 6:8-11

⁸Mesih'le birlikte ölmüşsek, O'nunla birlikte yaşayacağımıza da inanıyoruz. ⁹Çünkü Mesih'in ölümden dirilmiş olduğunu ve bir daha ölmeyeceğini, ölümün artık O'nun üzerinde egemenlik sürmeyeceğini biliyoruz. ¹⁰O'nun ölümü günaha karşılık ilk ve son ölüm olmuştur. Sürmekte olduğu yaşamı ise Tanrı için sürmektedir. ¹¹Siz de böylece kendinizi günah karşısında ölü, Mesih İsa'da Tanrı karşısında diri sayın.

6:8 “Eğer” Bu yazarın bakış açısından ya da onun edebi amaçları için doğru olduğu var sayılan BİRİNCİ SINIF bir ŞARTLI CÜMLE'dir. İnanlının vaftizi onun Mesih'le birlikte ölümünü örnekler.

■ **“O'nunla birlikte yaşayacağız”** Bu metin çerçevesi, bir “burada ve şimdi” yönelimini talep eder (çapraz başvuru I Yuhanna 1:7) sadece gelecekle ilgili değildir. Ayet 5 ölümünü paylaşmamızdan ve ayet 8 de O'nun yaşamını paylaşmamızdan söz eder. Bu, Kutsal Kitap'ın Tanrı'nın Egemenliği kavramında var olan gerginliğin aynısıdır. Hem burada ve şimdi, hem de gelecektedir. Karşılıksız lütuf günaha izin değil, özdenetim oluşturmalıdır.

6:9 “ölümden dirilmiş olduğunu” Bu bir GENİŞ ZAMAN EDİLGEN ORTACI'dır (Bkz. 6:4, GENİŞ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİ).

Yeni Antlaşma, Üçlü Birlik'in üç kişisinin de İsa'nın dirilişinde aktif olduğunu onaylar: (1) Ruh (çapraz başvuru Romalılar 8:11); (2) Oğul (çapraz başvuru Yuhanna 2:19-22; 10:17-18) ve en sık olarak da (3) Baba (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 2:24,32; 3:15,26; 4:10; 5:30; 10:40; 13:30,33,34,37; 17:31; Romalılar 6:4,9). Baba'nın etkinlikleri O'nun İsa'nın yaşamı, ölümü ve öğretilerini kabul ettiğinin onayıydı. Bu, elçilerin ilk öğretilerinin büyük bir yönünü oluşturuyordu. Bkz. Özel Konu: 1:2'deki *Kerygma*.

■

NASB “ölümün artık O'nun üzerinde egemenlik sürmeyeceğini”

NKJV, NRSV “Ölümün artık O'nun üzerinde egemenliği yoktur”

TEV “ölüm artık O'nun üzerinde hüküm sürmeyecektir”

NJB “Ölümün artık O'nun üzerinde gücü yoktur”

Kurieuō FİİLİ, “sahip,” Efendi,” “koca” ya da “Rab” anlamlarına gelen *kurios* teriminden kaynaklanır. İsa şimdi ölümün üzerinde Efendi'dir (çapraz başvuru Vahiy 1:18). İsa, ölümün gücünü kıran İlk Kişi'dir (çapraz başvuru I Korintliler 15)!

6:10 “O'nun ölümü günaha karşılık ... ölüm olmuştur” İsa günahlı bir dünyada yaşadı ve Kendisi hiç günah işlemediği halde, günahlı dünya O'nu çarmıha gerdi (çapraz başvuru İbraniler 10:10). İsa'nın insanlık uğruna ölümü, Yasa'nın taleplerini ve günahın insanlar üzerinde doğurduğu sonuçları iptal etti (çapraz başvuru Galatyalılar 3:13; Koloseliler 2:13-14).

■ **“ilk ve son”** Pavlus bu çerçevede İsa'nın çarmıha gerilişini vurguluyor. O'nun günah için bir kez ölümü, Kendisini izleyenlerin günaha ölümünü etkiledi.

İbraniler Kitabı da, İsa'nın bir kez sunmuş olduğu kurban ölümünün nihailiğini vurgular. Bir kerede gerçekleşen bu kurtuluş ve bağışlanma sonsuza dek geçerlidir (çapraz başvuru “ilk” [ephapax], 7:27; 9:12; 10:10 ve “ilk ve son” [hapax], 6:4; 9:7,26,27,28; 10:2; 12:26,27). Bu O'nun sunduğu kurban hakkında sık sık kullanılan bir sözdür.

■ **“Sürmekte olduğu yaşamı ise Tanrı için sürmektedir”** Ayet 10a'daki iki GENİŞ ZAMAN, ayet 10b'deki iki ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF HABER KİPİyle kıyaslanır. İnanlılar Mesih'le birlikte ölmüşlerdir; inanlılar Mesih aracılığıyla Tanrı için yaşarlar. Müjde'nin hedefi sadece bağışlanma (aklanma) değil, Tanrı'ya hizmettir (kutsallaştırılmadır). İnanlılar hizmet etmek üzere kurtarılmışlardır.

6:11 “Siz de böylece kendinizi günah karşısında ölü sayın,” Bu ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA (edilgen görünüşlü eylem) EMİR KİPİdir. Bu, inanlılar için devam eden, sürekli bir buyruktur.

Hristiyanlar'ın Mesih'in kendileri için gerçekleştirdiği iş konusundaki bilgileri günlük hayatları için elzemdir. “Sayın” terimi (çapraz başvuru 4:4,9), “dikkatle toplayın ve sonra da bu bilgiye göre hareket edin” anlamına gelen bir muhasebe terimiydi. 1-11 ayetler, kişinin Mesih'teki konumunu kabul etmesini ve 12-13'cü ayetler ise Mesih'le yaşamasını (devam edip ilerleyen kutsallaştırılma) vurgular. Bkz. 4'cü ayetteki Özel Konu.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 6:12-14

¹²Bu nedenle bedeninizin tutkularına uymamak için günahın ölümlü bedenlerinizde egemenlik sürmesine izin vermeyin. ¹³Bedeninizin üyelerini haksızlığa araç ederek günaha sunmayın. Ölümünden dirilenler gibi kendinizi Tanrı'ya adayın; bedeninizin üyelerini doğruluk araçları olarak Tanrı'ya sunun. ¹⁴Günah size egemen olmayacaktır. Çünkü Kutsal Yasa'nın yönetimi altında değil, Tanrı'nın lütfu altındasınız.

6:12 “Günahın ölümlü bedenlerinizde egemenlik sürmesine izin vermeyin” Bu, OLUMSUZ BİR TAKISI olan bir ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF EMİR KİPİdir. Gerçekleşmekte olan bir etkinliği durdurmak anlamına geliyordu. “Egemenlik sürmek” terimi 5:17-21 ve 6:23 ile bağlantılıdır. Pavlus birkaç tanrıbilimsel kavramı, (1) ölümün Kral olarak egemenlik sürmesi (çapraz başvuru 5:14,17; 6:23); (2) lütfun Kral olarak egemenlik sürmesi (çapraz başvuru 5:21); ve (3) günahın Kral olarak hüküm sürmesi (çapraz başvuru 6:12,14) olarak örnekler. Gerçek soru, sizin hayatınızda kimin egemen olduğudur. İnanlının Mesih'te seçme gücü vardır! Birey, yerel kilise ve Tanrı'nın Egemenliği için trajedi, inanlıların lütfu altında olduklarını iddia ederken bile benlik ve günahı seçmesidir!

6:13 “Bedeninizin üyelerini haksızlığa araç ederek günaha sunmayın” OLUMSUZ BİR TAKISI olan bir ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF EMİR KİPİdir. Genelde gerçekleşmekte olan bir etkinliği durdurmak anlamına geliyordu. Bu da inanlıların yaşamlarındaki günah potansiyelini gösterir (çapraz başvuru 7:1ve sonraki ayetler; I Yuhanna 1:8-2:1). Ama inanlının Mesih'le olan ilişkisinde günah gereksinimi ortadan kaldırılmıştır, 1-11 ayetler.

■ **“araçları olarak”** Bu terim, “bir askerinin silahları”ndan söz etmektedir. Fiziksel bedenimiz ayarlanma konusunda savaş alanıdır (çapraz başvuru 12-13 ayetler; 12:1-2; I Korintliler 6:20; Filipililer 1:20). Yaşamlarımız, Müjde'yi herkesin önünde sergiler.

■ **“kendinizi Tanrı'ya sunun”** Bu, kesin bir eyleme çağrı yapan GENİŞ ZAMAN AKTİF EMİR KİPİdir (çapraz başvuru 12:1). İnanlılar, imanla kurtuluşa eriştiklerinde bunu yaparlar ama bütün yaşamları boyunca da yapmaya devam etmeleri gerekmektedir.

Bu ayetteki paralelliğe dikkat edin.

1. aynı FİİL ve ikisi de EMİR KİPİnde
2. savaş mecazları
  - a. haksızlığın silahları
  - b. doğruluğun silahları
3. inanlılar ya bedenlerini günaha, ya da kendilerini Tanrı'ya sunarlar.

Bu ayetin inanlılardan söz ettiğini unutmayın. Seçim ve savaş devam etmektedir!

6:14 “Günah size egemen olmayacaktır.” Bu, bir EMİR KİPİ olarak işlev gören GELECEKLE İLGİLİ AKTİF HABER KİPİdir (çapraz başvuru Mezmurlar 19:13) ve EMİR KİPİ olarak işlev görür: “Günah size egemen olmayacaktır!” Günah, inanlıların efendisi değildir çünkü Mesih’in efendisi değildir (çapraz başvuru ayet 9; Yuhanna 16:33).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 6:15-19

¹⁵Öyleyse ne diyelim? Yasa’nın yönetimi altında değil de, Tanrı’nın lütfu altında olduğumuz için günah mı işleyelim? Kesinlikle hayır! ¹⁶Söz dinleyen köleler gibi kendinizi kime teslim ederseniz, sözünü dinlediğiniz kişinin köleleri olduğunuzu bilmez misiniz? Ya ölüme götüren günahın ya da doğruluğa götüren sözdinlerliğin kölelerisiniz. ¹⁷Ama şükürler olsun Tanrı’ya! ESKİden günahın köleleri olan sizler, adandığınız öğretinin özüne yürekten bağlandınız. ¹⁸Günahtan özgür kılınarak doğruluğun köleleri oldunuz. ¹⁹Doğanızın güçsüzlüğü yüzünden insan ölçülerine göre konuşuyorum. Bedeninizin üyelerini ahlaksızlığa ve kötülük yapmak üzere kötülüğe nasıl köle olarak sundunuzsa, şimdi de bu üyelerinizi kutsal olmak üzere doğruluğa köle olarak sunun.

6:15 Bu ikinci varsayılan soru (tartışma) 6:1’e çok benzer. Her ikisi de Hristiyan’ın günahla olan ilişkisi hakkında farklı soruları yanıtlar. Ayet 1, lütfun günah için izin olarak kullanılamayacağını ele alır, ayet 15 ise Hristiyan’ın günah etkinlikleriyle savaşması, ya da onlara karşı koyması gerektiğini ele alır. İnanlının aynı zamanda, ESKİden günaha istekle hizmet ettiği gibi, şimdi artık aynı şekilde Tanrı’ya hizmet etmesi gerekir (çapraz başvuru 6:14).

NASB, NKJV,

TEV “günah mı işleyelim?”

NRSV “günah mı işleyelim?”

JB “günah işlemekte özgür müyüz?”

Williams ve Phillips çevirileri bunu, 1’ci ayete benzer olarak ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF DİLEK KİPİ olarak GENİŞ ZAMAN AKTİF DİLEK KİPİ şeklinde tercüme etmiştir. Doğru odak bu değildir. (1) KJV, ASV, NIV’deki - “günah mı işleyelim?” , (2) Centenary Çevirisi’ndeki, “Bir günah mı işleyelim?” ve (3) RSV’deki, “günah mı işlemeliyiz?” şeklindeki alternatif çevirilere dikkat edin. Bu soru Grekçe’de vurguludur ve yanıt olarak “evet”i bekler. Bu, Pavlus’un gerçeği bildirirken kullandığı tartışma yöntemi. Bu ayet sahte bir teoloji yansıtır! Pavlus bunu karakteristik bir şekilde “Kesinlikle, hayır!” diyerek yanıtlamıştır. Pavlus’un bildiği Tanrı’nın karşılıksız lütfu Müjdesi radikal ve birçok sahte öğretmen onu yanlış anlamış ve kötüye kullanmıştı.

6:16 Soru bir “evet” yanıtı bekler. İnsanlar bir şeye ya da birisine hizmet ederler. Sizin hayatınızda kim egemen? Günah mı, Tanrı mı? İnsanlar neye itaat ediyorsa ona hizmet etmektedirler (çapraz başvuru Galatyalılar 6:7-8).

6:17 “Ama şükürler olsun Tanrı’ya!” Pavlus sık sık Tanrı’yı över. Yazıları dualarından kaynaklanır ve duaları da Müjde konusundaki bilgisinden kaynaklanır. Bkz. 7:25’deki Özel Konu: Pavlus’un Tanrı’ya Dua, Övgü ve Şükranları.

■ **“olan. . .bağlandınız”** Bu, “olmak” FİİLİNİN GEÇMİŞ ZAMANDA SÜREKLİLİK BİLDİREN HALİdir. Onların geçmişte günahın köleleri olduklarını bildirir. Ardından, asilik durumlarının son bulunduğunu bildiren GENİŞ ZAMANlı bir sözcük onu izler.

■ **“adandığınız öğretinin özüne yürekten bağlandınız.”** Metin çerçevesinde bu, onların her gün Mesih benzerliğiyle sonuçlanması gereken imanla aklanmalarından söz eder. “Öğreti” terimi, elçilerin öğretisi ya da Müjde’yle alakalıdır.

■ **“yürek”** Bkz. 1:24’deki Özel Konu: Yürek

NASB	“adandığımız öğretinin özü”
NKJV	“teslim edildiğiniz öğreti biçimi”
NRSV, NIV	“size emanet edilen öğreti biçimine”
TEV	“aldığımız öğretilerde bulunan gerçek”
NJB	“size tanıtılan öğreti kalıbına”

ÖZEL KONU: ÖZ (TUPOS)

Sorun, çeşitli biçimlerde kullanılan tupos sözcüğüdür.

1. Moulton ve Milligan, Grekçe Yeni Antlaşma'nın Sözcük Dağarcığı anlamına gelen, The Vocabulary of the Greek New Testament, sayfa 645
  - a. kalıp
  - b. plan
  - c. yazma biçimi ya da şekli
  - d. buyruk ya da ferman
  - e. ceza ya da karar
  - f. iyileştiren tanrıya adak olarak insan bedeni modellerini sunmak
  - g. Yasa'nın ilkelerini zorla uygulama anlamında fiil
2. Louw ve Nida, Grekçe-İngilizce Sözlük anlamına gelen Greek-English Lexicon, cilt 2, sayfa 249
  - a. yara (çapraz başvuru Yuhanna 20:25)
  - b. put (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 7:43)
  - c. model (çapraz başvuru İbraniler 8:5)
  - d. örnek (çapraz başvuru I Korintliler 10:6; Filipililer 3:17)
  - e. örnek (çapraz başvuru Romalılar 5:14)
  - f. tür (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 23:25)
  - g. içindekiler (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 23:25)
3. Harold K. Moulton, Analitik Grekçe Sözlük Yeniden Düzenlenmiş anlamına gelen The Analytical Greek Lexicon Revised, sayfa 411
  - a. bir vuruş, bir izlenim, bir işaret (çapraz başvuru Yuhanna 20:25)
  - b. resmetme
  - c. bir görüntü (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 7:43)
  - d. bir formül, plan (çapraz başvuru Romalılar 6:17)
  - e. form, kavram (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 23:25)
  - f. şekil, mevkidaş (çapraz başvuru I Korintliler 10:6)
  - g. beklenen bir şekil, tür (çapraz başvuru Romalılar 5:14; I Korintliler 10:11)
  - h. bir model kalıp (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 7:44; İbraniler 8:5)
  - i. ahlaksal bir kalıp (çapraz başvuru Filipililer 3:17; I Selanikliler 1:7; II Selanikliler 3:9; I Timoteos 4:12; I Petrus 5:3)

Bu metin çerçevesinde, yukarıdaki No. 1 en iyi seçenek olarak gözükmektedir. Müjde'nin hem doktrinsel, hem de yaşam biçimiyle ilgili etkileri vardır. Mesih'teki kurtuluşun karşılıksız armağanı aynı zamanda bizden de Mesih'inkine benzer bir yaşam talep eder!

6:18 “Günahtan özgür kılınarak” Bu bir GENİŞ ZAMAN EDİLGEN ORTACI'dır. Müjde, Mesih'in gerçekleştirmiş olduğu iş sayesinde Ruh aracılığıyla inanlıları özgür kılmıştır. İnanlılar günahın cezasından (aklanma) ve zalimliğinden (kutsallaştırılma, çapraz başvuru 7 ve 22 ayetler) özgür kılınmışlardır.

■ **“doğruluğun köleleri oldunuz”** Bu bir GENİŞ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİdir: “Doğruluğa köle oldunuz.” Bkz. 1:17’deki Özel Konu. İnanlılar Tanrı’ya hizmet etmek için günahattan özgür kılınmışlardır (çapraz başvuru 14,19,22 ayetler; 7:4;8:2)! Karşılıksız lütfun hedefi Tanrı yolundaki bir yaşamdır. Aklanma, kişisel doğruluk için hem yasal bir bildiri ve hem de bir güdüdür. Tanrı başkalarına erişebilmek için bizi kurtarıp değiştirmeyi ister! Lütf bizimle son bulmaz!

6:19 “Doğanızın güçsüzlüğü yüzünden insan ölçülerine göre konuşuyorum.” Pavlus burada Roma’daki inanlılara hitap etmektedir. İşittiği yerel bir sorunu mu ele alıyor (Yahudi inanlılarla Yahudi olmayan inanlılar arasındaki kıskançlık) yoksa bütün inanlılarla ilgili bir gerçeği mi ele alıyor? Pavlus bu sözü Galatyalılar 3:15’de ele aldığı gibi, daha önce de Romalılar 3:5 ele almıştı.

Ayet 19, is paralel to ayet 16’yla paralellik içindedir. Pavlus tanrıbilimsel konularını vurgu için tekrarlar.

Bazıları bu sözün Pavlus’un köle mecazı için özrü anlamına geldiğini söyler. Ancak, “doğanızın güçsüzlüğü yüzünden” sözü bu yoruma uymaz. Kölelik, birinci yüzyıl toplumunda, özellikle de Roma’da kötü bir şey olarak görülüyordu. Sadece o zamanın kültürünün bir parçasıydı.

■ **“benlik”** Bkz. 1:3’deki Özel Konu.

■ **“kutsal olmak üzere”** Aklanmanın hedefi kutsallaştırılmaktır (çapraz başvuru ayet 22). Yeni Antlaşma bu terimi kurtuluşla ilgili olan iki teolojik anlamda kullanmıştır: (1) Konumsal kutsallaştırma. Bu Tanrı’nın bir armağanıdır (objektif yön). Kurtuluştaki, Mesih’e iman aracılığıyla aklanmayla birlikte verilir (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 26:18; I Korintliler 1:2; 6:11; Efesliler 5:26-27; I Selanikliler 5:23; II Selanikliler 2:13; İbraniler 10:10; 13:12; I Petrus 1:2). (2) İlerleyen kutsallaştırma. Bu da Tanrı’nın Kutsal Ruh aracılığıyla gerçekleştirdiği işidir. Bu iş aracılığıyla inanlının yaşamı, Mesih’in benzerliğine ve olgunluğuna dönüştürülür (sübjektif yön, çapraz başvuru II Korintliler 7:1; I Selanikliler 4:3,7; I Timoteos 2:15; II Timoteos 2:21; İbraniler 12:10,14). Bkz. 6:4’deki Özel Konu: Kutsallaştırılma

Bu hem bir armağan, hem de bir buyruktur! Bir konum (objektif) ve bir etkinliktir (sübjektif)! Bir HABER KİPİdir (bir bildiri) ve bir EMİR KİPİdir (bir buyruk)! Başlangıçta gelir ama sona kadar olgunlaşmaz (çapraz başvuru Filipililer 1:6; 2:12-13).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 6:20-23

²⁰Sizler günahın kölesiyken doğruluktan özgürdünüz. ²¹Şimdi utandığınız şeylerden o zaman ne kazancınız oldu? Onların sonucu ölümdür. ²²Ama şimdi günahattan özgür kılınp Tanrı’nın kulları olduğunuza göre, kazancınız kutsallaşma ve bunun sonucu olan sonsuz yaşamdır. ²³Çünkü günahın ücreti ölüm, Tanrı’nın armağanı ise Rabbimiz Mesih İsa’da sonsuz yaşamdır.

6:20-21 Bu ayetler, 18 ve 19 ayetlerin söylediklerinin aksini bildirir. İnanlılar sadece bir tek Efendi’ye hizmet edebilirler (çapraz başvuru Luka 16:13).

6:22-23 Bu ayetler, hizmet edilen kişi tarafından ödenen ücretlerin mantıklı ilerlemesini oluşturur. Günah ve inanlı konusundaki bu tartışmanın lütf odaklanarak son bulmasından ötürü Tanrı’ya şükürler olsun! Birincisi bizim işbirliğimiz aracılığıyla kurtuluş armağanıdır ve bundan sonra Hristiyan yaşamı armağanı da bizim işbirliğimizle gerçekleşir. Her ikisi de iman ve tövbe aracılığıyla alınan armağanlardır.

6:22 “kazancınız kutsallaşma ve bunun sonucu olan sonsuz yaşamdır” “Kazancınız” terimi, harfiyen 21’ci ayette kullanılan “meyve” sözcüğüdür. Ama 22’ci ayette, Tanrı’ya hizmet etmenin sonuçlarını ele alınır. Anında gerçekleşen yarar, inanlının Mesih benzerliğidir. Nihai yarar, sonsuza dek O’nunla birlikte olmak ve O’nun gibi olmaktır (çapraz başvuru I Yuhanna 3:2). Eğer derhal gerçekleşen bir sonuç olmazsa, (değişmiş yaşam, çapraz başvuru Yakup 2) nihai sonuç mantıklı bir şekilde sorgulanabilir (sonsuz life, çapraz başvuru Matta 7). “Meyve olmazsa kök de yoktur!”

6:23 Bu, bölümün tamamının özetidir. Pavlus seçeneği siyah ve beyaz olarak birbirinden gayet açık bir şekilde ayırmıştır. Seçim bize aittir: Ya günah ve ölümü, ya da Mesih aracılığıyla karşılıksız lütfu ve sonsuz yaşamı

sececeğiz. Bu, ESKİ Antlaşma bilgelik edebiyatının (Mezmurlar 1; Süleyman'ın Özdeyişleri 4; 10-19; Matta 7:13-14) sunduğu “iki yol”a çok benzer.

■ **“günahın ücreti ölüm”** Günah, bir ücret ödeyen (1) bir köle sahibi, (2) bir askeri general ya da (3) bir kral olarak kişileştirilmiştir (çapraz başvuru 3:9; 5:21; 6:9,14,17).

■ **“Tanrı'nın armağanı ise ... sonsuz yaşamdır”** “Karşılıksız armağan” (*charisma*) olarak tercüme edilen bu sözcük lütuf sözcüğünün köküdür (*charis*, çapraz başvuru 3:24; 5:15, 16, 17; Efesliler 2:8-9). Bkz. 3:24'deki not.

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. İyi işlerin kurtuluşla nasıl bir bağlantısı vardır (çapraz başvuru Efesliler 2:8-9,10)?
2. İnanlının yaşamında devam eden günah kurtuluşla nasıl bağlantılıdır (çapraz başvuru I Yuhanna 3:6,9)?
3. Bu bölüm “günahsız kusursuzluğu” öğretiyor mu?”
4. 6'cı bölüm, 5 ve 7'ci bölümlerle nasıl bağlantılı?
5. Burada neden vaftiz ele alınmıştır?
6. Hristiyanlar ESKİ doğalarını korurlar mı? Neden?
7. 1-14 ayetlere hakim olan ŞİMDİKİ ZAMAN ve 15-23 ayetlere hakim olan GENİŞ ZAMAN fiilleri neleri belirtmektedir?

ROMALILAR 7

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Bir Evlilik Benzetmesi	Yasa'dan Özgür Kılınma	Bir Evlilik Benzetmesi	Evlilikten Bir Örnek	Hristiyan Yasa Tarafından Bağlı Değildir
7:1-6	7:1-6	7:1-3 7:4-6	7:1-6	7:1-6
İçimizde Yaşayan Günah Sorunu	Günahın Yasa'daki Avantajı	Yasa ve Günah	Yasası ve Yasa'nın	İşlevi Olarak Günah
7:7-12	7:7-12	7:7-12	7:7-11	7:7-8 7:9-11
	Yasa Günahtan Kurtaramaz		7:12-13	7:12-13
7:13-25	7:13-25	7:13 İçsel Çatışma 7:14-20 7:21-25a 7:25b	İnsanın İçindeki Çatışma 7:14-20 7:21-25a 7:25b	Ödül, Çatışma 7:14-20 7:21-23 7:24-25a 7:25b 7:25b

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. vb.

İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR ON AYETLER 1-6

A. Bölüm 7, (1) bölüm 6'nın, özellikle de 12-14 ayetlerin ışığında yorumlanmalıdır (ayrıca 3:20,21-31; 4:13-16; 5:20), ancak, (2) 9-11 bölümlerde görülen, Roma kilisesinde Yahudi olmayan inanlılarla imanlı Yahudiler arasındaki gerginlikle de bağlantılı olmalıdır. Sorunun tam olarak ne olduğu bilinmemektedir ancak aşağıdakiler olabilir:

1. Musa'nın Yasası'nı temel alan yasacılık,
2. İnanlıları Yahudileştirmeye çalışanların ilk önce Musa, sonra Mesih şeklindeki vurgulaması,
3. Müjde'nin Yahudiler için nasıl geçerli olduğu konusunda yanlış anlama
4. ESKİ ve Yeni Antlaşmalar arasındaki ilişki konusunda yanlış anlama.

5. İmparator'un Roma'daki bütün Yahudi törenlerine son veren buyruğundan ötürü, Yahudi önderlerin yerine Yahudi olmayan önderlerin geçmesinden kaynaklanan kıskançlık. Birçok inanlı Yahudi de Roma'dan ayrılmış olabilirdi.
- B. Romalılar 7:1-6, bölüm 6'da Hristiyan'ın ESKİ yaşamıyla ilişkisi konusundaki mecazi dili devam ettirir. Burada kullanılan mecazlar şunlardır:
1. ölüm ve kölelikten özgür kılınıp başka bir Efendi'ye ait olmak (bölüm 6)
  2. ölüm ve evlilik sorumluluklarından özgür bırakılmak (bölüm 7)
- C. Bölüm 6 ve 7 edebi paralellik gösterir; bölüm 6, inanlının günahla ilişkisi ve bölüm 7 de inanlının "Yasa"yla olan ilişkisini ele alır. Ölümün bir köleyi azat etmesi benzerliği (6:12-23) ölümün evlilik bağından azat etmesiyle paralellik gösterir (7:1-6).

Bölüm 6	Bölüm 7
6:1 "günah"	7:1 "Yasa"
6:2 "günaha ölmek"	7:4 "Yasa'ya ölmek"
6:4 "yeni bir yaşam sürmek üzere"	7:6 "Ruh'un yeni yolunda kulluk edelim"
6:7 "Çünkü ölmüş kişi günahattan özgür kılınmıştır."	7:6 "daha önce tutsağı olduğumuz Yasa karşısında öldüğümüz için Yasa'dan özgür kıldık."
6:18 "Günahattan özgür kılınarak"	7:3 "yasadan özgür olur"

(Veers Nygren'in Romalılar Hakkında Bir Yorum Kitabı anlamına gelen *Commentary on Romans*'dan alınmıştır, çeviren: Carl C. Rasmussen, sayfa 268)

- D. Yasa buyruklarıyla bir ölüm cezasıydı. Bütün insanlar Yasa'nın altında suçludur (çapraz başvuru Romalılar 6:14; 7:4; Galatyalılar 3:13; Efesliler 2:15; Koloseliler 2:14). Yasa bir lanetti.
- E. Bölüm 7'nin nasıl yorumlanacağı konusunda dört ana teori ortaya atılmıştır.
1. Pavlus kendisinden söz etmektedir (otobiyografik)
  2. Pavlus, bütün insanlığın bir temsilcisi olarak konuşmaktadır (temsilci, Chrēzōysostom)
  3. Pavlus, Adem'in yaşadıklarından söz etmektedir (Mopsuetialı Teodor)
  4. Pavlus, İsrail'in yaşadıklarından söz etmektedir.
- F. Romalılar 7 birçok bakımdan Yarattılış 3 gibi işlev görür. Tanrı'yı tanıyanların bile asilik tarafından aşağıya çekildiklerini gösterir. Bilgi, düşmüş insanlığı özgür kılamaz; bunu sadece Tanrı'nın lütfu ve yeni bir yürek gerçekleştirebilir (Yeni Antlaşma, çapraz başvuru Yeremya 31:31-34; Hezekiel 36:26-27). Ve o zaman bile sürekli bir mücadele vardır!

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 7:1-3

¹Bilmez misiniz ki, ey kardeşler -Kutsal Yasa'yı bilenlere söylüyorum- Yasa insana ancak yaşadığı sürece egemendir? ²Örneğin, evli kadın, kocası yaşadıkça yasayla ona bağlıdır; kocası ölürse, onu kocasına bağlayan yasadan özgür olur. ³Buna göre kadın, kocası yaşarken başka bir erkekle ilişki kurarsa, zina etmiş sayılır. Ama kocası ölürse, kadın yasadan özgür olur. Şöyle ki, başka bir erkeğe varırsa, zina etmiş olmaz.

7:1 "Kutsal Yasa'yı bilenlere söylüyorum" Bu sözler, (1) sadece iman eden Yahudiler'den söz ediyor olabilirdi; (2) Roma kilisesindeki iman eden Yahudiler'le Yahudi olmayanlar arasındaki çatışmadan söz ediyor olabilirdi (3) Yasa'nın genel olarak bütün insanlarla olan ilişkisinden söz ediyor olabilirdi (çapraz başvuru 2:14-15); ya da (4) yeni imanlarını (ilmihali) ESKİ ANTLAŞMA Kutsal Yazıları'ndan öğrenmekte olan yeni Yahudi olmayan inanlılardan söz ediyor olabilirdi.

■ **"Yasa"** Bölümün esas vurgusu budur (çapraz başvuru 1,2,4,5,6 ayetler, vb). Ancak, Pavlus bu terimi birkaç değişik anlamda kullanmıştır. Pavlus'un bu konuda söyledikleri 6:14'le başlamış gibiydi. Sunumu, bölüm 6'nın

yapısıyla paralellik gösterir. Bkz. Metinsel Anlayışlar, C. Yasa ve Mesih'teki Yeni Antlaşma'yla ilişkisi 3:21-31 ve 4:13-16'da da ele alınmıştır.

NASB “Yasa insana ancak yaşadığı sürece egemendir”

NKJV “Yasa bir insanın üzerinde o kişi yaşadığı sürece egemendir”

NRSV “Yasa bir kişi o kişinin hayatı süresince bağlayıcıdır”

TEV “Yasa bir insanın üzerinde o kişi yaşadığı sürece hüküm sürer”

JB “Yasalar bir insanı sadece hayatı boyunca etkiler”

Bu sözün harfi anlamı, “patronluk taslamak”tır (*kurieuō*, çapraz başvuru 6:9,14). Musa'nın Yasası hem büyük bir bereketti (çapraz başvuru Mezmurlar 19; 119) hem de korkunç bir lanetti (çapraz başvuru Galatyalılar 3:13; Efesliler 2:15; Koloseliler 2:14). Fiziksel ölümler, Yasa'ya karşı sorumluluklar son bulur. Bu, bölüm 6'da inanlının günaha ölümüyle ilgili olarak kullanılan mecazın aynısıdır.

7:2 “evli kadın” Bu, Pavlus'un 1-6 ayetlerdeki büyük örneğidir. Bölüm 6'da, ölümün bir insanın köle olarak sorumluluklarına son verdiğinden söz etmişti. Burada odaklanan evlilik ve getirdiği sorumluluklardır. Örnek, ters çevrilmiştir çünkü ölen kocadır ve dul karısı yeniden evlenebilir, halbuki Pavlus'un benzetmesinde ölen inanlıdır ve bu yüzden de Tanrı'ya karşı diridir.

■ **“özgür olur”** Bu, 6:6'daki FİİL'in aynısıdır; “hükümsüz kılınmış” “geçersiz kılınmış” ya da “giderilmiş” anlamına gelir. 6:6'da, GENİŞ ZAMAN EDİLGEN ÇATI kullanılmıştır, burada ise “özgür kılınmış ve özgür kılınmaya devam eder” anlamında GEÇMİŞ EDİLGEN ÇATI kullanılmaktadır. Bkz. 3:3'deki Özel Konu.

7:3 “zina etmiş sayılır” Bu yorum, Shammai ve Hillel'in hahamsal ekollerinin Yasa'nın Tekrarı 24:1-4, özellikle de “bir uygunsuzluk” hakkındaki Yahudi tartışmalarıyla bağlantılıdır. Hillel ekolü herhangi bir nedenden ötürü boşanmaya izin veren liberal gruptu. The Shammai ekolü, sadece zina ya da başka herhangi bir cinsel uygunsuzluktan ötürü boşanmaya izin veren muhafazakâr gruptu (çapraz başvuru Matta 5:32; 19:9).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 7:4-6

⁴Aynı şekilde kardeşlerim, siz de bir başkasına -ölümden dirilmiş olan Mesih'e- varmak üzere Mesih'in bedeni aracılığıyla Kutsal Yasa karşısında öldünüz. Bu da Tanrı'nın hizmetinde verimli olmamız içindir. ⁵Çünkü biz benliğin denetimindeyken, Yasa'nın kıskırttığı günah tutkuları bedenimizin üyelerinde etkindi. Bunun sonucu olarak ölüme götüren meyveler verdik. ⁶Şimdiyse biz, daha önce tutsağı olduğumuz Yasa karşısında öldüğümüz için Yasa'dan özgür kıldık. Öyle ki, yazılı yasanın ESKİ yolunda değil, Ruh'un yeni yolunda kulluk edelim.

7:4 “öldünüz” Bu paragrafın (ve bölüm 6) ana vurgusu budur. Bölüm 6'daki Hristiyanlar'ın da Mesih gibi, günaha ölmeleriyle ilgili benzetmeyle bağlantılıdır (çapraz başvuru II Tarihler 5:14-15; Galatyalılar 2:20). İnanlılar, Kutsal Ruh'un bu yeni çağında Mesih'te yeni yaratılışlardır (çapraz başvuru II Korintliler 5:17).

■ **“Mesih'in bedeni aracılığıyla”** Bu, kilisenin Mesih'in bedeni olduğu şeklindeki tanrıbilimsel kavramdan değil (çapraz başvuru I Korintliler 12:12,27), Mesih'in fiziksel bedeninden, Mesih öldüğünde, inanlıların O'nunla vaftiz aracılığıyla özdeşleşerek O'nunla birlikte ölmesinden bahseden 6:3-11'den söz ediyor. Mesih'in ölümü onların ölümüydü (çapraz başvuru II Korintliler 5:14-15; Galatyalılar 2:20). O'nun diriltilmiş yaşamı onları, Tanrı'ya ve başkalarına hizmet etmek üzere özgür kıldı.

■ **“Bu da Tanrı'nın hizmetinde verimli olmamız içindir”** Bu da, 6'ya, özellikle de 6:22'ye paraleldir. İnanlılar şimdi kendilerini Mesih'e bağlayabilmek için Mesih aracılığıyla özgürdür. Bu devam eden evlilik benzetmesidir. Mesih inanlılar için öldüğü gibi, onların da şimdi günaha ölmesi gerektir (II Korintliler 5:13-14; Galatyalılar 2:20). Mesih ölümden diriltildiği gibi, onlar da, Tanrı'ya hizmet edişle dolu yeni bir ruhsal yaşama diriltirler (çapraz başvuru Romalılar 6:22; Efesliler 2:5-6).

7:5

NASB “Çünkü biz benliğin denetimindeyken”

NKJV “Biz benlikteyken”

NRSV “Biz benlikte yaşarken”

TEV “Çünkü biz insan doğamıza göre yaşarken”

JB “Biz iman etmeden önce”

Bu ayet, 4’cü ayetle bir tezat oluşturur. Ayet 4, ayet 6 gibi inanlının yaşamıyla bağlantılıdır. Ayet 5, Tanrı’nın gücü olmadan yaşamın “meyvesini” tanımlar (Galatyalılar 5:18-24.) Yasa inanlılara günahlarını gösterir (7-9 ayetler; Galatyalılar 3:23-25), ama onlara günahlarını yenecek gücü veremez.

Bu metin çerçevesinde bunlar, inanlının Adem’den miras aldığı düşmüş, günahlı doğasından söz eder (çapraz başvuru 6:19). Pavlus buradaki *sarx* terimini iki farklı şekilde kullanır: (1) günah doğası (ESKİ benlik) ve (2) fiziksel beden (çapraz başvuru 1:3; 4:1; 9:3,5).

Burada olumsuzdur ama Romalılar 1:3; 4:1; 9:3,5; Galatyalılar 2:20’ye dikkat edin. Benlik/beden (*sarx/soma*) kendi başlarına kötü değildir ama akıl gibi onlar da, bu çağın güçleri ve Kutsal Ruh arasındaki savaş alanıdır, zorlukların yaşandığı alandır. Pavlus bu terimleri, Grekçe edebiyatla değil Septuagint’le tutarlı bir şekilde kullanır.

▣ “**Yasa’nın kışkırttığı**” Asi insan doğasının her türlü sınırlamaya karşı asilik eden bu yönü, Yaratılış 3’te ve bütün insanlarda açıkça görülebilir. Yasa sınırlar getirmiştir (çapraz başvuru 7-8 ayetler). Bu sınırlamalar insanlığın korunması için konulmuştur, ama insanlar onları zincirler ve sınırlar olarak görmüşlerdir. Günahlı, bağımsız ruh, Tanrı’nın Yasası tarafından kışkırtılmıştır. Sorun, sınırlar (Yasa, çapraz başvuru 12-13 ayetler) değil, insanların özerkliği ve kendi isteklerini yapma arzularıydı.

7:6 “Şimdiyse biz” Newman ve Nida, Bir Tercüman’ın Pavlus’un Romalılar’a Mektubu Hakkındaki El Kitabı anlamına gelen *A Translator’s Handbook on Paul’s Letter to the Romans*’da ilginç bir yorum yer alır:

“5 ve 6’cı ayetler arasındaki paralellığe ve bu ayetlerin ardından gelen ayetlerle ilişkisine dikkat etmek önemlidir. Ayet 5, Hristiyan olmadan önceki deneyimi tanımlar ve 7.7-25’le paralellik gösterir. Ayet 6, Tanrı’nın Ruhunun önderliği altında şimdiki iman yaşamını tanımlar ve 8.1-11’le paralellik gösterir” (sayfa 130).

▣ “**biz... özgür kıldık**” Bu bir GENİŞ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİdir. Bu, 5’ci ayetteki DİLİ GEÇMİŞ ZAMAN ORTA HABER KİPİyle bir tezat oluşturur. İnanlılar Yasa’da ortaya konulduğu gibi, sürekli olarak günah tarafından tutulmaktaydılar ama şimdi Müjde’nin iyi haberi aracılığıyla Kutsal Ruh yoluyla özgür kılınmışlardır. Aynı sözcük, ayet 2’de kocası ölen kadın için de kullanılmıştır.

▣ “**daha önce tutsağı olduğumuz ... öldüğümüz için**” Bu DİLİ GEÇMİŞ ZAMANDAKİ EDİLGEN HABER KİPİ tarafından izlenen bir GENİŞ ZAMAN AKTİF ORTACIdır. Tanrı, inanlıları Mesih’in ölümü aracılığıyla (1) ESKİ Antlaşma’nın laneti ve (2) içlerindeki günahlı benliklerinden özgür kılmıştır. Tanrı’nın vahyedilmiş isteğine karşı asilikleri, düşmüş doğaları, kişisel günahları ve doğüstü ayartılmalarıyla sürekli olarak bağlı tutulmuşlardır (çapraz başvuru Efesliler 2:2-3)!

▣ “**yenilik. . . ESKİlik**” Bu yeni ruhsal yol Yeni Antlaşma’dan söz ediyor gibidir (çapraz başvuru Yeremya 31:31-34; Hezekiel 36:22-32). Grekçe terim “yeni” (*kainos - kainotēs*) Pavlus tarafından şunlar için kullanılmıştır:

1. yaşam yeniliği, Rom 6:4
2. Ruh’un yeni yolu, Romalılar 7:6
3. Yeni Antlaşma, I Korintliler 11:2; II Korintliler 3:6
4. yeni yaratılış, II Korintliler 5:17; Galatyalılar 6:15
5. yeni bir insan, Efesliler 2:15; 4:24

Musa’nın Yasası için kullanılan “ESKİ” terimi “tamamen yıpranmış” anlamına geliyordu. Pavlus, İbraniler Kitabı’nın yazarı gibi (çapraz başvuru 8:7 ve 13) ESKİ Antlaşma’yla Yeni Antlaşma’yı kıyaslamaktadır.

NASB, NKJV “Ruh’un yeni yolunda kulluk edelim”

NRSV “ESKİ yazılı yasanın altında değil, Ruh’un yeni yaşamında köleleriz”

TEV “ama Ruh’un yeni yolunda”

JB “yeni ruhsal yolda hizmet etmeye özgür”

Bu aslında harfiyen, “Ruh yeniliğinde” anlamına gelir. Bunun yeniden doğmuş insan ruhundan mı, yoksa Kutsal Ruh’tan mı söz ettiği belli değildir. İngilizce çevirilerin çoğu bu sözü Kutsal Ruh anlamında büyük harfle yazar. Kutsal Ruh’tan ilk önce Romalılar 8’de Romalılar 8 (15 kere) belirsiz bir şekilde söz edilmiştir. The terim “Ruh” terimi, şu ayetlerde yeniden doğmuş ve Müjde ve Ruh tarafından enerjilendirilmiş insan ruhundan söz ediyor olabilir: Romalılar 1:4,9; 2:29; 7:6; 8:15; 11:8; 12:11; I Korintliler 2:11; 4:21; 5:3,4,5; 7:34; 14:15,16,32; 16:18. Pavlus’un yazılarındaki “benlik” ve “Ruh” sık sık, düşünme ve yaşamın iki farklı yolu olarak birbirleriyle kıyaslanır (çapraz başvuru 7:14; 8:4; Galatyalılar 3:3; 5:16,17,25; 6:8). Tanrı olmadan fiziksel “benlik,” ama Tanrı’yla yaşam “ruh” ya da “Ruh”tur. İçimizde yaşayan Kutsal Ruh (çapraz başvuru 8:9,11) inanlıyı Mesih’te (konumsal ve deneyimsel olarak) yeni bir yaratılışa dönüştürür.

ROMALILAR 7:7-25 ÜZERİNDE İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. Romalılar 7:7-25 insan gerçeğini dışa vurur. Hem kurtulmuş, hem de kayıp olmak üzere bütün insanlar kendi dünyalarında ve kendi yürek ve akıllarında iyilik ve kötülüğün gerginliğini yaşamışlardır.

Yorumsal soru, “Pavlus bu ayetlerin nasıl anlaşılmasını tasarlamıştı?” sorusudur. Metin çerçevesine göre 1:18-6:23 ve 8:1-39 ile bağlantılanmalıdır. Bazıları bunu bütün insanlara odaklanır ve bu yüzden de Pavlus’un deneyimini bir değerler dizisi olarak görür. Bu yoruma, “otobiyografik teori” adı verilir.

Pavlus, I Korintliler 13:1-3’de “ben” sözcüğünü kişisel olmayan bir anlamda kullanmıştır. Bu kişisel olmayan “ben”in kullanımı, Yahudi hahamlarının yazdıkları belgelerde kaydedilmiş olabilir. Eğer bu burada doğruysa, bu ayetler insanlığın masumluktan, kurtuluşa ikna oluşa geçişinden söz ediyor olabilir (bölüm 8). Bu da “temsilci teori”dir. Ancak, başkaları bu ayetleri, inanlının düşmüş insansal doğasıyla korkunç mücadelesinden söz ediyor olarak görür. 24’cü ayetteki yürek parçalayan yakarış bu içsel gerginliği dışa vurur. 7-13 ayetlere GENİŞ ZAMAN ve **IMPERFECT FİİL ZAMANLARI egemendir, 14-25 ayetlere de ŞİMDİKİ ve GEÇMİŞ ZAMAN FİİL ZAMANLARI egemendir. Bu da, Pavlus’un masumluktan inanca, oradan aklanmaya ve ilerleyen kutsallığın gerginlik dolu yolundaki kendi deneyimlerini tanımladığını savunan “otobiyografik teori”ye inanlırlık kazandırıyor gibidir (çapraz başvuru *autos egō*, “ben kendim,” çapraz başvuru ayet 25).

Her iki görüşün de doğru olması mümkündür. 7-13 ve 25b ayetlerde Pavlus otobiyografik olarak konuşmaktadır, 14-25a ayetlerde ise bütün kurtarılmış insanlığın temsilcisi olarak günahla içindeki mücadeleden söz etmektedir. Ancak bu parçanın tümünün, Pavlus’un yeniden doğmadan önce, kendini adanmış bir Yahudi dinci olduğu göz önünde bulundurulması gerektiği hatırlanmalıdır. Pavlus’un deneyimi eşsiz bir şekilde kendisine özgüydü.

- B. Yasa iyidir. Tanrı’dandır. Tanrısal bir amaca hizmet etmiştir ve etmektedir (çapraz başvuru 7:7, 12, 14, 22, 25). Esenlik ya da kurtuluş getiremez. James Stewart, Mesih’te bir Adam anlamına gelen *A Man in Chrēzōist* adlı kitabında Pavlus’un paradoksal düşünce ve yazışını gösterir:

“Bir düşünce ve doktrin sistemi oluşturmaya çalışan bir adamın doğal olarak kullandığı terimlerin anlamlarını mümkün olduğu kadar kesin belirlemesi beklenir. En önemli düşüncelerini dile getiren sözcük ve deyimlerin çok kesin olmasını hedeflemesi beklenir. Yazarın bir kez belirli bir anlamda kullandığı bir sözcüğün her zaman aynı anlamda kullanılmasını talep edilir. Ama Pavlus’ta böyle bir şey aramak hayal kırıklığına uğratar. Sözcük ve terimlerin birçoğunun anlamı kesin değil, değişkendir. Pavlus, ‘Yasa kutsaldır’ ve ‘İç varlığında Tanrı’nın Yasası’ndan zevk alıyorum’ der (çapraz başvuru Romalılar 7:12, 22) ama ona başka bir yerde, ‘Mesih bizim için lanetlenerek bizi Yasa’nın lanetinden kurtardı’ dedirtenin (çapraz başvuru Galatyalılar 3:13) *nomos*’un başka bir yönü olduğu kesindir” (sayfa 26).

C. 14-25 ayetlerde “Pavlus kurtulmuş birinden mi, yoksa kurtulmamış birinden mi söz ediyor?” sorusunu ele alan metinsel kanıtlar aşağıda yer almaktadır:

1. Kurtulmamış biri

- a. Grekçe konuşan ilk kilise atalarının yorumu buydu
- b. Aşağıdaki sözler bu görüşü destekler:
  - (1) “Bense benliğin denetimindeyim” ayet 14
  - (2) “köle gibi günaha satılmışım” ayet 14
  - (3) içimde iyi bir şey bulunmaz” ayet 18
  - (4) “beni bedenimin üyelerindeki günah yasasına tutsak ediyor” ayet 23
  - (5) “Ne zavallı insanım! Ölüme götüren bu bedenden beni kim kurtaracak?” ayet 24
- c. 6’nın metin çerçevesi bizim günahın egemenliğinden özgür olduğumuzdur. 8’ci bölümün metin çerçevesi, “Böylece” diye başlar.
- d. Metin çerçevesinin sonuna dek Ruh ya da Mesih’ten hiç söz edilmemesi (ayet 25).

2. Kurtulmuş insan

- a. Bu, Augustin’in, Calvin’in ve Reformcu geleneğin yorumuydu.
- b. Aşağıdaki sözler bu görüşü destekler:
  - (1) “Yasa’nın ruhsal olduğunu biliriz” ayet 14
  - (2) “Ama istemediğimi yaparsam, Yasa’nın iyi olduğunu kabul etmiş olurum,” ayet 16
  - (3) “İstediğim iyi şeyi yapmıyorum...” ayet 19
  - (4) “İç varlığında Tanrı’nın Yasası’ndan zevk alıyorum” ayet 22
- c. Romalılar’ın daha geniş metin çerçevesi, bölüm 7’yi, kutsallaştırılmayı ele alan bölüme yerleştirir.
- d. 7-13 ayetlerdeki DİLİ GEÇMİŞ ZAMAN ve GENİŞ ZAMANDAKİ fiil hallerinin 14-24’cü ayetlerde sürekli olarak ŞİMDİKİ ZAMANA geçmesi, Pavlus’un yaşamında (örneğin, iman etmesi gibi) farklı ve yeni bir bölümü ima eder.

D. Bir inanlı Mesih benzerliğinde olmaya ne kadar çok uğraşırsa, kendi günahlılığını o kadar çok yaşayacaktır. Bu paradoks, bu metin çerçevesine ve Pavlus’un (ve bütün inanlıların) kişiliğine iyi uyar

Henry Twells’in yazdığı Luterci bir ilahinin sözleri şöyledir:

“Ve hiç kimsenin, ya Rab, tam bir esenliği yoktur,
Çünkü hiç kimse günahattan tamamen özgür değildir;

Ve Sana en iyi şekilde hizmet etmek için ölenler,

İçlerinde ne kadar kötülük olduğunun en çok farkında olanlardır” (Yazarının ismi ve ilahinin ismi bilinmiyor)

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 7:7-12

⁷Öyleyse ne diyelim? Kutsal Yasa günah mı oldu? Kesinlikle hayır! Ama Yasa olmasaydı, günahın ne olduğunu bilemezdim. Yasa, “GÖZ DİKMEYECEKSİN” demeseydi, başkasının malına göz dikmenin ne olduğunu bilemezdim. ⁸Ne var ki günah, bu buyruğun verdiği fırsatla içimde her türlü açgözlülüğü üretti. Çünkü Kutsal Yasa olmadıkça günah ölüdür. ⁹⁻¹⁰Bir zamanlar, Yasa’nın bilincinde değilken diriydim. Ama buyruğun bilincine vardığımda günah dirildi, bense öldüm. Buyruk da bana yaşam getireceğine, ölüm getirdi. ¹¹Çünkü günah buyruğun verdiği fırsatla beni aldattı, buyruk aracılığıyla beni öldürdü. ¹²İşte böyle, Yasa gerçekten kutsaldır. Buyruk da kutsal, doğru ve iyidir.

7:7 “Öyleyse ne diyelim?” Pavlus tartışma kullanma taktiğine geri dönüyor (çapraz başvuru 6:1,15; 7:1,13).

■ “Kutsal Yasa günah mı oldu?” Vahyin paradokslarından biri de, Tanrı’nın Yasa’nın kutsallığı ve iyiliğini günahı yansıtmak ve böylece düşmüş insanlığı tövbe ve iman edecekleri bir konuma getirmektir (çapraz başvuru 12-13 ayetler; Galatyalılar 3). Ayrıca, şaşırtıcı bir biçimde Yasa kutsallaştırma konusunda işlerlik gösterdiği halde aklanma konusunda bir şey yapamaz!

■ **“Kesinlikle hayır!”** Bu, Pavlus’un sahte öğretileri karakteristik ret ediş biçimidir (çapraz başvuru ayet 13; 3:4,6,31; 6:2,15; 9:14; 11:1,11; Galatyalılar 2:17; 3:21).

■ **“ama tersine”** Pavlus, Romalılar’daki edebi stilinde, söylediklerinin altını çizmek için kuvvetli tezatlar kullanır (çapraz başvuru 3:4,6,31; 6:2,15; 7:13; 9:14; 11:1,11).

■ **“Ben”** Markos Kutsal Kitap’ımızda 7-25 ayetlerin metin çerçevesinde “Ben,” “benim” şahıs zamirinin kaç kez yer aldığını Kutsal Kitap’ımızda işaretleyin. Hayret edeceksiniz. Bu sözler bu ayetlerde kırktan fazla kez yer almaktadır.

■ **“günahın ne olduğunu bilemezdim”** Bu, Musa’nın Yasası’nın kişisel günahı yansıttığı kavramını bildiren en önemli ayetlerden biridir (çapraz başvuru 3:20; 4:65; 5:20; Galatyalılar 3:14-29, özellikle ayet 24). Yasa’ya bir kez karşı gelmek, Antlaşma’yı bozmak ve böylece de bunun doğuracağı sonuçlara katlanmak demektir (çapraz başvuru ayet 10 ve Yakup 2:10)!

■ **“Yasa olmasaydı”** Bu İKİNCİ SINIF BİR ŞARTLI CÜMLEdir, Pavlus’un günahı konusunda ikna oluşunun tersini bildirir. Bu, Romalılar’daki bu dilbilgisel özelliğin tek örneğidir. Pavlus, bunu Galatyalılar 1:10; 3:21’de ve ayrıca I Korintliler 2:8; 5:10; 11:31 ve II Korintliler 12:11’de de kullanır.

■ **“GÖZ DİKMEYECEKSİN”** Bu, On Emir’in son emrinin aktarımıdır (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 20:17; Yasa’nın Tekrarı 5:21). Bu son emir, bütün diğer emirlerin özü olan doğru tutumu odaklar (çapraz başvuru Matta 5-7). Yasa’dan sık sık “buyruk” diye söz edilir (çapraz başvuru 8,9,11,12,13 ayetler). “Göz dikmek” terimi, “bir şeyi kafasına koymuş olmak” ya da “bir şeyi kuvvetli arzulamak” anlamına geliyordu. Tanrı (kayıp ve kurtulmuş) insanlara yaratılış aracılığıyla birçok iyi şey vermiştir ama insanlar Tanrı’nın armağanlarını Tanrı tarafından verilen sınırların ötesine taşımaya yatkındır. Düsturları, “Ne pahasına olursa olsun benim için hep daha çok olsun” haline gelmiştir! Benlik korkunç bir müstebittir! Bkz. Özel Konu: 13:8-9’de Mısır’dan Çıkış 20:17 üzerindeki notlar.

7:8

NASB, NKJV **“verdiği fırsatla”**

NRSV **“bir fırsatı yakalayarak”**

TEV **“fırsatını buldu”**

JB **“yararlandı”**

Bu, hareket üssü için kullanılan askeri bir terimdi (çapraz başvuru 8 ve 11 ayetler). Bu metin çerçevesinde kişiselleştirilmiştir (çapraz başvuru 9,11 ayetler). Günah, askeri bir önder tarafından yönetilen askeri bir operasyon olarak resmedilmişti (çapraz başvuru ayet 11) (çapraz başvuru 11 ve 17 ayetler; 6:12, 14, 16).

■ **“Çünkü Kutsal Yasa olmadıkça günah ölüdür”** Günah, Tanrı’nın isteğine karşı asiliktir (çapraz başvuru Romalılar 4:15; 5:13; I Korintliler 15:56). Bu cümlede fiil yoktur, buraya bir fiil konulması gerekmektedir. Eğer ŞİMDİKİ ZAMANDA bir fiil koyarsanız, bu fiil, bu sözün evrensel bir ilke olduğunu ima eder. Eğer GENİŞ ZAMANDA bir fiil koyarsanız, özellikle Pavlus’un yaşamından söz eder.

7:9 **“Bir zamanlar diriydim”** Bu söz, (1) masumluk çağındaki bir çocuk; ya da (2) Müjde’nin gerçeği yüreğine nüfuz etmeden önce adanmış bir Ferisi olarak Pavlus’tan söz eder (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 23:1; Filipililer 3:6; II Timoteos 1:3).

Bunların ilki, bölüm 7’nin yorumunu “otobiyografik teori” ve ikincisi ise, “temsilci teori” olarak temsil eder.

■ **“Ama buyruğun bilincine vardığımda günah dirildi, bense öldüm”** İnsanlığın asi ruhu yasaklarla enerji bulur. Tanrı’nın Yasası’nın “yapma”ları, düşmüş insanlığın kendini yöneten gururunu tetikler (çapraz başvuru Yaratılış 2:16-17; 3:1-6). Günahın, 5:21 ve 7:8,11,17,20’de olduğu gibi kişiselleştirilmiş olduğuna dikkat edin.

7:10 **“Buyruk da bana yaşam getireceğine, ölüm getirdi”** Bu, büyük bir olasılıkla Levililer 18:5’de yer alan vaatten ya da belki de Romalılar 2:13’den söz ediyor olabilir. The Yasa yerine getiremeyeceği bir şeyi vaat etmişti, bunun nedeni Yasa’nın günahlı olması değil, insanlığın zayıf ve asi olmasıdır. Yasa bir ölüm cezası haline gelmişti (çapraz başvuru Galatyalılar 3:13; Efesliler 2:15; Koloseliler 2:14).

7:11 “beni aldattı, buyruk aracılığıyla beni öldürdü” Bunların ikisi de, GENİŞ ZAMAN AKTİF HABER KİPİNDEKİ FİİLLerdir. Buradaki “aldattı” sözü, Yaratılış 3:13’ün Septuagint’te (LXX) yer alan halinde Havva için kullanılmıştır. Pavlus bu terimi birkaç kez kullanır (çapraz başvuru Romalılar 16:18; I Korintliler 3:18; II Korintliler 11:3; II Selanikliler 2:3; I Timoteos 2:14). Adem’le Havva’nın sorunu da göz dikmek (çapraz başvuru II Korintliler 11:3; I Timoteos 2:14). Adem’le Havva, Tanrı’nın buyruğuna karşı geldikleri için ruhsal bakımdan ölmüşlerdi, Pavlus da aynı şeyi yapmıştı, bütün insanlar da aynı şeyi yapmıştır (1:18-3:20).

7:12 Bu ayet, Pavlus’un Yasa’nın iyiliğini onayıdır. Sorun Yasa değildir. Ancak Pavlus’un 6’cı bölümde “günah”ı ve 7’cu bölümde “Yasa”yı kullanarak oluşturduğu paralel yapı, Roma kilisesindeki yasacı Yahudi inanlıları kızdırmış olmalıydı (14:1-15:13’deki zayıflar).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 7:13

¹³Öyleyse, iyi olan bana ölüm mü getirdi? Kesinlikle hayır! Ama günah, günah olarak tanınsın diye, iyi olanın aracılığıyla bana ölüm getiriyordu. Öyle ki, buyruk aracılığıyla günahın ne denli günahlı olduğu anlaşılın.

7:13

NASB “Ama günah, günah olarak tanınsın diye... günahın ne denli günahlı olduğu anlaşılın”

NKJV “günahın günah olduğu belli olsun diye, aşırı derecede günahlı oldu”

NRSV “Günahın günah olduğu... ölçüsüz günahlı olduğu gösterilsin diye”

TEV “günahın gerçek doğası ortaya konulsun diye”

JB “günahın gerçek yüzünün ortaya çıkması için... bütün günahlı gücünü kullanabildi”

Günah’ın kötü yasası, Musa’nın Yasası gibi iyi, erdemli ve Tanrısal olan bir şeyi alıp (çapraz başvuru Mezmurlar 19, 119) onu yargılama ve ölüm aracı olarak çarpıtmasında açıkça görülmektedir (çapraz başvuru Efesliler 2:15; Koloseliler 2:14). Düşmüş insanlık, Tanrı’nın vermiş olduğu her iyi armağanı alıp Tanrı tarafından verilmiş sınırların ötesine taşımıştır!

Burada iki *hina* (amaç) bentine dikkat edin.

■ **“ne denli günahlı”** Bkz. Özel Konu: 1:30’daki Pavlus’un daha çok bileşimler kullanması.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 7:14-20

¹⁴Yasa’nın ruhsal olduğunu biliriz. Bense benliğin denetimindeyim, köle gibi günaha satılmışım. ¹⁵Ne yaptığımı anlamıyorum. Çünkü istediğimi yapmıyorum; nefret ettiğim ne ise, onu yapıyorum. ¹⁶Ama istemediğimi yaparsam, Yasa’nın iyi olduğunu kabul etmiş olurum. ¹⁷Öyleyse bunu artık ben değil, içimde yaşayan günah yapıyor. ¹⁸İçimde, yani benliğimde iyi bir şey bulunmadığımı biliyorum. İçimde iyiyi yapmaya istek var, ama güç yok. ¹⁹İstediğim iyi şeyi yapmıyorum, istemediğim kötü şeyi yapıyorum. ²⁰İstemediğimi yapıyorsam, bunu yapan artık ben değil, içimde yaşayan günahıdır.

7:14 “Yasa’nın ruhsal olduğunu biliriz” Tanrı’nın Yasası iyidir. Sorun Yasa değildir (çapraz başvuru 12 & 16b ayetler).

■ **“Bense benliğin denetimindeyim”** Bu terim Pavlus tarafından (1) fiziksel beden kastedilerek tarafsız bir şekilde kullanılmıştır (çapraz başvuru 1:3; 2:28; 4:1;9:3,5) ve (2) insanlığın Adem’teki düşmüş doğası anlamında olumsuz bir şekilde kullanılmıştır (çapraz başvuru ayet 5). Burada hangisinden söz edildiği açık değildir.

■ **“köle gibi günaha satılmışım”** Bu, “Günaha köleliğe satıldım ve satılmaya devam ediliyorum” anlamına gelen GEÇMİŞ ZAMAN EDİLGİN ORTACI’dır. Günah yine bir köle sahibi olarak kişiselleştirilmiştir. EDİLGİN aracının kim olduğu belli değildir. İblis’ten, günahıtan, Pavlus’tan ya da Tanrı’dan söz ediyor olabilir.

ESKİ ANTLAŞMA’da, Tanrı’nın insanlığı yeniden Kendisine çekmesi için kullanılan ana terim, “fidye” ya da “kurtarmak” (ve bunların eş anlamlılarıydı). Özgün olarak, “geri satın almak” (ve eş anlamlılara) manasını taşıyordu. Bkz. 3:24’deki Özel Konu). Bunun tersi, burada kullanılan “... eline teslim etti” sözüdür (çapraz başvuru Hakimler 4:2; 10:7; I Samuel 12:9).

7:15-24 Tanrı çocuğunun “tanrısal doğası” vardır (çapraz başvuru II Petrus 1:4) ama bunun yanı sıra düşmüş doğaya da sahiptir (çapraz başvuru Galatyalılar 5:17). Günah potansiyel olarak tesirsiz kılınmıştır (çapraz başvuru Romalılar 6:6), ama insansal deneyim bölüm 7’yi izler. Yahudiler, her insanın yüreğinde bir kara, bir de beyaz köpek olduğunu, insan en çok hangisini beslerse onun en büyük olduğunu söyler.

Bu parçayı okurken, Pavlus’un iki doğamızın günlük çatışmasını tanımlarken hissettiği acıyı deneysel olarak hissedebiliyorum. İnanlılar düşmüş doğadan özgür kılınmıştır ama Tanrı bize yardım etsin, bizler onun cazibesine kapılmaktayız. Yoğun ruhsal savaşın kurtuluştan sonra başlaması epey şaşırtıcı bir derecede doğrudur. Olgunluk, Üçlü Birlik Tanrı’yla gerginlik dolu günlük bir paydaşlık ve kötülükle günlük çatışmadır.

7:16,20 “eğer” Her ikisi de, yazarın bakış açısından ya da onun edebi amaçları için doğru oldukları var sayılan **BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLELER**dir.

7:18 “İçimde, yani benliğimde iyi bir şey bulunmadığını biliyorum.” Pavlus, fiziksel bedeninin kötü olduğunu değil, düşmüş doğayla Tanrı’nın Ruhu arasındaki savaşın alanı olduğunu bildirmektedir. Grekler, bütün maddelerle birlikte bedeninin kötü olduğuna inanıyorlardı. Bu da Gnostisizm’in sapkın bir öğretisi olan ikilik öğretisi olarak geliştirildi (çapraz başvuru Efesliler, Koloseliler ve I Yuhanna). Grekler, ruhsal sorunlar için fiziksel suçlamaya yatkındılar. Pavlus ruhsal çatışmaya bu şekilde bakmaz. Günahı kişiselleştirmiş ve insanlığın Tanrı’nın Yasası’na karşı asiliğini kötülüğün insan doğasını istila etme fırsatı olarak kullanmıştır. Pavlus’un yazılarındaki “benlik” şu anlamlara gelebilir: (1) ahlaksal bakımdan tarafsız olan fiziksel beden (çapraz başvuru 1:3; 2:28; 4:1; 9:3,5) ve (2) Adem’den miras alınan düşmüş günahlı doğa (çapraz başvuru ayet 5).

7:20 “içimde yaşayan günahtır” Romalılar Kitabı’nın insanlığın günahını çok açık bir şekilde gösterdiği halde, 16:20’ya kadar İblis’ten hiç söz etmemesi ilginçtir. İnsanlar günah sorunlarından ötürü İblis’i suçlayamazlar. Bizim bir seçme hakkımız vardır. Günah, bir kral, bir müstebit, bir köle sahibi olarak kişiselleştirilmiştir. Bizleri ne olursa olsun Tanrı’dan bağımsız olmaya ve kendimizi savunup kendimizi ortaya koymaya ayartır ve çeker. Pavlus’un günahı insan seçimiyle kişiselleştirmesi Yaratılış 4:7’yi yansıtır.

Pavlus, bu bölümde “içimde” terimini birkaç kez kullanır (çapraz başvuru 17,18,20 ayetler). Günahlı doğa, kurtuluştan yok edilmez ve insanın içinden çıkartılmaz, ama potansiyel bakımdan tesirsiz bir hale getirilir. Tesirsiz olmaya devam etmesi, bizim içimizde yaşayan Ruh’la işbirliği yapmamıza bağlıdır (çapraz başvuru 8:9,11). Tanrı, inanlılar için, kişiselleştirilmiş (edebi) ve kişisel kötülükle (İblis ve cinler) savaşmak için gereken her şeyi sağlamıştır. Bu, Kutsal Ruh’un içimizdeki varlığı ve gücüdür. Tanrı’nın karşılıksız kurtuluş armağanını kabul ettiğimiz gibi, Tanrı’nın etkin engelleyicisi olan Kutsal Ruh armağanını da kabul etmeliyiz.

Kurtuluş ve Hristiyan yaşamı, inanlıların her gün verdikleri kararlarla başlayan ve biten günlük bir süreçtir. Tanrı bize ihtiyacımız olan her şeyi sağlamıştır: Ruh (Romalılar 8), ruhsal silahlar (Efesliler 6:11), Vahiy (Efesliler 6:17) ve dua (Efesliler 6:18).

Savaş zorludur (Romalılar 7) ama kazanılmıştır (Romalılar 8).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 7:21-25

²¹Bundan şu kuralı çıkarıyorum: Ben iyi olanı yapmak isterken, karşımda hep kötülük vardır. ²²İç varlığında Tanrı’nın Yasası’ndan zevk alıyorum. ²³Ama bedenimin üyelerinde bambaşka bir yasa görüyorum. Bu da aklımın onayladığı yasaya karşı savaşıyor ve beni bedenimin üyelerindeki günah yasasına tutsak ediyor. ²⁴Ne zavallı insanım! Ölüme götüren bu bedenden beni kim kurtaracak? ²⁵Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla Tanrı’ya şükürler olsun! Sonuç olarak ben aklımla Tanrı’nın Yasası’na, ama benliğimle günahın yasasına kulluk ediyorum.

7:22 “Tanrı’nın Yasası” Yahudiler için bu Musa’nın Yasası’ndan söz ediyordu. Yahudi olmayanlar için bu, (1) Doğanın tanıklığından (çapraz başvuru Romalılar 1:19-20; Mezmurlar 19:1-6); (2) içsel ahlaksal vicdandan (çapraz başvuru Romalılar 2:14-15) ve (3) toplumun normları ve ahlak kurallarından söz ediyordu.

NASB “iç varlığında”
NKJV “içsel adama göre”
NRSV, NJB “içimin derinliklerinde”
TEV “iç varlığında”

Pavlus II Korintliler 4:16’da dışsal (fiziksel) adamı, içsel (ruhsal) adama kıyaslar. Bu metin çerçevesinde bu söz, Pavlus’un ya da kurtulmuş insanlığın Tanrı’nın isteği ve Yasası’nı onaylayan kısmından söz eder.

1. “Yasa ruhsaldır,” 7:14
2. “yapmayı isteğimi,” 7:15
3. “Yasa’nın iyi olduğunu kabul etmiş olurum,” 7:16
4. “İçimde iyiyi yapmaya istek var,” 7:18
5. “İstedim iyi şeyi,” 7:19
6. “istemediğim kötü şeyi yapıyorum” 7:19
7. “İstemediğimi yapıyorsam,” 7:20
8. “Ben iyi olanı yapmak isterken,” 7:21
9. “İç varlığında Tanrı’nın Yasası’ndan zevk alıyorum,” 7:22
10. “aklımın onayladığı yasa” 7:23
11. “ben aklımla Tanrı’nın Yasası’na kulluk ediyorum” 7:25

Bölüm 7, Tanrı ve O’nun Sözü konusundaki bilginin yeterli olmadığını gösterir. İnanlıların Ruh’a ihtiyacı vardır (bölüm 8)!

7:23 6:2; 8:2 ve 7:23 arasında tam bir tezat vardır. Bu ayet Pavlus’un Yasa’yı (*nomos*), (1) günah yasası (çapraz başvuru 21,25 ayetler) ve (2) the Yasa of Tanrı’nın Yasası’ndan (çapraz başvuru 22, 25 ayetler) söz etmek için kullanışını açıkça gösterir. Daha önce 4,5,6,7,9 ve 12 ayetlerde Pavlus Yasa terimini ESKİ ANTLAŞMA için kullanmıştır. Pavlus sistematik bir tanrıbilimci değildi. “Yasa” kavramı ona zorluk çıkarıyordu. Bir anlamda, Tanrı’nın vahyi ve insanlara harika armağanıydı, ancak diğer bir anlamda ise, günahı tanımlıyordu ve düşmüş insanlığın yerine getiremeyeceği açık sınırlar çiziyordu. Bu sınırlar sadece ESKİ Antlaşma vahyi değil, bütün ahlaksal kurallardı: doğal vahiy (çapraz başvuru Mezmurlar 19; Romalılar 1:18-3:31) ya da sosyal adetler, gelenek görenekler ve normlardır. İnsanlar, hayatlarının tamamen yönetiminde olmayı isteyen asilerdir!

7:24 Bu, kurtulmuş bir insanın söyleyebileceği bir söz olabilir mi? Bazıları “Hayır ve bu yüzden de bu bölüm ahlaklı, dindar ama kurtulmamış insanlardan söz eder” der. Diğerleri, “Evet, buna karşın Müjde’nin inanlıların yaşamlarındaki “şimdi var olanla, henüz var olmayanlar” arasındaki gerginlikten söz ettiğini söyler. Bunun zamanın sonuyla ilgili yerine gelişı henüz gözükmemiştir. Bu boşluğu en kESKİn şekilde hisseden kişiler olgun inanlılardır.

NASB “Ölüme götüren bu bedenden”
NKJV, NRSV “bu ölüm bedeninden”
TEV “beni ölüme götüren bu bedenden”
NJB “ölüme mahkum olan bu bedenden”

Fiziksel beden ve akıl kendi başlarına kötü değildir. Tanrı tarafından, bu gezegendeki yaşam ve Kendisiyle paydaşlık için yaratılmışlardır. “Çok iyi” olarak yaratılmışlardır (çapraz başvuru Yaratılış 1:31). Ama Yaratılış 3 insanlığı ve Tanrı’nın amacını değiştirmiştir. Bu dünya Tanrı’nın tasarlamış olduğu dünya değildir ve bizler de Tanrı’nın olmamızı tasarlamış olduğu insanlar değiliz. Günah, yaratılışı radikal bir şekilde etkilemiştir. Günah iyi olanı alıp ben-merkezli kötü haline getirmiştir. Beden ve akıl, ayartılma ve günahın savaş alanı haline gelmiştir. Pavlus bu savaşı çok kESKİn bir biçimde hisseder! Yeni çağ, yeni beden, Tanrı’yla yeni paydaşlığın özlemini çeker (çapraz başvuru 8:23).

7:25 Bu bir özet ve Romalılar 8'in daha yüksek alanına bir geçiştir. Ancak, bölüm 8'de bile aynı gerginlik 5-11 ayetlerde görülmektedir:

Yorumcular için soru, Pavlus'un kimlere hitaben konuştuğuyla ilgilidir.

1. kendisi ve Yahudilik'le deneyimleri
2. bütün Hristiyanlar
3. bütün insanların örneği olarak Adem
4. İsrail ve onun Yasa konusundaki bilgisi ama ona itaat etmekteki başarısızlığı

Ben şahsen No.1 (7-13,25b ayetler) ve No.2'yi (14-25a ayetler) birleştiririm. Bkz. Romalılar 7:7-25'deki Metinsel Anlayışlar Bölüm 8'in yüceliği, bölüm 7'nin acı ve ıstırabını geçer!

■ **“Tanrı’ya şükürler olsun!”** Bkz. Aşağıdaki Özel Konu.

ÖZEL KONU: PAVLUS’UN TANRI’YA ÖVGÜSÜ, DUASI VE ŞÜKRANLARI

Pavlus Tanrı’ya övgüler sunan bir adamdı. ESKİ Antlaşma’yı biliyordu. Mezmurlar’ın ilk dört kısmının (örneğin, kitaplarının) her biri şükranlarla sona erer (çapraz başvuru Mezmurlar 41:13; 72:19; 89:52; 106:48). Pavlus, Tanrı’yı birkaç değişik biçimde över ve yüceltir.

1. mektuplarının giriş paragrafları
  - a. mektuplarının girişindeki kutsamalar ya da selamlar (çapraz başvuru Romalılar 1:7; I Korintliler 1:3; II Korintliler 1:2)
  - b. girişlerdeki kutsamalar (eulogētos, çapraz başvuru II Korintliler 1:3-4; Efesliler 1:3-14)
2. kısa övgü taşmaları
  - a. Romalılar 1:25; 9:5
  - b. II Korintliler 11:31
3. şükran duaları, (1) doxa (örneğin, yücelik) ve (2) “sonsuzlara dek”in birleşimiyle nitelendirilir.
  - a. Romalılar 11:36; 16:25-27
  - b. Efesliler 3:20-21
  - c. Filipililer 4:20
  - d. I Timoteos 1:17
  - e. II Timoteos 4:18
4. şükran sunmalar (örneğin, eucharisteō)
  - a. mektupların girişleri (çapraz başvuru Romalılar 1:8; I Korintliler 1:4; II Korintliler 1:11; Efesliler 1:16; Filipililer 1:3; Koloseliler 1:3,12; I Selanıkliler 1:2; II Selanıkliler 1:3; Filimun ayet 4; I Timoteos 1:12; II Timoteos 1:3)
  - b. şükran sunma çağrıları (çapraz başvuru Efesliler 5:4,20; Filipililer 4:6; Koloseliler 3:15,17; 4:2; I Selanıkliler 5:18)
5. kısa şükran taşmaları
  - a. Romalılar 6:17; 7:25
  - b. I Korintliler 15:57
  - c. II Korintliler 2:14; 8:16; 9:15
  - d. I Selanıkliler 2:13
  - e. II Selanıkliler 2:13
6. kapanış kutsamaları
  - a. Romalılar 16:20,24(?)
  - b. I Korintliler 16:23-24
  - c. II Korintliler 13:14
  - d. Galatyalılar 6:18

e. Efesliler 6:24

Pavlus, Üçlü Birlik Tanrı'yı tanrıbilimsel ve deneysel olarak tanıyordu. Yazılarına dua ve şükranla başlar. Sunumlarının ortasında, şükran ve minnettarlıkla taşar. Mektuplarının sonlarında dua edip Tanrı'ya şükran ve övgüler sunmayı her zaman hatırlar. Pavlus'un yazıları, dua, övgü ve şükran doludur. Pavlus, Tanrı'yı ve kendini tanıyordu ve Müjde'yi biliyordu.

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksiniyorsunuz. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Bölüm 6, bölüm 7'yle nasıl bağlantılıdır?
2. ESKİ Antlaşma Yasası'nın to Yeni Antlaşma inanlılarıyla nasıl bir ilişkisi vardır? (çapraz başvuru II Korintliler 3:1-11; İbraniler 8:7, 13)
3. Pavlus 6 ve 7'ci bölümlerde ESKİ yaşamla olan ilişkimizi tanımlamak için hangi iki örneği kullanır?
4. Hristiyan'ın Musa'nın Yasası'yla nasıl bir bağlantısı vardır?
5. Romalılar 7:7-25'in yorumlarından otobiyografik ve temsilci teoriler arasındaki farkı kendi sözcüklerinizle açıklayın.
6. Romalılar 7 a, kayıp bir insanın mı, olgunlaşmamış bir inanlının yoksa bütün inanlıların bir tanımıdır?

ROMALILAR 8

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Ruh'ta Yaşam	İçimizde Yaşayan Günahıtan Özgür Kılınma	Tanrı'nın Kurtarma Eylemi	Ruh'ta Yaşam	Ruh'un Yaşamı
8:1-11	8:1-11	8:1-4 Benlikte ve Ruh'ta Yaşam 8:5-8 8:9-11	8:1-8 8:9-11	8:1-4 8:5-11
8:12-17	8:12-17	8:12-17	8:12-17	8:12-13 Tanrı'nın Çocukları 8:14-17
Gelecek Olan Yücelik	Acı Çekmekten Yüceliğe	Gerçekleşme Umudu	Gelecekteki Yücelik	Yazgımız Olan Yücelik
8:18-25	8:18-30	8:18-25 İnsansal Zayıflığın Kuvvetlendirilmesi	8:18-25	8:18-25
8:26-30		8:26-27	8:26-27	8:26-27 Tanrı Bizleri Yüceliğini Paylaşmaya Çağırıyor
Tanrı'nın Sevgisi	Tanrı'nın Sonsuz Sevgisi	Tanrı'nın Sevgisine Olan Güvenimiz	Tanrı'nın Mesih İsa'daki Sevgisi	Tanrı'nın Sevgisine bir İlahi
8:31-39	8:31-39	8:31-39	8:31-39	8:31-34 8:35-37 8:38-39

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. Vs.

İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. Bu bölüm Pavlus'un 1:18'de başlayan tartışmasının doruk noktasıdır. "Hiçbir mahkûmiyet yoktur" (yasal konum) diye başlar ve "ayırılmaz" (kişisel paydaşlık) diye son bulur. Tanrıbilimsel olarak, aklanmadan, kutsallaştırılmaya ve yüceltmeye geçer (çapraz başvuru 29-30 ayetler).
- B. Bu, Pavlus'un, Tanrı'nın inanlılara Kendi Ruhunu vermesini tanrıbilimsel olarak açmasıdır (çapraz başvuru Yuhanna'nın Yuhanna 14:12-31; 16:7-16'deki sunumu). Ruh, ayet 14'deki EDİLGEN ÇATIdaki Müjde'yi düşmüş insanların yaşamlarında etkin bir hale gelmesini sağlayan etkidir. Ruh onlarla birlikte ve onların içinde kalacak ve onların içinde Mesihliği oluşturacaktır. Bölüm 8, Ruh, *pneuma* terimini 21'den fazla kez kullanır, halbuki terim 7'ci bölümde hiç yer almaz (3-6'cı bölümlerde de hiç yer almaz ve 1-2'ci bölümlerde sadece üç kez yer alır).
- C. Yaşamda, benlik ya da Ruh olmak üzere insanların izlediği iki hayata kişisel bakış açısı, iki yaşam biçimi, iki öncelik ve (geniş yol ve dar yol olmak üzere) iki yol vardır. Bunların biri ölüme, diğeri yaşama götürür. ESKİ Antlaşma bilgelik edebiyatında buna geleneksel olarak "iki yol" adı verilmektedir (çapraz başvuru Mezmurlar 1 ve Süleyman'ın Özdeyişleri

4:10-19). Sonsuz yaşamın, Ruh yaşamının gözlemlenebilir özellikleri vardır (örneğin, benlikten sonra ya da Ruh'tan sonra gibi). Bu tanrıbilimsel çerçevenin bütününde İblis'in hiç yer almadığına dikkat edin (çapraz başvuru Romalılar 1-8). 16:20'ya kadar Romalılar'da ondan söz edilmez. Burada odaklanan insanlığın düşmüş Ademsel doğasıdır. Bu, Pavlus'un düşmüş insanlığın, Tanrı'ya karşı asiliklerinin mazereti olarak (örneğin, "Bunu bana Şeytan yaptırdı!" gibi) doğaüstü bir şekilde ayartıldıklarını söylemelerine son verme biçimiydi. İnsanlık sorumludur!

- D. Bu bölümün ana hatlarını çıkartmak çok zordur çünkü burada yer alan düşünceler, birkaç gerçek ipliğini alıp onları bağlamsal üniteler olmadan tekrarlanan kalıplarda örerak geliştirilir.
- E. 12-17 ayetler, inanlıyı güvenli iman güvencesi konusunda bilgilendirir.
1. Birincisi, Ruh tarafından gerçekleştirilen değiştirilmiş bir dünyaya bakış açısı ve yaşam biçimidir.
  2. İkincisi, Tanrı'dan korkumuzun yerini, Ruh aracılığıyla ailesel bir sevgi hissi almıştır.
  3. Üçüncüsü, içimizde yaşayan Kutsal Ruh aracılığıyla Tanrı'nın evlatları olduğumuz konusunda içimizde var olan onaydır.
  4. Dördüncüsü, bu onay düşmüş dünyanın sorunları ve mücadelelerinin ortasında bile kesindir.
- F. 31-39 ayetler, ESKİ Antlaşma peygamberlerinin tipik edebi tekniği olan bir mahkeme sahnesidir. Tanrı Yargıç'tır, İblis savcıdır, İsa savunma avukatıdır (paraclete), melekler izleyicilerdir ve inanlı insanlık iblissel suçlamalar altındadır.
1. yasal terimler
    - a. bize karşı (ayet 31)
    - b. bir suçlama (ayet 33)
    - c. aklar (ayet 33)
    - d. suçlar (ayet 34)
    - e. aracılık eder (ayet 34)
  2. savcı, (31,33,34 [üç kez],35 ayetler)
  3. Tanrı'nın Mesih'teki sağlayışı (32, 34b ayetler)
  4. Tanrı'dan ayrılma yok
    - a. yeryüzüne ait durumlar (ayet 35)
    - b. Mezmur 44:22'den ESKİ Antlaşma aktarımı (ayet 36)
    - c. zafer (37,39 ayetler)
    - d. doğaüstü durumlar ya da etkenler (37-39 ayetler)

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 8:1-8

¹Böylece Mesih İsa'ya ait olanlara artık hiçbir mahkûmiyet yoktur. ²Çünkü yaşam veren Ruh'un yasası, Mesih İsa sayesinde beni günahın ve ölümün yasasından özgür kıldı. ³İnsan benliğinden ötürü güçsüz olan Kutsal Yasa'nın yapamadığını Tanrı yaptı. Öz Oğlu'nu günahlı insan benzerliğinde günah sunusu olarak gönderip günahı insan benliğinde yargıladı. ⁴Öyle ki, Yasa'nın gereği, benliğe göre değil, Ruh'a göre yaşayan bizlerde yerine gelsin. ⁵Benliğe uyanlar benlikle ilgili, Ruh'a uyanlarsa Ruh'la ilgili işleri düşünürler. ⁶Benliğe dayanan düşünce ölüm, Ruh'a dayanan düşünceyse yaşam ve esenliktir. ⁷Çünkü benliğe dayanan düşünce Tanrı'ya düşmandır; Tanrı'nın Yasası'na boyun eğmez, eğemez de... ⁸Benliğin denetiminde olanlar Tanrı'ya hoşnut edemezler.

8:1

NASB “Böylece artık”

NKJV, NRSV “Böylece artık”

TEV “Artık”

JB “Artık neden”

Bu, bundan önceki metin çerçevesiyle bağlantılıdır. Bazıları bunu 7:24-25 ile alakalı görür ama 3:21-7:25'ye kadar çekmek en iyisidir.

■ Grekçe cümlede “hiçbir” sözcüğü ilk önce gelir. Kesindir: Mesih'te olanlara (çapraz başvuru 1-3 ayetler) ve Ruh'a göre yaşayanlara (çapraz başvuru 4-11) hiçbir mahkumiyet yoktur. Burada Yeni Antlaşma'nın iki tarafı gözükmemektedir: (1) Mesih'te karşılıksız bir armağandır ve (2) bir yaşam biçimi, antlaşmasal bir karşılık talep edilir. Aklanma hem objektif (HABER KİPİ) ve hem de sübjektiftir (EMİR KİPİ). Hem bir konum, hem de bir yaşam biçimidir.

■ “mahkûmiyet” Bu *katakrima* terimi Septuagint'te pek sık kullanılmaz ama Yasa'nın Tekrarı 27:26'da yer alan Yasa'ya itaat etmemenin lanetini yansıtır. Bu da, “yasal bir kararın ardından gelen ceza” anlamına gelir. Aklanmanın, yasal, adli zıttıdır. Pavlus'un yazılarında ender yer alan bir terimdir (çapraz başvuru 5:16,18) ve Yeni Antlaşma'nın başka hiçbir yerinde yer almaz. Kral James Çevirisi, 1'ci ayete, “benliğe göre değil, Ruh'a göre yaşayan” sözlerini eklemiştir. Bu söz, birçok antik Grekçe elyazmasının 1'ci ayetinde yer almaz.

1. UBS4 bu sözün buradan çıkarılmasına “A” (kesin) derecesi vermiştir. Ayet 4'de ortadan kalkar. Ayet 1'de tanrıbilimsel olarak tamamen tanrıbilimseldir ama 4'cü ayete kusursuz bir şekilde uyar. 1-3 ayetler kişisel kutsallaştırılmayı (HABER KİPİ), 4-11 ayetler ise deneysel kutsallaştırılma ya da Mesih benzerliğini (EMİR KİPİ) ele alır. William R. Newell'in Ayet Ayet Romalılar anlamına gelen *Romans Verse by Verse* adlı kitabının 289'cu sayfasındaki dipnota dikkat edin (Moody, 1938).

“Revised Version çevirisi, “benliğe göre değil, Ruh'a göre yaşayanlar” sözünü doğru olarak çıkartır. 300 yıldan önce yazılmış olan Kral James Çevirisi'nden beri, sahip olduğumuz en iyi, en doğru, antik Grekçe elyazmalarının bazıları bulunmuştur ve Tanrı yolunda yürüyen içten insanlar, kopyalama sırasında gerçekleşen hataları düzeltmenin gayretle zor ama verimli işini istikrarlı bir şekilde yerine getirmişlerdir. Çünkü hepimizin bildiği gibi, Kutsal Kitap'ın özgün elyazmalarına sahip değiliz: Tanrı bunları, insanoğulları gibi putperestliğe yatkın yaratıklardan uzak tutmuştur. Ayet 1'i, dört nedenden ötürü, “Mesih İsa'da” sözleriyle sonlandırmamız gerekmektedir: (1) Grekçe elyazmalarının kanıtı, 1'ci ayetten “benliğe göre değil, Ruh'a göre yaşayanlar” cümlecığinin çıkartılmasından yanadır. Ancak bu sözleri 4'cü ayete dahil etme konusundaki kanıtlar evrenseldir. (2) Ruhsal ayırt ediş aynı zamanda, bu sözlerin ayet 1'e eklenmemesinden yanadır. Çünkü bu sözlerin ayet 1'e dahil edilmesi, güvenliğimizi Tanrı'nın Ruhu yerine bizim kendi yaşayışımıza bağlı kılar. Ama bütün mektuplarda açıkça öğretildiği gibi, Mesih İsa'da olan kimseye mahkumiyet yoktur. Yoksa, güvenliğimiz, Mesih'teki konumumuza değil, kendi yaşayışımıza bağlı olurdu. (3) Bu cümlecik, inanlının mahkumiyetten uzakta olmasının değil, yaşam biçiminin tanımlandığı 4'cü ayette tamamen doğru yerdedir (4) Kral James Çevirisi'nin 1'ci ayetinin sonunda yer alan bu cümlecik bir *gloss*'tur (bir kopyalayıcının sayfa kenarına koyduğu bir nottur). Yuvarlak majüskül harflerle yazılmış büyük elyazmaları, Alef, A, B, C, D, F, G; A, D'de (düzeltilmiş.) ve bazı küçük harfle yazılmış el yazmaları ve antik versiyonlarda (Bkz. Olshausen,

Meyer, Alford, J. F. and B. ve Darby'nin *Synopsis, in loc*'unda bu konuyu çok iyi bir şekilde ele alması) yer almaz. Tanrı'nın Kendi Sözü'nün tercüme edilmesi ve yine de yetkili olmasını seçmiş olması, İbranice ESKİ Antlaşma'nın Grekçe çevirisi olan Septuagint'ten Yeni Antlaşma'da alıntı yapılmasından bellidir. Yaşamlarını Tanrı'nın bize bırakmış olduğu elyazmalarını derinlemesine etüt etmekle geçirip bize kusursuz bir çeviri bırakan o adanmış insanlardan ötürü Tanrı'ya şükretmeliyiz. Bu tür bilginleri, Tanrı'nın neler *söylemiş* olduğunu derin bir alçakgönüllülükle öğrenmeye çalışmak yerini, Tanrı'nın Kutsal Kitap'ta ne söylemesi *gerektiğini* bize söylemeyi üstlenmiş olan kibirli "Modernistler"den (ya da ESKİ zamanlardaki "Daha Yüksek Eleştirmenler"den) kesinlikle ve sonsuza dek ayırmalıyız" (sayfa 289).

■ **"Mesih İsa'ya ait olanlara"** Pavlus'un bu tipik cümlesi (örneğin, a *LOCATIVE OF SPHERE) günümüzde kullanılan "kişisel ilişki" sözüyle eş anlamlıdır. Pavlus, İsa'yı tanıyor, seviyor, O'na hizmet ediyor ve O'nda seviniyordu. Müjde hem iman edilecek bir mesaj, hem de açık kollarla karşılanacak bir Kişi'dir. Yaşama gücü, Pavlus'un Şam yolu'nda tanıştığı diriltilmiş Mesih'le olan ilişkisinden kaynaklanır. Pavlus'un İsa'yla deneyimi, O'nun İsa konusundaki teolojisinden önce gelmişti. Deneyimi, dünyadan uzak, manastıra kapanmış bir mistisizmden değil, agresif bir misyoner hizmetinden kaynaklanıyordu. Mesih'i tanımak, O'na hizmet etmektir. Olgun Hristiyanlık, bir mesaj, bir Kişi ve bir yaşam biçimidir! (Bkz. 1:5'deki not)

8:2 "yaşam veren Ruh'un yasası, Mesih İsa sayesinde beni günahın ve ölümün yasasından özgür kıldı"

Bu sözler, (1) Günah yasasıyla (çapraz başvuru Romalılar 7:10,23,25) Tanrı'nın yeni Yasası (çapraz başvuru Romalılar 7:6,22,25) arasındaki tezattan; (2) "sevgi yasasıyla" (çapraz başvuru Yakup 1:25; 2:8,12) "The Musa'nın Yasası" (çapraz başvuru 7:6-12) arasındaki tezattan; (3) ESKİ çağla yeni çağ arasındaki tezattan; ya da (4) ESKİ antlaşmayla Yeni Antlaşma (çapraz başvuru Yeremya 31:31-34; Yeni Antlaşma'da yer alan İbraniler Kitabı) arasındaki tezattan söz ediyor olabilir.

Bu karşılaştırma stili şu konularda devam ettirilmiştir:

1. yaşam veren Ruh'un yasası, Mesih İsa sayesinde beni günahın ve ölümün yasası arasındaki tezat, ayet 2
2. benliğe göre olmakla Ruh'a göre olmak arasındaki tezat, 4 ve 5 ayetler
3. benlikle ilgili şeylerle Ruh'la ilgili şeyler arasındaki tezat, ayet 5
4. Benlikle ilgili şeyleri düşünen bir kafa ve Ruh'la ilgili işleri düşünen bir kafa, ayet 5
5. Benliğe dayanan düşünce ve Ruh'a dayanan düşünce, ayet 6
6. benliğin denetiminde olanlarla Ruh'un denetiminde olanlar, ayet 9
7. beden ölü, Ruh diri, ayet 10
8. ölmelisinizle yaşayacaksınız, ayet 13
9. kölelik ruhu ile oğulluk ruhu, ayet 15

■

NASB, NRSV, JB "sizi özgür kıldı"

NKJV, TEV "beni özgür kıldı"

2-3 ayetler, bölüm 6'nın tanrıbilimsel mesajını taşır. Antik Grekçe metinlerde birkaç değişik zamir yer alır; "ben," A, D, K & P elyazmalarında, "sen" ise, I, B, F & G elyazmalarında yer alır. "Biz" zamiri daha sonra, yuvarlak majüskül harfle yazılmış Q elyazmasında yer alır. UBS4 derleyicileri "siz"e "B" (neredeyse kesin) değerlendirmesinde bulunmuşlardır. The UBS3 ona "D" (büyük zorluk) değerlendirmesinde bulunmuştur.

Newman ve Nida, Pavlus'un Romalılar'a Mektubu Üzerinde Bir Tercümanın El Kitabı anlamına gelen *A Translator's Handbook on Paulus' Letter to the Romans*, şöyle der: "UBS Grekçe metin, 'ben' zamirini önerir, ancak bunun değerlendirmesi, özgün okuma konusunda epey şüphe olasılığı olduğunu belirten 'C' kararıdır" (sayfa 145-146).

"Biz," "sen," "ben/biz" şeklindeki bu ZAMİR sorunları, Pavlus'un yazılarının Grekçe metinlerinde tekrar tekrar yer almaktadır.

8:3 “Kutsal Yasa’nın yapamadığını” The Musa’nın Yasası iyi ve kutsaldır ama insanlık zayıf ve günahlıdır (çapraz başvuru 7:12, 16). Buradaki FİİL aslında, genelde “imkânsız” anlamına gelen *adunaton* SIFATıdır (çapraz başvuru İbraniler 6:4,18; 10:4; 11:6), ama “güçsüz” anlamına da gelebilir (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 14:8; Romalılar 15:1). Yasa kurtarıcı sağlayamıyordu. Tersine, sadece mahkumiyet, ölüm ve lanet sağlıyordu!

■ **“İnsan benliğinden ötürü güçsüz olan”** Bu Pavlus’un bölüm 7’deki temel savıdır. Tanrı’nın Yasası, iyi ve kutsaldır ama günahlı, düşmüş, asi insanlık onun taleplerini yerine getiremez. Pavlus, hahamlardan farklı olarak Yaratılış 3’ün sonuçlarının altını çizmişti.

■ **“Öz Oğlu’nu göndererek Tanrı yaptı”** Tanrı, insanlığın ESKİ Antlaşma’nın altında yapamadığı şeyi Yeni Antlaşma’nın altında, İsa aracılığıyla (çapraz başvuru Yeşaya 53; Yuhanna 3:16) Kendisi gerçekleştirmiştir (çapraz başvuru Yeremya 31:31-34; Hezekiel 36:22-36). Tanrı, dışsal talepler yerine, içsel bir Ruh ve yeni bir yürek sağlamıştır. Bu Yeni Antlaşma, insan performansını değil, tövbeyi ve Mesih’in bitmiş işine imanı temel alır. Ancak her iki antlaşma da, kişiden Tanrı yolunda olan yeni bir yaşam biçimi bekler.

■ **“günahlı insan benzerliğinde”** Aynı gerçek Filipililer 2:7-8’de de bildirilmiştir. İsa’nın gerçekten insan olan bir bedeni vardı (ama bu bedende günah doğası yoktu, çapraz başvuru Filipililer 2:7-8; İbraniler 7:26). O bizimle gerçekten birdir. Her alanda bizim gibi denenmiş ancak günah işlememiştir (çapraz başvuru İbraniler 4:15). İsa bizi anlar.

■ **“bir günah sunusu olarak”** Aynı kavram, II Korintliler 5:21 ve I Petrus 2:24’de de dile getirilmiştir. İsa bu dünyaya ölmek için gelmiştir (çapraz başvuru Yeşaya 53:4-6,10-12; Markos 10:45). İsa’nın masum (suçsuz) yaşamı bir günah sunusu haline gelmiştir (çapraz başvuru Yuhanna 1:29).

■ **“günahlı insan benliğinde yargıladı”** İsa’nın ölümü, (Musa’nın Yasası’nın yaptığı gibi) insanlığın sadece her bir günahlı etkinliğini değil, günahlı doğası sorununu da vurgulayıp ele almıştır. Tanrı’nın sonsuz kurtarıcı amacını gerçekleştiren İsa’nın yaşamı, ölümü ve dirilişi olmuştur (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 2:23; 3:18; 4:28; 13:29). İsa aynı zamanda, insanların nasıl olabileceklerini ve nasıl olmaları gerektiğini de göstermiştir (çapraz başvuru Yuhanna 13:15; I Petrus 2:21).

8:4 Bu ayet, büyük bir olasılıkla Yeni Antlaşma’dan söz eder (çapraz başvuru Yeremya 31:33 & Hezekiel 36:26-27). Kurtuluşumuzun iki yönünü ele alır. Bunların birincisi, İsa’nın ESKİ Antlaşma’nın taleplerini yerine getirmiş olması ve inanlıların İsa’ya imanı aracılığıyla, bu doğruluğun kendi erdemlerinden tamamen ayrı bir şekilde karşılıksız bir armağan olarak inanlılara transfer edilmiş olmasıdır. Bizler buna aklanma ya da kişisel kutsallaştırılma adını veriyoruz. Tanrı, inanlılara yeni bir yürek ve yeni bir Ruh verir. Bizler şimdi benliğe göre değil, Ruh’a göre yaşarız. Buna, “devam edip artan kutsallaştırılma” adı verilir. Hristiyanlık, hem hakları (kurtuluş armağanı), hem de sorumlulukları (Mesih benzerliği, çapraz başvuru 6:13) olan Yeni bir Antlaşma’dır. Bazı inanlılar trajik bir biçimde benliğe dayalı, uygun olmayan yaşamlar sürerler (çapraz başvuru I Korintliler 3:1-3).

■ **“benliğe göre değil, Ruh’a göre yaşayanlar”** Aynı kıyaslama Galatyalılar 5:16-25’de de yer alır. Yasal bir doğruluğa, doğruluk dolu bir yaşam da eşlik etmelidir. Yeni Antlaşma’nın yeni yüreği ve düşüncesi, kurtuluşumuzun temeli değil, sonucudur. Sonsuz yaşamın gözlemlenebilir özellikleri vardır!

8:5 Pavlus, 5-8 ayetlerde “benlik”teki yaşamla, “Ruh”taki yaşamı kıyaslar (“benliğin işleri,” çapraz başvuru Galatyalılar 5:19-21 ve “Ruh’un meyvesi,” çapraz başvuru 5:22-25).

8:6 “dayanan düşünce” Yahudiler, gözler ve kulakların ruhun pencereleri olduğunun bilincine varmışlardı. Günah düşünce yaşamında başlar. En çok neyi düşünürsek o hale geliriz (çapraz başvuru Romalılar 12:1-2; Filipililer 4:8)!

Pavlus, insanlar için “iki amaç” (*yetzer*) olduğu hakkındaki geleneksel hahamsal görüşü tam olarak izlememişti. Pavlus için, düşmüş yaratılıştaki iyi niyet yoktu. Bu iman etikten sonra oluşan bir şeydi. Pavlus’a göre, içsel ruhsal çatışmayı başlatan inanlıların içinde yaşayan Kutsal Ruh’tu (çapraz başvuru Yuhanna 16:7-14).

■ **“yaşam”** Bu söz, sonsuz yaşam ve yeni çağ yaşamıyla ilgilidir.

■ **“esenlik”** Bu terim özgün olarak, “kırılmış olanı sarmak” anlamına geliyordu (çapraz başvuru Yuhanna 14:27; 16:33; Filipililer 4:7). Bkz. 5:1’deki Özel Konu: Esenlik. Yeni Antlaşma, esenlikten üç şekilde söz eder:

1. Mesih aracılığıyla Tanrı’yla esenliğimizin objektif gerçeği (çapraz başvuru Koloseliler 1:20)
2. Tanrı’yla doğru bir konumda olma konusundaki sübjektif hislerimiz (çapraz başvuru Yuhanna 14:27; 16:33; Filipililer 4:7)
3. Tanrı, Yahudiler’le Yahudi olmayanları Mesih aracılığıyla bir yeni bedende birleştirmiştir (çapraz başvuru Efesliler 2:14-17; Koloseliler 3:15).

8:7-11 Pavlus, Tanrı’dan ayrı olan insanlığı birkaç değişik şekilde tanımlamıştır: (1) Tanrı’ya karşı düşman, ayet 7; (2) Tanrı’ya tabi değil, ayet 7; (3) Tanrı’yı hoşnut edemeyen, ayet 8 ve (4) ruhsal bakımdan ölü ve bu ölümlük sonsuz ölümlü sonuçlanacaktır, 10- 11 ayetler. Bkz. Paralel ayetler: Romalılar 5:6, 8 ve 10.

8:7

NASB, NRSV “Benliğe dayanan düşünce Tanrı’ya düşmandır”

NKJV “Çünkü benliğe dayanan düşünce Tanrı’ya düşmanlık içindedir”

TEV “insanlar Tanrı’nın düşmanları haline gelmişlerdir”

NJB “bozulmuş insan doğasının bakış açısı Tanrı’ya karşıttır”

Bu sözün, 6’cı ayette yer alan, “Benliğe dayanan düşünce”yle ve 5’ci ayetteki, “Benliğe uyanlar”la paralellik içinde olduğuna dikkat edin. Ayrıca, düşmüş insan doğasının hem bir zihniyet (dünya görüşü), hem de bir yaşam biçimi olduğuna dikkat edin (çapraz başvuru 7:5).

■ **“eğemez de”** Düşmüş insanlık, Tanrı’yı izlemeyi seçmemekle kalmaz, Tanrı’yı izleyemez de. Kutsal Ruh’un yardımı olmadan düşmüş insanlık, ruhsal şeylere olumlu karşılık veremez (çapraz başvuru Yeşaya 53:6; I Petrus 2:24-25). Tanrı her zaman inisiyatifi ele alır (çapraz başvuru Yuhanna 6:44,65).

8:8 “Benliğin denetiminde olanlar” Pavlus bu cümlecigi iki şekilde kullanır (1) fiziksel beden (çapraz başvuru Romalılar1:3; 2:28; 4:1; 9:3,5) ve (2) insanlığın Tanrı’dan ayrı olarak çabaları (çapraz başvuru Romalılar 7:5; 8:4-5). Burada kullanılan anlam 2 numaralı anlamdır. Asi ve iman etmeyen insanlıktan söz eder.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 8:9-11

⁹Ne var ki, Tanrı’nın Ruhü içinde yaşıyorsanız, benliğin değil, Ruh’un denetimindesiniz. Ama içinde Mesih’in Ruhü olmayan kişi Mesih’in değildir. ¹⁰Eğer Mesih içinizdeyse, bedeniniz günah yüzünden ölü olmakla birlikte, aklanmış olduğunuz için ruhunuz diridir. ¹¹Mesih İsa’yı ölümden diriltten Tanrı’nın Ruhü içinde yaşıyorsanız, Mesih’i ölümden diriltten Tanrı, içinde yaşayan Ruhü’yla ölümlü bedenlerinize de yaşam verecektir.

8:9 “eğer” 9,10,11,13 (iki kez),17 (iki kez) ayetlerde bir dizi ŞARTLI CÜMLE yer almaktadır. Bunların hepsi de yazarın bakış açısından ya da onun edebi amaçları için doğru olduğu var sayılan BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLElerdir. Pavlus, Roma kilisesinde mektubunu okuyan kişilerin Hristiyanlar olduğunu varsayıyordu (çapraz başvuru ayet 9a).

■ **“Mesih’in Ruhü”** İnsanlar ya Ruh’a sahiptir ve bu yüzden de inanlıdır, ya da Ruh’a sahip değildir ve ruhsal bakımdan kayıptır. Kurtuluşa hepimiz Kutsal Ruh’u alırız. Bizim daha fazla Kutsal Ruh’a ihtiyacımız yok, O’nun bizim kendimizi O’na daha çok vermemize ihtiyacı var! 9a’daki “Ruh,” 9b’deki “Tanrı’nın Ruhü” ve 9c’deki “Mesih’in Ruhü” hep eş anlamlı sözlerdir.

ÖZEL KONU: İSA VE KUTSAL RUH

Ruh ve Oğul’un işleri arasında bir akışkanlık vardır.” G. Campbell Morgan, Ruh için en iyi ismin “Diğer İsa” olduğunu söylemiştir. Aşağıda, Oğul ve Ruh’un iş ve unvanlarının karşılaştırmalı ana hatları yer almaktadır:

1. Ruh’a, “İsa’nın Ruhü” ya da buna benzer isimler verilir (çapraz başvuru Romalılar 8:9; II Korintliler 3:17; Galatyalılar 4:6; I Petrus 1:11).

2. Her ikisinden de aynı terimlerle söz edilir
  - a. “gerçek”
    - 1) İsa (Yuhanna 14:6)
    - 2) Ruh (Yuhanna 14:17; 16:13)
  - b. “savunucu”
    - 1) İsa (I Yuhanna 2:1)
    - 2) Ruh (Yuhanna 14:16,26; 15:26; 16:7)
  - c. “Kutsal”
    - 1) İsa (Luka 1:35; 4:34)
    - 2) Ruh (Luka 1:35)
3. İkisi de inanlıların içinde yaşar
  - a. İsa (Matta 28:20; Yuhanna 14:20,23; 15:4-5; Romalılar 8:10; II Korintliler 13:5; Galatyalılar 2:20; Efesliler 3:17; Koloseliler 1:27)
  - b. Ruh (Yuhanna 14:16-17; Romalılar 8:9,11; I Korintliler 3:16; 6:19; II Timoteos 1:14)
  - c. c. ve hatta Baba (Yuhanna 14:23; II Korintliler 6:16)

8:10 “Mesih içinizdeyse” Burada “siz” şeklinde ÇOĞUL bir ifade yer almaktadır. The terim “Mesih” terimi, içimizde yaşayan Oğul/Ruh’la ilgilidir (çapraz başvuru Yuhanna 14:16-17; Koloseliler 1:27). İnsanlar ya Oğul’a/Ruh’a sahiptir ya da Hristiyan değildirler (çapraz başvuru I Yuhanna 5:12). Pavlus için, “Mesih’te olmak,” tanrıbilimsel olarak “Ruh’ta olmak”la aynı şeydi.

■ **“bedeniniz günah yüzünden ölü olmakla birlikte”** Adem’in günahı, düşmüş bir dünya ve kişisel asilikten ötürü Hristiyanlar bile fiziksel olarak ölecektir (çapraz başvuru 5:12-21). Günah her zaman normal seyrini izler. Ruhsal ölüm (çapraz başvuru Yaratılış 3; Efesliler 2:1) fiziksel ölümlle sonuçlanmıştır (çapraz başvuru Yaratılış 5; İbraniler 9:27). İnanlılar hem Ruh’un yeni çağında (çapraz başvuru Yoel 2:28-29; Elçilerin İşleri 2:16), hem de günah ve asiliğin ESKİ çağında yaşarlar (çapraz başvuru 21, 35 ayetler).

■ **“aklanmış olduğunuz için ruhunuz diridir”** Buradaki “Ruh”un, insan ruhundan mı (çapraz başvuru NASB, ASV, NIV, Williams, Yeruşalim Kutsal Kitap), yoksa Kutsal Ruh’tan mı söz ettiği hakkında (çapraz başvuru KJV, TEV, REB, Karl Barth, C. K. Barrett, John Murray, ve Everett Harrison) çeviriler ve yorumcular arasında bir görüş ayrılığı var gibidir.

Metnin geniş çerçevesi bu kısa cümleciği anlayışımızı kolaylaştırır. Mesih’e güvenmiş olanlar bile, düşmüş bir dünyada yaşadıkları için öleceklerdir. Ancak, İsa’ya imanla gelen doğruluktan ötürü şimdiden sonsuz yaşama sahiptirler (çapraz başvuru Efesliler 2:4-6). Bu, Tanrı’nın Egemenliği’nin “henüz ama henüz değil” gerginliğidir. ESKİ çağ ve yeni çağ zaman olarak örtüşmüşlerdir.

■ **“Doğruluk”** Bkz. 1:17’deki Özel Konu.

8:11 “eğer” Bkz. ayet 9’daki not.

■ **“Mesih İsa’yı ölümden dirilten Tanrı’nın Ruhunu içinizde yaşıyorsa”** Üçlü Birlik’in hangi kişisi inanlıların içinde yaşar? Hristiyanlar’ın çoğu bu soruya Ruh yanıtını verir. Bu kesinlikle doğrudur ama aslında Üçlü Birlik’in üç kişisi de inanlıların içinde yaşar.

1. Ruh, Yuhanna 14:16-17; Romalılar 8:11; I Korintliler 3:16; 6:19; II Timoteos 1:14
2. Oğul, Matta 28:20; Yuhanna 14:20,23; 15:4-5; Romalılar 8:10; II Korintliler 13:5; Galatyalılar 2:20; Efesliler 3:17; Koloseliler 1:27
3. Baba, Yuhanna 14:23; II Korintliler 6:16

Bu söz, Yeni Antlaşma’nın kurtuluş işini Üçlü Birlik’in üç kişisi’nin de gerçekleştirdiğini göstermek için harika bir fırsattır.

1. Baba Tanrı, İsa'yı diriltmiştir (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 2:24; 3:15; 4:10; 5:30; 10:40; 13:30,33,34,37; 17:31; Romalılar 6:4,9; 8:11; 10:9; I Korintliler 6:14; II Korintliler 4:14; Galatyalılar 1:1;Efesliler 1:20; Koloseliler 2:12; I Selanikliler 1:10)
2. Oğul Tanrı Kendisi dirilmiştir (çapraz başvuru Yuhanna 2:19-22; 10:17-18)
3. Kutsal Ruh Tanrı, İsa'yı diriltmiştir (çapraz başvuru Romalılar 8:11)

Aynı Üçlü Birliksel vurgu, 9-11 ayetlerde de görülebilir.

ÖZEL KONU: ÜÇLÜ BİRLİK

Üçlü Birlik'in üç Kişisi'nin de etkinliklerine dikkat edin. İlk olarak Tertulyan'ın söylediği "Üçlü Birlik" terimi, Kutsal Kitap'ta yer alan bir söz olmasa da yaygın bir kavramdır.

1. Müjdeler
  - a. Matta 3:16-17; 28:19 (ve paralelleri)
  - b. Yuhanna 14:26
2. Elçilerin İşleri - Elçilerin İşleri 2:32-33, 38-39
3. Pavlus
  - a. Romalılar 1:4-5; 5:1,5; 8:1-4,8-10
  - b. I Korintliler 2:8-10; 12:4-6
  - c. II Korintliler 1:21; 13:14
  - d. Galatyalılar 4:4-6
  - e. Efesliler 1:3-14,17; 2:18; 3:14-17; 4:4-6
  - f. I Selanikliler 1:2-5
  - g. II Selanikliler 2:13
  - h. Titus 3:4-6
4. Petrus - I Petrus 1:2
5. Yahuda - 20-21 ayetler.

ESKİ Antlaşma'da ima edilir:

1. Tanrı için ÇOĞUL sözcüklerin kullanılması
  - a. Name Elohim ismi ÇOĞULdur ama Tanrı için kullanıldığında her zaman TEKİL BİR FİİLDİR.
  - b. Yaratılış 1:26-27; 3:22; 11:7'de "biz"
2. Rab'bin meleğinin Tanrı'nın görünür bir temsilcisi olması
  - a. Yaratılış 16:7-13; 22:11-15; 31:11,13; 48:15-16
  - b. Mısır'dan Çıkış 3:2,4; 13:21; 14:19
  - c. Hakimler 2:1; 6:22-23; 13:3-22
  - d. Zekeriya 3:1-2
3. Tanrı ve Ruh ayrıdır, Yaratılış 1:1-2; Mezmurlar 104:30; Yeşaya 63:9-11; Hezekiel 37:13-14
4. Tanrı (YHWH) ve Mesih (Adon) ayrıdır, Mezmurlar 45:6-7; 110:1; Zekeriya 2:8-11; 10:9-12
5. Mesih ve Ruh ayrıdır, Zekeriya 12:10
6. Yeşaya 48:16; 61:1'de üçünden de söz edilir

İsa'nın tanrılığı ve Ruh'un kişiliği, katı, tektanrılı ilk inanlılar için sorunlar oluşturdu:

1. Tertulyan – Oğul'u Baba'ya bağımlı kıldı
2. Orijen – Oğul'un ve Ruh'un tanrısal özünü bağımlı kıldı
3. Ariyus – Oğul ve Ruh'un tanrılığını inkâr etti
4. Krallıkçılık –Tanrı'nın birbirini izleyen görünümüne inanıyordu

Üçlü Birlik, Kutsal Kitap'ta yer alan bilgilerden yola çıkarak tarihsel olarak oluşturulmuş bir formüldür.

1. İsa'nın Baba'ya eşit tam tanrılığı M.S. 325 yılında gerçekleşen İznik Konseyi'nde onaylanmıştır.
2. Ruh'un, Baba ve Oğul'a eşit tam kişiliği ve tanrılığı Konstantinopol Konseyi'nde onaylanmıştır (M.S.

381)

3. Üçlü Birlik doktrini, Augustin'in eseri De Trinitate'de tamamen ortaya konulmuştur. Ama Yeni Antlaşma, bir tanrısal özün üç sonsuz kişisel görünümünü onaylar gibidir.

■ “ölümlü bedenlerinize de yaşam verecektir”

Hem İsa'nın, hem de O'nu izleyenlerin dirilişi çok önemli bir doktrindir (çapraz başvuru I Korintliler 15:1 ve sonraki ayetler; II Korintliler 4:14). Hristiyanlık, inanlıların sonsuzlukta bedensel bir varlıkları olacağını bildirir (çapraz başvuru I Yuhanna 3:2). Eğer Mesih Ruh tarafından diriltildiyse, O'nu izleyenler de aynı şekilde diriltileceklerdir (çapraz başvuru ayet 23).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 8:12-17

¹²Öyleyse kardeşlerim, borçluyuz ama, benliğe göre yaşamak için benliğe borçlu değiliz. ¹³Çünkü benliğe göre yaşarsanız öleceksiniz; ama bedenin kötü işlerini Ruh'la öldürürseniz yaşayacaksınız. ¹⁴Tanrı'nın Ruhu'yla yönetilenlerin hepsi Tanrı'nın oğullarıdır. ¹⁵Çünkü sizi yeniden korkuya sürükleyecek kölelik ruhunu almadınız, oğulluk ruhunu aldınız. Bu ruhla, “Abba, Baba!” diye sesleniriz. ¹⁶Ruh'un kendisi, bizim ruhumuzla birlikte, Tanrı'nın çocukları olduğumuza tanıklık eder. ¹⁷Eğer Tanrı'nın çocuklarıysak, aynı zamanda mirasçımız. Mesih'le birlikte yüceltilmek üzere Mesih'le birlikte acı çekiyorsak, Tanrı'nın mirasçılarıyız, Mesih'le ortak mirasçılarız.

8:12 “Öyleyse” Pavlus, 1-11 ayetlerdeki sunumundan imalar çıkartmayı sürdürmektedir.

■ “borçluyuz” Bu, Hristiyan özgürlüğünün diğer yüzüdür (çapraz başvuru 14:1-15:13). Bu, 1-11 ayetlerdeki hem konumsal (HABER KİPİ), hem de aşamalı olan (EMİR KİPİ) kutsallaştırılma konusundan çıkarılan sonuçtur. İnanlıların ESKİ düşmüş doğayla mücadele etmesi gerektiğini de açıkça göstermektedir (çapraz başvuru Romalılar 7). Yapılması gereken bir seçim vardır (ilk iman ediş) ve bundan sonra da sürekli olarak yapılması gereken seçimler vardır (yaşam biçimi imanı)!

8:13 “eğer” 9,10,11,13 ayetlerde bir dizi (iki kez) ve 17'de de (iki kez) ŞARTLI CÜMLE VARDIR. Bunların hepsi de yazarın bakış açısından ya da onun edebi amaçları için doğru olduğu var sayılan BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLElerdir. Pavlus, Roma kilisesindeki okurlarının Ruh'ta yaşayan Hristiyanlar olduğunu varsayıyordu.

■ “benliğe göre yaşarsanız öleceksiniz” 13'cü ayetteki FİİLİMSİlerin ikisi de, sürekli eylem ifade eden ŞİMDİKİ zamandadır. Kutsal Kitap, (1) ruhsal ölüm (çapraz başvuru Yaratılış 2:17; 3:1-7; Efesliler 2:1); (2) fiziksel ölüm (çapraz başvuru Yaratılış 5) ve (3) sonsuz ölüm (çapraz başvuru Vahiy 2:11; 20:6,14; 21:8) olmak üzere ölümün üç aşaması olduğunu bildirir. Bu bölümde sözü edilen, Adem'in ruhsal ölümüdür (çapraz başvuru Yaratılış 3:14-19), bu ölüm insanlığın fiziksel ölümüyle sonuçlanmıştır (çapraz başvuru Yaratılış 5).

Adem'in günahı, insan deneyimine ölüm getirmiştir (çapraz başvuru 5:12-21). Her birimiz, kendi isteğimizle günaha katılmayı seçmişizdir. Eğer günaha kalmayı seçersek, bu bizi “sonsuzluk boyunca” öldürecektir (çapraz başvuru Vahiy 20:6, 14, “ikinci ölüm”). Hristiyanlar olarak günaha ve benliğe ölmeli ve Tanrı için yaşamalıyız (çapraz başvuru Romalılar 6).

■ “bedenin kötü işlerini Ruh'la öldürürseniz yaşayacaksınız” İnanlıların kurtulmuş olduklarının güvencesi, onların Hristiyan yaşam biçimiyle onaylanır ya da gösterilir (çapraz başvuru Yeni Antlaşma'daki Yakup ve I Yuhanna Kitapları).

İnanlılar bu yeni yaşamı kendi çabalarıyla değil, Ruh'un yardımıyla yaşarlar (çapraz başvuru ayet14). Ancak, her gün kendilerini O'nun yönetimine teslim etmeleri gerekmektedir (çapraz başvuru Efesliler 5:17-18).

Bu metin çerçevesinde, “bedenin işleri” ESKİ günahlı çağın yaşamı olarak görülmektedir. Bu, bedensel varoluşun sonsuzluğunu yalanlamaz (çapraz başvuru 8:23) bunun yerine içimizdeki Ruh'u Spirit (yeni çağ) ve günahla mücadeleyi (ESKİ çağı) kıyaslar.

8:14 “Tanrı’nın Ruhı’yla yönetilenlerin hepsi” Bu ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN ORTACIdır ve Ruh’tan sürekli yol gösterim almayı ifade eder. Ruh bizi Mesih’e çeker ve ondan sonra da içimizde Mesih’i oluşturur (çapraz başvuru ayet 29). Hristiyanlık bir karardan çok daha fazlasıdır. Hristiyanlık aslında bir kararla başlayan devam eden bir öğrenciliktir. Bu, özel olaylar, zamanlar ya da hizmetlerden değil, günlük etkinliklerden söz eder.

■ **“Tanrı’nın oğullarıdır”** Bu ÇOGUL cümle, ESKİ Antlaşma’da melekler için kullanılıyordu, insanlar için kullanılması enderdi. TEKİL olarak, Adem, İsrail, her kral ve Mesih için kullanılmıştı. Burada bütün inanlılardan söz ediyor. 14’cü ayette, Grekçe *huioi* (oğullar) terimi, 16’cı ayette ise, *tekna* (çocuklar) terimi kullanılmıştır. Bu terimler, bu metin çerçevesinde eşanlamli olarak kullanılmışlardır.

8:15 “bu ruhla” 10’cu ayet gibi, bu ayetin anlamı de pek açık değildir. Kurtarılmış insanlığın Mesih’teki yeni ruhundan da söz ediyor olabilir, Kutsal Ruh’tan da söz ediyor olabilir. Her ikisi de 16’cı ayette görülür.

Pavlus’un yazılarında bu dilbilgisel yapının Kutsal Ruh’un birey olarak inanlıda oluşturduğu şeyi tanımlamak için kullanıldığı birkaç yer vardır.

1. burada “kölelik ruhu,” “oğulluk ruhu”, ayet 15
2. “yumuşak bir ruh,” I Korintliler 4:21
3. “iman ruhu (sadakat), II Korintliler 4:13
4. “bilgelik ve vahiy ruhu,” Efesliler 1:17

Özellikle I Korintliler’de olmak üzere Pavlus’un *pneuma* sözcüğünü kendisinden söz etmekte kullandığı birkaç yer vardır (çapraz başvuru I Korintliler 2:11; 5:3,14; 7:34; 16:8; ve Koloseliler 2:5). Bu metin çerçevesinde 10 ve 15’inci ayetler bu sınıfa en uygun olanlardır.

■ **“yeniden korkuya sürükleyecek kölelik”** ESKİ doğanın özelliği korkudur. Yeni doğanın özelliği 14-17’ci ayetlerde tanımlanmıştır.

■ **“[evlatlığa kabul edilen] oğullar olarak”** Roma yasaları, insanların evlat edinmelerini çok zorlaştırıyordu ancak bu bir kez gerçekleştiğinde, kalıcıydı (çapraz başvuru Gal. 4:4-6). Bu mecaz, inanlının güvenliğiyle ilgili tanrıbilimsel gerçeği destekler. Doğal bir oğul evlatlıktan ret edilebilirdi ama evlat edinilmiş biri evlatlıktan ret edilemezdi. Bu, Pavlus’un kurtuluşu tanımlamakta kullandığı en sevdiği mecazlardan biridir (çapraz başvuru ayetler 15, 23). Yuhanna ve Petrus, bununla bağlantılı bildik bir mecaz olan “yeniden doğma” mecazını kullandılar (çapraz başvuru Yuhanna 3:3; I Petrus 1:3,23).

■ **“Abba”** Bu Aramice terim, çocukların babalarına evde hitap ediş şeklini bildirir (“babacığım” gibi). İsa ve Elçiler Aramice konuşuyordu. İnanlılar şimdi Kutsal Ruh’a, Mesih’in kanı ve içlerinde yaşayan Ruh sayesinde sağlam bir iman ve ailesel bir güvenle yaklaşabilir (çapraz başvuru Markos 14:36; Gal. 4:6). Düşmüş insanlığın Tanrı’ya “Baba” diye hitap edebilmesi ve sonsuz Kutsal Tanrı’nın da bunu arzulaması harika bir şeydir, öyle değil mi? Bkz. ÖZEL KONU: 1:7’deki Baba.

8:16 “Ruh’un kendisi” Ruh için kullanılan Grekçe sözcük NEUTER’dir, bu yüzden Kral James Çevirisi bunu “Ruh’un kendisi” şeklinde tercüme etmiştir. Ama Ruh bir kişidir ve kederlendirilebilir (çapraz başvuru Efesliler 4:30; I Selanıklılar 5:19), bu yüzden “Kendisi” daha iyi bir çeviridir.

■ **“bizim ruhumuzla birlikte, Tanrı’nın çocukları olduğumuza tanıklık eder”** 13’cü ayette gördüğümüz gibi, iman güvencesinin bir yönü, inanlıların değişmiş olması ve değişmiş yaşamlar sürmeleridir (çapraz başvuru, Yeni Antlaşma’daki Yakup ve I Yuhanna Kitapları). Güvencenin bir başka yönü, içimizde yaşayan Ruh’un, Tanrı’dan korkmanın yerine ailesel bir sevgi vermesidir. RSV ve NRSV çevirilerindeki vurguya dikkat edin: “Abba! Baba! diye seslendiğimizde, Ruh’un Kendisi bizim ruhumuzla birlikte Tanrı’nın çocukları olduğumuza tanıklık eder” (çapraz başvuru Gal. 4:6). Bu da, güvencenin, inanlıların Ruh aracılığıyla Tanrı’ya Baba diyebildiklerinde geldiğini ima eder.

Ruh’un içimizdeki tanıklığı duyulamaz ama pratiktir.

1. günahtan ötürü suçluluk duymak
2. Mesih gibi olmayı arzulamak

3. Tanrı'nın ailesiyle birlikte olmayı arzulamak
4. Tanrı Sözü için açlık çekmek
5. müjdecilik yapma ihtiyacını hissetmek
6. bir Hristiyan olarak fedakârca verme gereksinimini hissetmek

Bunlar, bir kişinin kurtulmuş olduğu hakkında iman kanıtı oluşturan türde içsel arzulardır.

Kurtuluş güvencesi mezhepsel bir konuya dönüştürülmüştür:

1. Roma Katolik teolojisi, bu yaşamda güvence olasılığını inkâr eder ama güven için “gerçek” kilisenin üyesi olmayı temel alır.
2. John Calvin (Reform geleneği) güvence için seçilmişliği (önceden belirlenmişliği) temel alır ama bir kişi bunu bu yaşamdan sonra Yargı Günü gelene dek kesin bir şekilde bilemez.
3. John Wesley (Metodist geleneği) güvence için kusursuz sevgiyi (bilinen günahların üzerinde yaşamayı) temel alır.
4. Baptistler'in çoğu, güvence için Kutsal Kitap'ın karşılıksız lütuf vaatlerini temel alır (ama Kutsal Kitap'ın bütün uyarı ve öğütlerini görmezden gelir).

Yeni Antlaşma'nın Hristiyan güvencesi konusundaki paradoksal sunumuyla ilgili olan iki tehlike vardır:

1. “Bir kere kurtulmuş olmak, her zaman için kurtulmuş olmaktır” düşüncesinin fazlasıyla vurgulanması
2. kurtuluşu korumak için insansal performansın fazlasıyla vurgulanması.

İbraniler 6, “bir kere çıkmış olmak, her zaman çıkmış olmaktır” düşüncesini açıkça öğretir. İnsansal çaba (iyi işler) inanlıları kurtulmuş tutmaz (çapraz başvuru Gal. 3:1-14). Ama iyi işler, Hristiyan yaşamının hedefidir (çapraz başvuru Efesliler 2:10). İyi işler, Tanrı'yı tanımış olmanın ve kişinin içinde Ruh'un yaşamasının doğal sonucudur. Bunlar bir insanın gerçekten iman ettiğinin kanıtıdır.

Güvencenin, Kutsal Kitap'ın kutsallığa çağrısını yumuşatması tasarlanmamıştır! Tanrıbilimsel olarak, güvence Üçlü Birlik Tanrı'nın karakteri ve etkinliklerini temel alır:

1. Baba'nın sevgisi ve merhametini
2. Oğul'un tamamlanmış kurbansal işini
3. Ruh'un insanları Mesih'e çekmesi ve sonra tövbe eden inanlıda Mesih'i oluşturması.

Bu kurtuluşun kanıtı, değişmiş bir dünyaya bakış açısı, değişmiş bir yürek, değişmiş bir yaşam biçimi ve değişmiş bir umuttur! Yaşam biçimiyle (örneğin, meyve gibi, çapraz başvuru Matta 7:15-23; 13:20-22; Yuhanna 15) kanıtlanmayan geçmişteki duygusal bir deneyimi temel alamaz.

Kurtuluş gibi güvence ve Hristiyan yaşamı da, Tanrı'nın merhametine verilen olumlu bir yanıtla başlar ve yaşam boyunca o yanıtı devam ettirir. Değişmiş ve değişmekte olan bir iman yaşamıdır!

☐ **“tanıklık eder”** Bu bir başka *syn* bileşimidir. Ruh, inanlının ruhuyla birlikte tanıklık eder. Pavlus bu birleşik terimi 2:15; 8:16 ve 9:1'de kullanır.

8:17 “eğer” 9,10,11,13 ayetlerde (iki kez) ve 17'ci ayette (iki kez) olmak üzere bir dizi ŞARTLI CÜMLE yer almaktadır. Bunların hepsi de yazarın bakış açısından ya da onun edebi amaçları için doğru olduğu var sayılan BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLElerdir. Pavlus, Roma kilisesindeki okurlarının Hristiyan olduklarını varsayıyordu.

☐ Bu ayette, “ortak katılım ile” anlamına gelen *syn* kullanılarak üç bileşik sözcük yer almaktadır. İnanlılar, Mesih'le mirasçılığı paylaşırlar, acı çekmeyi paylaşırlar ve yüceliği paylaşırlar. 22'ci ayette (iki kez), 26 ve 28'ci ayetlerde daha çok *syn* bileşimi yer alır. Efesliler 2:5-6'da da, inanlının Mesih'teki yaşamını tanımlayan üç *syn* bileşimi yer alır.

■ **“mirasçılar”** Bu, inanlıları tanımlayan bir başka aile mecazıdır (çapraz başvuru 4:13-14; 9:8; Gal. 3:29). Bkz. Aşağıdaki Özel Konu.

ÖZEL KONU: İNANLILARIN MİRASI

Kutsal Yazılar, inanlıların, her şeyin mirasçısı olan İsa’yla olan ilişkilerinden ötürü birçok şey miras aldıklarından (çapraz başvuru İbraniler 1:2) ve O’nunla birlikte şu konularda ortak mirasçılar olduklarından (çapraz başvuru Romalılar 8:17; Gal. 4:7) söz eder:

1. Tanrı’nın Egemenliği (çapraz başvuru Matta 25:34, I Korintliler 6:9-10; 15:50)
2. sonsuz yaşam (çapraz başvuru Matta 19:29)
3. Tanrı’nın vaatleri (çapraz başvuru İbraniler 6:12)
4. 4. Tanrı’nın vaatlerini koruması (çapraz başvuru I Petrus 1:4; 5:10).

■

NASB, NKJV “O’nunla birlikte acı çekiyorsak”

NRSV “eğer gerçekten O’nunla birlikte acı çekiyorsak”

TEV “eğer Mesih’in acılarını paylaşıyorsak”

JB “O’nun acılarını paylaşarak”

Acı çekmek, düşmüş bir dünyada inanlılar için normdur (çapraz başvuru Matta 5:10-12; Yuhanna 15:18-21; 16:1-2; 17:14; Elçilerin İşleri 14:22; Romalılar 5:3-4; 8:17; II Korintliler 4:16-18; Filipililer 1:29; I Selanıkliler 3:3; II Tim. 3:12; Yakup 1:2-4; I Petrus 4:12-19). İsa bize bu konuda örnek olmuştur (çapraz başvuru İbraniler 5:8). Bu bölümün geri kalan kısmı bu konuyu açar.

■ **“O’nunla birlikte yüceltilmek”** Yuhanna’nın yazılarında, İsa ölümünden söz ettiği her seferinde, ona “yüceltilmek” adını vermektedir. İsa, çektiği acılarla yüceltilmişti. İnanlılar, konumsal ve sık sık da deneysel olarak İsa’nın yaşamındaki olayları paylaşırlar (çapraz başvuru Romalılar 6). Bkz. ÖZEL KONU: 5:17-18’deki Tanrı’nın Egemenliği’nde Egemenlik Sürmek

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 8:18-25

¹⁸Kanım şu ki, bu anın acıları, gözümüzün önüne serilecek yücelikle karşılaştırılmaya değmez. ¹⁹Yaratılış, Tanrı çocuklarının ortaya çıkmasını büyük özlemle bekliyor. ²⁰⁻²¹Çünkü yaratılış amaçsızlığa teslim edildi. Bu da yaratılışın isteğiyle değil, onu amaçsızlığa teslim eden Tanrı’nın isteğiyle oldu. Çünkü yaratılışın, yozlaşmaya köle olmaktan kurtarılıp Tanrı çocuklarının yüce özgürlüğüne kavuşturulması umudu vardı. ²²Bütün yaratılışın şu ana dek birlikte inleyip doğum ağrısı çektiğini biliyoruz. ²³Yalnız yaratılış değil, biz de -evet Ruh’un turfandasına sahip olan bizler de- evlatlığa alınmayı, yani bedenlerimizin kurtulmasını özlemle bekleyerek içimizden inliyoruz. ²⁴Çünkü bu umutla kurtulduk. Ama görülen umut, umut değildir. Gördüğü şeyi kim umut eder? ²⁵Oysa görmediğimize umut bağlarsak, sabırla bekleyebiliriz.

8:18 “kanım şu ki” Bunun harfi tercümesi, “birbirine eklemek”tir. Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA HABER KİPİdir. Pavlus, Hristiyanlar’ın acı çekmesinin imaları üzerinde düşünmeye devam eder. Bu, dikkatle araştırılarak varılmış bir karara varmak için kullanılan bir muhasebe terimidir. Bu Romalılar’da sık sık tekrarlanan bir konudur (Bkz. 2:3’deki not). İnanlılar anladıkları ruhsal gerçeklerin ışığında yaşamalıdır.

■ **“acılar”** I Korintliler 4:9-12; II Korintliler 4:7-12; 6:4-10; 11:24-27 ve İbraniler 11:35-38’den, Mesih’e hizmet etmeye acı çekmenin eşlik ettiği konusunda bir fikir ediniyoruz.

■ **“bu anın”** Yahudiler, dünya tarihinin, şimdiki kötü çağ ve gelecek olan doğruluk çağı olmak üzere iki çağa ayrılmış olduğuna inanıyordu (çapraz başvuru Matta 12:32; Markos 10:30). ESKİ Antlaşma, gelecek olan Mesih’in doğrulukla dolu olan bu yeni çağı başlatmasını bekliyordu. Ancak, birincisinde (beden alıp insan olarak) Kurtarıcı ve ikincisinde (İkinci Gelişi’nde) Rab olarak gelmesi olmak üzere Mesih’in bu dünyaya iki gelişi, bu iki

çağın örtüşmesine neden olmuştur. İnanlılar, Tanrı'nın Egemenliği'nin "şimdiden" ve "henüz değil" gerginliğinde yaşarlar. Bkz. 12:2'deki ÖZEL KONU: Bu Çağ ve Gelecek Olan Çağ

■ **"değmez. . yücelik"** Bu terimlerin ikisi de, ESKİ Antlaşma'daki ağırlık kavramıyla ilgilidir. Bir şeyin ağır olması değerliydi. "Değmez" "şu kadar ağırlıkta" anlamına gelen ticari bir terimdi. İbranice, "yücelik" terimi de, altın gibi değerli olmak anlamında "ağır olmak" kökünden geliyordu. Bkz. 3:23'deki notun bütünü.

Pavlus'un yazılarındaki "yücelik" teriminin zamanıyla sonuyla ilgili anlamı vardı. Yüceltilmiş, ululaştırılmış Mesih'in geri dönüşündeki görkem ve güçten söz ediyordu (çapraz başvuru Koloseliler 3:4). Bkz. 3:23'deki ÖZEL KONU: Yücelik.

■ **"gözümüzün önüne serilecek"** Bu EDİLGİN ÇATI Tanrı'nın ya da Ruh'un etken oluşundan söz ediyordu (çapraz başvuru ayet 20). İnanlılar bu yaşamda gözle görünenlere dayanarak değil, imanla yaşarlar (çapraz başvuru ayet 24 & I Korintliler 2:9; 13:12; II Korintliler 5:7 & İbraniler 11:1).

8:19 "Yaratılış, Tanrı çocuklarının ortaya çıkmasını büyük özlemle bekliyor." Fiziksel yaratılış boynunu uzatıp ufuğu tarayan bir insan olarak kişiselleştirilmiştir. Adem'le Havva Tanrı'ya karşı asilik ettiğinde yaratılış bundan olumsuz etkilenmişti (çapraz başvuru Yaratılış 3:17-19). Bütün yaratılış nihai olarak kurtarılacaktır (Asi melekler, iman etmeyen insanlar ve onların hazırlanmış soyutluk yerleri hariç, çapraz başvuru Bruce Corley ve Curtis Vaughan, *Romans*, sayfa 95, dipnot 46).

ÖZEL KONU: DOĞAL KAYNAKLAR

I. Giriş

- A. Bütün yaratılış, Tanrı'nın insanlıkla olan aşk hikâyesinin zemini ya da sahnesidir.
- B. Düşüşten payını almıştır (çapraz başvuru Yaratılış 3:17; 6:1 ve sonraki ayetler; Romalılar 8:18-20). Zamanın sonunda gerçekleşecek olan kurtarılıştan da payını alacaktır (çapraz başvuru Yeşaya 11:6-9; Romalılar 8:20-22; Vahiy 21-22).
- C. Günahlı, düşmüş insanlık, azgın bir bencillikle doğal çevrenin ırzına geçmiştir. Aşağıda Edward Carpenter'in yazmış olduğu Westminster Kanonu anlamına gelen The Canon of Westminster'den bir aktarım yer almaktadır:
". . . global çerçevede insanın etrafındaki evrene, yani Tanrı'nın yarattıklarına, amansız saldırısı, kirlettiği havaya saldırısı; kirlettiği doğal su yollarına saldırısı; zehirlediği toprak, kestiği ormanlar, ahlaksız yıkımının uzun vadeli etkilerine aldırmaıyısı. Bu saldırı, kademeli olarak ve yontemsiz bir şekilde gerçekleştirilmektedir. Doğanın dengesine pek kulak asılmaz ve bunun sonucu olarak da bir neslin öbürüne olan borcu konusunda da pek fazla bir sorumluluk duyulmaz."
- D. Gezegemimizin kirletilmesinin ve sömürülmesinin sonuçlarını biçenler sadece biz değiliz, çocuklarımız ve torunlarımız daha da ciddi ve geri dönülmez sonuçlar biçeceklerdir.

II. Kutsal Kitapsal Metinler

A. ESKİ Antlaşma

1. Yaratılış 1-3

- a. Yaratılış, Tanrı tarafından insanlıkla paydaşlık için yaratılan özel bir yerdir (çapraz başvuru Yaratılış 1:1-25).
- b. Yaratılış iyidir (çapraz başvuru Yaratılış 1:4,10,12,18,21,25), evet, çok iyidir (çapraz başvuru Yaratılış 1:31). Tanrı için bir tanık olması tasarlanmıştır (çapraz başvuru Mezmurlar 19:1-16).
- c. İnsanlık, yaratılışın en yüksek amacıdır (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27).
- d. İnsanlığın, Tanrı'nın kahyası olarak yaratılışı denetimine alması (İbranice, "onun üzerine basması") tasarlanmıştır (çapraz başvuru Yaratılış 1:28-30; Mezmurlar 8:3-8; İbraniler 2:6-8). Tanrı, yaratılışın Yaratıcısı/Devam Ettiricisi/Kurtarıcısı ve Rabbi'dir ve öyle olmaya devam eder (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 19:5; Eyüp 37-41; Mezmurlar 24:1-2; 95:3-5; 102:25; 115:15; 121:2; 124:8; 134:3; 146:6; Yeşaya 37:16).
- e. İnsanlığın yaratılış üzerindeki kahyalığı, "bahçeye bakması, onu işlemesi için" diyen Yaratılış

2:15’de görülebilir (çapraz başvuru Levililer 25:23; I Tarihler 29:14).

2. Tanrı, yaratılışı, özellikle de hayvanları sever.
  - a. Musa’nın Yasası hayvanlara doğru davranılmasını söyler
  - b. RAB’bin livyatanla oynaması (çapraz başvuru Mezmurlar 104:26)
  - c. Tanrı hayvanlarla ilgilenir, onlara bakar (çapraz başvuru Yunus 4:11)
  - d. Doğanın zamanın sonuyla ilgili varlığı (çapraz başvuru Yeşaya 11:6-9; Vahiy 21-22)
3. Doğa, Tanrı’yı bir dereceye kadar yüceltir.
  - a. Mezmur 19:1-6
  - b. Mezmur 29:1-9
  - c. Eyüp 37-41
4. Doğa, Tanrı’nın antlaşmaya olan sevgi ve sadakatini gösterme biçimidir.
  - a. Yasa’nın Tekrarı 27-28; I Krallar 17
  - b. Peygamberlik kitapları boyunca

B. Yeni Antlaşma

1. Tanrı, Yaratıcı olarak görülür. Sadece bir tek Yaratıcı vardır, O da Üçlü Birlik Tanrı’dır (Elohim, Yaratılış 1:1; Ruh, Yaratılış 1:2 ve İsa, Yeni Antlaşma). Diğer her şey yaratılmıştır.
  - a. Elçilerin İşleri 17:24
  - b. İbraniler 11:3
  - c. Vahiy 4:11
2. Tanrı yaratılışı İsa aracılığıyla yaratmıştır
  - a. Yuhanna 1:3,10
  - b. I Korintliler 8:6
  - c. Koloseliler 1:16
  - d. İbraniler 1:2
3. İsa vaazlerinde dolaylı olarak Tanrı’nın doğaya bakmasından söz eder
  - a. Matta 6:26,28-30, gökte uçan kuşlar, kır zambakları
  - b. Matta 10:29, serçeler
4. Pavlus, bütün insanların yaratılıştan edindikleri Tanrı bilgisi konusunda sorumlu olduklarını bildirir (örnek, doğal vahiy, çapraz başvuru Romalılar 1:19-20; Vahiy 21-22).

III. Sonuç

- A. Biz bu doğal düzene bağlıyız!
- B. Günahlı insanlık Tanrı’nın bütün diğer iyi armağanları gibi doğa armağanını da kötüye kullanmıştır.
- C. Bu doğal düzen geçidir. Yok olacaktır (II Petrus 3:7). Tanrı dünyamızı tarihsel bir bağlantı noktasına doğru ilerletmektedir. Günah doğal akışını sürdürülecektir ama Tanrı onun sınırlarını belirlemiştir. Yaratılış kurtarılacaktır (çapraz başvuru Romalılar 8:18-25).

■ **“gözümüzün önüne serilecek”** Bu terim, bir şeyi göstermek ya da bilgi vermek için “perdeyi çekmek” anlamına geliyordu. Aynı zamanda Yeni Antlaşma’nın son kitabı olan “Vahiy”in de ismiydi. İsa’nın yeryüzüne ikinci gelişinden sık sık şu şekillerde söz edilir: a Vahiy ya da geliş (çapraz başvuru I Korintliler 1:7-8; I Petrus 17,13).

■ **“Tanrı çocukları”** Bu, Hristiyanları tanımlamak için kullanılan yaygın bir ailesel mecazdı (çapraz başvuru 8:14,16). Tanrı’dan Baba ve İsa’dan da O’nun biricik Oğlu olarak söz eder (çapraz başvuru Yuhanna 1:18; 3:16,18; İbraniler 1:2; 3:6; 5:8; 7:28; I Yuhanna 4:9).

ESKİ Antlaşma’da, İsrail Tanrı’nın oğluydu (çapraz başvuru Hoşea 11:1), ama kral Tanrı’nın oğluydu (çapraz başvuru II Sam. 7). Yeni Antlaşma’da bu kavramdan ilk olarak Matta 5:9’da söz edilmiştir (ayrıca çapraz başvuru Yuhanna 1:12; II Korintliler 6:18; Gal. 3:26; I Yuhanna 3:1,10; Vahiy 21:7).

8:20

NASB, NKJV,

NRSV “Çünkü yaratılış amaçsızlığa teslim edildi”

TEV “Yaratılış değersiz olmak üzere lanetlendi”

JB “Amacına erişemez hale getirilmesi yaratılışın herhangi bir hatasından ötürü değildir”

Bu söz, “boşluk” olarak tercüme edilebilir. Septuagint’te, anlamsız, değersiz, faydasız, sahte tanrılar (putlar) ve boşluk anlamlarında kullanılmıştır. Bütün yaratılış Tanrı’nın tasarlamış olduğu amaç için yararsız bir hale gelmiştir (çapraz başvuru Yaratılış 3:17-19) ama Tanrı bir gün Günaha Düşüş’ün lanetini ortadan kaldıracaktır (çapraz başvuru Vahiy 22:3). Tanrı’nın tasarlamış olduğu dünya böyle değildir!

■ “Tanrı’nın isteğiyle oldu” FİİL, GENİŞ ZAMAN EDİLGENDir ve belli ki Tanrı’dan söz etmektedir (çapraz başvuru NASB, NKJV, TEV). Tanrı fiziksel yaratılışı şu nedenlerden ötürü boşluğa tabi kılmıştır:

1. insanların asiliğinden ötürü
2. insanlığı Kendisine döndürme çabası olarak (çapraz başvuru Yasa’nın Tekrarı 27-29)

Bu kasıtlı boşluk sadece bir süre geçerli olacaktır. Kurtarılmış insanlığa fiziksel bir gelecek (beden ve dünya) vaat edilmiştir.

Tanrı, Adem’in asilik edeceğini önceden biliyordu. Bunun gerçekleşmesine izin vermiş ve düşmüş bir dünyada düşmüş insanlıkla çalışmayı seçmişti. İçinde yaşadığımız dünya, Tanrı’nın tasarlamış olduğu dünya değildir. Bir gün var olacak dünya böyle değildir (çapraz başvuru II Petrus 3:10; Vahiy 21:1-3). Bkz. 5:2’deki “umut” hakkındaki notlar.

8:21 “yaratılışın, yozlaşmaya köle olmaktan kurtarılıp” Doğa, sonsuzluğun bir parçası olacaktır (çapraz başvuru Yeşaya 11:6-10). Cennet, yeniden yaratılacak olan dünyaya gelecektir (çapraz başvuru Matta 5:18; 24:35; II Petrus 3:10; Vahiy 21:1).

Geleceğin, Tanrı ve insanlar, bireylerin birbirleriyle, insanlarla hayvanların ve insanlarla yeryüzünün paydaşlığı içinde Aden Bahçesi’nin mutluluğunu taşıması çok olasıdır! Kutsal Kitap, Tanrı, insanlık ve hayvanların bir bahçe ortamındaki paydaşlık ve uyumuyla başlar (çapraz başvuru Yaratılış 1-2) ve aynı şekilde de son bulur (çapraz başvuru Vahiy 21-22).

■ “yozlaşma” Bkz. 1:23’deki ÖZEL KONU.

■ “Tanrı çocuklarının yüce özgürlüğüne kavuşturulması” 14’cü ayette inanlılara “Tanrı’nın oğulları,” 16’cı ayette “Tanrı’nın çocukları” ve 17’ci ayette ise “Tanrı’nın mirasçıları” adı verilir. 18’ci ayette, dünyanın sonunda Tanrı’nın yüceliği inanlılara vahyedilmektedir. 19’cu ayette, yaratılış Tanrı’nın çocuklarının oraya çıkmasını beklemektedir çünkü onların dünyanın sonundaki yüceliğini paylaşacaktır (çapraz başvuru ayet 21). Özellikle insanlara olmak üzere yaratılışa ESKİ hallerinin iade edilmesi, yaratılışın esas amacının gerçekleşmesine, yani Tanrı ve O’nun benzerliğinde yaratılmış olan insanlığın yakın bir paydaşlık içinde olmasına izin verecektir.

8:22 “Bütün yaratılışın şu ana dek birlikte inleyip” Bu Pavlus’un *syn* bileşimlerinden bir başkasıdır: “birlikte inleyip.” Pavlus bunlar gibi birçok söz oluşturmuş olmalıydı. Büyük bir olasılıkla, İsrail diyarının insan günahının neden olduğu yıkımdan ötürü yas tuttuğu Yeremya 12:4,11’den söz ediyordu (çapraz başvuru Yasa’nın Tekrarı 27-29).

■ “doğum ağrısı çektiğini” Yahudi çevrelerinde bu kavrama sık sık, “yeni çağın doğum sancıları” adı verilirdi (çapraz başvuru Markos 13:8). Yeni bir doğruluk gününün doğuşu sorunsuz olmayacaktır. Bu düşmüş gezegenin ahlaksal ve ruhsal durumları git gide daha kötü bir hal alacaktır (çapraz başvuru II Selanikliler 2:1-12 ve ayrıca Vahiy 5-18’deki yedi mühür, borazan ve kase).

Bu metin çerçevesinde üç tane “inleme” vardır: (1) yaratılış (ayet 22); (2) inanlılar (ayet 23); ve (3) aracılık eden olarak Ruh (ayet 26), bunların üçü de Yaratılış 3’ten ötürü inlemektedir (mecaz 16’cı ayetten gelir).

8:23 “biz de. . .bizler de. . .içimizden” ZAMİRLER vurgulanarak söylenmiş ve tekrarlanmıştır.

■ **“Ruh’un turfandasına”** Bu terim, modern Yunanca’da “bir nişan yüzüğü” için kullanılır. Bu da II Korintliler 1:22’deki “Ruh’un mührü”ne ve II Korintliler 5:5; ve Efesliler 1:14’deki “Ruh’un güvencesi”ne benzer.

ESKİ Antlaşma’da ilk ürünler, gelecek olan hasadın bir vaadini oluşturuyordu. Tanrı’nın hasadın bütününün sahibi olduğunu simgeliyordu. İsa, dirilişin ilk ürünü olduğu gibi, Ruh da yeni çağın ilk ürünüdür (çapraz başvuru I Korintliler 15:20). Tanrı’nın çocukları olarak inanlılar, kendileriyle ve içlerinde olan Kutsal Ruh aracılığıyla şimdi bile cennetin sevinçlerinden bir şeyler yaşamaktadır. Bu, iki Yahudi çağının örtüşmesinin “zaten olan” ama “henüz olmayan” gerginliğidir. İnanlılar cennetin vatandaşıdır ama yeryüzünde yaşamaktadır!

■ **“bizler de... içimizden inliyoruz”** Bu, iki Yahudi çağının örtüşmesinin “zaten olan” ama “henüz olmayan” şeklindeki diyalektik gerginliğinden söz ediyor gibidir. Tanrı’nın Egemenliği şu anda vardır ancak yerine gelmemiştir. İnanlılar diriliş yaşamına sahiptir ama daha hâlâ fiziksel olarak öleceklerdir (çapraz başvuru II Korintliler 5:2-4). Bizler kurtulduk ama hâlâ günah işliyoruz (Romalılar 7).

■ **“evlatlığa alınmayı... özlemle bekleyerek”** Evlatlığa alınmak, Pavlus’un kurtuluş konusunda kullandığı en sevdiği mecazdır (çapraz başvuru ayet 15). İnanlının kurtuluşu, ilk olarak tövbe ve iman etme kararıyla başlar ve Mesih benzerliğinde büyümek üzere gelişir. İnanlılar Diriliş Günü’ne kadar tamamen kurtulmayacaklardır (çapraz başvuru ayet 30 & I Yuhanna 3:2).

Bazı Grekçe elyazmalarında (çapraz başvuru MSS P46, D, F, G) ve bazı ESKİ Latince çevirilerde çıkartılmıştır. Ancak, I, A, B, C’de, bazı ESKİ Latince çevirilerde, Vulgate’de, Süryanice, Koptik ve Ermeni çevirilerde yer almaktadır. The UBS4 onun dahil edilmesini “A”(kesin) olarak değerlendirir.

■ **“bedenlerimizin kurtulmasını”** Bu terim, “geri satın alma” anlamına gelir. Bu kavram, ESKİ Antlaşma’da, birisinin bir akraba (*go’el*) tarafından özgür kılınmasını tanımlamak için kullanılıyordu. Daha sonra mecazi olarak, Tanrı’nın düşmüş insanlığı, günaha kölelikten kurtarması konusunda kullanılmaya başlanmıştır. Bedel, beden alıp insan olmuş Tanrı Oğlu’nun günahsız yaşamı tarafından ödenmiştir. Bkz. 3:24’deki ÖZEL KONU.

Yahudilik gibi (çapraz başvuru Eyüp 14:14-15; 19:25-26; Dan. 12:2), Hristiyanlık da, inanlıların sonsuzlukta (insansal olmasa da, çapraz başvuru I Korintliler 15:35-49) fiziksel bedenleri olacağını bildirir. İnanlıların fiziksel bedenleri, yeni çağdaki yaşam, Tanrı’yla yakın paydaşlık yaşamı için kusursuz bir şekilde hazırlanmış olacaktır.

8:24 “bu umutla kurtulduk” Bu bir, GENİŞ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİdir. 23’cü ayet gelecekteki kurtuluşumuzdan söz ettiği gibi 24’cü ayet de, Ruh’un aracılığıyla gerçekleşen geçmişteki kurtuluşumuzdan söz eder. Yeni Antlaşma, kurtuluşu tanımlamak için birkaç FİİL ZAMANI kullanmıştır:

1. GENİŞ ZAMAN, Elçilerin İşleri 15:11 (Romalılar 8:24; II Tim. 1:9; Titus 3:5; ve Romalılar 13:11, GENİŞ zamanı, GELECEK zamanla birleştirir).
2. GEÇMİŞ ZAMAN, Efesliler 2:5,8
3. ŞİMDİKİ ZAMAN, I Korintliler 1:18; 15:2; II Korintliler 2:15; I Petrus 3:21; 4:18
4. GELECEK ZAMAN (FİİL ZAMANI’nda ya da içeriksel anlam çıkartma), Romalılar 5:9,10; 10:9; I Korintliler 3:15; Filipililer 1:28; I Selanikliler 5:8-9; İbraniler 1:14; 9:28.

Bu yüzden, kurtuluş ilk başta yapılan bir iman kararıyla başlar ve bir gün görülerek tamamlanacak olan bir iman yaşamı sürecini başlatır (çapraz başvuru I Yuhanna 3:2).

8:25 “umut” Bkz. Aşağıdaki ÖZEL KONU.

ÖZEL KONU: UMUT

Pavlus bu terimi sık sık farklı ama bağlantılı anlamda kullanmıştır. Sık sık, inanlının imanının yerine gelişiyile bağlantılanır (örneğin, I Tim. 1:1). Bu durum, yücelik, sonsuz yaşam, nihai kurtuluş, Mesih’in İkinci Gelişi vb. şeklinde dile getirilebilir. Yerine geliş kesindir ancak zaman ögesi gelecektedir ve bilinmez.

Umut sık sık, “iman” ve “sevgi”yle bağlantılıdır (çapraz başvuru I Korintliler 13:13; I Selanikliler 1:3; II Selanikliler 2:16). Pavlus’un bu sözcüğü kullanmalarına örnek oluşturan kısmi bir liste aşağıda yer almaktadır:

1. Mesih’in İkinci Gelişi, Gal. 5:5; Efesliler 1:18; 4:4; Titus 2:13

2. İsa bizim umudumuzdur, I Tim. 1:1
3. İnanlı Tanrı'ya sunulacaktır, Koloseliler 1:22-23; I Selanıkliler 2:19
4. Göklerde sizin için saklı bulunan umut, Koloseliler 1:5
5. Müjde'ye güven, Koloseliler 1:23; I Selanıkliler 2:19
6. Nihai kurtuluş, Koloseliler 1:5; I Selanıkliler 4:13; 5:8
7. Tanrı'nın yüceliği, Romalılar 5:2, II Korintliler 3:12; Koloseliler 1:27
8. Yahudi olmayanların Mesih tarafından kurtarılması, Koloseliler 1:27
9. Kurtuluş güvencesi, I Selanıkliler 5:8
10. Sonsuz yaşam, Titus 1:2; 3:7
11. Hristiyan olgunluğuyla sonuçlanır, Romalılar 5:2-5
12. Bütün yaratılışın kurtarılışı, Romalılar 8:20-22
13. Evlatlığa kabul edilmenin yerine gelmesi, Romalılar 8:23-25
14. Tanrı'nın unvanı, Romalılar 15:13
15. Pavlus'un inanlılar için arzusu, II Korintliler 1:7
16. 16. ESKİ Antlaşma'nın Yeni Antlaşma inanlıları için bir kılavuz olması, Romalılar 15:4

■ **“sabırla”** Bu *hupomonē* terimi, 5:3 ve 15:4-5'de de kullanılmıştı. İnanlıların kurtuluşu olgunluğa erme sürecindedir ve bir gün tamamlanacaktır. Sabır (çapraz başvuru Vahiy 2:8,11,17,26; 3:5,12,21;21:7), Baptistler'in “bir kere kurtulmuş olmak, her zaman için kurtulmuş olmaktır” düşüncesini fazlasıyla vurgulaması için gereken Kutsal Kitapsal dengedir. Kutsal Kitapsal gerçeklerin çoğu, diyalektik, gerginlik dolu çiftler olarak dile getirilir.

ÖZEL KONU: SEBAT ETMEK

Hristiyan yaşamıyla bağlantılı olan Kutsal Kitap doktrinlerini açıklamak zordur çünkü tipik olarak doğuya ait diyalektik çiftler halinde sunulurlar. Bu çiftler birbiriyle tezat oluşturur gibi görünse de ikisi de Kutsal Kitap'a uygundur. Batılı Hristiyanlar, bir gerçeği seçip zıttı olan gerçeği görmezlikten gelmeye ya da ona değer vermemeye yatkın olmuşlardır. Size örnek vereyim:

1. Kurtuluş, Mesih'e güvenmek için verilen ilk karar mıdır yoksa O'nun öğrencisi olmaya hayat boyu kendini adanmış olmak mıdır?
2. Kurtuluş, egemen bir Tanrı'nın lütfu aracılığıyla gerçekleşen bir seçilmişlik midir yoksa insanlığın Tanrı'nın sunusuna karşılık olarak iman ve tövbe dolu karşılığı mıdır?
3. Kurtuluş bir kez alındıktan sonra onu kaybetmek imkânsız mıdır yoksa sürekli olarak gayret etme gereksinimi var mıdır?

Sabırla bekleme konusu kilise tarihi boyunca var olan bir kavram olmuştur. Sorun, Yeni Antlaşma'da birbiriyle çelişkili görünen ayetlerle başlar:

1. güvence konusundaki ayetler
  - a. İsa'nın bildirimleri (Yuhanna 6:37; 10:28-29)
  - b. Pavlus'un bildirimleri (Romalılar 8:35-39; Efesliler 1:13; 2:5,8-9; Filipililer 1:6; 2:13; II Selanıkliler 3:3; II Tim. 1:12; 4:18)
  - c. Petrus'un bildirimleri (I Petrus 1:4-5)
2. sabırla beklemenin gerekliliğiyle ilgili ayetler
  - a. İsa'nın bildirimleri (Matta 10:22; 13:1-9,24-30; 24:13; Markos 13:13; Yuhanna 8:31; 15:4-10; Vahiy 2:7,17,20; 3:5,12,21)
  - b. Pavlus'un bildirimleri (Romalılar 11:22; I Korintliler 15:2; II Korintliler 13:5; Gal. 1:6; 3:4; 5:4; 6:9; Filipililer 2:12; 3:18-20; Koloseliler 1:23)
  - c. İbraniler'in yazarının bildirimleri (2:1; 3:6,14; 4:14; 6:11)
  - d. Yuhanna'nın bildirimleri (I Yuhanna 2:6; II Yuhanna 9)
  - e. Baba'nın bildirimleri (Vahiy 21:7)

Kutsal Kitapsal kurtuluş, Üçlü Birlik Tanrı'nın sevgisi, merhameti ve lütfundan kaynaklanır. Ruh'un kurtuluşu başlatması olmadan hiçbir insan kurtulamaz (çapraz başvuru Yuhanna 6:44,65). Tanrılık önce gelip gündemi belirler ama insanların hem baştan, hem de sürekli olarak iman ve tövbeyle karşılık vermelerini talep eder. Tanrı insanlar için, bir antlaşma ilişkisi içinde etkin olur. Bu ilişkide hem ayrıcalıklar, hem de sorumluluklar vardır!

Kurtuluş bütün insanlara sunulmuştur. İsa'nın ölümü düşmüş insanlığın günah sorununu halletmiştir. Tanrı bir yol sağlamıştır ve Kendi benzerliğine dönüştürülenlerin hepsinin Kendi sevgisine ve İsa'da sağladıklarına olumlu karşılık vermelerini ister.

Bu konu hakkında, Kalvinist olmayan bir bakış açısına göre okumak istiyorsanız bkz:

1. Dale Moody, The Word of Truth, Eerdmans, 1981 (348-365 sayfalar)
2. Howard Marshall, Kept by the Power of God, Bethany Fellowship, 1969
3. Robert Shank, Life in the Son, Westcott, 1961

Kutsal Kitap, bu alanda iki farklı sorunu ele alır: (1) güvenceyi verimsiz, bencilce yaşamlar sürmek için bir ruhsal olarak kabul etmek ve (2) hizmet ve kişisel günah konusunda mücadele verenlere teşvik. Sorun, yanlış grupların yanlış mesajı alıp, sınırlı Kutsal Kitapsal ayetler üzerinde tanrıbilimsel sistemler oluşturmalarıdır. Bazı Hristiyanlar, güvence mesajına çok ihtiyaçları vardır, başkalarının ise sert uyarılara ihtiyacı vardır! Siz hangi gruba aitsiniz?

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 8:26-27

²⁶Bunun gibi, Ruh da güçsüzlüğümüzde bize yardım eder. Ne için dua etmemiz gerektiğini bilmeyiz, ama Ruh'un kendisi, sözle anlatılamaz iniltilelerle bizim için aracılık eder. ²⁷Yüreklere araştıran Tanrı, Ruh'un düşüncesinin ne olduğunu bilir. Çünkü Ruh, Tanrı'nın isteği uyarınca kutsallar için aracılık eder.

8:26 “bunun gibi” Bu söz, Ruh'un duada aracılık etmesini, 23-25 ayetlerdeki “inlemek ve umut etmek”le bağlar.

■ **“Ruh da ... yardım eder”** Bu ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA (etken anlamlı edilgen yapı) HABER KİPİdir. *Syn* (çapraz başvuru ayet 28) ve *anti* ile çifte bileşendir. En iyi tercümesi, “ile ele geçirmek”tir. Bu terim sadece burada ve Luka 10:40'da bulunur. Üçlü Birlik Tanrı'nın bütünü inanlılar içindir. Baba, Oğul'u insanlık uğruna ölmesi için göndermiştir ve O şimdi bizler için duada aracılık eder (çapraz başvuru ayet 34; I Yuhanna 2:1). Ruh, düşmüş insanlığı Mesih'e getirir ve onların içinde Mesih'i oluşturur (çapraz başvuru Yuhanna 16:8-15). Ancak, “birisıyla ele geçirmek” anlamına gelen “yardım” terimi, inanlıların da Ruh'un yardımını (duada aracılık etmesini) kendilerine mal etmekte bir rolleri olduğunu ima eder.

■ **“Ruh'un kendisi, sözle anlatılamaz iniltilelerle bizim için aracılık eder”** İnanlılar düşmüşlüklerinde inlerler ve Ruh da duada onlar için aracılık ederken inler. Kurtarılmış insanların içindeki Ruh, onlar için dua eder ve Tanrı'nın sağında olan İsa da onlar için dua eder (çapraz başvuru ayetler 27,34; İbraniler 9:24; I Yuhanna 2:1).

Bu duada aracılık inanlıyı dua etmesi üzere güçlendirir (çapraz başvuru ayet 15; Gal. 4:6). Bu ayet, metin çerçevesi içinde, bilinmeyen dillerde konuşmanın ruhsal armağanından değil, Ruh'un inanlılar için Baba'ya dua ederek aracılık etmesinden söz eder.

■ **“aracılık eder”** Bkz. ÖZEL KONU: Pavlus'un 1:30'da *Huper* Bileşimlerini Kullanımı

8:27 “Yüreklere araştıran” Bu ESKİ Antlaşma'da sık sık tekrarlanan bir konuydu (çapraz başvuru I Sam. 2:7; 16:7; I Krallar 8:39; I Tarihler 28:9; II Tarihler 6:30; Mezmurlar 7:9; 44:21; Süleyman'ın Özdeyişleri 15:11; 20:27; 21:2; Yeremya 11:20; 17:9-10; 20:12; Luka 16:15; Elçilerin İşleri 1:24; 15:8). Tanrı bizi gerçekten bilir ve buna karşın bizi hâlâ sever (çapraz başvuru Mezmur 139).

■ **“kutsallar için aracılık eder”** Ruh'un görevleri, Yuhanna 16:2-15'de açıkça bildirilmiştir. Bu görevlerden biri duada aracılık etmektir.

“Kutsallar” terimi, aynı zamanda bütün inanlılardan söz eden Filipililer 4:21'deki hali hariç her zaman ÇOĞUL'dur. Hristiyanlar, Tanrı'nın ailesinin üyeleridir, Mesih'in bedeni her bir bireyden oluşan yeni tapınaktır. Bu, batılı (Amerikan) bireyselliği için gerekli olan tanrıbilimsel bir dengedir. Bkz. 1:7'deki ÖZEL KONU: Kutsallar.

ÖZEL KONU: KUTSAL RUH'UN KİŞİLİĞİ

Bu Romalılar'da (isimlerin kullanıldığı ilk kez değil, çapraz başvuru 5:5; 9:1; 14:17; 15:13,16), kişisel bir "Kutsal Ruh"tan ilk kez söz edilmesidir.

ESKİ Antlaşma'da "Tanrı'nın Ruh" (örneğin, ruach) RAB'bin amacını gerçekleştiren bir gücü ama O'nun kişisel olduğu hiçbir şekilde ima edilmemişti (örneğin, ESKİ Antlaşma tektanrıcılığı). Ancak Yeni Antlaşma'da, Ruh'un tam kişiliği belgelenmiştir.

1. O'na karşı küfür edilebilir (çapraz başvuru Matta 12:31; Markos 3:29)
2. Ruh öğretir (çapraz başvuru Luka 12:12; Yuhanna 14:26)
3. Ruh tanıklık eder (çapraz başvuru Yuhanna 15:26)
4. Ruh ikna eder ve yol gösterir (çapraz başvuru Yuhanna 16:7-15)
5. O'ndan "kim" şeklinde söz edilir (örneğin, hos) (çapraz başvuru Efesliler 1:14)
6. Kederlendirilebilir (çapraz başvuru Efesliler 4:30)
7. Söndürülebilir (çapraz başvuru I Selanıklılar 5:19)

Üçlü Birlik'ten söz eden metinler de üç kişiden söz eder:

1. Matta 28:19
2. II Korintliler 13:14
3. I Petrus 1:2

Ruh insansal etkinliklerle bağlantılıdır.

1. Elçilerin İşleri 15:28
2. Romalılar 8:26
3. I Korintliler 12:11
4. Efesliler 4:30
5. I Selanıklılar 5:15

Elçilerin İşleri'nin en başında Ruh'un rolü vurgulanmıştır. Pentikost Ruh'un işinin başlangıcı değil yeni bir bölümdü. İsa, Ruh'a her zaman sahip olmuştur. O'nun vaftiz olması, Ruh'un başlangıcının başlangıcı değil, yeni bir bölümdü. Luka kiliseyi etkin hizmetin yeni bir bölümü için hazırlar. İsa hâlâ odaklanmaktadır, Ruh hâlâ etkin yoldur ve hedef, Baba'nın sevgisi, bağışlaması ve Tanrı'nın benzerliğinde yaratılmış bütün insanlara ESKİ konularının iade edilmesidir!

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 8:28-30

²⁸Tanrı'nın, kendisini sevenlerle, amacı uyarınca çağrılmış olanlarla birlikte her durumda iyilik için etkin olduğunu biliriz. ²⁹Çünkü Tanrı önceden bildiği kişileri Oğlu'nun benzerliğine dönüştürmek üzere önceden belirledi. Öyle ki, Oğul birçok kardeş arasında ilk doğan olsun. Tanrı önceden belirlediği kişileri çağırdı, çağırdıklarını akladı ve akladıklarını yüceltti.

8:28 "her durumda" A ve B ESKİ Grek elyazmalarında, "Tanrı her durumda etkindir" sözü yer almaktadır. Papirüs elyazması P46'da, "birlikte etkin olur"un öznesi için "Tanrı" yer alır. Dilbilgisel olarak 28'ci ayetin öznesinin "Ruh" olması bile mümkündür (çapraz başvuru ayet 27 ve NEB ve REB). Bu ayet ayrıca, 17-18 ayetlerdeki "acı çekmek" ve "inlemeler" of ayet 23'deki "inlemeler"le de bağlantılıdır. İnanlılarla bağlantılı olarak şans, kader, ya da rastlantı diye bir şey yoktur.

■ **"iyilik için etkin olur"** Bu, ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF HABER KİPİ'dir. Bu aynı zamanda "syn" ile bir birleşiktir (çapraz başvuru ayet 26). Bu yüzden, harfi anlamı, "her durumda iyilik için etkin olmaya devam ettiğini biliriz"dir. Bu, kötülük ve acı dolu bir dünyada anlaşılması zor olan bir kavramdır (bu konuda iki yararlı kitap, Wenham ve Hannah Whithall Smith'in yazdığı Tanrı'nın İyiliği anlamına gelen *The Goodness of God* ve Hristiyan'ın Mutlu Yaşam Sırrı anlamına gelen *The Chrēzōistian's Secret of a Happy Life*'dir. Buradaki "iyilik," 29'cu ayette "Oğlu'nun benzerliğine dönüştürmek üzere" olarak tanımlanır. Refah, ün ya da sağlık değil, Mesih benzerliği, Tanrı'nın her inanlı için değiştirilemez planıdır.

■ **“Tanrı’nın, kendisini sevenlerle, amacı uyarınca çağrılmış olanlarla”** Bunlar iki ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF ORTACI’dır. Bunlar, inanlının, içinde bulunduğu durumlar ne olursa olsun, hayatı olumlu bir ışıktta görmesine izin veren iki şarttır (çapraz başvuru ayet 15). Yine, insanın özgürlüğü ve (“sevenler”) ve Tanrı’nın egemenliği (“çağrılmış”) olmak üzere antlaşmanın iki yönüne dikkat edin.

8:29-30 Bu ayetlerdeki fiillerin hepsi GENİŞ ZAMAN AKTİF HABER KİPLeridir. Zamanın öncesinden, zamanın artık ortadan kalkacağı geleceğe kadar bir zincir oluştururlar. Tanrı bizi tanır ve hâlâ bizden yanadır ve Kendisiyle birlikte olmamızı ister. Bu, bireysel değil, birleşik bir metin çerçevesidir. Yüceltilmenin nihai etkinliği hâlâ gelecektedir ama bu metin çerçevesinde gerçekleşmiş bir olay olarak bildirilmiştir.

8:29 “önceden bildiği” Pavlus bu terimi, burada ve 11:2’de olmak üzere iki kez kullanmıştır. Bu terim 11:2’de, Tanrı’nın zamandan önce İsrail’e olan antlaşma sevgisinden söz eder. İbranice’de “bilmek” teriminin, birisi hakkındaki gerçekleri bilmek değil, yakın, kişisel bir ilişkiyi bildirdiğini hatırlayacaksınız (çapraz başvuru Yaratılış 4:1; Yeremya 1:5). Burada bir dizi olayın içine dahil edilmiştir (çapraz başvuru ayetler 29-30). Bu terim önceden belirlenmişlikle bağlantılıdır. Ancak, Tanrı’nın önceden bilmesinin seçilmişliğin temeli olmadığı bildirilmelidir çünkü eğer öyle olsaydı, seçilmişlik düşmüş insanlığın verdiği karşılığı temel almış olurdu ki, bu da insansal performans olurdu. Bu terim aynı zamanda, Elçilerin İşleri 26:5; I Petrus 1:2,20 ve II Petrus 3:17’de de bulunur.

■ **“önceden belirledi”** “Önceden bilmek” (*proginōskōya* da “önceden belirlemek” (*proorizō*) terimlerinin ikisi de, “önce” (*pro*) edatıyla birleşiktir ve bu yüzden de, “önceden bilmek;” “önceden sınırlar belirlemek” ya da “önceden işaretlemek” şeklinde tercüme edilmelidir.”

Yeni Antlaşma’da önceden belirlenme konusundaki tanımlayıcı ayetler şunlardır: Romalılar 8:28-30; Efesliler 1:3-14 ve Romalılar 9. Bu ayetler Tanrı’nın egemen olduğunu açık bir şekilde destekler. Tanrı, insanlık tarihi dahil, her şeyin mutlak yönetimindedir.

Zamanda önceden belirlenmiş tanrısal bir kurtuluş planı yerine getirilmektedir. Ancak, bu plan rastgele ya da seçici değildir. Sadece Tanrı’nın egemenliğini ve önceden bilişini değil, aynı zamanda O’nun sevgi, merhamet ve hak edilmeyen lütuf özelliklerine sahip değişmeyen karakterini temel alır.

Batılı (Amerikan) bireyselliğimizin ya da müjdecî gayretimizin bu harika gerçeği örtmemesi için dikkatli olmalıyız. Ayrıca, Augustine ve Pelegius ya da Kalvinizm ve Arminyanizm arasındaki tarihsel, tanrıbilimsel tartışmalara girip kutuplaşmaktan da sakınmalıyız. Önceden belirlenmişlik, Tanrı’nın sevgisi, lütfu ve merhametini sınırlamak ya da bazılarını müjdeden alı koymak için çıkarılan bir öğreti değildir. İnanlıların dünya görüşünü biçimlendirerek onları kuvvetlendirmesi tasarlanmıştır. Tanrı bütün insanlık içindir (çapraz başvuru Yuhanna 3:16; I Tim. 2:4; II Petrus 3:9). Tanrı her şeyin yönetimindedir. Bizi O’ndan kim ya da ne ayırabilir (çapraz başvuru Romalılar 8:31-39)? Önceden belirlenmişlik, yaşama bakış konusunda iki görüşten birini oluşturur. Tanrı, tarihin bütününü şimdiki zamanmış gibi görür. İnsanlar zamana bağlıdır. Bakış açımız ve akılsal yeteneklerimiz sınırlıdır. Tanrı’nın egemenliğiyle insanlığın özgür iradesi arasında bir tezat yoktur.

Bu antlaşmasal bir yapıdır. Bu, diyalektik gerginlikte verilen Kutsal Kitap gerçeklerine bir başka örnektir. Kutsal Kitap öğretileri genellikle farklı bakış açılarına göre sunulur. Sık sık çelişkili görünürler. Gerçek, görünürde birbirine zıt olan çiftler arasındaki dengedir. Gerçeklerden birini seçerek gerginliği ortadan kaldırmamalıyız. Kutsal Kitap’taki hiçbir gerçeği kendi başına bir bölüme koyarak soyutlamamalıyız.

Seçilmişliğin hedefinin sadece öldüğümüzde cennete gitmek değil, şimdi Mesih benzerliğinde olmak olduğunu eklemek de önemlidir (çapraz başvuru Efesliler 1:4; 2:10)! Bizler “kutsal ve kusursuz” olmak üzere seçildik. Tanrı bizi, başkalarının da görüp Mesih’te O’na imanla karşılık vermeleri için bizi değiştirmeyi seçer. Önceden belirlenmişlik, kişisel bir ayrıcalık değil, antlaşmasal bir sorumluluktur!

■ **“Oğlu’nun benzerliğine dönüştürmek üzere”** Bu sözler, bu ayetlerde yer alan çok önemli bir gerçektir. Hristiyanlığın hedefi budur (çapraz başvuru Gal. 4:19; Efesliler 4:13). Kutsallık, Tanrı’nın her inanlı için olan isteğidir. Tanrı insanları özel bir yerleri olsun diye değil, Mesih benzerliğine dönüşmeleri için seçer (çapraz başvuru Efesliler 1:4). Yaratılış’ta insanlığa verilmiş olan Tanrı’nın benzerliğinin (çapraz başvuru Yaratılış 1:26; 5:1,3; 9:6) yenilenmesi gerekmektedir (çapraz başvuru Koloseliler 3:10). Bkz. 8:21’deki not ve 1:6’daki ÖZEL KONU: Çağrılmış

■ **“Öyle ki, Oğul birçok kardeş arasında ilk doğan olsun”** Mezmur 89:27’de “ilk oğul” Mesih’e verilen bir unvandır. ESKİ Antlaşma’da ilk oğulun üstünlüğü ve ayrıcalığı vardı. Bu terim, Koloseliler 1:15’de, İsa’nın yaratılıştaki üstünlüğünü ve Koloseliler 1:18 ve Vahiy 1:5’de de İsa’nın dirilişteki üstünlüğünü göstermek için kullanılmıştır. İnanlılar bu metinde, O’nun aracılığıyla O’nun üstünlüğüne getirilmişlerdir!

Bu terim İsa’nın beden alıp insan olmasından değil, O’nun yeni bir ırkın başı olmasından söz eder (çapraz başvuru 5:12-21), O bir dizideki ilktir, imanımızın öncüsüdür, Baba’nın iman ailesini kutsama aracıdır! Bkz. Aşağıdaki Özel Konu.

ÖZEL KONU: İLK DOĞAN

Bu “ilk doğan” (prötotokos) sözcüğü, Kutsal Kitap’ta birkaç değişik anlamda kullanılmıştır:

1. Bu sözcüğün ESKİ Antlaşma zemini, ailedeki ilk doğan oğulun üstünlüğünden söz eder (çapraz başvuru Mezmurlar 89:27; Luka 2:7; Romalılar 8:29; İbraniler 11:28)
2. Koloseliler 1:15’deki kullanımı, İsa’dan yaratılışın ilki olarak söz eder ki, bu ESKİ Antlaşma’nın Süleyman’ın Özdeyişleri 8:22-31’nden ya da Tanrı’nın yaratışı gerçekleştirmekteki aracı oluşundan (çapraz başvuru Yuhanna 1:3; I Korintliler 8:6; Koloseliler 1:15-16; İbraniler 1:2) söz ediş biçimi olabilir.
3. Koloseliler 1:18; I Korintliler 15:20’deki (ve buradaki) kullanımı, İsa’dan ölümler arasından ilk doğan olarak söz eder
4. ESKİ Antlaşma’da Mesih için kullanılan bir unvandır (çapraz başvuru Mezmurlar 89:27; İbraniler 1:6; 12:23). Bu, İsa’nın önceliği ve merkeziliğinin birkaç yönünü birleştiren bir unvandı. 3 ve 4 numaralar bu metin çerçevesinde en iyi uyanlardır.

8:30 “yüceltti” Kutsal Kitap’ta Tanrı sık sık, “yücelik” terimiyle tanımlanır. Bu terim, “ağır” ve altın gibi değerli anlamına gelen ticari bir kökten gelir. Bkz. 3:23’deki ÖZEL KONU.

Tanrı, tanrıbilimsel olarak düşmüş insanlığı 29-30’de listelenen bir dizi adım aracılığıyla kurtarmaktadır. Son adım “yüceltilme”dir. Bu da inanlının tamamlanmış kurtuluşu olacaktır. İnanlılara yeni ruhsal bedenlerin verildiği Diriliş Günü’nde gerçekleşecektir (çapraz başvuru I Korintliler 15:50-58) ve o zaman Üçlü Birlik Tanrı ve birbirimizle gerçekten birleşmiş olacağız (çapraz başvuru I Selanıklılar 4:13-18; I Yuhanna 3:2).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 8:31-39

³¹Öyleyse buna ne diyelim? Tanrı bizden yanaysa, kim bize karşı olabilir? ³²Öz Oğlu’nu bile esirgemeyip O’nu hepimiz için ölüme teslim eden Tanrı, O’nunla birlikte bize her şeyi bağışlamayacak mı? ³³Tanrı’nın seçtiklerini kim suçlayacak? Onları aklayan Tanrı’dır. ³⁴Kim suçlu çıkaracak? Ölmüş, üstelik dirilmiş olan Mesih İsa, Tanrı’nın sağındadır ve bizim için aracılık etmektedir. ³⁵Mesih’in sevgisinden bizi kim ayırabilir? Sıkıntı mı, elem mi, zulüm mü, açlık mı, çıplaklık mı, tehlike mi, kılıç mı? ³⁶Yazılmış olduğu gibi: **“SENİN UĞRUNA BÜTÜN GÜN ÖLDÜRÜLÜYORUZ, KASAPLIK KOYUN SAYILIYORUZ.”** ³⁷Ama bizi sevenin aracılığıyla bu durumların hepsinde galiplerden üstünüz. ³⁸⁻³⁹Eminim ki, ne ölüm, ne yaşam, ne melekler, ne yönetimler, ne şimdiki ne gelecek zaman, ne güçler, ne yükseklik, ne derinlik, ne de yaratılmış başka bir şey bizi Rabbimiz Mesih İsa’da olan Tanrı sevgisinden ayırmaya yetecektir.

8:31 “Öyleyse buna ne diyelim?” Bu Pavlus’un sunumda tartışma biçimini kullandığı, çok sevdiği sözlerden biriydi (çapraz başvuru 3:5; 4:1; 6:1; 7:7; 9:14,30). Bu soru, daha önce verilmiş gerçeklerle bağlantılıdır. Ne kadar geriye gittiği kesinlikle bilinmemektedir. 3:21-31’den de 8:1’den ya da 8:18’den de söz ediyor olabilir. 8:1’deki “böylece” kullanımı ve metin çerçevesinden ötürü, 8:18’den söz ettiği tahmini büyük bir olasılıkla doğrudur.

■ **“Eğer”** Bu, yazarın bakış açısından ya da onun edebi amaçları için doğru olduğu var sayılan BİRİNCİ SINIF ŞARTLI bir CÜMLEdir. Hayret verici bir şekilde, günaha karşı verdiğimiz bütün mücadelelerin ortasında Tanrı bizden yanadır!

■ **“kim bize karşı olabilir?”** “Kim” zamiri 33,34 & 35’ci ayetlerde tekrarlanmıştır. 16:20’ci ayete kadar kendisinden ismiyle söz edilmeyen İblis’ten söz eder. 31-39 ayetleri kapsayan bu paragraf, ESKİ Antlaşma’daki peygamberlerin kullandığı bir mahkeme sahnesi tekniğini kullanmaktadır (çapraz başvuru Mika 1 & 6). RAB halkını ruhsal zinadan ötürü mahkemeye götürür. Bu, Yeşaya 50:8-9’yı andırmaktadır.

31’ci ayette “karşı,” 33’cü ayette “suçlamak;” “33’cü ayette “aklamak;” 34’cü ayette “suçlu çıkartmak” ve 34’cü ayette “aracılık etmek” şeklindeki yasal terimlerin yer aldığına dikkat edin. Yargıç Tanrı’dır. Mesih, savunma avukatıdır. İblis savcıdır (ama sessizdir). Melekler odayı gözlemciler olarak doldurur (çapraz başvuru I Korintliler 4:9; Efesliler 2:7; 3:10).

8:32 “Öz Oğlu’nu bile esirgemeyip” Baba Tanrı, insanlığa en iyisini vermiştir. İnanlıları terk etmeyecek ve onlara daha azını vermeyecektir (çapraz başvuru Yuhanna 3:16; Romalılar 5:8). Kinci, intikamcı bir ESKİ Antlaşma Tanrısı’yla sevgi dolu bir İsa ne kadar yanlış düşüncelerdir! Bu nihai armağan, Yaratılış Kitabı’nda Tanrı’nın İbrahim’le yaptığı antlaşmada yansıtılmıştır. 22:12, 16. Hahamlar, İbrahim’in soyundan gelenler için onların yerini alıp onlara kefarete etme öğretisini desteklemek için ESKİ Antlaşma’dan bu ayeti kullanıyorlardı.

■ **“O’nu hepimiz için ölüme teslim eden”** Bu metindeki “hepimiz” sözü önemlidir. İsa dünyanın günahları için ölmüştür (çapraz başvuru Luka 2:10-11; Yuhanna 3:16; 4:42; 11:51; I Tim. 4:10; I Yuhanna 2:2; 4:14). 5:12-21’deki Adem-Mesih tipolojisini yansıtır. İsa’nın ölümü günah sorununu çözmüştür. Şimdi geriye, “iman et ve al” sorunu kalmıştır.

■ **“bize her şeyi bağışlamayacak mı”** Bu FİİL, lütuf anlamına gelen Grekçe kökten türemiştir. “Her şey” sözü, 17’ci ayetle bağlantılıdır. Bkz. 3:24’deki not.

8:33-34 “suçlayan. . .aklayan. . .suçlu çıkarana. . .aracılık eden” Bunların hepsi yasal terimlerdir. 31-39 ayetler cenneteki bir mahkeme sahnesidir. Bu, Yeşaya 50:8-9’dan söz ediyor olabilir.

8:33 “Tanrı’nın seçilmişleri” İsa, bütün insanlar için Tanrı’nın seçilmiş adamıdır (Barth). Yeni Antlaşma’da bu gerçek hakkındaki en açık ve en dolu ayetler Efesliler 1:3-4 ve Romalılar 9:14-26’dır. Baba, İsa’yı bütün insanları seçmesi üzere seçti. İsa, düşmüş insanlığın “hayır”ına, Baba’nın “evet”idir!

ÖZEL KONU:

SEÇİLMİŞLİK/ÖNCEDEDEN BİLİNME VE TANRIBİLİMSEL BİR DENGEEYE OLAN İHTİYAÇ

Seçilmişlik harika bir doktrindir. Ancak, kayırmacılığa bir çağrı değil, başkalarının kurtuluşunun bir kanalı, bir aracı ya da yolu olmaya bir çağrıdır! ESKİ Antlaşma’da, bu terim öncelikle hizmet için kullanılmıştı; Yeni Antlaşma’da öncelikle hizmete neden olan kurtuluş için kullanılmıştır. Kutsal Kitap, Tanrı’nın egemenliği ve insanın özgür iradesi arasındaki görünürdeki çelişkiyi hiçbir zaman çözmez ama ikisini de onaylar! Kutsal Kitap’taki bu gerginliğe iyi bir örnek olarak Romalılar 9’da Tanrı’nın egemen seçimini ve Romalılar 10’da insanlığın buna vermesi gereken karşılığı gösterebiliriz (çapraz başvuru 10:11,13).

Bu tanrıbilimsel gerginliğin anahtarı Efesliler 1:4’de bulunabilir. İsa, Tanrı’nın seçilmiş adamıdır ve herkes O’nda potansiyel olarak seçilmiştir İsa, düşmüş insanlığın ihtiyacına Baba’nın “evet”idir(Karl Barth). Efesliler 1:4 aynı zamanda, önceden belirlenmişliğin hedefinin cennet değil, kutsallık (Mesih benzerliği) olduğunu bildirerek konuyu açıklığa kavuşturur. Bizler sık sık, müjdenin getirdiği yararları çekiliriz ve sorumlulukları görmezden geliriz! Tanrı’nın çağrısı (seçimi) sonsuzluk için olduğu kadar aynı zamanda da zaman içindir!

Öğretiler, tek başlarına, başka gerçeklerle bağlantıları olmayan gerçekler olarak değil, başka gerçeklerle bağlantılı olarak gelir. Buna iyi bir örnek, tek bir yıldız yerine bir takım yıldız olur. Tanrı gerçeği, batılı değil, doğulu üsluplarla sunar. Öğretisel gerçeklerin diyalektik (paradoksik) çiftlerinin oluşturduğu gerginliği ortadan kaldırmamalıyız.

1. Önceden belirlenmişlik ve insanın özgür iradesi
2. İnanlıların güvenliği ve sabırla beklemek gereksinimi
3. Özgün günah ve istemli günah
4. Günahsızlık (kusursuzluk) ve daha az günah işlemek
5. En başta gerçekleşen anında aklanma ve kutsallaştırılma ve yavaş yavaş gerçekleşen kutsallaştırılma
6. Hristiyan özgürlüğü ve Hristiyan sorumluluğu

7. Tanrı'nın üstünlüğü ve Tanrı'nın her yerde bulunması
8. Tanrı'nın nihai olarak bilinmeyeceği ve Tanrı'nın Kutsal Kitap'tan bilinebileceği
9. Şimdi ve gelecekte yerine gelecek olan Tanrı'nın Egemenliği
10. Tanrı'nın bir armağanı olarak tövbe ve insana gerekli antlaşmasal karşılığı olarak tövbe
11. İsa'nın tanrılığı ve İsa'nın insanlığı
12. İsa'nın Baba'ya eşit olması ve İsa'nın Baba'ya itaat etmesi

Tanrıbilimsel “antlaşma” kavramı, (her zaman inisiyatifi ele alan ve gündemi belirleyen) Tanrı'nın egemenliğiyle insanların başlangıçtaki ve devam eden tövbe ve iman karşılığını birleştirir. Paradoksun bir tarafının metin sağlamasını yapıp, öbür tarafını önemsememe konusunda dikkatli olun! Sadece kendi favori öğretinizi ya da tanrıbilim sisteminizi bildirme konusunda dikkatli olun!

8:34 Bu ayet, İsa'nın hizmetinin birkaç değişik yönünü listeler. (1) İsa ölmüştür, (2) Ölümden diriltiştir, (3) Tanrı'nın sağındadır ve (4) inanlılar için duada aracılık eder.

İsa'nın ölümü, bizim günahımızın cezasını ödemiştir (çapraz başvuru Yeşaya 53; Markos 10:45; II Korintliler 5:21). İsa'nın dirilişi, Baba'nın Oğul'un hizmetini kabul ettiğini gösterir ve bizlere zulüm ve ölüm karşısında umut verir. İsa'nın Baba'nın sağındaki yüceltilmesi ve inanlılar için duada aracılık etmesi, inanlılara imanın iyi savaşını savaşma cesareti verir.

■ **“Tanrı'nın sağı”** Bu antropomorfik (insan biçiminde) bir mecazdır. Tanrı'nın fiziksel bir bedeni yoktur. Tanrı “ruhtur.” Bu mecaz, güç, yetki ve üstünlük yerinden söz eder. Pavlus bu ifadeyi sık sık kullanır (çapraz başvuru Efesliler 1:20; Koloseliler 3:1). Pavlus, 34'cü ayette ilk Hristiyanlar'ın bir inanç bildirisinden bir aktarma yapıyor olabilir (çapraz başvuru Filipililer 2:6 ve sonraki ayetler; I Tim. 3:16).

■ **“aracılık eder”** İsa'nın hizmeti devam eder. Ruh gibi (ayetler 26-27) İsa da bizim için duada aracılık eder (çapraz başvuru İbraniler 4:4-16; 7:25). Yuhanna 14:16'da Ruh'tan ve I Yuhanna 2:1'de de Oğul'dan söz etmek için kullanılan “*paraclete*” terimindedir. Bu, acı çeken hizmetkârın ilahisinden (çapraz başvuru Yeşaya 53:12)

8:35 “Mesih'in sevgisi” Bu ya SÜBJEKTİF ya da OBJEKTİF OLAN İSMİN –İN HALİ'dir. Bu ya, (1) Mesih'in inanlılar için olan sevgisi ya da (2) inanlıların Mesih'e olan sevgisinden söz edebilir. Bunlardan birincisi bu metin çerçevesine en iyi uyanıdır (ve II Korintliler 5:14) çünkü inanlıların Mesih'e olan sevgisi gelip geçicidir ama Mesih'in bize olan sevgisi emin ve sağlamdır. Bu sözle bağlantılı olan Grekçe bir el yazması çeşidi bulunmaktadır. Antik Grekçe metinlerden bir tanesi “Tanrı'nın sevgisi der (çapraz başvuru MS !). Bir antik el yazmasını ikisini birleştirip “Tanrı'nın Mesih'te olan sevgisi” der (çapraz başvuru MS B). UBS4 derleyicileri “Mesih'in sevgisi”ne “A” (kesin) değerlendirmesi yapar. Bu söz, MSS C, D, F, G'de ve ESKİ Latin çevirilerinin çoğunda ve Vulgate ve Peshitta'da yer alır.

■ **“Sıkıntı mı, elem mi, zulüm mü”** Hristiyanlar'ın bu dünyada sorunları olacaktır ama ne bu sorunlar ne de kötü güçler onları Tanrı'dan ayırabilir (Bkz. 5:3'deki ÖZEL KONU: Sıkıntılar).

8:36 Bu, Mezmur 44:22'den bir alıntıdır. Bu Mezmur'da, Tanrı'ya acı çeken halkını kurtarması için yalvarılmaktadır.

8:37

NASB “Ama bütün bu durumlarda ezici bir şekilde galibiz”

NKJV “Buna karşın, bu durumların hepsinde galiplerden üstünüz”

NRSV “Hayır, bütün bu durumlarda galiplerden öteyiz”

TEV “Hayır, bütün bu durumlarda O'nun aracılığıyla tam zafere sahibiz”

JB “Bunlar kendileri aracılığıyla zafer kazandığımız sıkıntılardır”

Bu, “fethetmek” teriminin yoğunlaştırılmış bir biçimidir. Bu terimi (*huper + nikaō*) Pavlus oluşturmuş olmalıdır. Bu “Galip koyunlar” mecazı, harika bir karışık mecazdır. İnanlılar Mesih aracılığıyla galiptirler (çapraz başvuru Yuhanna 16:33; I Yuhanna 2:13-14; 4:4; 5:4). Bkz. 1:30'daki ÖZEL KONU: Pavlus'un *Huper* Bileşimlerini Kullanımı.

■ **“bizi sevenin aracılığıyla”** Bu ZAMİR, Baba’dan da Oğul’dan da söz ediyor olabilir.

8:38 “Eminim ki,” Bu, “emin oldum ve emin olmaya devam ediyorum” anlamına gelen bir ŞİMDİKİ ZAMAN PASİF HABER KİPİdir.

■ **“melekler”** Hahamlar, meleklerin Tanrı’nın insanlığa olan sevgi ve ilgisini kıskandığını ve bu yüzden de insanlara karşı düşmanca olduklarını düşünüyordu. Gnostik sahte öğretmenler kurtuluşun sadece, düşmanca melekler alemlerinden gizli şifrelerle geçerek mümkün olduğunu söylüyorlardı (çapraz başvuru Koloseliler ve Efesliler).

George Eldon Ladd, Yeni Antlaşma’nın Teolojisi anlamına gelen *A Theology of the New Testament* adlı kitabında Pavlus’un melekler için kullandığı terimlerin iyi bir özetini yapar:

“Pavlus sadece iyi ve kötü melekler, İblis ve cinlerinden söz etmekle kalmaz, meleksel ruhların düzeylerini bildirmek için de başka bir grup sözcük kullanır. Terminoloji şöyledir:

‘Yönetim’ [*arche*], I Korintliler 15:24; Efesliler 1:21; Koloseliler 2:10

‘Yönetimler’ [*archai*], Efesliler 3:10; 6:12; Koloseliler 1:16; 2:15; Romalılar 8:38

‘Hükümrancılık’ [*exousia*], I Korintliler 15:24; Efesliler 1:21; Koloseliler 2:10

‘Hükümrancılıklar’ [*exousiai*; RSV, “yetkililer”], Efesliler 3:10; 6:12; Koloseliler 1:16; 2:15

‘Güç’ [*dynamis*], I Korintliler 15:24; Efesliler 1:21

‘Güçler’ [*dynameis*], Romalılar 8:38

‘Tahtlar’ [*thronoi*], Koloseliler 1:16

‘Egemenlik’ [*kyriotes*; Efesliler 1:21

‘Egemenlikler’ [*kyriotetes*], Koloseliler 1:16

‘Karanlık dünyanın güçleri,’ Efesliler 6:12

‘Kötülüğün göksel yerlerdeki ruhsal orduları,’ Efesliler 6:12

‘karanlığın hükümrancılığı,’ Koloseliler 1:13

‘Anılacak bütün adlar,’ Efesliler 1:21

‘Gökteki, yerdeki ve yer altındaki varlıklar,’ Filipililer 2:10” (sayfa 401).

Kutsal Kitap’ta, ESKİ Antlaşma’daki düşmüş meleklerin Yeni Antlaşma’daki cinlerle nasıl bir bağlantısı olduğu konusunda direkt bir bilgi yoktur. Birçok kişi bunların aynı olduğunu düşünür. Ancak Yahudi apokaliptik edebiyatında, cinler Yaratılış 6’daki yarı melek, yarı insan olan devlerin (Nefilim) ruhlarıdır. Bunların bedenleri Tufan’da yok olmuştur, bu yüzden kendilerine beden aramaktadırlar! Bu sadece bir varsayımdır. Kutsal Kitap, başlangıçlar hakkındaki sorularımızın hepsini yanıtlamaz. Kutsal Kitap’ın amacı insanların meraklarını gidermek değil, onların kurtuluşudur!

■ **“yönetimler. . . güçler”** Bu sözler ya, (1) bu çağın kötü melek ya da cinlerin güçlerinden söz eder (çapraz başvuru Efesliler 2:2; 6:12; I Korintliler 15:24; Koloseliler 1:16) ya da (2) düşmüş insanlığın Tanrı’dan bağımsız olmasına izin veren (çapraz başvuru Hendrickus Berkhoff, *Principalities ve Powers*), düşmüş dünyanın (din, hükümet, eğitim, tıp vb. gibi) kişisel olmayan yapılarından söz ediyor olabilir. Bkz. 13:1’deki not.

ÖZEL KONU: ARCHĒ

“Alan” sözcüğü, bir şeyin “başlangıcı” ya da “çıkışı” anlamına gelen Grekçe Archē teriminden gelir.

1. Yaratılmış düzenin başlangıcı (çapraz başvuru Yuhanna 1:1; I Yuhanna 1:1)
2. müjdenin başlangıcı (çapraz başvuru Markos 1:1; Filipililer 4:15)
3. ilk görgü tanıkları (çapraz başvuru Luka 1:2)
4. başlangıçtaki belirtiler (mucizeler, çapraz başvuru Yuhanna 2:11)
5. başlangıçtaki ilkeler (çapraz başvuru İbraniler 5:12)
6. ilk güvence/güven (çapraz başvuru İbraniler 3:14)

Bu sözcük, “yönetim” ya da “yetki” olarak kullanılmaya başlandı:

1. insansal yönetici yetkililer hakkında
  - a. Luka 12:11
  - b. Luka 20:20

- c. Romalılar 13:3; Titus 3:1
2. meleksel yetkililer hakkında
  - a. Romalılar 8:38
  - b. I Korintliler 15:24
  - c. Efesliler 1:21; 3:10; 6:10
  - d. Koloseliler 1:16; 2:10,15

Bu sahte öğretmenler yeryüzüne ait ya da gökyüzündeki her türlü yetkiyi küçümser. Bunlar Kutsal Kitap'ın getirdiği ahlak kurallarına karşı gelen aşırı serbest düşünceli kişilerdir. Kendilerini ve arzularını birinci sıraya, Tanrı, melekler, hükümet yetkilileri ve kilise önderlerinin önüne koyarlar.

8:39 “ne yükseklik, ne derinlik” Bu terimler, insanların yaşamlarını yönetim altında tutan tanrılar olduğuna inanılan (astroloji) yıldızların en yüksek ve en alçak noktaları için kullanıyordu. Daha sonra, Gnostisizm adlı sapkın inançta, kutsal tanrı ve günahlı maddeyi oluşturan daha alçak düzeydeki tanrı arasındaki *eons* ya da meleksel düzeyler için teknik terimler haline geldi.

▣ **“ne de yaratılmış başka bir şey”** Bu harfiyen, “başka bir yaratık” (*heteros*) anlamına gelir. Metin çerçevesi bunun meleksel güçlerden söz ettiğini kesinlikle bildirir. Başka bir türden bir başka anlamına gelen Grekçe *heteros* edatıyla, aynı türden bir başka anlamına gelen *allos* edatı arasındaki fark Koine Grekçesi'nde ortadan kalkıyordu ama bu metin çerçevesi hâlâ bir ayırım belirtmektedir.

▣ **“ne... ne de... bizi Rabbimiz Mesih İsa'da olan Tanrı sevgisinden ayırmaya yetecektir”** Bu güvence bildiren harika bir bildiridir. Bu bölüm, “mahkumiyet yoktur”la başlar ve “ayrılık yoktur”la biter. İnanlının kurtuluşunu kimse elinden alamaz. Ancak kişi hem baştan (çapraz başvuru 3:21-31), hem de sürekli olarak (çapraz başvuru 4-8 bölümler) olumlu karşılık vermelidir.

Anahtar, Ruh'tur ama şartlı bir antlaşmasal karşılık talep edilir. Tövbe ve imanın yanı sıra (çapraz başvuru Markos 1:15; Elçilerin İşleri 3:16,19; 20:21), itaat ve sabırla beklemek de talep edilir!

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksinizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Bölüm 8'ci bölüm 7'ci bölümle nasıl bağlantılıdır?
2. Mahkumiyet yoksa, günah inanlının yaşamında neyi etkiler?
3. İnanlıların içinde Kutsal Ruh mu, yoksa İsa mı yaşar (ayet 9)?
4. Doğa insanın günahından nasıl etkilenmiştir (19-22 ayetler)? Doğa cennetin bir parçası olacak mıdır (çapraz başvuru Yeşaya 11:6-10)?
5. Ruh bizim için nasıl dua eder (26-27 ayetler)? Bu, “bilinmeyen dillerle konuşmak”la mı alakalıdır?
6. Kutsal Kitap, nasıl olur da bu kadar kötü bir dünyada her şeyin iyilik için etkin olduğunu söyleyebilir (ayet 28)? “İyilik”i tanımlayın (ayet 29).
7. Kutsallaştırılma neden 30'cu ayetteki tanrıbilimsel olaylar zinciri dışında bırakılmıştır?
8. Neden 31-39 ayetlerin mahkeme sahnesi olduğu söylenir?
9. 34'cü ayetin, İsa hakkında bildirdiği dört şeyi listeleyin.

ROMALILAR 9

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Tanrı'nın Seçimi	İsrail'in Mesih'i Ret Etmesi	İsrail'in İmansızlık Sorunu	Tanrı ve Halkı	İsrail'in Ayrıcalıkları
9:1-5	9:1-5	9:1-5	9:1-5	9:1-5
	İsrail'in Ret Edişi ve Tanrı'nın Amacı	İsrail'in Ret Edişi ve Tanrı'nın Amacı		Tanrı Sözü Tutmuştur
9:6-13	9:6-13	9:6-13	9:6-9 9:10-13	9:6-13
	İsrail'in Ret Edişi ve Tanrı'nın Adaleti	Tanrı'nın Seçme Hakkı		Tanrı Adaletsiz Değildir
9:14-18	9:14-29	9:14-18	9:14-18	9:14-18
Tanrı'nın Gazabı ve Merhameti			Tanrı'nın Öfkesi ve Merhameti	
9:19-29		9:19-26 9:27-29	9:19-21 9:22-29	9:19-21 9:22-24 Her şey ESKİ Antlaşma'da önceden bildirilmiştir ESKİ ANTLAŞMA 9:25-29
İsrail ve Müjde	İsrail'in Şimdiki Durumları	Gerçek Doğruluk İmanladır	İsrail ve Müjde	
9:30-10:4	9:30-33	9:30-10:4	9:30-10:4	9:30-33

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. vb.

9-11'CI BÖLÜMLERİN 1-8'CI BÖLÜMLERLE İLİŞKİSİ

- A. Bu edebi ünitenin 1-8 bölümlerle ilişkisini anlamının iki yolu vardır.
  1. Bu tamamen farklı bir konu, tanrıbilimsel bir parantezdir.
    - a. 8:39 ve 9:1 arasında büyük bir tezat ve mantıklı bir bağlantı eksikliği vardır.

- b. Bu, Roma'daki kilisede iman eden Yahudiler'le iman eden Yahudi olmayan kişiler arasındaki tarihsel gerginlikle doğrudan bağlantılıdır. Kilise'nin artmakta olan Yahudi olmayan önderleriyle bağlantılı olması mümkündür.
  - c. Pavlus'un İsrail (ve Yasa) hakkındaki vaazları ve Yahudi olmayanlara elçiliği (karşılıksız lütuf sunusu) yanlış anlaşılıyordu ve bu yüzden de bu bölümde bu konuyu ele alır.
2. Pavlus'un Müjde'yi sunuşunun zirvesi ve mantıklı sonucudur
    - a. Pavlus 8'ci bölüme, "Tanrı'nın sevginden ayrılmayı istemediği" vaadiyle son verir. Peki ya antlaşma halkının imansızlığı?
    - b. Romalılar 9-11, İsrail'in imansızlığı konusundaki müjde paradoksunu yanıtlar!
    - c. Pavlus, Romalılar Kitabı boyunca bu konuyu ele almaktadır (çapraz başvuru 1:3,16; 3:21,31 ve 4:1 ve sonraki ayetler).
    - d. Pavlus, Tanrı'nın Sözü'ne sadık olduğunu iddia eder. Peki ya, Tanrı'nın ESKİ Antlaşma'da İsrail'e verdiği Sözü? Bu vaatlerin hepsi artık geçersiz midir?
- B. Bu edebi ünitenin ana hatlarını çıkartmanın birkaç yolu vardır:
1. Pavlus'un varsayımsal bir itirazcı kullanımı (tartışma)
    - a. 9:6
    - b. 9:14
    - c. 9:19
    - d. 9:30
    - e. 11:1
    - f. 11:11
  2. Romalılar 9-11 edebi bir ünite oluşturur (bölüm ve ayet bölmeleri esinlendirilmiş değildir, sonradan eklenmişlerdir). Bir bütün olarak birlikte yorumlanması lazımdır. Ancak, en az üç büyük konu bölümleri vardır.
    - a. 9:1-29 (Tanrı'nın egemenliğine odaklıdır)
    - b. 9:30-10:21 (insan sorumluluğuna odaklıdır)
    - c. 11:1-32 (Tanrı'nın kapsayıcı, sonsuz ve kurtarıcı amacı)
  3. ana konularına göre: Romalılar'ın bu bölümünün iyi bir ana hat bildirimi için Thomas Nelson Publishers'ın yayınladığı NKJV'in paragraf bölümlerine bakın.
    - a. İsrail'in Mesih'i ret etmesi, 9:1-5
    - b. İsrail'in Tanrı'nın amacını ret etmesi, 9:6-13
    - c. İsrail'in Tanrı'nın adaletini ret etmesi, 9:14-29
    - d. İsrail'in şimdiki durumu, 9:30-33
    - e. İsrail ve Müjde, 10:1-13
    - f. İsrail Müjde'yi ret ediyor, 10:14-21
    - g. İsrail'in reddi tamamen değildir, 11:1-10
    - h. İsrail'in reddi kesin değildir, 11:11-36
- C. Bu bölüm, akıldan bir sunum olduğu (mantıklı ana hatlar içerdiği) kadar yürekten bir haykırıştır. Taşıdığı tutku, Hoşea 11:1-4,8-9'da asi İsrail yüzünden Tanrı'nın kalbinin kırılmışlığını hatırlatır.
- 7'ci ayetteki Yasa'nın acısı ve iyiliği 9-10'cu bölümlerde birçok bakımdan paralellik göstermektedir. Her iki durumda da, Tanrı'dan gelen bir Yasa'nın yaşam yerine ölüm getirmesinden ötürü Pavlus'un yüreği kırıktır.
- D. Pavlus'un 9-11 bölümlerde, ESKİ Antlaşma'dan 25'den fazla aktarım yapması, 4'cü bölümde yaptığı gibi, İsrail'in paradoksunu o zamanki deneyimlerden değil, ESKİ Antlaşma'dan gösterme isteğini ortaya koyar. İbrahim'in fiziksel soyundan gelen kişilerin çoğu Tanrı'yı ret etmiştir, bunu geçmişte bile yapmışlardır (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 7; Nehemya 9).

- E. Efesliler 1:3-14 gibi bu metin de, T Tanrı'nın bütün insanlığın kurtuluşu için sonsuz amaçlarını ele alır. İlk olarak, Tanrı'nın bazı bireyleri seçmesini ve diğerlerini ret etmesini tanımlıyor gibidir (Tanrı'nın seçimini Adem'le Havva'nın günaha düşmesinden önce yapmış olduğunu bildiren Kalvinizm), Ancak ben, odağın bireylerin üzerinde değil, Tanrı'nın sonsuz kurtuluş planında olduğunu düşünüyorum (çapraz başvuru Yaratılış 3:15; Elçilerin İşleri 2:23; 3:18; 4:28; ve 13:29).

The Jerome Biblical Commentary, cilt 2, "The New Testament," düzelterler Joseph A. Fitzmyer ve Raymond E. Brown, şöyle der;

"Pavlus'un bakış açısının topluluğun üzerinde olduğunu, bireylerin sorumluluğunu ele almadığını en baştan anlamak çok önemlidir. Eğer o tanrısal önceden belirlenme sorusunu ortaya atıyor gibiyse, bunun bireylerin önceden belirlenmekten ötürü kendilerini yüceltmesiyle hiçbir alakası yoktur" (sayfa 318).

BÖLÜM 9 ÜZERİNDE İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. Bölüm 8 ve bölüm 9 arasında çok büyük bir tutum değişikliği yer almaktadır.
- B. Bu edebi ünite (9-11) tanrıbilimsel olarak şunları ele alır: (1) kurtuluş için neyin temel alındığı, (2) Tanrı'nın önceden belirleme amacı, (3) imansız İsrail'in sadakatsizliği ve RAB'bin sadakati ve (4) İsa'nın kurtarılmasına bütün insanlığın dahil edilmesi.
- C. Bölüm 9, Yeni Antlaşma'da Tanrı'nın egemenliği konusundaki en kuvvetli ayetleri içeren bölümlerden biridir (örneğin, diğer varlık, Efesliler 1:3-14). Bölüm 10 ise, insansal özgür iradeyi açıkça ve tekrar tekrar bildirir (çapraz başvuru "her" ayet 4; "isteyen" 11,13 ayetler; "hepsi, tümü" ayet 12 {iki kez}). Pavlus bu tanrıbilimsel gerginliği hiçbir zaman çözmez. İkisi de doğrudur! Çoğu Kutsal Kitap öğretisi paradoksal ya da diyalektik çiftler olarak sunulmuştur. Tanrıbilim sistemlerinin çoğu mantıklıdır ama Kutsal Kitap gerçeğinin sadece bir tek yönünün metin sağlamasını yaparlar. Hem Augustinizm ve hem Kalvinizm ve yarı-Pelagianizm ve Arminizm'de gerçek ve hata öğeleri vardır. Öğretiler arasında Kutsal Kitapsal bir gerginlik olması, Kutsal Kitap'ı peşin hükümlü bir yorum kafesine girmeye zorlanmış, metin sağlaması yapılmış, dogmatik, mantıklı bir tanrıbilim sistemine tercih edilir.
- D. 9:30-33 bölüm 9'un bir özetini ve bölüm 10'un temasını içerir.

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 9:1-5

¹Mesih'e ait biri olarak gerçeği söylüyorum, yalan söylemiyorum. Vicdanım da söylediklerimi Kutsal Ruh aracılığıyla doğruluyor. ²Yüreğimde büyük bir keder, dinmeyen bir acı var. ³⁻⁴Kardeşlerimin, soydaşlarım olan İsraililer'in yerine ben kendim lanetlenip Mesih'ten uzaklaştırılmayı dilerdim. Evlatlığa kabul edilenler, Tanrı'nın yüceliğini görenler onlardır. Antlaşmalar, buyrulan Kutsal Yasa, tapınma düzeni, vaatler onlarındır. ⁵Büyük atalar onların atalarıdır. Mesih de bedence onlardandır. O her şeyin üzerinde hüküm süren, sonsuza dek övülecek Tanrı'dır! Amin.

9:1-2 1 ve 2'ci ayetler Grekçe'de bir cümle oluşturur. Pavlus, Roma'daki kilisede olanların kendisinin gerçeği söylediğini nasıl bilebilecekleri konusunda birkaç neden gösteriyordu: (1) Kendisinin Mesih'le birleşmişliği, ayet 1 (2) Kendisinin Ruh tarafından yöneltilen vicdanı, ayet 1; ve (3) İsrail için derin duyguları, ayet2.

9:1 "Mesih'e ait biri olarak gerçeği söylüyorum, yalan söylemiyorum" Pavlus bu sözü sık sık kullanmıştır (çapraz başvuru II Korintliler 11:10; Galatyalılar 1:20; I Timoteos 2:7) ya da Tanrı'nın şahidi olduğu hakkında buna benzer bir söz kullanmıştır (çapraz başvuru Romalılar 1:9; II Korintliler 1:23; 11:31; Filipililer 1:8; I Selanikliler 2:5,10). Bu onun öğretisi ve vaazlerinin doğruluğunu vurgulama biçimiydi.

■ **"Vicdanım"** Bu söz, inanlığın Tanrı tarafından verilen, Ruh tarafından yöneltilen ahlak duygusundan söz ediyordu. Bir bakıma bu, inanlılar için yetkinin anahtar bir kaynağıdır. Tanrı'nın Sözü'dür, Tanrı'nın Ruhu ile anlaşılır ve yüreklerimize uyarlanır (çapraz başvuru I Timoteos 1:5,19). Sorun, inanlıların ya da inanlı

olmayanların Tanrı'nın Sözü ve Ruhunu ret etmeyi sürdürdüklerinde ortaya çıkar. O zaman insanın günahına mazeret bulması daha kolay bir hal alır (çapraz başvuru I Timoteos 4:2). Vicdanlarımız, kültürel ve deneysel olarak şartlandırılmış olabilirler.

NASB, NKJV “Kutsal Ruh'ta bana tanıklık ediyor”

NRSV “Kutsal Ruh aracılığıyla doğruluyor.”

TEV “Kutsal Ruh tarafından yönetiliyor”

JB “Kutsal Ruh'la birlik içinde olarak beni kabul ediyor”

Pavlus, Mesih'ten özel bir çağrı ve buyruk aldığına inanıyordu (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 9:1-22; Galatyalılar 1:1). Pavlus bir elçiydi ve tanrısal yetkiyle konuşuyordu (çapraz başvuru I Korintliler 7:25,40). İsrail'in inançsızlığı ve söz dinlemeziği konusunda Tanrı'nın üzüntüsünü paylaşıyordu (çapraz başvuru ayet 2). Halbuki İsraililer birçok avantaja sahipti (çapraz başvuru 4-5 ayetler).

9:3

NASB, NKJV,

NRSV “Dilerdim . . . ”

TEV “Onlar uğruna dilerdim”

JB “İstekliyim . . . ”

Pavlus, halkı İsrail'i o kadar çok seviyordu ki, eğer kendisinin ayrılması onların dahil edilmesini sağlayacak olsaydı, bunu yapmaya razıydı, ayet 3. Bu ayetin çok kuvvetli ve vurgulu bir dilbilgisel yapısı vardır (ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA HABER KİPİ, buna hem *autos* ve *egō* ve hem de bir ŞİMDİKİ ZAMAN MASTARI da dahildir). Bu duanın gücü ve taşıdığı yük, Mısır'dan Çıkış 32:30-35'de Musa'nın günahkâr İsrail için duada aracılık etmesine çok benzer. Bu, en iyi şekilde bir gerçek olarak değil, bir arzu bildirisi olarak anlaşılır. Galatyalılar 4:20'deki ŞİMDİKİ ZAMAN kullanımına benzer. Bkz. Aşağıdaki Özel Konu.

ÖZEL KONU: DUADA ARACILIK ETMEK

I. Giriş

A. İsa'nın örneğinden ötürü dua önemlidir

1. kişisel dua, Markos 1:35; Luka 3:21; 6:12; 9:29; 22:29-46
2. Tapınağın temizlenmesi, Matta 21:13; Markos 11:17; Luka 19:46
3. Örnek Dua, Matta 6:5-13; Luka 11:2-4

B. Dua bizim, yanımızda ve bizim ve başkalarının namına durumlara el atmaya istekli ve bunları yapabilme gücüne sahip kişisel, ilgilenen bir Tanrı'ya inancımızı somut bir şekilde harekete geçirmemizdir.

C. Tanrı, birçok alanda çocuklarının dualarına yanıt olarak harekete geçmek üzere Kendisini sınırlamıştır (çapraz başvuru Yakup 4:2)

D. Duanın ana amacı, Üçlü Birlik Tanrı'yla paydaşlık etmek ve O'nunla zaman geçirmektir.

E. Duanın kapsamı, inanlıları ilgilendiren her şey ve herkeştir. İman ederek bir kere de dua edebiliriz, düşünce ya da endişe yeniden döndüğünde de tekrar tekrar da dua edebiliriz.

F. Duada birkaç öge yer alabilir:

1. Üçlü Birlik Tanrı'ya övgü ve tapınma
2. Tanrı'ya varlığı, paydaşlığı ve sağladıkları için şükran sunmak
3. hem geçmişteki, hem şimdiki günahlılığımızı itiraf etmek
4. hissettiğimiz ihtiyaçlarımız ya da arzularımız için istekte bulunmak
5. başkalarının ihtiyaçlarını Baba'nın önüne getirerek onlar için dua etmek

G. Başkaları için dua etmek bir gizemdir. Tanrı, kendileri için dua ettiğimiz kişileri bizden daha çok sever, buna karşın dualarımız, sadece bizde değil, onlarda da, değişiklik yaratır, karşılık vermelerine

ya da ihtiyaçlarını karşılamayı sağlar.

II. Kutsal Kitapsal Kaynaklar

A. ESKİ Antlaşma

1. Duada aracılığa bazı örnekler
  - a. İbrahim'in Sodom için yalvarması, Yaratılış 18:22 ve sonraki ayetler
  - b. Musa'nın İsrail için duaları
    - (1) Mısır'dan Çıkış 5:22-23
    - (2) Mısır'dan Çıkış 32:31 ve sonraki ayetler
    - (3) Yasa'nın Tekrarı 5:5
    - (4) Yasa'nın Tekrarı 9:18,25 ve sonraki ayetler
  - c. Samuel İsrail için dua ediyor
    - (1) I Samuel 7:5-6,8-9
    - (2) I Samuel 12:16-23
    - (3) I Samuel 15:11
  - d. Davut çocuğu için dua etmişti, II Samuel 12:16-18
2. Tanrı, başkaları için dua edecek kişileri arar, Yeşaya 59:16
3. Bilinen, itiraf edilmeyen günah ya da tövbe etmeyen bir tutum dualarımızı etkileyebilir
  - a. Mezmurlar 66:18
  - b. Süleyman'ın Özdeyişleri 28:9
  - c. Yeşaya 59:1-2; 64:7

B. Yeni Antlaşma

1. Oğul ve Ruh'un duada aracılık hizmeti
  - a. İsa
    - (1) Romalılar 8:34
    - (2) İbraniler 7:25
    - (3) I Yuhanna 2:1
  - b. Kutsal Ruh, Romalılar 8:26-27
2. Pavlus'un duada aracılık hizmeti
  - a. Yahudiler için dua ediyor
    - (1) Romalılar 9:1 ve sonraki ayetler
    - (2) Romalılar 10:1
  - b. kiliseler için dua ediyor
    - (1) Romalılar 1:9
    - (2) Efesliler 1:16
    - (3) Filipililer 1:3-4,9
    - (4) Koloseliler 1:3,9
    - (5) I Selanikliler 1:2-3
    - (6) II Selanikliler 1:11
    - (7) II Timoteos 1:3
    - (8) Filimun, ayet 4
  - c. Pavlus kiliselerden kendisi için dua etmelerini istedi
    - (1) Romalılar 15:30
    - (2) II Korintliler 1:11
    - (3) Efesliler 6:19
    - (4) Koloseliler 4:3
    - (5) I Selanikliler 5:25

(6) II Selanikliler 3:1

3. Kilisenin duada aracılık hizmeti
  - a. Birbirleri için dua
    - (1) Efesliler 6:18
    - (2) I Timoteos 2:1
    - (3) Yakup 5:16
  - b. Özel gruplar için dua istenmiştir
    - (1) düşmanlarımız, Matta 5:44
    - (2) Hristiyan işçiler, İbraniler 13:18
    - (3) yöneticiler, I Timoteos 2:2
    - (4) hastalar, Yakup 5:13-16
    - (5) Rab'be sırtını dönenler, I Yuhanna 5:16
  - c. Bütün insanlar için dua, I Timoteos 2:1

III. Yanıtlanan dua için şartlar

A. Mesih ve Ruh'la ilişkimiz

1. O'nda kalın, Yuhanna 15:7
2. O'nun isminde, Yuhanna 14:13,14; 15:16; 16:23-24
3. Ruh'ta, Efesliler 6:18; Yahuda 20
4. Tanrı'nın isteğine göre, Matta 6:10; I Yuhanna 3:22; 5:14-15

B. Motivasyonlar

1. İmanlı olmak, Matta 21:22; Yakup 1:6-7
2. Alçakgönüllülük ve tövbe, Luka 18:9-14
3. Yanlış şeyler istemek, Yakup 4:3
4. Bencillik, Yakup 4:2-3

C. Başka yönler

1. Duada sebat etmek
  - a. Luka 18:1-8
  - b. Koloseliler 4:2
  - c. Yakup 5:16
2. İstemeye devam etmek
  - a. Matta 7:7-8
  - b. Luka 11:5-13
  - c. Yakup 1:5
3. Evde sorunlar, I Petrus 3:7
4. Bilinen günahlardan özgür olmak
  - a. Mezmurlar 66:18
  - b. Süleyman'ın Özdeyişleri 28:9
  - c. Yeşaya 59:1-2
  - d. Yeşaya 64:7

IV. Tanrıbilimsel Sonuç

- A. Ne büyük bir ayrıcalık! Ne büyük bir fırsat! Ne büyük bir görev ve ne büyük bir sorumluluk!
- B. İsa bizim örneğimizdir. Ruh bizim kılavuzumuzdur. Baba istekle beklemektedir.
- C. Sizi, ailenizi, dostlarımızı ve dünyayı değiştirebilir.

NASB “lanetlenip Mesih’ten uzaklaştırılmayı”

NKJV “Mesih’ten lanetlenmeyi”

NRSV “lanetlenip Mesih’ten uzaklaştırılmayı”

TEV “Tanrı’nın laneti altında olup Mesih’ten uzaklaştırılmayı”

JB “lanetlenip Mesih’ten uzaklaştırılmaya razı”

“Kutsal” sözcüğünün temel etimolojisi, Tanrı tarafından O’nun kullanımı için bir kenara ayrılmaktır. Aynı kavram, “lanet”le ilgili terimlerle de bağlantılıdır. Tanrı için ayrılmış bir şey ya da birisi anlamına gelir.

Bu, metin çerçevesine bağlı olarak, olumlu bir deneyim de olabilir (çapraz başvuru Levililer 27:28; Luka 21:5) olumsuz bir deneyim de olabilir (çapraz başvuru Yeşu 6-7; Romalılar 9:3).

ÖZEL KONU: LANET (ANATHEMA)

İbranice’de “lanet” anlamına gelen birkaç sözcük vardır. Herem sözcüğü, Tanrı’ya verilen bir şey anlamında (çapraz başvuru LXX anathema olarak, Levililer 27:28), genelde yıkımla ilgili olarak kullanılıyordu (çapraz başvuru Yasa’nın Tekrarı 7:26; Yeşu 6:17-18; 17:12). “Kutsal savaş” kavramında kullanılan bir terimdi. Tanrı, onlara Kenanlılar’ı yok etmelerini söylemişti ve Eriha önlerine çıkan ilk fırsat, “ilk ürünler”di.

Yeni Antlaşma’da anathema ve bağlantılı biçimleri birkaç değişik anlamda kullanılmıştı.

1. Tanrı’ya bir armağan ya da bir sunu olarak (çapraz başvuru Luka 21:5)
2. ölümüne bir yemin olarak (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 23:14)
3. yemin etmek ya da küfretmek için (çapraz başvuru Markos 14:71)
4. İsa’yla bağlantılı bir lanet formülü olarak (çapraz başvuru I Korintliler 12:3)
5. 5. birisini ya da bir şeyi Tanrı’nın yargısına ya da yok etmesine teslim etmek (çapraz başvuru Romalılar 9:3; I Korintliler 16:22; Galatyalılar 1:8-9).

9:4-5 Bu İSİM TAMLAMALARI dizisi, İsrail’in ayrıcalıklarını ayrıntılı bir şekilde bildirmektedir. Sahip oldukları avantajların ışığında inançsızlıkları onları daha da suçlu yapıyordu. Kime çok şey emanet edilmişse, kendisinden daha fazlası istenecektir (çapraz başvuru Luka 12:48)!

9:4 “İsrailliler” Bu, İbrahim’in soyundan gelenler için ESKİ Antlaşma’da kullanılan bir isimdi. Tanrı’yla yaşadığı deneyimden sonra Yakup’un ismi İsrail olarak değiştirilmişti (çapraz başvuru Yaratılış 32:28). Yahudi ulusunun kolektif unvanı haline gelmişti. Etimolojisi, “El (Tanrı) korusun”dur ve “Yakup’un hilesi”yle ilgili bir iması vardır.

■ **“Evlatlığa kabul edilenler,”** ESKİ Antlaşma’da çoğul olarak “oğullar” sözcüğü genelde meleklerden söz etmekte kullanılırdı (çapraz başvuru Eyüp 1:6; 2:1; 38:7; Daniel 3:25; Mezmurlar 29:1; 89:6-7), tekil olarak ise sunlardan söz etmekte kullanılırdı:

1. İsrail’in kralı (çapraz başvuru II Samuel 7:14)
2. ulus (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 4:22,23; Yasa’nın Tekrarı 14:1; Hoşea 11:1)
3. Mesih (çapraz başvuru Mezmurlar 2:7)
4. insanlardan söz etmekte de kullanılabilir (çapraz başvuru Yasa’nın Tekrarı 32:5; Mezmurlar 73:15; Hezekiel 2:1; Hoşea 1:10. Yaratılış 6:2’deki anlamı açık değildir; her ikisi de olabilir). Yeni Antlaşma’da, Tanrı’nın ailesine ait olan birisinden söz etmekte kullanılır.

Pavlus’un kurtuluş konusunda kullandığı en büyük mecaz, “evlatlığa kabul edilme”ydi. Petrus ve Yuhanna ise bu konuda “yeniden doğma” mecazını kullanıyordu. Bunların ikisi de aileyle mecazlardı. Yahudi değil, Roma mecazlarıydı. Roma kanunları altında birisini evlat edinmek çok pahalı ve zaman gerektiren yasal bir süreçti. Bir kişi evlat edinildikten sonra, kendisini evlat edinen baba tarafından yasal olarak evlatlıktan ret edilemez ya da öldürülemezdi.

■ “**yücelik**” İbranice kök, “ağır olmak” anlamına geliyordu ki bu da, değerli olan şeyler için kullanılan bir mecazdı. Burada (1) Tanrı’nın Kendisini Sina Dağı’nda bildirmesinden (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 19:18-19); ya da (2) çölde dolaştıkları sırada İsraililer’e yol gösteren *Shekinah* yücelik bulutundan söz etmektedir (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 40:34-38). RAB Kendisini İsrail’e eşsiz bir şekilde bildirmişti. RAB’bin varlığından O’nun yüceliği şeklinde söz edilirdi (çapraz başvuru I Krallar 8:10-11; Hezekiel 1:28). Bkz. 3:23’deki Özel Konu.

■ “**antlaşmalar**” Antik Grekçe elyazmaları P46, B, ve D’de TEKİL olarak “antlaşma” sözcüğü kullanılmıştır.

Ancak, MSS !, C ve bazı ESKİ Latin, Vulgate ve Koptik çevirilerde bu sözcük ÇOĞUL olarak kullanılmıştır. UBS4, ÇOĞUL’a “B” değerlendirmesi yapar (neredeyse kesin). Ancak, bu sözcük ESKİ Antlaşma’da hiçbir zaman ÇOĞUL olarak kullanılmamıştır. ESKİ Antlaşma’da, Adem’le, Nuh’la, İbrahim’le, Musa ve Davut’la olmak üzere birkaç kesin antlaşma yer almaktadır. Ayette bundan sonra Yasa’nın verilmesinden söz edildiğinden bu sözcük büyük bir olasılıkla, Pavlus’un temel olarak görüp birkaç kez tekrarladığı (çapraz başvuru Yaratılış 12, 15, 17) İbrahim’le (çapraz başvuru 4:1-25; Galatyalılar 3:16-17) ve ataların her biriyle yapılan antlaşmadan söz etmiştir.

ÖZEL KONU: ANTLAŞMA

ESKİ Antlaşma’da antlaşma anlamına gelen berith terimini tanımlamak kolay değildir. İbranice’de bu terime uyan bir fiil yoktur. Etimolojik bir tanım elde etmek konusunda yapılan çabaların hiçbiri ikna edici olmamıştır. Ancak, tanımın açık merkeziliği, bilginleri bu terimin işlevsel anlamını belirlemek için sözcük kullanımını incelemeye zorlamıştır.

Tek gerçek Tanrı yarattığı insanları antlaşma aracılığıyla ele alır. Antlaşma, sözleşme, akit kavramı Kutsal Kitap vahyini anlamakta çok önemlidir. Tanrı’nın egemenliği ve insanın özgür iradesi arasındaki gerginlik, antlaşma kavramında açıkça görülür. Bazı antlaşmalar, Tanrı’nın karakterini, etkinliklerini ve amaçlarını temel alır.

1. yaratılışın kendisi (çapraz başvuru Yaratılış 1-2)
2. İbrahim’in çağrılması (çapraz başvuru Yaratılış 12)
3. İbrahim’le antlaşma (çapraz başvuru Yaratılış 15)
4. Nuh’un korunması ve ona verilen vaat (çapraz başvuru Yaratılış 6-9)

Ancak, antlaşma doğası bakımından bir karşılık gerektirir:

1. Adem’in imanla Tanrı’ya itaat edip Aden Bahçesi’nin ortasındaki ağaçtan yememesi gerekiyordu (çapraz başvuru Yaratılış 2)
2. İbrahim’in imanla ailesinden ayrılıp Tanrı’yı izlemesi ve gelecekteki soyuna inanması gerekiyordu (çapraz başvuru Yaratılış 12,15)
3. Nuh’un imanla, sudan çok uzak bir yerde dev bir gemi inşa etmesi ve hayvanları toplaması gerekiyordu (çapraz başvuru Yaratılış 6-9)
4. Musa imanla İsraililer’i Mısır’dan çıkartmış ve dini ve sosyal yaşam konusunda bereket ve lanet vaat eden kesin buyruklar almıştı (çapraz başvuru Yasa’nın Tekrarı 27-28)

Tanrı’nın insanlıkla ilişkisiyle bağlantılı olan bu gerginliğin aynısı “Yeni Antlaşma”da da ele alınmıştır. Bu gerginlik, Hezekiel 18, Hezekiel 36:27-37 ile kıyaslayarak açıkça görülebilir. Antlaşma Tanrı’nın lütufkâr etkinliklerini mi yoksa insanların vermeleri buyrulan karşılığı mı temel alır? ESKİ Antlaşma ve Yeni Antlaşma konularında sorulan önemli bir soru da budur.

Her iki antlaşmanın da hedefleri aynıdır: (1) Yaratılış 3’de kaybedilen paydaşlığın yerine konulması ve (2) Tanrı’nın karakterini yansıtan doğru bir halk oluşturmak.

Yeremya 31:31-34’ün yeni antlaşması kabul görme yolu olarak insansal performansı aradan çıkartarak gerginliği çözer. Tanrı’nın Yasası, dışsal bir performans yerine içsel bir arzu haline gelir. Tanrı yolunda, doğru kişiler hedefi aynıdır ancak bunu gerçekleştirme yöntemi değişir. Düşmüş insanlık, Tanrı’nın yansıtılan benzerliğinde olma konusunda yetersiz olduğunu kanıtlamıştır (çapraz başvuru Romalılar 3:9-18). Sorun, antlaşma değil, insanın günahlılığı ve zayıflığıydı (çapraz başvuru Romalılar 7; Galatyalılar 3).

ESKİ Antlaşma’daki şartlı ve şartsız antlaşmalar arası gerginlik Yeni Antlaşma’da da yer alır. Kurtuluş, İsa Mesih’in kesinlikle karşılıksız olan tamamlanmış işidir ama (hem baştan, hem de sürekli olarak) tövbe ve iman gerektirir. Mesih benzerliği konusunda hem yasal bir bildiri hem de bir çağrıdır. Kabul edildiğimizi bildiren bir

bildiri ve kutsallık buyruğudur. İnanlılar performanslarıyla kurtulmamışlardır ama itaat etmeleri üzere kurtarılmışlardır (çapraz başvuru Efesliler 2:8-10). Tanrı yolunda yürümek, kurtuluşa erişme yolu değil, kişinin kurtulmuş olduğunun kanıtıdır.

■ **“buyrulan Kutsal Yasa, tapınma düzeni,”** Bu şunlardan söz etmektedir: (1) Musa’nın Sina Dağı’nda Yasa’yı alması (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 19-20) ve Davut’un Tapınak hizmetlerini oluşturması ya da (2) Çölde Dolaştıkları Sırada Tanrı’nın Konutu olabilir (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 25-40 ve Levililer).

■ **“vaatler”** Tanrı, gelecekle ilgili planlarını ESKİ Antlaşma aracılığıyla bildirmiştir (çapraz başvuru 1:2; Elçilerin İşleri 13:32; Titus 1:2; İbraniler 1:1).

“Antlaşmalar”dan daha önce söz edildiğinden “vaatler” büyük bir olasılıkla Mesih’ten söz etmektedir (çapraz başvuru ayet 5, örneğin, Yaratılış 3:15; 49:10; Yasa’nın Tekrarı 18:15,18-19; II Samuel 7; Mezmurlar 16:10; 118:22; Yeşaya 7:14; 9:6; 11:1-5; Daniel 7:13,27; Mika 5:2-5a; Zekeriya 2:6-13; 6:12-13; 9:9; 11:12. Bu vaatler (antlaşmalar) hem şartlı, hem şartsızdır. Tanrı’nın performansı bakımından şartsızdılar (çapraz başvuru Yaratılış 15:12-21) ama insanlığın imanı ve itaati bakımından şartlıydılar (çapraz başvuru Yaratılış 15:6 ve Romalılar 4). Mesih gelmeden önce sadece İsrail Tanrı’nın Kendini bildirdiği vahyine sahipti.

9:5 “Atalar” Bu söz İbrahim, İshak, ve Yakup ve Yaratılış 12-50’deki atalardan söz ediyordu (çapraz başvuru Romalılar 11:28; Yasa’nın Tekrarı 7:8; 10:15).

■ **“Mesih de bedence onlardandır”** Bu söz, Tanrı’nın vaatleri ve planlarını yerine getirecek (çapraz başvuru 10:6) meshedilmiş olan Tanrı’nın özel seçilmiş hizmetkârı Mesih’in fiziksel soyundan söz ediyordu (çapraz başvuru 1:3).

“Mesih” terimi, İbranice “Meshedilmiş Olan” sözünün Grekçe çevirisidir. ESKİ Antlaşma’da, üç grup önder özel kutsal yağla meshediliyordu: (1) İsrail’in kralları, (2) İsrail’in baş kâhinleri ve (3) İsrail’in peygamberleri. Yağla meshetmek, Tanrı’nın onları Kendi hizmeti için seçip donattığını simgeliyordu. İsa bu üç meshedilmiş görevi de yerine getirmişti (çapraz başvuru İbraniler 1:2-3). İsa, Tanrı’nın dolu vahyidir çünkü O beden alıp insan olan Tanrı’dır (çapraz başvuru Yeşaya 7:14; 9:6; Mika 5:2-5a; Koloseliler 1:13-20).

■

NASB “Mesih de bedence onlardandır. O her şeyin üzerinde hüküm süren, sonsuza dek övülecek Tanrı’dır!”

NKJV “Her şeyin üzerinde olan Mesih geldi, Tanrı sonsuzluğa dek övülecek”

NRSV “her şeyin üzerinde olan Mesih geliyor, Tanrı sonsuza dek övülsün”

TEV “ve Mesih bir insan olarak onların soyuna aittir. Her şeyin üzerinde egemen olan Tanrı sonsuza dek övülsün”

JB “Her şeyin üzerinde olan Mesih geldi, Tanrı sonsuza dek övülsün”

Dilbilgisel olarak bu Baba’ya bir şükran duası olabilir (TEV), ama metin çerçevesi Pavlus’un İsa’nın tanrılığını onayladığını göstermektedir. Pavlus, İsa için sık sık *Theos* sözcüğünü kullanmasa da yeni de kullanmaktadır (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 20:28; Titus 2:13; Filipililer 2:6). Bütün ESKİ kilise ataları bu ayeti İsa’dan söz eder olarak yorumlamıştır.

■ **“her şeyin üzerinde hüküm süren”** Bu aynı zamanda Baba Tanrı ya da Oğul İsa’dan söz ediyor olabilir. İsa’nın Matta 28:19’daki ve Pavlus’un Koloseliler 1:15-20’deki bildirimlerini yansıtır. Bu görkemli söz, İsrail’in Nasıralı İsa’yı ret etmekteki akılsızlığının derecesini gösterir.

■ **“sonsuz dek”** Bu harfi olarak, Grekçe bir deyim olan, “çağlara dek” sözüdür (çapraz başvuru Luka 1:33; Romalılar 1:25; 11:36; Galatyalılar 1:5; I Timoteos 1:17). Bu şunlarla bağlantılı olan birkaç sözden biridir: (1) “çağa dek” (çapraz başvuru Matta 21:19 {Markos 11:14[□]; Luka 1:55; Yuhanna 6:5,58; 8:35; 12:34; 13:8; 14:16; II Korintliler 9:9) ya da (2) “çağların çağına” (çapraz başvuru Efesliler 3:21). “Sonsuz dek” için kullanılan bu deyimler arasında bir fark yok gibidir. “Çağlar” terimi, “gölkemin çoğulu” adı verilen hahamsal dilbilgisel yapıdan mecazi olarak söz ediyor ya da Yahudiler’in “masumiyet çağı,” “kötülük çağı,” “gelecek olan çağ” ya da “doğruluk çağı” kavramlarından söz ediyor olabilir.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 9:6-13

⁶⁻⁷Tanrı’nın sözü boşa çıktı demek istemiyorum. Çünkü İsrail soyundan gelenlerin hepsi İsraili sayılmaz. İbrahim’in soyundan olsalar bile, hepsi onun çocukları değildir. Ama, “SENİN SOYUN İSHAK’LA SÜRECEK” diye yazılmıştır. ⁸Demek ki Tanrı’nın çocukları olağan yoldan doğan çocuklar değildir; İbrahim’in soyu sayılanlar Tanrı’nın vaadi uyarınca doğan çocuklardır. ⁹Çünkü vaat şöyleydi: “GELECEK YIL BU ZAMANDA GELECEĞİM VE SARA’NIN BİR OĞLU OLACAK.” ¹⁰Ayrıca Rebeka bir erkekten, atamız İshak’tan ikizlere gebe kalmıştı. ¹¹⁻¹²Çocuklar henüz doğmamış, iyi ya da kötü bir şey yapmamışken, Tanrı Rebeka’ya, “BÜYÜĞÜ KÜÇÜĞÜNE KULLUK EDECEK” dedi. Öyle ki, Tanrı’nın seçim yapmaktaki amacı yapılan işlere değil, kendi çağrısına dayanarak sürsün. ¹³Yazılmış olduğu gibi, “YAKUP’U SEVDİM, ESAV’DAN İSE NEFRET ETTİM.”

9:6 “Tanrı’nın sözü” Bu metin çerçevesinde bu söz, ESKİ Antlaşma antlaşmasal vaatlerinden söz etmektedir. Tanrı’nın vaatler güvenilirdir (çapraz başvuru Çölde Sayım 23:19; Yeşaya 40:8; 55:11; 59:21).

NASB, NRSV,

TEV, JB “boşa çıktı”

NKJV “etkisiz oldu”

Bu (*ekpiptō*) terimi, Septuagint’te birkaç kez başarısız olan bir şey (çapraz başvuru Yeşaya 6:13) ya da birisi (çapraz başvuru Yeşaya 14:12) için kullanılmıştı. Burada kalıcı sonuçları olan (ama aksi ispatlanan) bir durumu ima eden ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF HABER KİPİ’dir. Tanrı Sözü’nün kesinliği konusunda yukarıdaki nota bakınız.

NASB “Çünkü İsrail soyundan gelenlerin hepsi İsraili sayılmaz.”

NKJV “Çünkü İsrail soyundan gelenlerin hepsi İsraili kabul edilemez”

NRSV “Çünkü bütün İsraililer gerçekten İsrail’e ait değildir”

TEV “Çünkü İsrail halkının hepsi Tanrı’nın halkı değildir”

JB “Çünkü İsrail soyundan gelenlerin hepsi İsrail değildir.”

Bu paradoksal bildirinin anlamı, “İsrail” teriminin değişik Kutsal Kitap anlamları etrafında döner: (1) Yakup’un soyundan gelenler anlamında İsrail (çapraz başvuru Yaratılış 32:22-32); (2) Tanrı’nın seçilmiş halkı anlamında İsrail (çapraz başvuru TEV); ya da (3) ruhsal İsrail, kilise anlamında İsrail, (çapraz başvuru Galatyalılar 6:16; I Petrus 2:8,9; Vahiy 1:6) ve doğal İsrail (çapraz başvuru 3-6 ayetler). İbrahim’in çocuklarından sadece bazıları vadin çocuklarıydı (çapraz başvuru ayet 7). Yahudiler’in bile Tanrı’yla doğru bir konumda olmaları hiçbir zaman sadece soylarını temel almıyordu (çapraz başvuru ayet 7), imanlarını temel alıyordu (çapraz başvuru 2:28-29; 4:1 ve sonraki ayetler; Yuhanna 8:31-59; Galatyalılar 3:7-9; 4:23). Tanrı’nın vaatlerini alan ve imanla onlara göre yaşayanlar sadece küçük bir inanlı kitlesiydi (çapraz başvuru 9:27; 11:5).

Ayet 6 bir dizi varsayımsal itirazla başlar (çapraz başvuru 9:14,19,30; 11:1). Bu Pavlus’un tartışma biçimini sürdürür. Gerçeği varsayımsal bir itirazcı kullanarak bildirir (çapraz başvuru Malaki 1:2,6,7 [iki kez],12,13; 2:14,17 [iki kez]; 3:7,13,14).

9:7 Bu ayetin ikinci yarısı Yaratılış 21:12’den bir aktarımdır. İbrahim’in çocuklarının hepsi Tanrı’nın antlaşma vaadine ait değildi (çapraz başvuru Yaratılış 12:1-3; 15:1-11; 17:1-21; 18:1-15; Galatyalılar 4:23). Bu da, 8-9 ayetlerde İsmail ve İshak ve 10-11 ayetlerde de Yakup ve Esav arasındaki farkı gösterir.

9:8 Pavlus burada “soy” sözcüğünü ulusal soydan söz etmek için kullanmaktadır (çapraz başvuru 1:3; 4:1; 9:3,5). İbrahim’in doğal çocuklarını (9:3’teki Yahudiler) İbrahim’in ruhsal çocuklarıyla (vaat çocuklarıyla) (imanla Tanrı’nın vaat etmiş olduğu Mesih’e güvenecek olanlar) kıyaslamaktadır. Bu, 8:4-11’de yer alan düşmüş insanlıkla kurtulmuş insanlık arasındaki tezadın aynısı değildir.

9:9 Bu 18:10,14'den bir aktarımdır. Vaat edilen çocuk ("soy"), Tanrı'nın inisiyatifiyle Sara aracılığıyla gelecektir. Bu sonunda Mesih'in doğumuyla zirvesine erişecektir. İshak, Tanrı'nın Yaratılış 12:1-3'de İbrahim'e on üç yıl önce yaptığı vaadin yerine gelişidir.

9:10 İbrahim, İshak, ve Yakup'un karıları kısırdı, hamile kalamıyorlardı. Çocuk sahibi olamamaları, Tanrı'nın antlaşma vaatlerinin, Mesihsel soyun yönetiminde olduğunun göstermesinin yollarından biriydi. Diğer yol da, gerçek Mesihsel soyun, hiçbir zaman (kültürel bakımdan beklenen biçim olan) ataların en büyük oğlu aracılığıyla sürdürülmediydi. Önemli olan Tanrı'nın seçimiydi (çapraz başvuru 11-12 ayetler).

9:11-12 11-12 ayetler, Grekçe'de bir tek cümledir. Bu anlatım Yaratılış 25:19-34'den alınmıştır. Bu örnek, (1) insansal soyu ya da (2) insansal erdem ya da başarıları (çapraz başvuru ayet 16) değil, Tanrı'nın seçimini (çapraz başvuru ayet 16) kanıtlamak için kullanılmıştı. Müjde'nin, Yeni Antlaşma'nın özü budur (çapraz başvuru Yeremya 31:31-34; Hezekiel 36:22-36). Ancak, Tanrı'nın seçiminin bazı insanları dışarıda bırakmakla değil, bazı insanları dahil etmekle ilgili olduğu hatırlanmalıdır! Mesih, seçilmiş bir soydan gelecek ama (imanını kullanan, çapraz başvuru 2:28-29; 4:3,22-25; bölüm 10) herkes için gelecektir

9:11 "amaç" Bu, birkaç anlamı olan birleşik *pro plus tithēmi* terimidir.

1. Romalılar 3:25'de
  - a. herkesin önünde bildirilmiştir
  - b. yatıştırıcı armağan
2. önceden planlamak
  - a. Pavlus hakkında, Romalılar 1:13
  - b. Tanrı hakkında, Efesliler 1:9

Bu metinde İSİM biçiminde (*prothesis*) kullanılmıştır ve "önüne koymak" anlamına gelir.

1. tapındaki adak ekmekleri için kullanılmıştır, Matta 12:4; Markos 2:26; Luka 6:4
2. Tanrı'nın önceden belirlenmiş, kurtarıcı amacı için kullanılır, Romalılar 8:28; 9:11; Efesliler 1:5,11; 3:10; II Timoteos 1:9; 3:10

Pavlus, Romalılar 8 ve 9'cu bölümler ve Efesliler 1'ci bölümde, önceden anlamına gelen *pro* EDATıyla birkaç bileşik terim kullanır:

1. *proginōskō* (önceden bilmek), Romalılar 8:29
2. *proorizō* (önceden tasarlamak), Romalılar 8:29 (Efesliler 1:5,11), 30 (Efesliler 1:9)
3. *prothesis* (önceden tasarlanmış amaç), Romalılar 9:11
4. *proetoimazō* (önceden başlamak), Romalılar 9:23
5. *prolegō* (önceden söylemek), Romalılar 9:29
6. *proelpizō* (önceden umut etmek), Efesliler 1:12)

9:12 Bu, Yaratılış 25:23'de Esav ve Yakup'la ilgili peygamberlikten bir aktarmadır. Bu, Rebeka ve Yakup'un, kutsama konusunda İshak'ı kandırma konusunda yaptıklarını, kişisel çıkar için değil, peygamberliği yerine getirmek için yaptıklarını göstermektedir.

9:13 "Esav'dan ise nefret ettim" Bu, Malaki 1:2-3'den bir aktarımdır. "Nefret" kıyaslamayla ilgili bir İbranice deyimdir. Dilimizde kulağa sert gelir ama Yaratılış 29:31-33; Yasa'nın Tekrarı 21:15; Matta 10:37-38; Luka 14:26 ve Yuhanna 12:25 ile kıyaslayın. "Sevgi" ve "nefret" şeklindeki antropomorfik terimler Tanrı'nın bu bireylere karşı duygularıyla değil, Mesihsel soy ve vaade adanmışlığıyla ilgilidir. Yakup, Yaratılış 25:23'deki peygamberlik temel alınarak vaat edilen çocuktur. Malaki 1:2-3'de Esav, Edom (Esav'ın soyundan gelenler) ulusuyla ilgiliydi.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 9:14-18

¹⁴Öyleyse ne diyelim? Tanrı adaletsizlik mi ediyor? Kesinlikle hayır! ¹⁵Çünkü Musa'ya şöyle diyor: “MERHAMET ETTİĞİME MERHAMET EDECEĞİM, ACIDIĞIMA ACIYACAĞIM.” ¹⁶Demek ki bu, insanın isteğine ya da çabasına değil, Tanrı'nın merhametine bağlıdır. ¹⁷Tanrı Kutsal Yazı'da firavuna şöyle diyor: “GÜCÜMÜ SENİN ARACILIĞINLA GÖSTERMEK VE ADIMI BÜTÜN DÜNYADA DUYURMAK İÇİN SENİ YÜKSELTTİM.” ¹⁸Demek ki Tanrı dilediğine merhamet eder, dilediğinin yüreğini nasırlaştırır.

9:14 “Öyleyse ne diyelim?” Pavlus bu tartışma biçimini sık sık kullanmıştı (çapraz başvuru 3:5; 4:1; 6:1; 7:7; 8:31; 9:14,19,30).

■ **“Tanrı adaletsizlik mi ediyor?”** Eğer belirleyici etken Tanrı'nın egemenliğiyse Tanrı insanları nasıl sorumlu tutabilir (çapraz başvuru ayet 19)? Seçilmişliğin sırrı budur. Bu metin çerçevesinde vurgulanan en önemli şey, Tanrı'nın insanlıkla (asi insanlıkla) istediğini yapabileceği, ancak Tanrı'nın egemenliğinin kaba kuvvetle değil, merhametle dışa vurulduğudur (Bkz. ayet 15'deki not).

Ayrıca, Tanrı'nın egemen seçimlerinin insanların gelecekteki seçim ve hareketlerini önceden bilmesini temel almaz. Eğer öyle olsaydı, o zaman Tanrı'nın seçimlerinin temelinde nihai olarak bireylerin seçimleri, hareketleri ve erdemleri olurdu (çapraz başvuru ayet 16; I Petrus 1:2). Bunun arkasında geleneksel Yahudi görüşü olan doğruların refahı görüşü yer alır (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 27-28; Eyüp ve Mezmurlar 73). Ama Tanrı değersiz olanları (performansları aracılığıyla değil, çapraz başvuru 5:8). iman aracılığıyla kutsamayı seçer. Tanrı bütün bunları bilir ama seçimlerini, (1) merhamet ve (2) vaatlerine göre sınırlandırmayı seçmiştir. İnsanların vermesi gereken bir karşılık vardır ama bu Tanrı'nın yaşam değiştiren seçici seçimini izler ve nihai olarak da onu onaylar.

■ **“Kesinlikle hayır”** Bu Pavlus'un, tartışmada karşısında varsaydığı itirazcıya kesin itirazını bildirmek için sık sık kullandığı ender görülen bir DİLEK KİPİdir (çapraz başvuru 3:4,6,31; 6:2,15; 7:7,13; 11:1,11; ayrıca I Korintliler 6:15; Galatyalılar 2:17; 3:21; 6:14).

9:15 Bu, Mısır'dan Çıkış 33:19'dan bir aktarımdır. Tanrı Kendi kurtarıcı amaçlarına uygun olarak hareket etmekte serbesttir. Musa bile Tanrı'nın bereketlerini, kutsamasını hak etmemiştir (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 33:20). Musa bir katildi (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 2:11-15). Önemli olan Tanrı'nın seçimlerinin merhamet içinde olmasıdır (çapraz başvuru 16,18-23; 11:30,31,32 ayetler).

9:15-16 “merhamet” Bu Grekçe sözcük (*eleos*, çapraz başvuru 15,16,18,23; 11:30,31,32 ayetler) Septuagint'te (LXX), “sarsılmaz, antlaşma sadakati” anlamına gelen özel İbranice terim *hesedi* (Yeni Antlaşma yazarlarının sokakta konuşulan Grekçe'yle yazan İbrani düşünürler olduğunu unutmayın) tercüme etmek için kullanılmıştır. Tanrı'nın merhameti ve seçimi, bireyler için olduğu kadar çoğul ve kolektiftir (Yahudiler [İshak], Araplar [İsmail] değil; İsrail [Yakup], Edom [Esav] değil, ama iman eden Yahudiler ve iman eden Yahudi olmayanlar, çapraz başvuru ayet 24). Bu gerçek, önceden belirlenme (evrensel kurtarıcı) öğretisinin sırrını çözenin anahtarlarından biridir. 9-11 bölümlerin metin çerçevesindeki öbür anahtar, insansal performans değil, Tanrı'nın değişmez karakteri, merhametidir (çapraz başvuru 9:15,16,18,23; 11:30,31,32). Seçilme aracılığıyla gelen merhamet, Mesih'e iman eden herkese sonunda erişecektir. Bu iman kapısını herkese açar (çapraz başvuru 5:18-19).

9:17-18 Ayet 17, Mısır'dan Çıkış 9:16'dan güçlü bir evrensel aktarımdır; ayet 18 bu aktarımdan çıkarılan sonuçtur. Mısır'dan Çıkış 8:15,32; 9:34'de Firavun'un kendi yüreğini katılaştırdığı söylenmektedir. Mısır'dan Çıkış 4:21; 7:3; 9:12; 10:20,27; 11:10'de ise onun yüreğini Tanrı'nın katılaştırdığı söylenmektedir. Bu örnek, Tanrı'nın egemen olduğunu göstermek için kullanılmıştır (çapraz başvuru ayet 18). Firavun kendi yaptığı seçimlerden kendisi sorumluydu. Tanrı, Kendisinin İsrail için olan isteğini yerine getirmek için Firavun'un kibirli, inatçı kişiliğini kullanmıştır (çapraz başvuru ayet 18).

Ayrıca, Tanrı'nın Firavun'a karşı davranışlarının kapsam bakımında kurtarıcı ve dahil edici olduğuna da dikkat edin. Şunlar için tasarlanmışlardı:

1. Tanrı'nın gücünü göstermek (buna tezat olarak Mısır'ın doğa ve hayvan tanrıları ve Babil'de yıldızlara tapılması vardı, Yaratılış 1)
2. Mısır'a ve aynı zamanda bütün dünyaya Tanrı'yı tanıtmak (çapraz başvuru ayet 17).

Batılı (Amerikan) düşüncesi, bireyi yüceltir ama doğulu düşünce, birleşik bütünü ihtiyaçlarını düşünür. Tanrı, Kendisini ihtiyaç içinde olan bir dünyaya vahyetmek için Firavun'u kullandı. İman etmeyen İsrail'le de aynı şeyi yapacaktır (çapraz başvuru bölüm 11). Bu metin çerçevesinde bir kişinin hakları, bütün topluluğun ihtiyaçları ışığında sönük kalır. Ayrıca ESKİ Antlaşma'daki birleşik örnekleri de hatırlamalısınız:

1. Tanrı'nın İblis'le konuşmasından ötürü Eyüp'ün ilk çocuklarının ölmesi (çapraz başvuru Eyüp 1-2)
2. Akan'ın günahından ötürü İsraili askerlerin ölmesi (çapraz başvuru Yeşu 7)
3. Davut'un günahından ötürü Bat-şeva'dan olan ilk çocuğunun ölmesi çapraz başvuru II Samuel 12:15).

Hepimiz başkalarının günahlarından ötürü etkileniriz. Bu birleşiklik Yeni Antlaşma'da Romalılar 5:12-21'de görülebilir.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 9:19-26

¹⁹Şimdi bana, “Öyleyse Tanrı insanı neden hâlâ suçlu buluyor? O'nun isteğine kim karşı durabilir?” diyeceksin. ²⁰Ama, ey insan, sen kimsin ki Tanrı'ya karşılık veriyorsun? “Kendisine biçim verilen, biçim verene, ‘Beni niçin böyle yaptın’ der mi?” ²¹Ya da çömlekçinin aynı kil yığınından bir kabı onurlu iş için, ötekini bayağı iş için yapmaya hakkı yok mu? ²²Eğer Tanrı gazabını göstermek ve gücünü tanıtmak isterken, gazabına hedef olup mahvolmaya hazırlananlara büyük sabırla katlandıysa, ne diyelim? ²³Yüceltmek üzere önceden hazırlayıp merhamet ettiklerine yüceliğinin zenginliğini göstermek için bunu yaptıysa, ne diyelim? ²⁴Yalnız Yahudiler arasından değil, öteki uluslar arasından da çağırdığı bu insanlar biziz. ²⁵⁻²⁶Tanrı Hoşea Kitabı'nda şöyle diyor: “HALKIM OLMAYANA HALKIM, SEVGİLİ OLMAYANA SEVGİLİ DİYECEĞİM.” KENDİLERİNE ‘SİZ HALKIM DEĞİLSİNİZ’ DENİLEN YERDE, YAŞAYAN TANRI'NIN ÇOCUKLARI DİYE ADLANDIRILACAKLAR.”

9:19 “O'nun isteğine kim karşı durabilir” Bu, devam eden sonuçlar gerçeğini vurgulayan (çapraz başvuru II Tarihler 20:6; Eyüp 9:12; Mezmurlar 135:6; Daniel 4:35) bir ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF HABER KİPİ'dir. Tartışma devam etmektedir. Mantıklı olarak, Pavlus'un tartışmasını izlemek, ana hatları çıkartmanın ve Pavlus'un düşüncelerini anlamının en iyi yoludur. Bkz. Bölüme giriş B., 1. Tanrı'nın isteğinin iki düzeyde görülmesi lazımdır. Birincisi, O'nun bütün düşmüş insanlık için kurtarıcı planlarıdır (çapraz başvuru Yaratılış 3:15). Bu planlar, bireysel insan seçimlerinden etkilenmezler. Ama ikinci bir düzeyde, Tanrı insanları araç olarak kullanmayı seçer (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 3:7-9 ve 10). Tanrı'nın planlarını gerçekleştirmek için insanlar seçilir (hem olumlu olarak, Musa ve hem de olumsuz olarak Firavun).

9:20-21 Bu betimleme Yeşaya 29:16; 45:9-13; 64:8 ve Yeremya 18:1-12'den alınmıştır. RAB'bin bir çömlekçi olması mecazı, sık sık Tanrı'nın Yaratıcı olduğu ve insanın da topraktan, kilden geldiği şeklinde kullanılmıştır (çapraz başvuru Yaratılış 2:7). Pavlus, Yaratıcı'nın üstünlük ve egemenliğini üç başka soruyla vurgular— bunlardan ilk iki tanesi ayet 20'de ve üçüncü ise ayet 21'dedir. Son soru, Tanrı'nın Musa'daki olumlu seçimi ve Firavun'daki olumsuz seçimi benzetmesine döner. Aynı tezat, (1) 8-9 ayetlerde İshak - İsmail; (2) 10-12 ayetlerde Yakup - Esav ve (3) ayet 13'e İsrail ve Edom ulusları hakkında da görülür. Aynı benzetme, Pavlus'un iman eden ve etmeyen Yahudiler'in durumunu yansıtmak için oluşturulmuştur. Tanrı'nın olumlu seçimi, iman eden Yahudi olmayanların dahil edilmesinde de dışa vurulmuştur (24-29 ve 30-33 ayetler)!

9:22 “eğer” Bu, yazarın bakış açısına göre doğru olduğu varsayılan ama dilbilgisel bir sonucu olmayan kısmen BİRİNCİ SINIF BİR ŞARTLI CÜMLE'dir. 22-24 ayetler Grekçe'de bir tek cümledir. 22'ci ayet, Tanrı'nın kurtarıcı karakterini dışa vurur. Tanrı, adil bir Tanrı'dır. İnsanlığı yaptıklarından ötürü sorumlu tutacaktır.

Ama Tanrı aynı zamanda merhamet dolu bir Tanrı'dır. Bütün insanlar ölmeyi hak eder (çapraz başvuru 1:18-3:21). Adalet iyi bir haber değildir! Tanrı'nın karakteri öncelikle gazap dolu değil, merhametlidir (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 5:9-10; 7:9; Hoşea 11:8-9). Tanrı seçimlerini kurtuluştan yana yapar (çapraz başvuru Hezekiel 36:22-33). Tanrı, günahlı insanlığa karşı sabırlıdır (çapraz başvuru Hezekiel 18). Tanrı, kötülüğü bile Kendi

kurtarıcı amaçları için kullanır! (örneğin, İblis, Firavun, Endor Cadısı, Asur, Nebukadnesar, Koreş ve 11'ci bölümde iman etmeyen İsrail)!

NASB “Tanrı gazabını göstermek... isterken”

NKJV “gazabını göstermek isterken”

NRSV “gazabını göstermeyi arzulayarak”

TEV “gazabını göstermek istemişti”

JB “gazabını göstermeye hazırdır”

Tanrı, gücünü bildirmek için hem gazabını (çapraz başvuru ayet 22) hem de yüceliğinin zenginlerini (çapraz başvuru ayet 23) gösterir. Tanrı'nın etkinliklerinin her zaman kurtarıcı amaçları vardır (buna, dik kafalı inançsızlık ve günahın nihai soyutlandığı yer olan *Gehenna* dahil değildir).

▣ **“gazabına hedef olup”** Bu terim Pavlus'un 20 ve 21'ci ayetlerdeki kil mecazını devam ettirir. Bu ayetlerin Tanrı'nın kurtuluş planını devam ettirmek için kullandığı iman etmeyen insanlardan söz ettiği açıktır.

NASB, NKJV “hazırlananlara”

NRSV “yapıldılar”

TEV “mahkûm”

NJB “tasarlanmış”

Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN ORTACI'dır. Papirüste kullanılan sözcük, tam geleceği için hazırlanmış bir şeydir. Asi bir şekilde inançsızlık göstermenin adalet ve sonuçlarının gerçekleştiği bir gün gelecektir. Ancak, Tanrı daha geniş, dahil edici ve kurtarıcı amaçlarını yerine getirmek için iman etmeyen kişileri kullanmayı seçer.

M. R. Vincent, *Word Studies*, cilt 2, şöyle der “Tanrı için yok edilmek üzere hazırlanmamışlardır ama sıfatsal bir anlamda, yok edilmeye hazır olmakta ortaç, daha önceden oluşturulmuş olan şimdiki zamanı ima eder, ancak nasıl oluşturulduğu hakkında hiçbir imada bulunmaz (sayfa 716).

▣ **“mahvolmak”** Bkz. Özel Konu at 3:3.

9:23 “Yüceltmek üzere önceden hazırlayıp” Aynı gerçek Romalılar 8:29-30 ve Efesliler

1:4,11'de de dile getirilmiştir. Bu bölüm, Yeni Antlaşma'da Tanrı'nın egemen oluşunun en kuvvetli dışavurumudur. Tanrı'nın yaratılışın ve kurtuluşun tam yönetiminde olduğu tartışılmaz. Bu büyük gerçek hiçbir zaman yumuşatılıp inceltilmemelidir. Bunun yerine, Tanrı'nın Kendi benzerliğinde yarattığı insanlarla ilişkisinin aracı olarak Tanrı'nın seçtiği antlaşmayla dengelenmelidir. Yaratılış 9:8-17 ve 15:12-21 gibi bazı ESKİ Antlaşma antlaşmalarının kayıtsız şartsız olduğu ve insanların verdiği karşılıkla bir alakaları olmadığı kesinlikle doğrudur. Ancak diğer antlaşmalar insanların verdiği karşılıklara bağlıdır (örneğin, Aden, Nuh, Musa, Davut). Tanrı'nın yarattıkları için bir kurtuluş planı vardır ve hiçbir insan bu planı etkileyemez. Tanrı, insanların Kendi planlarına katılmalarına izin vermeyi seçmiştir. Bu katılım fırsatı, egemenlikle (Romalılar 9) ve insanın özgür iradesi (Romalılar 10) arasındaki tanrıbilimsel gerginliktir.

Kutsal Kitap'ta vurgulanan şeylerden birini seçip bir başkasını tamamen görmezden gelmek doğru değildir. Öğretiler arasında gerginlik vardır çünkü doğulu insanlar gerçeği diyalektik ya da gerginlik dolu çiftler halinde sunarlar. Öğretilere başka öğretilerle bağlantılı olarak bakılmalıdır. Gerçek, gerçeklerden oluşan bir mozaiktir. Burada bir sır olduğu kesindir. Pavlus, buradan iman etmeyenlerin (*kataptizō*) gazap (ayet 22) ve inanlıların ise (*proetoimazō*) yücelik için hazırlandıkları (ayet 23). gibi mantıklı bir sonuç çıkartmaz (ayet 23). Tek faktör Tanrı'nın seçimi midir, yoksa Tanrı'nın seçimi herkese merhameti temel aldığı halde bazıları Tanrı'nın sunusunu ret mi ederler? İnsanlık kendi geleceğini etkiler mi (çapraz başvuru 9:30-10:21)? Her iki tarafta da abartılı sözler söylenmiştir (Augustin - Pelagiyus). Bana göre, antlaşma kavramı her ikisini de Tanrı'yı vurgulayarak birleştirir. İnsanlık sadece Tanrı'nın inisiyatiflerine karşılık verebilir (örneğin, Yuhanna 6:44,65). Ama bana göre, Tanrı'nın karakterini kaprisli değil merhametlidir. Tanrı, Kendi benzerliğinde yaratılan bütün insanlara uzanır (çapraz başvuru Yaratılış 1:26,27). Ben bu metin çerçevesini anlamakta zorluk çekerim. Güçlüdür ama her şeyi siyah

beyaz bir şekilde sunar. Yahudi olmayanların dahil edilmesiyle sonuçlanan (bölüm 11) Yahudiler'in inançsızlığına odaklanır. Ama, Tanrı'nın karakterini ele alan tek metin bu değildir!

■ **“yücelik”** Bkz. 3:23'deki not.

9:24 Bu ayet, Tanrı'nın vaadinin sadece İsrail ırkından gelenlerden çok daha büyük bir kitleyi kapsadığını gösterir. Tanrı, Kendi seçimini temel alarak insanlığa merhamet gösterir.

Yaratılış 3:15'in vaadi bütün insanlık içindir, çünkü 12'ci bölüme kadar Yahudiler diye bir şey yoktur. İbrahim'e yapılan çağrı bütün insanlıkla bağlantılıdır, Yaratılış 12:3. Kâhinlerden oluşan bir krallık olarak İsrail'in çağrılması bütün insanlıkla bağlantılıdır (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 19:5-6)! Bu Tanrı'nın gizli olan ama şimdi tamamen ortaya konulan sırrıdır (çapraz başvuru Efesliler 2:11-3:13; Galatyalılar 3:28; Koloseliler 3:11).

Pavlus'un ayet 24'deki bildirisi, bir dizi ESKİ Antlaşma aktarımıyla örneklenecektir (25-29 ayetler).

1. ayet 25, Hoşea 2:23
2. ayet 26, Hoşea 1:10b
3. ayet 27, Yeşaya 10:22 ve/veya Hoşea 1:10a
4. ayet 28, Yeşaya 10:23
5. ayet 29, Yeşaya 1:9

9:25-26 Bu ayetlerin metin çerçevesi, kuzeydeki on oymaktan söz eden Septuagint'ten (LXX) Hoşea 2:23 (bazı düzeltmelerle) ve 1:10'dir, ancak Pavlus burada Yahudi olmayanlardan söz eder. Bu, ESKİ Antlaşma'yı kullanan Yeni Antlaşma yazarlarının kullandığı tipik bir stratejidir. Bu kişiler kiliseyi, İsrail'e verilen vaatlerin yerine gelişi olarak görmüşlerdir (çapraz başvuru II Korintliler 6:16; Titus 2:14; I Petrus 2:5-9). Burada, Hoşea'daki ayetler iman etmeyen İsrail'den söz etmektedir. Eğer Tanrı, kuzeydeki on putperest oymağı ESKİ durumuna getirebilirse, Pavlus bunu Tanrı'nın bir gün putperestleri bile dahil edecek sevgi ve bağışlamasının bir kanıtı olarak görmüştür (Yahudi olmayanlar).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 9:27-29

²⁷Yeşaya, İsrail için şöyle sesleniyor: **“İSRAİLOĞULLARI'NIN SAYISI DENİZİN KUMU KADAR ÇOK OLSA DA, ANCAK PEK AZI KURTULACAK. ²⁸ÇÜNKÜ RAB YERYÜZÜNDEKİ YARGILAMA İŞİNİ TEZ YAPIP BİTİRECEK.”** ²⁹Yeşaya'nın önceden dediği gibi: **“HER ŞEYE EGEMEN RAB SOYUMUZU SÜRDERECEK BİRKAÇ KİŞİYİ SAĞ BIRAKMAMIŞ OLSAYDI, SODOM GİBİ OLUR, GOMORA'YA BENZERDİK.”**

9:27

NASB, NKJV,

NRSV, NJB “olsa da”

TEV “olsa da”

Bu, potansiyel bir eylem ima eden ÜÇÜNCÜ SINIF BİR ŞARTLI CÜMLE'dir (*ean* artı DİLEK KİPİ).

9:27-28 Bu Septuagint'teki (LXX) of Yeşaya 10:22-23'ün serbest bir aktarımıdır. Textus Receptus Septuagint'teki of Yeşaya 10:23'den sonlandırıcı bir cümlecik eklemiştir. Ama bu antik Grekçe P46, I, A, ve B elyazmalarında yer almaz ki bu da, elyazmalarını kopya edenlerin daha sonra bir ekleme yaptıklarını göstermektedir. UBS4 bunun çıkartılmış olmasını “kesin” olarak değerlendirir.

■ **“DENİZİN KUMU KADAR”** Bu, Tanrı'nın İbrahim'e vaatlerinin çok sayıdaki sonucunu bildiren mecazi dilin bir parçasıdır (çapraz başvuru Yaratılış15:5; 22:17; 26:4).

■ **“PEK AZI KURTULACAK”** “Pek aza” terimi, ESKİ Antlaşma peygamberleri tarafından sürgüne götürülen ama Tanrı tarafından vaat edilen diyara geri getirilecek olan İsraililer'den söz etmek için kullanılıyordu.

Pavlus'un bu terimi, Tanrı'yla bir iman ilişkisi içinde olan ve/veya Müjde'yi duyup imanla Mesih'i kabul edenlerden söz etmek için kullanıyordu. Antlaşma İsraili'nde bile ruhsal bir ayrılık gerçekleşmişti. Sadece bazı insanlar Tanrı'yla doğru bir konum içindeydi. İsrail'in seçilmiş olması, İsrail içindeki bireyleri Tanrı'ya iman karşılığı vermeleri talebinden muaf tutmuyordu (çapraz başvuru Yeşaya 1:16-20).

Pavlus, ilk önceleri Filistin'e sadece birkaç tanesi dönen Yahudi sürgünlerden söz eden ESKİ Antlaşma sözünü, Müjde'yi duyanların büyük bir çoğunluğunun Mesih'e iman etmediğini ve kabul etmediğini bildirmek için kullanmaktadır. Birinci yüzyılda Müjde'nin mesajını duyan Yahudiler ve Yahudi olmayanların çok küçük bir yüzdesi onu kabul etmişlerdi. Pavlus, onu kabul edenlerden küçük bir topluluk olarak söz eder.

ÖZEL KONU: KÜÇÜK BİR TOPLULUK, ÜÇ ANLAMDA

ESKİ Antlaşma'daki, "sadık bir küçük topluluk" kavramı, Peygamberler'in (daha çok da M.Ö. sekizinci yüzyılda yaşayan peygamberlerin ve Yeremya) kitaplarında tekrar tekrar görülen bir kavramdır. Bu söz üç anlamda kullanılmıştır:

1. Sürgünde hayatta kalanlar (örneğin, Yeşaya 10:20-23; 17:4-6; 37:31-32; Yeremya 42:15,19; 44:12,14,28; Amos 1:8)
2. RAB'be sadık kalanlar (örneğin, Yeşaya 4:1-5; 11:11,16; 28:5; Yoel 2:32; Amos 5:14-15; Mika 2:12-13; 4:6-7; 5:7-9; 7:18-20)
3. kıyametbilimsel yenilenmenin bir parçası olanlar (örneğin, Amos 9:11-15)

Bu metin çerçevesinde Tanrı geride kalanlardan (Sürgün'de hayatta kalanlardan) sadece bazılarını (sadık bir gayrete sahip olanları) Yahuda'ya dönmeleri üzere seçer. Bu bölümde daha önce görmüş olduğumuz üzere, İsrail'in geçmişinden konular tekrarlanır (ayet 6). Tanrı, gücünü, ihtiyaçları sağlayışını ve bakımını gösterebilmek için sayıları azaltmaktadır (örneğin, Gidyon, Hakimler 6-7).

9:29 Bu İsrail ulusunun günahlılığını ilan eden Yeşaya 1:9'un Septuagint'ten aktarımıdır.

■ **"HER ŞEYE EGEMEN RAB"** Bu, RAB'bin ESKİ Antlaşma'daki unvanıdır, genelde "orduların Rabbi" şeklinde tercüme edilir (çapraz başvuru Yakup 5:4). Metin çerçevesine bağlı olarak bu söz Tanrı'dan, "göklerin ordularının komutanı" şeklinde askeri bir anlamda söz eder (çapraz başvuru Yeşu 5:13-15), ya da "göksel cisimlerin Rabbi" diyerek Babilliler'in yıldızları çoklu tanrılar olarak görme çerçevesinde yönetimle ilgili olarak kullanır. Yıldızlar tanrılar değil, yaratılmış varlıklardır, olayları yönetmez ve biçimlendirmezler (çapraz başvuru Yaratılış 1:16; Mezmurlar 8:3; 147:4; Yeşaya 40:26).

■

NASB "Soyumuzu sürdürecekt birkaç kişiyi sağ bırakmamış olsaydı"

NKJV "Bize bir soy bırakmamış olsaydı"

NRSV "Sağ kalan bırakmasaydı"

TEV "Bize soyumuzu sürdürecekt birilerini bırakmasaydı"

NJB "bize hayatta birkaç kişi bırakmamış olsaydı"

Yeşaya 1:9'in İbranice metni, "bazılarımızı" der ama Septuagint bu sözü "Soy" olarak tercüme eder (NKJV). Tanrı'nın İsrail'in üzerine indirdiği yargı her zaman, (1) iman eden küçük grubu ya da (2) Mesihsel soyu bağışlamıştı. Tanrı birçoklarına erişmek için birkaçını kurtarmıştı.

■ **"Sodom. . .Gomorra"** Ayet 28, Tanrı'nın yargısıyla bağlantılıdır. Bu ayetler Yaratılış 19:24-26'de Tanrı tarafından yok edilen iki putperest kentten söz eder, ama Tanrı'nın yargısından söz etmekte kullanılan deyimler haline gelmişlerdir (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 29:34; Yeşaya 13:19; Yeremya 20:16; 49:18; 50:40; Amos 4:11)

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 9:30-33

³⁰Öyleyse ne diyelim? Aklanma peşinde olmayan uluslar aklanmaya, imandan gelen aklanmaya kavuştular. ³¹Aklanmak için Yasa'nın ardından giden İsrail ise Yasa'yı yerine getiremedi. ³²Neden? Çünkü imanla değil, iyi işlerle olurmuş gibi aklanmaya çalıştılar ve "sürçme taşı"nda sürçtüler. ³³Yazılmış olduğu

gibi: “İŞTE, SİYON’A BİR SÜRÇME TAŞI, BİR TÖKEZLEME KAYASI KOYUYORUM. O’NA İMAN EDEN UTANDIRILMAYACAK.”

9:30-31 Bu, Tanrı’nın seçici amacının şaşırtıcı sonucudur. 30-33 ayetler, 9’cu bölümün bir özeti ve 10’cu bölümün girişini oluştururlar. İman eden Yahudi olmayanlar Tanrı’yla doğru bir konuma sokulmuşlardır ama bu konum bütün Yahudiler’e verilmemiştir! Tanrı bütün insanları antlaşmasal bir şekilde ele alır. Tanrı her zaman inisiyatifi ele alır ve durumları belirler.

Bireylerin tövbe ve iman, itaat ve sebatla karşılık vermeleri gerekmektedir. İnsanlar, (1) Tanrı’nın egemenliği; (2) Tanrı’nın Mesih’in bitmiş işine iman aracılığıyla merhameti ya da (3) kişisel bir iman etkinliğiyle mi kurtulurlar? Evet! “Peşinden gitmek” konusunda bkz. 14:19’daki not.

■ **“Aklanma”** Bkz. 1:17’deki Özel Konu

9:32 “iyi işlerle” Textus Receptus “Yasa’dan” sözünü eklemiştir. Bu daha sonra bir kopyacı tarafından yapılan bir eklemeydi. Pavlus sık sık, “Yasa’nın işleri” sözünü kullanmıştı (çapraz başvuru 3:20,28; Galatyalılar 2:16; 3:2,5,10). Ancak, ESKİ Grekçe elyazmaları P46, !*, A, B, F, ve G bu ayetten bu terimi çıkarır. UBS4, kısa metni “B” (neredeyse kesin) olarak değerlendirir.

Tanrı’nın doğruluğunun anahtarı, insan performansı değil, Mesih aracılığıyla Tanrı’nın karakteri ve armağanıdır. Düşmüş insanlığın doğruluğa erişmesi imkânsızdır ama bu doğruluk insanlara Mesih’e iman aracılığıyla karşılıksız olarak verilir (çapraz başvuru 3:21-31). Ancak, ancak bu doğruluğun kabul edilmesi gerekmektedir (çapraz başvuru ayet 33; Yuhanna 1:12; 3:16; Romalılar 4:1 ve sonraki ayetler; 10:9-13; Efesliler 2:8-9). İçten, dindar, ahlaklı Yahudiler’in (ve bütün yasacıların) anlayamadığı gerçek de budur!

George Eldon Ladd Yeni Antlaşma’nın Bir Teolojisi anlamına gelen *A Theology of the New Testament* adlı kitabında iyi bir noktaya değinir:

“Pavlus’un Yasa hakkındaki öğretisine sık sık, ya Pavlus’un kendisinin Yahudi bir haham olduğu ya da birinci yüzyılda Yasa’nın altında olan tipik bir Yahudi olarak tarihsel bir bakış açısıyla yaklaşılır. Ancak, Pavlus’un düşüncesi ne ruhsal otobiyografisinin bir itirafı ne de birinci yüzyıl Ferisiliği’nin yasacı özelliğinin bir tanımı olarak değil, bir Hristiyan düşünürün yasacılık ve iman olmak üzere doğruluğun iki yolunun tanrıbilimsel yorumu olarak görülmelidir” (sayfa 495).

9:33 Bu, Yeşaya 28:16’dan alınmış ve 8:14 ile birleştirilmiştir.

“İşte, Siyon’a bir taş koyuyorum,” 28:16a

“sürçme ve bir tökezleme kayası,” 8:14b

“O’na iman eden utandırılmayacak,” 28:16b

Bu ayetleri bu şekilde (yani hahamsal teknikle) birleştirerek Yeşaya 28:16’nın anlamını olumludan olumsuzla değiştirir. Pavlus ESKİ Antlaşma’yı kendi amaçları için kullanır.

Hangi çeviriyi kullanacağını seçer (LXX, MT ya da kendi çevirisi) Kaynakları (sürgünden Yahudi olmayanlara) çevirir. Metinleri birleştirir.

RAB sözcüğünü İsa’ya uyarlayan unvan ve adları değiştirir.

■ **“O’na iman eden utandırılmayacak”** Bu söz Yeşaya 28:16b’dendir. Romalılar 10:11’de de aktarılmıştır ve Romalılar 10:13’de aktarılan Yoel 2:32’ye benzer. Kurtuluşun anahtarı hem (1) nesne (köşe taşı) ve hem de (2) kişinin kişisel kabulüdür (O’na iman etmesidir). Bkz. 4:5’deki Özel Konu: İnanmak

■ **“BİR TAŞ”** Bu söz ilk önce Tanrı’nın bir unvanıydı (çapraz başvuru Mezmurlar 18:1-2,31,46; Yasa’nın Tekrarı 32:18; I Samuel 2:2; Mezmurlar 28:1; 31:3; 42:9; 71:3; 78:35), ama sonra Mesih’in unvanı oldu (çapraz başvuru Yaratılış 49:24; Mezmurlar 118:22; Yeşaya 8:14; 28:16; Daniel 2:34-35, 44-45; Matta 21:42-44). Tanrı’nın antlaşma vadinin anahtar ögesi (Mesih) yanlış anlaşıldı ve ret edildi (çapraz başvuru I Korintliler 1:23). Yahudiler, sadece Mesih’in amacını değil, Tanrı’nın antlaşmasının temel taleplerini de yanlış anladılar.

Mesih, Yahudiler için bir tökezlenme nedeni oldu (çapraz başvuru Yeşaya 8:14; Luka 2:34), ama hem Yahudi, hem de Yahudi olmayan inanlılar için köşe taşı oldu (çapraz başvuru Yeşaya 28:16; I Petrus 2:6- 10).

ÖZEL KONU: KÖŞE TAŞI

- I. ESKİ Antlaşma Kullanımları
  - A. Sert ve dayanıklı bir madde olan taşın iyi bir köşe temeli oluşturması RAB’bi tanımlamak için kullanılmıştır (çapraz başvuru Mezmurlar 18:1).
  - B. Bu söz daha sonra Mesihsel bir unvana dönüştü (çapraz başvuru Yaratılış 49:24; Mezmurlar 118:22; Yeşaya 28:16).
  - C. Mesih aracılığıyla RAB’den gelen yargıyı temsil etmeye başladı (çapraz başvuru Yeşaya 8:14; Daniel 2:34-35,44-45).
  - D. Bu da bir inşaat mecazına dönüştü.
    1. ilk olarak köşe taşı yerleştirilirdi, sağlamdı ve binanın geri kalanının açılarını belirlerdi ve buna “köşe taşı” adı verilirdi.
    2. İbranice rush’tan (örneğin, baş) kaynaklanan, “kapak taşı” adı verilen duvarları bir arada tutan yerine konulan son taştan da söz ediyor olabilir (çapraz başvuru Zekeriya 4:7; Efesliler 2:20,21).
    3. Kapı aralığının üzerindeki kemerin orta taşı olan ve duvarın tamamının ağırlığını çeken “kilit taş”tan da söz ediyor olabilir.
- II. Yeni Antlaşma Kullanımları
  - A. İsa, Mezmur 118’i Kendisinden söz etmek üzere birkaç kez aktarmıştı (çapraz başvuru Matta 21:41-46; Markos 12:10-11; Luka 20:17)
  - B. Pavlus, Mezmur 118’i, RAB’bin imansız, asi İsrail’i ret edişiyle bağlantılı olarak kullanır (çapraz başvuru Romalılar 9:33)
  - C. Pavlus, Efesliler 2:20-22’de “kapak taşı” kavramını Mesih’ten söz etmek için kullanır.
  - D. Petrus, İsa hakkındaki bu kavramı I Petrus 2:1-10’da kullanır. İsa köşe taşıdır ve inanlılar da diri taşlardır (örneğin, inanlılar tapınaklardır, çapraz başvuru I Korintliler 6:19), O’nun üzerinde bina edilirler (İsa yeni Tapınak’tır, çapraz başvuru Markos 14:58; Matta 12:6; Yuhanna 2:19-20).

Yahudiler, İsa’yı Mesih olarak kabul etmediklerinde umutlarının temelini ret ettiler.
- III. Tanrıbilimsel Bildiriler
  - A. RAB, Davut/Süleyman’ın bir tapınak inşa etmesine izin verdi. Onlara, eğer antlaşmayı yerine getirirlerse onları bereketleyeceğini ve onlarla birlikte olacağını ama bunları yapmazlarsa tapınağın yıkılacağını söyledi (çapraz başvuru I Krallar 9:1-9)!
  - B. Hahamsal Yahudilik biçim ve ayinlere odaklıydı ve imanın kişisel yönünü ihmal ediyordu (bu söz bütün hahamlar için geçerli değildir, Tanrı yolunda yürüyen hahamlar da vardı). Tanrı, Kendi suretinde yarattığı insanlarla her gün, kişisel, Tanrı yolunda bir ilişki içinde olmayı arzular (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27). Luka 20:17-18 yargı konusunda korkutucu sözler içerir.
  - C. İsa Kendi fiziksel bedenini temsil etmek için tapınak kavramını kullanmıştır. Bu kişisel oluş kavramını devam ettirir ve açar. İsa’ya Mesih olarak iman etmek RAB’le ilişkinin anahtarıdır.
  - D. İnsanların Tanrı’yla paydaşlık içinde olabilmelerinin mümkün olması için kurtuluşun insanlarda Tanrı’nın benzerliğini yerine koyması tasarlanmıştır. Hristiyanlığın hedefi şu anda Mesih benzerliğidir. İnanlıların (yeni tapınak olan) Mesih’in üzerine inşa olunan/O’nun kalıbında olan diri taşlar olmaları gerektir.
  - E. E. İsa imanımızın temeli ve imanımızın kapak taşıdır (örneğin, the Alpha ve Omega). Buna karşın, O aynı zamanda bir sürçme taşı ve tökezleme kayasıdır. O’nu kaçırmak, her şeyi kaçırmaktır. Bu konuda bir orta yol olamaz.

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksiniizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Önceden belirlenmeden söz eden bölüm 9, insanın özgür iradesinden söz eden bölüm 10'la nasıl bağlantılıdır?
2. Bölüm 9:1-29'un ana konusu nedir?
3. Tanrı, İsrail'e verdiği sözü bozmuş mudur?
4. İsrail ulusunun tadını çıkarttığı ayrıcalıkları listeleyin (9:4-5).
5. Bütün Yahudiler Tanrı'yla doğru bir konumda mıydılar? Neden öyleydiler ya da neden değildiler (9:6)?
6. Bir insan Tanrı'nın isteğini yerine getirmeye zorlanırsa ahlaksal bakımdan sorumlu mudur?
7. "Merhamet" nasıl önceden seçilmişliğin anahtarıdır (çapraz başvuru 15, 16, 18, 23; 11:30-32)?

ROMALILAR 10

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
İsrail ve Müjde 9:30-10:4	İsrail'in Müjde'ye İhtiyacı Vardır 10:1-13	Gerçek Doğruluk İmanla Gerçekleşir 9:30-10:4	İsrail ve Müjde 9:30-10:4	İsrail Kutsal Olan'ın Tanrı Olduğunu Görmez 10:1-4
Herkese Kurtuluş 10:5-13	İsrail Müjde'yi Ret Ediyor	İsrail Kendi Başarısızlıklarından Sorumludur 10:5-13	Kurtuluş Herkes İçindir 10:14-17 10:18-21	Musa'nın Tanıklığı 10:5-13 10:14-17 10:18-21

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuyla bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. Vb.

İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. Bölüm 10, İsrail'in RAB'bin lütufkâr kurtuluş sunusuna karşılık verme fırsatlarına odaklanır. Bölüm 9, Tanrı'nın dünyayı seçme amacıyla Yahudiler'i seçtiğini ama Yahudiler'in Tanrı'nın seçimini kabul etmediklerini ele almıştır (örneğin, antlaşmaya itaat).
- B. Pavlus; Müjde'yi savunmak için ESKİ Antlaşma'yı kullanmaya devam ediyor. Bu, *kerygma* olarak bilinen Elçilerin İşleri Kitabı'nda elçilerin vaazlerinin bir özelliğidir. Bkz. 1:2'deki Özel Konu: *Kerygma*.
- C. 9:30-10:4'ün merkezi gerçekleri şunlardır:
  1. Yahudi olmayanlar, Mesih'e iman aracılığıyla Tanrı'nın doğruluğuna sahiptirler.
  2. Yahudiler, Mesih'e iman etmediklerinden ötürü Tanrı'nın doğruluğuna sahip değildir.
  3. Yasa doğruluk veremez. Doğruluk, Mesih'e imanla Tanrı'nın armağanıdır ve insanların performansıyla kazanılamaz (çapraz başvuru 3:21-31)
- D. Bruce Corley ve Curtis Vaughan, Zondervan tarafından yayınlanan Bir Çalışma Kılavuzu Yorum Kitabı, Romalılar anlamına gelen *A Study Guide Commentary, Romans*, 115-116 sayfalarda, Yahudiler'in günahlarının ana hatlarını çıkartmıştır:
  1. dinsel gurur, 10:2a

2. ruhsal körlük, 10:2b, 3a
3. Kendini doğru görme, 10:3b
4. boyun eğmeyen inatçılık 10:4a

9'cu bölümün sonunda yer alan 10'cu bölüm hakkındaki son sözlerini de beğeniyorum: “Seçim, çarmıhın vaaz edilmesinde gerçekleşir” (çapraz başvuru I Selanıklılar 1:4-10). Bu da tanrının egemenliği konusundaki klasik savunmanın (9:6-29) ardından Pavlus'un mektuplarındaki en büyük misyoner ayetlerinin (10:1-21) nasıl gelebileceğini gösterir. Müjde'yi bildirme konusundaki en yüksek buyruk, bunun yapılmasıyla Tanrı'nın Mesih'in seçim amacını gerçekleştirmekteki sadakatinin bilincidir (sayfa 114).

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 10:1-4

¹Kardeşler! İsraililer'in kurtulmasını yürekten özlüyor, bunun için Tanrı'ya yalvarıyorum. ²Onlara ilişkin tanıklık ederim ki, Tanrı için gayretlidirler; ama bu bilinçli bir gayret değildir. ³Tanrı'nın öngördüğü doğruluğu anlamadıkları ve kendi doğruluklarını yerleştirmeye çalıştıkları için Tanrı'nın öngördüğü doğruluğa boyun eğmediler. ⁴Oysa her iman edenin aklanması için Mesih, Kutsal Yasa'nın sonudur.

10:1 “Kardeşler” Pavlus yeni bir konu tanıtacağı zaman sık sık bu terimi kullanırdı (çapraz başvuru 1:13; 7:1,4; 8:12).

■ **“İsraililer'in kurtulmasını yürekten özlüyor, bunun için Tanrı'ya yalvarıyorum”** Pavlus, Yahudiler'in kurtulabileceğine ve onlar için ettiği duaların bir fark yaratabileceğine inanıyordu. Bu, önceden belirlenmişliğin sürpriz karşı sürümüdür! Bkz. Özel Konu: İ9:3'deki Duada Aracılık Etmek,

“Onlar için” sözünün Grekçe elyazmalarından birinde bir değişiklik bulunmaktadır. Textus Receptus bu söz yerine “İsrail için” sözünü kullanmıştır. Ancak, elyazmalarındaki kanıtlar “onlar için” sözünden yanadır (MSS P46, !*, B, C, D*, F, G). UBS4 bunun için “A” (kesin) değerlendirmesinde bulunur.

10:2 “Tanrı için gayretlidirler” İçtenlik ve coşku yeterli değildir (çapraz başvuru 3-4 ayetler). Pavlus bunu çok iyi biliyordu (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 9:1; Galatyalılar 1:14; Filipililer 3:6)!

10:2-3 “ama bu bilinçli bir gayret değildir. Tanrı'nın öngördüğü doğruluğu anlamadıkları” The terim “bilmek” (ayet 2, *epiginōskō*) sözü iki şekilde işlev gösterebilir: (1) Yahudiler karşılıksız bir Müjde'yi anlamamışlardı (Grekçe “bilmek”); ya da (2) Yahudiler, Tanrı'yla iman dolu bir ilişki içinde değildiler (İbranice “bilmek,” çapraz başvuru Yaratılış 4:1; Yeremya 1:5). Yahudiler, Tanrı'ya bir karşılık vermek gerektiği konusunda bilgisiz değildiler (16,18,19 ayetler), ama onlar iman yerine insansal performansı koymuşlardı ve bu da onları gurur, kibir ve insanları dışlamaya yöneltmişti (ayet 3a)!

10:3 “Tanrı'nın öngördüğü doğruluk” 9-11 bölümlerin metin çerçevesinde bu söz, Tanrı'nın insanlara vermiş olduğu Kendisinin önündeki doğru konumdan söz ediyordu (Romalılar 4). Bu doğru konumun temeli sadece Kendi merhameti, Mesih'in bitmiş işi, Ruh'un insanları Kendine çekmesi ve günahlı insanların tövbe ve iman dolu karşılığı ve devam eden itaat ve sebatıdır. Yahudiler'in Tanrı'nın doğruluğunu nasıl yanlış anladıklarını açıkça anlayabiliriz. ESKİ Antlaşma Yasa'ya itaati vurguluyordu (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 4:28-6:3,17,24-25). Ancak iman ve tövbe dengesinin gerekli olduğunu görmüyorlardı (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 5:29-30; 6:5). Yasa'nın Tekrarı, Tanrı'nın İsrail namına harekete geçmesinin nedeninin onların doğruluğu değil, Kendi karakteri olduğunu açıkça bildirir (çapraz başvuru 9:6,7,13,24,27; 10:12-22; Hezekiel 36:22-38). Kenanlılar bile, İsraililer'in doğruluklarından ötürü değil günahlarından ötürü tahliye edilmişlerdi (çapraz başvuru 9:4-6; Yaratılış 15:16). Bkz. 1:17'deki Özel Konu.

■ **“Tanrı'nın öngördüğü doğruluğa boyun eğmediler”** Buradaki FİİL, GENİŞ ZAMAN PASİF HABER KİPİdir ama ETKEN-EDİLGEN olarak tercüme edilmiştir (çapraz başvuru TEV). ETKEN-EDİLGEN'in işlevi, Grekçe Koine'de EDİLGEN olarak alınmıştır. Belirleyici etken metin çerçevesidir. Bu harfiyen, “boyun eğmek”tir ki, komut zinciriyle alakalı bir askeri terimdir. Yahudiler, Tanrı'nın doğruluğunu hak etmeye çalıştılar

ama bu bir armağandı (çapraz başvuru 3:24; 5:15; 6:23; Efesliler 2:8-9). Pavlus bu gerçeği Şam Yolu'nda açıkça görmüştü.

ÖZEL KONU: BOYUN EĞMEK (HUPOTASSŌ)

Septuagint, bu terimi on değişik İbranice sözcüğü tercüme etmek için kullanır. Temel ESKİ Antlaşmasal anlamı, “buyurmak” ya da “emir verme hakkı”ydı. Aynı düşünce Septuagint'te de devam etmektedir.

1. Tanrı buyurur (çapraz başvuru Levililer 10:1; Yunus 2:1; 4:6-8)
2. Musa buyurur (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 36:6; Yasa'nın Tekrarı 27:1)
3. Krallar buyurur (çapraz başvuru II Tarihler 31:13)

Yeni Antlaşma'da bu düşünce, bir elçinin buyurduğu Elçilerin İşleri 10:48'de devam eder. Ancak, Yeni Antlaşma'da yeni imaları geliştirilmiştir.

1. gönüllü bir yönü gelişir (sık sık ETKEN-EDİLGEN olarak)
2. Bu kendini sınırlayan etkinlik İsa'nın Baba'ya boyun eğmesinde görülebilir (çapraz başvuru Luka 2:51)
3. inanlılar, Müjde'nin kötü bir şekilde etkilenmemesi için içinde buldukları kültürün belirli yönlerine boyun eğler
  - a. bütün inanlıların boyun eğmesi (çapraz başvuru Efesliler 5:21)
  - b. iman eden eşlerin boyun eğmesi (çapraz başvuru Koloseliler 3:18; Efesliler 5:22-24; Titus 2:5; I Petrus 3:1)
  - c. inanlıların putperest hükümetlere boyun eğmesi (çapraz başvuru Romalılar 13:1-7; I Petrus 2:13).

Inanlılar, Tanrı, Mesih, Tanrı'nın Egemenliği ve başkalarının iyiliği için sevgi motivasyonlarıyla hareket eder.

Kilise agapağ gibi, bu terimi Tanrı'nın Egemenliği'nin ve başkalarının ihtiyaçlarını temel alarak yeni bir anlamla donatmıştır. Bu terim, bir buyruğu değil, Kendisinden veren Tanrı ve Mesih'le yeni bir ilişkiyi temel alan yeni bir özveri asaletini alır. Inanlılar bütünü iyiliği ve Tanrı'nın ailesinin kutsanması için itaat eder ve boyun eğer.

10:4

NASB, NKJV,

NRSV “çünkü Mesih, Kutsal Yasa'nın sonudur.”

TEV “çünkü Mesih Yasa'yı sona erdirmiştir”

JB “ama şimdi Yasa Mesih'le sona ermiştir”

Bu bildiri, Matta 5:17-48'ye uygundur. Yasa'nın amacı, hedefi ya da sonucu (*telos*) kurtuluş değil, insanların günahlı olduklarına ikna olmasıydı ve bu amaç hâlâ devam etmektedir (çapraz başvuru Galatyalılar 3:24-25). Bu konudaki klasik Yeni Antlaşma metni Galatyalılar 3:1-29'dur.

Bu konuyu ele alırken, metin çerçevesi çok önemlidir. Pavlus, ESKİ Antlaşma'yı birkaç değişik şekilde kullanır. Hristiyan yaşamını ele alırken ESKİ Antlaşma Tanrı'nın vahyidir (çapraz başvuru Romalılar 15:4; I Korintliler 10:6,11). Ama kurtuluşla ilgili olarak boştur ve geçmiştir (çapraz başvuru İbraniler 8:13). Bunun nedeni ihtiyarlıkla ilgili bir mecaz olmasıdır. İsa'ya imanın Müjdesi Ruh'un yeni çağıdır. Yasa'nın zamanı geçmiştir! Bkz. 13:9'daki Özel Konu: Pavlus'un Musa'nın Yasası'yla İlgili Düşünceleri

NASB, NKJV “her iman edenin aklanması için”

NRSV “her iman edenin aklanması için”

TEV “her iman edenin Tanrı'yla doğru bir konuma getirilmesi için”

NJB “imanı olan herkesin aklanması için”

9-11 bölümlerin birlikte yorumlanması lazımdır. 9'cu bölümde, Tanrı'nın egemenliği hakkındaki vurgu o kadar kuvvetli bir şekilde bildirilmiştir ki, 10'cu bölümde herkese iman etmeleri çağrısının gerginliğiyle ele alınmalıdır (çapraz başvuru 4,9,11,13 ayetler; 3:22; 4:11,16).

Tanrı'nın sevgisinin ve kurtarıcı amacının evrenselliği Yaratılış 3:15'de bildirilmiştir ve Yaratılış 12:3 ve Mısır'dan Çıkış 19:5-6'da kuvvetle ima edilmiştir. Peygamberler sık sık Tanrı'nın evrensel sevgisi ve bütün insanlığı birlik içine sokma planından söz etmiştir. Tek bir Tanrı olması ve O'nun bütün insanları Kendi benzerliğinde yaratmış olması, herkese kurtulmaları için evrensel bir davet sağlar. Ancak, sır kimsenin Ruh'un yardımı olmadan Tanrı'ya olumlu karşılık veremeyeceğidir (çapraz başvuru Yuhanna 6:44,65). Bundan sonra soru, "Tanrı bütün insanları kurtuluşa çeker mi?" sorusu haline gelir. Bu sorunun yanıtı, "Evet!" olmalıdır (çapraz başvuru Yuhanna 3:16; 4:42; I Yuhanna 2:2; 4:14; I Timoteos 2:4; II Petrus 3:9). Günah, düşüş ve İblis'in yakamızı bırakmayan paradoksu bazılarının "Hayır" demesidir. Pavlus vaaz verdiğinde bazı Yahudiler kabul etmiş, bazıları kabul etmemişti; Yahudi olmayanlardan bazıları kabul etmiş, bazıları kabul etmemişti!

"İman etme" (*pisteu*Ç) terimi, "inanmak," "iman etmek" ve "güvenmek" olmak üzere üç İngilizce terimle tercüme edilir. Devam eden inancı bildirir bir şekilde ŞİMDİKİ ZAMANDadır. Tanrı'nın Mesih aracılığıyla verdiği lütf armağanını alan gerçeği kabul etmek değildir (teoloji, tarihsel ayrıntılar, Müjde'yle ilgili bilgi). Yeni Antlaşma olan İncil bir antlaşmadır; gündemi Tanrı belirler ve gerekli karşılığı o başlatır ama kişinin ilk iman ve tövbeyle ve devam eden iman ve tövbeyle karşılık vermesi gerekmektedir. İtaat ve sebat çok önemlidir. Hedef, Mesih benzerliği ve hizmettir!

ÖZEL KONU: KURTULUŞ İÇİN KULLANILAN GREKÇE FİİL ZAMANLARI

Kurtuluş bir ürün değil, bir ilişkidir. Kişi Mesih'e güvendiğinde sona ermez, daha yeni başlamıştır! Bir yangın sigortası ya da cennete giden bir bilet değil, Mesih benzerliğinde ilerleyen bir yaşamdır.

KURTULUŞ TAMAMLANMIŞ BİR ETKİNLİKTİR (GENİŞ ZAMAN)

- Elçilerin İşleri 15:11
- Romalılar 8:24
- II Timoteos 1:9
- Titus 3:5
- Romalılar 13:11 (GENİŞ ZAMANI GELECEK ZAMANLA birleştirir)

BİR OLMA KONUMU OLARAK KURTULUŞ (ŞİMDİKİ ZAMAN)

- Efesliler 2:5,8

KURTULUŞ DEVAM EDEN BİR SÜREÇTİR (ŞİMDİKİ ZAMAN)

- I Korintliler 1:18; 15:2
- II Korintliler 2:15

KURTULUŞUN GELECEKTE TAMAMLANACAK OLMASI (GELECEK ZAMAN FİİL ZAMANI ya da metin çerçevesi)

- Romalılar 5:9,10; 10:9,13
- I Korintliler 3:15; 5:5
- Filipililer 1:28; I Selanikliler 5:8-9
- İbraniler 1:14; 9:28
- (Matta 10:22, 24:13; Markos 13:13'de ima edilmiştir)

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 10:5-13

⁵Musa, Kutsal Yasa'ya dayanan doğrulukla ilgili şöyle yazıyor: "Yasa'nın gereklerini yapan, onlar sayesinde yaşayacaktır." ⁶⁻⁷İmana dayanan doğruluk ise şöyle diyor: "YÜREĞİNDE, 'GÖĞE-Yani Mesih'i indirmeye-KİM ÇIKACAK?' ya da, 'DİPSİZ DERİNLİKLERE Dipsiz derinliklere -yani Mesih'i ölümler arasından çıkarmaya- KİM İNECEK?' deme." ⁸Ne deniyor? "TANRI SÖZÜ SANA YAKINDIR, ağzında ve yüreğindedir." İşte duyurduğumuz iman sözü budur. ⁹İsa'nın Rab olduğunu ağzınla açıkça söyler ve Tanrı'nın O'nu ölümden dirilttiğine yürekten iman edersen, kurtulacaksın. ¹⁰Çünkü insan yürekten iman ederek aklanır, imanını ağızla açıklayarak kurtulur. ¹¹Kutsal Yazı, "O'NA İMAN EDEN UTANDIRILMAYACAK" diyor. ¹²Çünkü Yahudi Grek ayrımı yoktur, aynı Rab hepsinin Rabbi'dir. Kendisine yakaranların tümüne eli açıktır. ¹³RAB'BE YAKARAN HERKES KURTULACAK."

10:5 Bu ayet Levililer 18:5'i ima eder. Bir vaat olduğu kesindir. Eğer Yasa'yı yerine getirirseniz Tanrı için kabul edilir olursunuz (çapraz başvuru Luka 10:28; Galatyalılar 3:12). Sorun, Romalılar 3:9,10-18,19,23; 5:18; 11:32'nin gerçeği bildirmesidir. Herkes günah işlemiştir. Günah işleyen can ölecektir (çapraz başvuru Yaratılış 2:17; Yasa'nın Tekrarı 30:18; Hezekiel 18:4,20). Bu ESKİ antlaşma yolu kapanmıştır. Bir ölüm cezası, bir lanet haline gelmiştir (çapraz başvuru 7:10; Galatyalılar 3:13; Koloseliler 2:14).

10:6-8 Bu Septuagint'teki (LXX) Yasa'nın Tekrarı 30:11-14'ü ima eder, Pavlus bunu kendi amaçları için yeniden düzenlemiştir. Metin özgün olarak Musa tarafından Yasa'dan bahsederek söylenmiştir ama burada İsa'nın beden alıp insan olmasına, ölümü ve dirilişine uyarlanmıştır (çapraz başvuru ayet 9; Efesliler 4:9-10). Pavlus'un söylemek istediği şey, kurtuluşun imanla Mesih'te insanlara açık olduğudur (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 30:15-20). Kolaydır, insanlara açıktır, herkes içindir ve bütün bunlar Musa'nın Yasası'ndan çok farklıdır.

■ **“Kutsal Yasa'ya dayanan doğrulukla ilgili şöyle yazıyor”** Pavlus daha önce “günah” ve “lütuf”u kişileştirmişti ve şimdi “imanla doğruluğu” kişileştirir. 6,7, ve 8 ayetlerde ESKİ Antlaşma'dan aktarımlar yapar.

■ **“çıkacak. . inecek”** İnsanların Mesih'i aramaları gerekmez, Tanrı O'nu açıkça herkes için göndermiştir. İnsanların araması gerekli değildir.

■ **“yürek”** Yürek, kişinin düşünen özülüyle ilgidir. Bkz. 1:24'deki Özel Konu.

10:9 “eğer” Bu, gelecekteki olası bir etkinlik anlamına gelen ÜÇÜNCÜ SINIF BİR ŞARTLI'dır. Ayet 9, iman mesajının içeriğidir (*hoti*).

■ **“açıkça söyler”** Bu bileşik terim, *homologeō*, harfiyen “söylemek” ve “aynı,” idi ve “herkesin önünde görüş birliği içinde olmak” (başkalarının duyması için yüksek sesle konuşmak) anlamına geliyordu. Kişinin Mesih'e olan imanını herkesin önünde bildirmesi çok önemlidir (çapraz başvuru Matta 10:32; Luka 12:8; Yuhanna 9:22; 12:42; I Timoteos 6:12; I Yuhanna 2:23; 4:15). İlk kilisenin imanlarını herkesin önünde bildirme biçimi vaftizdi. Vaftiz olacak kişi, Mesih'e olan imanını, “İsa'nın Rab olduğuna inanıyorum” şeklinde dile getirirdi. Bkz. Aşağıdaki Özel Konu.

ÖZEL KONU: İTİRAF

- A. İtiraf ya da bildiri için aynı Grekçe kökün iki biçimi kullanılır: *homologeō* ve *exomologeō*. Yakup'un kullandığı bileşik terim homo, aynı; legō, konuşmak; ve ex, dışından sözcüklerinden oluşur. Temel anlamı, aynı şeyi söylemek, aynı görüşte olmaktır. Ex herkesin önünde bildirme düşüncesini eklemiştir.
- B. Bu sözcük grubunun dilimize çevirileri şöyledir:
  1. övgü
  2. aynı fikirde olmak
  3. bildirmek
  4. dile getirmek
  5. itiraf etmek
- C. Bu sözcük grubunun görünüşte iki zıt kullanımı vardı:
  1. övmek (Tanrı'yı)
  2. günahı itiraf etmekBunlar insanlığın Tanrı'nın kutsallığını ve kendi günahlılıklarını anlayışlarından oluşmuş olabilir. Bu gerçeklerden birini kabul etmek, her ikisi de kabul etmektir.
- D. Yeni Antlaşma bu sözcük grubunu şöyle kullanır:
  1. vaat (çapraz başvuru Matta 14:7; Elçilerin İşleri 7:17)
  2. bir şeyi kabul etmek ya da izin vermek (çapraz başvuru Yuhanna 1:20; Luka 22:6; Elçilerin İşleri 24:14; İbraniler 11:13)
  3. övmek (çapraz başvuru Matta 11:25; Luka 10:21; Romalılar 14:11; 15:9)
  4. onaylamak

- a. bir kişiyi (çapraz başvuru Matta 10:32; Luka 12:8; Yuhanna 9:22; 12:42; Romalılar 10:9; Filipililer 2:11; I Yuhanna 2:23; Vahiy 3:5)
- b. bir gerçeği (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 23:8; II Korintliler 11:13; I Yuhanna 4:2)
5. halka açık bir bildiriye bulunmak (dinsel onaya dönüşen yasal anlam, çapraz başvuru Elçilerin İşleri 24:14; I Timoteos 6:13)
  - a. suç itirafında bulunmadan (çapraz başvuru I Timoteos 6:12; İbraniler 10:23)
  - b. suç itirafında bulunarak (çapraz başvuru Matta 3:6; Elçilerin İşleri 19:18; İbraniler 4:14; Yakup 5:16; I Yuhanna 1:9)

NASB "İsa'nın Rab olduğunu"

NKJV "Rab İsa"

NRSV, TEV, JB "İsa Rab'dir"

İlk kilisenin iman bildirisinin ve vaftiz liturjisinin tanrıbilimsel içeriği buydu. "Rab" sözcüğünün kullanımı İsa'nın tanrılığını onaylıyordu (çapraz başvuru Yoel 2:32; Elçilerin İşleri 2:32-33,36; Filipililer 2:6-11). "İsa" olarak ilk isminin kullanımı ise O'nun tarihsel insanlığını onaylıyordu (çapraz başvuru I Yuhanna 4:1-6).

ÖZEL KONU: RAB'BİN İSMİ

Bu, Üçlü Birlik Tanrı'nın kilisedeki kişisel varlığı ve aktif gücü için kullanılırdı. Bu sihirli bir formül değil, Tanrı'nın karakterine bir başvuruydu. Bu söz İsa'dan sık sık Rab olarak söz eder (çapraz başvuru Filipililer 2:11)

1. Vaftiz sırasında kişinin İsa'ya olan imanını bildirirken (çapraz başvuru Romalılar 10:9-13; Elçilerin İşleri 2:38; 8:12,16; 10:48; 19:5; 22:16; I Korintliler 1:13,15; Yakup 2:7)
2. bir cin çıkartma etkinliğinde (çapraz başvuru Matta 7:22; Markos 9:38; Luka 9:49; 10:17; Elçilerin İşleri 19:13)
3. bir iyileştirme etkinliğinde (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 3:6,16; 4:10; 9:34; Yakup 5:14)
4. bir hizmet etkinliğinde (çapraz başvuru Matta 10:42; 18:5; Luka 9:48)
5. kilise disiplini sırasında (çapraz başvuru Matta 18:15-20)
6. Yahudi olmayanlara vaaz verirken (çapraz başvuru Luka 24:47; Elçilerin İşleri 9:15; 15:17; Romalılar 1:5)
7. duada (çapraz başvuru Yuhanna 14:13-14; 15:2,16; 16:23; I Korintliler 1:2)
8. Hristiyanlık'tan söz etmenin bir yolu olarak (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 26:9; I Korintliler 1:10; II Timoteos 2:19; Yakup 2:7; I Petrus 4:14)

Müjde'yi bildirenler, vaizler, yardımcılar, iyileştiriciler, cin çıkaranlar vb. olarak her ne yaparsak, O'nun karakterinde, O'nun sağladığı şeylerle, O'nun isminde yaparız!

■ **"yürekten iman edersen"** Bu söz itiraf etmeye paraleldir ve imanın iki yönünü bildirir. Kutsal Kitapsal "iman etme" (*pistis*) terimi, (1) kişisel güven (İbranice), (2) entelektüel içerik (Grekçe), ve (3) devam eden bir gönüllü adanmışlık içeriyordu (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 30:20).

"Yürek" terimi, ESKİ Antlaşma'daki kişinin bütünü anlamında kullanılmıştır. Pavlus, 8'ci ayette aktardığı Yasa'nın Tekrarı 30:14'den ötürü "ağız" ve "yürek" sözlerinde bu metin çerçevesine göre söz etmiştir. Bu sözün, birisinin kurtulmak için yüksek sesle dua etmesi gerektiği gibi katı bir kural yoktur.

10:10 "aklanır" Tanrı'nın her inanılı için hedefi, sadece bir gün cennet değil, şimdi de Mesih benzerliğidir! Önceden belirlenmişlik konusundaki diğer kuvvetli ayetler olan, Efesliler 1:3-14, 4'cü ayette bu gerçeği güçlü bir şekilde bildirir. İnanlılar kutsal ve suçsuz olmaları üzere seçilmişlerdir! Seçilmişlik sadece bir öğretiden değil, bir yaşam biçimidir (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 30:15-20).

Ayet 10, Büyük Görev'i, kurtuluş (öğrenciler yetiştirmek) ve doğruluk (size buyurduğum her şeye uymayı onlara öğretin) şeklindeki ikili vurgusunu yansıtır (çapraz başvuru Matta 28:19-20). Aynı denge, Tanrı'nın Mesih

aracılığıyla lütfuyla sunduğu karşılıksız kurtuluştan söz eden Efesliler 2:8-9'de ve "iyi işlere" bir çağrı yapan Efesliler 2:10'da da bulunur. Tanrı her zaman Kendi benzerliğinde olan bir halk arzulanmıştır.

10:11 Pavlus, Yeşaya 28:16'dan yaptığı bu alıntıya "iman eden [herkes]" eklemesini yapmıştır. Yeşaya'da bu, Tanrı'nın köşe taşı olan Mesih'e imandan söz ediyordu (çapraz başvuru 9:32-33). Romalılar 9 Tanrı'nın egemen oluşunu yücelttiği gibi, 10'cu bölüm de bireylerin, her bireyin ve bütün bireylerin Mesih'e karşılık vermesi gerektiğini yüceltir. Evrensel sunu, 4'cü ayetteki, "her iman eden" ve 11, 13 ayetlerdeki, "iman eden" ve "herkes" ve 12'ci ayette (iki kez yer alan) "hepsinin," "tümüne" sözlerinde açıkça görülür. Bu da 9'cu bölümün seçici (önceden belirleme) vurgusuna tanrıbilimsel dengedir.

■ **"O'na iman eden"** Bu *epi* EDATI taşıyan bir ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF ORTACIDIR (çapraz başvuru 4:24; 9:33; I Timoteos 1:16). İman etmek kurtuluş için sadece baştan verilen bir karşılık olmakla kalmaz, aynı zamanda devam eden bir taleptir! İnsanları kurtaran sadece doğru tanrıbilim (Müjde gerçekleri) değil, Tanrı yolundaki bir yaşam biçimine (Müjde'ye uygun bir yaşama) yol açan kişisel ilişkidir (Müjde'ye uygun biri olmaktır). Gerçek ve yaşamı birbirinden ayıran kolayca inanma konusunda dikkatli olun. Kurtaran bir iman sebat eden ve kişiyi değiştiren bir imandır! Sonsuz yaşamın gözlemlenebilir özellikleri vardır! Bkz. 4:5'deki Özel Konu: İman Eden

■

NASB, TEV "hayal kırıklığına uğramayacak"

NKJV, NRSV "utandırılmayacak"

JB "utanma nedeni olmayacak"

Mesih'e güvenenler ("iman edenler") geri çevrilmeyeceklerdir. Bu, Yeşaya 28:16'dan bir alıntıdır 9:33'de Pavlus'un sunumunda çok önemli bir yeri vardır.

10:12 "Çünkü Yahudi Grek ayrımı yoktur" Bu, Yeni Antlaşma'nın en büyük vurgularından biridir (çapraz başvuru Romalılar 3:22,29; Galatyalılar 3:28; Efesliler 2:11-3:13; Koloseliler 3:11). Tek Tanrı, yaratmış olduğu kayıp insanları Kendi etkinlikleri aracılığıyla kurtarmıştır. Tanrı, Kendi benzerliğinde yaratılmış olan bütün insanların O'na gelip, Kendisi gibi olmasını ister. Herkes O'na gelebilir!

Müjde'nin evrensel doğası ("hepsi" sözü 12'ci ayette iki kez kullanılmıştır) iki şekilde bildirilir: (1) Yahudiler'le Yahudi olmayanlar arasında hiçbir fark yoktur; hepsi kayıptır (çapraz başvuru 3:9,19,22-23; 11:32) ve (2) Yahudiler'le Yahudi olmayanlar arasında hiçbir fark yoktur; hepsi kurtulabilir. Müjde, hiç olmazsa kurtuluş alanında bütün engelleri ortadan kaldırır (çapraz başvuru Yoel 2:28-29; I Korintliler 12:13; Galatyalılar 3:28; Koloseliler 3:11).

■ **"zenginliklerle dolu"** Pavlus, Tanrı'nın Mesih'teki lütfunu düşündüğünde, sık sık "zenginlikler" sözcüğünü kullanır (çapraz başvuru 2:4; 9:23; 11:12[iki kez],33; I Korintliler 1:5; II Korintliler 8:9; Efesliler 1:7,18; 2:7; 3:8,16; Filipililer 4:19; Koloseliler 1:27; 2:2).

10:13 Yoel 2:32'den bu ünlü aktarım, Pavlus'un kullanımında iki yeni vurguya sahiptir (1) Yoel'de RAB'bin ismi kullanılmıştır, Romalılar'da Pavlus ve Elçilerin İşleri 2:21'de Petrus onun yerine İsa'nın ismini kullanmıştır (ayrıca bkz. Yuhanna 12:41 ve Yeşaya 6:9-10; Filipililer 2:9 ve Yeşaya 45:22-25; Romalılar 9:33 ve Yeşaya 8:13-14); ve (2) Yoel'de "kurtarılmak" fiziksel kurtuluş anlamına geliyordu, Romalılar'da ruhsal bağışlanma ve sonsuz kurtuluştan söz eder.

ESKİ Antlaşma'daki "ismine yakaran" kavramı, bir tapınma ortamında herkesin önünde yapılan bir iman bildirisini ima ediyordu. Aynı kavram, Elçilerin İşleri 7:59; 9:14,21; 22:16; I Korintliler 1:2; II Timoteos 2:22'de görülür. Bkz. 1:6'daki Özel Konu: Çağrılmış.

ÖZEL KONU: NASIRALI İSA

Yeni Antlaşma, özel olarak İsa'dan söz eden birkaç değişik Grekçe terim kullanır.

A. Yeni Antlaşma Terimleri

1. Nasıra – Celile'de bir kenttir (çapraz başvuru Luka 1:26; 2:4,39,51; 4:16; Elçilerin İşleri 10:38). Çağdaş kaynaklarda bu kentten söz edilmez, ama daha sonraki yazıtlarda bulunmuştur.

İsa'nın Nasıra'dan olması bir iltifat değildi (çapraz başvuru Yuhanna 1:46). Bu yerin ismi, İsa'nın çarmıhının üzerine asılan yaftaya, Yahudiler'in küçümseyişinin bir işareti olarak dahil edilmişti.

2. Nazar'nos – Ayrıca coğrafi bir yerden söz ediyor gibidir (çapraz başvuru Luka 4:34; 24:19).
3. NazÇraios – bir kentten söz ediyor olabilir ama aynı zamanda İbranice Mesihsel terim “Dal” ile de bir kelime oyunu olabilir (netzer, çapraz başvuru Yeşaya 4:2; 11:1; 53:2; Yeremya 23:5; 33:15; Zekeriya 3:8; 6:12). Luka bu sözü, 18:37 ve Elçilerin İşleri 2:22; 3:6; 4:10; 6:14; 22:8; 24:5; 26:9'da İsa hakkında kullanır.

B. Yeni Antlaşma dışındaki tarihsel kullanımlar. Bu ismin başka tarihsel kullanımları da vardır:

1. (Hristiyanlık öncesi) bir sapkın Yahudi gruptan söz ediyordu.
2. Mesih'e iman edenleri tanımlamak için Yahudi çevrelerinde kullanılıyordu (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 24:5,14; 28:22).
3. (Aramice konuşulan) Süryani kiliselerindeki inanlılar için düzenli olarak kullanılan bir terim haline gelmişti. Grekçe konuşan kiliselerde inanlılardan söz etmek için “Hristiyan” sözcüğü kullanılıyordu.
4. Yeruşalim'in düşmesinden bir süre sonra, Ferisiler, Jamnia'da yeniden organize oldular ve sinagogla kilise arasında resmi bir ayrılık olmasını sağladılar. Hristiyanlar'a karşı lanet formülleri türlerinin bir örneği, inanlılardan “Nasıralılar” diye söz eden Berakoth 28b-29a'daki “On Sekiz Kutsama”da yer alır:

“Nasıralılar ve sapkınlık, bir an içinde yok olsunlar; yaşam kitabından silinsinler ve sadıklarla birlikte yazılmasınlar.”

C. Yazarın Düşüncesi

Bunun ESKİ Antlaşma'da görülmeyen bir şey olmadığını bildiğim halde (örneğin, Yeşu'nun İbranice'de birkaç değişik şekilde yazılışı bulunmaktadır) bu terimin bu kadar farklı yazılışları olması beni şaşırtıyor. Buna karşın, (1) Mesihsel terim “Dal” ile yakın bağlantısı; (2) artı olumsuz çağrışımıyla birleşmesi; (3) Celile'deki Nasıra kenti konusunda çağdaş bir onay olmaması ve (4) zamanın sonuyla ilgili bir anlamda, “Bizi yok etmeye mi geldin?” diyen bir cinin ağzından çıkmasından ötürü kesin anlamından emin değilim.

Bu söz üzerinde kaynak dizini etütlerinin bütünü için bkz. Colin Brown (ed.), Yeni Antlaşma Teolojisinin Yeni Uluslar arası Sözlüğü anlamına gelen New International Dictionary of New Testament Theology, cilt 2, sayfa 346.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 10:14-15

¹⁴Ama iman etmedikleri kişiye nasıl yakaracaklar? Duymadıkları kişiye nasıl iman edecekler? Tanrı sözünü yayan olmazsa, nasıl duyacaklar? ¹⁵Sözü yaymaya gönderilmezlerse, sözü nasıl yayacaklar? Yazılmış olduğu gibi: “İYİ HABER MÜJDELEYENLERİN AYAKLARI NE GÜZELDİR!”

10:14-15 Burada bir dizi sorunun ardından ESKİ Antlaşma aktarımları yer alır, bunlar İsrail'in RAB'bin mesajlarına ya da mesajcılara hiçbir zaman olumlu yanıt vermediklerini gösterir (çapraz başvuru Nehemya 9; Elçilerin İşleri 7). Tanrı mesajcılar (peygamberler, elçiler, vaizler, öğretmenler, müjdeciler) gönderir. Bu mesajcılar, Tanrı'nın ihtiyaç içindeki bir dünyaya bereketleridir. Tanrı lütufkâr bir biçimde Müjde mesajcılarını gönderirken, onları duyanların onların mesajlarına doğru karşılığı vermeleri gerekir. Pavlus bu düşüncüyü, Yeşaya 52:7'den bir aktarımla perçinlemiştir. Pavlus, bu ESKİ Antlaşma ayetini, Müjde'yi bildirenlerden söz etmesi üzere açmıştır.

Kurtaran imanın birkaç ögesi vardır: (1) iman edilecek bir mesaj; (2) kabul edilecek bir kişi; (3) baştan ve sonra da devamlı olarak verilen bir tövbe ve iman karşılığı; (4) itaat dolu bir yaşam ve (5) sebat (Bkz. 1:5'deki not).

10:15 Bu, Romalılar'ın Büyük Görevi'dir. Kurtuluş müjdeyi duymakla ve onu kabul etmekle gelir. Vaizler, “hepsi” kurtulsun diye gönderilir!

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 10:16-17

¹⁶Ne var ki, herkes Müjde'ye uymadı. Yeşaya'nın dediği gibi: "YA RAB, VERDİĞİMİZ HABERE KİM İNANDI?" ¹⁷Demek ki iman, haberi duymakla, duymak da Mesih'le ilgili sözün yayılmasıyla olur.

10:16 Pavlus yine, özgün olarak RAB'bin İsrail'e mesajından söz eden ESKİ Antlaşma peygambersel bildirimlerini, İsa Mesih'in müjdesinden söz etmek için kullanmıştır. ESKİ Antlaşma'daki Yahudiler Tanrı'nın mesajını ret ettiği gibi, Pavlus'un zamanındaki Yahudiler de onu ret etmişlerdir. Bu Yeşaya 53:1'den bir alıntıdır ama tanrıbilimsel olarak İsrail'in Tanrı'nın Yeşaya 6:9-13'deki mesajını ret etmesiyle bağlantılıdır.

10:17 Müjde ilk olarak bir mesajdır (çapraz başvuru Galatyalılar 3:2). Ama mesaj, Mesih'in kişisel bir söz, Mesih'in Sözü haline gelir (çapraz başvuru Koloseliler 3:15-16).

■ "Mesih'le ilgili söz" Metin çerçevesinden ötürü, bunun Mesih hakkındaki vaaz edilen mesajdan söz etmesi gerekmektedir. Müjde'nin bildiri, Tanrı'nın Mesih'teki sunusunu dünyaya bildirme biçimidir.

Bu noktada antik bir Grekçe el yazması çeşidi vardır: (1) MSS P46, !*, B, C, D* "Mesih'in sözü" yer alır (2) MSS !c, A, Dc, K, P'de ise, "Tanrı'nın sözü" yer alır. Birinci en sıra dışı (çapraz başvuru Koloseliler 3:16) ve bu yüzden de özgün olanıdır (Bu, metin eleştirisinin temel ilkelerinden biridir). UBS4 buna "A" (kesin) değerlendirmesi yapar. Burası, bu sözün Yeni Antlaşma'da yer aldığı tek diğer ayettir. İkincisi olan "Tanrı'nın sözü" birkaç kez görülür (çapraz başvuru Luka 3:2; Yuhanna 3:34; Efesliler 6:17; İbraniler 6:5 ve 11:3).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 10:18-21

¹⁸B Ama soruyorum: Onlar duymadılar mı? Elbet duydular. "SESLERİ BÜTÜN YERYÜZÜNE, SÖZLERİ DÜNYANIN DÖRT BUCAĞINA ULAŞTI." ¹⁹Yine soruyorum: İsrail anlamadı mı? Önce Musa, "BEN SİZİ ULUS OLMAYANLA KISKANDIRACAĞIM, ANLAYIŞSIZ BİR ULUSLA SİZİ ÖFKELENDİRECEĞİM" diyor. ²⁰Sonra Yeşaya cesaretle, "ARAMAYANLAR BENİ BULDU, SORMAYANLARA KENDİMİ GÖSTERDİM" diyor. ²¹Öte yandan İsrail için şöyle diyor: "SÖZ DİNLEMİYEN, ASİ BİR HALKA BÜTÜN GÜN ELLERİMİ UZATIP DURDUM."

10:18 Bu ayet, Yahudiler'in çoğunun mesajı duyduğunu ve onu ret etmelerinden ötürü sorumlu olduklarını bildirir (Grekçe cümlede vurgulanan bir İKİLİ OLUMSUZ vardır). Sorun, bilgisizlik değil, inançsızlıktır!

Pavlus, Mezmur 19:4'ü aktarır. Bu Mezmur'da 1-6 ayetler, Tanrı'nın Kendi yaratmış olduğu doğa aracılığıyla konuştuğu doğal vahiyden söz eder (çapraz başvuru Romalılar 1-2). Pavlus, (1) evrensel tanık ("yeryüzünün dört bucağına") ve (2) mesajı bildirme yolunu da yaratılışın sessizliğinden müjde vaizlerine (Elçiler, peygamberler, müjdeciler, vaiz ve öğretmenlere) değiştirir (çapraz başvuru Efesliler 4:11), ki bu da özel vahiyle ilgilidir (çapraz başvuru Mezmur 19:8-14). Ana düşünce, müjdenin mesajının Pavlus'un zamanındaki bilinen dünyaya (Grek-Roman dünyaya) erişmiş olmasıdır. Pavlus hahamsal yorum bilimi kullanmaktadır, özgün ESKİ Antlaşma metin çerçevesini tanrıbilimsel ve polemik amaçları için değiştirmektedir. Diğer elçilerin olduğu gibi, Pavlus'un da ESKİ Antlaşma'yı kullanımının eşsiz bir şekilde Kutsal Ruh'un yönetiminde olduğu bildirilmelidir (çapraz başvuru II Petrus 1:20-21). Günümüzdeki inanlılar, Kutsal Ruh'un aydınlatışı altında, Yeni Antlaşma yazarlarının yorum yöntemlerini uygulayamazlar.

10:19-20 Yahudiler, mesajı işitmişlerdir, Musa'dan bile işitmişlerdir. Yahudiler, Tanrı'yla doğru bir konum içine girebilmek hakkındaki iman mesajını işitmişlerdir, anlayabilmişlerdir.

Bu ayetlerde Tanrı, antlaşma halkına, Yahudi olmayanların dahil edilmesinden söz etmiştir. Bu, 19'cu ayette Yasa'nın Tekrarı 32:21'den ve 20-21'ci ayetlerde de Yeşaya 65:1-2'den bir aktarımla yapılmıştır. Yahudi olmayanların şok edici bir şekilde dahil edilmeleriyle, Yahudiler'in imanını kamçılama tasarlanıyordu (çapraz başvuru 11:11,14).

10:21 Antlaşma halkının RAB'bi ret etmesiyle ilgili olan bu bildiri Septuagint'teki Yeşaya 65:2'dan bir aktarımdır (çapraz başvuru Yeşaya 65:1-7). Tanrı sadık davranmıştır ama İsrail sadık davranmamıştır. İsrail'in sadakatsizliği, geçmişteki bireylerin olduğu gibi, ulus üzerinde de geçici bir yargıya yol açmıştır ama Mesih'e imanla Tanrı'nın doğruluğunu ret edişleri sonsuz yargıya yol açacaktır!

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksiniizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Eğer Tanrı'nın seçimi bu kadar önemliyse, Pavlus neden 10:1'de İsrail için dua ediyor? 10:9-13, neden insanların vermeleri gereken karşılık konusunda bu kadar ısrarlı?
2. Ayet 4 ne anlama geliyor? "Mesih, Yasa'ya son mu vermiştir?"
3. 10:9-10'da imanla ilgili öğeleri listeleyin.
4. ESKİ Antlaşma'dan bu kadar çok aktarma yapmaktadır? Bunun Roma'daki Yahudi olmayan kiliseyle nasıl bir bağlantısı vardır?
5. 9'cu bölümdeki 11-13 ayetler nasıl bağlantılıdır?
6. 14-15 ayetler dünya misyonlarıyla nasıl bağlantılıdır?
7. Bölüm 10'da, insanın özgür iradesinin insanın kurtuluşunun bir parçası olduğu nasıl gösterilmiştir?

ROMALILAR 11

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
İsrail'in Geri Kalanı 11:1-10	İsrail'in Bütünü Ret Etmemiştir 11:1-10	İsrail'in Ret Edişİ Nihai Değİldir 11:1-10	Tanrı'nın İsrail Üzerine Merhameti 11:1-6 11:7-10	İsrail'den Geri Kalanlar 11:1-10
Yahudi Olmayanların Kurtuluşu 11:11-12	İsrail'in Ret Edişİ Nihai Değİldir 11:11-36	11:11-12	11:11-12 Yahudi Olmayanların Kurtuluşu	Yahudiler'e Gelecekte ESKİ Yerleri İade Edilecektir 11:11-15
11:13-16		11:13-16	11:13-15	Yahudiler Hâlâ Tanrı'nın Seçilmiş Halkıdır
11:17-24		Zeytin Ağacı Mecazı 11:17-24	11:16-18 11:19-24	11:16-24
İsrail'e ESKİ Konumlarının İade Edilmesi 11:25-32		Bütün İsrail Kurtulacaktır 11:25-32	Tanrı'nın İman Eden Bütün 11:25-32	Yahudiler'e Merhameti 11:25-27 11:28-29 11:30-32
11:33-36		11:33-36	Tanrı'ya Övgüler 11:33-36	Tanrı'nın Merhameti ve Bilgeliğİ Hakkında Bir İlahi 11:33-36

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. Vb.

İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

A. Bölüm 11, seçilmişlikle Müjde arasındaki paradoksal ilişkiyi devam ettirir. ESKİ Antlaşma'da seçilmişlik hizmet içindi, Yeni Antlaşma'da ise kurtuluş içindir (Kutsal Kitap ABC Dizini'ne başvurun!). İnanlılar bir bakıma, hem Tanrı'nın ailesi (Yeni Antlaşma), hem de Tanrı'nın hizmetkârları (ESKİ Antlaşma) olmaya çağrılmışlardır. Seçilmişlik hem kurumsal, hem bireysel, hem olumlu, hem de olumsuzdur (Yakup/İsrail-Esav/Edom; Musa/Firavun). Nihai olarak, gerginlik sadece Tanrı'nın egemen oluşu ve insanın özgür iradesi arasında değil, Tanrı'nın karakteri içindedir. 9-11 bölümler, Tanrı'nın merhametini ve düşmüş insanlığın asiliğini tekrar tekrar vurgular. Tanrı sadıktır, insanlar sadakatsizdir.

Seçilmişlik, bazılarını dışarıda bırakan bir öğreti değil, antlaşma yapan Tanrı'nın vaatlerine ve Oğlu'na olumlu karşılık verenler için bir umut, güven ve güvence temelidir.

- B. Bölüm 9'da Pavlus, Tanrı'nın egemen oluşunu ve özgürlüğünü vurgulamıştır. Tanrı, bir antlaşma ilişkisinde bile özgürdür. Pavlus, bölüm 10'da Yahudiler'in Tanrı'nın vaat ve antlaşmalarını kabul edip etmemekte özgür olduklarını bildirmiştir. Sadakatsiz olduklarını kanıtları ve Tanrı'nın vaat ve antlaşmalarını ret ettikleri için bir anlamda Tanrı tarafından ret edilmişlerdi. Ancak Pavlus bölüm 11'de, İsrail'in sadakatsizliği karşısında bile Tanrı'nın sadakatini bildirecektir (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 8).
- C. Şimdi olduğu gibi, geçmişte de, küçük bir Yahudi grup Tanrı'nın Mesih'ine iman ediyor ve O'na olan imanlarını hayata geçiriyordu. Pavlus'un kendisi buna bir örnekti. İman etmeyen bazı Yahudiler'in ret etmesi, iman eden Yahudi olmayanların dahil edilmesine izin vermişti. Yahudi olmayanların dahil edilmesi, (1) hem Yahudiler ve hem de Yahudi olmayanlar olmak üzere Tanrı'nın bütün halkı ya da (2) Tanrı'nın seçilmişlerinin bütün sayısı ile sonuçlanacaktı. Yahudi olmayanların bu şekilde dahil edilişi İsrail'i Tanrı'nın Mesih'i olan İsa'ya iman etmeye motive edecekti.

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 11:1-6

¹Öyleyse soruyorum: Tanrı kendi halkından yüz mü çevirdi? Kesinlikle hayır! Ben de İbrahim soyundan, Benyamin oymağından bir İsraili'yim. ²Tanrı önceden bildiği kendi halkından yüz çevirmedi. Yoksa İlyas'la ilgili bölümde Kutsal Yazı'nın ne dediğini, İlyas'ın Tanrı'ya nasıl İsrail'den yakındığını bilmez misiniz? ³YA RAB, SENİN PEYGAMBERLERİNİ ÖLDÜRDÜLER, SENİN SUNAKLARINI YIKTILAR. YALNIZ BEN KALDIM VE BENİ DE ÖLDÜRMEYE ÇALIŞIYORLAR. ⁴Tanrı'nın ona verdiği yanıt nedir? "Baal'ın önünde diz çökmemiş yedi bin kişiyi kendime ayırdım." ⁵Aynı şekilde, şimdiki dönemde de Tanrı'nın lütfuyla seçilmiş küçük bir topluluk vardır. ⁶Eğer bu, lütufla olmuşsa, iyi işlerle olmamış demektir. Yoksa lütuf artık lütuf olmaktan çıkar!

11:1 "Tanrı kendi halkından yüz mü çevirdi?" Bu soru, bir "hayır" yanıtı beklemektedir. Pavlus bu soruyu

1b-10 ayetlerde yanıtlar. Bu bölüm, Pavlus'un bundan önceki tartışmasıyla ilgili olmalıdır. 9-11 bölümler edebi bir ünite, devam ettirilen bir tartışma oluşturur. Septuagint'teki Mezmur 94:14'den olan, ilk Grekçe papirüs elyazmaları P46 ve the yuvarlak majüskül harfler F ve G'de "halk" yerine "miras" demesi ilginçtir.

■ **"Kesinlikle hayır!"** Bu, Pavlus'un varsayımsal itirazcısının söylediklerini tipik ret ediş biçimiydi (tartışma, çapraz başvuru 3:4,6,31; 6:2,15; 7:7,13; 9:14; 11:1,11).

■ **"Ben de bir İsraili'yim"** Pavlus, iman eden küçük bir Yahudi grubun var olduğunu kanıtlamak için kendisini örnek gösterir. Pavlus'un Yahudi geçmişi konusunda daha çok bilgi için bkz. Filipililer 3:5.

■ **11:2 "Tanrı kendi halkından yüz çevirmedi"** Bu, Mezmur 94:1'ten söz ediyor olabilir (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 31:6; I Samuel 12:22; I Krallar 6:13; Ağıt 3:31-32). Bu, 1'ci ayetteki sorunun kesin yanıtıdır.

■ **“önceden bildiği”** Bunun Tanrı’nın İsrail’i seçmiş olduğundan söz ettiği açıktır. Bkz. 8:29’daki not. 4-6 ayetler gibi tartışmayı yeniden bölüm 9’a döndürür. Burada önemli olan İsrail’in performansı değil, Tanrı’nın seçimiydi. Tanrı, İsrail’in performansından ötürü değil, kim olduğundan ötürü vaatlerine sadıktır (çapraz başvuru Hezekiel 36:22-32).

■ **“Kutsal Yazı’nın... dediğini”** Bu, I Krallar 19:10’da yer alan İlyas’ın İzavel’den kaçışından söz etmektedir. 3’cü ayette aktarılır.

1:4 “yedi bin kişiyi kendime ayırdım” “Kendime” sözü I Krallar 19:18’in Mazoretik İbranice metninde yer almaz (Pavlus, Mazoretik Metni ya da LXX’yi aktarmaz), bunun yerine Tanrı’nın seçimini vurgulamak için Pavlus tarafından eklenmiştir. I Krallar 19:18’deki sadık küçük gruba, Baal’a tapınmayı ret etmelerine göre değil, Tanrı’nın seçimine göre bakılır. Pavlus’un söylemeye çalıştığı şey, İlyas’ın zamanındaki imansız, putperest İsrail’in zamanında bile küçük bir grup inanlının var olduğuydu. Pavlus’un zamanında da, Yahudiler’den oluşan küçük bir inanlı grubu vardı. O sıradaki bazı Yahudiler kendi çabalarıyla değil, imanla karşılık vermişlerdi. Pavlus, Tanrı’nın merhamet ve lütfunun bu iman eden Yahudiler’i enerjilendirdiğini söyler (5-6 ayetler).

■ **“Baal’ın”** Bu ERİL BİR İSİMle DİŞİL bir ögedir. Bunun nedeni, Yahudiler’in putlarla alay etmek için düzenli olarak onların isimlerinin sessiz harfleri arasına DİŞİL bir İbranice sözcük olan “utanç” (*bosheth*) sözcüğünden sesli harfler eklemeleriydi.

11:5-6 Bunlar anahtar ayetlerdir. Tanrı’nın ESKİ Antlaşma’da yer alan geçmişteki etkinliklerini güncel duruma bağlarlar. Bağlantı Tanrı’nın merhameti aracılığıyla insanları seçmesidir (çapraz başvuru 9:15,16,18; 11:30,31,32). Tanrı’nın lütfü önceliklidir ama insanın iman etmesi de gereklidir (çapraz başvuru Markos 1:15; Elçilerin İşleri 3:16,19; 20:21), ancak, kurtuluş hiçbir şekilde insanların erdemlerini ya da hak ettiklerini temel almaz (çapraz başvuru Efesliler 2:8-9; II Timoteos 1:9; Titus 3:5). Bu gerçekler, Pavlus’un 9-11 bölümlerdeki tartışmalarının en önemli noktalarıdır.

11:6 “eğer” Bu, yazarın bakış açısından ya da onun edebi amaçları için doğru olduğu var sayılan BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLEdir. Kurtuluş Tanrı’nın lütfuyla gerçekleşir (Bkz. 3:24’deki not, çapraz başvuru 6:23; Efesliler 2:8-9). ■ Kutsal Kitap’ın KJV çevirisi, 6’cı ayetin sonuna şu sözleri ekler: “Ama eğer iyi işlerle olmuşsa artık lütufla olmamış demektir. Yoksa işler artık iş olmaktan çıkarlar.” Bu söz, antik Grekçe elyazmalarının çoğunda, P46, 1*, A, C, D, G, ya da P ESKİ Latin çevirilerde yer almaz, ancak sözcüğün iki farklı biçimi !c ve B elyazmalarında yer alır. UBS4 bu sözcüğün çıkartılmasını “A” (kesin) olarak değerlendirir.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 11:7-10

⁷Sonuç ne? İsrail aradığına kavuşamadı, seçilmiş olanlar ise kavuştular. Geriye kalanlarınsa yürekleri nasırlaştırıldı. ⁸Yazılmış olduğu gibi: **“TANRI ONLARA UYUŞUKLUK RUHU VERDİ; BUGÜNE DEK GÖRMEYEN GÖZLER, DUYMAYAN KULAKLAR VERDİ.”** ⁹Davut da şöyle diyor: **“SOFRALARI ONLARA TUZAK, KAPAN, TÖKEZ VE CEZA OLSUN. 10 GÖZLERİ KARARSIN, GÖREMESİNLER. BELLERİNİ HEP İKİ BÜKLÜM ET.**

11:7 “İsrail aradığına kavuşamadı” Bu sözler Pavlus’un düşüncelerini vurgulamak için Grekçe cümlelerin ilk kısmında yer alır. Yahudiler’in birçoğu Tanrı’yla doğru bir konumda olmayı istiyordu ve bunu dini ayetleri yerine getirerek, ırksal ayrıcalıkları ve kendi çabalarıyla bunun ardından geçiyorlardı. Ancak çabalarına ulaşamamışlardı. Tanrı’nın önünde kimse kendini yüceltemeyecektir (çapraz başvuru I Korintliler 1:29; Efesliler 2:9).

■

NASB **“seçilmiş olanlar ise kavuştular”**

NKJV **“ama seçilmişler kavuştular”**

NRSV **“Seçilmişler kavuştular”**

TEV **“Onu bulanlar ancak Tanrı’nın seçtiği küçük gruptu”**

JB **“ama sadece az sayıda seçilmiş kişi”**

Bu ESKİ Antlaşma'nın "az sayıdaki seçilmiş kişi" kavramıdır. Burada I Krallar 19:18'deki 7000 kişiden söz etmektedir. Anahtar, insan çabası, ırkı ya da dindarlığı değil (ayet 6), Tanrı'nın insanları seçmekteki lütfekârlığıdır (çapraz başvuru Efesliler 1:3-14).

■ **"Geriye kalanlarınsa yürekleri nasırlaştırıldı"** Bu bir GENİŞ ZAMAN EDİLGİN HABER KİPİ'dir (çapraz başvuru II Korintliler 3:14). Bu sözler, Tanrı'nın onları katılaştırdığını bildirmektedir (çapraz başvuru 8-10 ayetler). Onları katılaştıran araç kötü olandır (çapraz başvuru II Korintliler 4:4). "Nasırlaştırıldı" (*pōroō*) sözü, nasırlaşmak ya da körleşmekle ilgili tıbbi bir terimdir (çapraz başvuru Romalılar 11:25; II Korintliler 3:14; Efesliler 4:18). Aynı terim Markos 6:52'de elçilerden söz etmek için kullanılmıştır. 9:18'de yer alan ve merhametin tam tersi olan (çapraz başvuru İbraniler 3:8,15; 4:7) *sklērunō* sözcüğünden farklıdır.

Bu ayet çok açıktır ve 11:1-6'nın bir özetidir. Seçilmiş olanlardan bazıları iman etmişti, seçilmemiş olanlardan bazıları nasırlaştırılmıştı. Ancak, bu ayet tanrıbilimsel bir slogan olarak soyut bir şekilde yazılmamıştı. Sürdürülen bir tanrıbilimsel tartışmanın bir parçasıydı. Bu ayette çok açık bir şekilde bildirilen gerçekle, 10'cu bölümdeki evrensel davetler arasında açık bir gerginlik vardır. Burada bir sır vardır. Ama çözüm, ikilemin iki ucunu, paradoksal uçları ne inkâr etmek, ne de azımsamaktır.

11:8-10 Bu ayetler, Yeşaya 29:10 (ayet 8a), Yasa'nın Tekrarı 29:4 (ayet 8b, ama Mazoterik Metin'den ya da Septuagint'ten değildir) ve Mezmur 69:22-23'den (9-10 ayetler) alıntılardır. 6:9-13'de Yeşaya'nın asi İsrail'e çağrı ve misyonunu gerçek bir şekilde yansıtır. Yeşaya Tanrı Sözü'nü bildiriyordu ancak insanlar ona olumlu yanıt veremiyorlardı, vermiyorlardı. Pavlus, 9:13,15,17'de yaptığı gibi, Tanrı'nın bazı kişileri nasırlaştırdığına ESKİ Antlaşma'dan onaylar göstermektedir.

11:8

NASB, NKJV "Tanrı onlara uyusukluk ruhu verdi"

NRSV, JB "Tanrı onlara uyusukluk ruhu verdi"

TEV "Tanrı akıllarını ve yüreklerini körleştirdi"

Yeni Antlaşma'da sadece burada yer alan bu Grekçe (*katanuxis*) sözcük, çok fazla yakarak duyuları körleştiren bir böcek ısırığı için kullanılıyordu.

11:10 "GÖZLERİ KARARSIN, GÖREMESİNLER. BELLERİNİ HEP İKİ BÜKLÜM ET." Bu bir GENİŞ ZAMAN EDİLGİN EMİR KİPİ'dir ve ardından da bir GENİŞ ZAMAN ETKEN EMİR KİPİ gelir. Bu, Tanrı'nın egemenliği ve insanlığın vermesi gereken yanıtın sırrıdır. Tanrı her şeyin kaynağı, her şeyi başlatandır buna karşın Kendi egemen isteğinde, nihai yaratılışı olan insanların Kendisine özgürce karşılık vermelerini buyurmuştur. İmanla karşılık vermeyenler, inançsızlıklarında nasırlaştırılmıştır.

Pavlus, bu metin çerçevesinde, Tanrı'nın Adem'in bütün çocuklarını kurtarma olan sonsuz planını bildirir. Yahudiler'in inançsızlığı Yahudi olmayanlar için iman kapısını açacaktır ve Yahudi ulusunu kıskançlık aracılığıyla ESKİ yerine iade edecektir. Bu bir dışlama değil, dahil etme planıdır (çapraz başvuru Efesliler 2:11-3:13)! Nasırlaşma daha büyük hasada neden olur!

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 11:11-16

¹¹Öyleyse soruyorum: İsraililer, bir daha kalkmamak üzere mi sendeleyip düştüler? Kesinlikle hayır! Ama onların suçu yüzünden öteki uluslara kurtuluş verildi; öyle ki, İsraililer onlara imrensin. ¹²Eğer İsraililer'in suçu dünyaya zenginlik, bozgunu uluslara zenginlik getirdiyse, bütünlüğü çok daha büyük bir zenginlik getirecektir! ¹³Öteki uluslardan olan sizlere söylüyorum: Uluslara elçi olarak gönderildiğim için görevimi yüce sayarım. ¹⁴Böylelikle belki soydaşlarımı imrendirip bazılarını kurtarırım. ¹⁵Çünkü onların reddedilmesi dünyanın Tanrı'yla barışmasını sağladıysa, kabul dilmeleri ölümden yaşama geçiş değil de nedir? ¹⁶Hamurun ilk parçası kutsalsa, tümü kutsaldır; kök kutsalsa, dallar da kutsaldır.

11:11 "Öyleyse soruyorum," Bu, 11:1'deki gibi karşılık beklemeyen bir sorudur. Pavlus'un tanrıbilimsel tartışmasını farklı bir şekilde sürdürür. 1-10 ayetlerde bütün İsrail Tanrı tarafından ret edilmemiştir; 11-24 ayetlerde İsrail'in ret edilmesi kalıcı değil, bir amaç içindir. Bu olay aracılığıyla Yahudi olmayanlar dahil edilmiştir.

- NASB** “bir daha kalkmamak üzere mi sendeleyip düştüler?”
NKJV, NRSV “bir daha kalkmamak üzere mi sendeleyip düştüler?”
TEV “Yahudiler tökezlendiklerinde bir daha kalkmamak üzere mi düştüler?”
JB “Yahudiler bir daha kalkmamak üzere mi düştüler yoksa sadece tökezlenip sendelediler mi”

Bu soru bir “hayır” yanıtı bekler. İsrail’in inançsızlığı kalıcı bir durum değildir.

- NASB** “onların suçu yüzünden”
NKJV “onların düşmesi aracılığıyla”
NRSV “onların tökezlenmesi aracılığıyla”
TEV “Onlar günah işledikleri için”
JB “onların düşmesi”

Metin çerçevesi içinde bu, Yahudiler’in İsa’yı Mesih olarak ret etmelerinden söz eder (çapraz başvuru ayet 12).

■ **“öteki uluslara kurtuluş verildi”** Bu sözler birinci yüzyılda yaşayan Yahudiler için birer şok oluştuyordu (çapraz başvuru ayet 12; Elçilerin İşleri 13:46; 18:6; 22:21; 28:28).

■ **“öyle ki, İsraililer onlara imrensin”** Tanrı’nın Yahudi olmayanları dahil etme planının iki amacı vardı: (1) Tanrı’nın bütün insanlığı kurtarması; ve (2) Tanrı’nın tövbe eden küçük imanlı Yahudi topluluğuna kişisel imanı iade etmesi. Ben şahsen ikinci şıkkın, zamanın sonunda Yahudiler arasında bir uyanış yaşanmasıyla ilgili olup olmayacağını (çapraz başvuru Zekeriya 12:10) ya da modern Mesihsel sinagogların vaat edilenlerin yerine gelişini olup olmayacağını merak ediyorum.

11:12-24 Bu ayetlerde, Yahudiler’in inançsızlığıyla Yahudi olmayanların inancını ele alan on tane **ŞARTLI CÜMLE** yer almaktadır. Ayetler 12,14,15,16,17,18,21,24 yazarın bakış açısından ya da onun edebi amaçları için doğru olduğu var sayılan **BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLELER**dir. 22 ve 23 ayetler ise, gelecekte gerçekleşebilecek potansiyel etkinlikleri bildiren **ÜÇÜNCÜ SINIF ŞARTLI CÜMLELER**dir.

11:12

- NASB** “bütünlüğü çok daha büyük bir”
NKJV “doluluğu çok daha büyük bir”
NRSV “tamamen dahil edilmeleri çok daha büyük”
TEV “Yahudiler sayıları tamam olarak dahil edildiklerinde, bereketleri çok daha büyük olacaktır”
JB “o zaman hepsinin iman etmesinin daha ne kadar çok yararlı olacağını bir düşünün”

Yorumun en önemli kısmı, “onların doluluğu” teriminin anlamıdır. Bu söz, (1) Yahudiler’in kurtulmasından mı, 14b, 26a ayetler, yoksa (2) iman eden Yahudiler ve Yahudi olmayanlardan oluşan seçilmişlerin toplam sayısından mı söz etmektedir?

11:13 “Öteki uluslardan olan sizlere söylüyorum” 9-11 bölümler, “Yahudi Mesih neden Yahudiler tarafından ret edildi?” sorusunu yanıtlayan bir edebi ünite oluşturur. Ancak, Pavlus’un neden bu mektubu, sunumunun bu noktasında yazarak bu soruyu ele alma ihtiyacı duyduğu sorusu devam eder. Ayetler 13-24, 25, Roma’daki kilisede ırk olarak Yahudi olanlar olmayanlar arasındaki bir sorunu yansıtıyor gibidir. Bu sorunun, iman eden Yahudiler ve iman eden Yahudi olmayanlar arasında mı, yoksa iman eden Yahudi olmayanlarla iman etmeyen Yahudiler (sinagog) arasında mı olduğu açık değildir.

■ **“Uluslara elçi olarak gönderildiğim için”** Pavlus, Yahudi olmayan dünyaya hizmet için özel olarak çağrıldığını hissediyordu (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 9:15; 22:21; 26:17; Romalılar 1:5; 15:16; Galatyalılar 1:16; 2:7,9; I Timoteos 2:7; II Timoteos 4:17).

NASB, NKJV “görevimi yüce sayarım”

NRSV “görevimi yüceltirim”

TEV “görevimle gurur duyarım”

JB “ve gönderilmiş olduğumdan ötürü gurur duyuyorum”

“Yüceltme” terimi, (1) minnettarlık; (2) gurur duymak; ya da belki de (3) bir şeyden mümkün olduğu kadar çok yararlanmak anlamına gelebiliyordu. Bu aynı zamanda Roma’daki kilisedeki bir sorunu da yansıtıyor olabilir! Pavlus (1) Yahudi olmayanlara hizmet etmekten mutluluk duyuyordu ya da (2) hizmetinin Yahudiler’i kıskandırdığını ve bunun onların kurtuluşuyla sonuçlanacağını anlıyordu (çapraz başvuru 11,14 ayetler ve 9:1- 3).

11:14 “bazılarını kurtarırım” Bu Pavlus’un müjdesel çağrısıydı. Bazılarının Müjde’nin bildirilmesine olumlu yanıt vereceğini (çapraz başvuru I Korintliler 1:21), diğerlerinin vermeyeceğini (çapraz başvuru I Korintliler 9:22) biliyordu. Bu da seçilmişliğin sırrıdır (ESKİ Antlaşma ve Yeni Antlaşma)!

11:15 ESKİ Antlaşma’daki seçilmiş İsrail’in ret edilmesi, Tanrı’nın bütün insanlığı (*kosmos*) kurtarmak için olan planının bir parçasıydı. Yahudiler’in kendilerini doğru saymaları, ırksal kibirleri ve yasacılıkları, imana olan ihtiyacı açık bir şekilde vurguluyordu (çapraz başvuru 9:30-33). Tanrı’yla doğru bir ilişki içinde olmanın anahtarı, insanların dinsel performansları değil, RAB’be ve Mesih’ne imandır. Ama İsrail’in ret edilmesinin bütün insanlığın kurtarılması amacıyla olduğunu unutmayın.

İster Yahudiler’de, ister Yahudi olmayanlarda insansal gurura yer yoktur. Belli ki bu, Roma kilisesinin duyması gereken bir mesajdır!

■ **“dünyanın Tanrı’yla barışmasını sağladıysa”** Bu, tanrıbilimsel olarak, “Tanrı’nın doğruluğu”yla paraleldir. Bu terimlerin kökü, değiştirmek, başkalaştırmak, dönüştürmek anlamına gelen *kata plus alassō*’tur. Düşmanlığı huzura değiştirmek ve böylece lütfü yenilemekle ilgilidir (çapraz başvuru Romalılar 5:11; 11:15; II Korintliler 5:18,19). Tanrı, Aden Bahçesi’ndeki paydaşlığın yenilenmesini ister. Bu ilişkiyi günah bozmuştur ama Mesih, düşmüş insanlığın içinde imanını kullanan herkeste Tanrı’nın benzerliğini yenilemiştir. Bu kişiler Tanrı’yla barışmış ve kabul edilmişlerdir (ayet 15’teki paralellik). İnsanlık bu yakınlığı yenileyemezdi ama Tanrı yenileyebilir ve yenilemiştir!

11:16 “Hamurun ilk parçası kutsalsa” Bu, yazarın bakış açısından ya da onun edebi amaçları için doğru olduğu var sayılan BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLEdir. Bu söz, Çölde Sayım 15:17-21 hakkında bir ima taşır. ESKİ Antlaşma’da yer alan hasadın tamamının Tanrı’ya ait olduğunu göstermek için Tanrı’ya sunulan ilk ürünler kavramına benzer bir mecazdır. Antik zamanlardaki iman eden Yahudi küçük grup, hâlâ bütün ulusu etkileyebiliyordu (çapraz başvuru Yaratılış 18:27-33; II Tarihler 7:14). “İlk parça” mecazı, “kök”le paraleldir (çapraz başvuru Yeremya 11:16-17), her ikisi de İsrail’de Rab’be sadık olan kişilerden, özellikle de ESKİ Antlaşma’daki atalardan söz eder (çapraz başvuru ayet 28).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 11:17-24

¹⁷⁻¹⁸ Ama zeytin ağacının bazı dalları kesildiye ve sen yabancı bir zeytin filiziyken onların yerine aşılansın ağacın semiz köküne ortak oldunsa, o dallara karşı övünme. Eğer övünüyorsan, unutma ki, sen kökü taşıyorsun, kök seni taşıyor. ¹⁹O zaman, “Ben aşılansın diye dallar kesildi” diyeceksin. ²⁰Doğru, onlar imansızlık yüzünden kesildiler. Sense imanla yerinde duruyorsun. Böbürlenme, kork! ²¹Çünkü Tanrı asıl dalları esirgemediyse, seni de esirgemeyecektir. ²²Onun için Tanrı’nın iyiliğini de sertliğini de gör. O, düşünelere karşı serttir; ama O’nun iyiliğine bağlı kalırsan, sana iyi davranır. Yoksa sen de kesilip atılırsın! ²³İmansızlıkta direnmezlerse, İsraililer de öz ağaca aşılacaklar. Çünkü Tanrı’nın onları ESKİ yerlerine aşılama gücü vardır. ²⁴Eğer sen doğal yapısı yabancı zeytin ağacından kesilip doğaya aykırı olarak cins zeytin ağacına aşılansın, asıl dalların öz zeytin ağacına aşılacakları çok daha kesindir!

11:17 “eğer” Bkz. 11:12-24’deki not.

■ **“bazı dalları kesildiye”** Bu söz iman etmeyen İsraililer’den söz eder (çapraz başvuru 18,19 ayetler, “asıl dallar,” ayet 21).

▣ **“yabani bir zeytin”** Bu söz, müjdenin bildirilmesine olumlu yanıt veren iman eden Yahudi olmayanlardan söz eder.

▣ **“aşlanıp”** Pavlus 16’cı ayette başlayan tarımla ilgili mecazı devam ettirir. Yerleşik bir ağaca yabani zeytin dallarının aşılması verimi arttırmaya yarıyordu (çapraz başvuru ayet 24).

▣ **“zeytin ağacı”** Bu, İsrail ulusunun bir simgesidir (çapraz başvuru ayet 24; Mezmur 52:8; 128:3; Yeremya 11:16; Hoşea 14:6). Bu Pavlus’un, Yahudiler ve Yahudi olmayanlar arasındaki ilişkiyi tanımlamak için kullandığı ikinci ESKİ Antlaşma mecazıdır.

11:18 “o dallara karşı övünme” Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN EMİR KİPİdir ve OLUMSUZ BİR ÖĞE taşır, bu da genelde gerçekleşmekte olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelir. Bu ayet, artı 13, 20, 25 ayetler, Roma’daki kilisede Yahudiler ve Yahudi olmayanlar arasında bir sorun olduğunu ima eder.

11:19-20 Ayet 19 da bir başka tartışmadır (itiraz eden birinin bulunduğu varsayılmaktadır). Pavlus Yahudiler’in neden ret edildiklerini açıklar. Bunun nedeni Yahudi olmayanların Tanrı tarafından daha çok sevildikleri değil, Yahudiler’in inançsızlıklarıdır! Yahudi olmayanlar sadece Tanrı’nın sevgisinden (çapraz başvuru Yaratılış 3:15) ve kendi imanlarından ötürü dahil edilmişlerdir! Bu kişiler Yahudiler’in kendilerine duydukları kıskançlıktan ötürü Tanrı’ya dönmeye de neden olabilirlerdi (çapraz başvuru 11,14 ayetler).

11:20

NASB “Sense imanla yerinde duruyorsun”

NKJV “Sense imanla yerinde duruyorsun”

NRSV “Sense imanla yerinde duruyorsun”

TEV “sen iman ettiğinden ötürü yerinde duruyorsun”

JB “eğer hâlâ sağlam duruyorsan, bu imanından ötürüdür”

Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN HABER KİPİdir. Ancak, on ŞARTLI CÜMLEnin metin çerçevesi içindedir. Tanrı’nın önündeki konumuz imanladır ve imanla olmaya da devam etmektedir. Eğer iman biterse, Tanrı’nın önündeki konumuz da yok olur. Kurtuluş, (1) ilk iman karşılığı; (2) bir imanlı olma konumu; (3) devam eden bir iman süreci; ve (4) imanın nihai tamamlanmasıdır. Bu Kutsal Kitap gerçeklerinin sadece bir tanesine odaklanan teolojik sistemler konusunda dikkatli olun. Bkz. 10:4’deki Özel Konu.

Tanrı, kurtuluşu oluşturan, başlatan, devam ettiren ve yetkinliğe erdiren ancak bunu bir antlaşma kalıbı içinde gerçekleştirir. Tanrı, bu sürecin her adımında günahlı insanlığın tövbe ve imanla karşılık vermesi ve bu karşılıkları vermeye devam etmesi gerektiğini seçmiştir.

▣

NASB “Böbürlenme, kork!”

NKJV “Kibirli olma, kork”

NRSV “Gururlanma, huşu içinde dur”

TEV “Ama bununla gururlanma, kork”

JB “Bunun seni gururlu yapmak yerine korkutması gerektir”

Bu bildirimlerin ikisi de ŞİMDİKİ ZAMAN EMİR KİPLERİdir. Birincisi OLUMSUZLUK EKİdir. Genelde başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelir. Bu, Roma kilisesinde bir sorunun var olduğunu ortaya koyuyordu. Korkunun nedeni 21’ci ayette bildirilmiştir.

11:21 “seni de esirgemeyecektir” İsrail, gururlu bir inançsızlık içinde dinden dönüp Tanrı’ya sırtını çevirdiği ve kesilip atıldığı gibi, kilise de gururlu kendi beğenmişlikle Mesih’e imanı terk ederse kesilip atılacaktır. İlk başta iman edildikten sonra bunu imanlı bir yaşam biçimi izlemelidir (çapraz başvuru Matta 13:1-23; Markos 4:1-12; Luka 8:4-10). Gurura sürekli olarak karşı konulmalıdır. Bizler Tanrı’nın lütfuyla her neyse oyuz ve Mesih’e güvenen diğer insanlarla da kardeşiz!

11:22 “Tanrı’nın iyiliğini de sertliğini de” Tanrı’nın yolları düşmüş insanlığa her zaman birer paradoks gibi görünür (çapraz başvuru Yeşaya 55:8-11). Seçimlerimizin sonuçları vardır. Tanrı’nın seçimi, insanın

sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. İsrail ulusunun seçilmiş olması bu ulustaki her bireyin kurtuluşunu garantilemiyordu.

■ **“O’nun iyiliğine bağlı kalırsan”** Bu bir ÜÇÜNCÜ SINIF ŞARTLI CÜMLEdir ve bir ŞİMDİKİ ZAMAN DİLEK KİPİ içerir. Bu dilbilgisel yapı, iman eden Yahudi olmayanların devam etmesinin şarta bağlı olduğu anlamına geliyordu (Bu, Romalılar 9’un sözünü ettiği Tanrı’nın egemen oluşu madalyonunun diğer yüzüdür); imanımızı korumak için gayretli olmalıyız (çapraz başvuru Filipililer 2:12-13). Bu da hem grubun, hem de bireyin korunmasıyla ilgilidir (çapraz başvuru Galatyalılar 6:9; Vahiy 2:7,17; 3:6,13,22). Bu, Kutsal Kitap’taki kurumsallık ve bireysellik gizi ve gerginliğidir. Hem Tanrı’nın karakterini temel alan vaatler, hem de insanların bunlara verdiği karşılıkları temel alan şartlı antlaşmalar vardır. Bkz. 8:25’deki Özel Konu: Sebat Etme Gereksinimi.

11:23 Bu ayet, 22’ci ayetin dilbilgisel ve tanrıbilimsel kalıbını izler. Eğer Yahudiler tövbe eder ve iman ederlerse dahil edileceklerdir. Eğer Yahudi olmayanlar iman etmeyi bırakırsa, ret edileceklerdir (çapraz başvuru ayet 20). Her ikisi için de Mesih’e ilk ve sürekli iman çok önemlidir.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 11:25-32

²⁵Kardeşler, bilgiçliğe kapılmamanız için şu sırdan habersiz kalmanızı istemem: İsraililer’den bir bölümünün yüreği, öteki uluslardan kurtulacakların sayısı tamamlanıncaya dek duyarsız kalacaktır. ²⁶Sonunda bütün İsrail kurtulacaktır. Yazılmış olduğu gibi: **“KURTARICI SİYON’DAN GELECEK, YAKUP’UN SOYUNDAN TANRISIZILIĞI UZAKLAŞTIRACAK. ²⁷ONLARIN GÜNAHLARINI KALDIRACAĞIM ZAMAN KENDİLERİYLE YAPACAĞIM ANTLAŞMA BUDUR.”** ²⁸İsraililer Müjde’yi reddederek sizin uğrunuzda Tanrı’ya düşman oldular; ama Tanrı’nın seçimine göre, ataları sayesinde sevilmeaktedirler. ²⁹Çünkü Tanrı’nın armağanları ve çağrısı geri alınmaz. ³⁰Bir zamanlar Tanrı’nın sözünü dinlemeyen sizler şimdi İsraililer’in sözdinlemeziğinin sonucu merhamete kavuştunuz. ³¹Bunun gibi, İsraililer de, sizin kavuştuğunuz merhametle merhamete erişmek için şimdi söz dinlemez oldular. ³²Çünkü Tanrı, merhametini herkese göstermek için herkesi söz dinlemeziğin tutsağı kıldı.

11:25 “Kardeşler ... habersiz kalmanızı istemem,” Bu Pavlus’a özgü bir deyimdir (çapraz başvuru 1:13; I Korintliler 10:1; 12:1; II Korintliler 1:8; I Selanikliler 4:13). Genellikle önemli bir tartışmadan önce gelir. İsa’nın ilk, “Amin, Amin”i gibi işlev görür. Pavlus bu sözü sık sık yeni bir konuya gireceğini belirtmekte kullanır.

■

NASB, NKJV,

NRSV “sır”

TEV “gizli bir gerçek”

JB “bütün bunların gizli nedeni”

ÖZEL KONU: SIR

Tanrı’nın insanın kurtuluşu için bütün bir planı vardır ve bu plan Adem’le Havva günaha düşmeden önce de vardı (çapraz başvuru Yaratılış 3). ESKİ Antlaşma’da bu planla ilgili imalar yer alır (çapraz başvuru Yaratılış 3:15; 12:3; Mısır’dan Çıkış 19:5-6; ve peygamberlerdeki evrensel ayetler). Ancak bu gündemin tamamı açık değildi (çapraz başvuru I Korintliler 2:6-8). İsa’nın ve Ruh’un gelişiyle daha belirgin bir hal almaya başladı. Pavlus, bu kurtuluş planının bütünü tanımlamak için “sır” terimini kullanır (çapraz başvuru I Korintliler 4:1; Efesliler 6:19; Koloseliler 4:3; I Timoteos 1:9). Ancak, Pavlus bunu birkaç değişik anlamda kullanır:

1. İsrail’in, Yahudi olmayanların dahil edilmesine izin veren kısmi nasırlaşması. Yahudi olmayanların bu akını, Yahudiler’in İsa’yı peygamberliklerdeki Mesih olarak kabul etmelerine neden olacak bir mekanizma işini görecektir (çapraz başvuru Romalılar 11:25-32).
2. Müjde, Mesih’te ve Mesih aracılığıyla dahil edilen uluslara bildirilmişti (çapraz başvuru Romalılar 16:25-27; Koloseliler 2:2).
3. İnanlıların Mesih’in İkinci Gelişi’ndeki yeni bedenleri (çapraz başvuru I Korintliler 15:5-57; I Selanikliler

4:13-18).

4. Mesih'te her şeyin tamamlanması (çapraz başvuru Efesliler 1:8-11).
5. Yahudi olmayanlar ve Yahudiler ortak mirasçılardır (çapraz başvuru Efesliler 2:11-3:13).
6. Mesih ve Kilise arasındaki yakınlık evlilikle ilgili terimlerle tanımlanmıştır (çapraz başvuru Efesliler 5:22-33).
7. Yahudi olmayanlar, antlaşma halkına dahil edilmiş ve Mesih benzerliğindeki olgunluğa oluşturması yani Tanrı'nın düşmüş insanlıktaki bozulmuş benzerliğini yerine koymak üzere (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27; 5:1; 9:6; Koloseliler 1:26-28) Mesih'in Ruhu içlerinde yaşamıştır (çapraz başvuru Yaratılış 6:5,11-13; 8:21).
8. Zamanın sonundaki Mesih-karşıtı (çapraz başvuru II Selanikliler 2:1-11).
9. 9. Sır hakkındaki bir ilk kilise özeti, I Timoteos 3:16'da bulunur.

■ **“bilgiçliğe kapılmamanız için”** Bu da Roma kilisesinde(kiliselerinde) var olan gerginlik konusunda bir başka ima oluşturur (çapraz başvuru ayet 18).

■

NASB “İsrailliler'den bir bölümünün yüreği ... duyarsız kalacaktır”

NKJV “İsrailliler'den bir bölümü nasırlaştır”

NRSV “İsrail'in bir kısmının üzerine bir katılık çökmüştür”

TEV “İsrail halkının inatçılığı kalıcı değildir”

JB “İsrail'in bir kısmı kör olmuştur”

Bu bildiri bölüm 11'in bütünüyle ilgili olmalıdır. İman eden bazı Yahudiler olmuştur ve şimdi de vardır. Yahudiler'in İsa'yı ret etmesinden ötürü Tanrı tarafından başlatılan bu kısmi körlük (8-10 ayetler), Tanrı'nın bütün insanlığı kurtarma planına uygundur. Tanrı herkese kurtuluş vaat etmiştir (çapraz başvuru Yaratılış 3:15). Tanrı herkese erişmek için İbrahim'i seçmiştir (çapraz başvuru Yaratılış 12:3). Tanrı herkese erişmek için İsrail'i seçmiştir (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 19:5-6). İsrail, gurur, sadakatsizlik ve inançsızlık aracılığıyla görevini yerine getirememiştir. Tanrı, Yahudi olmayan dünyaya İsrail'i kutsamasıyla erişmek istemiştir (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 27-29). İsrail Antlaşma'yı yerine getirememiştir, bu yüzden de Tanrı'nın geçici yargısı onun üzerine inmiştir. Tanrı şimdi bu yargıyı alıp insanlığın iman aracılığıyla kurtuluşu olan özgün amacını yerine getirmek için kullanmıştır (çapraz başvuru 30-31 ayetler; Hezekiel 36:22-38).

■ **“öteki uluslardan kurtulacakların sayısı tamamlanıncaya dek”** Aynı terim (*pleroma*) ayet 12'de Yahudiler için kullanılmıştır. Her iki ayet de Tanrı'nın önceden bilgisi ve seçimiyle ilgilidir. “Dek” sözü, bu Yahudi olmayan dönemin bir zaman sınırı olduğunu belirtmektedir (çapraz başvuru Luka 21:24).

11:26 “bütün İsrail kurtulacaktır” Bunun iki olası yorumu vardır (1) Bu İsrail ulusundan söz eder—her bir Yahudi'den değil, tarihin belirli bir dönemindeki çoğunluktan söz eder. (2) Bu bir anlamda ruhsal İsrail olan Kilise'den söz eder. Pavlus bu kavramı Romalılar 2:28-29; Galatyalılar 6:16; I Petrus 2:5,9; Vahiy 1:6'da kullanmıştır. 12'ci ayetteki “İsrailliler'in bütünlüğü” ve 25'ci ayetteki, “, öteki uluslardan kurtulacakların sayısı tamamlanması” paralel bir ilişki oluşturur. Buradaki “hepsi” her birey anlamında değil, Tanrı'nın seçimi anlamındadır. Zeytin ağacı vaadi bir gün tamamlanacaktır. Bazı yorumcular, bunun, (1) 9-11 bölümlerin metin çerçevesi; (2) 26-27 ayetlerdeki ESKİ Antlaşma aktarımları; ve (3) the 28'ci ayetteki açık bildirimden ötürü İsrail ulusundan söz etmesi gerektiğini söyler. Tanrı, İbrahim'in doğal soyu hâlâ sever ve onların kurtulmasını arzular! Onların da Tanrı'ya Mesih'e imanla yaklaşmaları gerekmektedir (Zekeriya 12:10).

“Nasırlaştırılmış” olan bu Yahudiler'in zamanın sonunda Tanrı'ya olumlu karşılık verme fırsatları olup olmayacağı bu ya da başka bir metne dayanarak açıklanamaz. Amerikalılar olarak bizler kültürel olarak bireysel sorular sormaya şartlandırılmışızdır ama Kutsal Kitap kurumsal bütüne odaklıdır. Bütün bu tür sorular Tanrı'ya bırakılmalıdır. Tanrı, sevdiği yaratıklarına adil davranacaktır!

■ **“Yazılmış olduğu gibi”** Bu da Septuagint'ten Yeşaya 59:20-21(ayet 26) ve 27:9 (ayet 27) olmak üzere iki alıntıdan söz eder. Kurtuluşun mekanizması, İsa Mesih'e iman olacaktır. Plan B yoktur, sadece bir plan A vardır. Kurtulmanın sadece bir tek yolu vardır (çapraz başvuru Yuhanna 10:7-18; 11:25-29;14:6).

11:27 27'ci ayette aktarılan Yeşaya 27:9, İsrail'in Vaat Edilen Toprakları almasını (1-11 ayetler) geleneksel düşmana davetle (Yahudi olmayan ulusların dahil edilmesi) birleştirir (çapraz başvuru 12-13 ayetler). Eğer bu ESKİ konumuna iade harfiyse o zaman bin yıllık dönem bu peygamberliği yerine getirebilir. Eğer temsiliyse, o zaman Yahudiler'le Yahudi olmayanların Tanrı'nın Mesihi'ne imanla birleşecekleri Yeni Antlaşma, müjdenin sırrı hedef olacaktır (çapraz başvuru Efesliler 2:11-3:13). Karar vermek zordur. Bazı ESKİ Antlaşma peygamberlikleri Yeni Antlaşma kilisesine uyarlanmıştır. Buna karşın, insanların vaatlerine sadık olmadıkları zamanlarda bile, Tanrı vaatlerine sadıktır (çapraz başvuru Hezekiel 36:22-36).

11:28 Bu ayet seçilmişliğin iki yönünü yansıtır (1) ESKİ Antlaşma'daki hizmet için seçilmişliği. Tanrı, insanlığı kurtarmak için insanları araç olarak kullanmayı seçmiştir; (2) Yeni Antlaşma'da seçilmişlik müjde ve sonsuz kurtuluşla bağlantılıdır. Tanrı'nın benzerliğinde yaratılan bütün insanların bu kurtuluşu her zaman hedef olmuştur (çapraz başvuru Yaratılış 3:15).

Tanrı vaatlerine sadıktır. Bu hem ESKİ Antlaşma inanlıları ve hem de Yeni Antlaşma kutsalları için geçerlidir. Burada anahtar, insanlığın değil Tanrı'nın sadakati, insanlığın performansı değil, Tanrı'nın merhametidir. Seçilmişlik, dışlamak değil, bereketleyip kutsamak amacıyla yapılmıştır!

■ **“ataları sayesinde sevilmetedirler”** Bu, Mısır'dan Çıkış 20:5-6 ve Yasa'nın Tekrarı 5:9-10 ve 7:9'un vaadidir. Aileler önceki nesillerin imanından ötürü kutsanmıştır. İsrail sadık olan atalarından ötürü kutsanmıştı (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 4:37; 7:8; 10:15). Mesih'in Yahuda'nın soyundan geleceği de Davut'a verilmiş olan bir vaatti (çapraz başvuru II Samuel 7). Ancak, “sadık olanlar”ın bile Yasa'yı yerine getiremiyordu (çapraz başvuru Hezekiel 36:22-36).

İman; kişisel iman, ailesel iman ama kusursuz olmayan iman Tanrı için kabul edilir bir şeydir ve potansiyel olarak aileler tarafından çocuklarına aktarılır (çapraz başvuru I Korintliler 7:8-16).

11:29

NASB, NKJV,

NRSV “Çünkü Tanrı'nın armağanları ve çağrısı geri alınamaz.”

TEV “Çünkü Tanrı kimi seçip kutsadığı konusunda fikrini değiştirmez”

JB “Tanrı armağanlarını hiçbir zaman geri almaz ve seçimini bozmaz”

Bu, bireylerin ruhsal armağanlarından değil (çapraz başvuru I Korintliler 12), but to Tanrı'nın ESKİ ve Yeni Antlaşma'daki kurtuluş vaatlerinden söz eder. Seçilmişlik etkindir. Tanrı'nın sadakati, İsrail ulusunun umududur (çapraz başvuru Malaki 3:6)!

11:30-32 Bu ayetler, Tanrı'nın plan ve amaçlarının bir özetidir: (1) Rastgele bir belirlenimciliği değil, her zaman Tanrı'nın merhametini temel alırlar (Bkz. 9:15-16'daki not). Bu daha geniş metin çerçevesinde “merhamet” terimi dört kez kullanılmıştır (çapraz başvuru 9:15,16,18,23). (2) Tanrı bütün insanları yargılamıştır. Yahudiler de, Yahudi olmayanlar da hep günahlidir (çapraz başvuru 3:9,19,23; 5:11). (3) Tanrı, insanlığın ihtiyacı ve yetersizliğini bütün insanlara merhamet göstermek için bir fırsat olarak kullanmıştır (çapraz başvuru ayet 22).

Yine “hepsi” sözü metin çerçevesi içinde 12 ve 25-26 ayetlerin ışığında görülmelidir. Bütün insanlar Tanrı'nın sunduğu şeyi kabul etmeyecektir ama hepsi kurtarılmış kapsamına dahil edilmişlerdir (çapraz başvuru 5:12-21; Yuhanna 3:16). Amin Tanrım, öyle olsun!!!

11:30 ve 31 “ama şimdi” Bu söz, İsrail ulusunun İsa'ya imanla ruhsal bakımdan yeniden doğmasını kuvvetle ima etmektedir. Yahudi olmayanların “inançsızlığı,” Tanrı'nın merhametiyle yenildiği gibi, Yahudiler'in “inançsızlığı” da aynı şekilde Tanrı'nın merhametiyle yenilecektir.”

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 11:33-36

³³Tanrı'nın zenginliği ne büyük, bilgeliği ve bilgisi ne derindir! O'nun yargıları ne denli akıl ermez, yolları ne denli anlaşılmalıdır! ³⁴RAB'BİN DÜŞÜNCESİNİ KİM BİLEBİLDİ? YA DA KİM O'NUN ÖĞÜTÇÜSÜ OLABİLDİ? ³⁵KİM TANRI'YA BİR ŞEY VERDİ Kİ, KARŞILIĞINI O'NDAN İSTEYEBİLSİN? ³⁶Her şeyin kaynağı O'dur; her şey O'nun aracılığıyla ve O'nun için var oldu. O'na sonsuza dek yücelik olsun! Amin.

11:33-36 Bu, Pavlus'un doğaçlamayla söylediği harika şükran dualarından biridir. Pavlus, Tanrı'nın yollarından çok etkilenmişti: antlaşmaya sadakat, antlaşmaya dahil edilme ve antlaşmanın yerine getirilmesi.

11:33 “zenginliği” Bu, Pavlus'un çok sevdiği deyimlerden biridir (çapraz başvuru 2:4; 9:23; 10:12; 11:12,33; Efesliler 1:7,8; 2:7; 3:8,16; Filipililer 4:19; Koloseliler 1:27). Müjdenin vurgusu ve insanlığın umudu Tanrı'nın karakter ve planının merhametli bolluğudur (çapraz başvuru Yeşaya 55:1-7).

▣ **“O'nun yargıları ne denli akıl ermez, yolları ne denli anlaşılmazdır”** Bu, 9-11 bölümlerdeki paradoksal gerçekler konusunda uygun bir şükran duasıdır (çapraz başvuru Yeşaya 55:8-11).

11:34 Bu, Septuagint'teki of Yeşaya 40:13-14'dan bir aktarmadır. Burada Tanrı'nın halkını sürgünden geri getirerek onları kurtarır. I Korintliler 2:16'da Pavlus yine aynı ayeti aktarır ama “Rab” unvanını İsa'ya verir.

11:35 Bu, Eyüp 35:7 ya da 41:11'den serbest bir alıntıdır.

11:36 “her şey O'nun aracılığıyla ve O'nun için var oldu” Bu söz, bu metin çerçevesinde Baba Tanrı'dan söz eder (çapraz başvuru I Korintliler 11:12), ama Oğul Tanrı'dan söz eden diğer Yeni Antlaşma ayetlerine çok benzer (çapraz başvuru I Korintliler 8:6; Koloseliler 1:16; İbraniler 2:10). Pavlus, her şeyin Tanrı'dan çıktığını ve Tanrı'ya döndüğünü onaylar.

▣ **“O'na sonsuza dek yücelik olsun”** Bu, Yeni Antlaşma'daki tipik bir Tanrı'yı övme biçimidir. (1) Bazen Baba'dan (çapraz başvuru 16:27; Efesliler 3:21; Filipililer 4:20; I Petrus 4:11; 5:11; Yahuda 25; Vahiy 5:13; 7:12) ve (2) ve bazen de Oğul'dan söz ediyordu (çapraz başvuru I Timoteos 1:17; II Timoteos 4:18; II Petrus 3:18; Vahiy 1:16). Bkz. 3:23'deki tam not.

▣ **“Amin”** Bkz. 1:25'deki Özel Konu.

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksinizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. İsrail Tanrı'nın kurtuluş yolunu nasıl kaçırdı?
2. Pavlus, Tanrı'nın İsrail'i ret etmediğini kanıtlamak için hangi iki nedeni gösterir?
3. Tanrı, Yahudiler'in yüreğini neden nasırlaştırmıştır? Bunu nasıl yapmıştır?
4. Küçük bir grup Yahudi inanlı kavramıyla ne demek istenmektedir? (2-5 ayetler)?
5. Yeni Antlaşma'daki “sır” terimini tanımlayın.
6. 11:26 ne anlama gelir? Neden? Bu, 9:6'yla nasıl bağlantılıdır?
7. Pavlus, Yahudi olmayan inanlılara nasıl bir uyarıda bulunur (17-24 ayetler)?

ROMALILAR 12

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Mesih'te Yeni Yaşam	Tanrı'ya Diri Kurbanlar	Kutsal yaşam	Tanrı'nın Hizmetinde Adanmış Yaşam	Ruhsal Tapınma
12:1-2	12:1-8	12:1-2	12:1-2	12:1-2
12:3-8		12:3-8	12:3-8	12:3-8
Hristiyan Yaşamının Kuralları	Bir Hristiyan Gibi Davranın	Öğütler		Düşmanlar Dahil Herkes İçin Sevgi Öğütleri
12:9-21	12:9-21	12:9-13	12:9-13	12:9-13
		12:14-21	12:14-16	12:14-21
			12:17-21	

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEME

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. Vb.

1-8 AYETLER HAKKINDA İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. Bu ayetler Romalılar'ın pratik bölümünün (12:1-15:13) başını oluşturur. Pavlus'un mektupların çoğu durumlara uygun olarak yazılmış belgelerdi; bu yüzden, hem öğretisel hem de uygulamayla ilgili bölümleri vardır. Pavlus yerel bir sorun ya da krizle ilgili olarak yazıyordu. Romalılar 1-8 harika bir öğretisel özet olduğundan, etik ve pratik bölüm de aynı şekilde harikadır.
- B. Yaşam biçimine uygulanışı olmayan teoloji Tanrı'dan değildir (çapraz başvuru Matta 7:24-27; Yuhanna 13:17; Romalılar 2:13; Yakup 1:22, 25; 2:14-26). Pavlus, İsa'ya imanla Tanrı'nın lütfü aracılığıyla karşılıksız kurtuluş vaaz eder, bu açıktır ama bu karşılıksız armağanın yaşamlarımızı radikal bir biçimde değiştirmesi gerektir! Kurtuluş karşılıksızdır, ama radikal bir Mesih benzerliğiyle izlenmelidir!
- C. 1-2 ayetler, pratik bölümün tamamı için bir giriş oluşturur. Bu, Ruh tarafından yöneltilen yaşamın temelidir (örneğin, bölüm 8).
- D. 3-8 ayetler ruhsal bakımdan armağanlı olma konusunu ele alır. Mesih'e tamamen adanmış olmamızın Tanrı'ya (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 6:4-5; Matta 22:37) ve başkalarına (çapraz başvuru Levililer 19:18; Matta 19:19) hizmete yol açması gerektir. Bu armağanlar, Mesih'teki birliğimizi ve çeşitli armağanlarımızı vurgular (çapraz başvuru Efesliler 4:1-10). İnanlılar aynı ya da tek biçim olmaya değil,

birlik içinde olmaya çalışmalıdır. Tanrı bizleri birbirimize hizmet etmemiz üzere donatmıştır (çapraz başvuru I Korintliler 12:7,11; Efesliler 4:11-13)!

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 12:1-2

¹Öyleyse kardeşlerim, Tanrı'nın merhameti adına size yalvarırım: **Bedenlerinizi diri, kutsal, Tanrı'ya hoşnut eden birer kurban olarak sunun. Ruhsal tapınmanız budur.** ²Bu çağın gidişine uymayın; bunun yerine, Tanrı'nın iyi, beğenilir ve yetkin isteğinin ne olduğunu ayırt edebilmek için düşüncenizin yenilenmesiyle değişin.

☐ **“Öyleyse”** Pavlus bu terimi, Romalılar kitabında müjde gerçeklerini sunarken önemli geçiş noktalarında kullanmıştı. 5:1 ve sonraki ayetlerde, “imanla aklanma”yı özetlemiştir; 8:1 ve sonraki ayetlerde “kutsallaştırma” adı verilen inanlıların günahla ilişkisini özetlemiştir ve 12:1 ve sonraki ayetler de aklanma ve kutsallaştırılmanın inanlıların günlük hayatlarında pratik olarak gerçekleşmesiyle ilgilidir.

12:1

NASB “size yalvarırım”

NKJV “size yalvarıyorum”

NRSV, TEV “size yalvarıyorum”

JB “size yalvarıyorum”

Bu söz hem yumuşak, hem de serttir. Pavlus bu terimi sık sık kullanır (çapraz başvuru 12:1;15:30; 16:17; I Korintliler 1:10; 4:16; 16:15; II Korintliler 2:8; 5:20; 6:1; 10:1; 12:8; Efesliler 4:1; Filipililer 4:2; I Selanikliler 4:10; I Timoteos 1:3; Filimun 9-10 ayetler).

☐ **“kardeşler”** Pavlus bu terimi sık sık yeni bir konuyu tanıtmak için kullanır.

☐ **“Tanrı'nın merhameti adına”** Septuagint'te bu Tanrı'nın merhametli doğasını tanımlar (çapraz başvuru Mısır'dan Çıkış 34:6). Burada 1-11 bölümlerin öğretisel ilerleyişinden söz eder. Romalılar'da Tanrı'nın düşmüş insanlığı ele alışında (çapraz başvuru 9:15,16,18,23; 11:30,31,32; 12:8; 15:9) “merhamet” konusunda (hem *oikēirō* ve hem de *eleeō*) kesin bir vurgu vardır. Tanrı'nın lütfu ve merhameti karşılıksız olarak sunulduğu için inanlıların bunu hak etmek için değil, minnettarlıklarından ötürü (çapraz başvuru Efesliler 2:8-9). Tanrı yolunda olan yaşamlar sürmeleri gerekmektedir (çapraz başvuru Efesliler 1:4; 2:10)

☐ **“sunun”** Bu bir GENİŞ ZAMAN MASTARıdır. Bu, bu metin çerçevesinde kullanılan kurbanla ilgili birkaç terimden biridir: kurban, ayet 1; kutsal, ayet 1; hoşnut eden, ayet 1. Aynı kavram 6:13,16,19'da dile getirilmiştir. İnsanlar kendilerini ya Tanrı'ya, ya da İblis'e teslim edeceklerdir. Mesih Kendisini eşsiz bir şekilde Baba'nın isteğine, hatta çarmıhtaki ölüme, teslim ettiği gibi, O'nu izleyenler de O'nun bencillikten uzak yaşamını örnek almalıdır (çapraz başvuru II Korintliler 5:14-15; Galatyalılar 2:20; I Yuhanna 3:16).

☐ **“bedenlerinizi”** Hristiyanlık, fiziksel bedenin kötü olduğunu öğreten, ESKİ Yunan felsefesinden farklıdır. Fiziksel beden deneme alanıdır ama ahlaksal bakımdan nötrdür. “Beden” terimi, 2'ci ayetteki “düşünce” sözüyle paralellik oluşturuyor gözükmemektedir. İnanlıların varlıklarının ya da kişiliklerinin bütününe daha önce günaha teslim ettikleri gibi (çapraz başvuru Romalılar 6), şimdi de Tanrı'ya teslim etmeleri gerekmektedir (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 6:5; I Korintliler 6:20).

☐ **“diri”** Bu, Yahudiler ve putperest tapınaklardaki ölü kurbanlardan radikal bir şekilde farklıydı (çapraz başvuru 6:13; Galatyalılar 2:20).

Bunun çilecilikten (dini amaçlar için fiziksel bedene sert davranılmasından) ayırt edilmesi gerektir. Burada bedenin soyutlanması, cezalandırılmasa ya da hadımlık değil, Tanrı'ya aktif hizmetle ve Mesih benzerliğinde olan bir sevgiyle hizmet etmek savunulmaktadır.

☐ **“kutsal kurban”** “Kutsal” terimi, “Tanrı'nın hizmeti için ayrılmış” anlamına gelir. Metin çerçevesi içinde bu terim, inanlının Tanrı tarafından Kendi amaçları için kullanılmak üzere adanmışlığı ve müsaitliğine odaklıdır.

ÖZEL KONU: KUTSAL

- I. ESKİ Antlaşma'daki kullanımı
- A. Bu terimin (kadosh) etimolojisi kesin değildir, Kenanlı olabilir. Kökün (örneğin, kd) bir kısmının “ayırarak” anlamına gelmesi mümkündür. Bu, “Tanrı'nın kullanımı için ayrılmışlık”ın (Kenan kültüründen, çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 7:6; 14:2,21; 26:19) popüler tanımının kaynağıdır.
- B. Tarikatlarla ilgili şeyler, yerler, zamanlar ve kişilerle ilgilidir. Yaratılış'ta kullanılmamıştır ama
- C. Mısır'dan Çıkış, Levililer, ve Çölde Sayım'da sık görülür.
- D. Peygamberler'in kitaplarında (özellikle Yeşaya ve Hoşea) daha önce var olan ama vurgulanmayan kişisel öge ön plana çıkar. Tanrı'nın özünü göstermenin bir yolu haline gelir (çapraz başvuru Yeşaya 6:3). Tanrı kutsaldır ve karakterini temsil eden ismi de kutsaldır. (Eğer antlaşma imanına itaat ederlerse) İhtiyaç içindeki bir dünyaya Tanrı'nın karakterini göstermesi gereken insanlar da kutsaldır (eğer antlaşma imanına itaat ederlerse).
- E. Tanrı'nın merhameti ve sevgisi, Tanrı'nın tanrıbilimsel antlaşmaları, adaleti ve öz karakteri kavramlarından ayrılmaz. Tanrı'nın kutsal olmayan, düşmüş, asi insanlıkla olan gerginliği buradadır. Robert B. Girdlestone'un, ESKİ Antlaşma'daki Eşanlamlılar anlamına gelen Synonyms of the Old Testament, 112-113 sayfalarda, Tanrı'nın “merhametli” ve “kutsal” oluşu arasındaki ilişki hakkında çok ilginç bir makale vardır.
- II. Yeni Antlaşma
- A. (Luka hariç) Yeni Antlaşma yazarları İbrani düşünürlerdi, ama Koine Grekçe'den (örneğin, Septuagint'ten) etkilenmişlerdi. Kelime dağarcıklarının yönetiminde olan klasik Yunan edebiyatı, düşüncesi ya da dini değil, ESKİ Antlaşma'nın Grekçe çevirisidir.
- B. İsa, Tanrı'dan ve Tanrı gibi olduğu için kutsaldır (çapraz başvuru Luka 1:35; 4:34; Elçilerin İşleri 3:14; 4:27,30). O Kutsal ve Doğru Olan'dır (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 3:14; 22:14). İsa kutsaldır çünkü günahsızdır (çapraz başvuru Yuhanna 8:46; II Korintliler 5:21; İbraniler 4:15; 7:26; I Petrus 1:19; 2:22; I Yuhanna 3:5).
- C. Tanrı kutsal olduğundan Tanrı'nın çocuklarının da kutsal olmaları gerekir (çapraz başvuru Levililer 11:44-45; 19:2; 20:7,26; Matta 5:48; I Petrus 1:16). İsa kutsal olduğu için O'nu izleyenlerin de kutsal olması gerekir (çapraz başvuru Romalılar 8:28-29; II Korintliler 3:18; Galatyalılar 4:19; Efesliler 1:4; I Selanıklılar 3:13; 4:3; I Petrus 1:15). Hristiyanlar, Mesih benzerliğinde hizmet etmek için kurtarılmışlardır.

■ **“Tanrı'ya hoşnut eden”** Bu, ESKİ Antlaşma'daki uygun sunuyla ilgilidir (çapraz başvuru ayet 2). Bu, insanlardan söz etmek için kullanıldığında “suçsuz” kavramına benzer (çapraz başvuru Yaratılış 6:9; 17:1; Yasa'nın Tekrarı 18:13; Eyüp 1:1).

■

NASB “Ruhsal tapınmanız budur”

NKJV “Sizden beklenen hizmet budur”

NRSV “Ruhsal tapınmanız budur”

TEV “Sunmanız gereken gerçek tapınma budur.”

JB “düşünen varlıklara yaraşır şekilde”

Logikos terimi, “mantık yürütmek” anlamına gelen *logizomai* kökünden kaynaklanır (çapraz başvuru Markos 11:31; I Korintliler 13:11; Filipililer 4:8). Bu metin çerçevesinde, mantıklı ya da uygun anlamına gelebilir. Ama bu terim I Petrus 2:2'de olduğu gibi “ruhsal” anlamında da kullanılmıştır. Özde, kurban edilmiş ölü hayvanların törensel olarak sunulması yerine insanın kişiliğinin özünü bilinçli bir şekilde sunması gibi gözükmektedir. Tanrı, günlük hayatı etkilemeyen resmi süreçler yerine Kendisine sevgi ve hizmetle sunduğumuz yaşamlarımızı ister.

12:2 “uymayın” Bu, genelde başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelen OLUMSUZ BİR EKİ olan bir ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN EMİR KİPİdir (ya da ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA). Bu Filipililer 2:6-8’dekine benzer olan 2’ci ayetle, dışsal olarak değişen biçimle (*schema*, 2:8) içsel değişmeyen öz (*morphe*, 2:6-7) arasında bir tezat oluşturur. İnanlılara, hâlâ bir parçası oldukları değişken, düşmüş dünya sistemi (ESKİ asilik çağı) gibi olmaya devam etmemeleri, bunun yerine Mesih benzerliğinde (Ruh’un yeni çağında) radikal bir şekilde değişmeleri öğütlenir.

☐ **“bu dünyaya”** Bu söz harfiyen “çağ” anlamına gelir. Yahudiler iki çağ görüyorlardı (çapraz başvuru Matta 12:32; Markos 10:30; Luka 20:34-35): şimdiki kötü çağ (çapraz başvuru Galatyalılar 1:4; II Korintliler 4:4; Efesliler 2:2) ve gelecek olan çağ (çapraz başvuru Matta 28:20; İbraniler 1:3; I Yuhanna 2:15-17). İnanlılar bu çağların şaşkıncu bir biçimde örtüştüğü gerginlikle dolu bir zamanda yaşarlar. Mesih’in iki gelişinden ötürü, inanlılar Tanrı’nın Egemenliği’nin “zaten ve henüz değil” şeklindeki hem şimdi var olan ve gelecekte var olacak olan gerginlikte yaşarlar.

ÖZEL KONU: BU ÇAĞ VE GELECEK OLAN ÇAĞ

ESKİ Antlaşma peygamberleri geleceği şimdiki zamanın bir uzantısı olarak görüyordu. Onlar için, gelecek coğrafi İsrail’in kendilerine geri verildiği zaman olacaktı. Ancak, onlar bile yeni bir günü görüyordu (çapraz başvuru Yeşaya 65:17; 66:22). İbrahim’in soyundan gelenler (sürgünde bile) RAB’bi sürekli olarak inatla ret ettikçe, Yahudiler’in antlaşmalar arası apokaliptik edebiyatında yeni bir paradigma gelişti (örneğin, I Hanok, IV Ezra, II Baruk). Bu yazılar iki çağ arasındaki ayrımı yapmaya başladılar: İblis tarafından yönetilen şimdiki kötü çağ ve Ruh tarafından yönetilip (sık sık dinamik bir savaşçı olarak düşünülen) Mesih tarafından başlatılacak olan doğruluk dolu gelecek çağ. Bu teoloji (son zamanla ilgili teoloji) alanında belli bir gelişme vardır. Tanrıbilimciler buna, “ilerleyen vahiy” adını verir. Yeni Antlaşma ve iki çağın bu yeni kozmik gerçeğini onaylar (örneğin, geçici bir düalizm):

İsa	Pavlus	İbraniler
Matta 12:32	Romalılar 12:2	1:2
Matta 13:22 & 29	I Korintliler 1:20; 2:6,8;	6:5
Markos 10:30	3:18	11:3
Luka 16:8	II Korintliler 4:4	
Luka 18:30	Galatyalılar 1:4	
Luka 20:34-35	Efesliler 1:21; 2:1,7; 6:12	
	I Timoteos 6:17	
	II Timoteos 4:10	
	Titus 2:12	

Yeni Antlaşma teolojisinde, Mesih’in iki gelişi hakkındaki beklenmeyen ve gözden kaçırılan kehanetlerden ötürü bu iki Yahudi çağı örtüşür. İsa’nın beden alıp insan olması, ESKİ Antlaşma’nın yeni çağın başlatılması hakkındaki peygamberliklerini yerine getirmişti. Ancak, ESKİ Antlaşma aynı zamanda O’nun bir Yargıç ve Zaferli Olan olarak gelişini de görmüştü, buna karşın İsa ilk gelişinde acı çeken Hizmetkâr olarak gelmişti (çapraz başvuru Yeşaya 53), alçakgönüllü ve yumuşak başlıydı (çapraz başvuru Zekeriya 9:9). İsa, ESKİ Antlaşma’nın önceden bildirdiği gibi güçle geri gelecektir (çapraz başvuru Vahiy 19). Bu iki aşamalı yerine geliş, Egemenlik’in hem şimdi var olan (resmi olarak açılmış), hem de gelecekte olan (Tamamen gerçekleşmemiş olan) olmasına neden oldu. Zaten ama henüz değil şeklindeki Yeni Antlaşma gerginliği budur!

☐ **değişin”** İnanlıların sadece bilgilendirilmeleri değil, değişmeleri gerekir! Bu terimin dilbilgisel biçimi, ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA EMİR KİPİ olabilir: “Kendinizi değiştirmeye devam edin” ya da, EMİR KİPİ “değişmeye devam edin” olabilir. Bu aynı zamanda 2a ayetindeki “uymak” sözü için de geçerlidir. Benzer bir tezat için Hezekiel 18:31’i (insansal adanmışlık ve etkinlik) Hezekiel 36:26-27 ile (tanrısal armağan) kıyaslayın. Her ikisi de gereklidir!

İsa’nın gerçek özünün vahyedildiği Görünümünün Değiştirdiği Dağ’da, “oluştur” sözcüğünün bir biçimi kullanılmıştı (çapraz başvuru Matta 17:2). Bu gerçek tanrısal özün (çapraz başvuru II Petrus 1:3-4) her inanlının içinde oluşturulması gerekmektedir (çapraz başvuru II Korintliler 3:18; Efesliler 4:13).

☐ **“düşüncenizin yenilenmesiyle”** Bu, zaman (*chrēzōonos*) bakımından değil, özellik (*kainos*) bakımından yeni anlamına gelen Grekçe köktendir. Yahudiler için, görmek ve işleme duyuları ruhun pencereleriydi. Bir insan ne

düşünürse o olur. Kurtuluştan sonra, kişinin içinde yaşayan Ruh'tan ötürü, inanlıların yeni bir bakış açıları vardır (çapraz başvuru Efesliler 4:13,23; Titus 3:5). Bu yeni Kutsal Kitapsal dünya görüşü, içlerinde yaşayan Ruh'la birlikte, yeni inanlıların düşüncelerini ve yaşam biçimlerini değiştiren şeydir. İnanlılar gerçeğe tamamen farklı bir şekilde bakarlar çünkü düşünceleri Ruh tarafından enerjilendirilmiştir. Yeni, kurtarılmış, Ruh'la yönetilen düşünceler yeni bir yaşam biçimine yol açar.

ÖZEL KONU: YENİLENMEK (ANAKAINÖSIS)

Çeşitli biçimleriyle bu Grekçe terimin (anakainōs, anakainizō) iki temel anlamı vardır.

1. “bir şeyin yeni ve farklı olmasına neden olmak (örneğin, daha iyi)” - Romalılar 12:2; Koloseliler 3:10

2. “daha önceki yeğlenir durumda bir değişiklik oluşturmak” - II Korintliler 4:16; İbraniler 6:4-6

(Louw ve Nida'nın Grekçe-İngilizce Sözlük anlamına gelen Greek-English Lexicon, cilt 1, 157, 594 sayfalardan alınmıştır).

Moulton ve Milligan, Grekçe Yeni Antlaşma'daki Sözcükler anlamına gelen The Vocabulary of the Greek Testament, bu terimin (örneğin, anakainōs) Pavlus'tan önceki Grek edebiyatında bulunmadığını bildirir. Pavlus bu sözcüğü kendisi oluşturmuş olabilirdi (sayfa 34).

Frank Stagg'ın Yeni Antlaşma Teolojisi anlamına gelen New Testament Theology, ilginç bir yorum içerir:

“Yeniden doğmak ve yenilenmek sadece Tanrı'ya aittir. “Yenilenmek” anlamındaki sözcük olan anakainōs bir etkinlik ismidir ve Yeni Antlaşma'da “düşüncenizin yenilenmesiyle değişin” diyen Romalılar 12:2'de ve “iç varlığımız günden güne yenileniyor” diyen 2 Korintliler 4:16 olduğu gibi sürekli devam eden bir yenilenmeyi tanımlamak için fiil biçimleriyle birlikte kullanılmıştır. Koloseliler 3:10, ‘yeni adam’ı, ‘eksiksiz bilgiye erişmek için Yaratıcısı’na benzer olmak üzere yenilenen yeni yaradılışı giyindiniz’ şeklinde tanımlar. Böylece ‘Yeni adam,’ ‘yaşam yeniliği,’ ‘yeniden doğmak,’ ya da ‘yenilenmek ancak, sonsuz yaşamı veren ve devam ettiren Tanrı'nın ilk ve devam eden etkinliği olarak bildirilir” (sayfa 118).

■ **“Tanrı'nın ... isteğinin ne olduğunu ayırt edebilmek için”** Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN MASTARİdir.

Dokimazō sözcüğü, “onaylamak üzere sınamak” imasıyla kullanılmıştır. Bkz. 2:18'deki Özel Konu.

Tanrı'nın isteği, Mesih aracılığıyla kurtulmamız (çapraz başvuru Yuhanna 6:39-40) ve bundan sonra da Mesih gibi yaşamamızdır (çapraz başvuru Romalılar 8:28-29; Galatyalılar 4:19, Efesliler 1:4; 4:13,15; 5:17-18). Hristiyan şunları temel alır:

1. güvenilir Tanrı'nın vaatleri
2. Kutsal Ruh'un içimizde yaşaması (çapraz başvuru Romalılar 8:14-16)
3. inanlının değişmesi ve değişen yaşamı (çapraz başvuru Yakup & I Yuhanna) “meyve yok, kök yok” (çapraz başvuru Matta 13:1-9, 19-23).

■ **“Tanrı'nın isteği”** Bkz. Aşağıdaki Özel Konu.

ÖZEL KONU: TANRI'NIN İSTEĞİ (Thelēma)

YUHANNA'NIN MÜJDE

- İsa, Baba'nın isteğini yerine getirmeye gelmiştir (çapraz başvuru 4:34; 5:30; 6:38)
- Baba'nın Oğul'a verdiği herkesi son günde diriltmeye gelmiştir (çapraz başvuru 6:39)
- Oğul'a iman eden herkes (çapraz başvuru 6:29,40)
- STanrı'nın isteğini yerine getirmekle ilgili duaları yanıtlamıştır (çapraz başvuru 9:31 ve I Yuhanna 5:14)

SİNOPTİK MÜJDELER

- Tanrı'nın isteğini yerine getirmek çok önemlidir (çapraz başvuru Matta 7:21)
- Tanrı'nın isteğini yerine getirmek kişiyi İsa'nın kardeşi haline getirir (çapraz başvuru Matta 12:50; Markos 3:35)
- Tanrı kimsenin mahvolmasını istemez (çapraz başvuru Matta 18:14; I Timoteos 2:4; II Petrus 3:9)
- Golgota, İsa için Tanrı'nın isteğiydi (çapraz başvuru Matta 26:42; Luka 22:42)

PAVLUS'UN MEKTUPLARI

- bütün inanlıların olgunluğu ve hizmeti (çapraz başvuru Romalılar 12:1-2)
- inanlıların bu kötü çağdan kurtarılması (çapraz başvuru Galatyalılar 1:4)
- Tanrı'nın isteği O'nun kurtarma planıydı (çapraz başvuru Efesliler 1:5,9,11)
- inanlıların Ruh'la dolu yaşamı tadıp yaşaması (çapraz başvuru Efesliler 5:17-18)
- inanlıların Tanrı'nın bilgisiyle dolması (çapraz başvuru Koloseliler 1:9)
- inanlıların yetkin ve bütün kılınmaları (çapraz başvuru Koloseliler 4:12)
- inanlıların kutsallaştırılması (çapraz başvuru I Selanikliler 4:3)
- inanlıların her konuda şükranlar sunması (çapraz başvuru I Selanikliler 5:18)

PETRUS'UN MEKTUPLARI

- inanlıların doğru olan şeyi yapması (örneğin, hükümet yetkililerine boyun eğmesi) ve böylece akılsız insanları susturmaları (çapraz başvuru I Petrus 2:15)
- inanlıların acı çekmesi (çapraz başvuru I Petrus 3:17; 4:19)
- inanlıların ben-merkezli hayatlar sürmemesi (çapraz başvuru I Petrus 4:2)

YUHANNA'NIN MEKTUPLARI

- inanlıların sonsuza dek yaşaması (çapraz başvuru I Yuhanna 2:17)
- inanlıların yanıtlanan duaya anahtarı (çapraz başvuru I Yuhanna 5:14)

■ **“iyi, beğenilir ve yetkin”** Bunlar Tanrı'nın inanlılar için onlar kurtulduktan sonraki isteğini temsil eder (çapraz başvuru Filipililer 4:4-9). Tanrı'nın her inanlı için hedefi şu anda Mesih benzerliğindeki olgunluktur (çapraz başvuru Matta 5:48).

■ **“yetkin”** Bu terim, “olgun, verilen işi yerine getirmeye tamamen donatılmış, bütün” anlamına gelir. “Günahsız” anlamına gelmez. (1) kırılan ama iyileşip yararlı bir şekilde kullanılan kollar ve bacaklar; (2) yırtılan ama tamir edilen ve yeniden balık tutmaya yarayan balık ağları; (3) piliç olarak satılacak kadar büyümüş civcivle ve (4) seyire hazır gemiler için kullanılırdı.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 12:3-8

³Tanrı'nın bana bağışladığı lütufla hepinize söylüyorum: Kimse kendisine gereğinden çok değer vermesin. Herkes Tanrı'nın kendisine verdiği iman ölçüsüne göre düşüncelerinde sağduyulu olsun. ⁴⁻⁵Bir bedende ayrı ayrı işlevleri olan çok sayıda üyemiz olduğu gibi, çok sayıda olan bizler de Mesih'te tek bir bedeniz ve birbirimizin üyeleriyiz. ⁶Tanrı'nın bize bağışladığı lütufla göre, ayrı ayrı ruhsal armağanlarımız vardır. Birinin armağanı peygamberlikse, imanı oranında peygamberlik etsin. ⁷Hizmetse, hizmet etsin. Öğretmekse, öğretsin. ⁸Öğüt veren, öğütte bulunsun. Bağışta bulunan, bunu cömertçe yapsın. Yöneten, gayretle yönetsin. Merhamet eden, bunu güler yüzle yapsın.

12:3 Ayetler 1-2 ayetler, “yeni bir düşünce”ye olan ihtiyacın altını çizer. 3'cü ayette, “düşünce” sözcüğü üzerinde dörtlü bir oyun vardır. *The Zondervan Study Guide Commentary, Romans* 'da, Bruce Corley ve Curtis Vaughan şöyle bir gözlemde bulunur: “Abartılan düşünce. .doğru düşünce. .amaçlı düşünce. .ciddi düşünce” (sayfa 138). Bu açıklama yararlı olmuştur.

Bu ayet de, 11:13-24 gibi, (1) Roma kilisesinde iman eden Yahudiler'le iman eden Yahudi olmayanlar arasındaki gerginlik ya da (2) Pavlus'un Romalılar'ı (Üçüncü misyoner seyahatinin sonunda) kibirli, kendileriyle böbürlenen inanlıları gördüğü Korint'ten yazmasını yansıtır olabilir.

■ **“bana bağışladığı lütufla”** Bu bir GENİŞ ZAMAN EDİLGİN ORTACI'dır. Lütufla Tanrı'dan geçmiş, tamamlanmış bir olay olarak gelmiştir (örneğin, Şam Yolu'nda İsa'yla karşılaşması). Bu metin çerçevesinde “lütufla” doğruluk armağanıyla (çapraz başvuru Romalılar 4) değil, ruhsal bakımdan armağanlı olmakla alakalıydı (çapraz başvuru 15:15; I Korintliler 3:10; 15:10; Galatyalılar 2:9; Efesliler 3:7-8). Bu, Pavlus'un iman edışı ve Yahudi olmayanlara elçi olarak çağrılmasıyla ilgilidir (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 9:15; Romalılar 1:1,5; Galatyalılar 1:15-16; 2:7-8; Efesliler 3:1-2,8; I Timoteos 2:7; II Timoteos 4:17).

■ **“hepinize söylüyorum:”** 3'cü ayetteki uyarı, sadece önderler için değil, bütün Hristiyanlar içindir.

■ **“Kimse kendisine gereğinden çok değer vermesin”** Bkz. 1:30’daki Özel Konu: Pavlus’un *Huper* Birleşiklerini Kullanımı

■ **“Herkes Tanrı’nın kendisine verdiği iman ölçüsüne göre”** Bu bir GENİŞ ZAMAN ETKEN HABER KİPİ’dir. İnanlılar ruhsal armağanlarını kendileri seçmezler (çapraz başvuru I Korintliler 12:11; Efesliler 4:7). Ruhsal armağanlar kurtuluşa ortak yarar için verilir (çapraz başvuru I Korintliler 12:7). Ruh’un armağanları kişiyi yücelten madalyalar değil, her inanlının Mesih’in bedeni olan kiliseye hizmet etmesi için hizmetkâr havlulardır.

■ **“iman ölçüsüne göre”** Bu, kişinin ruhsal armağanlarına göre etkin bir şekilde işlev görme yeteneğinden söz eder (çapraz başvuru ayet 6). Sağlıklı olmak için, ruhsal armağanların Ruh’un armağanları aracılığıyla kullanılması gerekmektedir (çapraz başvuru 9-12 ayetler; Galatyalılar 5:22-23). Armağanlar, İsa’nın izleyicileri arasında dağıtılmış olan hizmetler ve meyve de Mesih’in düşüncesidir. Etkin hizmet için her ikisi de gereklidir.

12:4 Bu, Pavlus’un yazılarındaki ortak mecazdır. İnsan bedeninin üyelerinin birbirine olan ihtiyaçları kilisenin armağanlarını tanımlar (çapraz başvuru I Korintliler 12:12-27; Efesliler 1:23; 4:4,12,16; 5:30; Koloseliler 1:18,24; 2:19). Hristiyanlık hem kurumsal, hem de bireyseldir!

12:5 **“çok sayıda olan bizler de Mesih’te tek bir bedeniz”** Bu ayet inanlıların birlik ve farklılıklarını vurgular. Bu, kilisenin içindeki ruhsal armağan gerginliğidir. Sevgiyle ilgili bölüm olan I Korintliler 13, armağanların çeşitliliğini ele alır (çapraz başvuru I Korintliler 12 ve 14). Hristiyanlar birbirleriyle rekabet içinde değil, işbirliği içindedir!

12:6-8 İki ORTACI olan ve FİİLİ olmayan bu ayetler Grekçe’de bir tek cümle oluşturur. Genelde, ÜÇÜNCÜ TEKİL ŞAHIS EMİR KİPİ olarak kullanılır: “kullanalım.”

12:6 **“armağanlar. . .lütf”** “Armağanlar” (*charisma*) ve “lütf” (*charis*) terimleri, “karşılıksız verilen” anlamına gelen aynı Grekçe sözcük köküne sahiptir. Bkz. 3:24’deki not. Ruh’un armağanları, I Korintliler 12; Romalılar 12; Efesliler 4 ve I Petrus 4’de listelenmiştir. Listeler ve sıralamaları birbirinin aynı değildir, bu yüzden bütün armağanları listelemek yerine, armağanları temsil ediyor olmalıdırlar. Kutsal Kitap inanlılara hiçbir zaman ruhsal armağanlarını nasıl keşfedebileceklerini söylemez. Konu hakkındaki Kutsal Kitap dışındaki en iyi Hristiyan bilgeliği, InterVarsity Press’ in Paul Little tarafından yazılmış olan Tanrı’nın İsteğini Onaylama anlamına gelen *Affirming the Will of God* adlı kitapçığının içerdiği ilkelerdir. Tanrı’nın isteğini bilme konusundaki ilkeler, kişinin hangi alanda etkin hizmet yapabileceğini bilmesi için de yararlıdır. Belli ki, inanlıların armağanları olduğunu bilmek, nasıl armağanlandıklarını ya da sahip oldukları her kesin armağanı bilmelerinden daha önemlidir.

■ **“eğer”** Bu, “eğer... eğer” ya da, “-mek ya da -memek” olarak tercüme edilen *eite* sözcüğüdür (çapraz başvuru 6,7 [iki kez],8 ayetler).

Bu ayette arkasından bir FİİL gelmez (çapraz başvuru I Korintliler 3:22; 8:5; II Korintliler 5:10), ama sık sık arkasından bir ŞİMDİKİ ZAMAN HABER KİPİ gelir (çapraz başvuru I Korintliler 12:26; II Korintliler 1:6) ve bu bakımdan bu ruhsal armağanların varlığını varsayan BİRİNCİ SINIF ŞARTLI bir CÜMLEdir.

■ **“peygamberlik”** Bu söz, Tanrı’dan gelen vahyedici (esinlendirici) mesajlar olarak ESKİ Antlaşma peygamberliğinden söz etmez. ESKİ Antlaşma’da, peygamberler Kutsal Yazılar’ı (esinle) yazdılar. Yeni Antlaşma’da Tanrı’nın gerçeğini bildirme etkinliği vardır. Ayrıca kehanet de içerebilir (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 11:27-28; 21:10-11). Yeni içerik değil, müjde mesajının ve onun günümüze nasıl uygun olduğunun açıklanması odaklanmaktadır. Terimde akışkanlık vardır. İnanlıların bir işlevinden, (çapraz başvuru I Korintliler 14:1,39) ve kesin bir ruhsal armağandan (çapraz başvuru I Korintliler 12:28; 14:29; Efesliler 4:11) söz ediyor olabilir. Aynı akışkanlık aynı sıralarda yazılmış olan Pavlus’un Korintliler’e mektuplarında da görülebilir (çapraz başvuru I Korintliler 12:10,12; 13:8; 14:1, 5,29,39).

ÖZEL KONU: YENİ ANTLAŞMA PEYGAMBERLİĞİ

- I. RAB’den esinlendirilmiş vahiyler almakla ilgili hahamsal iması olan ESKİ Antlaşma peygamberliğiyle aynı değildir (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 3:18,21; Romalılar 16:26). Kutsal Yazılar’ı sadece peygamberler yazabilirler:

- A. Musa'ya peygamber deniyordu (çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 18:15-21).
- B. Tarihsel kitaplara (Yeşu - Krallar [Rut hariç]) "ESKİ peygamberler" deniyordu (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 3:24).
- C. Tanrı'dan gelen bilgilerin kaynağı olarak peygamberler baş kâhinin yerini alırlar (çapraz başvuru Yeşaya - Malaki).
- D. İbranice kanonun ikinci bölümü "Peygamberler"dir (çapraz başvuru Matta 5:17; 22:40; Luka 16:16; 24:25,27; Romalılar 3:21).
- II. Bu kavram Yeni Antlaşma'da birkaç değişik şekilde kullanılmıştır.
- A. ESKİ Antlaşma peygamberleri ve onların esinlendirilmiş mesajından söz etmek için (çapraz başvuru Matta 2:23; 5:12; 11:13; 13:14; Romalılar 1:2)
- B. Birleşik bir grup için değil bir birey için mesajdan söz etmek için (ESKİ Antlaşma peygamberleri öncelikle İsrail'e hitap ederek konuşmuşlardı)
- C. Hem Vaftizci Yahya (çapraz başvuru Matta 11:9; 14:5; 21:26; Luka 1:76) ve hem de İsa'dan Tanrı'nın Egemenliği'ni bildirenler olarak söz ederek (çapraz başvuru Matta 13:57; 21:11,46; Luka 4:24; 7:16; 13:33; 24:19). İsa ayrıca peygamberlerden daha büyük olduğunu iddia etmişti (çapraz başvuru Matta 11:9; 12:41; Luka 7:26).
- D. Yeni Antlaşma'daki diğer peygamberler
1. Luka'nın Müjdesi'nde kaydedildiği üzere İsa'nın yaşamının ilk dönemleri (örneğin, Meryem'in anıları)
    - a. Elizabet (çapraz başvuru Luka 1:41-42)
    - b. Zekeriya (çapraz başvuru Luka 1:67-79)
    - c. Simeon (çapraz başvuru Luka 2:25-35)
    - d. Anna (çapraz başvuru Luka 2:36)
  2. ironik kehanetler (çapraz başvuru Kayafa, Yuhanna 11:51)
- E. Müjde'yi bildiren birinden söz etmek için (I Korintliler 12:28-29; Efesliler 4:11'deki bildirme armağanlarının listeleri)
- F. Kilisede sürekli var olan bir armağandan söz etmek için (çapraz başvuru Matta 23:34; Elçilerin İşleri 13:1; 15:32; Romalılar 12:6; I Korintliler 12:10,28-29; 13:2; Efesliler 4:11). Bu söz bazen kadınlardan da söz edebilir (çapraz başvuru Luka 2:36; Elçilerin İşleri 2:17; 21:9; I Korintliler 11:4-5).
- G. Zamanın sonuyla ilgili olan Vahiy Kitabı'ndan söz edebilir (çapraz başvuru Vahiy 1:3; 22:7,10,18,19)
- III. Yeni Antlaşma peygamberleri
- A. ESKİ Antlaşma peygamberlerinin yaptığı anlamda esinlendirilmiş vahiy vermemişlerdir (örneğin, Kutsal Yazılar). Bu bildiri, Elçilerin İşleri 6:7; 13:8; 14:22; Galatyalılar 1:23; 3:23; 6:10; Filipililer 1:27; Yahuda 3,20'de "iman" sözünün kullanımından ötürü mümkündür (örneğin, tamamlanmış bir Müjde anlamında). Bu kavram, Yahuda 3'de kullanılan cümlecikte açıktır: "kutsallara ilk ve son kez emanet edilen iman." The "ilk ve son kez" iman, Hristiyanlığın gerçekleri, öğretileri, kavramları ve dünya görüşüyle ilgilidir. Bu ilk ve son vurgusu, Kutsal Kitap'ın esini Yeni Antlaşma yazarlarıyla sınırlı tutmasının ve daha sonraki ve başka yazıları vahiyssel olarak kabul etmemesinin teolojik temelidir. Yeni Antlaşma'da birçok belirsiz, kesin olmayan ve gri alanlar vardır ama inanlılar, iman ve uygulama için gereken her şeyin Yeni Antlaşma'da yeterli açıklıkta yer aldığını imanla onaylar. Bu kavram, "vahiyssel üçgen" şeklinde betimlenir.
1. Tanrı Kendisini zaman ve mekân tarihinde vahyetmiştir (VAHİY)
  2. Tanrı, Kendi işlerini belgelemek ve açıklamak için bazı insanları yazar olarak kullanmayı seçmiştir (ESİN)
  3. Tanrı, bu yazıları anlamaları üzere insanların akıllarını ve yüreklerini açması için Ruh'u nihai bir şekilde değil ama kurtuluş ve Hristiyan yaşamı için yeterli bir şekilde vermiştir

(AYDINLANMA)

Bunun anlamı, esinin Kutsal Yazılar'ın yazarlarıyla sınırlı olduğudur. Başka yetkili yazı, görüm ya da vahiy yoktur. Kanon kapanmıştır. Tanrı'ya doğru bir şekilde karşılık vermek için gereken bütün gerçeğe sahibiz.

Bu gerçek en iyi şekilde Kutsal Kitap yazarlarının uyumu ve içten, Tanrı yolundaki inanlıların görüş ayrılığı içinde olmasında görülebilir. Modern yazar ya da konuşmacıların hiçbiri, Kutsal Kitap yazarlarının sahip olduğu tanrısal önderliğe sahip değildir.

- B. Ama Yeni Antlaşma peygamberleri bazı bakımlardan ESKİ Antlaşma peygamberlerine benzer.
1. Gelecekte gerçekleşecek olayların önceden bildirilmesi (çapraz başvuru Pavlus, Elçilerin İşleri 27:22; Agabus, Elçilerin İşleri 11:27-28; 21:10-11; diğer adı bildirilmeyen peygamberler, Elçilerin İşleri 20:23)
  2. yargının bildirilmesi (çapraz başvuru Pavlus, Elçilerin İşleri 13:11; 28:25-28)
  3. bir olayı resmeden simgesel hareketler (çapraz başvuru Agabus, Elçilerin İşleri 21:11)
- C. Bazen müjdenin gerçeklerini kehanetsel biçimlerde bildirirler (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 11:27-28; 20:23; 21:10-11), ama ana odak bu değildir. I Korintliler Kitabı'nda peygamberlik etmek temelde müjdeyi bildirmektir (çapraz başvuru 14:24,39).
- D. Bunlar Ruh'un, Tanrı'nın gerçeğini her yeni durum, kültür ya da zaman dönemi için çağdaş ve pratik uygulamalarını çağdaş bir şekilde vahiyetme biçimleridir (çapraz başvuru I Korintliler 14:3).
- E. Bunlar Pavlus'un kurduğu ilk kiliselerde aktifti (çapraz başvuru I Korintliler 11:4-5; 12:28,29; 13:29; 14:1,3,4,5,6,22,24,29,31, 32,37,39; Efesliler 2:20; 3:5; 4:11; I Selanikliler 5:20) ve Didache'de (birinci yüzyılın sonunda ya da ikinci yüzyılda yazılmıştır, tarihi kesin değildir) ve ikinci ve üçüncü yüzyıllarda kuzey Afrika'daki Montanizm'de bunların sözü geçer.

IV. Yeni Antlaşma'daki armağanlar son bulmuş mudur?

- A. Bu, yanıtlanması zor olan bir sorudur. Armağanların amacını tanımlamak konuyu açıklığa kavuşturmaya yardımcı olur. Armağanlar müjdenin ilk bildirimini onaylamak için miydiler yoksa kilisenin kendisine ve kayıp dünyaya hizmet etmesinin devam eden biçimleri miydi?
- B. Bu soruyu yanıtlamak için kilise tarihine ya da Yeni Antlaşma'nın kendisine mi bakmak lazımdır? Yeni Antlaşma'da ruhsal armağanların geçici olduğunu bildiren hiçbir şey yoktur. Bu konuyu ele almak için I Korintliler 13:8-13'ü kullanmaya çalışanlar, sevgiden başka her şeyin yok olacağını savunan ayetlerin yetkisel tasarımı kötüye kullanır.
- C. Yetki, kilise tarihi değil, Yeni Antlaşma olduğundan, inanlıların armağanların devam ettiğini onaylamaları gerektiğini söylemeye ayartılıyorum. Ancak, kültürün yorumu etkilediğine inanıyorum. Çok açık olan bazı ayetler bazı kültürlerde artık uygulanabilir değildir (örneğin, kutsal öpücük, kadınların başlarını örtmesi, kilisenin evlerde toplanması gibi). Eğer kültür metinleri etkiliyorsa kilise tarihi neden etkilemesin?
- D. Bu kesin bir şekilde açıklanamayacak olan bir sorudur. Bazı inanlılar armağanların "sona ermiş" olduğunu, diğerleri ise "sona ermemiş" olduğunu savunacaktır. Birçok yorumsal konuda olduğu gibi, bu alanda da önemli olan inanlının yüreğidir. Yeni Antlaşma belirsiz ve kültürelidir. Hangi ayetlerin kültür ve tarihten etkilendiklerini, hangilerinin sonsuz olduğuna karar vermek zordur (çapraz başvuru Fee ve Stuart'ın Kutsal Kitap'ı Bütün İyice Anlayarak Okumak anlamına gelen How to Read the Bible for All Its Worth, 14-19 ve 69-77 sayfalar). Romalılar 14:1-15:13 ve I Korintliler 8-10'da bulunan özgürlük ve sorumluluk tartışmaları burada çok önemlidir. Soruyu nasıl yanıtladığımız iki bakımdan önemlidir.
1. Her inanlının sahip olduğu ışığa göre yaşaması lazımdır. Tanrı yüreklerimize ve motivasyonlarımıza bakar.
  2. Her inanlının diğer inanlıları kendi iman anlayışlarında yaşamasına izin vermesi gerektir. Kutsal Kitapsal sınırlar içinde hoşgörü olmalıdır. Tanrı bizim birbirimizi Kendisinin bizi sevdiği gibi

sevmemizi ister.

- E. Konuyu özetlersek, Hristiyanlık kusursuz bir teoloji değil, iman ve sevgi dolu bir yaşamdır. Tanrı'yla, Başkalarıyla ilişkilerimizi etkileyen bir ilişki, kesin bilgi ya da inanç bildirisi kusursuzluğundan daha önemlidir.

☐ **“İmanı oranında”** Bu, ayet 3'le doğrudan bağlantılıdır, “herkes Tanrı'nın kendisine verdiği iman ölçüsüne göre” (çapraz başvuru Efesliler 4:7). Bu ayrıca, inanlıların armağanlarını nasıl kullandıkları şeklindeki daha geniş metin çerçevesiyle de bağlantılı olmalıdır. Bu temelde, inanlıların Galatyalılar 5:22-23'de listelenen Ruh'un meyvesi olan Tanrı tarafından verilen kişisel hizmetlerde işlev gösteren tutumları, motivasyonları ve enerjisiyle bağlantılıdır.

12:7

NASB “eğer hizmetse”

NKJV, NRSV “ya da hizmetse, hizmetimizde kullanalım”

TEV “eğer hizmetse, hizmet etmeliyiz”

JB “eğer yönetimse, o zaman yönetim için kullanalım”

Bu Grekçe terimin (*diakonia*) İngilizce'ye tam bir çevirisi olmadığından çağdaş çevirilerde bu sözcük farklı biçimlerde çevrilmiştir. (1) pratik hizmet ya da (2) yönetim (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 6:1; I Korintliler 12:5,28) anlamına gelebilir. Harold K Moulton tarafından düzeltilen *The Analytical Greek Lexicon Revised* bunu, Romalılar 12:7; I Korintliler 12:5; Koloseliler 4:17; II Timoteos 4:5'de, “bir işlev, hizmet ya da görev” olarak tanımlar (sayfa 92). Metin çerçevesi, diğer inanlılara yardım etmeyi odaklar.

☐ **“Öğretmenler. . . öğretmek”** Bu armağan (*didaskō*) I Korintliler 12:28 ve 14:26'da listelenmiştir. Elçilerin İşleri 13:1'de peygamberlerle ve Efesliler 4:11'de vaizlerle bağlantılanmıştır. İlk kilise bu armağanlı insanların işlevlerini birbirlerinininkiyle örtüşür bir şekilde görüyordu. Vaaz vermek, peygamberlik etmek, müjdeyi bildirmek ve öğretmek, bunların hepsi de değişik vurgular ve yöntemlerle müjdeyi paylaşır.

12:8 **“öğüt veren. . . öğütte bulunsun”** Bu (*parakaleō*) terimi, öğretmekle bağlantılıdır (çapraz başvuru I Timoteos 4:13). Bu büyük bir olasılıkla gerçeğin hayata uyarlanması becerisidir. Bundan sonra, “sevgiyle gerçeğe uyararak ... beden ... büyüyüp sevgide geliyor” diyen Efesliler 4:15,16'yla bağlantılı olur.

☐ **“Bağışta bulunan, bunu cömertçe yapsın”** Bkz. Aşağıdaki Özel Konu.

ÖZEL KONU: CÖMERT/İÇTEN (*HAPLOTES*)

Bu *haplotes* teriminin, “cömert” ve “içten” olmak üzere iki iması vardır. Bu, görümlle bağlantılı bir mecazdı. ESKİ Antlaşma'da göz, iki şekilde motivasyon için bir mecaz olarak kullanılıyordu: (1) kötü göz (cimri, çapraz başvuru Yasa'nın Tekrarı 15:9 ve Süleyman'ın Özdeyişleri 23:6; 28:22) ve (2) iyi göz (cömert, çapraz başvuru Süleyman'ın Özdeyişleri 22:9). İsa bu kullanımı izledi (çapraz başvuru Matta 6:22-23; 20:15). Pavlus bu terimi, (1) “basitlik, sadelik, içtenlik, paklık” (çapraz başvuru II Korintliler 1:12; 11:3; Efesliler 6:5; Koloseliler 3:22) ve (2) “cömertlik” (çapraz başvuru Romalılar 12:8; II Korintliler 8:2; 9:11,13) olmak üzere iki anlamda kullanır.

☐ **“Yöneten, gayretle yönetsin”** Bu söz, ister gezici, ister yerel olsun Hristiyan önderlikle ilgilidir.

☐ **“Merhamet eden, bunu güler yüzle yapsın.”** Bu, hasta ve ihtiyaç içinde olanlara yardım etmekle ilgilidir. İmanlı toplumunda öğretisel vaiz ve sosyal sorunlar arasında hiçbir fark olmamalıdır. Bunlar aynı madalyonun iki yüzüdür. “Sosyal müjde” diye bir şey yoktur, sadece müjde vardır!

1-8 AYETLER HAKKINDAKİ TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksinizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları,

kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Bedeninizi diri bir kurban olarak sunmak ne demektir (ayet 1)?
2. Her inanlının ruhsal bir armağanı var mıdır (3-8 ayetler; I Korintliler 12:7)? Eğer varsa, inanlılar istedikleri armağanları seçebilirler mi?
3. Ruhsal armağanların amaçları nedir?
4. Kutsal Kitap'ta bütün ruhsal armağanlar listelenmiş midir?
5. Kişi kendi armağanını nasıl öğrenebilir?

AYETLER 9-21 HAKKINDA İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. Bu bölüme, “Kişilerarası İlişkiler İçin Hristiyan İlkeleri” adı verilmesi çok iyi olur. Bu, sevgi konusunda pratik bir konuşmadır (çapraz başvuru Matta 5-7; I Korintliler 13 ve I Yuhanna 3:18; 4:7-21).
- B. Bölüm 12 of Romalılar bölüm 12, içerik ve yapı bakımından I Korintliler 12-13'e epey benzer. Ruhsal armağanların ele alınmasının hemen ardından gurur konusunda bir uyarı ve pratik yaşam biçimi sevgisinin bir vurgulanması gelir.
- C. Metin çerçevesi şunları ele alır:
  1. Diğer Hristiyanlar'la olan ilişkimiz (çapraz başvuru 12:9-13). Bu ayrıca, 14:1-15:13 ve in I Korintliler 8:11 ve sonraki ayetler; 10:23-33'de de ayrıntılı bir şekilde ele alınır.
  2. İman etmeyenlerle ve daha da büyük bir olasılıkla aramızda çatışmalar olan diğer Hristiyanlarla
  3. (çapraz başvuru 12:14-21). Bu bölüm, İsa'nın Dağdaki Vaazı'ni yansıtıyor gibidir (çapraz başvuru Matta 5-7).
  4. Ayetin bu bölünmesi biraz yapaydır çünkü bu ilişki alanları örtüşmektedir.
- D. Bu parçada, yaşam biçimiyle ilgili devam eden buyruklar yer almaktadır (ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN EMİR KİPİ, çapraz başvuru ayet 4 [üç kez], 16, 20 [iki kez], 21 [iki kez] ve ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTAÇIN EMİR KİPİ şeklinde kullanılmasıyla on yedi kez. Kurtuluş, Mesih'in bitmiş işi ve Ruh'un Kendine çekmesi aracılığıyla lütfunun Tanrı'nın karşılıksız bir armağanıdır, ama bir kez alındıktan sonra tam bir adanmışlık ve yaşam biçimi değişikliği gerektirir! İsa'ya “Rab” demek bir mecaz değildir! (çapraz başvuru Luka 6:46).
- E. Bu ayetin de OLUMSUZ ÖĞEyle EMİR KİPİ anlamında kullanılan birkaç ŞİMDİKİ ZAMAN ORTACI vardır, ki bu da genelde başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelir, 14, 16 (iki kez), 17, 19 ve 21 ayetler. Hristiyanlar zaten sınırların dışında yaşamaktadır! Günah bir bakıma, Tanrı'nın armağanlarını Tanrı'nın koymuş olduğu sınırların ötesine çekmek olarak tanımlanabilir.
- F. Hristiyanlık'ın “açık,” açık düşünceli, açık elli, açık yürekli ve açık kapılı olması gerekmektedir (çapraz başvuru Yakup 2).

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 12:9-13

⁹Sevginiz ikiyezlü olmasın. Kötülükten tiksinin, iyiliğe bağlanın. ¹⁰Birbirinize kardeşlik sevgisiyle bağlı olun. Birbirinize saygı göstermekte yarışın. ¹¹Gayretiniz eksilmesin. Ruhta ateşli olun. Rab'be kulluk edin. ¹²Umudunuzla sevinin. Sıkıntıya dayanın. Kendinizi duaya verin. ¹³İhtiyaç içinde olan kutsallara yardım edin. Konuksever olmayı amaç edin.

12:9 “Sevginiz ikiyezlü olmasın” Grekçe metinde bu metin çerçevesinde bağlayıcı sözler yoktur (*asyndeton*) ki bu da Koine Grekçesi için çok sıra dışıdır. Matta 5'deki “Ne mutlu” diye başlayan ayetlerin arkasındaki İbranice dilbilgisel biçimini yansıtabilir. Bu dilbilgisel biçim, burada yer alan cümlelerin her birini tek başına durabilen bir gerçek olarak vurgular.

“İkiyüzlülük,” bir maskenin ardından konuşmak anlamına gelen bir tiyatro terimidir. Sevginin numara ya da sahte olmaması lazımdır (çapraz başvuru II Korintliler 6:6). Sevgi inanlıların özelliğidir (çapraz başvuru Yuhanna 13:34-35; 15:12,17; I Yuhanna 3:11,18; 4:7-21) çünkü Tanrı’nın karakteridir.

■ **“Kötülükten tiksini”** Bu, bir EMİR KİPİ gibi kullanılan bir GENİŞ ZAMAN ETKEN ORTACI’dır. İnanlıların kötülük karşısında şaşırması ve iğrenmesi gerekir (çapraz başvuru I Selanıkliler 5:21-22). Bizler çoğu kez, yaşamlarımızı doğrudan etkileyen sonuçlarına şaşırırız.

■

NASB, NKJV “iyiliğe bağlanın”

NRSV “iyiliğe bağlanın”

TEV “iyiliğe sarılın”

NJB “iyiliğe bağlı kalın”

Bu, EMİR KİPİ şeklinde kullanılan “bağlı kalın” (çapraz başvuru LXX of Yaratılış 2:24; Elçilerin İşleri 8:29 ve ayrıca Filipililer 4:8; I Selanıkliler 5:21-22) bir ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN (ama ORTA anlamda kullanılan) ORTACI’dır.

12:10

NASB “Birbirinize kardeşlik sevgisiyle bağlı olun”

NKJV “Birbirinize kardeşlik sevgisiyle bağlı olun”

NRSV “Birbirinizi karşılıklı sevgiyle sevin”

TEV “Hristiyanlar olarak birbirinizi sıcak bir şekilde sevin”

JB “Birbirinizi kardeşlerin sevmesi gerektiği şekilde sevin”

Bu, “kardeş sevgisi”yle “aile sevgisi”ni birleştiren (*phileo* + *storge*) bileşik bir Grekçe terimdir ve Yeni Antlaşma’da sadece burada yer alır. Bize birbirimizi sevmemiz buyrulmuştur (çapraz başvuru I Selanıkliler 4:9).

Bu, Grekçe cümlede vurgu için ilk başa yerleştirilen İSMİN –E HALİ’nin görüldüğü ilk dizidir.

■

NASB “Birbirinize saygı göstermekte yarışın”

NKJV “Birbirinize öncelik verip saygı gösterin”

NRSV “Birbirinize saygı göstermekte yarışın”

TEV “Birbirinize saygı göstermekte yarışın”

JB “birbirinize derin bir saygı gösterin”

Bu, bir EMİR KİPİ anlamında kullanılan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA (etken anlamlı edilgen yapı) ORTACI’dır. İnanlıların diğer antlaşma ortaklarına kendilerinden daha önemliymişler gibi davranmaları gerekir (çapraz başvuru Efesliler 4:2; Filipililer 2:3).

12:11

NASB “Gayretiniz eksilmesin”

NKJV “Gayretiniz eksilmesin”

NRSV “gayretsiz olmayın”

TEV “çok çalışın, tembel olmayın”

JB “Rab için yorulmayan bir çabayla çalışın”

Gerçek sevgi büyük bir enerji oluşturur (çapraz başvuru Galatyalılar 6:9).

■

NASB, NKJV “Ruhta ateşli olun”

NRSV “Ruhta ateşli olun”

TEV “adanmışlık dolu bir yürekle”

JB “Ruh’ta büyük bir şevkle”

Bu, bir EMİR KİPİ anlamında kullanılan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI'dır. Harfi anlamı, "kaynamak"tır. Bu da, yeniden doğmuş insan ruhu ya da inanlıların içinde yaşayan Kutsal Ruh'tan söz ediyor olabilir (RSV, çapraz başvuru Elçilerin İşleri 18:25; Vahiy 3:15-16).

■ **"Rab'be kulluk edin"** Bu bir EMİR KİPİ anlamında kullanılan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI'dır. El yazmaları bu noktada farklılıklar gösterir. Grekçe el yazmalarının bazı Batılı aileleri (MSS D*,3, F, ve G) "Rab'de" (*kurios*) yerine "zamanda" (*kairos*) der. Bu değişik biçim, fırsat çıktıkça Rab'be ve kilisesine hizmeti vurgular (çapraz başvuru Yuhanna 9:4; Efesliler 5:16). Büyük bir olasılıkla karışıklık *kurios* sözcüğü yanlış anlaşıldığı ya da yanlış okunduğu için ortaya çıkmıştır. En iyi ve en ESKİ Grekçe el yazmaları P46, !, A, ve B'de "Rab'be kulluk edin" der. UBS4, "Rab"bi "kesin" (A) olarak değerlendirir.

12:12 "Umudunuzla sevinin" Bu da bir EMİR KİPİ anlamında kullanılan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI'dır. "Umut" terimi, sık sık Mesih'in İkinci Gelişiyi bağlantılı olarak kullanılmıştır (çapraz başvuru 5:2). Bizim dilimizde olduğu gibi, bir dilek anlamında değil, Yeni Antlaşma'da kullanılan şekliyle zamanı tam olarak belli olmayan kesin bir olay anlamındadır. Bkz. 4:18 ve 5:2'deki notlar.

■ **"dayanın"** Bu bir EMİR KİPİ anlamında kullanılan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI'dır. Terim, "aktif, gönüllü, değişmez dayanma" anlamına gelir.

■ **"Sıkıntıya"** 5:3,5'de olduğu gibi "umut" sıkıntıyla (*thlipsis*) bağlantılıdır. Bu, düşmüş bir dünyada yaşayan Mesih'in izleyicileri için normal bir durumdu (çapraz başvuru Matta 5:10-16; Elçilerin İşleri 14:22; Romalılar 8:17 ve sonraki ayetler; II Timoteos 3:12; I Petrus 4:12 ve sonraki ayetler). Sıkıntıyı aramamalıyız ve ondan kaçmamalıyız! Bkz. 5:3'deki Özel Konu: Sıkıntılar.

■ **"Kendinizi duaya verin"** Bu bir EMİR KİPİ anlamında kullanılan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI'dır. Dua, Tanrı'nın tarihteki aktif elini gören ruhsal bir disiplin ve armağandır. İnanlılar sevgi dolu göksel Babaları'nı etkileyebilirler. Tanrı Kendisini çocuklarının dualarıyla sınırlamayı seçmiştir (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 1:14; 2:42; 6:4; Efesliler 6:18-19; Koloseliler 4:2). Bu da duayı huşu verici bir sorumluluk haline getirir. Bkz. Clinton Arnold'un yazdığı Ruhsal Savaş Hakkında Üç Önemli Soru anlamına gelen *Three Crucial Questions About Spiritual Warfare*, 43-44, 187-188 sayfalar.

12:13

NASB, NRSV **"İhtiyaç içinde olan kutsallara yardım edin"**

NKJV **"İhtiyaç içinde olan kutsallara yardım edin"**

TEV **"sahip olduğunuz şeyleri ihtiyacı olan Hristiyanlar'la paylaşın"**

JB **"ihtiyacı olan Tanrı'nın kutsal halkıyla paylaşın"**

Grekçe *koinōneō* FİİLİ "paydaşlık etmek" anlamına gelir. Bu terimin Pavlus için geniş bir anlam yelpazesi vardır. Hem müjdede paydaşlığı ve hem de fiziksel ihtiyaçları içerir (çapraz başvuru Galatyalılar 6:6). Mesih'in (çapraz başvuru Filipililer 3:8-10; I Petrus 4:13) ve Pavlus'un (çapraz başvuru Filipililer 4:14) çektiği acıları paylaşmakla ilgili olarak da kullanılmıştır. Mesih'le birleşmek, O'nun halkıyla onların düzeyinde birleşmek anlamına geliyordu! Bkz. 1:7'deki Özel Konu: Kutsallar

Bu bir EMİR KİPİ anlamında kullanılan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI'dır (çapraz başvuru Süleyman'ın Özdeyişleri 3:27; Galatyalılar 6:10). İnanlıların İsa'nın isminde başkalarına daha çok şey verebilmek için çok çalışmaları gerekmektedir (çapraz başvuru II Korintliler 8:11-12; Efesliler 4:28).

ÖZEL KONU: KOINŌNIA

"Paydaşlık" terimi (*koinōnia*) şu anlamlara gelir:

1. birisiyle yakın bağlantı
  - a. Oğul'la yakın bağlantı (çapraz başvuru I Yuhanna 1:6; I Korintliler 1:9)
  - b. Ruh'la yakın bağlantı (çapraz başvuru II Korintliler 13:13; Filipililer 2:1)
  - c. Baba ve Oğul'la yakın bağlantı (çapraz başvuru I Yuhanna 1:3)
  - d. diğer antlaşma kardeşleriyle yakın bağlantı (çapraz başvuru I Yuhanna 1:7; Elçilerin İşleri 2:42;

Galatyalılar 2:9; Filimun 17)

2. şeyler ya da gruplarla yakın bağlantı

- Müjde'yle yakın bağlantı (çapraz başvuru Filipililer 1:5; Filimun 6)
- Mesih'in kanıyla yakın bağlantı (çapraz başvuru I Korintliler 10:16)
- karanlıktan uzak olmak (çapraz başvuru II Korintliler 6:14)
- acı çekmekle yakın bağlantı (çapraz başvuru Filipililer 3:10; 4:14; I Petrus 4:13)

3. Cömert bir şekilde yapılan bir armağan ya da katkı (çapraz başvuru Romalılar 12:13; 15:26; II Korintliler 8:4; 9:13; Filipililer 4:15; İbraniler 13:16)

4. Tanrı'nın Mesih aracılığıyla verdiği lütfü armağanı. Bu armağan insanlığın Kendisiyle ve kardeşleriyle paydaşlığını yeniler.

Bu, (insanın Tanrı'yla olan) dikey ilişkisinin (insanın insanla olan) yatay ilişkisini oluşturmasını vurgular. Ayrıca Hristiyan topluma olan ihtiyacı ve Hristiyan toplumundaki sevincin de altını çizer. Fiil zamanı, bu toplum deneyiminin başlangıcı ve devamını vurgular (çapraz başvuru 1:3 [iki kez],6,7). Hristiyanlık kurumsaldır!

■ **“Konuksever olmayı amaç edinin”** Bu bir EMİR KİPİ anlamında kullanılan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI'dır. Harfi anlamı “konukseverliğin peşinden gidin”dir (Bkz. 14:19'deki not, çapraz başvuru I Timoteos 3:2; Titus 1:8; İbraniler 13:2; I Petrus 4:9). “Hanlar”ın kötüye çıkmış isminden ötürü bu hizmet ilk kilisede çok önemliydi. Bu sözler öncelikle gezici Hristiyan vaizlerine kalacak bir yer sağlayıp onlara yemek sunmakla ilgiliydi.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 12:14-21

¹⁴Size zulmedenler için iyilik dileyin. İyilik dileyin, lanet etmeyin. ¹⁵Sevinenlerle sevinin, ağlayanlarla ağlayın. ¹⁶Birbirinizle aynı düşüncede olun. Böbürlenmeyin; tersine, hor görülenlerle arkadaşlık edin. Bilgiçlik taslamayın. ¹⁷Kötülüğe kötülükle karşılık vermeyin. Herkesin gözünde iyi olanı yapmaya dikkat edin. ¹⁸Mümkünse, elinizden geldiğince herkesle barış içinde yaşayın. ¹⁹Sevgili kardeşler, kimseden öç almayın; bunu Tanrı'nın gazabına bırakın. Çünkü şöyle yazılmıştır: “Rab diyor ki, ‘ÖÇ BENİMDİR, BEN KARŞILIK VERECEĞİM.’” ²⁰AMA, “DÜŞMANIN ACIKMIŞSA DOYUR, SUSAMIŞSA ONA SU VER. BUNU YAPMAKLA ONU UTANCA BOĞARSIN.” ²¹Kötülüğe yenilme, kötülüğü iyilikle yen.

12:14 “Size zulmedenler için iyilik dileyin” Bu ayette iki kez ŞİMDİKİ ZAMAN EMİR KİPİ yer alır. İngilizce “övgü” ve “kutsama” terimlerinin kaynağı bu terimdir (çapraz başvuru Matta 5:44; Luka 6:28; I Korintliler 4:12; Yakup 3:9-12; I Petrus 3:9). P46 (Chester Beatty Papirüsü) ve elyazması B'de (Vatikanus), “siz” sözcüğü, cümleyi daha dahil edici yani daha genel kılmak için dahil edilmemişti. “Zulmetmek” konusunda bkz. 14:9'deki not.

■ **“lanet etmeyin”** Bu, genelde devam etmekte olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelen bir ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA (EDİLGEN GÖRÜNÜŞLÜ EYLEM) EMİR KİPİ'dir ve OLUMSUZ BİR ÖGESİ VARDIR. Tanrı'nın birisinden öç alması için duada O'na yakarmakla ilgilidir (I Korintliler 12:3'deki lanetlere benzer). Küfür etmekle alakalı değildir (çapraz başvuru Efesliler 4:29; I Petrus 3:9).

12:15 “Sevinenlerle sevinin, ağlayanlarla ağlayın.” Bu iki ŞİMDİKİ ZAMAN MASTARI, EMİR KİPİ anlamında kullanılmıştır. Hristiyanlar bir ailedir. İnanlılar birbirleriyle rekabet içinde değildir, birbirlerine aile sevgisiyle davranmaları lazımdır. 14-21 ayetlerin metin çerçevesinden ötürü, bunun inanlının kültürel fırsatları ya da durumları müjdecilik fırsatları olarak kullanarak iman etmeyen topluma verdiği karşılığı yansıtması bile mümkündür.

12:16

NASB, NKJV “Birbirinizle aynı düşüncede olun”

NRSV “Birbirinizle uyum içinde yaşayın”

TEV “Herkesle karşı aynı ilgiyi gösterin”

JB “Herkesle eşit şefkatle davranın”

Bu bir EMİR KİPİ anlamında kullanılan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI'dır (çapraz başvuru 15:5; II Korintliler 13:11; Filipililer 2:2). Ayet 16, Roma Kilisesi'nde, (1) iman eden Yahudiler ve iman eden Yahudi olmayanlar (çapraz başvuru 11:13-24); (2) ekonomik sınıflar arasındaki çok ESKİ çatışma; (3) farklı ruhsal armağanlar ya da (4) nesilsel gelenekler ve kişisel tercihler arasındaki çatışmayla bağlantılı olarak da görülebilir.

■ **“Böbürlenmeyin; tersine, hor görülenlerle arkadaşlık edin”** Bu, OLUMSUZ BİR ÖĞESİ olan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN EMİR KİPİ'dir, genelde başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelir.

“Hor görülenler” terimi MASKÜLİN de olabilir, NÖTR de olabilir. Eğer NÖTR ise o zaman tercümenin “mütevazı işleri kabul edin” demesi lazımdır. Eğer MASKÜLİNse, “fakir ya da basit insanlarla görüşün” demesi lazımdır.

■ **“Bilgiçlik taslamayın”** Bu OLUMSUZ BİR ÖĞESİ olan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA (edilgen görünüşlü eylem) ETKEN EMİR KİPİ'dir, genelde başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelir (çapraz başvuru Süleyman'ın Özdeyişleri 3:7; Yeşaya 5:21; I Korintliler 10:12; Galatyalılar 6:3). İnanlılar birbirlerine karşı kendileri daha üstünmüş gibi ya da iman etmeyen topluma karşı kibirli bir şekilde hareket etmemelidir.

12:17 “Kötülüğe kötülükle karşılık vermeyin” Bu bir EMİR KİPİ anlamında kullanılan OLUMSUZ BİR ÖĞESİ OLAN bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI'dır, başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelir. Her şeyi düzeltmek, inanlılara değil, Tanrı'ya bağlıdır (çapraz başvuru Süleyman'ın Özdeyişleri 20:22; 24:29; Matta 5:38-48; Luka 6:27; I Selanikliler 5:15; I Petrus 3:9).

■ **“Herkesin gözünde iyi olanı yapmaya dikkat edin”** Bu bir EMİR KİPİ anlamında kullanılan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI'dır (çapraz başvuru II Korintliler 8:21; I Selanikliler 5:22; ve I Timoteos 3:7). Bu Septuagint'teki Süleyman'ın Özdeyişleri 3:4'den söz ediyor olabilir. İnanlılar, gözleri müjdeyi duymamış inanlı olmayanların üzerinde olarak yaşarlar. Bizler inanlı olmayan birinin tökezlenmesine ya da uzaklaşmasına neden olacak hiçbir şey yapmamalıyız (çapraz başvuru I Korintliler 9:19-23). En derin inançlarımız bile sevgi dolu biçimlerde dile getirilmelidir.

12:18 Mümkünse, elinizden geldiğince herkesle barış içinde yaşayın” Bu yazarın bakış açısından ya da edebi amaçları için doğru olduğu varsayılan bir BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLE'dir. Bir sonraki cümlecikte bunu bir EMİR KİPİ'nde kullanılan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI izler. Bu her zaman inanlının seçimi değildir ama dilbilgisi bunun sık sık mümkün olduğunu ima eder (çapraz başvuru Markos 9:50; II Korintliler 13:11; I Selanikliler 5:13).

12:19 “kimseden öç almayın” Bu OLUMSUZ BİR ÖĞESİ OLAN bir EMİR KİPİ anlamında kullanılan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI'dır ve genelde başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelir. Tanrı bir gün her şeyi yoluna koyacaktır.

■ **“Çünkü şöyle yazılmıştır”** Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİ'dir ve esinlendirilmiş Kutsal Yazılar'dan söz etmenin Yahudiler'e has bir deyimsel yoludur. Esinle ilgili olan bu deyim, “Rab'bin söylediği gibi” sözüyle paraleldir (çapraz başvuru I Korintliler 14:21 ve II Korintliler 6:17). Bu, Yasa'nın Tekrarı 32:35'in bir aktarımıdır.

12:20 “Ama düşmanın” Bu, gelecekteki potansiyel bir etkinlik anlamına gelen bir ÜÇÜNCÜ SINIF ŞARTLI CÜMLE'dir. Düşmanlar gelecektir!

■ **“bunu yapmakla onu utanca boğarsın”** Bu, Süleyman'ın Özdeyişleri 25:21-22'yle alakalıdır. Yorum teorileri şöyledir:

1. Bu, büyük bir olasılıkla Mısır'dan gelen ve iyiliğin bir düşmanı dosta dönüştürmek için en iyi yol olduğu anlamına gelen kültürel bir deyimdi. Bize saldıran kötülüğe karşı hâlâ en iyi Hristiyan karşılığıdır (çapraz başvuru Matta 5:44)
2. “Yanan korlar” Birisinin uygunsuz davranışlarının bir başkasının sevgi ve bağışlamanın ışığında çok açıkça ortaya koyularak onun utandırılmasını temsil eder (çapraz başvuru Ambrosiaster, Augustine ve Jerome)

3. Origen ve Chrēzōysostom, bunun Tanrı'nın tövbe etmeyen kişiyi daha da sert bir şekilde yargılamasına neden olan Hristiyan iyiliğinden söz ettiğini söylemiştir (çapraz başvuru Jerome'un Kutsal Kitap Yorumu anlamına gelen *Jerome Biblical Commentary*, cilt 2, sayfa 326).

Yukarıdaki teorilerin hepsi de sadece teorilerdir. Anahtar, Pavlus'un 21'ci ayetteki özet bildirisidir.

12:21 “Kötülüğe yenilme, kötülüğü iyilikle yen.” Bu bur ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN EMİR KİPİ ve ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN EMİR KİPİdir. Haksız davranışlara verdiğimiz karşılık kendi içsel esenlik ve sevinç düzeyimizi belirleyecek ve yansıtacaktır. Acılık ruhsal bir kanserdir. İnanlıların bunu Tanrı'ya vermesi gerektir.

■ **“kötülük”** Bu ya MASKÜLİndir ve bu yüzden de kötü olandan söz etmektedir, ya da NÖTR olabilir ve genel olarak kötülükten söz ediyor olabilir. Bu Yeni Antlaşma'da sık görülen bir belirsizliktir (çapraz başvuru Matta 5:37; 6:13; 13:19,28; Yuhanna 17:15; II Selanikliler 3:3; I Yuhanna 2:13-14; 3:12; 5:18-19).

TARTIŞMA SORULARI FOR AYETLER 9-21

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksinizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. 9-21 ayetlerde neden bu kadar çok OLUMSUZ BİR ÖĞESİ OLAN ŞİMDİKİ ZAMAN EMİR KİPLERİ vardır?
2. Bu ayetlerdeki bütün buyrukları ayrı olarak bir sütun halinde listeleyin. Bunlar pratik, günlük Mesih benzerliğinin nasıl olduğu konusunda harika bir liste oluşturur!
3. Hristiyanlar'ın başka inanlılara davranışlarıyla ilgili olan ve imanlı olmayanlara davranışlarıyla ilgili olan ayetleri belirlemek neden bu kadar çok zordur?

ROMALILAR 13

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Kurallara İtaat	Hükümete Boyun Eğin	Hristiyan ve Devlet	Devlete Karşı Görevler Yetkililer	Yetkiye Boyun Eğme
13:1-7	13:1-7	13:1-7	13:1-5 13:6-7	13:1-7
Kardeş Sevgisi	Komşunuzu Sevin	Sevgi Yasa'yı Yerine Getirir	Birbirimize Karşı Görevler	Sevgi ve Yasa
13:8-10	13:8-10	13:8-10	13:8-10	13:8-10
Mesih'in Gününün Yaklaşması	Mesih'i kuşanın	Mesih'in İkinci Gelişinin Yakınlığı		Işık Çocukları
13:11-14	13:11-14	13:11-14	13:11-13 13:14	13:11-14

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. Vb.

İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR TO AYETLER 1-7

- A. 12'ci bölüm, öncelikle Hristiyan ve diğer inanlıları (9-13 ayetler) ve toplumdaki diğer insanları ele aldığı gibi (14-21 ayetler), bölüm 13:1-7'de öncelikle Hristiyan ve hükümet konularını ele alır. Ancak, bu konular arasında hiçbir metinsel bölme yoktur. Pavlus bunları bir tek parça olarak görmüştür. Kutsal olan ve laik olan şeklinde bir bölünme yoktur. Yaşamın tümü Tanrı'ya aittir. İnanlılar her alanda kâhyalardır. Bu iki bölüm arasındaki bağlantı 12:18'de görülebilir.
- B. İnanlıların hükümetlerin yeri konusundaki anlayışları farklı olmuştur. ESKİ Antlaşma'da Kayın'ın soyundan bir hükümet oluşur (çapraz başvuru Yaratılış 4:16-22). Babil Kulesi (çapraz başvuru Yaratılış 11), insanlığın Tanrı'dan ayrı olarak kendi kendini yönetmeye çalışmasıyla bağlantılıdır. İsrail'deki kralların, tanrısal yasa aracılığıyla Tanrı'nın egemenliği olması tasarlanmıştır. Bu hiyerarşide kral Tanrı'nın altında ikinci çoban görevindeydi. Ancak insanlığın günahından ötürü bu tasarım başarılı olmamıştır. İsa'nın Matta 22:21 ve Markos 12:17'de hükümetin doğru yerinin ne olması gerektiği konusundaki sözleri çok önemlidir. Pavlus'un İsa'nın bu konuyla ilgili olan sözlerinden bahsetmemesi şaşırtıcıdır (ancak ayetler 1-7 ve 11, Matta 22:15-22 ve 39'la paralellik içinde gibidir). Düşmüş bir dünyada hükümetin Tanrı tarafından verilmiş uygun bir rolü vardır. Elçiler, hem hükümet, hem de dini yetkililerle olan ilişkileri konusunda sık sık zorlanmışlardır. Bu, insansal yetkilinin etkinliklerine bağlı

olarak ya olumlu ya da olumsuz bir görev olur. Pavlus hükümet tarafından hem korunmuş hem de zulmedilmişti. Ancak Yuhanna, Vahiy Kitabı'nda hükümetten Büyük Fahişe olarak söz eder (çapraz başvuru Vahiy 17)!

Hükümet, Ruh tarafından yönetilen vicdanlarımıza aykırı şeyler istemedikçe ya da nihai sadakatimizin kendisine olmasını istemedikçe hükümeti desteklemeliyiz. Devlet yönetimi kaosa tercih edilir (çapraz başvuru II Selanıklılar 2:6-7).

- C. Aynı konu Titus 3:1 ve I Petrus 2:13-17'de de ele alınır.
- D. Yahudilik, birinci yüzyılda Roma hükümeti altında yasal bir dindi. Hristiyanlık uzun yıllar boyunca Yahudiliğin içindeki bir tarikat olarak görüldü (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 18:12-16). Bu da o ilk yıllarda misyoner hareketine yasal koruma sağladı. Elçilerin İşleri'nin bir amacı, Hristiyanlık'ın Roma hükümetine bir tehlike oluşturmadığını göstermekti. Ancak, Roma hükümeti uluslar arası barış ve denge sağlıyordu (*pax Romana*) ve müjde de bu ortamda kolayca yayılabildi (çapraz başvuru I Timoteos 2:1-2).
- E. Bu ayetler, Pavlus'un yetkililerle kişisel deneyimlerinin ışığında yoğunlaşmıştır. Ayrıca bu bölümün dahil edilmesinin nedeninin, (1) Roma kilisesindeki gerginliklerin hükümetin buyruklarıyla bağlantılı olması (örneğin, törenlerini sınırlaması) mümkündür. Bu da iman eden bazı Yahudiler'in başkentten ayrılmasına neden olmuş olabilir (örneğin, Akvila ve Priskilla, çapraz başvuru Elçilerin İşleri 18:2). Onların yokluğunda iman eden Yahudi olmayanlardan oluşan önderler gelişti, (2) Roma'daki büyük Yahudi toplumunda müjdenin bildirilmesiyle bunun Roma'da neden olduğu gerginliklerle bağlantılı olması mümkündür. Tarihçi Suetonius, Klaudiyus'un Yaşamı anlamına gelen *Life of Claudius* 25.2'de, İmparator'un "Chrēzōestus" adlı birinin neden olduğu tekrarlanan ayaklanmalardan ötürü Yahudileri M.S. 49'da başkentten sürdüğünü kaydeder. Bu söz Mesih sözünün Latincesi'nin (Chrēzōistos) bir çeşitlemesi olabilir.

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 13:1-7

¹Herkes, baştaki yönetime bağlı olsun. Çünkü Tanrı'dan olmayan yönetim yoktur. Var olanlar Tanrı tarafından kurulmuştur. ²Bu nedenle, yönetime karşı direnen, Tanrı buyruğuna karşı gelmiş olur. Karşı gelenler yargılanır. ³İyilik edenler değil, kötülük edenler yöneticilerden korkmalıdır. Yönetimden korkmamak ister misin, öyleyse iyi olanı yap, yönetimin övgüsünü kazanırsın. ⁴Çünkü yönetim, senin iyiliğin için Tanrı'ya hizmet etmektedir. Ama kötü olanı yaparsan, kork! Yönetim, kılıcı boş yere taşımıyor; kötülük yapanın üzerine Tanrı'nın gazabını salan öç alıcı olarak Tanrı'ya hizmet ediyor. ⁵Bunun için, yalnız Tanrı'nın gazabı nedeniyle değil, vicdan nedeniyle de yönetime bağlı olmak gerekir. ⁶Vergi ödemenizin nedeni de budur. Çünkü yöneticiler Tanrı'nın bu amaç için gayretle çalışan hizmetkârlarıdır. ⁷Herkes hakkını verin: Vergi hakkı olana vergi, gümrük hakkı olana gümrük, saygı hakkı olana saygı, onur hakkı olana onur verin.

13:1 "Herkes...bağlı olsun" Bu sözler, "bağlı olmaya devam etsin" anlamında bir ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGİN EMİR KİPİindedir (çapraz başvuru Titus 3:1; I Petrus 2:13). "Bağlı olmak" bir emir zincirini tanımlamak için kullanılan askeri bir terimdi. Pavlus, inanlılara birbirlerine boyun eğmeleri gerektiğini söylediği bu metin çerçevesinde bütün inanlılara hitap ediyordu (çapraz başvuru Efesliler 5:21).

Günümüzde boyun eğmek olumsuz bir terim gibidir. Hem alçakgönüllülük, hem de Tanrı'nın dünyasını ve bizim bu dünyadaki yerimizi derin bir şekilde anlamayı tanımlar. İsa'nın, (1) yeryüzündeki anne babasına (çapraz başvuru Luka 2:51) ve (2) Göksel Babası'na (çapraz başvuru I Korintliler 15:28) boyun eğdiği söylenmiştir. Bu alanda kılavuzumuz O'dur!

■ **"baştaki yönetime"** Pavlus bu sözcüğü (*exousia*) başka metin çerçevelerinde öncelikle cinlerle ilgili olmak üzere meleklerin güçlerinden söz etmekte kullandığı halde (çapraz başvuru 8:38; Koloseliler 1:16; 2:10,15; Efesliler 1:21; 3:10; 6:12), burada metin çerçevesi "baştaki yönetime" boyun eğmemizi talep eder (çapraz başvuru

I Korintliler 2:6,8; Titus 3:1; I Petrus 2:13). Kutsal Kitap, insansal hükümetlerin ardında meleksele otoriteler olduğunu ima ediyor gibidir (Daniel 10 ve the Septuagint'teki Yasa'nın Tekrarı 32:8 "Yüceler Yücesi uluslara paylarına düşeni verip İnsanları böldüğünde, Ulusların sınırlarını Tanrı'nın meleklerinin sayısına göre belirledi.") Ama yine de baştaki yönetimler Tanrı'nın yönetimi altında işlevlerini sürdürürler (çapraz başvuru 1b, 4a, ve 6 ayetler). Bkz. Aşağıdaki Özel Konu.

ÖZEL KONU: İNSANSAL HÜKÜMET

I. GİRİŞ

- A. Tanım – Hükümet, insanlığın fiziksel ihtiyaçları karşılamak ve güvenlik sağlamak için kendini organize etmesidir.
- B. Amacı - Tanrı düzenin, anarşiden daha iyi olduğunu belirlemiştir.
  1. Musa'nın Yasası, özellikle de On Emir, Tanrı'nın toplumdaki insan için isteğidir. Tapınma ve yaşamı dengeler.
  2. Kutsal Kitap'ta hiçbir hükümet şekli savunulmamıştır ancak İsrail'in teokrasisi cennette olması beklenen hükümet şeklidir. Ne demokrasi, ne de kapitalizm Kutsal Kitapsal gerçek değildir. Hristiyanlar'ın ne tür hükümetler altında yaşarlarsa yaşasınlar doğru bir şekilde davranmaları gerekir. Hristiyanların amacı, devrim değil, müjdecilik ve hizmettir.
- C. İnsansal hükümetin başlangıcı.
  1. Roma Katolikliği, insansal hükümetin Düşüş'ten önce bile içsel bir ihtiyaç olduğunu bildirmiştir. Aristotle de bu görüşe katılıyor gözükmektedir. "İnsan politik bir hayvandır" der. Bu sözlerle, hükümetin, "iyi bir hayatı oluşturmak için var olduğunu" söylemek ister.
  2. Protestanlık, özellikle de Martin Luther, insansal hükümetin Düşüş'te var olduğunu savunur. Hükümete "Tanrı'nın sol elinin Egemenliği adını verir. "Tanrı'nın kötü insanları kontrol altına alma yolu, kötü insanları yönetime koymaktır" demiştir.
  3. Karl Marx, hükümetin sayıları az olan elit tabakanın kalabalıkları kontrol altına alma yolu olduğunu söylemiştir. Ona göre, hükümet ve din benzer bir rol oynamaktadır.

II. KUTSAL KİTAP'IN KONUYLA İLGİLİ SÖYLEDİKLERİ

A. ESKİ Antlaşma

1. Cennette kullanılacak kalıp İsrail kalıbı olacaktır. Antik İsrail'de Kral RAB'di. Teokrasi, Tanrı'nın doğrudan yönetimini tanımlamak için kullanılan terimdi (çapraz başvuru I Samuel 8:4-9).
2. Tanrı'nın insansal hükümetlerdeki aşağıdaki ayetlerde açıkça görülebilir:
  - a. Yeremya 27:6; Ezra 1:1
  - b. II Tarihler 36:22
  - c. Yeşaya 44:28
  - d. Daniel 2:21
  - e. Daniel 2:44
  - f. Daniel 4:17,25
  - g. Daniel 5:28
3. Tanrı halkının fetih ve istila eden hükümetlere karşı bile boyun eğen ve saygılı kişiler olmaları gerekir:
  - a. Daniel 1-4, Nebuchadnezzar
  - b. Daniel 5, Belşezzar
  - c. Daniel 6, Daryus
  - d. Ezra ve Nehemya
4. Tanrı halkının, hükümet yetkilileri için dua etmeleri gerekir:
  - a. Yeremya 28:7

b. Mişna, Avot. 3:2

B. Yeni Antlaşma

1. İsa insansal hükümetlere saygı göstermiştir
  - a. Matta 17:24-27; Tapınak vergisini ödemiştir
  - b. Matta 22:15-22, Roma vergilerini ve böylece de Roma hükümet yetkililerini savunmuştur
  - c. Yuhanna 19:11, hükümete yetkisini Tanrı verir
2. Pavlus'un insansal hükümetlerle ilgili sözleri
  - a. Romalılar 13:1-7, inanlıların hükümet yetkililerine boyun eğmeleri gerektir
  - b. I Timoteos 2:1-3, inanlıların hükümet yetkilileri için dua etmeleri gerekmektedir
  - c. Titus 3:1, inanlıların hükümet yetkililerine itaat etmeleri gerekmektedir
3. Petrus'un insansal hükümetlerle ilgili sözleri
  - a. Elçilerin İşleri 4:1-31; 5:29, Petrus ve Yuhanna Sanhedrin'in önünde (bu hükümete itaatsizliği göstermektedir)
  - b. I Petrus 2:13-17, inanlıların hükümet yetkililerine boyun eğmeleri gerekmektedir
4. Yuhanna'nın insansal hükümetler hakkındaki sözleri
  - a. Vahiy 17, Babil fahişesi Tanrı'ya karşı olan insansal hükümeti temsil eder

III. SONUÇ

- A. İnsansal hükümet Tanrı tarafından atanmıştır. Bu, "kralların tanrısal hakkı" değil, hükümetin tanrısal konumudur. Hiçbir formun ötekinden daha iyi olduğu savunulmaz.
- B. Hükümet yetkililerine gerektiği gibi saygılı bir şekilde itaat etmek inanlıların dini görevidir.
- C. İnanlıların vergileri ve dualarıyla insansal hükümeti desteklemeleri doğru ve uygun bir şeydir.
- D. İnsansal hükümet düzeni sağlama amaçlıdır. Bu görevi yerine getirmek için Tanrı'nın hizmetkâridirler.
- E. İnsansal hükümet nihai değildir. Yetkisi sınırlıdır. Hükümet yetkilileri Tanrı tarafından konulan sınırları aştıklarında inanlıların vicdanlarından ötürü onlara karşı koymaları gerektir. Augustin'in Tanrı'nın Kenti anlamına gelen The City of God adlı kitabında söylediği gibi, bizler, biri geçici, diğeri sonsuz olmak üzere iki alanın vatandaşlarıyız. Her ikisine karşı sorumluluğumuz vardır ama nihai sorumluluğumuz Tanrı'nın Egemenliği'ne karşıdır. Tanrı'ya olan sorumluluğumuzda hem bireysel, hem de kurumsal bir odağa sahiptir.
- F. Demokratik bir düzende inanlıları hükümet sürecine aktif olarak katılmaya ve mümkün olduğu her yerde Kutsal Kitap öğretilerini hükümette uygulamaya teşvik etmeliyiz.
- G. Sosyal değişimden önce bireyin iman etmesi gerekmektedir. Zamanın sonuyla ilgili olarak hükümet konusunda hiçbir kalıcı umut yoktur. Tanrı tarafından konulmuş ve kullanılıyor oldukları halde, bütün insansal hükümetler Tanrı'dan ayrı olan insansal organizasyonların günahlı dışavurumlarıdır. Bu kavram, Yuhanna'nın "dünya" sözcüğünü kullanımında dile getirilmiştir.

NASB "Tanrı tarafından kurulmuştur"

NKJV "var olanlar Tanrı tarafından atanmıştır"

NRSV "Tanrı tarafından kurulmuştur"

TEV "oraya Tanrı tarafından konulmuştur"

NJB "Tanrı tarafından atanmıştır"

Bu bir DOLAYLI ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN ORTACI'dır. Bu da, Tanrı'nın bütün insansal yetkilerin ardında bulunduğunu savunur (çapraz başvuru Yuhanna 19:11). Bu, "kralların tanrısal hakkı" değil, hükümetin tanrısal konumudur. Bu sözler belirli bir hükümet biçimini değil, hükümetin kendisini savunur. Hükümetin oluşturduğu düzen kaostan daha iyidir (çapraz başvuru ayet 6).

13:2 “yönetime karşı direnen” Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA ORTACI’dır. Kurulmuş düzene karşı kişisel adet haline gelmiş asilikten söz eder, harfiyen, “ona karşı cephe almak” demektir (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 18:6; Yakup 5:6).

İsa, Markos 12:17’de hem hükümetin ve hem de kilisenin alanlarını açıkça bildirmiştir. Elçilerin İşleri 5:25-32’de yetkililerin sınırlarını/hadlerini aştıkları zaman ne olduğunu görüyoruz.

■ **“karşı gelmiş...karşı gelenler”** Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN HABER KİPİ ve ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI’dır. Bu sözler belirli ya da kalıcı bir asilikten söz eder. Tanrı bu düşmüş dünyada düzen sağlamıştır (çapraz başvuru 4,6 ayetler). Hükümet yetkilileri Tanrı tarafından kendilerine verilen sınırları aşmadıkça, düzene karşı gelmek, Tanrı’ya karşı gelmektir. Gerçek sorun yetkiye boyun eğmektir. Düşmüş insanlık özerklik ister!

■ **“yargılanır”** KJV “lanetlenir” der. Bu sözcüğün İngilizce anlamı, KJV’in tercüme edildiği 1611’den beri yoğunlaşmıştır. NKJV bunu “yargı” olarak tercüme eder. Metin çerçevesi içinde, 1) Tanrı’nın yargısından ya da (2) hükümetin vereceği cezadan (çapraz başvuru ayet 4) söz ediyor olabilir. Bu insanlar, yetkiye karşı tutumları ve hareketleriyle kendi üzerlerine yargı getirirler (çapraz başvuru Yuhanna 3:17-21).

13:3 Bkz. I Petrus 2:14’deki paralel yorum.

■ **“yetki”** Bkz. 8:38’deki Özel Konu: *Baş*.

13:4 “senin iyiliğin için Tanrı’ya hizmet etmektedir” Hükümet yetkilileri hükümete karşı kötülük edenlere karşı harekete geçerler ancak inanlı kendi kişisel karşı gelişile sınırlıdır (çapraz başvuru 12:17-19). Luther, “Tanrı’nın kötü adamları kontrol altına alma biçimi, yönetimi kötü adamları koymaktır” demiştir.

■ **“eğer”** Bu, gelecekte olası etkinlik anlamına gelen ÜÇÜNCÜ SINIF BİR ŞARTLI CÜMLEDİR.

■

NASB “kılıcı boş yere taşımıyor”

NKJV “kılıcı boş yere taşımıyor”

NRSV “çünkü yetki kılıcı boş yere taşımıyor”

TEV “cezalandırma güçleri gerçektir”

NJB “yetkilerinin simgesinin kılıç olması boşuna değildir”

“Kılıç” (*machaira*) sözü, idam cezasında kullanılan küçük Roma kılıçlarını kasteder (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 12:2; Romalılar 8:35). Bu ayet ve Elçilerin İşleri 25:11, ölüm cezasının Yeni Antlaşma’daki temelini sağlar. Yaratılış 9:6 ise ESKİ Antlaşma’nın bu konudaki bakış açısını bildirir. Korku, kaosu engelleyen kuvvetli bir etkidir!

■ **“Tanrı’nın gazabını salan öç alıcı olarak Tanrı’ya hizmet ediyor”** Öç alıcı anlamına gelen (*ekdikos*) terimi ESKİ Antlaşma’da birkaç kez kullanılmıştır. Hatta bu sözcük Levililer 19:18’un birinci kısmında da kullanılmıştır. ESKİ Antlaşma’da bir insan, kazayla bile olsa, başka bir insanı öldürdüğünde, ölen kişinin ailesinin “göze göz” şeklinde öç alma hakları vardı. Pavlus, ESKİ Antlaşma âdetini hükümetin yetkisiyle bağlantılıyor gibidir

13:5 “yönetime bağlı olmak gerekir” Bu konuda, (1) ister Tanrı’nın, ister hükümet yetkililerinin vereceği cezadan kaçmak ve (2) inanlıların vicdanı olmak üzere iki neden gösterilmiştir.

■ **“vicdan nedeniyle”** İbranice “göğüs” terimi, kişinin kendisini ve motivasyonlarını ima etmedikçe, bu ESKİ Antlaşma’nın Grekçe “vicdan” terimiyle eş anlamlısı değildir. Özgün olarak bilinç anlamına gelen Grekçe terim beş duyuyu ilgiliydi. İç duyular için kullanılır olmuştu (çapraz başvuru Romalılar 2:15). Pavlus bu terimi Elçilerin İşleri Kitabı’nda iki kez denemelerinden söz etmek için kullanır (örneğin, 23:1 ve 24:16). Tanrı’ya karşı bilinen herhangi bir dini görevine bilerek aykırı hareket etmediği şeklinde kullanmıştı (çapraz başvuru I Korintliler 4:4). Vicdan, inanlıların motivasyon ve etkinliklerinin, (1) Kutsal Kitap’a dayalı dünya görüşünü; (2) inanlıların içinde yaşayan Ruh’u; ve (3) Tanrı Sözü’nü temel alan yaşam biçimi bilgisine dayanarak gelişen anlayışdır. Müjde’yi kişisel olarak kabul edişle mümkün kılınır.

13:6 “Vergi ödemenizin nedeni de budur” Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN HABER KİPİ’dir ancak biçim olarak ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN EMİR KİPİ olabilir (çapraz başvuru JB). Bu, hükümet yetkilileri Tanrı’nın hizmetkârları olduklarından Hristiyanlar’ın hükümet yetkililerine karşı olan sorumluluğunun bir örneğidir.

13:7

NASB “Herkes hakkını verin: vergi ... gümrük .... saygı ... onur”

NKJV “Öyleyse herkese hakkını verin: vergi ... gümrük .... saygı ... onur”

NRSV “Herkes hakkını ödeyin: vergi ... gümrük .... saygı ... onur”

TEV “Öyleyse onlara borçlarını ödeyin; kişisel ve emlak vergilerinizi ödeyin ve hepsine saygı gösterip onları onurlandırın”

JB “ister doğrudan, ister dolaylı vergi, korku ya da onur olsun, hükümet yetkilisine, istemeye hakkı olan şeyi ödeyin”

Bu, iki ayrı hükümet yetkilisi grubundan söz ediyor olabilir (çapraz başvuru RSV), ama büyük bir olasılıkla hükümet yetkilileri Tanrı’nın hizmetkârları olarak işlev gördüklerinden Hristiyanlar’ın hem vergi verip, hem de hükümet yetkililerine saygı göstermeleri gerektiği anlamına gelmektedir (çapraz başvuru 1,4 [iki kez], 6’cı ayetler; Matta 22:15-22).

■ “Vergi” ve “gümrük” olmak üzere iki sözcük burada eşanlamlı olarak kullanılmıştır(ancak TEV ikisini birbirinden ayırt eder).

Eğer etimolojik olarak analiz edilirse (özgün anlam), ilk olarak, fethedilen bir ulusun ödediği vergiler (çapraz başvuru Luka 20:22) ve ikinci olarak da, kişisel vergiler (çapraz başvuru Matta17:25; 22:17,19) anlamına gelebilir.

İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR TO ROMALILAR 13:8-14

- A. 1-7 ayetleri bağımsız bir edebi metin çerçevesi olarak algılamak mümkündür. Ancak, 7’ci ayetteki, “hakkını vermek” konusu, 8’ci ayette farklı bir anlamda devam ediyor gibidir. İnanlıların hükümete karşı bir sorumlulukları vardır; inanlıların diğer insanlara karşı da bir sorumluluğu vardır.
- B. 8-10 ayetler, 11-14 ayetler gibi bileşik bir düşüncedir. 12’ci bölümde yer alan Hristiyan’ın başkalarını sevme sorumluluğu konusuna devam ederler.
- C. Pavlus’un ESKİ Antlaşma’daki On Emir’i, Yeni Antlaşma inanlıları için ahlaksal bir kılavuz olarak kullanması, ESKİ Antlaşma’nın kurtuluş (aklanma, çapraz başvuru Galatyalılar 3) değil, Tanrı yolunda yaşama (kutsallaşma) alanında bize uygun olmayı sürdürdüğünü gösterir. Pavlus, ahlaksal ilkelerini oluşturmak için birkaç değişik kaynağı birleştirmiş gibidir:
  1. İsa’nın sözleri
  2. Ruh’un yol gösterimi
  3. ESKİ Antlaşma
  4. kendi hahamsal eğitimi
  5. Yunan düşünürlerinin (özellikle de Stoikler’in) öğretileri konusundaki bilgisi.

Bu da, “sevgi yasası”nın özelliklerini nitelemiştir: Tanrı’ya sevgi, insanlığa sevgi, Tanrı’ya hizmet ve insanlığa hizmet!

- D. 11-14 ayetlerde zamanın sonuyla ilgili bir eğilim vardır. Karanlık ve ışığın karşılaştırılması, Lut Gölü Tomarları dahil, Yahudi edebiyatının tipik bir özelliğiydi. Bu Yuhanna ve Pavlus’un yazılarında da çok görülen bir özelliktir. Hristiyan hayatının “zaten”le “henüz değil” gerginliği, Tanrı yolunda yaşamı teşvik eder. “Yeni çağ” (Tanrı’nın Egemenliği) gelmiştir ve çok yakında da tamamına erecektir. Bu ayetler, I Selanikliler 5:1-11’e çok benzer.
- E. 13-14 ayetlerin, M.S. 386 yılının yazında Augustin’in üzerinde yaşam değiştirici bir etkisi olmuştur. İtirafkar anlamına gelen *Confessions* adlı kitabının 8:29’da şöyle der: “Daha fazla okumama lüzum ya

da ihtiyaç kalmadı, çünkü bu cümlenin sonunda bir anda, berrak bir ışık yüreğimi sel gibi kapladı ve kuşunun bütün karanlığı yok oldu.”

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 13:8-10

⁸Birbirinizi sevmekten başka hiç kimseye bir şey borçlu olmayın. Çünkü başkalarını seven, Kutsal Yasa’yı yerine getirmiş olur. ⁹ZİNA ETMEYECEKSİN, ADAM ÖLDÜRMEYECEKSİN, ÇALMAYACAĞSIN, BAŞKASININ MALINA GÖZ DİKMENECEKSİN buyrukları ve bundan başka ne buyruk varsa, şu sözde özetlenmiştir: “KOMŞUNU KENDİN GİBİ SEVECEKSİN.” ¹⁰Seven kişi komşusuna kötülük etmez. Bu nedenle sevmek Kutsal Yasa’yı yerine getirmektir.

13:8 “hiç kimseye bir şey borçlu olmayın” Bu OLUMSUZ BİR ÖĞEsi olan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN EMİR KİPİdir. Genelde başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelir. Bu vurgulu cümlede iki tane OLUMSUZ öge bulunur. Bu vergi konularıyla (6-7 ayetler) bağlantılı olabilir. Parasal borç insanı her zaman duygusal ve büyük bir olasılıkla da ruhsal bakımdan bitirir. Dünyasallıktan sakının. Dünyasallık inanlıları Hristiyan davalarını destekleme ve yardımsever olma yeteneklerini baltalar.

Ancak, bu ayet “tüketici kredisi olmasın” konusunda bir metin sağlaması olarak kullanılamaz. Kutsal Kitap’ın kendi yazıldığı zamanın ışığında yorumlanması lazımdır. Kutsal Kitap günümüzde yayınlanan günlük bir gazete değildir! 8-10 ayetler, (1) antlaşma kardeşleri olarak (Matta 22:39-40; Yuhanna 13:34-35); ve (2) insanlar olarak (çapraz başvuru Matta 5:42; Galatyalılar 6:10) birbirimizi sevmenin öncelik olduğunu vurguluyor.

■ **“Birbirinizi sevmekten başka”** 8-10 ayetlerin anahtar düşüncesi budur (çapraz başvuru Yuhanna 13:34; 15:12; Romalılar 12:10; I Korintliler 13; Filipililer 2:3-4; I Selanikliler 4:9; İbraniler 13:1; II Petrus 1:7; I Yuhanna 3:11; 4:7, 11-12).

■ **“başkalarını seven” Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI**dır. Bu FİİL bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACIdır. Soyut ya da mevsimsel sevgi etkinliklerinden değil, Mesih benzerliğinde sevgiyle dolu bir yaşam biçiminden söz eder.

“Komşu” terimi harfi olarak, “başka bir cinsten bir başkası” (*heteros*) anlamına gelir, ancak Koine Grekçesi’nde *heteros* ve *allos* (aynı türden bir başkası) arasındaki fark yok olmaktaydı. Metin çerçevesi içinde bu, mümkün olan en geniş anlamda, inanlı olsun olmasın kişinin komşusundan söz ediyordu

(çapraz başvuru Luka 12:14-21; 10:25-37). Ancak, metin çerçevesi içinde Levililer 19:18’den yapılan alıntı bir başka antlaşma ortağından (bir başka İsraili’den) söz eder. Hristiyanlar’ın diğer Hristiyanlar’ı kardeşler olarak ve kayıp insanları da potansiyel kardeşler olarak sevmeleri gerekir. Hristiyanlık bir ailedir. Her üye, bütünün sağlığı ve büyümesi için yaşar ve hizmet eder (çapraz başvuru I Korintliler 12:7).

■

NASB, NKJV,

NRSV “Yasa’yı yerine getirmiş olur”

TEV “Yasa’ya itaat etmiştir”

JB “sorumluluklarınızı yerine getirmiş olursunuz”

Bu çok kullanılan Grekçe fiil (*pleroō*) birkaç şekilde tercüme edilebilir. ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN HABER KİPİdir ve “gerçekleşmiş ve gerçekleşmeye devam ediyor” şeklinde çevrilebilir.

Robert Hanna, The Grekçe Yeni Antlaşma’ya Dilbilgisel Kılavuz anlamına gelen *A Grammatical Aid to The Greek New Testament* adlı kitabında, A. T. Robertson’un sözlerini aktarır ve ona (mektubun kendilerine yazıldığı kişilerin iyi bildiği geleneksel bir gerçek) “geniş şimdiki zaman” adını verir (sayfa 28). 10’cu ayette tekrar edilir (çapraz başvuru Galatyalılar 5:14; 6:2).

13:9 Pavlus’un Yeni Antlaşma inanlılarını motive etmek için Musa’nın Yasası’nı kullanması sıra dışı bir durum değildir (Mısır’dan Çıkış 20:13-17 ya da Yasa’nın Tekrarı 5:17-21 ve Levililer 19:18). Efesliler 6:2-3’de, Pavlus

Hristiyanlar'a bir motivasyon olarak On Emir'den birini de kullanmıştır (çapraz başvuru I Timoteos 1:9-10). Bu ESKİ Antlaşma metni kurtuluşun bir yolu değildi ama yine de insanların Tanrı'ya ve birbirlerine nasıl davranmaları gerektiği konusunda Tanrı'nın vahyedilmiş isteğiydi (çapraz başvuru Romalılar 15:4; I Korintliler 10:6,11). ESKİ Antlaşma'dan aktarma yapmak büyük bir olasılıkla Pavlus'un Roma Kilisesi'ndeki hem Yahudiler ve hem de Yahudi olmayanlarla iletişim kurma biçimiydi.

“Yerine gelmiştir” teriminin bu kullanımı, ayrıca İsa'nın Matta 5:17'de Yasa'yla ilgili söyledikleriyle ilgiliydi. Bunun, genel olarak toplum normlarıyla ilgili Yasa'dan ve kesin olarak da Musa'nın Yasası'ndan söz etmesi mümkündür (çapraz başvuru JB). Ancak, Pavlus'un 9'cu ayette ESKİ Antlaşma'dan aktarma yapması, Musa'nın Yasası'ndan söz ettiğini ima eder. İnsanların kuralları yerine getirmesinin değil, sadece sevginin Yasa'ya gerçekten yerine getirebileceğine dikkat edin! Bkz. Aşağıdaki Özel Konular.

ÖZEL KONU: PAVLUS'UN MUSA'NIN YASASI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

- A. Yasa iyidir ve Tanrı'dandır (çapraz başvuru Romalılar 7:12,16)
- B. Yasa doğruluğa ve Tanrı tarafından kabul edilmeye götüren yol değildir (bir lanet bile olabilir, çapraz başvuru Galatyalılar 3)
- C. inanlılar için hâlâ Tanrı'nın isteğidir çünkü Tanrı'nın Kendisini vahyedişidir (Pavlus, inanlıları ikna etmek ve/veya onları teşvik etmek için sık sık ESKİ Antlaşma'dan aktarmalar yapar).
- D. ESKİ Antlaşma, inanlıları bilgilendirir (çapraz başvuru Romalılar 4:23-24; 15:4; I Korintliler 10:6,11), ama kurtarmaz (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 15; Romalılar 4; Galatyalılar 3; İbraniler)
- E. Yeni Antlaşma'da şu işlevleri görür:
  1. insanlara günahlılıklarını göstermek (çapraz başvuru Galatyalılar 3:15-29)
  2. kurtarılmış insanlığa toplumda yol göstermek
  3. Hristiyanlar'ın verecekleri etik kararlarda onlara bilgi sağlamak

Lanetlemek ve ölmekten kutsanma ve kalıcılığa uzanan bu tanrıbilimsel tayf, Pavlus'un Musa'nın Yasası konusundaki görüşlerini anlamaya çalışmamızda soruna neden olur. Mesih'te Bir Adam anlamına gelen A Man in Chrēzōist, adlı kitabında James Stewart Pavlus'un paradoksal düşünme ve yazma biçimini gösterir:

“Normalde, bir düşünce ve öğreti sistemi oluşturmaya soyunmuş bir adamın kullandığı terimler konusunda oldukça katı olması beklenir. Onun en önemli düşüncelerinde kullandığı sözcüklerde kesinliği hedeflemesi beklenir. Yazarın belirli bir anlamda kullandığı bir sözcüğün, bütün eseri boyunca aynı anlamı taşımasını talep edebilirsiniz. Ama aynı şeyleri Pavlus'un yazılarında ararsanız hayal kırıklığına uğrarsınız. Pavlus'un kullandığı sözcüklerin çoğu katı değil, akıcıdır . . . Pavlus, ‘Yasa kutsaldır’ diye yazar, ‘İç varlığında Tanrı'nın Yasası'ndan zevk alıyorum’ der (çapraz başvuru Romalılar 7:12,22) ama başka bir yerde, ‘Mesih bizim için lanetlenerek bizi Yasa'nın lanetinden kurtardı’ (çapraz başvuru Galatyalılar 3:13)” (sayfa 26) demesine neden olan şeyin numos'un başka bir yönü olduğu açıktır.”

ÖZEL KONU: MISIR'DAN ÇIKIŞ 20 ÜZERİNDE NOTLAR

MISIR'DAN ÇIKIŞ 20:13, ADAM ÖLDÜRMEK

I. METİN ÇERÇEVESİ

- A. Sosyal içerikli gözükten buyrukların bile dini oldukları hatırlanmalıdır. Bu buyruklarda Tanrı'nın yaratılış ve kurtuluş hakkındaki egemenliğinin izleri vardır. Adam öldürmeme konusundaki buyruk, doğru odaklandığında, her insandaki Tanrı'nın benzerliği ve Tanrı'nın insan yaşamıyla ilgilenmesi hakkındadır.
- B. Her buyruğun iman toplumunu yansıttasının da hatırlanması gerekmektedir. Bir başkasının hayatına yasal olmayan bir şekilde son vermenin yasaklanması, öncelikle ve özgün olarak inanlı toplumunda odaklanmıştır. İmaları insanlık kadar geniştir!

II. ÖNEMLİ TERİMLER ÜZERİNDE SÖZCÜK ETÜTLERİ

A. “Adam Öldürme”

1. Rasah, bir insanın hayatına son verme anlamına gelen ender görülen bir terimdir, ESKİ Antlaşma’da sadece 46 kez kullanılmıştır. Daha yaygın olan başka iki terim daha vardır:
  - a. Harag, 165 kez kullanılmıştır.
  - b. Hemit, 201 kez kullanılmıştır.
2. Rasah teriminin bir özgün sınırlı anlamı, bir de açılmış anlamı var gibidir.
  - a. Özgün olarak, yasal, önceden tasarlanmış bir şekilde bir antlaşma ortağının hayatına son vermekle ilgiliydi. Sık sık da “yakın akraba” ya da “go’el” ile bağlantılıydı. Bu kullanım, yasal ölçü anlamında önceden tasarlanmayı içeriyordu (çapraz başvuru Çölde Sayım 35:30-34; Levililer 24:13-23). Aslında Lex Talionis, “göze göz,” (çapraz başvuru Yaratılış 9:5-6) öcü bir sınırlama yoluydu. Daha sonra, toplumun bir başka üyesini kazayla ya da isteyerek öldüren bir antlaşma üyesinin kurbanın ailesinin hışmından kaçabilmesi için sığınma kentleri (Yasa’nın Tekrarı 4:41; Yeşu 20:3) kurulmuştu.
  - b. Daha sonra terim, birisinin yaşamına son vermenin ardındaki motivasyon ya da tutumdan söz eder oldu. “Kasten” kavramı öne çıkar! (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 21:12-14; Çölde Sayım 35:11,22; Yasa’nın Tekrarı 28:24).
  - c. Bu ayırım, bu buyrukta çok önemli bir hal alır. Metin çerçevesi içinde sadece antlaşma toplumunda olan diğerler insanlardan söz ediyor gibidir. Yakın akrabayla ya da kanın öcünü almakla bağlantılıdır. Ancak, On Emir’i yansıtan daha sonraki ayetlerde (Hoşea 4:2 ve Yeremya 7:9) bu terim bir katilden söz etmekte kullanılmıştır. Bu sözcük sadece Yasa’yla değil, motivasyonla da alakalıdır. Komşudan diğer insanlara uzanır.
3. Bu terimin, bizim ölüm cezası ya da savaşla ilgili modern etik konumuzla alakalı olmadığı kesindir. Yahudiler, toplumlarında birisini öldürmek ya da kutsal (ya da kutsal olmayan) bir savaş açmakta hiçbir zaman bir sakınca görmemişlerdi.
4. Günümüzdeki modern kültür için en iyi tercümesi, “kasıtlı adam öldürmek” olur.

III. İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. Altıncı, yedinci ve sekizinci buyruklar sadece ikişer İbranice sözcükten oluşur. Çok kısa ve öz dürler.
- B. Yaşam, yaşamın bütünü gibi, Tanrı’yla bağlantılıdır. Başka insanlara nasıl davrandığımız Tanrı hakkındaki düşüncelerimizi yansıtır.

IV. YENİ ANTLAŞMA PARALELLİKLERİ

A. İsa

1. Bu buyruğu açması (çapraz başvuru Matta 5:21-26) bize bu metni günümüze nasıl uyarlayacağımız hakkında doğru yönü gösterir.
2. İsa’nın On Emir’i hareketler alanından motivasyonlar alanına geçirdiği kesindir. Biz ne düşünüyorsak oyuz! “Bir insan yüreğinde nasıl düşünüyorsa, öyledir.” Düşünce hayatı konuyla kabul ettiğimizden daha çok ilgili ve önemlidir.

B. Yuhanna

1. I Yuhanna 3:15, nefretin adam öldürme sayıldığı kavramı burada da yansıtılmıştır.
2. Matta 5:21 ve sonraki ayetlerde ve I Yuhanna 3:15’de kullanılan Grekçe terimler farklıdır ama anlamları özde aynıdır.
3. I Yuhanna 4:19-21’deki olumlu yöne dikkat edin.

V. UYGULANACAK GERÇEKLER

- A. Kasıtsız olarak birisini öldüren biri, sığınma kentine kaçarak kendisinden ölçü alacak kişilerden kaçabildiği halde (çapraz başvuru Çölde Sayım 35; Yeşu 20), Başkâhin’in ölümüne kadar o kentte kalma gibi bir bedel ödemek zorundaydı. Yaptığı işin sonuçları hâlâ onu kovalayacaktı!
- B. Antik zamanlarda yaşayan insanlar büyük bir olasılıkla hiçbir zaman böyle bir şey

düşünmediklerinden bu ayet direkt olarak intiharla ilgili olmadığı halde, metin insan yaşamının kutsallığı ve Tanrı'nın Kendi benzerliğinde yaratılan insan yaşamı üzerindeki egemenliği ve amacıyla ilgili bir ruhsal ilke bildirir. Bu metin, günümüz için intiharla ilgili kuvvetli bir mesaj verir.

- C. Bu metin, (1) idam cezası ya da (2) savaş gibi konulardaki modern soruları kesin bir şekilde yanıtlamaz. For İsrail için bunlar kendi başlarına kötü olmayan şeylerdi. İsraililer bunların ikisini de yapıyordu. Yine de, yaşamın Tanrı'nın benzerliğinde ve O'nun yönetimi altında yaratılmış olmasının anlamı bu alanda önemli bir gerçektir.
- D. Bu metin, insan yaşamının onuru ve kutsallığı hakkında gerekli bir söz söylemez! İnanlı toplumunda olan bizler, sadece kendi yaptıklarımızın değil, toplumumuzda yapılanların kâhyalarıyız. Yaşam armağanı hem bireyse, hem de kurumsaldır. Toplumumuzdaki diğer insanların fiziksel, sosyal ve psikolojik olarak suiistimal edilmemesinin yanı sıra, kendi bedenlerimizi fiziksel, sosyal ve psikolojik olarak suiistimal edilmemesinden sorumluyuz. Bu özellikle bizimki gibi, konuşarak düzeni değiştirebildiğimiz bir kültür için geçerlidir. Bizler kardeşlerimizin bekçisiyiz!

MISIR'DAN ÇIKIŞ 20:14, ZİNA

I. METİN ÇERÇEVESİ

- A. Buyruğun kişinin, komşusunun karısına ve malına mülküne saygısının Tanrı'ya saygısını yansıtmasıyla alakalı olduğu açıktır (çapraz başvuru Yeremya 5:8). Bu durum, Septuagint'te bu buyrukların farklı sıralamalarda verilmesiyle kanıtlanır.
- B. Yasa'nın Tekrarı'ndaki paralel, bu antik gerçeğin kültürümüze uyarlanması ne kadar doğru olduğunu gösterir.
- C. Anne babaya saygı, sağlam bir toplumun anahtarı olarak görüldüğü gibi, bu buyruk da öyledir.
- D. Bu buyruk ayrıca, Tanrı'nın cinsel ve aile yaşamlarımızın da sahibi ve onların yönetiminde olduğunu da ima eder.
- E. 4'cü buyruk Yaratılış 2:1-3'ü temel aldığı gibi, bu buyruk da Yaratılış 2:24'ü temel alıyor gibidir.

II. SÖZCÜK ETÜDÜ

- A. Bu metindeki ana terimlerden biri "zina"dır. Bu terimi, antik İbrani kültürünün ışığında anlamak çok önemlidir.
1. Bu terim ESKİ Antlaşma'daki "cinsel ahlaksızlık" bağlamından farklıdır. Zina, taraflardan en az birinin evli olduğu bir cinsel ilişkiyle ilgilidir. "Cinsel ahlaksızlık" her iki tarafın da evlenmiş olduğunu ima eder (çapraz başvuru Süleyman'ın Özdeyişleri 29:3; 31:3). Bu ikisi arasındaki fark, Yeni Antlaşma'daki Grekçe terimlerde kaybolmuştur.
  2. Bu büyük bir olasılıkla, medeni halin vurgulanma nedenini açıklar çünkü Tanrı'nın "Diyar" konusundaki vaatlerindeki miras haklarının önemiyle ilgilidir. Her 50 yılda bir (Özgürlük Yılı), topraklar özgün oymaksal sahiplerine geri verilir.
  3. Zina, Musa'nın yasasından önce de kültürel bakımdan kınanıyordu (çapraz başvuru Yaratılış 12:10 ve sonraki ayetler; 26:7 ve sonraki ayetler; 39:9).
  4. Zina şunlara karşı günah olarak görülüyordu:
    - a. Komşu – Mısır'dan Çıkış 20:14; Yasa'nın Tekrarı 5:18
    - b. Evlilik – Levililer 18:20
    - c. Tanrı – Yaratılış 20:1-13; 26:7-11
  5. Her iki taraf da ölüm cezası alabilirdi:
    - a. Levililer 20:10
    - b. Yasa'nın Tekrarı 22:22-24
    - c. Hezekiel 16:40 (mecaz)
    - d. Süleyman'ın Özdeyişleri 1-9'de zina konusunda sert uyarılar bulunmaktadır.

III. YENİ ANTLAŞMA'YLA BAĞLANTISI

- A. İsa, Levililer 19:18'i ESKİ vahyin bir özeti olarak kullanmıştı (çapraz başvuru Luka 10:27). Bu da, On Emir'in başkalarına davranışımızla bağlantılı olduğunu onaylar.
- B. İsa, Matta 5:28'de buyrukları yoğunlaştırır. Hareketlerden çok motivasyonları vurgular. Yahudiler aklı ruhun tohum yatağı olarak görüyordu. Kişi ne düşünüyorsa gerçekte öyleydi (Süleyman'ın Özdeyişleri 23:7). Bu da On Emir'i yerine getirilmesi neredeyse imkânsız kılar ki, amaç da buydu (çapraz başvuru Galatyalılar 2:15-3:29)!

IV. MODERN UYGULAMASI

- A. Evlilik, Tanrı'nın ismine yaşam boyu iman adanmışlığının büyük bir olasılıkla en iyi modern benzetmesidir. ESKİ Antlaşma'daki antlaşma kavramlarının gerçeklerini anlamamız için en iyi fırsatımızdır (Malaki 2:14). Eşimize, cinsellik dahil, her alandaki saygımız, bu ayetin vurgusunu anlamamıza yardım eder.
- B. Evlilikte istikrar ve sadakat, anne babaya saygı gibi, toplumsal kuvvet ve uzun ömürlülüğün ana sütunlarından biridir.
- C. İnsan cinselliğinin Tanrı'dan bir armağan olduğunun vurgulanması gerekir. Bu Tanrı'nın insanlık için fikri ve isteğiydi. Kurallar, insanın özgürlüğünü ya da sevincini bozmak için değil, düşmüş insana Tanrı yolunda bazı ilkeler vermek için tasarlanmıştı. Sınırlar, bizim uzun vadeli yarar ve mutluluğumuz için vahyedilmiştir. İnsan, Tanrı'nın bütün armağanları gibi, cinselliği de suiistimal ettiği halde, cinsellik yine de insanlığın içindeki Tanrı'nın yönetim ve yol gösterimi altında olması gereken güçlü bir güdüdür.
- D. İnsanlar Tanrı'nın benzerliğinde yaratılmış olduklarından (erkek olsun, dişi olsun) insanın kutsallığının korunması için cinselliğin korunması gerekir. Düşmüş "ben" odağımız bu alanda fazlasıyla ortadadır.

MISIR'DAN ÇIKIŞ 20:15, ÇALMAK

I. GENEL BİLGİLER

- A. On Emir'deki bütün diğer kanunlar gibi, Tanrı'ya olan imanımız, sevgimiz ve saygımızın günlük yaşamlarımızın kutsal ve laik alanlarında görülmesi gerekmektedir. Tanrı'yı tanıdığımızı iddia edip de antlaşma ortağımızı suiistimal etmek Tanrı için bir iğrençliktir (çapraz başvuru I Yuhanna 4:20-21; 2:7-11).
- B. Bu buyruğun, antlaşma toplumundaki paydaşlığı korumaya yardımcı olması tasarlanmıştır. Bu ruhsal paydaşlığın kalitesi, kafası karışık ve gerçeği arayan dünyayı Tanrımız'a çekecektir ki Kutsal Yazılar'ın amacı da budur.
- C. Diğer yasalar Tanrı'nın yaşamın bütününün sahibi olduğunu odakladığı gibi, bu buyruk da aynı şeyi yapmaktadır! Bizler sahipler değil, kâhyalarız. Bu yasağın arkasında, hiçbir şey vermeden mal mülk sahibi olmak konusundaki düşmüş güdümüz vardır (çapraz başvuru Mezmur 50:10-12).

II. SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

- A. Bu, On Emir'in ikinci yarısındaki üçüncü buyruktur ve İbranice'de sadece iki sözcükle ifade edilir.
- B. Yasağın nesnesi bildirilmemiştir. Bu genelde şunlarla desteklenir:
  - 1. Ölüm cezası gerektiren suçlarla ilgili olan bundan önceki iki buyruğun metin çerçevesi.
  - 2. Uyarlanabilecek paralel ayetlerin varlığı hem orada (Mısır'dan Çıkış 21:16) hem de uzaktır (Yasa'nın Tekrarı 24:7). Ayrıca Bkz. Yaratılış 37.
- C. Ancak, bu kısa form da savunulabilir:
  - 1. Bizim için esin aracılığıyla kaydedilmiştir.
  - 2. Emrin kapsamını genişletir.
  - 3. Metin içinde hırsızlıkla alakalı paralel bir ayet de vardır—Mısır'dan Çıkış 22:1 ve sonraki ayetler
  - 4. İsa belli ki bu ayeti hırsızlıkla alakalı olarak aktarmaktadır (çapraz başvuru Matta 19:18).

- D. Hırsızlık aynı zamanda diğer antik yasalarda ele alınmıştır ama genelde cezası ölüm, vücudun bir kısmının tamamen kesilmesi ya da 30 kat fazlasını iade etmektir.
- E. Bu gerçeği tanımlayıp açıklayan bazı önemli paralel ayetler vardır:
1. Levililer 19:1-18—“ Kutsal olun, çünkü ben Tanrınız Rab kutsalım.”
    - a. Yaşam biçimimiz, Babamız ve Tanrımız’ın ailesel özelliklerini yansıtmalıdır (çapraz başvuru ayet 18).
    - b. İmanımız yaşamlarımızı her gün, her ikisi de doğru motivasyonlarla bilgilendirilmiş olan hem olumlu etkinlikler ve hem de olumsuz yasaklarla etkiler (çapraz başvuru ayet 17).
    - c. Dışlanan ve ihtiyaç içinde olanlara merhamet, 9-10, 13 ayetler, komşularımızı kazıklamayı ret etmek kadar önemlidir, ayet 11.
  2. Amos 8:4-7--Tanrı birisinin kullanılıp istismar edilmesinden nefret eder!
  3. Mika 6:6-8—Tanrı yaptığımız her şeyi doğru motivasyonlarla yapmamızı ister. Önemli olan neden çalmadığımızdır!
  4. Mısır’dan Çıkış 22:1 ve sonraki ayetler—Modern çağımızda hırsızlığın karşılığının verilmesi konusunda sık sık eksik olan gerçek! Günah her zaman bir şeye mal olur!

III. GERÇEKLERİ UYGULAMA

- A. C. S. Lewis’in eşi Joy Davidman, On Emir hakkında çok güzel bir kitap yazmıştır. Kendisi bu buyruğu, “Karşılıksız bir şey elde etmeye çalışmayacaksın” şeklinde tercüme etmektedir. Bunun buyruğun kapsamını mal mülkün ötesine taşıdığı kesindir. Ayrıca, “Mal mülk sahibi olmak, ne günah, ne de vazgeçilmez bir haktır. Ancak, Tanrı’nın size güvenerek size ödünç verdiği bir şeydir” der.
- B. Düşmüş bir yüreğin bütün diğer günahları gibi, hırsızlığın da yeni bir yürekle ele alınması gerektiği, Efesliler 4:28. ESKİ doğanın, “paylaşan” yeni doğayla sırayla hakim olmayı istemesi ilginçtir!
- C. Tanrı’ya olan saygımız, diğer antlaşma ortaklarımıza saygımızda açıkça görülür! Bu gerçek On Emir’e hakimdir.
- D. Modern insan birçok şekilde hırsızlık yapar!

TARTIŞMA SORULARI

1. Modern insan nasıl hırsızlık yapar?
2. Zararı karşılamak tövbeyle nasıl alakalıdır?
3. Bu ayet, kapitalizmin fakirlik konusundaki görüşüyle nasıl alakalıdır?

MISIR’DAN ÇIKIŞ 20:17, GÖZ DİKME

I. GİRİŞ

- A. Son beş buyruk arasındaki ilişkiyi aşağıdaki şekilde görmek mümkündür:
1. 6, 7, ve 8 sayılı emirler, açık bir hareketle bir antlaşma ortağına zarar vermeyi yasaklar.
  2. 9 sayılı emir, konuşmayla antlaşma ortağını incitmeyi yasaklar.
  3. 10 sayılı emir, antlaşma ortağını düşüncelerle incitmeyi yasaklar.
- B. Göz dikmenin, göz dikilen obje ya da komşuyu değil göz diken kişiyi alt üst ettiği doğrudur.
- C. Ancak, bu buyruğun düşüncelerin hareketlere dönüşeceğini beklediği mümkündür.
- D. Birçok kişi bu buyruğu İsrail’in antik yasasında bulunan ve antik Yakın Doğu’daki bütün diğer yasalarda yer almayan eşsiz bir kavram olarak görür. Bu yeni kavram, düşünce yasağıdır. İsrail’in düşünce yaşamını kötü hareketlerin kaynağı olarak algıladığı doğrudur (çapraz başvuru Süleyman’ın Özdeyişleri 23:7; Yakup 1:14-15). Buna karşın bu ayet, hareketlere dönüşen düşüncelerle ilgili gözükmektedir. Birkaç ayet, “göz dikmek” terimini, ardından gelen etkinlikle bağlantılı olarak kullanır (çapraz başvuru Yasa’nın Tekrarı 7:25; Yeşu 7:21; Mika 2:2).
- E. Eğer birinci ve sonuncu olarak listelenenin vurgulandığı doğruysa, bu buyruğun gerçek anlamının görüldüğü doğrudur. Sadece Tanrı’ya tapınmak ilk şeydir ama bu dünyanın şeylerine karşı tutum ve

motivasyonlarımız Tanrı'ya gerçek adanmışlığı etkiler. Bu ikili vurgu aynı zamanda İsa'nın Dağdaki Vaazi'nde de görülür: Matta 6:33--“ Siz öncelikle O'nun egemenliğinin ve doğruluğunun ardından gidin, o zaman size bütün bunlar da (çapraz başvuru 19-32 ayetler) verilecektir.”

II. SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

- A. Mısır'dan Çıkış 20:17 ve Yasa'nın Tekrarı 5:21, temelde aynı oldukları halde, aralarında birkaç önemli farklılık vardır.
1. Mısır'dan Çıkış 20'de, evli kadın “ev” sözcüğünün ya da erkeğin malı mülkünün daha geniş kapsamına dahil edilmiştir, Yasa'nın Tekrarı 5'de ise ayrı, öncelikli görünen bir sınıfa yerleştirilmiştir.
  2. Mısır'dan Çıkış 20'deki bu ayette yer alan gelen İbranice “göz dikme” terimi “elde etmeyi arzulamak” anlamına gelir. Yasa'nın Tekrarı 5'de “göz dikme”nin yanı sıra ikinci bir terim olan “arzulamak” yer alır. Göz dikme, arzulanan şeyi elde etmekle bağlantılı olan bir arzudan söz eder ama “arzulamak” sadece tutumu odaklar.
  3. Ayrıca, çölde dolaştıkları dönemde İsrail oğullarına yazılmış olan Mısır'dan Çıkış 20'de mal mülk listelerinde hiç “tarla” sözü geçmez ama Yasa'nın Tekrarı 5, aynı buyrukları Vaat Edilen Diyar'da yerleşmiş olan yerleşik bir topluma bildirir.
- B. “Göz dikme” terimi nötr bir terimdir. İyi şeyler arzulamaktan söz edebilir (çapraz başvuru Mezmur 19:10; I Korintliler 12:31).
- C. Doğru olmayan arzular, İblis, Adem'le Havva ve hepimizin düşüşünün altında yatan nedendir. Pavlus Romalılar 7:7-8'de kendisinin göz dikme konusundaki kişisel mücadelesinin altını çizmiştir. Göz dikmek, temelde tatmin olmamak ve Tanrı'nın ilgi ve sağlığına yeteri kadar güvenmemektir.
- D. Birkaç Yeni Antlaşma ayeti göz dikmekle ilgilidir:
1. Man'ın sorunu, tatminsizlik ve açgözlülüktür (çapraz başvuru Luka 12:15; I Timoteos 6:8-10).
  2. Göz dikmek, İsa'nın kirleten günahlar listesine dahil edilmiştir (çapraz başvuru Markos 7:17-23; I Korintliler 5:10; Efesliler 5:5; Koloseliler 3:5).

III. GERÇEĞİ UYARLAMAK

- A. Tutkulu bir şekilde göz dikip hoşnutsuzluk içinde olmaya yanıt:
1. Sevgidir – Romalılar 13:8-10
  2. Kanaat etmek – İbraniler 13:5; Filipililer 4:11-13 (ve paylaşmaktır, Filipililer 4:14)
- B. Buyruk bize “durun” der ama ancak Mesih bize durabilme yolunu sağlayabilir. O'nda düşünce yaşamımızı bir dereceye kadar yönetim altına alabiliriz.
- C. Tanrı yüreklerimizi ve düşüncelerimizi bilir
1. I Tarihler 28:9
  2. Süleyman'ın Özdeyişleri 20:27
  3. Mezmur 139:1,23
  4. Yeremya 17:10
  5. Romalılar 8:27
  6. Vahiy 2:23
- D. Maddesel şeyler günah değildir ama öncelikli olduklarında günah haline gelirler. Maddesel şeyler nihai ya da sonsuz değildir; Tanrı'nın benzerliğinde yaratılmış olan insanlar öyledir. Göz dikmek, Antlaşma Toplumu'na yıkıcı bir şekilde zarar verir.

TARTIŞMA SORULARI

1. Göz dikmek nedir?
2. Modern insan nasıl göz diker?

3. Düşüncelerimiz günah mıdır?
4. Hristiyan yaşamında düşünceler neden çok önemlidir?
5. Mısır'dan Çıkış 20:17 buyruğu neden Yasa'nın Tekrarı 5:21'deki buyruktan biraz farklıdır?

■ **“Çünkü”** Bu söz, On Emir’le ilgilidir. On Emir’in ikinci yarısındaki bu listenin sıralaması Vatikanus adı verilen Grekçe elyazması B’yi izler. Mısır’dan Çıkış 20 ve Yasa’nın Tekrarı 5’nin Mazoterik İbranice metininden biraz farklıdır. On Emir’in ikinci yarısı, İsrail’in RAB’le ilişkileri temel alınarak birbirleriyle ilişkisini ele alır.

■ **“ve bundan başka ne buyruk varsa”** Bu, yazarın bakış açısı ya da edebi amaçlarından doğru olduğu varsayılan bir BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLE’DİR. Başka buyruklar da vardır. Bu söz, “On Emir’in dışında başka emirler varsa” anlamına geliyordu. Yani, bu Musa’nın Yasası’nı ya da büyük bir olasılıkla genel olarak “Yasa”yı özetler. Grekçe elyazmaları geleneğinde bu On Emir’in kaç ve hangi sıralamaya göre listelendiği konusunda bir çeşitlilik vardır. Yahudiler’in numaralama biçimi farklıdır ve Katolik ve Protestanlar’ın da farklı numaralama biçimleri vardır. Bu ayetin anlamı bu farklılıklardan ötürü çeşitlilik gösterir. Aynı şey, çeşitli elyazmalarının büyük bir çoğunluğu için de geçerlidir.

■ **“şu sözde özetlenmiştir”** Bu, Levililer 19:18’den bir aktarımdır. Bu ayet Müjdeler’de birkaç kez aktarılmıştır (çapraz başvuru Matta 5:43; 19:19; 22:39; Markos 12:31 ve Luka 10:27). İsa buna ikinci ya da en önemli buyruk adını verir. Ayrıca Galatyalılar 5:14 ve Yakup 2:8’de de aktarılmıştır. Bir insan Tanrı’yı sevdiğinde Tanrı’nın sevdiklerini, yani Tanrı’nın benzerliğinde yaratılmış olan insanları da sevecektir.

■ **“KOMŞUNU KENDİN GİBİ SEVECEKSİN”** İnanlılar başkalarını sevip kabul edebilmezden önce kendilerini Tanrı’nın kendilerini sevdiği gibi sevmelidirler. Doğru öz sevgi kötü bir şey değildir. Bu bölümün büyük gerçeği açıkça bildirilmiştir: Başkalarını sevin (çapraz başvuru ayet 10). Tanrı’nın Kendisinden veren, fedakâr sevgisi kendilerine dokunmuş olan insanlar başkalarını da aynı şekilde seveceklerdir. Mesih benzerliğinde olmanın (Tanrı’nın benzerliğinin içimizde yenilenmesinin) en önemli noktası budur. Bu tür bir sevginin var olduğu yerde “Yasa”ya gerek yoktur.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 13:11-14

¹¹Bunu, yaşadığımız zamanın bilincinde olarak yapın. Artık sizin için uykudan uyanma saati gelmiştir. Çünkü şu anda kurtuluşumuz ilk iman ettiğimiz zamankinden daha yakındır. ¹²Gece ilerledi, gündüz yaklaştı. Bunun için karanlığın işlerini üzerimizden atıp ışığın silahlarını kuşanalım. ¹³Çılgınca eğlenceye ve sarhoşluğa, fuşşa ve sefahate, çekişmeye ve kıskançlığa kapılmayalım. Gün ışığında olduğu gibi, saygın bir yaşam sürelim. ¹⁴Rab İsa Mesih’i kuşanın. Benliğinizin tutkularına uymayı düşünmeyin.

13:11

NASB **“Bunu yapın”**

NKJV **“ve bunu yapın”**

NRSV **“Bundan başka”**

TEV **“Bunu yapmalısınız”**

NJB **“Ayrıca”**

Bu, daha önce gelen şeylerle (9-10 ayetler) bağlantılamının bir yoludur(11-14 ayetler). Tanrı sözünü yalnız duymakla kalmayın, sözün uygulayıcıları da olun! Sevginin hareketlerle gösterilmesi gerekmektedir.

■ **“zamanın bilincinde olarak”** Bu bir EMİR KİPİ anlamında kullanılan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN ORTACI’dır. Zamanla s terim (*kairos*) ilgili olan bu terim, kronolojik zamanla (*chrēzōonos*) ilgili olarak değil, özel bir zaman dönemi anlamında kullanılmıştı). İnanlıların Mesih’in her an dönebileceğinin ışığında yaşamaları lazımdır.

■ **“Artık ... saati gelmiştir”** Yuhanna’nın Müjdesi’nde sık sık kullanılan bu “saat” mecazı, Tanrı’nın kurtarıcı planında *kairos*’a benzer özel bir andan söz etmektedir (çapraz başvuru 3:26; I Korintliler 7:29; 10:11; Yakup 5:8; I Petrus 4:7; II Petrus 3:9-13; I Yuhanna 2:18; Vahiy 1:3; 22:10). Hem İsa’nın çarmıha gerildiği ve hem de geri döneceği zamanlar için kullanılmıştır.

■ **“uyku”** Bu terim burada ahlaksal ve ruhsal ihmalkârlık için kullanılmaktadır (çapraz başvuru Efesliler 5:8-14; I Selanikliler 5:6). Sözcükler ancak belirli bir metin çerçevesi içinde anlam kazanırlar. Belirli bir tanım konusunda dikkatli olun. Bütün sözcüklerin birkaç olası anlamı (semantik alanı) vardır.

■ **“çünkü şu anda kurtuluşumuz daha yakındır”** Kurtuluş baştan verilen bir karar ve bir süreçtir. Bkz. 10:14’deki Özel Konu.

İnanlılar yeni bedenlerini alana dek kurtuluş tamamlanmış olmayacaktır (çapraz başvuru I Yuhanna 3:2; I Selanikliler 4:13-18; İbraniler 9:28; I Petrus 1:5). Tanrıbilimsel olarak buna “yüceltilme” adı verilir (Romalılar 8:30). Her Hristiyan neslinin umudu Rab’bin kendi zamanlarında geri dönmesidir (çapraz başvuru Luka 21:28). Pavlus da buna istisna değildi (çapraz başvuru I Selanikliler 4:15).

■ **“iman ettiğimiz zamankinden”** Hristiyanlık bir kararla başlar (anında gerçekleşen aklanma ve kutsallaştırılma), ama bunun Tanrı yolunda bir yaşam biçimine (ilerleyen kutsallaştırma) yol açması ve Mesih benzerliğiyle (yüceltilme) son bulması lazımdır. Kişinin, Tanrı’nın Mesih’teki sunusunu kabul etmesi lazımdır (çapraz başvuru Yuhanna 1:12; 3:16; Romalılar 10:9-13). Bu ilk karar son değil, sadece başlangıçtır!

13:12 “Gece ilerledi” Bu daha şimdiden yok edilmekte ve yenilenmekte olan şimdiki kötü çağdan söz eder (çapraz başvuru I Korintliler 7:29-31; 10:11; Yakup 5:8; Efesliler 5:8,14; I Yuhanna 4:7; II Yuhanna 2:17-18; Vahiy 1:3; 22:10). Bkz. 12:2’deki Özel Konu.

■ **“gündüz yaklaştı”** Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN HABER KİPİ’dir. Bunlar son günlerdir (çapraz başvuru Filipililer 4:5; Yakup 5:9). İsa’nın beden alıp insan olmasından beri son günlerde yaşamaktayız. Son günler O’nun yücelik dolu dönüşüne kadar devam edecektir. Birinci yüzyıldan beri bütün inanlılar, Mesih’in dönüşünün bu kadar uzun sürmesine şaşırılmışlardır. Ancak Mesih’te yeni bir çağ başlamıştır.

■ **“atıp. . kuşanalım”** Bunlar sözlere bir koşul veren GENİŞ ZAMAN ORTA DİLEK KİPLERİ’dir. “Siz kendiniz atın... bir kerede ve her zaman olmak üzere kararlı bir şekilde kuşanın” şeklinde bir ima vardır. Hem Tanrı, hem de insanlık hem aklanma (tövbe ve iman) ve hem de kutsallıkta (Tanrı yolunda yaşamakta) aktiftir. Giysilerle ilgili mecaz Pavlus’un yazılarında çok görülen bir şeydir. İnanlıların uyku giysilerini çıkartıp savaş giysilerini giymeleri gerektir (çapraz başvuru Efesliler 4:22-25; Koloseliler 3:10,12,14). Bizler her gün gerçekleşen ruhsal savaş için hazırlanan Hristiyan askerlerimiz (çapraz başvuru Efesliler 6:10-18).

■ **“ışığın silahları”** Bu büyük bir olasılıkla Yeşaya 59:17’den söz etmektedir. İnanlıların kararlı bir şekilde doğruluğun zırhını ve silahlarını kuşanmaları lazımdır (çapraz başvuru II Korintliler 6:7; 10:4; Efesliler 6: 11,13; I Selanikliler 5:8). Tanrı’nın zırhı ve silahları inanlılar içindir ama onların (1) ihtiyaçlarını anlamaları; (2) Tanrı’nın kendileri için neler sağladığını anlamaları ve (3) bunları kişisel ve kasıtlı olarak günlük düşünce ve yaşamlarına uyarlamaları lazımdır. Her gün gerçekleşen bir ruhsal savaş vardır!

13:13 “saygın bir yaşam sürelim” Bu bir GENİŞ ZAMAN ETKEN DİLEK KİPİ’dir, harfiyen “yürütmek” anlamına gelir. Bu, İbranice’de “yaşam biçimi” anlamına gelen bir deyimdir. Pavlus bu deymi 33’den fazla kez kullanır.

Bu ayetteki günah listeleri ikişer terimden oluşan üç çiftten oluşur. Bazı terimler bazen semantik olarak örtüşürler, eş anlamlı olmalarının tasarlanmış olması mümkündür. Bkz. Özel Konu: 1:28-32’deki Kötü Alışkanlıklar ve Erdemler

Bu terimler, Roma kilisesinde iman eden Yahudiler’le Yahudi olmayanlar arasındaki gerginlikle ilgilidir. Yahudi olmayan yeni inanlılar, (1) bazı ahlaksız putperest tapınma uygulamalarına devam ediyor ya da (2) İmparator Neron’un Roma’da bütün Yahudi törenlerini yasaklayan buyruğundan ötürü Roma’dan ayrılmış olan imanlı Yahudi önderlere karşı kibirli davranıyor olabilirlerdi.

■ **“Çılgınca eğlenceye ve sarhoşluğa kapılmayalım”** Bu sözler, putperest dini törenlerindeki sarhoşlukla bağlantılı olan cinsel ahlaksızlıkla ilgiliydi. Galatyalılar 5:21’de yer alan benliğin günahları listesinde de bu terimler yan yana listelenmiştir.

■ **“fuhşa ve sefahate kapılmayalım”** Bu çift, birinci çiftle örtüşüyor gibidir. İkinci terim, Yeni Antlaşma’da çokça kullanılmıştır (çapraz başvuru Markos 7:22; II Korintliler 12:21; Galatyalılar 5:19; Efesliler 4:19; I Petrus

4:3; II Petrus 2:7). Eğer birinci çift sarhoşluğu odaklıyorsa, bu çift cinsel ahlaksızlığı, hatta sosyal bakımdan kontrol dışı cinselliğe düşkünlüğü odaklamaktadır.

■ **“çekişmeye ve kıskançlığa kapılmayalım”** Bu terimler insanlar arasındaki çekişmelerden söz eder (çapraz başvuru Galatyalılar 5:20). Bu, ilk iki çiftin uygun olmayan davranışlarının sonucu olabilir. Eğer bu sözler Hristiyanlar’a hitaben yazılmışsa (çapraz başvuru I Korintliler 3:3; Koloseliler 3:8), inanlıların yaşamlarında son bulması gereken bazı putperest dini uygulamalarını yansıtır. Ancak, metin çerçevesi içinde bu ayet inanlılara bir tezat oluşturmaktadır, bu yüzden bu anlamda bir uyarı olmaktadır.

13:14 “Rab İsa Mesih’i kuşanın” Bu mecaz, İsa’nın kraliyet giysilerinin şimdi inanlılara giydirilmesiyle (konumsal kutsallaştırılma) ilgilidir. Bazı bilginler bunun vaftiz giysilerinden söz ettiğini düşünmektedir. Bu giysi mecazından ilk önce 12’ci ayette söz edilmiştir. İnanlıların Mesih’teki yeni konumunu göstermenin bir biçimidir. Ayrıca, inanlıların Mesih’teki yeni konumlarından ötürü (çapraz başvuru Efesliler 4:22,24; Koloseliler 3:8) yeni yaşam biçimi seçimlerini hayata geçirmeleri gerektiğini (ilerleyip devam eden bir durum) de vurgular. Galatyalılar 3:27’de bu gerçek, HABER KİPLİyle bir gerçek bildirisi olarak dile getirilmiştir; burada ise bir buyruk olarak (GENİŞ ZAMAN ORTA) EMİR KİPLİyle dile getirilmiştir.

HABER KİPLİ bildiriyle EMİR KİPLİ bildiri arasındaki gerginlik, Mesih’teki konumumuzla bizim bu konuma sahip olmaya çalışmamız arasındaki gerginliktir. Bizler kurtuluş anında “kutsallar” haline geliriz ama bize “kutsal” olmamız öğütlenmiştir. Bu da, Kutsal Kitap’ın Mesih’te tam ve karşılık kurtuluş ve Mesih benzerliğine açık çağrı arasındaki paradokstur!

■ **“uymayı düşünmeyin”** Bu, OLUMSUZ BİR ÖĞESİ OLAN bir ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA EMİR KİPİdir. Bu dilbilgisel genelde, başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelir. Bu, Roma’daki bazı Hristiyanlar’ın ahlaksal yaşamlarının uygunsuz olduğunu bildiriyor gibidir. Bu, onların putperest tapınma uygulamalarından kalmış bir durum olabilirdi.

Yeni Antlaşma’nın benliğe uyan Hristiyanlık hakkındaki öğretilerini açıklamak zordur. Yeni Antlaşma yazarları insanlığın durumunu siyah beyaz terimlerle açık açık sunar. Benliğe uyan bir Hristiyan sözü çelişkiyle doludur. Buna karşın, “zaten” ama “henüz değil” şeklindeki yaşamlarımızın bir gerçeğidir. Pavlus insanlığı,

1. doğal insanlar (kaybolmuş insanlık), 2:14
2. ruhsal insanlar (kurtulmuş insanlık), 3:1
3. benliğe uyan insanlar (benliğe uyan Hristiyanlar ya da bebek Hristiyanlar), 3:1 olmak üzere üç gruba ayırır (I Korintliler 2:14-3:1).

■ **“Benliğinizin tutkularına”** Pavlus, düşmüş Ademsel doğamızın devam eden tehlikelerini çok iyi biliyordu (çapraz başvuru Romalılar 7; Efesliler 2:3), but İsa bize Tanrı için yaşama konusunda güç ve arzu verir (çapraz başvuru Romalılar 6). Bu devam eden bir mücadeledir (çapraz başvuru 8:5-7; I Yuhanna 3:6-9).

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap’ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Pavlus’un hükümet hakkındaki bildirimleri ilk Hristiyanlar için neden çok radikaldi?
2. Hristiyanlar her hükümet biçimine boyun eğmeli midir?
3. Hristiyanlar hükümetin her yasal talebine boyun eğmeli midir?
4. Ayet 1 kralların tanrısal hakkını mı öğretiyor?
5. Pavlus tanrıbilimsel olarak yeni şeyler mi öğretiyor yoksa İsa’nın Matta 22:21’deki sözlerinde aynı konunun bir emsali bulunmakta mıdır?

6. Hristiyanlar için sivil itaatsizlik herhangi bir durumda haklı çıkarılabilir mi (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 5:25-32)?
7. Ayet 4 ölüm cezası konusunda ne diyor?
8. Hristiyan'ın vicdanı her zaman doğruyu mu söyler (çapraz başvuru ayet 5)?
9. Ayet 8'e göre inanlıların kredi kartı kullanmamaları mı lazımdır?
10. Ayet 8 diğer Hristiyanlar'a olan sevgimizden mi yoksa bütün insanlara olan sevgimizden mi söz eder?
11. Pavlus neden On Emir'i Yeni Antlaşma inanlıları için bir teşvik olarak kullanıyordu?
12. Pavlus inanlılarla bağlantılı olarak neden böylesine korkunç günahları listeler?
13. Kişi, "Rab İsa Mesih'i nasıl kuşanır?"

ROMALILAR 14

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Kardeşinizi Yargılamayın 14:1-12	Özgürlük Yasası Sevgi Başkalarının 14:1-13	Vicdani Tereddütlerine Saygı Gösterir 14:1-4 14:5-6 14:7-9 14:10-12	Başkalarını Yargılamayın 14:1-4 14:5-12	Vicdani Tereddütleri Olanlara Sevgi 14:1-12
Kardeşinizin Tökezlemesine Neden Olmayın 14:13-23	Sevgi Yasası 14:14-23	14:13-23	14:13-18 14:19-23	Başkalarının Düşmesine Neden Olmaz 14:13-15 14:16-21 (14:22-15:6) 14:22-23

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. Vb.

1-12 AYETLER HAKKINDA İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. Bu bölüm Hristiyan özgürlüğü ve sorumluluğu arasındaki paradoksu dengelemeye çalışır. Edebi ünite 15:13 ayetler arasında yer alır.
- B. Bu bölümün yazılmasına neden olan sorun büyük bir olasılıkla, Roma kilisesindeki Yahudi olmayan inanlılarla Yahudi inanlılar arasındaki gerginliği (ya da belki de Pavlus'un o sırada Korint'te yaşadıklarıydı). Yahudiler, Rab'be iman etmeden önce yasacı ve putperestler ise ahlaksız olmaya yatkındı. Bu bölümün İsa'nın içten izleyicilerine hitaben yazıldığını unutmayın. Bu bölüm, benliğe uyan inanlılara hitap ederek yazılmamıştır (çapraz başvuru I Korintliler 3:1).

Her iki grubun da en yüksek motivasyona sahip olduğu yazılmıştır. Her iki tarafın da aşırı uçlarında tehlike vardır. Bu konuşma, kılı kırk yaran bir yasacılık ya da yaptıklarını açıkça yapan liberallik için izin belgesi değildir. Pavlus'un Romalılar Kitabı'nı Korint'ten yazdığını unutmayın. Oradaki sorun bir parti ruhuydu ama burada farklı inanlı grupları olmasıydı.

- C. İnanlılar, kendi teoloji ve ahlak görüşlerini bütün diğer inanlılar için bir standart haline getirmeye çalışmamalıdır (çapraz başvuru II Korintliler 10:12). Bütün inanlılar sahip oldukları ışığa göre yaşamalıdır ancak kendi teolojilerinin otomatik olarak Tanrı'nın teolojisi olmadığını anlamalıdır. İnanlılar hâlâ günaha etkilenirler. Birbirimizi Kutsal Yazılar'la, mantık ve deneyimlerimize göre teşvik etmeli, öğüt vermeli ve öğretmeliyiz ancak bunları hep sevgiyle yapmalıyız. İnsan ne kadar çok şey bilirse, ne kadar az şey bildiğini daha iyi anlar (çapraz başvuru I Korintliler 13:12)!
- D. Kişinin Tanrı'nın önündeki tutum ve motivasyonları, diğer inanlıların yaptıklarını değerlendirmenin gerçek anahtarlarıdır. Hristiyanlar birbirlerine nasıl davrandıkları konusunda yargılanmak üzere Mesih'in önüne çıkacaklardır (çapraz başvuru . 10,12 ayetler ve II Korintliler 5:10).
- E. Martin Luther, "Hristiyan biri, kimseye tabi olmayan en özgür efendidir, ama aynı zamanda da herkese tabi olan en görevine sahip hizmetkârdır." Kutsal Kitapsal gerçek, sık sık gerginlikle dolu paradokslarla sunulur.
- F. Bu zor ama önemli konu, Romalılar 14:1-15:13'in edebi ünitesinde ve ayrıca I Korintliler 8-10 ve Koloseliler 2:8-23'de ele alınmıştır.
- G. Ancak, içten inanlılar arasındaki çoğulculuğun kötü bir şey olmadığını bildirilmesi gerekmektedir. Her inanlının kuvvetli ve zayıf yönleri vardır. Her biri, her zaman daha çok ışığa sahip olmak için Kutsal Ruh'a ve Kitap'a açık olarak, sahip olduğu ışığa göre yaşamalıdır. Kişi, her şeyi aynadaki silik görüntü gibi gördüğümüz bu dönemde (I Korintliler 13:8-13) diğer insanlarla karşılıklı bir geliştirme ilişkisi içinde olmak üzere sevgi (ayet 15) ve esenlik yolunda yürümelidir (17,19 ayetler).
- H. Pavlus'un bu gruplara verdiği "kuvvetli" ve "zayıf" unvanlarından ötürü bu ayetleri okurken önyargıya kapılırız. Pavlus kesinlikle böyle bir şey olmasını tasarlamıyordu. Her iki grup da içten inanlılardı. Başka Hristiyanlar'ı kendimize uydurmak için onları bir kalıba sokmaya çalışmamalıyız! Birbirimizi Mesih'te kabul etmeliyiz!
- I. Tartışmanın bütününün ana hatları şöyle çıkarılabilir:
1. birbirinizi kabul edin çünkü Tanrı bizi Mesih'te kabul eder (çapraz başvuru 14:1,3; 15:7);
  2. birbirinizi yargılamayın çünkü tek Efendimiz ve Yargıcımız Mesih'tir (çapraz başvuru 14:3-12);
  3. sevgi kişisel özgürlükten daha önemlidir (çapraz başvuru 14:13-23);
  4. Mesih'in örneğini izleyin ve birbirinizin gelişmesi ve iyiliği için haklarınızdan vazgeçin (çapraz başvuru 15:1-13).

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 14:1-4

1 İmanı zayıf olanı aranızda kabul edin, ama tartışmalı konulara girmeyin. 2 Biri her şeyi yiyebileceğine inanır; imanı zayıf olansa yalnız sebze yer. 3 Her şeyi yiyen, yemeyeni hor görmesin. Her şeyi yemeyen, yiyeeni yargılamasın. Çünkü Tanrı onu kabul etmiştir. 4 Sen kimsin ki, başkasının kulunu yargılıyorsun? Kulu haklı çıkaran da haksız çıkaran da efendisidir. Kul haklı çıkacaktır. Çünkü Rab'bin onu haklı çıkarmaya gücü vardır.

14:1

NASB "Şimdi kabul edin"

NKJV "kabul edin"

NRSV, TEV "kabul edin"

NJB "Kabul edin"

Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA EMİR KİPİdir (çapraz başvuru 15:1). Bu konuyu vurgulayan devam eden bir buyruk oluşturur. "Siz" adılı Grekçe'de Fİİldir ama dilimizde "kuvvetli" olan Hristiyanlar'ı ima eder (çapraz başvuru 15:1). Bu kilisedeki iki grubu ima eder. Bu, (1) iman eden Yahudiler'le Yahudi olmayanlar arasındaki (çapraz başvuru 15:7-21) ya da (2) farklı kişilik türleri arasındaki gerginliklerden söz ediyor olabiliriz. Bu metin çerçevesinin bütünü, bazıları imanlarında kuvvetli, bazıları zayıf olan gerçek, içten inanlıları ele alır. İman burada, Müjde ve onun radikal bir biçimde yeni ve özgür kılıcı imalarını anlama anlamında kullanılmıştır.

NASB, NKJV “İmanı zayıf olanı”

NRSV, TEV “İmanı zayıf olanı”

JB “İmanı yeteri kadar kuvvetli olmayanı”

Bu söz, Grekçe sözde ön sıraya konularak vurgulanmıştır. Harfi anlamı, “İmanı zayıf olan”dır. Burada ŞİMDİKİ ZAMAN kullanılmış olması, bunun bir yaşam biçimi özelliği oluşunu odaklar. Bu söz yasacı bir kafa yapısından söz etmektedir.

Kılı kırk yaran Hristiyan kardeş bu bölümde üç şekilde tanımlanır: (1) yiyecek konusundaki yasaklar (çapraz başvuru 14:2,6,21); (2) özel günlerin vurgulanması (çapraz başvuru 14:5-6); ve (3) şarap yasağı (çapraz başvuru 14:17,21). Bu tür kişilerden Romalılar 15:1 ve I Korintliler 8:9-13; 9:22’de söz edilmiştir. Kendinizi kuvvetli ya da zayıf bir Hristiyan olarak fazla hızlı bir şekilde sınıflandırmama konusunda dikkatli olun. İnanlılar sık sık bir alanda zayıf, başka bir alanda kuvvetlidir.

Pavlus’un bu konulardaki tutumu, Galatyalılar 4:9-10 ve Koloseliler 2:16-23’de epey farklıdır. Bu metinler sahte öğretmenlerin tutum ve öğretilerini yansıtır. Romalılar Kitabı’nda bunlar fazlasıyla titiz vicdanlara sahip içten inanlılardır.

ÖZEL KONU: ZAYIFLIK

Tezat şuradadır. Sahte öğretmenler referansları ve retorik stilleriyle övünüyordu ama Pavlus, “zayıflığın” (astheneō) değerini biliyordu. Bu terimlerin (ya da bunların çeşitli biçimlerinin) I ve II Korintliler’de ne kadar sık bir şekilde kullanıldığına dikkat edin

Övünmek

I Korintliler

1:29, 31

3:21

4:7

5:6

9:15, 16

II Korintliler

1:12, 14

5:12 (iki kez)

7:4, 14 (iki kez)

8:24

9:2, 3

10:8, 13, 15, 16, 17

11:12, 16, 17, 18, 30

12:1, 5, 6, 9

Zayıflık

I Korintliler

1:25, 27

2:3

4:10

8:7, 9, 10, 11, 12

9:22

11:30

12:22

15:43

II Korintliler

10:10

11:21, 29, 30

12:5, 9, 10 (iki kez)

13:3, 4 (iki kez), 9

Pavlus zayıflık kavramını birkaç değişik şekilde kullanır.

1. Tanrı’nın zayıflığı, I Korintliler 1:25
2. dünyada zayıflık, I Korintliler 1:27
3. Pavlus’un zayıflığı ve korkusu, I Korintliler 2:3; 9:22; II Korintliler 11:29,30; 12:5
4. Pavlus ve misyon ekibi, I Korintliler 4:10; II Korintliler 11:21
5. zayıf inanlı (çapraz başvuru Romalılar 14:1-15:13), I Korintliler 8:7,9,10,11,12; 9:22
6. fiziksel hastalık, I Korintliler 11:30
7. insan bedeninin üyeleri, I Korintliler 12:22
8. fiziksel beden, I Korintliler 15:43
9. Pavlus’un fiziksel varlığı ya da retorik becerileri, II Korintliler 10:10
10. Pavlus’un zayıflığı Tanrı’nın kuvvetini yüceltiyordu, II Korintliler 12:9,10; 13:4,9
11. Mesih’in Pavlus aracılığıyla mesajı, II Korintliler 13:3
12. Mesih’in fiziksel bedeni, II Korintliler 13:4

NASB “ama onun düşüncelerini yargılamak amacıyla yapmayın”

NKJV “ama kesin olmayan konularda tartışmalara girmeyin”

NRSV “görüşler hakkında tartışma amacıyla yapmayın”

TEV “ama onlarla kişisel görüşler konusunda tartışmayın”

JB “bir tartışma başlatmadan”

İnanlılar aynı görüşte olmadıkları diğer inanlıları değiştirmeye çalışmadan onları tamamen kabul etmelidir. Bu da paydaşlığın temeli olarak zorlanan bir tek biçimlilik değil vicdan özgürlüğünü gerektirir. İnanlıların hepsi bir süreç içindedir. Ruh’a her birinde etkin olup olgunlukta biçimlendirmek için zaman tanınmalıdır ancak olgunlukta bile hepsi aynı görüşte olmayacaktır.

14:2 Bu ayette sözü edilen diyet sağlık değil dini amaçlıdır. Bu yiyecek sorunu büyük bir olasılıkla, (1) Yahudi yiyecek yasaları (çapraz başvuru Levililer 11) ya da (2) putlara kurban edilen etler (çapraz başvuru I Korintliler 8-10) olmak üzere iki şeyden kaynaklanmıştır. İsa insanı kirletenin yiyecek olmadığını açık bir şekilde öğretmiştir (çapraz başvuru Matta 15:10-20; Markos 7:14-23). Bu gerçek, Elçilerin İşleri 10’de Petrus’un Kornelyus’la ilgili görüşünde ortaya konulmuştur.

14:3 “Her şeyi yiyen, yemeyeni hor görmesin” “Hor görmesin,” *ezoutheneō*’nin bir OLUMSUZ BİR ÖĞESİ olan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN EMİR KİPİdir, genelde başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelir. “Hor görmek” harfiyen, “hafife almak,” “hiçe saymak” ya da “değersiz görmek” anlamına gelir (çapraz başvuru 14:10; Luka 18:9; I Korintliler 6:4; 16:11; II Korintliler 10:10; Galatyalılar 4:14; I Selanıklılar 5:20). İnanlıların başkalarını küçümseyen kendini beğenmişlik konusunda dikkatli olmaları gerektir. İmanda kuvvetli olanlar imanda zayıf olanları suçlamamalıdır.

■ **“yargılamasın”** Bu, OLUMSUZ BİR ÖĞESİ olan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN EMİR KİPİdir, genelde başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelir. İmanı zayıf olanların kendileriyle aynı görüşte olmayan kardeşlerin davranışlarını yargılamaya son vermeleri lazımdır.

■ **“Çünkü Tanrı onu kabul etmiştir”** Bu bir GENİŞ ZAMAN ORTA HABER KİPİdir. Aynı terim, 1’ci ayette de, “kabul etmek” olarak tercüme edilmiştir. İnanlıların birlerini kabul etmesinin temeli, Tanrı’nın onları Mesih aracılığıyla (15:7) kabul etmiş olmasıdır. Metin çerçevesi içinde 3’cü ayet direkt olarak kılı kırk yaran, imanı zayıf olan Hristiyan’a hitap etmektedir.

14:4 “Sen kimsin ki” Bu söz Grekçe’de vurguludur, zayıf kardeşten söz eder.

■ **“Kul”** Bu, “ev” anlamına gelen *oikos* teriminden kaynaklanan *oiketēs* terimidir, bu yüzden bir ev kölesi ya da hizmetkârı anlamına gelir (çapraz başvuru Luka 16:13; Elçilerin İşleri 10:7; Romalılar 14:4; I Petrus 2:18). Septuagint’te bu anlamda kullanılmıştır (çapraz başvuru Yaratılış 9:25; 27:37; 44:16,33; 50:18). Yeni Antlaşma’da köle ya da hizmetkâr anlamına gelen *doulos* gibi kullanılmaz. Evde çalışan hizmetkârlardan ya da kölelerden de söz ediyor olabilir.

Pavlus’un burada savunduğu şey, her inanlının Mesih’in bir kölesi/hizmetkârı olduğudur. Mesih onların “Efendisi”dir ve onlara sadece ve sadece Kendisi yol gösterip onları davranışları ve motivasyonlarından ötürü sorumlu tutacaktır (çapraz başvuru II Korintliler 5:10).

■ **“Kulu haklı çıkararak da haksız çıkararak da efendisidir”** Metin çerçevesi içinde Pavlus fazlasıyla titiz olanlara hitap ediyor ama bu bildiri belli ki her iki inanlı grubuyla ilgilidir. İnanlıların kendi gözlerindeki mertekleri çıkartmaları daha iyi olur (çapraz başvuru Matta 7:1-15).

■ **“Kul haklı çıkacaktır. Çünkü Rab’bin onu haklı çıkarmaya gücü vardır”** Bu harika bir vaatti (çapraz başvuru 5:1-2; Yahuda 24-25). Ayrıca her inanlının işbirliğini gerektirir (çapraz başvuru I Korintliler 15:1-2). Bkz. 5:2’deki Özel Konu: Durmak

Bu nokta Grekçe elyazmalarında bir çeşitlilik bulunmaktadır. Yuvarlak majüskül harflerle yazılmış elyazmaları, D, F, G, 048 ve 0150’i izleyen NKJV ve Latin Vulgate “Tanrı” (*Theos*) der, ancak, MSS P46, !, A, B, C, P “Rab” (*kurios*) der. UBS4, “Rab”bi kesin olarak değerlendirir (A).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 14:5-9

⁵Kimi bir günü başka bir günden üstün sayar, kimi her günü bir sayar. Herkesin kendi görüşüne tam güveni olsun. ⁶Belli bir günü kutlayan, Rab için kutlar. Her şeyi yiyen, Tanrı'ya şükrederek Rab için yer. Bazı şeyleri yemeyen de Rab için yemez ve Tanrı'ya şükreder. ⁷Hiçbirimiz kendimiz için yaşamayız, hiçbirimiz de kendimiz için ölmeyiz. ⁸Yaşarsak Rab için yaşarız; ölürsek Rab için ölürüz. Öyleyse, yaşasak da ölsek de Rab'be aitiz. ⁹Mesih hem ölümlerin hem yaşayanların Rabbi olmak üzere ölüp dirildi.

14:5 “Kimi bir günü başka bir günden üstün sayar” Bazı insanlar din konusunda takvime çok bağlıdır (çapraz başvuru Galatyalılar 4:10; Koloseliler 2:16-17). Bütün günler eşit derecede Tanrı'ya aittir. Özel günler yoktur. “Laik” ve “kutsal” diye bir şey yoktur. Hepsi kutsaldır!

■ **“Herkesin kendi görüşüne tam güveni olsun”** Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN EMİR KİPİdir. Bu alanda esenliğin anahtarı budur. İnanlıların kişisel inançları kendi davranışları için önceliklidir (çapraz başvuru ayet 23),ama bütün diğer inanlıların davranışları için öncelikli değildir. Tanrı benim teolojik kutumda yaşamaz. Benim teolojim Tanrı'nın için gerekli değildir!

14:6 “Rab için” İSMİN –E HALİ'NDE OLAN bu söz 6'cı ayette üç kez ve 8'ci ayette ise iki kez kullanılmıştır. İçten inanlıların bütün yaşam biçimi seçimleri sadece kişisel tercihlerden ötürü değil, “Rab için” yapılmalıdır (çapraz başvuru Efesliler 6:7 ve Koloseliler 3:23).

14:7 “Hiçbirimiz kendimiz için yaşamayız” Hiçbir Hristiyan bir ada değildir. Hristiyanlar öncelikle Mesih için yaşarlar (çapraz başvuru ayet 8). İnanlıların davranışları başkalarını etkiler. İnanlılar geniş bir ruhsal ailenin üyeleridir. Bu yüzden sevgiyle kişisel özgürlüklerini sınırlamalıdır (çapraz başvuru I Korintliler 10:24,27-33). Başkalarının kişisel özgürlükte gelişmelerine izin vermelidirler. Yasacılık Tanrı'dan olmayan kendini beğenmiş bir tek biçimliliğe götürür. İsa'nın en sert sözleri ve kınamaları kendilerini beğenmiş Ferisiler'e yönelikti.

14:8 “eğer. . .eğer” Bunlar gelecekte olası etkinlik anlamına gelen iki ÜÇÜNCÜ SINIF ŞARTLI CÜMLE dir. İnanlılar her durumda ve bütün durumlarda Rab'be hizmet ederler (çapraz başvuru Efesliler 6:7; Koloseliler 3:23)!

14:9 “hem ölümlerin hem yaşayanların Rabbi” Bu cümlede bu terimle sıra dışı bir şekilde dizilmiştir. Dizinleri İsa'nın ölümü ve dirilişini yansıtıyor olabilir. İsa şimdi bu iki alanın da Egemeni'dir. Bu da Hristiyanlar'ın kendileri için değil de, aynı zamanda diğer inanlılar için yaşamaları gerektiğinin tanrıbilimsel nedenini oluşturur. İnanlılar kendilerine ait değildirler, bir bedel karşılığı satın alınmışlardır. İnanlılar, artık günahın değil, Tanrı'nın köleleri olsunlar diye onların günahları için ölen İsa'nın hizmetkârlarıdır (çapraz başvuru Romalılar 6). İnanlıların kendi ben-merkezli arzularına karşı ölerək İsa'nın sevgi dolu bir hizmetle belirlenen yaşamını taklit etmeleri lazımdır (çapraz başvuru II Korintliler 5:14-15; Galatyalılar 2:20; I Yuhanna 3:16).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 14:10-12

¹⁰Sen neden kardeşini yargılıyorsun? Ya sen, kardeşini neden küçümsüyorsun? Tanrı'nın yargı kürsüsü önüne hepimiz çıkacağız. ¹¹Yazılmış olduğu gibi: “Rab şöyle diyor: ‘VARLIĞIM HAKKI İÇİN HER DİZ ÖNÜMDE ÇÖKECEK, HER DİL TANRI OLDUĞUMU AÇIKÇA SÖYLEYECEK.’” ¹²Böylece her birimiz kendi adına Tanrı'ya hesap verecektir.

14:10 “Ya sen” Bu söz vurgulanmak için başa konulmuştur.

■ Ayet 10'daki iki soru, 1-12 ayetlerin odağıdır. 3'cü ayette sözü edilen iki grup yine birbiriyle kıyaslanmıştır. Bir grup öbürünü “yargılar,” diğeri ise ilkini “küçümser.” Her iki tutum da “köleler” için uygun değildir. “Yargılamaya” ya da “küçümsemeye” hakkı olan tek Kişi, Efendileri, İsa Mesih'tir. İnanlıların yargıç olarak davranması, (1) Tanrı'nın yerini ele geçirmeye çalışmaktır ve (2) ilkel ve tamamlanmamış bir durumdur.

■ **“Tanrı'nın yargı kürsüsü önüne hepimiz çıkacağız”** Aynı gerçek II Korintliler 5:10'da da dile getirilmiştir. İnanlılar Rab'be birbirlerine nasıl davrandıklarını açıklayacaklardır. İsa ilahi Yargıç olacaktır (çapraz başvuru Matta 25:31-46).

NKJV’de, “Mesih’in yargı tahtı” sözü geçer. KJV’yi destekleyen Grekçe elyazmaları, antik yuvarlak majüskül harflerle yazılmış Grekçe elyazmaları !2, ve C2’yi ilk düzeltenlerdir. *Theos*, MSS !, B, C, D, F ve G’dedir. Yazıcılar büyük bir olasılıkla, Grekçe metni II Korintliler 5:10’a uyması üzere değiştirmişlerdir. Yazıcıların bu ayeti Mesih hakkındaki ESKİ bir görüş olan “evlat edinmecilik”e karşı çıkmak için değiştirmiş olabilirler. Metni daha gerçeğine sadık kılmak için birkaç metinsel çeşitlilik yapılmış görünmektedir (çapraz başvuru Bart D. Ehrman’ın Kutsal Yazıların Doğru Saptırılmaları anlamına gelen *The Orthodox Corruption of Scripture*, yayıncı: Oxford University Press, 1993), 90-91 sayfalar.

14:11 “Yazılmış olduğu gibi” Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİ’dir. Bu, esinlendirilmiş ESKİ Antlaşma ayetlerini tanımlamak için kullanılan özel bir deyimdir. Bu, Filipililer 2:10-11’de de aktarılan Yeşaya 45:23’le ilgilidir.

■ **“Varlığım hakkı için”** Bu, Tanrı’nın antlaşma ismi olan RAB üzerinde bir kelime oyunu olan bir yemin formülüdür. RAB sözcüğü, İbranice “olmak” fiilinin ETTİRGEN BİÇİMİndendir (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 3:14). O her zaman yaşayan, tek diri Tanrı’dır. Bu yüzden, Kendi varlığı üzerine yemin etmektedir.

14:12 “Böylece her birimiz kendi adına Tanrı’ya hesap verecektir” Hristiyanlar yargılanacaktır (çapraz başvuru II Korintliler 5:10) ve başkalarını eleştirmeleri de bu yargı sürecinde ele alınacaktır. Bazı Antik Grekçe elyazmaları “Tanrı’ya” sözcüğünü içermez. Ancak bu sözcüğün varlığının metinde ima edildiği kesindir. Bu çeşitlilik, 10’cu ayetteki çeşitlilikten etkilenmiş olabilir.

ROMALILAR 14:13-23 ÜZERİNDE İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR ON

- A. Hristiyanlar’ın birbirlerine nasıl davranmaları gerektiği 1-12 ayetlerde başlamıştır. Bu onların Efendisi ve Yargıci Mesih, her iki grubu da tamamen kabul ettiğinden onların da her türlü Hristiyan’ı tamamen kabul etmeleri gerçeğini temel alır. Sık sık, geçmişleri, kişilik türleri, anne babaları, kişisel tercihleri, deneyimleri vb. gibi şeylerden ötürü bir grup için önemli olan bazı ruhsal şeyler Tanrı için önemli değildir.
- B. Hristiyan özgürlüğü ve sorumluluğu konusundaki bu ikinci konuşma konuyu farklı bir bakış açısından açar. Bu ayetlerde inanlıyı farklı görüşlerde olan Hristiyan kardeşleri sevmeye motive eden onun Mesih’te Tanrı’ya olan sevgisidir. İsa yaşamını inanlılar için vermiştir, inanlıların da Mesih’in kendileri için öldüğü kişiler için özgürlüklerini bir kenara bırakmaları gerektir (çapraz başvuru II Korintliler 5:13-14; I Yuhanna 3:16). Hristiyan yaşamının temel motivasyonu olarak sevginin bu şekilde vurgulanması ayrıca 13:8-10’da inanlının inanlı olmayanlarla ilişkisinde de görülür.
- C. Bazı Hristiyanlar, fiziksel dünyadaki her şeyin temiz olduğu gerçeğini kabul etmekte çok zorlanır. İnanlılar bile sık sık, kendileri yerine günah konusunda “şeyler”i suçlarlar (örneğin, “şeytan rom” gibi). Pavlus her şeyin temiz olduğunu tekrar tekrar bildirir (çapraz başvuru 14:14,20; I Korintliler 6:12; 10:25-26; I Timoteos 4:4; Titus 1:15). Onun sözleri, İsa’nın yiyecek hakkındaki öğretileri izler Markos 7:18-23. Elçilerin İşleri 10:15’de Petrus’a Tanrı’nın Kornelyus’u kabul ettiğini göstermek için temiz ve temiz olmayan yiyecekler kullanılmıştır
- D. Bu bölüm öncelikle “kuvvetli kardeş”e hitap etmektedir. Pavlus “her şeyin temiz olduğu” bildirimini yarı gerçeğini kabul eder ama her şeyin Tanrı’nın ailesini geliştirip inşa etmediğini ekler (çapraz başvuru I Korintliler 6:12; 10:23). Kuvvetli kardeşin özgürlüğü diğer Hristiyan kardeşler için yıkıcı olabilir. İnanlılar, Mesih aracılığıyla ve Mesih için kardeşlerinin bekçisidir.
- E. Pavlus’un “zayıf kardeş” olmanın, “kuvvetli kardeş” olmaya götüreceği ruhsal bir süreç olduğunu bildirmemesi ve ima etmemesi çok ilginçtir. Bu konuşma, lütufta gelişmeyi değil, değişik anlayışlarda olan Hristiyanlar arasında sevginin önceliğini ele almaktadır. İnanlıların bu iki gruptan birine dahil edilmesi, “doğru” ya da “yanlış” olmalarından çok, kişilik biçimi, dini eğitim ve kişisel deneyimleri temel alır. İnanlının görevi başkalarını değiştirmek değil, onları sevip onlara saygı göstermektir. Bu akılla değil, yürekle ilgili bir konudur. Tanrı her iki grubu da sever, kabul eder ve onlar için Oğlu’nu vermiştir.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 14:13-23

¹³Onun için, artık birbirimizi yargılamayalım. Bunun yerine, hiçbir kardeşin yoluna sürçme ya da tökezleme taşı koymamaya kararlı olun. ¹⁴Rab İsa'ya ait biri olarak kesinlikle biliyorum ki, hiçbir şey kendiliğinden murdar değildir. Ama bir şeyi murdar sayan için o şey murdardır. ¹⁵Yediğin bir şey yüzünden kardeşin incinmişse, artık sevgi yolunda yürümüyorsun demektir. Mesih'in, uğruna öldüğü kardeşini yediklerinle mahvetme! ¹⁶Size göre iyi olanın kötülenmesine fırsat vermeyin. ¹⁷Çünkü Tanrı'nın Egemenliği, yiyecek içecek sorunu değil, doğruluk, esenlik ve Kutsal Ruh'ta sevinçtir. ¹⁸Mesih'e bu yolda hizmet eden, Tanrı'ya hoşnut eder, insanların da beğenisini kazanır. ¹⁹Öyleyse kendimizi esenlik getiren ve karşılıklı gelişmemizi sağlayan işlere verelim. ²⁰Yiyecek uğruna Tanrı'nın işini bozma! Her yiyecek temizdir, ama yedikleriyle başkasının sürçmesine yol açan kişi kötülük etmiş olur. ²¹Et yememen, şarap içmemen, kardeşinin sürçmesine yol açacak bir şey yapmaman iyidir. ²²Bu konulardaki inancını Tanrı'nın önünde kendine sakla. Onayladığı şeyden ötürü kendini yargılamayan kişi ne mutludur! ²³Ama bir yiyekten kuşkulanan kişi onu yerse yargılanır; çünkü imanla yemiyor. İmana dayanmayan her şey günahtr.

14:13 “birbirimizi yargılamayalım” Bu OLUMSUZ bir ÖĞESİ olan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN DİLEK KİPİdir. Başlamış bir işi durdurmayı ima eder. Bu bir uyarı değil, bir yasaktır. 16'cı ayete çok benzer. “Yargılamak” terimi Pavlus tarafından 1-12 ayetlerde beş kez ve 13-23 ayetlerde de dört kez kullanılmıştır.

ÖZEL KONU: HRİSTİYANLAR BİRBİRLERİNİ YARGILAMALI MIDIR?

Bu konu iki şekilde ele alınmalıdır. İlk olarak inanlılara bir birlerini yargılamamaları öğütlenmiştir (çapraz başvuru Matta 7:1-5; Luka 6:37,42; Romalılar 2:1-11; Yakup 4:11-12). Ancak, inanlılara önderleri değerlendirmeleri öğütlenmiştir (çapraz başvuru Matta 7:6,15-16; I Korintliler 14:29; I Selanikliler 5:21; I Timoteos 3:1-13; ve I Yuhanna 4:1-6).

Doğru değerlendirme konusunda bazı kriterler yardımcı olabilir

1. Değerlendirme, onaylama amacıyla yapılmalıdır (çapraz başvuru I Yuhanna 4:1 – onaylama amacıyla “sınavın.”)
2. değerlendirme alçakgönüllülük ve yumuşaklıkla yapılmalıdır (çapraz başvuru Galatyalılar 6:1)
3. değerlendirme kişisel tercih konularına odaklı olmamalıdır (çapraz başvuru Romalılar 14:1-23; I Korintliler 8:1-13; 10:23-33)
4. değerlendirme, kilisede ya da toplumda “eleştiri kabul etmeyen” önderlerin kim olduğunu tanımlamalıdır (çapraz başvuru I Timoteos 3).

■ **“hiçbir kardeşin yoluna sürçme ya da tökezleme taşı koymamaya”** Bu OLUMSUZ BİR ÖĞESİ olan bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN MASTARİdir. Başlamış olan bir etkinliği durdurmayı ima eder. Aynı gerçek ayet 21 ve I Korintliler 8:9'da da bildirilmiştir. “Engel” terimi, yolda insanın tökezlemesine neden olan bir şeyden söz eder. “Tökez taşı” terimi, harfiyen tetikleyen bir mekanizma ya da yemli bir hayvan kapanından söz eder. Hristiyanlığın kurumsal bir yönü vardır. Bizler kardeşimizin bekçisi, teşvik edicisi ve dostuyuz. İman ailedir!

14:14

NASB “Rab İsa'ya ait biri olarak kesinlikle biliyorum ki”

NKJV “biliyorum ve Rab İsa tarafından ikna oldum”

NRSV “biliyorum ve Rab İsa tarafından ikna oldum”

TEV “Rab İsa'yla olan birleşmişliğim beni kuşkusuz kılıyor”

JB “Şimdi tabii ki, tamamen bilincindeyim ve Rab İsa için konuşuyorum”

Bu his is a PERFECT ACTIVE form of *oida*'nın bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN biçimidir, ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİyle birlikte ŞİMDİKİ ZAMAN bildirir bir şekilde kullanılırdı. Harfiyen, “Bilmeye devam ediyorum ve ikna olmaya devam oluyorum” anlamına gelir. Bu, 5b ve 22-23 ayetlerdeki

gerçeğin tekrar dile getirilmesidir. İnanlıların ruhsal şeyleri anlayışı onların Kutsal Ruh aracılığıyla İsa'yla ilişkilerinden kaynaklanır. Sahip oldukları ışığa göre yaşamalıdır.

■ **“hiçbir şey kendiliğinden murdar değildir”** Aynı gerçek, Elçilerin İşleri 10:9-16’da da dile getirilmiştir. Maddeler kötü değildir, insanlar kötüdür. Yaratılıştaki hiçbir şey kendi başına kötü değildir (çapraz başvuru ayet 20; Markos 7:18-23; I Korintliler 10:25-26; I Timoteos 4:4 ve Titus 1:15)!

■ **“Ama bir şeyi murdar sayan için o şey murdardır”** Bu, dini anlamda kirli olan bir şey demektir. İnanlıların vicdanları aracılığıyla davranışlarını değerlendirmeleri gerektir (çapraz başvuru . 5,22-23 ayetler). Bir konu ya da davranış hakkında yanlış bilgi almış olsalar bile, Tanrı'nın önünde sahip oldukları ışıkta yaşamalıdır. Ayrıca başka inanlıları, özellikle de kesin olmayan alanlarda kendi ışıklarına göre yargılamamalıdır (çapraz başvuru 14:1,3,4,10,13).

14:15 “Yediğin bir şey yüzünden kardeşin incinmişse,” Bu, yazarın bakış açısından ya da edebi amaçları için doğru olduğu varsayılan bir BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLEdir. Yaşam biçimimizi haklar, sorumluluklar ya da özgürlük değil, sevgi belirler. Bu ya, (1) Yahudi yiyecek yasalarından (çapraz başvuru Levililer 11); ya da (2) putlara sunulan etlerle (çapraz başvuru I Korintliler 8-10) ilgili olan bir şeydir. Ayet 20 bu gerçeği çok açık bir şekilde dile getirir.

■ **“artık sevgi yolunda yürümüyorsun demektir”** Buna sık sık, “özgürlük yasası” (çapraz başvuru Yakup 1:25; 3:12), ya da “kraliyet yasası” (çapraz başvuru Yakup 2:8) ya da “Mesih’in yasası” (çapraz başvuru Galatyalılar 6:2) adı verilir. Yeni Antlaşma’da sorumluluklar ve kurallar vardır!

■

NASB, NKJV “Mesih’in, uğruna öldüğü kardeşini yediklerinle mahvetme!”

NRSV “Mesih’in, uğruna öldüğü kardeşini yediklerinle mahvetme!”

TEV “Mesih’in, uğruna öldüğü kardeşini yediklerinle mahvetme!”

JB “Mesih’in, uğruna öldüğü birisinin düşüşüne neden olacak istediğini yeme konusunda kesinlikle özgür değilsin!”

Bu genelde başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelen OLUMSUZ ÖĞELİ bir ŞİMDİKİ ZAMAN EMİR KİPİdir. Bu çok kuvvetli bir sözdür. Bazı Hristiyanlar’ın özgürlüğü, diğer Hristiyanlar’ın yıkımına neden olmamalıdır! Bu söz kurtuluşun kaybedilmesi değil ama, esenliğin, güvenin ve etkin hizmetin kaybedilmesi anlamına gelir.

“Düşüşüne neden olma,” “üzüntü, acı ve keder verme” anlamına gelen Grekçe sözcük *lupeō*’den gelir (Septuagint’te de aynıdır). Pavlus bu sözü çoğunlukla II Korintliler’de kullanır (çapraz başvuru 2:2,4,5; 6:10; 7:8,9,11). Yıkımına neden olmak, çok kuvvetli bir tercümedir. Kurtuluşun kaybedilmesinden değil, Kutsal Ruh’un kişni kişisel inançlarına aykırı davranıldığı konusunda verdiği ikna oluştan söz eder. Eğer inanlının davranışları imandan kaynaklanmıyorsa günahdır (çapraz başvuru ayet 23).

14:16

NASB “Size göre iyi olanın kötülenmesine fırsat vermeyin”

NKJV, NRSV “iyiliğinizden kötü olarak söz edilmesine izin vermeyin”

TEV “iyi saydığınız bir şeyin isminin kötüye çıkmasına izin vermeyin”

JB “ayrıcılığınızdan ödün vermemelisiniz”

Bu genelde başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelen OLUMSUZ ÖĞELİ bir ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN EMİR KİPİdir. Özgürlük kolayca bir ruhsata dönüşebilir!

Bu ayetteki “iyi şey,” kuvvetli kardeşin etkinliklerinden söz eder. Eğer kuvvetli bir Hristiyan, özgürlüğünde zayıf inanlıların olumsuz bir şekilde etkilenip ruhsal bakımdan hasar görecekları bir şekilde hareket ediyorsa, o “iyi şey” kötü olan için bir fırsat haline gelir!

Bu ayetin odağı, Hristiyanlar’ın birbirlerine nasıl davrandıklarından inanlı olmayanlar için bir kaygıya dönüşüyor gibidir (çapraz başvuru ayet 18b). FİİL, genelde imanlı olmayanlar için kullanılan “küfür edilmesi” fiilidir.

14:17 “Tanrı’nın Egemenliği” Romalılar’da bu sözün kullanıldığı tek yer burasıdır. İsa ise bu sözü sık sık kullanırdı. Bu gelecekte tamamlanacak bir şey olduğu kadar şimdi ve burada da bir gerçektir (çapraz başvuru Matta 6:10). Mesih’in bedeninin kurumsal yaşamı, kişisel özgürlüklerin kullanımından daha değerlidir! Bkz. Aşağıdaki Özel Konu.

ÖZEL KONU: TANRI’NIN EGEMENLİĞİ

ESKİ Antlaşma’da RAB, İsrail’in Kralı (çapraz başvuru I Samuel 8:7; Mezmurlar 10:16; 24:7-9; 29:10; 44:4; 89:18; 95:3; Yeşaya 43:15; 44:4,6) ve Mesih de ideal Kral (çapraz başvuru Mezmurlar 2:6) olarak görülüyordu. İsa’nın Beytlehem’de doğumuyla (M.Ö.6-4) Tanrı’nın Egemenliği, yeni bir güç ve kurtarıyla insan tarihine el attı (yeni antlaşma, çapraz başvuru Yeremya 31:31-34; Hezekiel 36:27-36). Vaftizci Yahya, Tanrı’nın Egemenliği’nin yakın olduğunu bildirmişti (çapraz başvuru Matta 3:2; Markos 1:15). İsa/ Tanrı’nın Egemenliği’nin Kendisinde ve öğretilerinde var olduğunu açıkça öğretmişti (çapraz başvuru Matta 4:17,23; 9:35; 10:7; 11:11-12; 12:28;16:19; Markos 12:34; Luka 10:9,11; 11:20; 12:31-32; 16:16; 17:21). Buna karşın Tanrı’nın Egemenliği aynı zamanda da gelecektir (çapraz başvuru Matta 16:28; 24:14; 26:29; Markos 9:1; Luka 21:31; 22:16,18).

Markos ve Luka’daki sinoptik paralellerde “Tanrı’nın Egemenliği” sözünü görüyoruz. İsa’nın öğretilerinde yer alan bu konu, Tanrı’nın şimdi insanların yüreklerindeki yönetiminin bir gün bütün dünyada gerçekleşeceğiyle ilgiliydi. Bu, İsa’nın Matta 6:10’daki duasında yansıtılmıştır. Yahudiler’e yazılmış olan Matta, Tanrı’nın ismini kullanmayan bir söz kullanmayı tercih etti (Göklerin Egemenliği), Yahudi olmayanlara yazan Markos ve Luka ise, Tanrı’nın ismini kullanan seklini kullandı.

Bu, Sinoptik Müjde’lerde anahtar bir sözcüktür. İsa’nın ilk ve son vaazleri ve benzetmelerinin çoğu bu konuyu ele alır. Tanrı’nın şimdi insanların yüreklerinde hüküm sürmesiyle ilgilidir. Yuhanna’nın bu sözü sadece iki kez kullanması (ve İsa’nın benzetmelerinde hiç kullanmaması). Yuhanna’nın Müjdesi’nde “sonsuz yaşam” anahtar bir terim ve bir mecazdır.

Bu gerginliğin nedeni Mesih’in iki gelişi olmuştur. ESKİ Antlaşma Tanrı’nın Mesih’ini sadece bir tek gelişini; askeri, yargılayıcı ve yüce gelişini, odaklamıştır. Ama Yeni Antlaşma O’nun ilk gelişinde Yeşaya 53’deki Acı Çeken Hizmetkâr ve Zekeriya 9:9’daki alçakgönüllü Kral olarak geldiğini gösterir. Kötülük çağı ve doğruluğun yeni çağı olmak üzere iki Yahudi çağı örtüşür. İsa şu anda inanlıların yüreklerinde hüküm sürmektedir ama bir gün bütün yaratılış üzerinde hüküm sürecektir. ESKİ Antlaşma’nın önceden bildirmiş olduğu gibi gelecektir. İnanlılar, Tanrı’nın Egemenliği’nin “zaten” ve “henüz değil” yönlerinde yaşamaktadır (çapraz başvuru Gordon D. Fee ve Douglas Stuart’ın Kutsal Kitap’ı Nasıl Gerektiği Gibi Okunmalı anlamına gelen How to Read The Bible For All Its Worth, 131-134 sayfalar).

■ **“doğruluk, esenlik ve Kutsal Ruh’ta sevinçtir”** Bireyler olarak inanlılara ve iman eden topluma bu özellikleri veren Ruh’tur. Bunlar Tanrı’nın ailesinin içsel ve dışsal özellikleridir. “Doğruluk” terimi burada Pavlus tarafından özel bir anlamda kullanılmıştır. Bkz. 1:17’deki Özel Konu. Genelde onun için bu Tanrı’nın bize saydığı doğruluğu tanımlar. Bu Tanrı’nın inanlının Mesih’teki bağışlanması ve konumuyla ilgili yasal (adli) bir bildiridir (çapraz başvuru 3:21-31; 4). Günahlı insanlık sadece doğru sayılmakla kalmamış, aynı zamanda da doğru olmuştur. Bu hem bir armağan, hem de bir hedeftir. Hem bir HABER KİPİ, hem de bir EMİR KİPİdir. Bir duruş ve bir merdiven, bir iman etkinliği ve bir iman yaşamıdır! Bkz. 6:4’deki Özel Konu.

14:18 İnanlıların daha zayıf inanlılar uğruna kendi özgürlüklerinden fedakârlık etmeleri zaten Mesih’in Kendisine hizmettir. İsa’ya olan sevgimizi kanıtlamanın, O’nun kendileri uğruna öldüklerini sevmek, onlarla ilgilenmek ve korumaktan daha kuvvetli bir yolu yoktur.

■ **“insanların da beğenisini kazanır”** Hristiyan’ın başkalarına olan sevgisini kanıtlaması, iman etmeyen toplumda bir hizmet ve tanıklık kapısı açmanın bir yolu olabilir (çapraz başvuru ayet 16; II Korintliler 8:21; I Petrus 2:12). İman toplumunda birbirimize nasıl davrandığımız, ister olumlu, ister olumsuz olsun güçlü bir tanıklıktır.

14:19 “kendimizi verelim” Buradaki *diōkō* terimi, Septuagint’te yaygın olan bir ESKİ Antlaşma deyimidir, Pavlus’un yazılarında da yaygındır ve “içtenlikle izlemek” ya da “elde etmek için gayretle uğraşmak” anlamına gelir. Pavlus bu sözcüğü Romalılar 9:30,31; 12:13’de kullanır ve burada da “ardından gitmek” anlamında kullanır. Ama 12:14’de, inanlılara zulüm edenlerden söz etmekte kullanır (çapraz başvuru I Korintliler 4:12; hatta kendisi, 15:9; II Korintliler 4:9; Galatyalılar 1:13,23; Filipililer 3:6).

Bu ya bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN HABER KİPİ (MSS !, A, B, F, G, L & P) ya da bir ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF DİLEK KİPİdir (MSS C, D) EMİR KİPİ anlamında kullanılır. UBS4, DİLEK KİPİ'ni metne koyar ama ona “D” (büyük zorlukla) değerlendirmesi yapar.

Hristiyanlar'ın ardından gitmesi gereken şeylere dikkat edin:

1. konukseverlik, 12:13
2. esenlik getiren ve karşılıklı gelişmemizi sağlayan işler, 14:19
3. sevgi, I Korintliler 14:1
4. Mesih benzerliği, Filipililer 3:12,14
5. Birbiriniz ve bütün insanlar için her zaman iyilik, I Selanikliler 5:15
6. Doğruluk, Tanrı yolu, iman, sevgi, sabır, uysallık, I Timoteos 6:11
7. Temiz yürekle Rab'be yakaranlarla birlikte doğruluğun, imanın, sevginin ve esenliğin, II Timoteos 2:22

■ **“esenlik getiren ve karşılıklı gelişmemizi sağlayan”** Bu her şeyde inanlının hedefi olmalıdır (çapraz başvuru Mezmurlar 34:14; İbraniler 12:14). Birisinin kişisel özgürlüğü ve tanrıbilimsel anlayışı, Mesih'in bedeninin istikrarına ve gelişmesine yol açmalıdır (çapraz başvuru 15:2; I Korintliler 6:12; 14:26; Efesliler 4:12). Bkz. 15:2'deki Özel Konu: Geliştirmek.

14:20 “Tanrı'nın işini bozma” Bu, genelde başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelen OLUMSUZ BİR ÖGESİ OLAN bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN EMİR KİPİdir. Bu kuvvetli bir BİRLEŞİK FİİLDİR (*kata + Luō*). Pavlus'un yazılarında sadece üç kez kullanılmıştır (çapraz başvuru II Korintliler 5:1'de ölüm anlamında ve Galatyalılar 2:18'de ise yıkım anlamında). 19'cu ayetteki “geliştirmek” sözcüğüyle harfiyen “yıkma” anlamına gelen bu sözcük arasında bir kelime oyunu vardır. Her ikisi de inşaatla ilgili mecazlardır.

Bu metin çerçevesinde “Tanrı'nın işi” nedir? Olgunluktan değil, Ruh'un “zayıf” inanlıların yaşamındaki işinden söz eder. Pavlus, ne bu metin çerçevesinde ” ne de I Korintliler 8-10'da bir grubun öbürünün değişmesine yardım etmesi gerektiğini söylemez!

■ **“Her yiyecek temizdir”** Bkz. ayet 14'deki not.

■

NASB “ama yedikleriyle başkasının sürçmesine yol açan kişi kötülük etmiş olur”

NKJV “ama alınarak yiyen kişi için kötüdür”

NRSV “ama yediklerinizle başkalarının düşmesine neden olmanız yanlış bir şeydir”

TEV “ama başka birisinin günaha düşmesine neden olacak bir şey yemek yanlıştır”

JB “ama eğer bunu yiyerek başka birisinin düşmesine neden oluyorsan o zaman kötü bir şey haline gelir”

Bu ayet, bu bölümün merkezi gerçeğidir (çapraz başvuru I Korintliler 10:25-26; Titus 1:15). Bu, putlara sunulan etlerden söz etmektedir (çapraz başvuru I Korintliler 8-10). Et iyi ya da kötü değildir, ama eğer zayıf bir kardeş onun uygun olmadığını düşünüyorsa, başka bir Hristiyan'ın yediğini görür ve kendisi de yerse, o zaman ahlaksal bakımdan nötr olan bir şey kötü bir şey haline gelir çünkü Tanrı'nın isteği konusundaki kişisel vicdanına aykırı hareket etmiş olur. İngilizce çevirilerin çoğu bu parçayı “kuvvetli kardeş”le ilgili bulur. Kuvvetli kardeşin yemesiyle zayıf kardeş etkilenmiştir. New American Kutsal Kitap'ın Katolik çevirisi, diğer seçeneği verir. Bu parçayı, “Yiyecek vicdanına aykırı bir şey oluşturuyorsa o zaman kişinin onu yemesi yanlıştır” diye tercüme ederek “zayıf kardeş”le bağlantılar. Metin çerçevesi içinde birinci seçenek en iyisi gibi gözükür ama belirsizlik kasıtlı olabilir ve parça 22-23 ayetler gibi her ikisinden de söz ediyor olabilir.

14:21 Bu, “kuvvetli kardeşler”e söylenmiştir. Bu, belirli yiyecek ya da içeceklerden “tamamen uzak durma” konusundaki Kutsal Kitapsal kavramın tek temelidir. Kuvvetli Hristiyanlar, Hristiyan kardeşleri ve içtenlikle Rab'bi arayanlara olan sevgilerinden ötürü kendilerini kısıtlamalıdır. Bu kendi kendini kısıtlamanın büyük bir çoğunluğu kültürel, bölgesel ve/ya da mezhepseldir.

Bunlar, “bir işe hiçbir zaman başlamayın” düşüncesinin ima edildiği, iki GENİŞ ZAMAN ETKEN MASTARıdır. Bazıları bu GENİŞ ZAMANLI sözcükleri sadece belirli durumlara uygun olduğu şeklinde yorumlar (çapraz başvuru I Korintliler 8-10). Yemek ve içmenin yasaklanamayacağı açıktır.

14:22

NASB “Bu konulardaki inancını Tanrı’nın önünde kendine sakla. Onayladığı şeyden ötürü kendini yargılamayan kişi ne mutludur.”

NKJV “İmanın var mı? Tanrı’nın önünde kendine ait olsun. Onayladığı şeyden ötürü kendini yargılamayan kişi ne mutludur.”

NRSV “Sahip olduğun imanını Tanrı’nın önünde kendi inancın olarak sakla. Onayladıkları şeyden ötürü kendilerini yargılamak için bir nedenleri olmayanlara ne mutludur.”

TEV “O zaman bu konu hakkında inandıklarınızı Tanrı’yla kendi aranızda tutun. Doğru olarak değerlendirdikleri bir şeyi yaptıklarında kendilerini suçlu hissetmeyenlere ne mutludur!”

JB “İnancınıza kendinizle Tanrı arasında olarak sarılın ve vicdanına aykırı hareket etmeden kararlarınızı verebilen kişiyi mutlu sayın”

Bu, inanlığın kendi Kutsal Ruh tarafından yönetilen, Kutsal Kitap tarafından bilgilendirilen vicdanının ışığında yaşaması gerektiğini yeniden onaylar (çapraz başvuru ayet 5). İnanlı sahip olduğu ışıkta yaşamalı, ancak diğer inanlıların imanını suiistimal etmemelidir.

Ayet 22 “kuvvetli kardeş,” ayet 23 ise “zayıf kardeş” hakkındadır. Ayet 22 bir elyazması çeşitliliğiyle başlar. Bu bir soru (NKJV) ya da bir bildiri (NASB, NRSV, TEV & JB) olabilir.

■ “onayladığı” Bkz. 2:18’deki Özel Konu.

14:23 “Ama kuşkulanan kişi” Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA ORTACıdır. 3’cü ayetteki fazlasıyla titiz Hristiyan’la ilgilidir.

■ “yargılanır Bu, (1) “tezatla suçlu ışığına konulan” (çapraz başvuru Harold K. Moulton’un, Düzeltilmiş Analitik Grekçe Sözcük anlamına gelen *The Analytical Greek Lexicon Revised*, sayfa 216), (2) “yargılanma değil hakim karar verdikten sonraki ceza” anlamına gelen (çapraz başvuru Romalılar 5:16,18; 8:1 [çapraz başvuru Moulton ve Milligan, *The Vocabulary of the Greek Testament*, sayfa 328]) *kata + krinō*’dan bir ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİdir. Burada, kişinin kendi vicdanına aykırı hareket etmesi ve Kutsal Ruh’un ikna etmesiyle bağlantılı olan bunu izleyen acıdan söz eder.

■ “Yerse” Bu bir ÜÇÜNCÜ SINIF ŞARTLI CÜMLEdir.

■ “İmana dayanmayan her şey günahdır.” Kutsal Kitap’ın belirsiz alanlarında, günah, Yasa’ya değil, vicdanlarımıza aykırı hareket etmektir. Kutsal Kitap ve Ruh’tan daha çok ışığa her zaman açık olarak sahip olduğumuz ışığa göre yaşamalıyız. İnanlıların Tanrı’nın isteğini anlayışları, hareketlerini belirlemelidir. Kutsal Kitap’ın belirsiz olduğu konularda olgun inanlıların farklı görüşleri olması ve bu farklı görüşlerin Tanrı’nın isteği olması mümkündür.

■ Bazı Grekçe elyazmalarında 14’cü bölümün sonunda, 16:25-27’deki şükran duası yer alır. Bazılarında bu şükran duası her iki yerde de yer alır. Papirüs üzerine yazılmış olan bir elyazmasında şükran duası 15’ci bölümün sonundadır.

Romalılar’ın Grekçe elyazması geleneğinde bu şükran duası altı farklı yerde bulunur. Bu konuda daha çok bilgi için bkz. Grekçe Yeni Antlaşma’nın Metinsel Bir Yorumu anlamına gelen *A Textual Commentary of the Greek New Testament*, yazar Bruce M. Metzger, United Bible Societies tarafından basılmıştır, 533-536 sayfalar. Teorilerin kısa özeti şöyledir: (1) Orijen, erken zamanlarda Roma’da yaşamış bir sapkın olan Marcion’un Romalılar’ın son iki kısmını çıkarttığını söylemiştir. Bu durum bölüm 14’ün sonunda yer alan şükran duasını açıklar; (2) Başka bilginler, Pavlus’un Romalılar’ın bir biçimini (1-14 bölümleri) Roma’ya gönderilmek üzere yazdığını, daha sonra aynı mektubu (1-16 bölümleri) Efes’e gönderme gerekliliğini duyduğu şeklinde fikir yürütür. Bölüm 16’daki uzun kişisel selam listesi Roma’yı değil, Efes’i yansıtır; (3) bölüm 16’daki selamlar, Roma yolundaki inanlılar içindi çünkü Akvila ve Priskilla Efes’teydi ve onların Roma’ya döndükleri gibi bir şey

hiçbir zaman kaydedilmemişti ve (4) şükran duası özgün değildi, daha sonra ayinler için yazıcılar tarafından eklenmişti, M. R. Vincent, *Word Studies*, cilt 2. Bunlar ilginçtir.

“Bu teorilere karşı, Pavlus’un bilinen mevcut MSSleri (üç yüz kadar) ve şimdiye kadar derlenmiş olan bütün MSSler, bu bölümleri şükran duası hariç, elimizdeki bağlantı ve düzende vermesi gibi göz ardı edilemeyecek bir gerçek vardır” (sayfa 750).

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap’ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. “Zayıf” kardeşi tanımlayın. Pavlus onların olgun olmadığını mı ima ediyor?
2. Hristiyan özgürlüğü, Hristiyan sorumluluğuyla bağlantılı mıdır?
3. Doğadaki her şey “temiz” ya da ahlaksal bakımdan nötr müdür (14, 20 ayetler)?
4. Yemek sorusu Korint’te neden önemliydi (çapraz başvuru I Korintliler 8, 10)? Pavlus’un
5. Romalılar’ı Korint’ten yazdığını hatırlayın.
6. Bu bölümdeki, bilgi, özgürlük ve sevgi arasındaki bağlantıyı açıklayın.
7. Kilisedeki paydaşlığın temeli ne olmalıdır?
8. Bireysel seçim ve etkinler için neyi temel alırız?
9. Yaptıklarımız başkalarını nasıl etkiler? Bu durum bizden ne talep eder?
10. Doğru Hristiyan etiğinin nasıl olması gerektiğini nasıl belirleriz?
11. Olgun Hristiyanlar’ın farklı görüşlerde olmaları ve yine de Tanrı tarafından kabul edilir olmaları mümkün müdür?

ROMALILAR 15

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Kendinizi Değil, Diğer İnsanları Hoşnut Edin	Birbirinizin Yükünü Taşıyın	Kuvvetli Olanlar Zayıfların Yükünü Taşımalıdır	Kendinizi Değil, Diğer İnsanları Hoşnut Edin	(14:22-15:6)
15:1-6	15:1-6	15:1-6	15:1-6	
Yahudi olmayanlar ve Yahudiler İçin Müjde	Tanrı'yı Birlikte Yüceltin		Yahudi Olmayanlar İçin Müjde	Bir Birlik Çağrısı
15:7-13	15:7-13	15:7-13	15:7-12 15:13	15:7-12 15:13
Pavlus'un Misyonerlik Görevi	Yeruşalim'den İllirikum'a	Kişisel Notlar	Pavlus'un Çok Cesur Bir Şekilde Yazma Nedeni	Son Söz
15:14-21	15:14-21	15:14-21	15:14-21	15:14-16 15:17-21
Pavlus'un Roma'yı Ziyaret Planı	Roma'yı Ziyaret Planı		Pavlus'un Roma'yı Ziyaret Planı	Pavlus'un Planları
15:22-29	15:22-33	15:22-29	15:22-29	15:22-29
15:30-33		15:30-33	15:30-33	15:30-33

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuyla bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. Vb.

1-13 AYETLER HAKKINDA İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. 14'cü bölümde yer alan Hristiyan özgürlüğü ve sorumluluğu konusu, 15:1-13'de devam eder.
- B. 14:1-15:13'de savunulanların hepsinin ana hatları şöyle bildirilebilir:
  1. Tanrı bizi Mesih'te kabul ettiği için siz de birbirinizi kabul edin (çapraz başvuru 14:1,3; 15:7)
  2. Tek Efendimiz ve Yargıcımız Mesih olduğundan birbirinizi yargılamayın (çapraz başvuru 14:3-12)
  3. Sevgi kişisel özgürlükten daha önemlidir (çapraz başvuru 14:13-23)
  4. Mesih'in örneğini izleyin ve başkalarının ruhça gelişmesi ve iyiliği için haklarınızdan vazgeçin (çapraz başvuru 15:1-13)
- C. 15:5-6, 14:1-15:13'ün metin çerçevesinin bütününün üçlü amacını yansıtır.
  1. Birbirinizle uyum içinde yaşayın
  2. Mesih'in örneğine göre yaşayın

3. Birlik içindeki yürekler ve dudaklarla Tanrı'yı övün

D. Kişisel özgürlük ve kurumsal sorumluluk arasındaki aynı gerginlik I Korintliler 8-10'da ele alınır.

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 15:1-6

¹İmanı güçlü olan bizler, kendimizi hoşnut etmeye değil, güçsüzlerin zayıflıklarını yüklenmeye borçluyuz. ²Her birimiz komşusunu ruhça geliştirmek için komşusunun iyiliğini gözeterek onu hoşnut etsin. ³Çünkü Mesih bile kendini hoşnut etmeye çalışmadı. Yazılmış olduğu gibi: “SANA EDİLEN HAKARETLERE BEN UĞRADIM.” ⁴Önceden ne yazıldıysa, bize öğretmek için, sabırla ve Kutsal Yazılar'ın verdiği cesaretle umudumuz olsun diye yazıldı. ⁵Sabır ve cesaret kaynağı olan Tanrı'nın, sizleri Mesih İsa'nın isteğine uygun olarak aynı düşüncede birleştirmesini dilerim. ⁶Öyle ki, Rabbimiz İsa Mesih'in Tanrısı'nı ve Babası'nı birlik içinde hep bir ağızdan yüceltesiniz.

15:1

NASB “İmanı güçlü olan bizler, kendimizi hoşnut etmeye değil, güçsüzlerin zayıflıklarını yüklenmeye borçluyuz.”

NKJV “O zaman kuvvetli olan bizler zayıfların kılı kırk yarmasına katlanmalıyız,”

NRSV “İmanı güçlü olan bizler, kendimizi hoşnut etmeye değil, güçsüzlerin zayıflıklarını yüklenmeye borçluyuz.”

TEV “İmanı güçlü olan bizler, kendimizi hoşnut etmeye değil, güçsüzlerin yüklerini yüklenmeye borçluyuz.”

JB “İmanı güçlü olan bizler, güçsüzlerin vicdan rahatsızlıklarına katlanmaya borçluyuz.”

Bunlar, EMİR KİPİ şeklinde kullanılan iki ŞİMDİKİ ZAMAN MASTARıdır. Kuvvetli ve zayıflardan söz edilmesi, 15'ci bölümün, 14:1'de başlayan konuya devam ettiğini gösterir. Roma kilisesinde ve bütün kiliselerde, Kutsal Kitap'ta açık olmayan konularda Hristiyanlar'ın yaşamlarını nasıl yaşamaları gerektiği konusundaki gerginliği yansıtıyor gibidir. Pavlus kendini yine “kuvvetli” grupla özdeşleştirmiştir. Günümüz okurları için, iki değişik bakış açısını “kuvvetli” ve “zayıf” olarak nitelendirmek gruplara karşı önyargılı olmaktır. Ancak Pavlus'un niyeti bu değildi. Kuvvetli grup, kural ve ritüellerle dolu bir dindar yaşamdan özgür kılınanlardan söz ediyordu. Onların Tanrı'yla olan ilişkileri tehlikeli bir biçimde belirli görevleri yerine getirip belirli dini tabulardan uzak durmaya bağlı değildi. Öbür grup da tamamen Hristiyan'dı ve tamamen kabul ediliyordu ve tamamen Rab'be adanmıştı. Ancak onlar imanlarını geçmiş deneyimlerinin dini düşünceleri aracılığıyla algılıyorlardı. Yahudi inanlılar, Yahudiliğin ESKİ Antlaşma uygulamalarını bırakmak istememeye yatkındı. İman eden putperestler de ESKİ dinî (putperest) düşünce ve uygulamalarını bırakmak istememeye yatkındı. Pavlus, inanlılar arasındaki bu kafa yapısına “günah” yaftasını yapıştırmamıştır. Ancak bu kişiler vicdanlarına aykırı hareket ettiklerinde yaptıkları günah oluyordu (çapraz başvuru ayet 23).

“Zayıf” terimi (*adunates*, kuvvetsiz demektir, çapraz başvuru Romalılar 8:3) 14:1,21'deki kuvvetsiz anlamına gelen *astheneō* teriminden farklıdır (çapraz başvuru I Korintliler 8:7,10,11,12; 9:22). Bu metin, Hristiyanlar'ın diğer Hristiyanlar'a istemeyerek tolere etmek yerine, birbirleriyle sevgiyle “ilgilenmeleri” ve “birbirleriyle çalışmaları” gerektiğini söyler. “Yüklenmeye” terimi, Yuhanna 19:17 ve Luka 14:27'de de İsa'nın “çarmıhını yüklenmesi” hakkında kullanılmıştır. Pavlus dindar insanlar arasında var olabilecek olan gerginlikleri biliyordu. Hillel liberal ekolünde haham olan Gamaliel'in öğrencisiydi.

■ “sadece kendimizi hoşnut etmeye değil” Bu OLUMSUZ BİR ÖĞESİ olan ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF EMİR KİPİdir. Genelde başlamış olan bir etkinliği durdurmak anlamına gelir. Ben-merkezlilik olgun olmayışın kesin bir belirtisidir; Mesih'in örneğini izlemek ise (çapraz başvuru ayet 3; Filipililer 2:1-11) olgunluk işaretidir. Yine burada kuvvetlilere hitap edilmektedir (çapraz başvuru 14:1,14,16,21,27). Bu, paydaşlığı koruma konusundaki sorumluluğun sadece onlara ait olduğu anlamına gelmez. Zayıflara 14:3, 20, 23; 15:5-6,7'de hitap edilmiştir.

15:2 “Her birimiz komşusunu hoşnut etsin” Buradaki “komşu” sözcüğü, başka bir Hristiyan anlamına gelir. Bu söz kişisel inançlarımızdan ödün vermemiz gerektiğini ima etmez, bunun yerine belirsiz alanlarda kişinin kişisel

tercihlerini ya da görüşlerini başkalarına zorla kabul ettirmeye çalışmaması anlamına gelir. En önemli şey, kişisel özgürlük değil, Mesih'in bedeninin birliği ve büyümesidir (çapraz başvuru I Korintliler 9:19-23; 10:24-33; Efesliler 4:1-16).

NASB “ruhça geliştirmek için”

NKJV “ruhça gelişime götürmek için”

NRSV “komşuyu ruhça geliştirmek için iyi bir amaç için”

TEV “onların imanda gelişmelerini sağlamak için”

JB “Onların daha kuvvetli Hristiyanlar olmalarına yardım etmek için”

Bu, bölüm 14'ün ana konusudur (çapraz başvuru 14:16,19). Ayrıca, I Korintliler 10:23; 12:7; 14:26; Efesliler 4:29'da bulunan ruhsal armağanların sınamalarından biridir. Bu metin çerçevesinde bu daha kuvvetli olan inanlının, diğer Hristiyanlar'ın imanda gelişmesine yardım etmek amacıyla sevgiyle kendi özgürlüğünü sınırlamasından söz eder. Joseph A. Fitzmyer ve Raymond E. Brown, ed., Jerome'un Kutsal Kitap Yorumu anlamına gelen *The Jerome Biblical Commentary*, cilt 2'de bu ayet hakkında ilginç bir yorum yer almaktadır.

Bu sözün sık sık, kişinin Hristiyan komşusunun kişisel gelişiminden söz ettiği ve “komşunu ruhsal bakımdan geliştirmek” anlamına geldiği düşünülür. Ancak, Pavlus'un mektuplarında sık sık bina etme mecazını kurumsal anlamda kullandığı göz önünde bulundurulursa, bu sözün burada kuşkusuz sosyal ve kurumsal bir anlamı da vardır (çapraz başvuru I Korintliler 14:12; Efesliler 4:12; Romalılar 14:19)” (sayfa 328).

ÖZEL KONU: RUHÇA GELİŞTİRMEK

Bu oikodomeō terimi ve onun diğer formları Pavlus tarafından sık sık kullanılmıştır. Harfiyen, “bir ev bina etmek” anlamına gelir (çapraz başvuru Matta 7:24), ama mecazi olarak şunlar için kullanılmaya başlanmıştır:

1. Mesih'in bedeni, kilise, I Korintliler 3:9; Efesliler 2:21; 4:16;
2. bina etmek
  - a. zayıf kardeşler, Romalılar 15:1
  - b. komşular, Romalılar 15:2
  - c. birbiriniz, Efesliler 4:29; I Selanikliler 5:11
  - d. hizmet için kutsallar, Efesliler 4:11
3. Şunlarla bina ederiz ya da ruhen geliştiririz:
  - a. sevgi, I Korintliler 8:1; Efesliler 4:16
  - b. kişisel özgürlükleri kısıtlayarak, I Korintliler 10:23-24
  - c. kurgulardan uzak durarak, I Timoteos 1:4
  - d. Tapınma toplantılarında konuşmacı sayısını sınırlayarak (şarkıcılar, öğretmenler, peygamberler, bilinmeyen dillerde konuşanlar ve yorumcular), I Korintliler 14:3-4,12
4. her şey geliştirmelidir
  - a. Pavlus'un yetkisi, II Korintliler 10:8; 12:19; 13:10
  - b. Romalılar 14:19 ve I Korintliler 14:26'deki özet bildirimler

15:3 “Çünkü Mesih bile” Mesih bizim örneğimizdir. Bu gerçek, ayet 5'de; Filipililer 2:1-11; I Petrus 2:21; I Yuhanna 3:16'da da vurgulanmıştır.

■ **“Yazılmış olduğu gibi:”** Bu ESKİ Antlaşma ayetlerinden bir deyim olan bir ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİdir. Bu, Mezmur 69:9 ve 7'den bir alıntıdır. Pavlus, ESKİ Antlaşma'dan alıntıya ek olarak Mesih'in örneğinden söz ederek (Kendini hoşnut etmeye çalışmadı, çapraz başvuru Filipililer 2:5-8) ilk kilisedeki iki en önemli yetki kaynağını kullanmıştır (çapraz başvuru Newman ve Nida, Bir Tercümanın Pavlus'un Romalılara Mektubu Konusundaki El Kitabı anlamına gelen *A Translator's Handbook on Paul's Letter to the Romans*, sayfa 271). Mesih'in bütün dünyanın günahını taşıırken bencillikten uzak oluşu bizim örneğimizdir (çapraz başvuru I Yuhanna 3:16).

15:4 “Önceden ne yazıldıysa, bize öğretmek için...yazıldı” ESKİ Antlaşma, Yeni Antlaşma inanlıları için de yazılmıştı (çapraz başvuru Romalılar 4:23-24; 15:4; I Korintliler 9:10; 10:6,11). Yeni Antlaşma inanlılarına uygundur (çapraz başvuru II Timoteos 2:15; 3:16-17). ESKİ ve Yeni Antlaşma arasında bir devamlılık vardır ama bir devamsızlık da vardır.

▣ **“sabırla ve Kutsal Yazılar’ın verdiği cesaretle”** Tanrı Sözü’nün gerçeğiyle inanlıların yaşam biçimleriyle ona verdikleri karşılığın nasıl birleştiğine dikkat edin. İman ve uygulama birbirlerine bağlıdır (çapraz başvuru ayet 5). Yaşam ve ölümden güvene ve Mesih’in geri dönüşü vaadine umuda yol açarlar.

▣ **“umudumuz olsun diye”** Bu, umudumuzun daha önce ayet 4’de bildirilen etkinliklere bağlı olduğunu ima eden bir ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF DİLEK KİPİdir. Yeni Antlaşma’da “umut” sözcüğü sık sık, kurtuluşumuzun tamamlanacağı Mesih’in İkinci Gelişi’nden söz etmekte kullanılır (çapraz başvuru Romalılar 8:30; I Yuhanna 3:2). Bu Grekçe terimde dilimizde olan belirsizlik yer almamaktadır. Mesih’in İkinci Gelişi, zaman ögesi belirsiz olan kesin bir olaydır.

Pavlus bu terimi sık sık birkaç farklı ama birbiriyle bağlantılı şekilde kullanır. Sık sık inanlının imanının etkinliğe ermesiyle bağlantılanır. Yücelik, sonsuz yaşam, nihai kurtuluş, Mesih’in İkinci Gelişi vb. gibi sözlerle dile getirilebilir. Bu olayın yerine geleceği kesindir ancak zaman ögesi gelecektedir ve bilinmez. Sık sık “iman” ve “sevgi”yle bağlantılanır (çapraz başvuru I Korintliler 13:13; I Selanıkliler 1:3; II Selanıkliler 2:16). Pavlus’un bu sözcüğü kullanımının kısmi bir listesi aşağıda yer almaktadır:

1. Mesih’in İkinci Gelişi, Galatyalılar 5:5; Efesliler 1:18; 4:4; Titus 2:13
2. İsa umudumuzdur, I Timoteos 1:1
3. Müjde’ye güven, Koloseliler 1:23
4. Nihai kurtuluş, Koloseliler 1:5; I Selanıkliler 4:13; 5:8
5. Tanrı’nın yüceliği, Romalılar 5:2, II Korintliler 3:12; Koloseliler 1:27
6. Kurtuluş güvencesi, I Selanıkliler 5:8
7. Sonsuz life, Titus 1:2; 3:7
8. Bütün yaratılışın kurtuluşu, Romalılar 8:20
9. İman, Romalılar 8:23-25, 15:4
10. Tanrı’nın unvanı, Romalılar 15:13
11. Pavlus’un inanlılar için arzusu, II Korintliler 1:7

15:5 “Tanrı’nın...mesini dilerim” Bu bir dilek ya da bir dua dile getiren, ender görülen bir GENİŞ ZAMAN AKTİF DİLEK KİPİdir. Pavlus’un duası, 5-6 ayetler, iki dilek taşıyordu (1) aynı düşüncede olmaları (çapraz başvuru 12:16; II Korintliler 13:11; Filipililer 2:2) ve (2) Tanrı’yı bir ağızdan yüceltmeleri (çapraz başvuru . 6, 7,9 ayetler).

▣ **“Sabır ve cesaret kaynağı olan Tanrı’nın”** Bu Tanrı için neredeyse tanımlayıcı bir unvandır (çapraz başvuru 15:13; I Korintliler 1:3). Tanrı’nın bu özellikleri inanlılara Kutsal Yazılar aracılığıyla bildirilmiştir (çapraz başvuru ayet 4). Bkz. 8:25’deki Özel Konu: Sabretme İhtiyacı.

15:6 “Rabbimiz İsa Mesih’in Tanrısı’nı ve Babası’nı” Bu Tanrı’nın Yeni Antlaşma’daki tam unvanıdır (çapraz başvuru II Korintliler 1:3; Efesliler 1:3; I Petrus 1:3). Bu, felsefi bakımdan var olması gereken Tanrı değil, vahiyle bildirilmiş olan Tanrı’dır. Pavlus’un 5-6 ayetlerdeki duasında Tanrı’nın iki unvanına dikkat edin: (1) Sabır ve cesaret kaynağı Tanrısı ve (2) Rabbimiz İsa Mesih’in Tanrısı ve Babası. Bkz. Özel Konular: 8:25’deki Sabır ve 1:7’deki Baba.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 15:7-13

⁷Bu nedenle, Mesih sizi kabul ettiği gibi, Tanrı’nın yüceliği için birbirinizi kabul edin. ⁸⁻⁹Çünkü diyorum ki Mesih, Tanrı’nın güvenilir olduğunu göstermek için Yahudiler’in hizmetkârı oldu. Öyle ki, atalarımıza verilen sözler doğrulansın ve öteki uluslar merhameti için Tanrı’yı yüceltsin. Yazılmış olduğu gibi: **“BUNUN İÇİN ULUSLAR ARASINDA SANA ŞÜKREDECEĞİM, ADINI İLAHİLERLE ÖVECEĞİM.”** ¹⁰⁻¹¹Yine deniyor ki, **“EY ULUSLAR, O’NUN HALKIYLA BİRLİKTE SEVİNİN!”** Ve,

“EY BÜTÜN ULUSLAR, RAB’BE ÖVGÜLER SUNUN! EY BÜTÜN HALKLAR, O’NU YÜCELTİN!”
¹²Yeşaya da şöyle diyor: “İşay’ın KÖKÜ ORTAYA ÇIKACAK, ULUSLARA EGEMEN OLMAK ÜZERE YÜKSELECEK. ULUSLAR O’NA UMUT BAĞLAYACAK.” ¹³Umut kaynağı olan Tanrı, Kutsal Ruh’un gücüyle umutla dolup taşmanız için iman yaşamınızda sizleri tam bir sevinç ve esenlikle doldursun.

15:7

NASB, TEV “birbirinizi kabul edin”

NKJV “birbirinizi kabul edin”

NRSV “birbirinizi kabul edin”

JB “birbirinize aynı dostça biçimde davranın”

Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN ORTA EMİR KİPİdir. Mesih inanlıları kabul ettiği gibi inanlıların da birbirlerini kabul etmeye devam etmeleri gerekmektedir. Aynı gerçek 14:1’de de yer alır. Ancak burada Tanrı’nın Yahudi olmayanları kabul ettiği hakkında bir dizi ESKİ Antlaşma ayeti de verir (çapraz başvuru 9-12 ayetler). Bu da Roma kilisesindeki gerginliği yansıtıyor olabilir. Hristiyanlık, inanlıların birbirlerine kendilerinden vermeleriyle nitelenir (çapraz başvuru 1:12; 12:5,10,16; 13:8; 14:13,19; 15:5,7,14; 16:16).

▣ **“Mesih sizi kabul ettiği gibi”** Bu bir GENİŞ ZAMAN ORTA HABER KİPİdir. Burada inanlının başkalarına karşı davranışlarının motivasyonu ve dürtüsü yer alır (çapraz başvuru 14:3). Bölüm 14’de (1) Mesih, Efendi ve Yargıç, 1-12 ayetler ve (2) Mesih, kendinden veren sevgi örneğimiz olarak odaklanmaktadır, 13-23 ayetler. Mesih bizi kabul etti, bizim de başkalarını kabul etmemiz gerekmektedir!

▣ **“Tanrı’nın yüceliği için”** Bkz. 3:23’deki not.

15:8 “Mesih ... Yahudiler’in hizmetkârı oldu” İsa Tanrı’nın ESKİ Antlaşma peygamberliğini yerine getirişidir (çapraz başvuru Matta 15:24). Bu, Roma kilisesinde iman eden Yahudiler ve iman eden Yahudi olmayanlar arasındaki gerginliğe yönelik olabilir.

▣

NASB **“Tanrı’nın güvenilir olduğunu göstermek için... Öyle ki, atalarımıza verilen sözler doğrulansın”**

NKJV **“Tanrı’nın güvenilir olduğunu göstermek için... Öyle ki, atalarımıza verilen sözler doğrulansın”**

NRSV **“Tanrı’nın güvenilir olduğunu göstermek için... Öyle ki, atalarımıza verilen sözler doğrulansın”**

TEV **“Yahudiler’e Tanrı’nın güvenilir olduğunu göstermek için... Öyle ki, atalarımıza verilen sözler doğrulansın”**

JB **“öyle ki, Tanrı atalara verilen vaatleri yerine getirebilsin”**

Bu büyük bir olasılıkla, Tanrı’nın ESKİ Antlaşma’da İsrail’e verdiği vaatlerden söz etmektedir (çapraz başvuru 4:16). Ancak, Tanrı’nın bütün insanları kurtarma vaatlerinden de söz ediyor olabilir (çapraz başvuru Yaratılış 3:15, 12:3, Mısır’dan Çıkış 19:5-6; Yeşaya 2:2-4; 56:7; 66:18-24). Müjde’nin sırrı, Tanrı’nın planının her zaman Yahudiler’le Yahudi olmayanları Mesih aracılığıyla birleştirmek olmasıdır (çapraz başvuru Efesliler 2:11-3:13).

Yeni Antlaşma mesajı tamamen yepyeni bir şey değil, ESKİ Antlaşma umutlarının yerine gelişidir. Mesih’in büyük misyonu, (1) İsrail’e vaat edilen umudu yerine getirmek ve (2) Yahudi olmayanlar için kapıyı açmaktır (çapraz başvuru Romalılar 3:29-30; 9:30; 10:11-12,16-20; 11:25,32; 16:25; Efesliler 2:11-3:21). As İsrail, Yahudi olmayanlara Tanrı’yı vahyetmek ve onları imana çekmek olan müjdeci misyonunda başarısız olduğundan İsa bu evrensel görevi yerine getirmesi için (çapraz başvuru Matta 28:19-20; Yuhanna 3:16) yeni bir ruhsal İsrail’i güçlendirir (çapraz başvuru Galatyalılar 6:16).

▣ **“doğrulansın”** Bkz. 4:16’daki Özel Konu

15:9-12 Bunlar, Yahudi olmayanların her zaman Tanrı’nın planının bir parçası olduğunu gösteren bir dizi ESKİ Antlaşma ayetidir (çapraz başvuru 10:16-20). Bu ESKİ Antlaşma ayetlerinin kaynakları şunlardır: Mezmur 18:49 ya da II Samuel 22:50; Yasa’nın Tekrarı 32:43; Mezmur 117:1; Yeşaya 11:1,10. İbrani kanonunun Yasa, Peygamberler ve Yazılar olmak üzere her bölümünden bir ayete yer verildiğine dikkat edin.

15:9 “merhameti için Tanrı’yı yüceltsin” Romalılar’da yer alan önceden belirlenmişliğin tanrıbilimsel anahtarı. Tanrı’nın merhameti (çapraz başvuru 9:15,16,18,23) ve Yahudi olmayanların dahil edilmesidir(çapraz başvuru 11:30,31,32; 15:9). İsrail’i kurtaran Tanrı’nın merhametidir. Yahudi olmayanları kurtaran da Tanrı’nın merhametidir. Kurtuluş mekanizması insanların performansı değil (çapraz başvuru Romalılar 9), Tanrı’nın lütfkâr ve değişmez karakteri (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 34:6; Nehemya. 9:17; Mezmur 103:8,4; Yoel 2:13) ve Mesih’in vaadidir (çapraz başvuru Yeşaya 11:1,10).

15:13 “Umut kaynağı olan Tanrı” Bu, 14:1’de başlayan edebi ünitenin kapanışındaki şükran duasıdır. Tanrı’nın bir başka harika unvanı da, umut kaynağı olan Tanrı’dır.

15:13 “sizleri tam bir sevinç ve esenlikle doldursun” Bu, Pavlus’un Roma’daki inanlılar için duasını ifade eden bir GENİŞ ZAMAN AKTİF DİLEK KİPİdir. Burada “tam” sözcüğünün varlığına dikkat edin (çapraz başvuru 5:1-2; 14:17).

NASB, NKJV,

NRSV “inanmanızda,”

TEV “O’na olan imanınız aracılığıyla”

JB “imanınızda”

Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF MASTARıdır. Bu, Kutsal Ruh’un gücünde, kişisel sevinç ve esenlikte dinlenerek Mesih’e devam eden bir iman aracılığıyla sabırlı bir güveni dile getirir. Mesih’e iman Hristiyan hayatının sadece en başında verilen bir karşılık değil, bir yaşam biçimi karşılığıdır.

■ **“umutla dolup taşmanız için”** Bu *perisseuÇ*’un bir ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF MASTARıdır ve temel olarak “fazla fazla, dolu dolu” anlamına gelir.

ÖZEL KONU: DOLUP TAŞMAK (*PERISSEVŌ*)

Pavlus bu terimi sık sık kullanır:

1. Tanrı’nın her zaman doğruyu söylediği yüceliği için daha açık şekilde ortaya çıkmıştır, Romalılar 3:7
2. Tanrı’nın lütfu ve bir tek adamın, yani İsa Mesih’in lütfuyla verilen bağış birçokları yararına daha da çoğaldı, Romalılar 5:15
3. İnanlılar umutla dolup taşar, Romalılar 15:13
4. İnanlılar belirli yiyecekleri yiyerek ya da yemeyerek Tanrı’ya yaklaşmaz, I Korintliler 8:8
5. İnanlılar, kiliseyi geliştiren ruhsal armağanlar bakımından zenginleşirler, I Korintliler 14:12
6. İnanlılar, Rab’bin işinde her zaman gayretlidir, I Korintliler 15:58
7. İnanlılar Mesih’in acılarını büyük ölçüde çeker ve Mesih’te büyük teselli de bulur, II Korintliler 1:5
8. Aklanmayı sağlayan hizmetin yüceliği çok daha aşkındır, II Korintliler 3:9
9. Tanrı’nın yüceliği için şükran da artsın, II Korintliler 4:15
10. İnanlıların coşkun sevinçleri, II Korintliler 8:2
11. İnanlılar her şeyde (imanda, sözde, bilgide, gayrette ve sevgide) üstün olmaya baksın ayrıca Yerusâlim kilisesine verilen armağanda, II Korintliler 8:7
12. Tanrı her türlü lütfu inanlılara bol bol sağlar, II Korintliler 9:8
13. İnanlıların Tanrı’ya bol bol şükretmesi, II Korintliler 9:12
14. Tanrı’nın lütfunun inanlıların üzerine zengin bir şekilde yağması, Efesliler 1:8
15. İnanlıların sevgisi durmadan artsın, Filipililer 1:9
16. İnanlıların Mesih İsa’da Pavlus’la daha çok övünmeleri, Filipililer 1:26
17. Bolluk içinde yaşamayı, Filipililer 4:12,18
18. İnanlıların şükranla dolup taşması, Koloseliler 2:7
19. İnanlıların birbirlerine olan sevgisinin çoğalıp artması, I Selanikliler 3:12
20. Tanrı’yı hoşnut eden bir yaşam biçiminde ilerleyin, I Selanikliler 4:1

21. Kardeşleri sevmekte ilerleyin, I Selanikliler 4:10

Pavlus'un Tanrı'nın lütfunu anlayışı, Mesih'in "her şeyin üzerinde" olmasıydı. Bu yüzden inanlıların da günlük yaşamlarında bu her şeyin üzerinde olan lütuf ve sevgide yaşamaları gerekmektedir!

■ **"Kutsal Ruh'un gücüyle"** Kutsal Ruh, Üçlü Birlik'in bu Yeni Çağ'da aktif olan Kişisi'dir.

Ondan ayrı olarak kalıcı bir değeri ya da etkisi olan hiçbir şey gerçekleşmez (çapraz başvuru 15:19; I Korintliler 2:4; I Selanikliler 1:5). Bkz. 8:9 ve 8:11'deki Özel Konular.

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Romalılar 14:1-15:13'ün ana gerçeği nedir?
2. Pavlus neden 9-12 ayetlerde ESKİ Antlaşma'dan ayetler aktarır? Bu ayetler hangi büyük gerçeği öğretir?

14-33 AYETLER KONUSUNDA İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR

- A. Bu mektubun sonu birçok bakımdan başına benzer, 1:8-15
  1. onların imanlarını över (çapraz başvuru 1:8)
  2. Pavlus'un Müjde'nin Yahudi olmayanlara elçiliğini savunur (çapraz başvuru 1:13,14)
  3. Pavlus'un onları ziyaret etme arzusunun altını çizer (çapraz başvuru 1:10,13)
  4. Pavlus'un müjdenin henüz duyurulmadığı yerlere gitmekte kendisine yardım etmeleri arzusunun dile getirir (İspanya, çapraz başvuru 1:13)
- B. Yine, mektup boyunca ama özellikle de 9-11, 14:1-15:13 bölümlerde sözü edilen ya da ima edilen Roma kilisesinde iman eden Yahudiler'le iman eden Yahudi olmayanlar arasındaki gerginlikle ilgili bir ima yer almaktadır
- C. Ayrıca ilk kilisede Pavlus'un elçiliğiyle ilgili gerginliğin de bir iması vardır. Pavlus, 15-19; 1:2,5 ayetlerde kendini savunuyor gibidir.
- D. Bu edebi ünite de iki konu yer alır:
  1. Pavlus'un Yahudi olmayanlara yönelik elçisel, müjdesel hizmeti (çapraz başvuru 14-21 ayetler)
  2. Pavlus'un bu amacı gerçekleştirmek için yaptığı seyahat planları onun Roma'dan geçmesini sağlayabilir (çapraz başvuru 22-33 ayetler)

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 15:14-21

¹⁴Size gelince, kardeşlerim, iyilikle dolu, her bilgiyle donanmış olduğunuzdan ben eminim. Ayrıca, birbirinize öğüt verebilecek durumdasınız. ¹⁵Yine de Tanrı'nın bana bağışladığı lütufla bazı noktaları yeniden anımsatmak için size yazma cesaretini gösterdim. ¹⁶Ben Tanrı'nın lütfuyla uluslar yararına Mesih İsa'nın hizmetkârı oldum. Tanrı'nın Müjdesi'ni bir kâhin olarak yaymaktayım. Öyle ki uluslar, Kutsal Ruh'la kutsal kılınarak Tanrı'yı hoşnut eden bir sunu olsun. ¹⁷Bunun için Mesih İsa'ya ait biri olarak Tanrı'ya verdiğim hizmetle övünebilirim. ¹⁸⁻¹⁹Ulusların söz dinlemesi için Mesih'in benim aracılığım, sözle ve eylemle, mucizeler ve harikalar yaratan güçle, Kutsal Ruh'un gücüyle yaptıklarından başka şeyden söz etmeye cesaret edemem. Yeruşalim'den başlayıp İllirikum bölgesine kadar dolaşarak Mesih'in Müjdesi'ni her yerde duyurdum. ²⁰Bir başkasının attığı temel üzerine inşa etmemek için Müjde'yi Mesih'in adının duyulmadığı yerlerde yaymayı amaç edindim. ²¹Yazılmış olduğu gibi: "O'NDAN HABERSİZ OLANLAR GÖRECEK. DUYMAMIŞ OLANLAR ANLAYACAKLAR."

15:14

NASB “Size gelince, kardeşlerim... eminim.”

NKJV “Ben kendim, sizin hakkınızda eminim kardeşlerim”

NRSV “Ben kendim sizin hakkınızda güven doluyum kardeşlerim.”

TEV “Dostlarım, sizin hakkınızda eminim”

JB “Sizin hakkınızda kuşkuvarım olduğunu düşünmeyin, kardeşlerim, tersine size çok güven duyuyorum.”

Buradaki “ben” (*auto egō*) Grekçe’de çok vurguludur. Pavlus bu kiliseyi gerçekten övmektedir (eminim, GENİŞ ZAMAN EDİLGİN HABER KİPİ).

Pavlus ayet 14’te bu Romalı Hristiyanlar hakkında üç şey öne sürer: (1) onlar iyilikle doludur [ŞİMDİKİ ZAMAN AKTİF HABER KİPİ]; (2) bilgiyle donanmışlardır [GENİŞ ZAMAN EDİLGİN ORTACI]; ve (3) birbirlerine öğüt verebilecek durumdadırlar [ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGİN ORTACI]. Bu ayet, Pavlus’un onlara yeni bir mesaj getirmedigini, bunun yerine onların zaten duyup kabul etmiş oldukları müjdeyi açıklayıp açtığını ima etmektedir (çapraz başvuru ayet 15).

■ “iyilikle dolu ... donanmış olduğunuzdan” “Ben kendim” birinci aşamada olduğundan, buradaki “siz kendiniz” vurguludur. “Dolu” (*mestos*) terimi “bir şeyle dolu” ya da “dolu dolu” anlamına gelir. Pavlus bu terimi sadece iki kez kullanmıştır ve bunların her ikisi de Romalılar’dadır (1:29; 15:14).

“Dolu” (*pl’roç*) terimi, ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGİN ORTACI’dır. Pavlus bu terimi Romalılar’da sık sık kullanmıştır (çapraz başvuru 1:29; 8:4; 13:8; 15:13,14,19). *plērōma* İSMİNİ de Romalılar’da sık sık kullanır (çapraz başvuru 11:12,25; 13:10; 15:29), ama bu sözcüğü yazılarının hiçbirinde SIFAT olarak kullanmaz. .

Pavlus’un arzusu, Müjde’nin doluluğunun inanlıları sevgi ve hizmette tamamen doldurmasıydı. İnanlılar Mesih’te ihtiyaçları olan her şeye sahiptirler. Bu güvenceyi tamamen kabul etmeleri gerekir.

■ “iyilikle dolu, her bilgiyle donanmış olduğunuzdan” Bu terimleri anlamının iki yolu vardır: (1) bunlar metinsel olarak kendilerinden hemen önce gelen edebi ünite olan 14:1-15:13’le bağlantılıdır: Hristiyanlar’ın Kutsal Kitap’ın anlaşılması kolay olmayan kısımları konusundaki görüş farklılıklarında bile birbirlerine olan sevgileri. Bu 14:16; 15:2’deki “iyi” teriminin genel kullanımıyla onaylanabilir ya da (2) bu Müjde’nin bütünü konusunda iman ve uygulama, doğru din ve doğru uygulamalarla ilgilidir.

15:15 “size yazma cesaretini gösterdim” Pavlus bu mektubu Romalılar’a Korint’ten yazmıştır. Kilisedeki bölücü gruplardan biri ona mektuplarında cesur ancak şahsen zayıf olduğunu söyleyerek saldırıda bulunmuştu. “Cesaret” sözcüğünün FİİL hali II Korintliler 10:2,12; 11:21’de görülür. Pavlus’un cesareti, Mesih’e iman edişinden, çağırısından ve Müjde konusundaki bilgisinden geliyordu.

■ “Tanrı’nın bana bağışladığı lütufla” Pavlus, kendisini çağıran, kurtaran, armağanlandıran ve Yahudi olmayanlara gönderen (çapraz başvuru 11:13; 15:16) Tanrı’nın lütfundan söz etmektedir (çapraz başvuru 1:5; 12:3; I Korintliler 3:10; 15:10; Galatyalılar 2:9; ve Efesliler 3:7-8). Bu onun elçiliğini ve yetkisini savunmasının bir yoludur (çapraz başvuru 1:1,5).

15:16 “hizmetkâr. . hizmet etmek. . hoşnut eden. . bir sunu” 16 ve 17 ayetler kâhinlikle ilgili birkaç terim ve söz içerir. “Hizmetkâr” sözcüğü, ayet 27’de kâhinlerin hizmeti için kullanılmıştır. İbraniler 8:2’de Mesih’in hizmeti için kullanılmıştır. Pavlus kendisini, Yahudi olmayanları Tanrı’ya sunan, ki bu İsrail’in göreviydi (çapraz başvuru Mısır’dan Çıkış 19:5-6; Yeşaya 66:20), bir kâhin olarak görüyordu (çapraz başvuru Filipililer 2:17). Bu müjdeci görev kiliseye verilmişti (çapraz başvuru Matta 28:18-20; Luka 24:47). I Petrus 2:5,9 ve Vahiy 1:6’da kilise, ESKİ Antlaşma kâhinsel terimleriyle çağrılmıştı.

■ “Kutsal Ruh’la kutsal kılınarak” Bu “Kutsal Ruh’la kutsal kılınmış ve kılınmaya devam edilen” anlamına gelen bir GENİŞ ZAMAN EDİLGİN ORTACI’dır. Bu da yine Roma kilisesindeki Yahudi inanlılarla Yahudi olmayan inanlılar arasındaki gerginliği yansıtıyor olabilir. Pavlus, ulusların (Yahudi olmayanların) Kutsal Ruh tarafından kabul edildiğini ve kabul edilmeye devam edildiğini ve ayrıca kutsal kılındığını ve kutsal kılınmaya devam edildiğini açık bir şekilde bildirmiştir (çapraz başvuru I Korintliler 6:11).

15:17-19 Üçlü Birlik Tanrı'nın birleşik etkinliğine dikkat edin: Tanrı'ya (çapraz başvuru ayet 17); Mesih'te (çapraz başvuru ayet 17) ve Ruh'un gücünde (çapraz başvuru ayet 19). Ayrıca ayet 30'da Tanrılığın üç Kişisi'nin varlığına da dikkat edin. "Üçlü Birlik," Kutsal Kitap'ta terim olarak yer almadığı halde, kavram olarak kesinlikle yer almaktadır (çapraz başvuru Matta 3:16-17; 28:19; Elçilerin İşleri 2:33-34; Romalılar 8:9-10; I Korintliler 12:4-6; II Korintliler 1:21; 13:14; Efesliler 1:3-14; 4:4-6; Titus 3:4-6; I Petrus 1:2). Bkz. Özel Konu: 8:11'deki Üçlü Birlik

15:18-19 Pavlus, Yahudi olmayanlara hizmetinin etkin oluş yollarını listelemiştir: (1) sözle, (2) eylemle, (3) mucizelerle, (4) harikalarla ve (5) Kutsal Ruh'un gücüyle.

- No.5 olan "Ruh"la ilgili bir elyazması farklılığı hakkında bir not: bazı Grekçe metinler, "Kutsal Ruh" ve bazıları da "Tanrı'nın Ruhunu" diye ekler. Bu çeşitlemelerin birçoğunda olduğu gibi, bu ek ya da esinlenmemiş açıklama, bu parçanın gerçeğini etkilemez. Bu durum, metni kopyalayan daha sonraki yazıcıların Yeni Antlaşma'nın anlatım tarzını standartlaştırmaya çalışmalarından ötürüydü.

15:18 "Ulusların söz dinlemesi için" Tanrı'nın hedefi her zaman Kendi karakterini yansıtacak bir halk olmuştur. İsa'nın Müjdesi, Yarattığı 3'de bildirilen Düşüş'te kaybolan Tanrı'nın benzerliğini yerine koyar. Tanrı'yla yakın bir paydaşlığın kanıtı Tanrı yolunda bir karakterdir. Hristiyanlığın hedefi, Tanrı'yla paydaşlık ve şimdi Mesih benzerliğine sahip olmaktır!

■ **"sözle ve eylemle"** Bu, Romalı Hristiyanlar'ın itaatinden değil, Pavlus'un hizmetinden söz ediyordu. 19'cu ayetteki Ruh'un gücüyle bağlantılı olduğu bellidir.

15:19 "mucizeler ve harikalar yaratan güçle" Bu iki terim, Elçilerin İşleri'nde birçok kereler görülmektedir (çapraz başvuru 14:8- 10; 16:16-18, 25-26; 20:9-12; 28:8-9), Tanrı'nın gücünün Müjde aracılığıyla etkin oluşunu tanımlarlar (çapraz başvuru II Korintliler 12:12). Eş anlamlı gibi görünürler. Bu sözlerin tam olarak neden, mucizelerden mi yoksa iman edisten mi söz ettiği belli değildir. Burada da yine bu, Pavlus'un elçiliği hakkındaki bir gerginliğin iması olabilir. Tanrı, Yeruşalim'de Onikiler'in işini onayladığı gibi, Yahudi olmayanların arasında da görülebilen işaretlerle Pavlus'un işini onaylamıştır.

■ **"Mesih'in Müjdesi'ni her yerde duyurdum"** Bu *pl'roç*'un bir GEÇMİŞ ZAMAN AKTİF MASTARıdır (çapraz başvuru ayet 14). Bu da, Pavlus'un Akdeniz bölgesinin doğusunda Müjde'yi bildirmeyi bitirdiğine inandığını ima ediyordu (çapraz başvuru ayet 23).

■ **"İllirikum bölgesine kadar"** Ayrıca Dalmaçya olarak da bilinen bu Roma bölgesi, Grek yarımadasının (Makedonya'nın) batısındaki Adriyatik Denizi'nin doğu kıyısındaydı. Elçilerin İşleri, Pavlus'un burada müjdeyi bildirdiğini hiçbir zaman kaydetmez ama onu bu bölgeye koyar (çapraz başvuru 20:1-2). "Kadar" sözcüğü, "sınırlarında" ya da "bölgesinde" anlamına gelebilir.

15:20 "Müjde'yi Mesih'in adının duyulmadığı yerlerde yaymayı amaç edindim" Bu Pavlus'un sürekli misyoner stratejisiydi (çapraz başvuru I Korintliler 3:10; II Korintliler 10:15-16). Müjde'yi duyup kabul etme şansına hiçbir zaman sahip olmamış putperestlere erişmeyi istiyordu. Kurulan kilisenin bölgede müjdeyi bildirip öğrenci yetiştirebilmesi için genel olarak Roma İmparatorluğu'nun büyük, stratejik konumlu kentlerini seçiyordu.

15:21 Bu Septuagint'teki (LXX) Yeşaya 52:15'in bir alıntısıdır. Yahudi olmayanların Tanrı hakkındaki bilgiyi duymalarından söz eder. Pavlus bu peygamberliği kendi misyonerlik stratejisi olarak seçmişti.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 15:22-29

²²İşte bu yüzden yanınıza gelmem kaç kez engellendi. ²³⁻²⁴Şimdiyse bu yörelerde artık yapacağım bir şey kalmadığından, yıllardır da yanınıza gelmeyi arzuladığımdan, İspanya'ya giderken size uğrarım. Yol üzerinde sizi görüp bir süre arkadaşlığınıza doyduktan sonra beni oraya uğurlayacağınızı umarım. ²⁵Ama şimdi kutsallara bir hizmet için Yeruşalim'e gidiyorum. ²⁶Çünkü Makedonya ve Ahaya'da bulunanlar, Yeruşalim'deki kutsallar arasında yoksul olanlar için yardım toplamayı uygun gördüler. ²⁷Evet, uygun gördüler. Gerçekte onlara yardım borçlular. Uluslar, onların ruhsal bereketlerine ortak olduklarına göre, maddesel bereketlerle onlara hizmet etmeye borçlular. ²⁸Bu işi bitirip sağlanan yardımı onlara ulaştırdıktan sonra size uğrayacağım, sonra da İspanya'ya gideceğim. ²⁹Yanınıza geldiğimde, Mesih'in bereketinin doluluğuyla geleceğimi biliyorum.

15:22 “bu yüzden” Bu neden ayet 20’de açıklanmıştır.

■ **“gelmem kaç kez engellendi”** Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN EDİLGEN HABER KİPİdir. Tekrar tekrar engellenmişti (çapraz başvuru 1:13). Engelleme işini kimin yaptığı bildirilmemiştir. Tanrı da olabilirdi, İblis de, kötü insanlar da ya da başka Müjde fırsatları da.

Pavlus’un Romalılar’ı Korint’teyken yazdığını unutmayın. Korint’te, çünkü seyahat planlarını yerine getiremediğinden ötürü Pavlus’un düşmanları ona saldırmıştı. Pavlus’un Korint kilisesinden gelen saldırılardan etkilendiği kesindi. Seyahat planlarının tekrar tekrar engellendiğini söylemiş olabilir

15:23 “Şimdiyse bu yörelerde artık yapacağım bir şey kalmadığından” Bu ayet, Anadolu ve Doğu Akdeniz bölgesi olarak, sınırlı bir coğrafi anlamda algılanmalıdır. Pavlus bu bölgelerdeki her yerde, herkese müjdeyi bildirmemişti, sadece bazı yerlerde ve bazı kişilere bildirmişti.

■ **“yıllardır da yanınıza gelmeyi arzuladığımdan”** Pavlus, Roma’yı ziyaret etme isteğini sık sık dile getirmişti (çapraz başvuru 1:10-15; Elçilerin İşleri 19:21; 23:11).

Bu noktada önemli dipnotlarında listelenmemiş olan bir Grekçe elyazması değişikliği vardır. Antik Grekçe elyazmaları MSS P46, !, A, D, F, G & L’nin 22’ci ayette “çok” (*polus*) sözü yer alır ancak MSS B, C & P’de ise “birkaç” (*ikanos*) sözcüğü yer alır. Daha sonraki yazıcıların Pavlus’un abartısından rahatsız olmuş olması mümkündür.

15:24 “İspanya’ya giderken” Pavlus, Roma İmparatorluğu’nun batı bölgelerine gitmek istiyordu (çapraz başvuru II Korintliler 10:16). Elçilerin İşleri’nin bitiminden sonra Roma hapishanesinden salıverilmiş ve dördüncü bir misyoner yolculuğuna çıkmıştı. Çobansal Mektuplar (I Timoteos, II Timoteos, ve Titus) bu dördüncü seyahatte yazılmıştı. Bunun hakkında bir kaynak olması mümkündür: II Timoteos 4:10’da yuvarlak majüskül harflerle yazılmış bazı Grekçe elyazmaları !, C ve Latin Vulgate ve Koptik çevirilerde “Galya” sözcüğü yer alır. Birinci yüzyıl bitmeden önce yazmış olan Romalı Klement de, “Korintliler’e Mektubu”nda 5:7 Pavlus’un “Batı’nın sınırlarına” seyahat ettiğini onaylar.

■ **“bir süre arkadaşlığınıza doyduktan sonra”** Bu söz, kilisede gezgin misyonerlerin müjdeyi bildirecekleri bir sonraki yere gitmelerine yardım etme konusunda teknik bir deyim haline gelmişti (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 15:3; I Korintliler 16:6, 11; II Korintliler 1:16; Titus 3:13; III Yuhanna 6). Roma, Yeruşalim kilisesindeki fakirlere yardım edemiyordu ama Pavlus’un batıya yaptığı misyoner seyahatlerine parasal destek sağlayabilirlerdi.

15:25 “kutsallara bir hizmet için” Bu terim sık sık para bulmaya çalışmakla ilgili olarak kullanılır (çapraz başvuru ayet 31; I Korintliler 16:15; II Korintliler 8:4; 9:1). Bkz. 1:7’deki Özel Konu: Kutsallar.

15:26 “Yeruşalim’deki kutsallar arasında yoksul olanlar için yardım toplamayı” Pavlus bu toplanan parayı yıllardır (1) Galatya ve Anadolu (çapraz başvuru I Korintliler 16:1-4), ve (2) Makedonya ve Ahaya’dan (çapraz başvuru II Korintliler 8-9) alıyordu (Bkz. Özel Konu: *Koinōnia* at 12:13). Bu fikri Antakya’daki kiliseden almıştı (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 11:30; 12:25). Bu, ilk kilisenin, Yahudi ve Yahudi olmayanlar olmak üzere iki kısmını birlik içine sokmak için yapılmıştı. Yahudi olmayan kiliselerin bunu “zevkle yaptıkları” bildirilmiştir (çapraz başvuru . 26 ve 27 ayetler). Bkz. Aşağıda yer alan Özel Konu.

ÖZEL KONU: HRİSTİYAN VE AÇ İNSANLAR

I. Giriş

- A. Açlık, insanlık ve yaratılışın düşmüş durumunun her zaman var olan bir hatırlatıcısıdır.
- B. Açlık, kötülük ve acı çekme sorununun yönlerinden biridir. Tanrı’ya değil, direkt olarak insanlara atfedilir. Tanrı, tarımsal bereket ve lanetleri, Antlaşma Halkını ödüllendirip cezalandırma yolu olarak kullandığı halde (Yasa’nın Tekrarı 27-28), aynı şey iman etmeyen kişiler için genel olarak geçerli olmamıştır (Matta 5:45). Açlık, açgözlü, bencil ve materyalist insanlık için bir örnek daha oluşturur. Açlık sorunu aslında yiyeceklerle ilgili değil, insanların motivasyonları ve öncelik verdikleri şeylerle ilgilidir.
- C. Açlık, kurtulmuş insanlığın Tanrı’nın sevgisini yansıtmaya için bir fırsattır. İnanlıların kilise ve

dünyadaki fiziksel ihtiyaçlara verdikleri karşılıklar bizim gerçekten kim olduğumuzu gösterir.

II. Kutsal Kitapsal Kaynaklar

A. ESKİ Antlaşma

1. Musa

- a. Antik İsrail’de verilen üç ondalık olasılığından biri de fakirlere vermektir (Yasa’nın Tekrarı 14:28-29)
- b. Yasa, fakirlerin yemesi için özel sağlamalarda bulunuyordu (Mısır’dan Çıkış 23:11; Levililer 19:10; 23:22; Yasa’nın Tekrarı 24:19-22)
- c. Yasa fakirlerin özel, pahalı olmayan kurbanlar sunmaları için bir kolaylık sağlıyordu (Levililer 14:21)
- d. İsrail’in fakir ve ihtiyaçta olan insanlara karşı merhametli ve eli açık bir tutumda olması gerekiyordu (Yasa’nın Tekrarı 15:7-11, çapraz başvuru Eyüp 29:16; 30:25; 31:16-23)

2. Bilgelik Kitapları

- a. Fakirlere yardım edenler için özel bereketler vardı (Mezmun 41:1)
- b. Fakirlere yardım etmek Tanrı’ya yardım etmektir (Süleyman’ın Özdeyişleri 14:31; 17:5; 19:17)

3. Peygamberler

- a. Tanrı’nın talep ettiği tapınma, sosyal adalet ve ihtiyaç sahiplerine karşı merhamet şeklindeydi (Yeşaya 58:6-7; Mika 6:8)
- b. Tanrı’nın mesajının bir işareti, onun fakir ve ihtiyaç içindeki kişilere bildirilmesiydi (Yeşaya 61:1-2)
- c. Tanrı’nın peygamberleri sosyal sömürüye karşı kınamalarda bulunuyordu (Amos 2:6-8; 5:10-13; Mika)

B. Yeni Antlaşma

1. Müjdeliler

- a. Fakirlere yardım edilmesi öğütlenmiştir (Markos 10:21; Luka 3:11).
- b. Yargı, İsa’nın isminde başkalarına karşı sosyal sevgimizi temel alır. Hatta, başkalarına yardım etmek, İsa’ya yardım etmektir (Matta 25:31-46).
- c. Markos 14:7’in İsa’nın fakirlere ilgisizliğini yansıtan bir ayet olarak yorumlandığında çok kötü bir şekilde yanlış anlaşılmıştır. Bu ayet, fakirleri aşağılamaz, bunun yerine İsa’nın eşsiz benzerliğini vurgular.
- d. Yeşaya 61:1-2, Tanrı’nın mesajının kendilerine bildirildiği kişilerin sosyal bakımdan dışlanmış kişiler olduğunu yansıtır (Luka 4:18; 7:22; 14:21).

2. Pavlus

- a. Pavlus, Yerusolim kilisesindeki fakirler için özel sevgi sunusu kavramını Suriye Antakya’sından öğrendi (Romalılar 15:26; I Korintliler 16:1; II Korintliler 8:4,6,19; Galatyalılar 2).
- b. Pavlus lütuf, iman ve işleri vurgular (Efesliler 2:8-10).

3. Yakup (Yeni Antlaşma Bilgelik Kitapları)

- a. Sosyal ilgi olmadan Mesih aracılığıyla Tanrı’ya iman hasta bir şeydir (Yakup 2:14-17).
- b. Hatta eylemsiz imanın ölü olduğunu bile söyleyebilir!

4. Yuhanna

- a. I Yuhanna Kitabı, Hristiyan güvencesinin değişmiş bir iman ve hizmet yaşamını temel aldığı bildirir (I Yuhanna 3:17-18).

III. Sonuç

- A. İnsanların çektikleri acılar ve ihtiyaçlar insanlığı günahıyla bağlantılıdır. Açlığın birkaç yönü vardır:

1. akılsızca davranışlar (Süleyman'ın Özdeyişleri 19:15)
  2. Tanrı'nın cezalandırması (Yasa'nın Tekrarı 27-28)
  3. ruhsal hizmetle bağlantısı (II Korintliler 11:27)
  4. kültürel durumlar (açgözlülük, anlayış, vb.).
  5. maddesel durumlar (kıtlık, seller, dolu vb.).
- B. Tanrı insanlarla gerçekten ilgilenir. Tanrı, ihtiyaç içinde olan insanları özel bir şekilde sever!
- C. Yardım hareketleri içinde olan kilise, Tanrı'nın insanlığın (fiziksel ve ruhsal) ihtiyaçlarına yanıtıdır.
1. doğrudan, kişisel eylem
  2. Kurumsal/kilise eylemi
  3. değişikliği destekleyen politik organizasyonlar
- D. Kutsal Yazılar'ın ışığında kültürümüzü ve kişisel olarak öncelik verdiğimiz şeyleri kritik bir şekilde değerlendirmeliyiz (II Korintliler 8-9).
- E. Ülkemizde ve yurt dışında, kilisede ve dünyada gözlerimizin, kalplerimizin ve ellerimizin insanların ihtiyaçlarına açık olması gerekmektedir.
- F. Yardımın, Büyük Görev'in ışığı altında Mesih'te kim olduğumuzla bağlantılı olması lazımdır (Matta 28:18-20). Yardım, fiziksel ve ruhsal olmalıdır.

15:27 “Eğer” Bu, yazarın bakış açısından ya da edebi amaçları için doğru olduğu varsayılan bir BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLEdir. Eğer Yahudi olmayanlar, Yahudiler'in ruhsal bereketlerinden pay alıyorsa (çapraz başvuru Romalılar 10-11) Yeruslüm'deki ana kilisenin fiziksel ihtiyaçlarına yardımcı olmalıdırlar.

15:28

NASB “Bu işi bitirip sağlanan yardımı onlara ulaştırdıktan sonra”

NKJV “Bu işi bitirip sağlanan yardımı onlara ulaştırdıktan sonra”

NRSV “Bu işi bitirip sağlanan yardımı onlara ulaştırdıktan sonra”

TEV “Bu işi bitirip onlar için toplanan bütün parayı onlara ulaştırdıktan sonra”

JB “Bu işi bitirip onlar için toplanan bütün parayı onlara teslim ettikten sonra”

Bu bir GENİŞ ZAMAN ETKEN ORTACI ve bir GENİŞ ZAMAN ORTA ORTACI'dır. Bunun harfi olarak, içindekilerin güvenliğini sağlamak için bir paketi iyice mühürlemenin en çok uygulanan biçiminden söz etmektedir. Bu, Pavlus'un verilen paranın bütününün gönderilip orada kendilerine gönderilen kişilerin ellerine geçeceğini onaylıyordu. Bunu sağlamak için, katkıda bulunan kiliselerden birkaç temsilciyi yanına almıştı (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 20:4). “Mühür” için Bkz. 4:11'deki Özel Konu.

15:29 plēroō / plērōma sözcüğünün yeniden kullanıldığına dikkat edin. Bkz. Ayet 14'teki Not.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 15:30-33

³⁰Kardeşler, Rabbimiz İsa Mesih ve Ruh'un sevgisi adına size yalvarıyorum, benim için Tanrı'ya dua ederek uğraşıma katılın. ³¹Yahudiye'deki imansızlardan kurtulmam için ve Yeruslüm'e olan hizmetimin kutsallarca kabul edilmesi için dua edin. ³²Öyle ki, Tanrı'nın isteğiyle sevinçle yanınıza gelip sizlerle gönlümü ferahlatayım. 33 Esenlik veren Tanrı hepimizle birlikte olsun! Amin

15:30 “size yalvarıyorum. . benim uğraşıma katılın” Bunlar Grekçe'de kuvvetli terimlerdi. Birincisi 12:1'de de kullanılmıştı. İkincisi, İsa'nın Getsemani'deki mücadelesi için kullanılmıştı. Pavlus, kendisi ve Müjde hizmeti konusunda duaya büyük bir ihtiyaç olduğunu seziniyordu (çapraz başvuru II Korintliler 1:11; Efesliler 6:18-20; Koloseliler 4:3; I Selanikliler 5:25; II Selanikliler 3:1). Yeruslüm'de zor şeyler yaşamıştı (çapraz başvuru ayet 31). Roma'ya vardı ama düşündüğü gibi olmadı. Bkz. 9:3'deki Özel Konu: Duada Aracılık Etmek.

15:30-33 Pavlus'un duası üç arzuyu dile getirir: (1) Yahuda'daki düşmanlarından kurtarılmak (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 20:22-23); (2) Yeruslüm'deki kilisenin Yahudi olmayan kiliselerden gelen armağanı iyi bir şekilde

kabul etmeleri (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 15:1ff; 21:17ff) ve (3) bundan sonra İspanya'ya giderken Roma'yı ziyarete gelebilmesi.

15:30 “uğraşma katılın” Bu terim Yeni Antlaşma'da sadece burada kullanılmıştır. *Sun* (birlikte) ve *agōnizomai*'nin (çarpışmak, savaşmak, içten bir mücadele vermek) bir bileşimidir (çapraz başvuru I Korintliler 9:25; Koloseliler 1:29; 4:12; I Timoteos 4:10; 6:12). Bu kuvvetli MASTAR, Yeruşalim'deki ana kilisenin Yahudi olmayanların sunusunu kabul etmesi için Roma kilisesini, Pavlus'la birlikte duada agresif bir şekilde aracılık etmeye çağırılmaktadır.

15:31 “imansızlardan” Bu genel olarak kiliseden değil, Yahudi aleyhtarlardan ya a büyük bir olasılıkla Yahudi olmayan yeni inanlıları Yahudileştirmeye çalışanlardan söz etmektedir (çapraz başvuru 11:30,31).

15:32 Pavlus'un duası iki başka istekle biter: (1) Kendisinin onlara sevinç içinde gelebilmesi ve (2) gönlünü ferahlatarak onların yanında biraz dinlenebilmesi (*sunanapauomai*'nin GENİŞ ZAMAN ORTA [edilgen görünüşlü eylem] DİLEK KİPİ, Yeni Antlaşma'da sadece burada kullanılmıştır, ancak ESKİ Antlaşma'da Yeşaya 11:6'da yer alır. Pavlus, 12'ci ayette Yeşaya 11:1,10'u aktarmıştır). Pavlus'un olgun inanlılar arasında sessizce dinlenip kendine gelmek için biraz zamana ihtiyacı vardı (çapraz başvuru II Korintliler 4:7-12; 6:3-10; 11:23-33)! Ancak Pavlus'un bu isteği yerine gelmedi. Filistin'de onu tutuklanma ve yıllarca hapis yatma bekliyordu.

15:33 “Esenlik veren Tanrı” Bu, Tanrı için harika bir unvandır (çapraz başvuru 6:20; II Korintliler 13:11; Filipililer 4:9; I Selanikliler 5:23; II Selanikliler 3:16; İbraniler 13:20).

■ “Amin” Bkz. 1:25'deki Özel Konu.

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. ESKİ Antlaşma, Yeni Antlaşma inanlılarına nasıl yararlı olmuştur (. 4-5 ayetler; I Korintliler 10:6,11)?
2. Pavlus 9-12'ci ayetlerde neden ESKİ Antlaşma'dan aktarma yapmıştı? Bu ayetler hangi büyük gerçeği öğretir?
3. Romalılar'ın bu bölümünde Yahudi ve Yahudi olmayanlar arasındaki gerginliğin gözüküğü yer neresidir?
4. Romalılar'ın bu bölümünde Pavlus'un elçiliği konusundaki gerginliğin gözüküğü yer neresidir?
5. Pavlus neden Yahudi olmayan kiliselerin Yeruşalim'deki kiliseye sunu göndermesini istiyordu (15- 28 ayetler)?
6. Pavlus'un misyonerlik stratejisi neydi? Neden İspanya'ya gitmek istiyordu?
7. Pavlus, bir kâhinin işini, İsrail'in bir kâhinler krallığı olması (Mısır'dan Çıkış 19:5-6) ya da kiliseyle (I. Petrus 2: 5,9; Vahiy 1:6) nasıl ve neden tanımlıyor (ayet16)?
8. Tanrı, Pavlus'un 30-33 ayetlerdeki duasını yanıtladı mı?

ROMALILAR 16

MODERN ÇEVİRİLERİN PARAGRAF BÖLMELERİ

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Kişisel Selamlar	Fibi Adlı Kız Kardeşin Tavsiye Edilmesi	Selamlar	Kişisel Selamlar	Selamlar ve İyi Dilekler
16:1-2	16:1-2	16:1-2	16:1-2	16:1-2
16:3-16	Romalı Kutsallara Selamlar	16:3-16	16:3-5a 16:5b-7 16:8-11 16:12-15 16:16	16:3-5a 16:5b-16
16:17-20	Bölücü İnsanlardan Uzak Durun	16:17-20	Son Talimatlar	Bir Uyarı ve Birinci Not
16:21-23	Pavlus'un Dostlarından Selamlar	16:21 16:22 16:23	16:17-20a 16:20b-21 16:22 16:23	Son Selamlar ve İkinci Not 16:21-23
Şükran Duası	Bereketleme	16:25-27	Kapanıştaki Övgü Duası	Şükran Duası
16:25-27	16:25-27	16:25-27	16:25-26 16:27	16:25-27

OKUMA DEVRESİ ÜÇ (bkz. sayfa viii)

PARAGRAF DÜZEYİNDE ÖZGÜN YAZARIN AMACINI İZLEMEK

Bu bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır, bu da sizin Kutsal Kitap'ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışıktaki yaşamamız gerekmektedir. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliklisiniz. Bu işi bir yorumcuya bırakmamalısınız.

Kutsal Kitap'ta yer alan kitapların her birinin tamamını bir oturuşta okuyun. Konuları tanımlayın. Konu bölümlerini beş modern çeviriyle kıyaslayın. Paragraflama esinlendirilmiş değildir ama yorumun özü olan özgün yazarın amacını izlemekte anahtar oluşturur. Her paragrafın sadece bir tane konusu vardır.

1. Birinci paragraf
2. İkinci paragraf
3. Üçüncü paragraf
4. Vb.

İÇERİKSEL ANLAYIŞLAR TO AYETLER 1-27

- A. Bu son bölümde isimleri geçen kadınların hepsinin Pavlus'la birlikte Müjde'de emek verdiklerine dikkat edin (çapraz başvuru Filipililer 4:3): ayet 1'de Fibi; ayet 3'de Priska; ayet 6'da Meryem; ayet 7'de Yunya ya da (Yunya o zaman erkektir); ayet 12'de Trifena; ayet 12'de Persis; ayet 13'de "annesini;" ayet 15'de Yulya ve ayet 15'de "kız kardeşi." Rab'bin hizmetindeki

kadınlar konusunda dogmacılığa düşmeyin. Bütün inanlılar armağanlıdır (çapraz başvuru I Korintliler 12:7,11), tam gün çalışan hizmetkârlardır (çapraz başvuru Efesliler 4:12). Kutsal Kitap, erkeklerin önderliğini Tanrı'nın isteği olarak bildirir. Bu listede Fibi adlı bir kadın gözetmen ve büyük bir olasılıkla bir kadın elçi olan Yunya'yı görmekteyiz (çapraz başvuru Yoel 2:28; Elçilerin İşleri 2:16-21) Pavlus'un I Korintliler 11:4-5 gibi bir bildirişi 14:34'le kıyaslandığında ortaya çıkan paradokslarda ötürü, bu konuyu Kutsal Kitap'a uygun bir şekilde nasıl ele alabileceğimizi bilmek zordur.

B. Bu isimlerin olası ırksal kökenine dikkat edin:

1. İman eden Yahudiler: Akvila, Priska, Andronikus, Yunya, Meryem;
2. Romalı asil aile isimleri: Priska, Ampliatus, Apelles, Narkissus, Yulya, Filologus;
3. Yahudi asil aile isimleri: Aristobulus, Herodyon.

C. 1-16 ayetler Pavlus'un kişisel selamlarıdır, 17-20 ayetlerde ise sahte öğretmenler hakkında uyarıları yer alır. 21-23 ayetlerde misyon ekibi Korint'ten selam göndermektedir.

D. Bölüm 16'daki konusunda F. F. Bruce'un yazdığı, Tyndale Yeni Antlaşma Yorumu anlamına gelen *Tyndale New Testament Commentary* çok yararlıdır. Bu bölümde yer alan isimler hakkında ayrıntılı bir etüt yapmakla ilgileniyorsanız, 266-284 sayfaları okuyun.

E. Mektubun nerede son bulduğu konusunda bazı kuşkulular vardır. Antik Grekçe elyazmalarında 14, 15 (MS P46) ve 16'cı bölümlerin sonları olmak üzere mektupta birkaç kez kapanış görülmektedir. Ancak, 16:25-27'deki geleneksel kapanış, MSS P61, !, B, C ve D'nin yanı sıra, Romalı Klement tarafından kullanılan Grekçe metinde de yer almaktadır (M.S. 95).

Ayet 24, ESKİ Grekçe el yazmaları P46, P61, !, A, B, C'de, Latin Vulgate'de ya da İskenderiyeli Orijen'in kullandığı Grekçe metinde yer almaz. Çeşitlilikler konusunun ayrıntılı bir şekilde ele alınmış hali için Bkz. Bruce M. Metzger'in Grekçe Yeni Antlaşma Üzerinde Metinsel Bir Yorum anlamına gelen *A Textual Commentary on the Greek New Testament*, 533-536 sayfalar.

SÖZ VE SÖZCÜK ETÜDÜ

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 16:1-2

¹Kenhere'deki kilisenin görevlisi olan kız kardeşimiz Fibi'yi size salık veririm. ²Kutsallara yaraşır biçimde onu Rab'bin adına kabul edin. Herhangi bir ihtiyacı olursa, kendisine yardım edin. Çünkü o, ben dahil, birçoklarına destek sağlamıştır.

16:1 “Size salık veririm” Bu, gözetmen Fibi için bir tavsiye mektubudur. Büyük bir olasılıkla Pavlus'un mektubunu Roma'ya Fibi götürmüştü. Yeni Antlaşma'da bu tavsiye mektuplarına birkaç örnek daha bulunmaktadır (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 18:27; I Korintliler 16:3; II Korintliler 3:1; 8:18-24; ve Filipililer 2:19-30).

■ **“Fibi”** Bu isim, “parlak” ya da “ışıltili” anlamına geliyordu.

■

NASB, NKJV “kilisenin bir hizmetkârı olan”

NRSV “kilisenin bir görevlisi olan”

TEV “kiliseye hizmet eden”

JB “kilisenin bir gözetmeni olan”

Bu *diakonos* terimidir. İSMİN –İ HALİNDE TEKİL DİŞİL biçimdir. Hizmetkâr sözcüğü için kullanılan Grekçe terimdir. 15:8'de Mesih ve of Pavlus in Efesliler 3:7 ve Koloseliler 1:23,25'de Pavlus için kullanılmıştır. Hem Yeni Antlaşma'da ve Kutsal Kitap'ın yazılışından hemen sonraki ilk kilisede kadın gözetmen konumu için kullanıldığı konusunda kanıtlar vardır.

Yeni Antlaşma'da yerel kilise hizmetindeki kadınlara bir başka örnek de, Çobansal Mektuplar'da yer alan "dullar listesi"dir (çapraz başvuru I Timoteos 3:11; 5:3-16). RSV, Amplified ve Phillips tercümelelerinde 16:1 "kadın gözetmen" der. NASB ve NIV'nin de dipnotlarında yer alır. NEB, "görev sahibi" der. Bütün inanlılar çağrılmış, armağanlandırılmış, tam gün çalışan hizmetkârlardır (çapraz başvuru Efesliler 4:12). Bazıları önderlik hizmeti rollerine çağrılmışlardır. Geleneklerimizin geri plana itilip Kutsal Yazılar'a öncelik verilmesi gerekmektedir! Bu ilk erkek ve kadın gözetmenler, yönetim kurulu üyeleri değil, hizmetkârlardı.

M. R. Vincent, *Word Studies*, cilt 2, 752 ve 1196 sayfalarda, ikinci yüzyılın sonları ya da üçüncü yüzyıldan gelen *Apostolical Constitutions* 'un kadın kilise yardımcılarının görevleri ve atanması arasında bir ayırım yapar.

1. kadın gözetmenler
2. dullar (çapraz başvuru I Timoteos 3:11; 5:9-10)
3. bakireler (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 21:9 ve büyük bir olasılıkla I Korintliler 7:34)

Bunların görevleri şunları içeriyordu:

1. hastalara bakmak
2. fiziksel olarak zulüm görenlere bakmak
3. imanlarından ötürü hapiste olanları ziyaret etmek
4. yeni inanlılara öğretmek
5. kadınların vaftizinde yardımcı olmak
6. kadın kilise üyelerine gözetmenlik yapmak

ÖZEL KONU: KUTSAL KİTAP'TAKİ KADINLAR

- I. ESKİ Antlaşma
  - A. Kültürel olarak kadınlar mal sayılıyordu.
    1. mal listesine dahil edilirdi (Mısır'dan Çıkış 20:17)
    2. köle kadınlara davranış biçimi (Mısır'dan Çıkış 21:7-11)
    3. sosyal bakımdan sorumlu bir erkek, bir kadının andını bozabilirdi (Çölde Sayım 30)
    4. kadınlar savaş ganimeti olarak alınırdı (Yasa'nın Tekrarı 20:10-14; 21:10-14)
  - B. pratikte, bir karşılıklılık vardı
    1. erkek ve kadın Tanrı'nın benzerliğinde yaratılmıştı (Yaratılış 1:26-27)
    2. anana ve babana hürmet et (Mısır'dan Çıkış 20:12 [Yasa'nın Tekrarı 5:16])
    3. anaya babaya saygı (Levililer 19:3; 20:9)
    4. erkekler ve kadınlar Nezir olabiliirdi (Çölde Sayım 6:1-2)
    5. kızların miras hakkı vardı (Çölde Sayım 27:1-11)
    6. kadınlar antlaşma halkının birer parçasıdır (Yasa'nın Tekrarı 29:10-12)
    7. ananın ve babanın öğretisine uy (Süleyman'ın Özdeyişleri 1:8; 6:20)
    8. Heman'ın oğulları ve kızları (Levili bir aile) tapınakta müziğe yönetiyordu (I Tarihler 25:5-6)
    9. yeniçağda oğullar ve kızlar peygamberlik edecekler (Yoel 2:28-29)
  - C. Kadınlar önderlik konumlarındaydılar
    1. Musa'nın kız Miryam'a peygamber deniyordu (Mısır'dan Çıkış 15:20-21)
    2. Tanrı'nın konutunun yapımında Tanrı tarafından armağanlandırılmış kadınlar çalışıyordu (Mısır'dan Çıkış 35:25-26)
    3. Debora adlı bir kadın da peygamberdi (çapraz başvuru Hakimler 4:4), bütün oymakları yönetmişti (Hakimler 4:4-5; 5:7)
    4. Kral Yoşiya, yeni bulunan "Yasa Kitabı'nı okuyup yorumlaması için Hulda adlı kadın peygamberi çağırmişti (II Krallar 22:14; II Tarihler 34:22-27)
    5. Rut adında Tanrı yolunda yürüyen bir kadın Davut'un büyük annesiydi
    6. Tanrı yolunda yürüyen bir kadın olan Ester, Persler ülkesindeki Yahudiler'i kurtarmıştı

II. Yeni Antlaşma

- A. Kültürel olarak hem Yahudilik'te, hem de Greko-Roman dünyasında kadınlar, çok az hak ve ayrıcalıkları olan ikinci sınıf vatandaşlardı (ancak Makedonya'da durum böyle değildi).
- B. Önderlik rollerindeki kadınlar
1. Elizabet ve Meryem, Tanrı'ya hizmete hazır olan Tanrı yolunda yürüyen kadınlardı (Luka 1-2)
  2. Tanrı yolunda yürüyen bir kadın olan Anna, Tapınak'ta hizmet ediyordu (Luka 2:36)
  3. Lidya, bir ev kilisesinde inanlı ve önderdi (Elçilerin İşleri 16:14,40)
  4. Filipus'un dört kızı peygamberdi (Elçilerin İşleri 21:8-9)
  5. Fibi, Kenhere'deki kilisenin gözetmeniydi (Romalıları 16:1)
  6. Priska (Priskilla), Pavlus'un müjdede emektaşı ve Apollos'un öğretmeniydi (Elçilerin İşleri 18:26; Romalıları 16:3)
  7. Meryem, Trifana, Trifosa, Persis, Yulya, Nereus'un kız kardeşi, Pavlus'un kadın emektaşlarıydı (Romalıları 16:6-16)
  8. Yunya, büyük bir olasılıkla kadın bir elçiydi (Romalıları 16:7)
  9. Evodiya ve Sintih, Pavlus'la birlikte emektaşları (Filipililer 4:2-3)

III. Modern bir inanlı çeşitli Kutsal Kitapsal örnekleri nasıl dengeleyebilir?

- A. Sadece özgün çerçeveye uyan tarihsel ya da kültürel gerçekleri, her çağdaki bütün kiliseler ve bütün inanlılar için geçerli sonsuz gerçeklerden nasıl ayırabiliriz?
1. Özgün esinlendirilmiş yazarın niyetini çok ciddiye almalıyız. Kutsal Kitap Tanrı'nın Sözü'dür ve iman ve uygulama konusunda tek kaynaktır.
  2. Esinlendirilmiş metinlerin tarihsel olduğu belli olan öğelerini ele almalıyız:
    - a. İsrail'in kültü (örneğin, törenler ve ayinler gibi) (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 15; Galatyalılar 3)
    - b. Birinci yüzyıl Yahudiliği
    - c. Pavlus'un I Korintliler'deki tarihsel bakımdan şartlandırılmış olduğu belli olan sözleri:
      - (1) putperest Roma'nın yasal sistemi (I Korintliler 6)
      - (2) köle olarak kalmak (I Korintliler 7:20-24)
      - (3) dinsel nedenlerle bekâr kalmak (I Korintliler 7:1-35)
      - (4) bakirelik (I Korintliler 7:36-38)
      - (5) putlara sunulan yiyecekler (I Korintliler 10:23-33)
      - (6) Rab'bin Sofrası'ndaki uygunsuz davranışlar (I Korintliler 11)
  3. Tanrı Kendisini belirli bir kültüre belirli bir zamanda tamamen ve açıkça bildirmiştir. Vahiy ciddiye almamız gerektiği halde tarihsel olarak geçerli olan şeyleri günümüze uydurmaya çalışmamalıyız. Tanrı'nın Sözü, Tanrı'nın Kendi sözleriyle belirli bir zamandaki belirli bir kültüre hitaben yazılmıştır.
- B. Kutsal Kitapsal yorum, yazarın özgün niyetini araştırmalıdır. Yazar kendi gününde ne diyordu? Bu, doğru yorum için temel ve çok önemli olan bir şeydir. Ama bundan sonra da bulduğumuz şeyi kendi günümüze uyarlamalıyız. Burada kadınların önderliği konusunda bir sorun var (gerçek yorumsal sorun, terimi tanımlamak olabilir). Önder olarak görünen vaizlerden daha çok hizmetkârlar mı vardı? Kadın gözetmenler (çapraz başvuru Romalıları 16:1) liderler olarak mı görülüyordu? Pavlus'un, I Korintliler 14:34-35 ve I Timoteos 2:9-15'de kadınların birlikte yapılan tapınmayı yönetmemelerini savunduğu epey açıktır! Ama bunu günümüze nasıl uyarlayabiliriz? Pavlus'un kültürünün ya da kendi kültürümün Tanrı'nın Sözü ve iradesini susturmasını istemiyorum. Pavlus'un zamanı çok sınırlayıcı olabilirdi ama belki de benim yaşadığım zaman fazla açıktır. Pavlus'un sözleri ve öğretilerinin şartlı, birinci yüzyıl, yerel durumsal gerçekler olduğunu söylemek beni çok rahatsız ediyor. Ben kimim ki, benim aklım ya da kültürüm esinlendirilmiş bir yazarı hükümsüz kılsın?
- Ancak, Kutsal Kitap'ta (Pavlus'un yazılarında bile, çapraz başvuru Romalıları 16) kadın önderler

örneklerini gördüğümde ne yapmam gerekiyor? Buna iyi bir örnek, Pavlus'un I Korintliler 11-14'de birlikte tapınma hakkında söyledikleridir. 11:5'de, kadınların başları örtülüyse onların vaaz vermesini ve herkesin içinde dua etmesine izin veriyor gibidir ancak 14:34-35'de sessiz kalmalarını talep eder! Kilisede kadın gözetmenler (çapraz başvuru Romalılar 16:1) ve peygamberler vardı (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 21:9). Pavlus'un (kadınlara getirilen kısıtlamalar konusundaki) yorumlarını, bana birinci yüzyıldaki Korint ve Efes'le sınırlı olarak tanımlama özgürlüğü veren de bu çeşitliliğidir.

Her iki kilisede de kadınların yeni buldukları bu özgürlüğü kullanmasının oluşturduğu sorunlar yaşanıyor (Bkz. Bruce Minter, Pavlus Ayrıldıktan Sonra Korint anlamına gelen Corinth After Pavlus Left), bu da onların kiliselerinin toplumlarına Mesih için erişmelerinde zorluklara neden olabiliyordu. Müjde'nin daha etkin olabilmesi için onların özgürlüklerinin sınırlı olması gerekiyordu.

Benim yaşadığım zaman, Pavlus'un yaşadığı zamanın tam tersi. Benim zamanımda, eğitilmiş, düşüncelerini açık bir şekilde ifade edebilen kadınların Müjde'yi paylaşmasına, önderlik yapmasına izin verilmezse Müjde sınırlanabilir! Birlikte yapılan tapınmanın nihai hedefi nedir? Müjdecilik ve öğrenci yetiştirmek değil midir? Tanrı, kadın önderler tarafından yüceltilebilir mi ve onlardan hoşnut olabilir mi?

Kutsal Kitap bir bütün olarak buna "evet" diyor gibidir!

Pavlus'a boyun eğmek istiyorum; teolojim öncelikle Pavlus'unkini temel alır. Modern feminizm tarafından fazlasıyla etkilenmek ya da manipüle edilmek istemiyorum! Ancak, kilisenin, kölelik, ırkçılık, dar kafalılık ve cinsel ayrımcılığın uygunsuz şeyler olduğu gibi apaçık Kutsal Kitap gerçeklerini kabul etme konusunda yavaş davrandığını düşünüyorum. Kilise aynı zamanda modern dünyada kadınların suistimal edilmesi konusunda da gerektiği şekilde davranmakta yavaş davranmıştır. Tanrı, Mesih'te köleyi de kadını da serbest bırakmıştır. Kültürel bir sınırlılık gösteren bir metnin onları zincirlemesine izin veremem.

Bir şey daha: Bir yorumcu olarak, Korint kilisesinde epey karmaşa içinde olduğunu biliyorum. Karizmatik armağanlara değer veriliyor ve bunlarla gösteriş yapılıyordu. Kadınlar da aynı şeyleri yapıyorlardı. Ayrıca Efes'te kadınlardan yararlanan ve onları Efes'teki ev kiliselerinde kendi yerlerine konuşmacılar olarak kullanan sahte öğretmenler olduğuna da inanıyorum (çapraz başvuru I & II Timoteos).

C. Bu konuda daha çok bilgi edinmek için okunabilecek kitaplar:

1. How to Read the Bible For All Its Worth by Gordon Fee ve Doug Stuart (61-77 sayfalar)
2. Gospel and Spirit: Issues in New Testament Hermeneutics by Gordon Fee
3. 3. Hard Sayings of the Bible by Walter C. Kaiser, Petrus H. Davids, F. F. Bruce ve Manfred T. Branch (613-616; 665-667 sayfalar)

■ "kilise" Bkz. Aşağıdaki Özel Konu.

ÖZEL KONU: KİLİSE (EKKLESİA)

Bu Grekçe terim, ekklesia, "dışarı" ve "çağrılmış" şeklindeki iki sözcükten oluşmuştur. Bu yüzden kilise terimi, Tanrı tarafından dışarıya çağrılmış olanlar anlamına gelir. İlk kilise bu sözcüğü laik kullanımından çıkartmıştı (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 19:32,39,41) ve bunun nedenlerinden biri de Septuagint'in bu terimi İsrail "cemaati" için kullanmasıydı (çapraz başvuru Çölde Sayım 16:3; 20:4). Bu sözcüğü kendileri için, ESKİ Antlaşma'daki Tanrı halkının bir devamı olarak kullanmışlardı. Onlar yeni İsrail'diler (çapraz başvuru Romalılar 2:28-29; Galatyalılar 6:16; I Petrus 2:5,9; Vahiy 1:6), Tanrı'nın dünya çapındaki misyonunun yerine geliyidiler (çapraz başvuru Yaratılış 3:15; 12:3; Mısır'dan Çıkış 19:5-6; Matta 28:18-20; Luka 24:47; Elçilerin İşleri 1:8).

Bu terim Müjdeliler ve Elçilerin İşleri'nde birkaç anlamda kullanılmıştır:

1. seküler kasaba toplantisı, Elçilerin İşleri 19:32,39,41
2. Tanrı'nın Mesih'teki evrensel halkı, Matta 16:18 ve Efesliler
3. Mesih'te yerel bir inanlılar cemaati, Matta 18:17; Elçilerin İşleri 5:11 (bu ayetlerde Yeruşalim'deki kiliseden söz edilmektedir)
4. toplu olarak İsrail halkı, Elçilerin İşleri 7:38, İstefan'ın vaazinde
5. Tanrı'nın bir bölgedeki halkı, Elçilerin İşleri 8:3 (Yahuda ya da Filistin)

■ **“Kenhere”** Bu, Korint’teki iki limandan biriydi. Bu liman doğu kıyısındaydı (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 18:18).

16:2 “yaraşır bir biçimde Rab’bin adına kabul edin” Bu, *prosdechomai*’nin bir GENİŞ ZAMAN ORTA [edilgen görünüşlü eylem] DİLEK KİPİ’dir. “Misafir olarak nazik bir şekilde kabul etmek” anlamına gelir (çapraz başvuru Filipililer 2:29). Pavlus bu bayana güveniyordu ve kilisenin onu kabul edip kendi namına ona yardım etmesini istiyordu.

■ **“kutsallar”** Bu terim, “kutsal olanlar” anlamına gelir. Sadece inanlıların İsa’daki konumların tanımlamakla kalmaz, aynı zamanda onların Mesih’teki yeni kutsal pozisyonlarının da ilerleyen bir şekilde niteler. “Kutsal” terimi, Filipililer’de bir kez (4:21) hariç, her zaman ÇOGUL’dur ve orada bile kurumsal anlamdadır. To be a Hristiyan olmak, inanlılar topluluğunun, bir ailenin, bir bedeninin bir parçası olmaktır. Batıdaki modern kilise, Kutsal Kitap’a uygun imanının bu kurumsal yönüne yeterince değer vermemiştir! Bkz. 1:7’deki Özel Konu: Kutsallar

■ **“Herhangi bir ihtiyacı olursa, kendisine yardım edin”** Burada iki tane DİLEK KİPİ yer almaktadır. Birincisi, *paristēmi*’dir (GENİŞ ZAMAN ETKEN) ve “yardım etmek amacıyla yanında durmak” anlamına gelir. İkincisi, *chrēzō*’dir (ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN) ve “gereken her konuda yardım etmek” anlamına gelir (çapraz başvuru II Korintliler 3:1).

Bu da gezgin vaizlerin maddi ihtiyaçlarından söz ediyordu. Tavsiye mektuplarının amacı buydu.

■

NASB, NKJV “birçoklarına yardım etmiştir”

NRSV “birçoklarına destek sağlamıştır”

TEV “çünkü kendisi birçok insana iyi bir arkadaş olmuştur”

JB “çok sayıda insana bakmıştır”

Bu *proistatis* terimi, Yeni Antlaşma’da sadece burada bulunur. Bu söz, fiziksel ya da parasal yardımdan söz ediyor olabilirdi. Bu söz özgün olarak zengin bir kadından söz ediyordu. Fibi Roma’ya gittiğinden (çapraz başvuru ayet 1) ve birçok insana yardım etmiş olduğundan (çapraz başvuru ayet 2), tarihsel olarak o kişi Fibi olabilirdi.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 16:3-16

³Mesih İsa yolunda emektaşlarım olan Priska ve Akvila’ya selam edin. ⁴Onlar benim uğruma yaşamlarını tehlikeye attılar. Yalnız ben değil, öteki ulusların bütün kiliseleri de onlara minnettardır. ⁵Onların evindeki inanlılar topluluğuna da selam söyleyin. Asya İli’nden Mesih’e ilk iman eden sevgili kardeşim Epenetus’a selam edin. ⁶Sizin için çok çalışmış olan Meryem’e selam söyleyin. ⁷Mesih’in elçileri arasında tanınmış ve benden önce Mesih’e inanmış olan soydaşlarım ve hapisane arkadaşlarım Andronikus’la Yunya’ya selam edin. ⁸Rab’be ait olan sevgili kardeşim Ampliatus’a selam söyleyin. ⁹Mesih yolunda emektaşımız olan Urbanus’a ve sevgili kardeşim Stakis’e selam edin. ¹⁰Mesih’in beğenisini kazanmış olan Apellis’e selam söyleyin. Aristobulus’un ev halkından olanlara selam edin. ¹¹Soydaşım Herodion’a selam söyleyin. Narkis’in ev halkından Rab’be ait olanlara selam söyleyin. ¹²Rab’bin hizmetinde çalışan Trifena’yla Trifosa’ya selam edin. Rab’bin hizmetinde çok çalışmış olan sevgili Persis’e selam söyleyin. ¹³Rab’bin seçkin kulu olan Rufus’a ve bana da annelik etmiş olan annesine selam edin. ¹⁴Asinkritus, Flegon, Hermes, Patrovas, Hermas ve yanlarındaki kardeşlere selam edin. ¹⁵Filologus’la Yulya’ya, Nereus’la kız kardeşine, Olimpas’la yanlarındaki bütün kutsallara selam edin. ¹⁶Birbirinizi kutsal öpüşle selamlayın. Mesih’in bütün kiliseleri size selam ederler.

16:3 “Priska ve Akvila” Luka ona “Priskilla” der. İsmi sık sık kocasının isminden önce söylenir ki, bu da epey sıra dışı bir şeydir (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 18:18, 26; I Korintliler 16:19; II Timoteos 4:19). Büyük bir olasılıkla Roma asilzadelerindendi ya da kocasından daha kuvvetli bir kişiliğe sahipti. Hem Pavlus ve hem de bu karı koca çadır yapıyorlar ya da deriyle çalışıyorlardı. Pavlus onlardan, “Mesih İsa’da emektaşlarım” diye söz eder. Büyük bir olasılıkla, Roma kilisesinin kuvvetli ve zayıf yönlerini bu karı kocadan öğrenmişti.

16:4 “yaşamlarını tehlikeye attılar” “Bu, “celladın baltası” sözü için kullanılan bir deyişti. Pavlus’un bu sözle ne demek istediği konusunda Kutsal Kitap sessizdir.

▣ **“Yalnız ben değil, öteki ulusların bütün kiliseleri de onlara minnettardır.”** Pavlus bu karı kocanın dostluğu ve aktif yardımından ötürü çok minnettardı. Hatta onların hizmetini, “Yahudi olmayanların kiliselerinin hepsine” uzatır. Bu da büyük bir onay ve şükran oluşturur! Onların başkalarını teşvik etmesi ve Apollos’a öğretmesinden de söz ediyor olabilir (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 18:24-28).

16:5 “kilise” Bu sözcük bir binadan değil, insanlardan söz eder. Terim, “çağrılmış olanlar” anlamına geliyordu. Grekçe ESKİ Antlaşma’da, Septuagint (LXX), bu terim, “cemaat” anlamına gelen İbranice *qahal* terimini tercüme etmek için kullanılmıştı. İlk kilisedekiler kendilerini, Yahudilik’ten kopan ayrı bir grup olarak değil, ESKİ Antlaşma’daki “İsrail cemaati”nin mirasçıları ve onun yerine gelişi olarak görüyordu. Bkz. 16:1’deki Özel Konu.

▣ **“Onların evindeki”** İlk Hristiyanlar evlerde buluşuyordu (çapraz başvuru 16:23; Elçilerin İşleri 12:12; I Korintliler 16:19; Koloseliler 4:15 ve Filimun 2). M.S. üçüncü yüzyıla kadar kilise binaları yoktu.

▣ **“Epenetus”** Bu adamın adı, “övülen” anlamına geliyor.

▣ **“ilk iman eden”** I Korintliler 16:15’de İstafanos’un ev halkı için de aynı söz kullanılmıştı.

▣ **“Asya ilinden”** Bu söz, günümüz Türkiye’si’nin üçte birini oluşturan batı kısmını kapsayan Roma bölgesi için kullanılıyordu.

16:6 “Sizin için çok çalışmış olan Meryem” Bu kişi hakkında hiçbir şey bilinmiyor. Roma kilisesinden bir misyoner olabilirdi. Bizler birçok harika, Tanrı yolunda yürüyen inanlı hakkında fazla bir şey bilmeyiz ama Tanrı onları tanır.

16:7 “hapishane arkadaşlarım” Modern bilginler bunun hangi hapislikten söz ettiğinden emin değildir.

Pavlus imanından ötürü çok sıkıntılar çekti (çapraz başvuru II Korintliler 4:8-11; 6:4-10; 11:25-28). Filipi’de, Sezariye’de, Roma’da ve büyük bir olasılıkla başka yerlerde hapisteydi (çapraz başvuru Efes, I Korintliler 15:32; II Korintliler 1:8).

▣ **“Yunya”** Bu isim, aksan işaretlerine göre belirlenerek hem erkek, hem de kız ismi olabilir. Bu isim Grekçe elyazmalarında çeşitlilikler gösterir, “*Iounian*,” MSS !, A, B, C, D, F, G & P’de bulunur ancak üzerinde aksan işaretleri yoktur. Aksan işaretli kız ismi olarak MSS B2, D2 ve 0150’de bulunur. İlk papirüs elyazmalarından P46 ve bazı Vulgate ve Koptik çevirilerin yanı sıra Jerome tarafından kullanılan Grekçe metinler, kız ismi olan “*Ioulian*”yı kullanır. Bazı bilginler bunun bir yazıcı hatası olduğunu düşünür. Bu kız ismi 16:15’de yer alır. Ayet 7’de isimleri bildirilen iki kişinin (1) Pavlus’la birlikte hapse atılmış olan iki Yahudi inanlı; (2) bir kızla erkek kardeşi ya da (3) bir karı koca olması mümkündür. Eğer kız ismiyse ve “elçiler” sözü, “Onikiler”den daha geniş bir şekilde kullanılıyorduyorsa o zaman bu bir kadın elçiydi.

“Yunya” isminin bu şekilde yazılışının Roma edebiyatının hiçbir yerinde ya da kitabelerde bulunmaması da ilginç olsa da “Yunya” ismi çok yaygındı. Bir Roma aile ismiydi. Rab’bin hizmetindeki kadınlar konusunda daha çok bilgi için Bkz. Kadın Liderler ve Kilise anlamına gelen *Women Leaders and the Church*, yazar Linda L. Belleville, sayfa 188, dipnot 42.

▣

NASB “Elçiler arasında tanınmış”

NKJV “Elçiler arasında ünlü olan”

NRSV “Elçiler arasında önemli bir yeri olan”

TEV “Elçiler arasında iyi tanınan”

NJB “önde gelen elçiler”

Bu söz Onikiler’den bahsediyor olabilir, eğer öyleyse bu iki kişi onların arasında ya da “elçiler” olarak bilinen daha geniş bir grup içinde iyi tanınıyordu (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 14:4, 14; 18:5; I Korintliler 4:9; Galatyalılar 1:19; Filipililer 2:25; I Selanikliler 2:6). Metin çerçevesi, Efesliler 4:11’de olduğu gibi daha geniş bir

kullanım alanını ima etmektedir, ama BELİRLİ BELİRTME EDATI Onikiler'i ima eder. Bkz. 1:1'deki Özel Konu: Göndermek (*Apostellō*).

■ **“benden önce Mesih'e inanmış olan”** Bu sözün Pavlus'un Şam Yolu deneyiminden önce kurtulmuş ve Mesih'in hizmetinde olan kişilerden söz ettiği açıktır.

16:8-16 Bu bölümdeki isimlerin kimlere ait olduğu araştırmacılar tarafından bilinmemektedir. Bu kişiler Tanrı'nın ve Pavlus'un sevdikleridir ama isimleri ve hizmetleri, Yeni Antlaşma'da ya da ilk Hristiyan edebiyatında kaydedilmemiştir. Burada sıradan köle isimleri ve asil Roma ve Yahudi aile isimlerinin yer alması dikkat çekicidir. İsimler karışık olarak kadın ve erkek isimleridir.

Bunlar serbest bırakılmış zengin köleler ve gezgin vaizlerdi. Persler ülkesinden gelen yabancıları. İsa Mesih'in kilisesinde insanlar arasındaki bütün engeller kalkmıştır (çapraz başvuru 3:22; 10:12; Yoel 2:28-32 [Elçilerin İşleri 2:14-21]; I Korintliler 12:11; Galatyalılar 3:28; Koloseliler 3:11)!

16:8 “Ampliatius” Priska ve Yunya gibi bu isim de iyi bilinen bir Roma aile ismidir.

■ **“Rab'be ait olan sevgili kardeşim”** “Sevgili” terimi, Matta 3:17 ve 17:5'de Baba Tanrı tarafından Oğul İsa için kullanılmıştır, Yeşaya'nın Hizmetkâr Ezgisi'nin bir başlığı olabilir (çapraz başvuru Matta 12:18, Yeşaya 42:1'i aktarmaktadır).

Ancak, Pavlus bunu inanlılara hitap etmek için kullanır (çapraz başvuru 1:7; 16:8,9; I Korintliler 4:14,17; 15:58; Efesliler 6:21; Filipililer 2:12; Koloseliler 4:7,9,14; I Timoteos 6:2; Filimun ayet 16).

16:9 “Urbanus” Bu isim “kentte yaşayan” ya da “şehirde yetişmiş olan” anlamına gelir.

■ **“Mesih'te”** Bu, bu bölümde, “Rab'de” sözcüyle birlikte sık sık tekrarlanan bir sözdür. Bu Hristiyan işçilerin hepsi bir aileye, bir Kurtarıcı'ya aittir.

■ **“Stakis”** Bu “başak” anlamına gelen az bulunan bir isimdir. Arkeoloji bu ismin Sezar'ın ailesiyle bağlantılı olduğunu bulmuştur.

16:10 “Mesih'in beğenisini kazanmış olan” Bu deyimsel söz, sıkıntılardan geçip Rab'be sadık kalan kişiler için kullanılır. Bkz. 2:18'deki Özel Konu.

■ **“ev halkından olanlara”** Bazı bilginler, bu sözün Aristobulus'un aile üyelerinden birinden değil, evinde hizmet eden bir köleden söz ettiğini tahmin eder. Aynı şey, “Narkis'in ev halkından olanlar”dan söz eden 11'ci ayet için de geçerlidir.

■ **“Aristobulus'un”** Bazı bilginler (Lightfoot) Hirodes Agrippa I'in kardeşi olduğunu tahmin eder (Elçilerin İşleri 12'de Elçi Yakup'u öldürten). Eğer öyleyse, bu durum, Müjde'nin İdumeyalı kraliyet ailesine nüfuz etmeye başladığını göstermektedir.

16:11 “Herodion” Bu kişi, Hirodes'in ailesinin bir kölesi olabilirdi.

■ **“Narkis'in ev halkından”** Bu, İmparator Klaudius'un iyi tanınan bir hizmetkârından söz ediyor olabilir. Eğer öyleyse, Müjde'nin Roma kraliyet ailesine nüfuz etmeye başladığını göstermektedir.

16:12 “Trifena” Bu isim “zarif” anlamına gelir.

■ **“Trifosa”** Bu isim “nazik, hassas” anlamına gelir. Bu iki kişi ya kız kardeşti ya da hatta ikiz kardeşti.

■ **“çok çalışmış olan”** Bu terim “bitkin düşene dek” çalışma imasını içermektedir.

■ **“Persis”** Bu isim, “Persli kadın” anlamına gelmektedir.

16:13 “Rufus” Bu isim, “kırmızı” ya da “kızıl saçlı” anlamına gelir. Belli ki, Roma'da tanınmış bir Rufus vardı (çapraz başvuru Markos 15:21). Bu kişi olarak tanımlanıp tanımlanamayacağı kesin olmasa da böyle olması mümkündür.

NASB “Rab’bin seçkin kulu olan”
NKJV, NRSV “Rab’de seçilmiş olan”
TEV “Rab’bin hizmetindeki o mükemmel hizmetkâr”
JB “Rab’bin seçilmiş bir hizmetkârı olan”

Bunun harfi anlamı, “seçilmiş olan”dır. Burada terim sadece Tanrı’nın çağrısıyla değil, onun hizmetle nitelenen yaşam biçimiyle de ilgilidir. Annesi de Pavlus’a büyük bir şefkatle davranmıştı.

16:14 “Hermes” Bu iyi şans tanrısının ismiydi. Birinci yüzyıl Greko-Roma dünyasında çok yaygın olan bir köle ismiydi.

16:15 “bütün kutsallar” Bkz. 1:7’deki Özel Konu: Kutsallar.

16:16 “kutsal öpüş” Kimin kimi ya da ne zaman ve nerede öptüğü hakkında hiçbir erken kanıt yoktur. Selamlaşma şekli kilisede devam ettirilen sinagogda, erkekler erkekleri ve kadınlar da kadınları yanaklarından öperdi (çapraz başvuru I Korintliler 16:20; II Korintliler 13:12; I Selanikliler 5:26; I Petrus 5:14). Bu selamlama etkinliği kilisede bir sorun haline geldi ve iman etmeyenler tarafından yanlış anlaşılıyordu. Bu yüzden bu uygulamaya son verildi.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 16:17-20

¹⁷Kardeşler, size yalvarırım, aldığımız öğretiye karşı gelerek ayrılıklara ve sapmalara neden olanlara dikkat edin, onlardan sakının. ¹⁸Böyle kişiler Rabbimiz Mesih’e değil, kendi midelerine kulluk ediyorlar. Saf kişilerin yüreklerini kulağı okşayan tatlı sözlerle aldatıyorlar. ¹⁹Sözdinlerliğinizi herkes duydu, bu nedenle sizin adınıza seviniyorum. İyilik konusunda bilge, kötülük konusunda deneyimsiz olmanızı isterim. ²⁰Esenlik veren Tanrı çok geçmeden Şeytan’ı ayaklarınızın altında ezecektir. Rabbimiz İsa’nın lütfu sizinle birlikte olsun.

16:17 Bu uyarı metin çerçevesine birden bire giriyor gibidir. 17-18 ayetlerde bu sahte öğretmenlerin yaptıkları şeylerin bir listesi yer almaktadır:

1. bölücülük yapıyorlardı
2. inanlıların yollarına engeller koyuyorlardı
3. kilisenin öğrettiklerine zıt şeyler öğretiyorlardı
4. kendi alçak iştahlarına hizmet ediyorlardı
5. Böyle bir şey beklemeyen insanların yüreklerini kulağı okşayan tatlı sözlerle aldatıyorlardı

Bu liste, 14:1-15:13’deki zayıf ve kuvvetli inanlılarla bağlantılı değildir.

■ **“onlardan sakının”** Bu bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN EMİR KİPİdir. Bu, tekrarlanan bir konudur (çapraz başvuru Galatyalılar 1:8-9; II Selanikliler 3:6,14; II Yuhanna 10).

16:18

NASB, NRSV
TEV “kendi iştahlarına”
NKJV “kendi midelerine”
NJB “kendi açgözlülüklerine”

Bu söz harfiyen, “mideleri” anlamına gelir (çapraz başvuru Filipililer 3:19; Titus 1:12). Bu sahte öğretmenler her şeyi kendi alçak çıkarlarına hizmette kullanıyordu.

■ **“kulağı okşayan tatlı sözlerle”** Sahte öğretmenler genelde fiziksel olarak çekici olurlar ve dinamik kişilikleri vardır (çapraz başvuru Koloseliler 2:4). Genelde sunumları çok mantıklıdır. Dikkatli olun! Sahte öğretmenleri tanımak için Kutsal Kitap’ın sunduğu bazı testler Yasa’nın Tekrarı 13:1-5; 18:22; Matta 7; Filipililer 3:2-3, 18-19; I Yuhanna 4:1-6’da bulunur.

■ **“Saf kişilerin yüreklerini aldatıyorlar”** Bu, devam eden bir aldatmayı bildiren bir ŞİMDİKİ ZAMAN ETKEN HABER KİPİdir. Belli ki yeni ya da saf (“kötülük konusunda deneyimsiz”) olan bu inanlılar yaralanabilir konumdaydılar.

16:19 “Söz dinlerliğinizi herkes duydu,” Bundan 1:8’de söz edilir. Bu Pavlus’un abartılarından biriydi.

■ **“İyilik konusunda bilge, kötülük konusunda deneyimsiz olmanızı”** Bu, İsa’nın öğretilerini yansıtır (çapraz başvuru Matta 10:16; Luka 10:3).

16:20 “Esenlik veren Tanrı” Bu, Tanrı’ya verilen harika bir unvandır (çapraz başvuru 15:33; II Korintliler 13:16; Filipililer 4:9; I Selanikliler 5:23 ve İbraniler 13:20).

■ **“çok geçmeden Şeytan’ı ayaklarınızın altında ezecektir”** Bu, Yaratılış 3:15’den söz etmektedir. İnanlıların Mesih’le ilişkisi onlara zaferi de verir (çapraz başvuru I Yuhanna 5:18-20). Bu harika bir vaat ve sorumluluktur.

Bu metin çerçevesinde İblis, sahte öğretmenlerin neden olduğu, kilisenin büyük görev odağını kaybetmesine neden olan karmaşa ve bölmelerin bir örneğidir. Sahte öğretmenlerin arkasında şeytansal kuvvetler vardır! Ancak Müjde, kendisini kabul edip kendisine göre yaşayanlar için karanlık ve kötülüğü ortadan kaldırır. Bu konuda iyi bir kitap için Bkz. Ruhsal Savaş Konusunda Üç Önemli Soru anlamına gelen *Three Crucial Questions About Spiritual Warfare*, yazar Clinton E. Arnold.

ÖZEL KONU: KİŞİSEL KÖTÜLÜK

Bu, birkaç nedenden ötürü çok zor bir konudur:

1. ESKİ Antlaşma, iyiliğin en büyük düşmanından söz etmez ancak RAB’bin bir hizmetkârının, insanlığa bir alternatif sunduğunu ve insanlığı kötülükle suçladığını bildirir.
2. Tanrı’nın kişisel en büyük düşmanı kavramı, (kanon dışı) kutsal kitaplar arası edebiyatta Persler’in dininin (Zerdüştlük) etkisi altında geliştirilmiştir. Bu da hahamsal Yahudiliği epey etkilemiştir.
3. Yeni Antlaşma, ESKİ Antlaşma konularını, şaşırtacak derecede açık ama seçkin kategorilerde geliştirir.

İnsan kötülük etüdüne (her kitap ya da yazar ya da tür ayrı ayrı etüt edilip ana hatları çıkarılarak) Kutsal Kitapsal teolojinin perspektifinden yaklaşırsa, kötülük hakkında çok farklı görüşler ortaya çıkacaktır. Ancak, insan kötülük etüdüne Kutsal Kitapsal olmayan ya da Kutsal Kitap dışı, dünya dinleri ya da doğu dinlerine ait bir yaklaşımla yaklaşırsa, o zaman Yeni Antlaşma’da açılan konuların çoğunun habercisi Pers ikiciliği ve Greko-Romen ruhsallığıydı.

Eğer birisi Kutsal Kitap’ın tanrısal yetkisine adanmışsa, o zaman Yeni Antlaşma’nın gelişimi ilerleyen vahiy olarak görülmelidir. Hristiyanlar, Kutsal Kitap kavramlarını tanımlamak konusunda, Yahudi folkloruna ya da batı edebiyatına kaymamaya dikkatli olmalıdır (örneğin, Dante, Milton gibi). Vahiy’in bu alanında bir sır ve belirsizlik olduğu kesindir. Tanrı, kötülüğün her yönünü, kaynağını, amacını bildirmeyi seçmemiştir ancak yenileceğini bildirmiştir!

ESKİ Antlaşma’da İblis ya da suçlayıcı teriminin üç ayrı grupla ilgili olduğu görülmektedir:

1. insan suçlayıcılar (I Samuel 29:4; II Samuel 19:22; I Krallar 11:14,23,25; Mezmurlar 109:6)
2. meleksel suçlayıcılar (Çölde Sayım 22:22-23; Zekeriya 3:1)
3. şeytansal suçlayıcılar (I Tarihler 21:1; I Krallar 22:21; Zekeriya. 13:2)

Yaratılış 3’deki yılan, ancak daha sonra, antlaşmalar arası dönemde İblis’le özdeşleştirilmiştir (çapraz başvuru Bilgelik Kitabı 2:23-24; II Hanok 31:3) ve daha da sonrasına kadar hahamsal bir seçenek haline gelmez (çapraz başvuru Sot 9b ve Sanh. 29a). Yaratılış 6’daki “ilahi varlıklar,” I Hanok 54:6’da melekler olmuştur. Bunu tanrıbilimsel doğruluğunu vurgulamak için değil, gelişimini göstermek için söylüyorum. Yeni Antlaşma’da bu ESKİ Antlaşma etkinlikler, II Korintliler 11:3; Vahiy 12:9’de meleksel, kişiselleştirilmiş bir kötülüğe atfedilir (örneğin, İblis). ESKİ Antlaşma’dan kişiselleştirilmiş kötülüğün kaynağını bulmak (bu konudaki kişisel görüşünüze göre) zor ya da imkânsızdır. Bunun bir nedeni İsrail’in kuvvetli tektanrıcılığıdır (çapraz başvuru I Krallar 22:20-22; Vaiz 7:14; Yeşaya 45:7; Amos 3:6). Her türlü sebebiyet, RAB’bin eşsizliğini ve önceliğini göstermek için O’na atfediliyordu (çapraz başvuru Yeşaya 43:11; 44:6,8,24; 45:5-6,14,18,21,22).

Olası bilgi kaynakları, (1) İblis’in “ilahi varlıklar”dan biri olduğunu belirten Eyüp 1-2 (örneğin, melekler) ya da (2) (Babil ve Sur gibi) gururlu yakın doğu krallarının İblis’in gururunu sergilemek için kullandıkları Yeşaya 14; Hezekiel 28’e (çapraz başvuru I Timoteos 3:6) odaklıdır. Bu yaklaşım konusunda karışık duygulara sahibim.

Hezekiel, Aden Bahçesi mecazları için sadece Sur Kralı'nı İblis olarak sunmakla kalmaz (çapraz başvuru Hezekiel 28:12-16), ayrıca İyilik ve Kötülüğü Bilme Ağacı'yla ilgili bir mecaz olarak da Mısır Kralı'nı kullanır (Hezekiel 31). Ancak, Yeşaya 14, özellikle de 12-14 ayetler, meleklerin gururdan kaynaklanan bir isyan yaptıklarını tanımlıyor gibidir. Eğer Tanrı, İblis'in doğasının tam olarak nasıl olduğunu ve nasıl oluştuğunu bize bildirmek isteseydi bu, bunu yapmanın çok dolaylı bir biçimi ve yeridir. Değişik antlaşmalar, yazarlar, kitaplar ve türlerden küçük, belirsiz kısımlar alıp onları tek bir tanrısal yapbozun parçaları olarak bir araya koyan sistematik teoloji modasına karşı dikkatli olmalıyız.

Alfred Edersheim (İsa Mesih'in Yaşamı ve Zamanı anlamına gelen The Life ve Times of Jesus the Chrēzōist, cilt 2, Ekler XIII [748-763 sayfalar] ve XVI [770-776 sayfalar]), hahamsal Yahudiliğin Pers ikiciliği ve şeytansal varsayımlardan fazlasıyla etkilendiğini söyler. Bu alanda hahamlar iyi birer gerçek kaynağı değildir. İsa'nın öğretileri, sinagogun öğretilerinden radikal bir biçimde farklıdır. Sanırım, Sina Dağı'nda Musa'ya Yasa'nın verilmesine meleklerin aracılık ettiği ve bazı meleklerin de bunu engellemeye çalıştığı şeklindeki hahamsal kavram, insanlığın olduğu gibi RAB'bin de en büyük düşmanı kavramına kapıyı açmıştır. İran, Zerdüştinindeki ikicilik, Ahkiman ve Ormaza, iyi ve kötü olmak üzere iki büyük Tanrı vardır. Ve bu ikicilik de Yahudilik'te RAB ve İblis olarak sınırlı bir ikicilik oluşturmuştur.

Yeni Antlaşma'da kötülüğün oluşumuyla ilgili ilerleyen vahiy olduğu kesindir ancak bu hahamların iddia ettikleri kadar ayrıntılı değildir. Bu farklılığa iyi bir örnek, “gökte savaş”tır. İblis'in düşmesi mantıklı bir gereksinimdir ama durumun ayrıntıları bildirilmemiştir. Verilen bilgiler bile zamanın sonunu içeren bir türde perdelenmiştir (çapraz başvuru Vahiy 12:4,7,12-13). İblis yenilip, yeryüzüne sürgün edildiği halde, hâlâ RAB'bin bir hizmetkârı olarak iş görmektedir (çapraz başvuru Matta 4:1; Luka 22:31-32; I Korintliler 5:5; I Timoteos 1:20).

Bu alandaki merakımızı dizginlemeliyiz. Ayartılma ve kötülüğün kişisel bir gücü vardır ama yine de sadece bir tek Tanrı vardır ve insanlık kendi seçimlerinden ötürü hâlâ sorumludur. Hem kurtuluştan önce, hem de sonra ruhsal bir savaş vardır. Zafer, Üçlü Birlik Tanrı'da gelebilir ve ancak O'nun aracılığıyla devamlı olabilir. Kötülük yenilmiştir ve ortadan kaldırılacaktır!

■ **“Rabbimiz İsa'nın lütfu sizinle birlikte olsun.”** Bu, Pavlus'un mektuplarına sık sık son verdiği biçimdir (çapraz başvuru I Korintliler 16:23; II Korintliler 13:14; Galatyalılar 6:18; Filipililer 4:23; Koloseliler 4:18; I Selanikliler 5:28; II Selanikliler 3:18 ve ayrıca Vahiy 22:21). Bu sözleri büyük bir olasılıkla kendi eliyle yazmıştı. Bu onun kendi mektuplarını onaylama biçimiydi (çapraz başvuru II Selanikliler 3:17; I Korintliler 16:21; Koloseliler 4:18).

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 16:21

²¹**Emektaşım Timoteos, soydaşlarımdan Lukius, Yason ve Sosipater size selam ederler.**

16:21-23 Bu ayetler birer nottur. Pavlus'un Korint'teki iş arkadaşları selamlarını yolluyordu.

16:21 “Lukius” Bu kişi, (1) Doktor Luka (çapraz başvuru Koloseliler 4:14), “çok eğitilmiş biri” anlamına gelen bir deyim; (2) Kirineli Luōiyus (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 13:1); ya da (3) kim olduğu bilinmeyen bir Hristiyan olabilirdi.

■ **“Yason”** Bu büyük bir olasılıkla, Pavlus'un Selanik'te evinde kaldığı Yason'du (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 17:5-9).

■ **“Sosipater”** Bu adam büyük bir olasılıkla Elçilerin İşleri 20:4'de sözü edilen Vedyalı Sopater'di.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 16:22

²²**Mektubu yazıya geçiren ben Tertius, Rab'be ait biri olarak size selamlarımı gönderirim.**

16:22 “Mektubu yazıya geçiren ben Tertius” Pavlus mektuplarını yazdırmak için bir yazıcı (*amanuensis*) kullanıyordu (çapraz başvuru I Korintliler 16:21; Galatyalılar 6:11; Koloseliler 4:18; II Selanikliler 3:17). Ben Pavlus'un gözlerinin bozuk olduğunu ve bir papirüs ya da deri bir tomar üzerinde gerektiği üzere yer kazanmak için küçük küçük yazamadığımı düşünüyorum (çapraz başvuru Galatyalılar 6:18)!

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 16:23-24

²³Bana ve bütün inanlılar topluluğuna konukseverlik eden Gayus size selam eder. Kent haznedarı Erastus'un ve Kuartus kardeşin size selamları var. ²⁴[Rabbimiz İsa Mesih'in lütfu hepimizle olsun. Amin.]

16:23 “Gayus” Bu kişi, (1) Elçilerin İşleri 18:7’de sözü edilen Gayus Titius Yustus; (2) Derbeli Gayus (çapraz başvuru Elçilerin İşleri 19:29; 20:4; I Korintliler 1:14); ya da (3) III Yuhanna ayet 1’deki Gayus olabilirdi.

■ **“Bana ve bütün inanlılar topluluğuna konukseverlik eden”** kilisede bu tür bir konukseverliğe ihtiyaç vardı. Kaynakları olan bazı inanlılar, seyahat eden Hristiyan vaizlere yatacak yer ve yiyecek sağlıyordu. Bu adam gibi bazıları da, evlerini toplantılar için açıyordu. Yüzyıldan daha uzun bir süre boyunca inanlılar normalde ev kiliselerinde toplanıyordu. Bkz. 16:1’deki Özel Konu: Kilise (*Ekklesia*)

■ **“Kent haznedarı Erastus’un”** Bu kişiden Elçilerin İşleri 19:22; II Timoteos 4:20’de de söz edilmiştir. Pavlus’la bağlantılı olan gezgin bir vaizdi.

■ **“Kuartus”** Bu isim Latince’de “dördüncü” anlamına gelir. Büyük bir olasılıkla, ismi “üçüncü” anlamına gelen Tertius’un kardeşiydi (çapraz başvuru ayet 22).

16:24 Bu ayet ilk Grekçe el yazmaları P46,61, !, A, B, C ve 0150’de yer almaz. Bazı Grekçe el yazmalarında, 16:23’den sonra ve bazılarında ise 16:27’den sonra yer alır. Pavlus için özgün olmadığı açıktır.

NASB, NRSV, TEV ve NJB çevirilerinde çıkarılmıştır. UBS4 bu ayetin metne konulmasını “kesin” (A) olarak değerlendirir. Mektuba bir son verme çabasıdır ve sondaki şükran duasının çeşitli antik Grekçe metinde 14, 15 ve 16 bölümlerde olması sorunuyla bağlantılıdır.

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ METİN: 16:25-27

²⁵Tanrı, duyurduğum Müjde ve İsa Mesih’le ilgili bildiri uyarınca, sonsuz çağlardan beri saklı tutulan sırrı açıklayan vahiy uyarınca sizi ruhça pekiştirecek güçtedir. ²⁶O sır şimdi aydınlığa çıkarılmış ve öncesiz Tanrı’nın buyruğuna göre peygamberlerin yazıları aracılığıyla bütün ulusların iman ederek söz dinlemesi için bildirilmiştir. ²⁷Bilge olan tek Tanrı’ya İsa Mesih aracılığıyla sonsuza dek yücelik olsun! Amin.

16:25-27 Bu, Grekçe’de bir tek cümledir. Bu kutsama hem 14’cü ve hem de 15’ci bölümün sonunda yer alır. Bu metin çerçevesi, Pavlus’un kendi eliyle yazılmış olması mümkün olan kitabın ana konularının bir özeti. Bazıları bu şükran duasının,

1. Efesliler’e devresel olarak yazılan mektubun ön yazısı olabileceğine inanır.
2. Şu nedenlerden ötürü Roma’ya gitmek üzere olanlar için olduğuna inanır:
  - a. Pavlus, Roma’ya hiç gitmemişti, buna karşın oradaki yirmi altı kişiye selam gönderir
  - b. sahte öğretmenlerden ilk olarak bölüm 16’da söz edilir
  - c. bu şükran duası, Grekçe el yazmalarında birkaç değişik yerde alır.

Pavlus’un iki kopya hazırlayıp, 1-14 bölümleri Roma’ya ve 1-16 bölümleri Efes’e göndermiş olması mümkündür. Genelde bu iddialara, (1) bu ilk Hristiyan işçilerin birçoğunun seyahat ettiği (2) Romalılar’ın hiçbir Grekçe el yazmasında 16’cı bölümün eksik olmadığı ve (3) 14:1-15:13’de sahte öğretmenler olasılığının ima edildiği gerçekleriyle yanıt verilir.

16:25 “güçte olan Tanrı” Bu Tanrı için kullanılan bir başka harika unvandır, Yeni Antlaşma’da üç kez kullanılmıştır (çapraz başvuru Efesliler 3:20; Yahuda 24).

Tanrı’nın inanlılara nasıl yardım ettiğine dikkat edin.

1. Pavlus’un Müjdesi
2. İsa Mesih’in bildirimini
3. Tanrı’nın gizli tutulan (sır) sonsuz kurtuluş planının bildirilmesi

İnanlılara Müjde bilgisiyle yardım edilmiştir. Bu Müjde şimdi herkese açılmıştır!

■ **“sır”** Tanrı'nın insanlığın kurtarışı için birleşmiş bir amacı vardır, bu amaç düşüşten önce bile vardı (çapraz başvuru Yaratılış 3). Bu plan hakkındaki ipuçları ESKİ Antlaşma'da (çapraz başvuru Yaratılış 3:15; 12:3; Mısır'dan Çıkış 19:5-6 ve Peygamberler'deki evrensel ayetlerde) bildirilmiştir. Ancak bu tam gündem açık değildi (çapraz başvuru I Korintliler 2:6-8). İsa'nın ve Ruh'un gelişiyle daha da belirgin olmaya başlamıştır. Pavlus, bu tam kurtarıcı planı tanımlamak için “sır” terimini kullanmıştır (çapraz başvuru I Korintliler 4:1; Efesliler 2:11-3:13; 6:19; Koloseliler 4:3; I Timoteos 1:9). Ancak bunu birkaç değişik anlamda kullanır:

1. Yahudi olmayanların dahil edilmesine izin verilmesi için İsrail'in kısmen nasırlaştırılması. Yahudi olmayanların gelişi, Yahudiler'in İsa'ya peygamberliklerde bildirilen Mesih olarak kabul etmesini sağlayacak mekanizma görevi görecek (çapraz başvuru Romalılar 11:25-32).
2. Müjde, Mesih'te ve Mesih aracılığıyla kendisine dahil edilen uluslara bildirilmişti (çapraz başvuru Romalılar 16:25-27; Koloseliler 2:2).
3. Mesih'in İkinci Gelişi'nde inanlıların yeni bedenleri (çapraz başvuru I Korintliler 15:5-57; I Selanikliler 4:13-18).
4. Her şeyin Mesih'te birleşmesi (çapraz başvuru Efesliler 1:8-11).
5. Yahudi olmayanlarla Yahudiler ortak mirasçılardır (çapraz başvuru Efesliler 2:11-3:13).
6. Mesih ve Kilise arasındaki ilişkinin yakınlığı evlilik terimleriyle tanımlanmıştır (çapraz başvuru Efesliler 5:22-33).
7. Mesih benzerliğinde olgunluk yani Tanrı'nın düşmüş insanlıktaki (çapraz başvuru Yaratılış 1:26-27; 5:1; 9:6; Koloseliler 1:26-28) bozulmuş benzerliğinin yerine konulması için Yahudi olmayanlar antlaşma halkına dahil edilmiştir ve Mesih'in Ruhu onlarda yaşamaktadır (çapraz başvuru Yaratılış 6:5, 11-13; 8:21)
8. Zamanın sonundaki mesih-karşıtı (çapraz başvuru II Selanikliler 2:1-11).
9. İlk kilisenin sır konusunda yaptığı bir özet I Timoteos 1:16'da yer alır.

16:26 “şimdi aydınlığa çıkarılmış” Tanrı'nın bu sırrı ya da planı şimdi artık bütün insanlığa açıkça bildirilmiştir. Bu, İsa Mesih'in Müjdesi'dir (çapraz başvuru Efesliler 2:11-3:13).

■ **“peygamberlerin yazıları aracılığıyla”** Tanrı bu sırrı, İsa'nın kişiliği ve işinde göstermiştir. Bu, ESKİ Antlaşma peygamberleri tarafından önceden bildirilmiş olan bir şeydir. Yeni Antlaşma kilisesinin hem iman eden Yahudiler ve hem de Yahudi olmayanlardan oluşması her zaman Tanrı'nın planı olmuştur (çapraz başvuru Yaratılış 3:15; 12:3; Mısır'dan Çıkış 19:5-6; Yeremya 31:31-34).

■ **“sonsuz Tanrı”** Bkz. Aşağıda yer alan Özel Konu.

ÖZEL KONU: SONSUZ

Robert B. Girdlestone, ESKİ Antlaşma'daki Eşanlamlılar anlamına gelen Synonyms of the Old Testament adlı kitabında “sonsuz” sözcüğü hakkında ilginç bir yorumda bulunur:

aïōnios sıfatı Yeni Antlaşma'da kısmen şimdi var olan bir armağan, kısmen de gelecek için bir vaat olarak kabul edilen sonsuz yaşama ilgili olarak kırk kezden fazla kullanılmıştır. Ayrıca Romalılar 16.26'da Tanrı'nın sonsuz varlığına; İbraniler 9.12, 13.20'de Mesih'in kefaretinin sonsuz geçerliliğine ve Romalılar 16.25, 2 Timoteos 1,9, Titus 1.27'de de geçmiş çağlara uyarlanmıştır.

Bu sözcük, Matta 18.8,25. 41 ve Yahuda 7'de sonsuz ateş, Matta 25.46'd ise sonsuz ceza, Markos 3.29, İbraniler 6.2'de sonsuz yargı ya da suçlanma, 2 Selanikliler'de sonsuz yıkımdan söz etmekte kullanılmıştır.

1.9. Bu sözcük bu ayetlerde bir kesinlik bildirir ve belli ki, bu yargılar insanların üzerine indirildiğinde, deneme süresi, değişim ya da insanın şansını yeniden yakalamasının kesinlikle ve sonsuza dek yok olduğunu belirtir. Bizler, geleceğin ışığında bakıldığında, gelecek hakkında, insan yaşamının var oluşun geri kalanıyla bağlantısı ve inançsızlığın ahlaksal ağırlığı hakkında çok az şey biliyoruz. Eğer Tanrı'nın Sözü'ne bir şey eklemek yanlışsa ve ondan bir şey de çıkartmamamız gerekiyorsa, Kutsal Kitap'ta bildirildiği üzere sonsuz ceza doktrinini kabul etmek bize zor geliyorsa, anlayamadığımız karanlık bir zeminin varlığını kabul ederek Tanrı'nın Mesih'teki sevgisinin Müjdesi'ne sarılarak beklemeye razı olmalıyız (318-319 sayfalar).

▣ **“bütün uluslara bildirilmiştir”** Bu bir GENİŞ ZAMAN EDİLGEN ORTACIdır. Vurgu için Grekçe cümlelerin en sonuna konulmuştur. Tanrı, her zaman Kendi amacı olan Müjde sunusunu bütün dünyaya sunmuştur (çapraz başvuru Yaratılış 3:15)!

▣

NASB “iman ederek söz dinlemesi için”

NKJV “iman ederek söz dinlemesi için”

NRSV “imanın söz dinleyişini oluşturmak için”

TEV “imanın söz dinleyişine götüren”

JB “onları imanın söz dinleyişine götüren”

Bu sözü anlamının değişik biçimleri vardır; (1) Mesih’le ilgili doktrinden; (2) Mesih’e güvenmekten; ya da (3) Müjde’ye hem ilk baştan, hem de sürekli olarak itaatten söz ediyor olabilir. İtaat tanrıbilimsel olarak tövbe ve iman kavramlarıyla birleşmiş olmalıdır (çapraz başvuru Markos 1:15; Elçilerin İşleri 3:16,19; 20:21).

16:27 “Bilge olan tek Tanrı’ya” Burada tektanrıçılıktan söz edilmektedir (çapraz başvuru Yasa’nın Tekrarı 6:4-5). Hristiyanlık’ta da tıpkı Yahudilik’te olduğu gibi tek Tanrı vardır, ancak, İsa’nın tamamen Tanrı olması ve Kutsal Ruh’un tam kişiliği bizleri bir Üçlü Birlik’e zorlar.

▣ **“sonsuz dek yücelik olsun”** Bkz. 3:23’deki not.

▣ **“Amin”** Bkz. 1:25’deki Özel Konu.

TARTIŞMA SORULARI

Bu, bir etüt kılavuzu yorum kitabıdır ve bu da sizin Kutsal Kitap’ı kendi yorumunuzdan sorumlu olduğunuz anlamına gelir. Her birimizin sahip olduğumuz ışığa göre yaşamamız lazımdır. Yorumda, siz, Kutsal Kitap ve Kutsal Ruh önceliksinizdir. Bu işten vazgeçip onu bir yorumcuya teslim etmemelisiniz. Bu tartışma soruları, kitabın bu bölümündeki ana konular üzerinde düşünmenize yardımcı olmak için sağlanmışlardır. Bu sorular yanıt belirleyici olmak üzere değil, üzerinde düşündürücü olmak üzere tasarlanmıştır.

1. Pavlus, Roma’ya hiç gitmemiş olduğu halde Roma kilisesindeki bütün o insanları nereden tanıyordu?
2. Kadın gözetmenler konusunda Kutsal Kitapsal bir kanıt var mıdır (çapraz başvuru 16:1; I Timoteos 3:11; 5:3-16)?
3. Bu bölümde bu kadar çok kadından söz edilmesi ne anlama gelmektedir?
4. Sahte öğretmenlerin yöntemlerini ve mesajlarını tanımlayın (17-18 ayetler)

EK BİR

GREKÇE GRAMMATİK TERİMLERİN KISA TANIMLARI

Sık sık Helenistik Grekçe adı verilen Ortak Grekçe, Büyük İskender'in (M.Ö. 336-323) fethiyle başlayarak sekiz yüz yıl kadar (M.Ö. 300-M.S. 500) Akdeniz dünyasının ortak dili olmuştur. Bu sadece basitleştirilmiş, klasik Grekçe değildi, antik yakın doğu ve Akdeniz dünyasının ikinci dili haline gelen yeni bir Grekçe biçimiydi.

Yeni Antlaşma'nın Grekçesi bazı bakımlardan eşsizdi çünkü Luka ve İbraniler Kitabı'nın yazarı hariç, onu kullananların ana dili büyük bir olasılıkla Aramice'ydi. Bu yüzden bu kişilerin yazıları, Aramice'deki deyimler ve yapı biçimlerinden etkilenmişti. Bu kişiler ayrıca ESKİ Antlaşma'nın Grekçe tercümesi olan ve Ortak Grekçe'yle yazılmış olan Septuagint'i okuyup ondan alıntılar yapıyorlardı. Ancak Septuagint, ana dilleri Grekçe olmayan Yahudi bilginler tarafından yazılmıştı.

Bu da, Yeni Antlaşma'yı sıkı bir dilbilgisel yapıya sokamayacağımızın bir hatırlatıcısı olmaktadır. Eşsiz olduğu kadar, (1) the Septuagint'le; (2) Yosefus'un kiler gibi Yahudi yazılarıyla ve (3) Mısır'da bulunan papirüslerle birçok ortak yönü vardır. Öyleyse Yeni Antlaşma'nın dilbilgisel bir analizine nasıl bir yaklaşımda bulunabiliriz?

Ortak Grekçe ve Yeni Antlaşma Ortak Grekçesinin dilbilgisel yönleri akıcıdır. Bu, birçok bakımdan gramerin basitleştirildiği bir zamandır. En büyük kılavuzumuz metin çerçevesi olacaktır. Sözler ancak daha büyük metin çerçevesi içinde anlam kazanırlar bu yüzden dilbilgisel yapı ancak, (1) bir yazarın stili ve (2) belirli bir metin çerçevesi içinde anlaşılabilir. Grekçe formların kapsamlı tanım ve yapılarını bildirmek mümkün değildir.

Ortak Grekçe öncelikle sözel bir dildi. Yorumun anahtarı sık sık sözlerin türü ve biçimidir. Çoğu ana bentte, ilk önce fiil yer alır. Bu onun önceliğini bildirir. Grekçe fiili analiz ederken, (1) zaman, ses ve fiil kipinin temel vurgusu (çekim ya da biçim bilgisi); (2) belirli bir fiilin temel anlamı (sözlükbilim) ve (3) metin çerçevesinin akışı (sözdizimi) olmak üzere üç bilgiye dikkat edilmelidir.

I. ZAMAN

- A. Zaman ya da yön, FİLLERin bitirilmiş etkinlik ya da bitirilmemiş etkinlikle ilişkisiyle alakalıdır. Buna sık sık, "bitmişlik görünüşü" ve "bitmemişlik görünüşü" adı verilir.
1. Bitmişlik görünüşlü zamanlar, bir olayın gerçekleşmesine odaklanır. Bir şeyin olmuş olduğundan başka bilgi verilmez! Onun başlangıcı, devamı ve tamamlanışı ele alınmaz.
  2. Bitmemişlik görünüşlü zamanlar bir etkinliğin devam eden sürecine odaklanır. Doğrusal etkinlik, sürer görünür etkinlik, sürekli etkinlik vb. şeklinde tanımlanabilir.
- B. Zamanlar, yazarın etkinliğin nasıl ilerlediği konusundaki görüş şekline göre sınıflandırılabilir:
1. Gerçekleşti = GENİŞ ZAMAN
  2. Gerçekleşti ve sonuçlar devam ediyor = GEÇMİŞ ZAMAN
  3. Geçmişte gerçekleşiyordu ve sonuçlar devam ediyordu ama şimdi değil= MIŞLİ GEÇMİŞ ZAMAN
  4. gerçekleşiyor = ŞİMDİKİ
  5. Gerçekleşiyordu = ŞİMDİKİ ZAMAN
  6. Gerçekleşecek = GELECEK

Bu zamanların yorumuna nasıl yardım ettiklerine somut bir örnek, "kurtarmak" terimi olacaktır. Hem sürecini, hem de birikimini göstermek için birkaç değişik zamanda kullanılmıştır.

1. GENİŞ - "kurtulduk" (çapraz başvuru Romalılar 8:24)
  2. GEÇMİŞ - "kurtulmuş ve sonuç devam ediyor" (çapraz başvuru Efesliler 2:5,8)
  3. ŞİMDİKİ ZAMAN - "kurtulmakta olanlar" (çapraz başvuru I Korintliler 1:18; 15:2)
  4. GELECEK ZAMAN - "kurtulacağımız" (çapraz başvuru Romalılar 5:9, 10; 10:9)
- C. Yorumcular, FİİL zamanlarına odaklanarak, özgün yazarın düşüncelerini neden belirli bir zamanda dile getirdiğini araştırırlar. Standart, "ihtiyaç karşılayan" zaman, GENİŞ ZAMANDI. Bu, normal, "kesin

olmayan,” “belirtili olmayan” ya da “bayraksız” FİİL biçimiydi. Metin çerçevesinin belirtmesi gereken çok çeşitli biçimlerde kullanılabilirdi. Sadece bir şeyin gerçekleştiğini bildirirdi. Geçmiş zaman yönü sadece HABER KİPİNDE tasarlanmıştır. Eğer başka bir zaman kullanılırsa, daha kesin bir şey vurgulanmaktaydı. Ama ne?

1. GEÇMİŞ ZEMEN. Bu, kalıcı sonuçları olan tamamlanmış bir etkinlikten söz eder. Bazı bakımlardan GENİŞ ZAMAN ve ŞİMDİKİ ZAMANların bir bileşimidir. Genelde kalıcı sonuçlar ya da bir etkinliğin tamamlanması odaklanır. Örnek: Efesliler 2:5 & 8, “kurtuldunuz ve kurtulmaya devam ediyorsunuz.”
2. MİŞLİ GEÇMİŞ ZAMAN. Bu da GEÇMİŞ zaman gibiydi ancak kalıcı sonuçların varlığı son bulmuştu. Örnek: “Petrus da onlarla birlikte ayakta ısınıyordu” (Yuhanna 18:16).
3. ŞİMDİKİ ZAMAN. Bu, tamamlanmamış ya da kusursuz olmayan bir etkinlikten söz eder. Genelde olayın devam edişi odaklanmaktadır. Örnek: “Mesih’te yaşayan, günah işlemez,” “Tanrı’dan doğmuş olan, günah işlemez” (I Yuhanna 3:6 & 9).
4. SÜREKLİ ZAMAN. Bu zamanda, ŞİMDİKİ ZAMANla ilişki, GEÇMİŞ ZAMANla MİŞLİ GEÇMİŞ ZAMAN arasındaki ilişkiye benzer. SÜREKLİ ZAMAN, daha önce gerçekleşmekte olan ama şimdi son bulmuş olan tamamlanmamış bir etkinlikten ya da geçmişte bir etkinliğe başlanmış olmasından söz eder. Örnek: “Yeruşalim, bütün Yahudiye ve Şeria yöresinin halkı ona geliyor”du (Matta 3:5).
5. GELECEK ZAMAN. Bu da gelecekteki bir zamana yansıtılan bir etkinlikten söz eder. Gerçekten olan bir şeyi de olabilecek bir şeyi odaklar. Sık sık da olayın kesinliğiyle ilgilidir. Örnek: “Ne mutlu... onlar ...dır” (Matta 5:4-9).

II. ÇATI

- A. Çatı, FİİLİN etkinliğiyle onun ÖZNESİ arasındaki ilişkiyi tanımlar,
- B. ETKEN ÇATI, öznenin FİİLİN etkinliğini gerçekleştirdiğini bildirmenin normal, beklenen ve vurgulanmayan bir yoluydu.
- C. EDİLGEN ÇATI, dış bir yapıcı tarafından gerçekleştirilen FİİLİN etkinliğinin ÖZNEye yapıldığı anlamına gelir. Etkinliği oluşturan dış yapıcı, Grekçe Yeni Antlaşma’da aşağıdaki EDATLAR ve durumlarla belirtilmişti:
  1. *hupo* tarafından İSMİN –DEN HALİ olan kişisel direkt bir yapıcı (çapraz başvuru Matta1:22; Elçilerin İşleri 22:30).
  2. *dia* tarafından İSMİN –DEN HALİ olan kişisel aracı bir yapıcı (çapraz başvuru Matta 1:22).
  3. Genelde *en* ile ve ARAÇ DURUMUyla kişisel olmayan yapıcı.
  4. Bazen sadece ARAÇ DURUMUyla kişisel ya da kişisel olmayan yapıcı.
- D. ORTA ÇATI, FİİLİN etkinliğini ÖZNEİN yerine getirdiği ve ayrıca FİİLİN etkinliğiyle direkt olarak alakalı olduğu anlamına gelir. Buna sık sık artan kişisel ilginin çatısı adı verilir. Bu yapı, cümlenin NESNESİNİ vurgular. Bu yapı İngilizce’de bulunmaz. Grekçe’de anlam ve çeviri olasılıkları çok geniştir. Bu biçime bazı örnekler şöyledir:
  1. DÖNÜŞLÜ ÇATI – öznenin kendisine yaptığı direkt bir etkinlik. Örnek: “Kendini astı” (Matta 27:5).
  2. PEKİŞTİRMELİ – özne etkinliği kendisi oluşturur. Örnek: “Şeytan da kendisine ışık meleği süsü verir” (II Korintliler 11:14).
  3. İşteş – iki öznenin etkileşimi. Örnek: “...düzen kurdular” (Matta 26:4).

III. FİİL KİPİ (ya da “MOD”)

- A. Ortak Grekçe’de dört FİİL KİPİ vardır. Bunlar, en azından yazarın kendi kafasında, FİİLİN gerçekle bağlantısını bildirir. FİİL KİPLERİ, gerçeği bildirenler (HABER KİPİ) ve olasılığı bildirenler (DİLEK KİPİ, EMİR KİPİ ve İSTEK KİPİ) olmak üzere iki geniş kategoriye ayrılır.

- B. Gerçekleşen ya da en azından yazarın aklında gerçekleşen etkinliği bildirmek için kullanılan normal FİİL KİPİ, HABER KİPİydi. Bu, kesin bir zaman bildiren tek Grekçe FİİL KİPİydi ve burada bile bu yön ikincildi.
- C. DİLEK KİPİ gerçekleşebilecek olan GELECEKteki etkinliği bildiriyordu. Bir şey daha gerçekleşmemişti ama büyük bir olasılıkla gerçekleşecekti. GELECEK HABER KİPİyle birçok ortak yanı vardı. Aradaki fark, DİLEK KİPİNİN bir dereceye kadar şüphe dile getirmesiydi. İngilizce’de bu sık sık, “yapabilirdi” “yapardı” “-ebilir” ya da “muhtemelen –ebilir” sözleriyle dile getirilir.
- D. İSTEK KİPİ, teorik olarak mümkün olan bir dileği dile getirirdi. DİLEK KİPİne kıyasla gerçekten bir adım daha uzaktaydı. İSTEK KİPİ, belirli şartlar altında olasılık dile getiriyordu. İSTEK KİPİ, Yeni Antlaşma’da az görünür. En çok kullanılan biçimi Pavlus’un ünlü, “Kesinlikle hayır” (KJV, “Tanrı saklasın”) sözüydü ve bu söz Yeni Antlaşma’da on beş kez kullanılmıştır (çapraz başvuru Romalılar 3:4, 6, 31; 6:2, 15; 7:7, 13; 9:14; 11:1, 11; I Korintliler 6:15; Galatyalılar 2:17; 3:21; 6:14). Diğer örnekler, Selanikliler 1:38,20:16, Elçilerin İşleri 8:20 ve I Selanikliler 3:11’de bulunur.
- E. EMİR KİPİ, mümkün olan bir buyruğu vurguluyordu ancak vurgu konuşanın niyetindeydi. Sadece istemli bir olasılığı vurguluyordu ve başka birisinin seçimleri onu belirliyordu. Dualarda ve üçüncü tekil şahıs isteklerinde EMİR KİPİ özel bir şekilde kullanılıyordu. Bu emirler, Yeni Antlaşma’da sadece ŞİMDİKİ ve GENİŞ ZAMANlarda görülür.
- F. Bazı gramerler ORTAÇLARı bir başka FİİL KİPİ olarak sınıflandırır. Bunlar Grekçe Yeni Antlaşma’da çok yaygındır ve genelde SIFAT FİİL olarak tanımlanır. Bağlantılı oldukları ana FİİLe bir BAĞLAÇla çevrilirler. Sıfat fiilleri tercüme ederken epey geniş seçenekler mümkündü. En iyisi birkaç İngilizce çeviriyi kontrol etmektir. Baker tarafından yayınlanan Yirmi Altı Çeviride Kutsal Kitap anlamına gelen *The Bible in Twenty Six Translations* epey yararlıdır.
- G. GENİŞ ZAMAN ETKEN HABER KİPİ, bir olayı kaydetmenin normal ya da “belirtisiz” biçimiydi. Bütün diğer zamanlarda ve çatılarda, özgün yazarın iletmeye çalıştığı belirli bir yorumsal anlam vardı.

IV. Grekçe konusunda fazla bilgi sahibi olmayanlar için aşağıdaki kitaplar gerekli bilgileri sağlayacaktır:

- A. Friberg, Barbara ve Timothy. Grekçe Analitik Yeni Antlaşma anlamına gelen *Analytical Greek New Testament*. Grand Rapids: Baker, 1988.
- B. Marshall, Alfred. *Satırlar arası Grekçe-İngilizce Yeni Antlaşma* anlamına gelen *Interlinear Greek-English New Testament*. Grand Rapids: Zondervan, 1976.
- C. Mounce, William D. *The Analytical Lexicon to the Grekçe Yeni Antlaşma* anlamına gelen *The Analytical Lexicon to the Greek New Testament* Grand Rapids: Zondervan, 1993.
- D. Summers, Ray. Yeni Antlaşma Grekçesi’nin Ana hatları anlamına gelen *Essentials of New Testament Greek*. Nashville: Broadman, 1950.
- E. Moody Bible Institute, Chicago, IL’den akademik olarak tanınan Ortak Grekçe mektuplaşma kursları vardır.

V. İSİMLER

- A. Sözdizimsel olarak, İSİMLER, ad durumlarına göre sınıflandırılır. Ad durumları, FİİLe ve cümlelerin diğer kısımlarıyla olan ilişkisini gösteren bir İSİMİN çekilmiş biçimidir. Ortak Grekçe’de ad durumu işlevlerinin birçoğu EDATLAR tarafından belirtiliyordu. Since the ad durumu formu birkaç değişik ilişkiyi tanımlayabildiğinden bu olası işlevlere daha açık bir ayırım getirmek için EDATLAR oluşturulmuştur.
- B. Grekçe ad durumları aşağıdaki sekiz biçimde sınıflandırılmıştır:
  1. İSMİN YALIN HALDE OLDUĞU AD DURUMU isimlendirilme için kullanılıyordu ve genelde cümlelerin ya da yantümcenin öznesiydi. Ayrıca YÜKLEM İSİMLER ve SIFATLARI, “olmak” ya da “haline gelmek” FİİLLERİyle bağlantılamak için de kullanılıyordu.

2. İSMİN -İN HALİ tanımlama yapmak için kullanılıyordu ve genelde bağlantılı olduğu sözcüğe bir nitelik ya da özellik yükliyordu. “Ne tür?” sorusunu yanıtlıyordu. İngilizce’de de, sık sık da zarf edatıyla dile getiriliyordu.
3. İSMİN -DEN HALİ, İSMİN -İN HALİ gibi çekiliyor ama bir ayrımı tanımlamakta kullanılıyordu. Genelde, bir zaman, mekân, kaynak ya da derece ile ayrımını belirtiliyordu. Sık sık İngilizce edat “dan, den” ile dile getiriliyordu.
4. İSMİN -E HALİ kişisel ilgiyi tanımlamakta kullanılıyordu. Bu da olumlu ya da olumsuz bir yönü işaret edebilirdi. Bu sık sık dolaylı bir özneydi. Sık sık İngilizce edat, “-e” ile dile getiriliyordu.
5. The İSMİN -DE HALİ, İSMİN -E HALİ gibi çekiliyordu ama bir konumu ya da zaman veya mekânda bir yeri ya da mantıklı sınırları tanımlıyordu. İngilizce’de sık sık, “-e, -de, -da, arasında, sırasında, -a, üstünde ve yanında” edatlarıyla dile getiriliyordu.
6. ARAÇ DURUMU, İSMİN -E HALİ ve İSMİN -DE HALİyle aynı kök çekimliydi. Bir yol ya da bir bağlantı bildiriyordu. İngilizce, “ile” ya da “yla” EDATIyla dile getiriliyordu.
7. BELİRTME DURUMU bir etkinliğin sona erdiğini tanımlamak için kullanılıyordu. Bir sınır bildiriyordu. Esas olarak doğrudan nesne için kullanılıyordu. “Nereye kadar?” ya da “Ne dereceye kadar?” sorusunu yanıtlıyordu.
8. İSMİN HİTAP HALİ, doğrudan hitap etmek için kullanılıyordu.

VI. BAĞLAÇLAR VE BAĞLAYICILAR

- A. Grekçe, çok kesin bir dildir çünkü birçok bağlacı vardır. Bunlar düşünceleri (yantümceleri, cümleleri ve paragrafları) birleştirirler. Bunlar o kadar çok yaygındır ki eksiklikleri (bağlaç dışı) sık sık yorum bakımından anlam kazanır. Hatta bu BAĞLAÇ ve BAĞLAYICILAR, yazarın düşüncelerinin yönünü gösterir. Yazarın neyi dile getirmeye çalıştığını belirlemekte çok önemlidirler.
- B. Aşağıda çoğunluğu H. E. Dana ve Julius K. Mantey’in Grekçe Yeni Antlaşma Dilbilgisi Kılavuzu anlamına gelen *A Manual Grammar of the Greek New Testament* adlı kitabından alınmış olan bazı BAĞLAÇLAR ve BAĞLAYICILAR ve anlamlarının bir listesi yer alıyor:
  1. Zaman bağlayıcıları
    - a. epei, epeid ‘, hopote, hōs, hote, hotan (nesne) - “ne zaman”
    - b. heōs - “ken”
    - c. hotan, epan (özne.) - “her ne zaman”
    - d. heōs, achrēzōi, mechrēzōi (özne) - “-e kadar”
    - e. priv (infin.) - “önce”
    - f. hōs - “olduğu için,” “ne zaman,” “gibi”
  2. Mantıklı bağlayıcılar
    - a. Amaç
      - (1) hina (özne), hopōs(), hōs - “-mesi için,” “ki ona”
      - (2) hōste (eylemsel İSMİN -İ HALİ mastar) - “diğini”
      - (3) pros (eylemsel İSMİN -İ HALİ mastar) ya da eis (eylemsel İSMİN -İ HALİ mastar) - “-an”
    - b. Sonuç (burada amaç ve sonucun dilbilgisel formları arasında yakın bir bağlantı vardır)
      - (1) hōste (mastar, bu en yaygın olanıdır) - “-ması için,” “böylece”
      - (2) hiva (özne.) - “ki”
      - (3) ara - “bu nedenle”
    - c. Nedensel ya da neden
      - (1) gar (sebepe ve sonuç ya da neden/sonuç) - “için,” “çünkü”
      - (2) dioti, hotiy - “çünkü”
      - (3) epei, epeidē, hōs - “olduğundan”
      - (4) dia (İSMİN -İ HALİyle) ve (eylemsel mastarla) - “çünkü”

- d. Çıkarım
- (1) *ara, poinun, hōste* - “bundan ötürü”
  - (2) *dio* (en kuvvetli çıkarım BAĞLACI) - “bu nedenle” “bu yüzden,” “dolayısıyla”
  - (3) *oun* - “bu nedenle,” “bu yüzden,” “öyleyse,” “bunun sonucu olarak”
  - (4) *toinoun* - “buna göre”
- e. Çeliştirici ya da tezat
- (1) *alla* (kuvvetli çeliştirici) - “ama,” “hariç”
  - (2) *de* - “ama,” “Ancak,” “buna rağmen,” “diğer yandan”
  - (3) *kai* - “ama”
  - (4) *mentoi, oun* - “Ancak”
  - (5) *plēn*- “yine de” (çoğunlukla Luka’da)
  - (6) *oun* - “Ancak”
- f. Karşılaştırma
- (1) *hōs, kathōs* (karşılaştırmalı yantümceler sunmak)
  - (2) *kata* (*katho, kathoti, kathōsper, kathaper* bileşimlerinde)
  - (3) *hosos* (İbraniler’de)
  - (4) ‘ - “-dan”
- g. Devam etme eğiliminde ya da dizi
- (1) *de* - “ve,” “şimdi”
  - (2) *kai* - “ve”
  - (3) *tei* - “ve”
  - (4) *hina, oun* - “diye”
  - (5) *oun* - “o zaman” (Yuhanna’da)
3. Vurgulu kullanımlar
- a. *alla* - “kesinlikle,” “evet,” “hatta”
  - b. *ara* - “aslında,” “kesinlikle,” “gerçekten”
  - c. *gar* - “ama aslında,” “kesinlikle,” “gerçekten”
  - d. *de* - “aslında”
  - e. *ean* - “hatta”
  - f. *kai* - “hatta,” “aslında,” “gerçekten”
  - g. *mentoi* - “aslında”
  - h. *oun* - “gerçekten,” “muhakkak”

VII. ŞARTLI CÜMLELER

- A. Bir ŞARTLI CÜMLE, bir ya da daha çok şartlı yantümce içerir. Bu dilbilgisel yapı yoruma yardımcı olur çünkü ana FİİL’in etkinliğinin neden gerçekleştiği ya da gerçekleşmediği konusundaki şartları, nedenleri ya da sebepleri bildirir. Dört tür şartlı cümle vardır. Yazarın bakış açısına ya da amacına göre doğru olduğu kabul edilen şeyden sadece bir dilek olana geçerler.
- B. BİRİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLE, “eğer” şeklinde kullanılsa bile, yazarın bakış açısına ya da amacına göre doğru olduğu kabul edilen bir etkinliği ya da bir şeyi dile getiriyordu. Birkaç metin çerçevesinde “-den dolayı” şeklinde tercüme edilebilir (çapraz başvuru Matta 4:3; Romalılar 8:31). Ancak bu, bütün BİRİNCİ SINIFların gerçeğe uygun olduğu anlamına gelmez. Sık sık, bir tartışmada bir şeyi bildirmek ya da bir mantıksızlığın altını çizmek için kullanılırlar (çapraz başvuru Matta 12:27).
- C. İKİNCİ SINIF ŞARTLI CÜMLEye sık sık, “gerçeğe aykırı” adı verilir. Bir şeye dikkat çekmek için doğru olmayan bir şeyi bildirir. Örnekler:
1. , “Bu adam peygamber olsaydı, ki değil, kendisine dokunan bu kadının kim ve ne tür bir kadın olduğunu, günahkâr biri olduğunu anlardı, ama anlamıyor” (Luka 7:39).

2. “Musa’ya iman etmiş olsaydınız, ki etmiyorsunuz, bana da iman ederdiniz, ki etmiyorsunuz” (Yuhanna 5:46).
  3. 5:46).
  4. “Eğer hâlâ insanları hoşnut etmek isteseydim, ki istemiyorum, Mesih’in kulu olmazdım, ki Mesih’in kuluyum” (Galatyalılar 1:10).
- D. ÜÇÜNCÜ SINIF muhtemel bir GELECEK etkinlikten söz eder. Sık sık bu etkinliğin olasılığını varsayar. Genelde bir durumsallık ima eder. Ana FİİL’in etkinliği, yantümcedeki “o”nun etkinliğine bağlıdır. Örnekler: I Yuhanna: 1:6-10; 2:4,6,9,15,20,21,24,29; 3:21; 4:20; 5:14,16.
- E. DÖRDÜNCÜ SINIF olasılığı en uzak olandır. Yeni Antlaşma’da çok ender kullanılır. Hatta, şartın iki kısmının da tanıma uyduğu hiçbir tamam DÖRDÜNCÜ SINIF ŞARTLI CÜMLE yoktur. Başlangıçta yer alan Kısmi bir DÖRDÜNCÜ SINIFa örnek olarak, I Petrus 3:14’ün başındaki yantümce gösterebilir. Kısmi bir DÖRDÜNCÜ SINIFa örnek olarak, Elçilerin İşleri 8:31’in sonundaki yantümce gösterebilir.

VIII. YASAKLAMALAR

- A. M eki olan ŞİMDİKİ EMİR KİPİ, sık sık (ama sadece değil) başlamış olan bir işi durdurmayı vurgular. Bazı örnekler: “Yeryüzünde kendinize hazineler biriktirmeye son verin. . .” (Matta 6:19); “hayatınız için kaygılanmaya son verin. . .” (Matta 6:25); “Bedeninizin üyelerini haksızlığa araç ederek günaha sunmaya son verin. . .” (Romalılar 6:13); “Tanrı’nın Kutsal Ruhunu kederlendirmeye son verin. . .” (Efesliler 4:30); ve “Şarapla sarhoş olmaya son verin. . .” (5:18).
- B. M Eki olan GENİŞ ZAMAN DİLEK KİPİ, “bir işe başlamayın bile” vurgusunu taşır. Bazı örnekler şunlardır: “Sanmaya başlamayın bile. . .” (Matta 5:17); “asla kaygılanmaya başlamayın. . .” (Matta 6:31); “asla utanmamalısınız. . .” (II Timoteos 1:8).
- C. DİLEK KİPİ taşıyan İKİLİ OLUMSUZ çok vurgulu bir olumsuzdur. “Asla, hayır, asla” ya da “hiçbir şart altında” anlamına gelir. Bazı örnekler şunlardır: “ölümü asla, hayır, asla görmeyecektir” (Yuhanna 8:51); “bir daha asla ve asla. . .” (I Korintliler 8:13).

IX. TANIMLIK

- A. Ortak Grekçe’de the BELİRLİ TANIMLIK, İngilizce’deki kullanıma benzerlik gösterir. Temel işlevi, “işaret etmek,” bir sözcüğe, isme ya da söze dikkat çekmektir. Yeni Antlaşma’daki kullanımı yazardan yazara değişir. BELİRLİ TANIMLIK şu şekillerde işlev de gösterebilir:
  1. bir gösterme ADILI gibi bir tezatlama aracıdır;
  2. daha önce tanımlanan ÖZNE ya da kişiden söz edildiğini gösteren bir işarettir;
  3. bağlantılı bir FİİLİ olan bir cümlede özneyi tanımlamanın bir biçimidir. Örnekler: “Tanrı Ruh’tur,” Yuhanna 4:24; “Tanrı ışıktır,” I Yuhanna 1:5; “Tanrı sevgidir,” 4:8,16.
- B. Ortak Grekçe’de İngilizce’de var olan BELİRSİZ TANIMLIK yoktur. BELİRLİ TANIMLIK olmaması şu anlamlara gelebilir:
  1. bir şeyin niteliği ya da özelliğine odaklanış
  2. bir şeyin sınıfına odaklanış
- C. Yeni Antlaşma yazarları, TANIMLIKı değişik şekillerde kullanmışlardır.

X. GREKÇE YENİ ANTLAŞMA’DA VURGUYU GÖSTERMENİN YOLLARI

- A. Yeni Antlaşma’da vurgu gösterme teknikleri yazardan yazara değişiklik gösterir. En tutarlı ve resmi yazarlar, Luka ve İbraniler Kitabı’nın yazarıdır.
- B. GENİŞ ZAMAN ETKEN HABER KİPİNİN standart ve vurgu bakımından belirtisiz olduğunu ama başka bir zaman, çatı ya da FİİL KİPİNİN yorumsal bir anlamı olduğunu daha önce bildirmiştik. Bu, GENİŞ ZAMAN ETKEN HABER KİPİNİN önemli dilbilgisel bir şekilde kullanılmadığı anlamına gelmez. Örnek: Romalılar 6:10 (iki kez).

C. Ortak Grekçe’de sözdizimi

1. Ortak Grekçe, İngilizce gibi sözdizimine bağlı olmayan çekmeli bir dildi. Bu yüzden yazar şunları göstermek için beklenen normal düzende değişiklikler yapabiliirdi:
  - a. yazarın okuyucuya vurgulamayı istediği şey
  - b. yazarın okur için şartırtıcı olacağını düşündüğü şey
  - c. yazar için önemli olan bir şey
2. Grekçe’nin normal sözdizimi henüz çözümlenmemiş bir konudur. Ancak, var olması beklenen sözdizimi şunlar içindir:
  - a. FİİLLeri bağlantılamak
    - (1) FİİL
    - (2) ÖZNE
    - (3) BÜTÜNLEYİCİ
  - b. Geçişli FİİLLer
    - (1) FİİL
    - (2) ÖZNE
    - (3) NESNE
    - (4) DOLAYLI NESNE
    - (5) İLGEÇ ÖBEĞİ
  - c. AD öbekleri için
    - (1) İSİM
    - (2) NİTELEYEN CÜMLECİK
    - (3) İLGEÇ ÖBEĞİ
3. Sözcük sıralaması yorum bakımından çok önemli olabilir. Örnekler:
  - a. “paydaşlığımızın işareti olarak bana ve Barnaba’ya sağ ellerini uzattılar” (Galatyalılar 2:9). Paydaşlık eli” sözü, önemini göstermek için ayrılmıştır.
  - b. “Mesih’le” (Galatyalılar 2:20) sözü başa konulmuştur. Mesih’in ölümü merkezdir.
  - c. “ESKİ zamanlarda birçok kez çeşitli yollarda” (İbraniler 1:1) başa konulmuştur. Burada Tanrı’nın vahiy vermiş olması değil, Tanrı’nın Kendisini nasıl vahiyetmiş olduğu vurgulanmaktadır.

D. Genelde şunlarla bir vurgu derecesi gösterilmiştir:

1. FİİL çekiminde zaten ŞİMDİKİ ZAMANda olan ADILın tekrarı. Örnek: “ İşte ben ... her an sizinle birlikteyim.”(Matta 28:20).
2. Beklenen BAĞLAÇın ya da kelimeler, cümle parçaları, yantümceler ya da cümleler arasında başka bağlayıcıların olmaması. Buna bağlaç dışı (“bağlanmamış”) adı verilir. Bağlayıcı beklenmektedir, bu yüzden onun orada olmaması dikkat çekmektedir. Örnekler:
  - a. Dağdaki Vaaz’ın ilk kısmı, Matta 5:3 ve sonraki ayetler (listeyi vurgular)
  - b. Yuhanna 14:1 (yeni konu)
  - c. Romalılar 9:1 (yeni bölüm)
  - d. II Korintliler 12:20 (listeyi vurgular)
3. Herhangi bir metin çerçevesinde sözcük ve sözcük öbeklerinin ŞİMDİKİ ZAMANda tekrarlanması. Örnekler: “Öyle ki ... yüce lütfu övülsün” (Efesliler 1:6, 12 & 14). Bu söz, Üçlü Birlik’teki her kişinin işini göstermek için kullanılmıştı.
4. Terimler arasında bir deyiş ya da sözcüğün (sesin) kullanımı:
  - a. Edebi kelimeler, örtmeceler: ölüm gibi tabu konularda “uyku” gibi sözcüklerin kullanımı (Yuhanna 11:11-14) ya da erkek cinsel organı için “ayak” sözünün kullanımı (Rut 3:7-8; I Samuel 24:3).
  - b. dolaylı konuşma - Tanrı’nın ismi yerine, “Göklerin Egemenliği” (Matta 3:21) ya da “gökten bir ses” gibi sözcükleri kullanma (Matta 3:17).

c. Mecazlar

- (1) imkânsız abartılar (Matta 3:9; 5:29-30; 19:24).
- (2) hafif abartılar (Matta 3:5; Elçilerin İşleri 2:36).
- (3) kişiselleştirmeler (I Korintliler 15:55).
- (4) hiciv (Galatyalılar 5:12)
- (5) şiirsel parçalar (Filipililer 2:6-11).
- (6) sözcükler arasında ses oyunları
  - (a) “kilise”
    - (i) “kilise” (Efesliler 3:21)
    - (ii) “çağrı” (Efesliler 4:1,4)
    - (iii) “çağrılmış” (Efesliler 4:1,4)
  - (b) “özgür”
    - (i) “özgür kadın” (Galatyalılar 4:31)
    - (ii) “özgürlük” (Galatyalılar 5:1)
    - (iii) “özgür (Galatyalılar 5:1)

d. deyimsel bir dil – genelde kültürel ve belirli bir dile özgü olan bir konuşma biçimi:

- (1) Bu, “yiyecek” sözcüğünün mecazi kullanımıydı (Yuhanna 4:31-34).
- (2) Bu “Tapınak” sözcüğünün mecazi kullanımıydı (Yuhanna 2:19; Matta 26:61).
- (3) İbranice’de merhamet, “nefret” olarak dile getiriliyordu (Yaratılış 29:31; Yasa’nın Tekrarı 21:15; Selanikliler 14:36; Yuhanna 12:25; Romalılar 9:13).
- (4) “Birçok” yerine “Hepsi.” Yeşaya 53:6’yı (“hepimiz”) 53:11 & 12 (“birçokları”) ile kıyaslayın. Romalılar 5:18 ve 19’un gösterdiği gibi bu terimler eş anlamlıdır.

5. Tek bir sözcük yerine dilbilgisel söz öbeğinin bütünü kullanılması. Örnek: “The Rab İsa Mesih.”

6. *Autos* sözcüğünün özel kullanımı

- a. TANIMLIKla (niteleyici konum) birlikte olduğunda “aynı” şeklinde tercüme edilir.
- b. TANIMLIK (YÜKLEM konumu) olmadan YOĞUN DÖNÜŞLÜ ÇATI olarak tercüme edilir. ADIL—“kendisi.”

E. Grekçe okumasını bilmeyen bir Kutsal Kitap öğrencisi vurguyu birkaç değişik şekilde anlayabilir:

1. Analitik bir sözlük ve bir satırı Grekçe, bir satırı İngilizce olan bir metin kullanarak.
2. Özellikle de değişik çeviri teorilerine göre yapılmış olan İngilizce çevirileri kıyaslayarak.

Örneğin: “Kelimesi kelimesine” yapılmış bir çeviriyi (KJV, NKJV, ASV, NASB, RSV, NRSV) “dinamik bir eş değerlisiyle” kıyaslayarak (Williams, NIV, NEB, REB, JB, NJB, TEV). Baker tarafından yayınlanan *The Bible in Twenty-Six Translations* bu konuda yararlı olacaktır.

3. Joseph Bryant’ın Vurgulu Kutsal Kitap anlamına gelen *The Emphasized Bible* (Kregel, 1994).

4. Çok harfi bir çevirinin kullanımı

- a. 1901’de yayınlanan *The American Standard Version*.
- b. Robert Young’un, Young’un Harfi Kutsal Kitap Çevirisi anlamına gelen *Young’s Literal Translation of the Bible* (Guardian Press, 1976).

Dilbilgisi çalışmak meşakkatlidir ama doğru yorum için gereklidir. Bu kısa tanımlar, yorumlar ve örnekler, Grekçe bilmeyen kişilerin bu ciltte sağlanan dilbilgisel notları kullanmaya teşvik edip onları donatmak için verilmiştir. Bu tanımların fazlasıyla basitleştirilmiş olduğu kesindir. Dogmatik, bükülmez bir şekilde değil, Yeni Antlaşma’nın Sözdizimi’ni daha iyi anlamaya götüren sıçrama tahtaları olarak kullanılmalıdır.

Bu tanımların, okurların Yeni Antlaşma hakkındaki teknik yorum kitapları gibi etüt konusunda yardımcı olan başka kitapların yorumlarını anlamasını sağlamanı ümit ediyoruz. Yorumlarımız için, Kutsal Kitap metinlerinde bulunan bilgileri temel almalıyız. Bunların içinde bize en çok yardımcı olan şey dilbilgisidir, diğer yardımcı unsurlar ise, tarihsel ortam, edebi metin çerçevesi, sözcüklerin çağdaş kullanımı ve paralel ayetlerdir.

EK İKİ

METİNSEL KRİTİK

Bu konu, bu yorum kitabında yer alan metinsel notları açıklayacak bir şekilde ele alınacaktır.

Bu görev için aşağıdaki ana hatlar kullanılacaktır:

- I. İngilizce Kutsal Kitap'ın metinsel kaynakları
  - A. ESKİ Antlaşma
  - B. Yeni Antlaşma
- II. "Metinsel eleştiri" adı da verilen "hafif eleştiri"nin sorunları ve teorilerinin kısaca açıklanması.
- III. Daha çok okumak için önerilen kaynaklar

I. İngilizce Kutsal Kitap'ımızın metinsel kaynakları

A. ESKİ Antlaşma

1. Mazoretik metin (MM) - İbranice sessiz harfli metin M.S. 100 yılında Haham Akiba tarafından belirlenmişti. Sesli harf noktaları, vurgular, sayfa kenarı notları, noktalama ve düzenek, M.S. altıncı yüzyılda eklenmeye başlandı ve M.S. dokuzuncu yüzyılda tamamlandı. Bu iş, Mazoritler diye tanınan bir Yahudi bilgin ailesi tarafından yürütüldü. Kullandıkları metinsel form, Mişna, Talmud, Targumlar, Peşitta ve Vulgate'tekinin aynısıydı.
2. Septuagint (LXX) – Hadisler, Septuagint'in Kral Ptolemy II'nin (285-246 B.C.) desteğiyle İskenderiye kütüphanesi için, 70 Yahudi bilgin tarafından 70 günde oluşturulduğunu bildirir. Tercüme İskenderiye'de oturan bir Yahudi lider tarafından istenmişti. Bu hadisin kaynağı, "Aristeas'ın Mektubu"dur. LXX, sık sık, Haham Akiba'nın (MM) metninden farklı bir İbranice metinsel hadisi temel almaktadır.
3. Lut Gölü Tomarları (DSS) - The Lut Gölü Tomarları, M.Ö.ki Roma döneminde (200 B.C. to A.D. 70) ayrımcı bir Yahudi mezhep olan "Eseniler" tarafından yazılmıştı. Lut Gölü'nün etrafındaki bölgelerde bulunan İbranice elyazmaları, hem MM ve hem de LXX'den daha farklı bir İbranice metin yansıtmaktadır.
4. Aşağıda, bu metinlerin kıyaslamalarının yorumcuların ESKİ Antlaşma'yı anlayışlarına nasıl yardımcı olduğuyula ilgili bazı kesinler yer almaktadır:
  - a. LXX, çevirmen ve bilginlerin MM'i anlamalarına yardımcı olmuştur
    - (1) Yeşaya 52:14'ün LXX çevirisi, "Birçokları onun karşısında dehşete düşüyor."
    - (2) Yeşaya 52:14'ün MM çevirisi, "Onlar senin karşısında dehşete düştükleri gibi."
    - (3) Yeşaya 52:15, LXX'in ADIL farklılığı onaylanmıştır.
      - (a) LXX, "pek çok ulus ona şaşacak"
      - (b) MM, "böylece birçok ulusun üzerine serpecektir"
  - b. DSS, çevirmen ve bilginlerin MM'i anlamalarına yardımcı olmuştur.
    - (1) Yeşaya 21:8'in DSS çevirisi, "Gözcü, 'Ey efendim, Her gün aralıksız gözcü kulesinde duruyorum...' diye bağırdı."
    - (2) Yeşaya 21:8'in MM çevirisi, "Gözcü, 'Ey efendim, her gün aralıksız gözcü kulesinde duruyor, her gece yerimde nöbet tutuyorum' diye bağırdı"
  - c. Hem LXX, hem de DSS Yeşaya 53:11'i açıklığa kavuşturmaya yardımcı olmuştur.
    - (1) LXX ve DSS, "Canını feda ettiği için gördükleriyle hoşnut olacak."
    - (2) MM, "Çektiği sıkıntıların ürünü olan gördükleriyle hoşnut olacak"

B. Yeni Antlaşma

1. Grekçe Yeni Antlaşma'nın 5.300 elyazması tamam ya da kısmen tamam olarak elimizde bulunmaktadır. Bunların 85 kadarı papirüs üzerine yazılmıştır ve 268 tanesi de hepsi büyük harf olarak yazılmıştır (yuvarlak majüskül harf). Daha sonra, M.S. dokuzuncu yüzyıl sıralarında el yazısı (küçük harf) geliştirildi. Bu şekilde yazılmış olan Grekçe elyazmalarının sayısı yaklaşık 2.700'dür. Ayrıca kilisede ibadet sırasında kullanılan 2100 nüsha Kutsal Kitap derlemesi de bulunmaktadır.
2. Papirüs üzerine yazılmış olan, Yeni Antlaşma'nın kısımlarını içeren 85 kadar Grekçe elyazması müzelerde bulunmaktadır. Bazılarının tarihi M.S. ikinci yüzyıl kadar ESKİdir ama çoğu ve M.S. üç ve dördüncü yüzyıllardandır. Bu MSS'lerin hiçbiri Yeni Antlaşma'nın bütününe içermez. Bunların Yeni Antlaşma'nın en ESKİ nüshaları olması otomatik olarak bunlarda daha az farklılıkların yer aldığı anlamına gelmez. Bunların birçoğu yerel kullanım için hızlı bir şekilde kopyalanmıştı. Bu süreçte çok fazla dikkatli olunmamıştı. Bu yüzden birçok farklılıklar içerirler.
3. İbranice ! (*alef*) harfiyle ya da (01) olarak bilinen, Tischendorf tarafından Sina Dağı'ndaki Azize Katerin manastırında bulunan Sinaitikus Kodeksi. M.S. dördüncü yüzyıldandır ve hem ESKİ Antlaşma'nın LXX çevirisini ve hem de Grekçe Yeni Antlaşma'yı içerir. "İskenderiye Metni" türündendir.
4. "A" ya da (02) olarak bilinen, Mısır'ın İskenderiye kentinde bulunan beşinci yüzyıldan kalma Grekçe elyazması olan İskenderiye Kodeksi.
5. "B" ya da (03) olarak bilinen ve Roma'daki Vatikan kütüphanesinde bulunan ve M.S. dördüncü yüzyılın ortasından kalma olan Vatikan Kodeksi. Hem ESKİ Antlaşma'nın LXX çevirisini ve hem de Grekçe Yeni Antlaşma'yı içerir. "İskenderiye Metni" türündendir.
6. "C" ya da (04) olarak bilinen, kısmen mahvolmuş bir beşinci yüzyıl Grekçe elyazması olan Efrahim Kodeksi.
7. "D" ya da (05) olarak bilinen bir beşinci ya da altıncı yüzyıl Grekçe elyazması olan Bezae Kodeksi. "Batı Metni" adı verilen türün en büyük temsilcisidir. Birçok ekler içerir ve Kral James çevirisinin ana Grekçe tanığıydı.
8. Yeni Antlaşma MSS, belirli özellikleri paylaşan üç ya da dört gruba ayrılabilir:
  - a. Mısır'dan İskenderiye metni
    - (1) P75, P66 (yaklaşık olarak M.S. 200), Müjdeler'i kaydeder
    - (2) P46 (yaklaşık olarak M.S. 225), Pavlus'un mektuplarını kaydeder
    - (3) P72 (yaklaşık olarak M.S. 225-250), Petrus ve Yahuda'yı kaydeder
    - (4) Vatikanus adı verilen Kodeks B (yaklaşık olarak M.S. 325), ESKİ ve Yeni Antlaşma'nın bütününe içerir
    - (5) Orijen bu metin türünden aktarma yapar
    - (6) Bu metin türünü gösteren diğer MSSler şunlardır: !, C, L, W, 33
  - b. Kuzey Afrika'dan Batı metni
    - (1) Kuzey Afrika kilise ataları, Tertulyan, Kipriyan ve ESKİ Latince çeviriden aktarma yapar.
    - (2) İreneyus'dan aktarma yapar.
    - (3) Tatiyan ve ESKİ Suriye çevirisinden aktarma yapar.
    - (4) Kodeks D "Bezae" bu metin türünü izler
  - c. Konstantinopolis'ten Doğu Bizans metni
    - (1) bu metin türü 5,300 MSS'nin %80'inden fazlasında yansıtılmıştır.
    - (2) Suriye Antakya'sının kilise ataları, Kapadokyalılar, Krisostom ve Terodoret tarafından aktarılmıştır
    - (3) Codex A, sadece Müjdeler'de
    - (4) Codex E (sekizinci yüzyıl) Yeni Antlaşma'nın bütünü için
  - d. dördüncü olası tür, Filistin'den "Sezariye" türüdür

- (1) öncelikle sadece Markos'ta görülür
- (2) Bunun bazı tanıkları P45 ve W'dir.

II. "Hafif kritik" ya da "metinsel kritik" konusunda problemler ve teoriler

A. Farklılıklar nasıl gerçekleşmiştir

1. yanlışlıkla ya da kazayla (çoğu böyle olmuştur)
  - a. elle yapılan kopyalamalarda gözden kaçırma, birbirine benzeyen iki sözcüğün iki kere görülüşünü okur ve aradaki her şeyi çıkarır (homoioteleuton)
    - (1) aynı iki harfi olan bir sözcük ya da sözü gözden geçirilerek yazmamak (haplografi)
    - (2) Grekçe metnin bir sözü ya da satırını tekrarlayarak bir hata yapmak (dittografi)
  - b. Metin dikte ettirilirken bir şeyi yanlış duyarak imla hatası yapmak (itasism). İmla hatası sık sık, kulağa benzer gelen bir Grekçe sözcük ima eder ya da heceler.
  - c. en ESKİ Grekçe metinlerde bölümler ya da ayetler arasında bölmeler yoktur. Çok az noktalama vardı ve sözcük arasında ara yoktu. Harfleri ayrı yerlerde ayırarak farklı sözcükler oluşturmak mümkündür.
2. Kasten
  - a. kopyalanan metnin dilbilgisel formunu düzeltmek için yapılan değişiklikler
  - b. metnin diğer Kutsal Kitap metinlerine uygun olması için üzerinde yapılan değişiklikler (paralellerin uyum içine sokulması)
  - c. iki ya da daha çok farklılık gösteren okumayı bir uzun birleşmiş metin haline getirmek için gerekli değişiklikleri yapmak (bir metinde iki biçimin bir arada bulunması)
  - d. metinde yanlış olduğu düşünülen bir şeyi düzeltmek için yapılan değişiklikler (çapraz başvuru I Korintliler 11:27 ve I Yuhanna 5:7-8)
  - e. metnin tarihsel ortamı ya da doğru yorumu konusunda bazı ek bilgiler bir yazıcı tarafından sayfa kenarına yazılması ama ikinci yazıcı tarafından metne dahil edilmesi (çapraz başvuru Yuhanna 5:4)

B. metinsel kritiğin temel ilkeleri (farklılıklar var olduğunda metnin özgün okunuşunun nasıl olduğunu belirlemek için mantıklı kurallar)

1. okunması en zor ve dilbilgisel bakımdan en sıra dışı olan metin en büyük ihtimalle özgün olanıdır
2. en kısa metin en büyük ihtimalle özgün olanıdır
3. bütün diğer noktalar eşitse, daha ESKİ metne, özgün olana tarihsel yakınlığından ötürü daha çok ağırlık verilir
4. coğrafi bakımdan farklılık gösteren MSS genelde özgün okumaya sahiptir
5. doktrinsel bakımdan daha zayıf metinler, özellikle de, I Yuhanna 5:7-8'deki Üçlü Birlik gibi, elyazması değişiklikleri dönemi konusundaki ana tanrıbilimsel tartışmayla ilgili olanların tercih edilmesi gerektir.
6. Diğer farklı metinlerin kaynağını en iyi açıklayabilen metin
7. bu rahatsız edici farklılıklardaki dengeyi göstermeye yardımcı olan iki aktarma:
  - a. J. Harold Greenlee'in, Yeni Antlaşma Metinsel Kritiğine Giriş anlamına gelen *Introduction to New Testament Textual Criticism* adlı kitabı:

"Hiçbir Hristiyan doktrini, tartışmalı bir metni temel almaz. Ve Yeni Antlaşma öğrencisinin, metninin esinlendirilmiş özgün metinden daha gerçek ve doktrinsel bakımdan daha kuvvetli olmasını isteme konusunda dikkatli olması lazımdır" (sayfa 68).

- b. W. A. Criswell, *The Birmingham News*'tan Greg Garrison'a, kendisinin Kutsal Kitap'taki her bir sözcüğün, en azından yüzyıllardır çevirmenler tarafından modern okurlara sunulan her bir sözcüğün esinlendirilmiş olduğuna inanmadığını söylemiştir. Criswell şöyle demiştir: "Ben

metinsel kritiğe çok inanan biriyim. Böyle olarak, Markos'un 16'cı bölümünün en az yarısının sapıncı olduğunu düşünüyorum: bunlar esinlendirilmiş değil, sadece uydurulmuştur... ESKİden kalan o elyazmalarını kıyasladığınızda, Markos Müjdesi'nin sonu diye bir şey yoktu. Bunu birisi eklemiştir..."

SBC hatasızlığını en çok savunan bu kişi, aynı zamanda Yuhanna 5'de, Beytesta'daki havuzun başındaki olayın da eklenti olduğunu açık olduğunu iddia etmiştir. Ve Yahuda'nın intiharının iki değişik anlatımını (çapraz başvuru Matta 27 ve Elçilerin İşleri 1) şöyle ele alır: "Bu, intihar konusunda sadece farklı bir bakış açısı. Eğer Kutsal Kitap'taysa bunun bir açıklaması vardır ve Yahuda'nın intiharının iki anlatımı da Kutsal Kitap'tadır" demiştir. Criswell şöyle eklemiştir: "Metinsel kritik, kendi başına harika bir bilim dalıdır. Gelip geçici ya da saçma değildir. Dinamik ve merkezidir."

III. Elyazması sorunları (metinsel kritik)

A. Daha çok okumak için önerilen kaynaklar

1. R.H. Harrison'un yazdığı ve Tarihsel, Edebi ve Metinsel Kutsal Kitap Kritiği anlamına gelen *Biblical Criticism: Historical, Literary and Textual*,
2. Bruce M. Metzger'in yazdığı ve Yeni Antlaşma Metni: Verilişi, Bozuluşu ve Düzeltilişi anlamına gelen *The Text of the New Testament: Its Transmission, Corruption and Restoration*
3. J. H Greenlee'nin yazdığı ve Yeni Antlaşma Metinsel Kritiğine Giriş anlamına gelen *Introduction to New Testament Textual Criticism*.

EK ÜÇ

SÖZLÜK

Evlat Edinme: Bu, İsa'nın Tanrılık'la alakası konusundaki ESKİ görüşlerden biridir. Temel olarak, İsa'nın her bakımdan normal bir insan olduğunu ve vaftiz olduğu (çapraz başvuru Matta 3:17; Markos 1:11) ya da dirildiği (çapraz başvuru Romalılar 1:4) zaman Tanrı tarafından özel bir anlamda evlat edinildiğini savunuyordu. İsa öylesine örnek bir hayat sürmüştü ki, Tanrı bir noktada (vaftizinde, dirilişinde) O'nu Kendi "oğlu" olarak evlat edinmişti (çapraz başvuru Romalılar 1:4; Filipililer 2:9). Bu, ilk kilisede ve sekizinci yüzyılda azınlığın inandığı bir görüştür. Tanrı'nın (beden alıp) insan olması yerine, bunu tersine çevirip insanın Tanrı olduğunu söyler!

Oğul Tanrı, önceden var olan Tanrı olan İsa'nın, örnek bir yaşam sürdürdüğünden ötürü ödüllendirilip yüceltilmesini dile getirmek zordur. Eğer İsa daha o zamandan Tanrı idiye, nasıl ödüllendirilebilirdi? Eğer daha önceden tanrısal yüceliğe sahip idiye nasıl daha çok onurlandırılabilirdi? Bunu anlamak bizim için zor olduğu halde, Baba İsa'yı Kendi isteğini kusursuz bir şekilde yerine getirdiği için bir şekilde özel bir anlamda onurlandırmıştır.

İskenderiye Ekolü. Bu Kutsal Kitap yorum yöntemi, M.S. ikinci yüzyılda Mısır'ın İskenderiye kentinde oluşturulmuştu. Plato'nun izleyicisi olan Philo'nun temel yorumsal ilkelerini kullanır. Buna sık sık mecazsal yöntem adı verilir. Reform hareketi zamanına dek kilisede yaygındı. En başarılı savunucuları Orijen ve Augustin'di. Bkz. Moises Silva'nın Kilise Kutsal Kitap'ı Yanlış mı Anladı? anlamına gelen *Has The Church Misread The Bible?* (Academic, 1987)

Aleksandrinus: Mısır'ın İskenderiye kentinden gelen bu beşinci yüzyıla ait Grekçe elyazmasına ESKİ Antlaşma, Apokrif ve Yeni Antlaşma'nın çoğunu içeriyordu. (Matta, Yuhanna ve II Korintliler hariç) Grekçe Yeni Antlaşma'nın bütünü konusunda en büyük tanıklarımızdan biridir. "A" olarak tanımlanan bu elyazması ve "B" olarak tanımlanan elyazması (Vatikanus) bir okuma konusunda aynı olduklarında, çoğu durumda bu okuma özgün sayılır.

Alegori. Bu, özgün olarak İskenderiye Yahudiler'i arasında oluşturulan bir Kutsal Kitap yorumudur. İskenderiyeli Philo tarafından yaygınlaştırılmıştır. Kutsal Kitap'ın tarihsel ortamı ve/veya edebi metin çerçevesini görmezden gelerek Kutsal Yazılar'ı kişinin kültürü ve felsefi sistemine uygun bir hale getirmeyi ister. Kutsal Yazılar'daki her metnin arkasında saklı ya da ruhsal olan anlamı arar. İsa'nın Matta 13'de ve Pavlus'un da in Galatyalılar 4 gerçeği bildirmek için alegori kullandığı kabul edilmelidir. Ancak, bu kesin olarak alegori olarak değil, bir tipoloji olarak yapılmıştır.

Analitik sözlük. Bu, kişinin Yeni Antlaşma'daki her Grekçe formu tanımlamasına izin veren bir araştırma aracıdır. Formlar ve temel tanımların Grekçe alfabetik sıralamaya göre bir derlemesidir. Bir satırı Grekçe, bir satırı İngilizce olan çeviriyle birlikte, Grekçe bilmeyen inanlıların Yeni Antlaşma Grekçe dilbilgisel ve sözdizimsel biçimlerini analiz etmelerine izin verir.

Kutsal Yazılar'ın Örnekmemesi: Bu, Kutsal Kitap'ın tümünün Tanrı tarafından esinlendirildiğini ve bu yüzden de tezat oluşturmak yerine tamamlayıcı olduğu görüşünü tanımlamak için kullanılan sözdür. Bu varsayımsal onay, bir Kutsal Kitap metnini yorumlarken paralel ayetlerin kullanımının temelini oluşturur.

Belirsizlik. Bu, iki ya da daha çok olası anlam olduğunda ya da aynı zamanda iki ya da daha çok şeyden söz edildiğinde yazılı metinde ortaya çıkan belirsizlikle ilgilidir. Yuhanna'nın kasten belirsizlik (çift anlamlı sözler) kullanmış olması mümkündür.

Antropomorfik (insan benzeri). “İnsanlarla bağlantılı olan özelliklere sahip olma” anlamına gelen bu terim, aynı zamanda Tanrı hakkındaki dini dilimizi tanımlamak için de kullanılır. İnsanlık anlamına gelen Grekçe terimden kaynaklanır. Tanrı’dan bir insanmış gibi söz ettiğimiz anlamına gelir. Tanrı, insanlarla alakalı olan fiziksel, sosyolojik ve psikolojik terimlerle tanımlanır (çapraz başvuru Yaratılış 3:8; I Krallar 22:19-23). Tabii ki bu, sadece bir benzetmedir.

Ancak bizim için insansal olanlardan başka kullanılabilecek başka sınıflandırmalar ya da terimler yoktur. Bu yüzden Tanrı konusundaki bilgimiz doğru olduğu halde sınırlıdır.

Antakya Ekolü. Bu Kutsal Kitap yorum yöntemi, Mısır’ın İskenderiye kentindeki alegorik yönteme bir tepki olarak M.S. üçüncü yüzyılda Suriye Antakya’sında geliştirilmişti. Ana vurgusu, Kutsal Kitap’ın tarihsel anlamıydı. Kutsal Kitap’ı normal, insansal edebiyat olarak yorumluyordu. Bu ekol, Mesih’in iki doğası mı Nesturilik), yoksa bir tek doğası (tamamen Tanrı ve tamamen insan) mı olduğu tartışmasına girmişti. Roma Katolik Kilisesi tarafından sapkın ilan edilmiş ve Persler ülkesine taşınmıştı ama ekolün fazla bir önemi yoktur. Temel yorumsal ilkeleri daha sonra Klasik Protestan Reformcular’ın (Luther ve Kalvin’in) yorum ilkeleri haline gelmişti.

Zıt. Bu, İbranice şiir satırları arasındaki ilişkiyi bildirmek için kullanılan üç tanımlayıcı terimden biriydi. Anlam bakımından zıt olan şiir satırlarıyla ilgilidir (çapraz başvuru Süleyman’ın Özdeyişleri 10:1, 15:1).

Apokaliptik literatür. Bu öncelikle hatta belki de sadece bir Yahudi türüydü. Yahudiler’in yabancı dünya güçleri tarafından istila ve işgal edildiği zamanlarda kullanılan şifreli bir yazı biçimiydi. Kişisel, kurtarıcı bir Tanrı’nın dünyayı yarattığını ve dünyadaki olayları yönettiğini ve İsrail’le özel olarak ilgilenip ona baktığını varsayar. Bu literatür, Tanrı’nın özel çabası aracılığıyla nihai zaferi vaat eder. Birçok üstü kapalı terimle yazılmış olan simgesel ve fantastik bir türdür. Gerçeği sık sık, renkler, sayılar, görümler, rüyalar, meleklerin aracılığı, gizli kod sözcükler ve sık sık da iyiyle kötü arasında kesin bir ikicilikle dile getirir.

Bu türe bazı örnekler şunlardır: (1) ESKİ Antlaşma’da Hezekiel (36-48 bölümler), Daniel (7-12 bölümler), Zekeriya ve (2) Yeni Antlaşma’da Matta24; Markos 13; II Selanikliler 2 ve Vahiy.

Apolojist (Dini Savunanlar, Dini Savunma). Bu, “yasal savunma” anlamına gelen Grekçe köktendir. Teoloji içinde, Hristiyan inancı için kanıt ve mantıklı savunmalar yapan kesin bir disiplindir.

Öncül. Bu, “varsayım” terimiyle temelde eş anlamlıdır. Doğru oldukları varsayılan daha önceden kabul edilmiş tanımlar, ilkeler ve konumlara göre mantık yürütmeyi içerir. İnceleyip analiz yapılmadan kabul edilendir.

Aryanizm. Aryus, üçüncü yüzyılda ve dördüncü yüzyılın başında Mısır’ın İskenderiye kentindeki kilisede bir papazdı. İsa’nın daha önceden var olduğunu ancak tanrısal olmadığını (Baba’yla aynı öze sahip olmadığını savunuyordu, büyük bir olasılıkla Süleyman’ın Özdeyişleri 8:22-31’i izliyordu. Uzun yıllar süren bir tartışma başlatan (M.S. 318) İskenderiye piskoposu ona meydan okumuştur. Aryanizm, Doğu Kilisesi’nin resmi inanç bildirisi haline geldi. M.S. 325 yılındaki İznik Konseyi Aryus’u kınadı ve Oğul’un Tanrı’ya tamamen eşit olduğunu ve Tanrı olduğunu bildirdi.

Aristo. Aristo ESKİ Yunan filozoflarından biriydi, Plato’nun öğrencisi ve Büyük İskender’in öğretmeni idi. Bugün bile etkisi çağdaş öğrenimin birçok alanına erişir. Bunun nedeni bilginin gözlemlenmesi ve sınıflandırılması gerektiğini vurgulamış olmasıdır. Bu, bilimsel yöntemin ilkelerinden biridir.

İmzalar. Bu, Kutsal Kitap'ın özgün yazılarına verilen isimdir. Bu özgün, elle yazılmış elyazmalarının hepsi kayıptır. Elimizde sadece kopyaların kopyaları bulunmaktadır. İbranice ve Grekçe elyazmaları ve antik versiyonların metinlerindeki farklılıkların birçoğunun kaynağı budur.

Bezae. Bu, M.S. altıncı yüzyıldan bir Grekçe ve Latince elyazmasıdır. "D" olarak isimlendirilmiştir. Müjdeler'i ve Elçilerin İşleri'ni ve Genel Mektuplar'dan bazılarını içerir. Yazıcıların çok sayıda ek yapmış olması özelliğini taşır. Kral James Versiyonunun arkasındaki ana Grekçe elyazması geleneği olan "Receptus Metinleri"nin temelini oluşturur.

Önyargı. Bu, bir obje ya da bir görüşe karşı önceden var olan kuvvetli bir yatkınlığı tanımlamak için kullanılan bir terimdir. Belirli bir obje ya da görüş konusunda tarafsızlığın imkânsız olduğu bir kafa yapısıdır. Önyargılı bir konumdur.

Kutsal Kitapsal Yetki. Bu terim çok özel bir anlamda kullanılıyordu. Özgün yazarın kendi zamanındaki insanlara söylediklerini anlamak ve bu gerçeği günümüze uyarlamak olarak tanımlanır.

Kutsal Kitapsal yetki genelde Kutsal Kitap'ın kendisini tek yetkili kılavuzumuz olarak görmek şeklinde tanımlanır. Ancak günümüzdeki uygun olmayan yorumların ışığında, bu kavramı Kutsal Kitap'ın tarihsel ve dilbilgisel yöntem ilkelerine göre yorumlanmasıyla sınırlı tuttum.

Kanon. Bu, eşsiz bir şekilde esinlendirilmiş olduğuna inanılan yazıları tanımlamak için kullanılan bir terimdir. Hem ESKİ, hem de Yeni Antlaşma Kutsal Yazıları için kullanılır.

Mesih merkezli. Bu, İsa'nın merkeziliğini tanımlamak için kullanılan bir terimdir. Ben bunu, İsa'nın Kutsal Kitap'ın bütününe Rabbi olduğu kavramıyla bağlantılı olarak kullanıyorum. ESKİ Antlaşma O'na işaret eder ve İsa, ESKİ Antlaşma'nın yerine gelişi ve hedefidir (çapraz başvuru Matta 5:17-48).

Yorum Kitabı. Bu özel bir araştırma kitabıdır. Kutsal Kitap'taki bir kitabın genel zeminini bildirir. Bundan sonra kitabın her bölümünün anlamını açıklamaya çalışır. Bazıları uygulamaya odaklıdır, diğerleri ise metni daha teknik bir şekilde ele alırlar. Bu kitaplar yararlıdır ama ancak kişi önce kendi etüdünü yaptıktan sonra kullanılmalıdır. Yorumcunun yorumları hiçbir zaman eleştirisiz kabul edilmemelidir. Değişik tanrıbilimsel bakış açılarından birkaç yorum kitabını kıyaslamak da genelde yararlıdır.

Kutsal Kitap'ın ABC Dizini. Bu, Kutsal Kitap etüdü için bir tür araştırma aracıdır. Bir sözcüğün, ESKİ ve Yeni Antlaşmalar'da geçtiği her seferi listeler. Bu da birkaç değişik biçimde yardımcı olur: (1) sözcüğün arkasındaki İbranice ya da Grekçe sözcüğün ne olduğunu bulmak; (2) aynı İbranice ya da Grekçe sözcüğün kullanıldığı ayetleri karşılaştırmak; (3) iki farklı İbranice ya da Grekçe terimin aynı İngilizce sözcükle tercüme edildiği yerleri göstermek; (4) belirli kitaplar ve yazarların bazı kelimeleri kullanım sıklığını göstermek; (5) Kutsal Kitap'ta bir ayeti bulmaya yardım etmek (çapraz başvuru Walter Clark'ın Yeni Antlaşma Grekçe Yardımcı Kitapların Kullanımı anlamına gelen *How to Use New Testament Greek Study Aids*, 54-55 sayfalar).

Lut Gölü Tomarları. Bunlar, 1947 yılında Lut Gölü yakınlarında bulunan İbranice ve Aramice olarak yazılmış bir dizi antik metindir. Bunlar birinci yüzyılda mezhepsel Yahudiliğin dini kütüphaneleriydi. Roma işgalinin baskısı ve 60'larda gerçekleşen yurtseverlerin savaşları, onların bu tomarları mağaralarda ya da deliklerde kilden yapılmış hava geçirmez küplerde mühürleyip saklamalarına neden oldu. Bunlar birinci yüzyılda Filistin'in tarihsel ortamını anlamamıza yardımcı oldular ve Mazoterik Metin'in en azından M.Ö.nin erken dönemlerine kadar çok doğru olduğunu kanıtladılar. Bunlardan kısaltılmış olarak söz edilmek istendiğinde "DSS" denir.

Tümdengelim. Bu mantık yöntemi, mantık kullanarak genel ilkelerden kesin uygulamalara götürür. Gözlemlenen kesin noktalardan genel sonuçlara (teorilere) götüren bilimsel yöntemi yansıtan tümevarımsal mantığın tam tersidir.

Diyalektik. Bu, bir gerginlikle bir arada tutulan, paradoksun her iki tarafını da içeren birleşik bir yanıt isteyen tezatsal ya da paradoksal gözüken bir mantık yöntemidir. Birçok Kutsal Kitapsal doktrinin diyalektik eşleri vardır: önceden belirlenme-özgür irade; güvenlik-sebat; iman-işler; karar-öğrencilik; Hristiyan özgürlüğü-Hristiyan sorumluluğu.

Diyaspora. Bu, Filistinli Yahudiler'in, Vaat Edilen Diyar'ın coğrafi sınırları dışında yaşayan diğer Yahudileri tanımlamak için kullandıkları Grekçe teknik bir terimdi.

Dinamik eşdeğer. Bu bir Kutsal Kitap çeviri teorisidir. Kutsal Kitap çevirisi, her İbranice ya da Grekçe sözcük için öbür dilde tam “kelimesi kelimesine” karşılık bulmaktan, özgün sözcükler ve dile getirme biçimine daha az dikkat edilerek sadece düşüncelerin tercüme edildiği bir süreçtir. Bu iki teori arasında, özgün metni ciddiye almaya çalışan ama onu modern dilbilgisel form ve deyişlerle çeviren “dinamik eşdeğer” yer alır. Fee ve Stuart'ın *How to Read the Bible For All Its Worth*, sayfa 35 ve Robert Bratcher'ın Introduction to the TEV'e Giriş anlamına gelen *Introduction to TEV*, çeviri konusundaki bu çeşitli teorilerin çok iyi bir şekilde ele alındığı yayınlardır.

Seçmeli. Bu terim, metinsel kritikte bağlantılı olarak kullanılır. Özgün imzalara yakın olması gereken bir metne varabilmek için değişik Grekçe elyazmalarından okumalar seçme uygulamasından söz eder. Grekçe el yazmalarının herhangi bir grubunun özgün yazıları içerdiği görüşünü ret eder.

Kutsal Kitap'ın yorumunda yorumcunun metnin anlamı yerine kendi düşünce ve önyargılarını dile getirmesi (Eisegesis). Bu, Kutsal Kitap metninin kritik bir açıklaması ya da yorumu olan exegesis'in tam tersidir. Eğer exegesis, özgün yazarın niyetinden “çıkıyorsa,” bu terim de yabancı bir düşüncenin metnin içine “katılması”dır.

Köken bilim (Etimoloji). Bu, sözcük etüdünde bir sözcüğün özgün anlamını belirlemeye çalışır. Bu kök anlam bilindiğinde özel kullanımlar daha kolay bir şekilde tanımlanır. Yorumda, ana odak etimoloji değil, bir sözcüğün günümüzdeki anlam ve kullanımıdır.

Kutsal Kitap metninin kritik bir açıklaması ya da yorumu (Exegesis). Bu, belirli bir ayeti ya da ayet grubunu yorumlamanın teknik terimidir. Amacımızın, tarihsel ortam, edebi metin çerçevesi, sözdizimi ve sözcüklerin çağdaş anlamlarının ışığında özgün yazarın niyetini bulmak olduğunu ima eden bir “metinden anlam çıkartma” anlamına gelir.

Janr (Tür): Bu, edebiyattaki değişik türleri bildiren Fransızca bir terimdir. Terimin vurgusu, tarihsel anlatım, şiir, özdeyişler, zamanın sonuyla ilgili ya da yasa gibi ortak özellikleri olan edebi formların sınıflandırılmasıdır.

Gnostisizm. Bu sapkınlık hakkındaki bilgimizin büyük bir kısmı, ikinci yüzyıldaki gnostik yazılardan gelir. Ancak, bu sapkınlığı başlatan düşünceler birinci yüzyılda da (ve daha öncesinde de) vardılar. İkinci yüzyıldaki Valentian ve Kerentli Gnostisizm'in bildirilen ilkelerinden bazıları şunlardır: (1) madde ve ruh, ikisi de ortak olarak sonsuzdur (ontolojik/varoluşsal bir ikicilik). Madde kötüdür, ruh iyidir. Ruh olan Tanrı'nın kötü olan maddeyi oluşturmakla direkt bir alakası olamaz; (2) Tanrı ve madde arasında yayılımlar (*sonsuzluklar* ya da meleksel düzeyler) vardır. En sonuncusu ya da en hafifi, evreni (kozmosu) yaratmış olan ESKİ Antlaşma'nın RAB'iydi; (3) İsa, RAB gibi bir yayılımdı ama daha yüksek bir düzeydeydi ve gerçek Tanrı'ya daha yakındı. Bazıları O'nun en

yüksek olduğunu ancak yine de Tanrı'dan daha azı olduğunu söyler ve beden alıp insan olmuş Tanrı olduğunu kesinlikle kabul etmez (çapraz başvuru Yuhanna 1:14). Madde kötü olduğundan, İsa bir insan bedenine sahip olup da aynı zamanda Tanrısal olamazdı. İsa ruhsal bir hayaletti (çapraz başvuru I Yuhanna 1:1-3; 4:1-6); ve (4) kurtuluş İsa'ya iman artı sadece özel insanların bildiği özel bilgiyle elde ediliyordu. Göksel alemlere geçebilmek için bilgi (şifreler) gerekiyordu. Tanrı'ya erişmek için Yahudi yasacılığı da gerekiyordu.

Gnostik sahte öğretmenler iki zıt etik sistemi savunuyordu: (1) bazıları için yaşam biçiminin kurtuluşla hiçbir alakası yoktu. Onlar için kurtuluş ve ruhsallık, meleksel alanlara (sonsuzluklara) götüren gizli bilgilerin (şifrelerin) içindeydi; (2) diğerleri için, yaşam biçimi kurtuluş için çok önemliydi. Gerçek ruhsallığın kanıtı olarak çileci, sofu bir yaşam biçimini vurguluyorlardı.

Yorum bilimi. Bu, metinden anlam çıkartmaya (exegesis) yol gösteren ilkeler için teknik bir terimdir. Hem bir dizi belirli kural, hem de bir sanat/armağandır. Kutsal Kitapsal ya da kutsal yorum bilimi, genel ilkeler ve özel ilkeler olmak üzere genelde iki sınıfa ayrılır. Bunlar da Kutsal Kitap'ta bulunan farklı edebi türlerle ilgilidirler. Her farklı edebi türün yorumu konusunda kendisine özgü kurallar vardır ancak hepsi de yorum konusunda aynı olan bazı ortak varsayımlar ve işlemleri paylaşır.

Yüksek Kritik. Bu, Kutsal Kitap yorumunda, Kutsal Kitap'ın belirli bir kitabının tarihsel ortam ve edebi yapısına odaklı olan bir işlemdir.

Deyiş. Bu sözcük, farklı kültürlerde, her bir sözcüğün normal anlamıyla bağlantılı olmayan özel bir anlam taşıyan sözcük öbekleri için kullanılır. Bazı çağdaş örnekler şunlardır: “Bu korkunç iyi” ya da “Beni mahvediyorsun.” Kutsal Kitap da bu tür sözler içerir.

Aydınlatma. Bu, Tanrı'nın insanlığa hitaben konuşmuş olduğu kavramına verilen isimdir. Kavramın bütünü üç terimle dile getirilmiştir: (1) Vahiy—Tanrı, insanlık tarihinde etkin olmuştur; (2) esin—Tanrı, Kendi işleri ve bunların ne anlama geldiği konusunda doğru yorumları, onları insanlık için kaydetmeleri üzere belirli seçilmiş adamlara vermiştir; ve (3) aydınlanma—Tanrı, insanların Kendisinin Kendini bildirişini anlamaları üzere Ruh'u vermiştir.

Tümevarımsal. Bu belirli ayrıntılardan bütüne doğru giden bir mantık yöntemidir. Modern bilimin deneysel yöntemidir. Aristo'nun temel yaklaşımı budur.

Bir satırı Grekçe ya da İbranice, bir satırı kendi dilimizde olan Kutsal Kitap. Bu, Kutsal Kitap'ın dillerinden birini okuyamayanlar için onun anlam ve yapısını analiz etmesine yardımcı olan bir araştırma aracıdır. İngilizce çeviriyi, özgün Kutsal Kitap dilinin hemen altına kelimesi kelimesine yerleştirir. “Analitik bir sözlük”le birleşen bu araç, İbranice ve Grekçe'nin biçimleri ve temel tanımlarını bildirecektir.

Esin. Bu, Tanrı'nın Kutsal Kitap yazarlarını, Kendi vahyini doğru ve açık bir şekilde kaydetmeye yönelterek konuşmuş olduğu kavramıdır. Kavramın bütünü genelde üç terimle dile getirilir: (1) Vahiy—Tanrı insanlık tarihinde etkin olmuştur; (2) esin—Tanrı, Kendi işleri ve bunların ne anlama geldiği konusunda doğru yorumları, onları insanlık için kaydetmeleri üzere belirli seçilmiş adamlara vermiştir; ve (3) aydınlanma—Tanrı, insanların Kendisinin Kendini bildirişini anlamaları üzere Ruh'u vermiştir.

Tanım dili. Bu, ESKİ Antlaşma'nın yazılmış olduğu deyimlerle bağlantılı olarak kullanılır. Dünyamızdan, her şeyin beş duyunun algıladığı terimlerle söz eder. Bilimsel tanım değildir ve öyle olması da tasarlanmamıştır.

Yasacılık. Bu tutum, kurallar ya da törenlerin fazlasıyla vurgulanmasıyla nitelenir. Tanrı tarafından kabul edilmek için insanların kuralları yerine getirişine güvenmeye yatkındır. İlişkinin önemini azaltıp performansı yüceltir ancak bunların her ikisi de, Kutsal bir Tanrı ile günahlı insanlığın antlaşma ilişkisinin önemli yönleridir.

Harfi. Bu, Antakya'dan metinsel odaklı ve tarihsel yöntemli yorum bilime verilen bir başka isimdir. Yorumun, insan dilinin normal ve belli anlamını içerdiği anlamına gelir ancak mecazi dilin varlığını da kabul eder.

Edebi tür. Bu, şiir ya da tarihsel bir anlatım gibi, insan iletişiminin alabileceği farklı türlerden söz eder. Her farklı edebi türün yorumu konusunda kendisine özgü kurallar vardır ancak hepsi de yorum konusunda aynı olan bazı ortak varsayımlar ve işlemleri paylaşır.

Edebi ünite. Bu da, Kutsal Kitap'taki bir kitabın ana düşünce bölümlerinden söz eder. Birkaç ayet, paragraf ya da bölümden oluşabilir. Merkezi bir öznesi olan bağımsız bir ünedir.

Hafif kritik. Bkz. "metinsel kritik."

Elyazması. Bu terim Grekçe Yeni Antlaşma'nın farklı kopyalarıyla ilgilidir. Bunlar, genelde (1) üzerine yazılmış oldukları madde (papirüs, deri), ya da (2) yazı biçiminin kendisine (her şeyin büyük harfle ya da el yazısıyla yazılmış olması gibi) bakılarak farklı türlere ayrılırlar. Kısaltmaları şöyledir: "MS" (tekil) ya da "MSS" (çoğul).

Mazoretik Metin. Bu, M.S. dokuzuncu yüzyıldan söz eder. Kuşaklar boyu Yahudi bilginler tarafından kopyalanan ESKİ Antlaşma'nın İbranice elyazmaları, sesli harflerde belirli noktalamalar ve başka metinsel notlar içerir. İngilizce ESKİ Antlaşmamız'ın temel metnini oluşturur. Metni, Lut Gölü Tomarları, özellikle Yeşaya olmak üzere İbranice MSS tarafından tarihsel olarak onaylanmıştır. İngilizcede "MT olarak kısaltılır, bu kitapta Türkçesi "MM" olarak yansıtıldı.

Metonimi (benzer isim kullanma). Bu, bir şeyin isminin onunla bağlantılı olan başka bir şey için kullanıldığı bir konuşma biçimidir. Örnek: "Çaydanlık kaynadı" aslında "Çaydanlığın içindeki su kaynadı" anlamına gelir.

Muratoryan Parçaları. Bu, Yeni Antlaşma'nın kanonik kitaplarının bir listesidir. Roma'da, M.S. 200 yılından önce yazılmıştır. Protestan Yeni Antlaşması'nın yirmi yedi kitabını aynen verir. Bu da, Roma İmparatorluğu'nun değişik bölgelerindeki yerel kiliselerin kanonu dördüncü yüzyıldaki büyük kilise konseylerinin önüne "pratik olarak" koyduklarını açıkça gösterir.

Doğal Vahiy. Bu Tanrı'nın Kendisini insanlara bildirmesinin bir biçimidir. Doğal düzenle (Romalılar 1:19-20) ve ahlaksal bilinçle (Romalılar 2:14-15 ilgilidir). Mezmurlar 19:1-6 ve Romalılar 1-2'de bundan söz edilir. Tanrı'nın Kutsal Kitap'ta ve en üstün biçimde ise Nasıralı İsa'yla Kendisini kesin bir şekilde bildirmesi olan özel vahiyden farklıdır. Bu tanrıbilimsel sınıf, Hristiyan bilim adamları arasındaki "ESKİ yeryüzü" hareketiyle yeniden vurgulanmaktadır (örneğin, Hugh Ross'un yazıları). Bu kategoriyi, her gerçeğin Tanrı'nın gerçeği olduğunu savunmak için kullanırlar.

Doğa, Tanrı hakkındaki bilgiye götüren açık kapıdır; özel Vahiy'den (the Kutsal Kitap) farklıdır. Modern bilime, doğal düzeni araştırma özgürlüğünü verir. Bana göre, modern bilimsel batı dünyasına tanıklık etmek için harika bir yeni fırsattır.

Nesturilik. Nestoryus beşinci yüzyılda Konstantinopolis patriği idi. Antakya Suriyesi'nde eğitilmişti ve İsa'nın biri tamamen insan, diğeri de tamamen tanrısal olmak üzere iki doğası olduğunu onaylamıştı.

Bu görüş, İskenderiye'deki Ortodoks tek doğa görüşünden farklılık göstermektedir. Nestoryus'un ana endişe, Meryem'e verilen "Tanrı'nın annesi" unvanıydı. İskenderiyeli Kiril Nesturyus'a ve böylelikle de kendi Antakya eğitimine karşı çıkmıştı. Antakya, Kutsal Kitap yorumuna tarihsel-dilbilgisel-metinsel yaklaşım merkezidi, İskenderiye ise dörtlü (alegorik) yorum ekolünün merkezidi. Nestoryus sonunda makamından alındı ve sürgüne gönderildi.

Özgün yazar. Bu, Kutsal Kitap'ın gerçek yazarlarından söz eder.

Papirüs. Bu, Mısır'da üretilen bir kâğıt türüdür. Nehir kamışlarından yapılıdır. Grekçe Yeni Antlaşma'nın en ESKİ kopyaları bu malzemenin üzerine yazılmıştır.

Paralel ayetler. Bunlar Kutsal Kitap'ın Tanrı tarafından verildiği ve bu yüzden de kendisinin en iyi yorumcusu ve paradoksal gerçeklerin en iyi dengeleyicisi olduğu kavramının birer parçasıdır. Bu aynı zamanda bir insan anlamı çok açık olmayan bir ayeti yorumlamaya çalışırken de özellikle yararlıdır. Ayrıca belirli bir konu için olduğu kadar, belirli bir konunun diğer Kutsal Kitapsal yönleri hakkında en açık ayetleri bulmaya yardımcı olurlar.

Başka sözcüklerle anlatmak. Bu bir Kutsal Kitap çevirisi teorisinin ismidir. Kutsal Kitap çevirisi, her İbranice ya da Grekçe sözcük için öbür dilde tam "kelimesi kelimesine" karşılık bulmaktan, özgün sözcükler ve dile getirme biçimine daha az dikkat edilerek sadece düşüncelerin tercüme edildiği bir devam ediş olarak görülebilir. Bu iki teori arasında, özgün metni ciddiye almaya çalışan ama onu modern dilbilgisel form ve deyişlerle çeviren "dinamik eşdeğer" yer alır. Tercüme konusundaki değişik teoriler, Fee ve Stuart'ın *How to Read the Bible For All Its Worth*, sayfa 35'da çok iyi bir şekilde ele alınmıştır.

Paragraf. Bu, düzyazıdaki temel yorumsal edebi ünedir. Tek bir merkezi düşüncüyü ve onun açılımını içerir. Eğer ana vurgusuna bağlı kalırsak önemsiz şeylere odaklanıp özgün yazarın amacını kaçırmayız.

Dar görüşlülük. Yerel tanrıbilimsel/kültürel ortama bağlı olan önyargılarla ilgilidir. Kutsal Kitap gerçeği ya da uygulamasının kültürler üzeri doğasını kabul etmez.

Paradoks. Bu, birbiriyle tezat oluşturur gibi görüldüğü ve birbiriyle gerginlik içinde oldukları halde her ikisi de doğru olan o gerçeklerden söz eder. Gerçeği zıt açılardan sunarak çerçevelerler. Kutsal Kitap gerçeğinin büyük bir kısmı paradoksal (ya da diyalektik) çiftler halinde sunulur. Kutsal Kitap gerçekleri soyut yıldızlar değil, yıldız kalıplarından oluşan yıldız kümeleridir.

Plato. Antik Yunanistan'ın filozoflarından biriydi. Felsefesi ilk kiliseyi İskenderiye, Mısır'daki bilginler ve daha sonra da Augustin aracılığıyla çokça etkilemiştir. Plato, yeryüzündeki hiçbir şeyin gerçek olmadığını ve ruhsal gerçeğinin sadece bir kopyası olduğunu savunmuştu. Daha sonra tanrıbilimciler Plato'nun "biçimlerini/düşüncelerini" ruhsal alemle aynı kefiye koymuşlardır.

Ön varsayım. Bu bizim bir konu hakkındaki önceden var olan anlayışımızdan söz eder. Sık sık, Kutsal Yazılar'ın kendilerine yaklaşımdan önce konular hakkında düşünceler ya da yargılar oluştururuz. Bu ön varsayım aynı zamanda önyargı, bir önsel bir konum, bir varsayım ya da önceden var olan bir anlayış olarak da bilinir.

Metin Sağlaması. Bu, Kutsal Yazılar'ı, bir ayeti etrafındaki çerçeve ya da edebi ünitesindeki daha geniş çerçeveye dikkat etmeden yorumlama uygulamasıdır. Bu, ayetleri özgün yazarın niyetinden

uzaklaştırır ve genelde Kutsal Kitap'tan bir yetki iddia ederken kişisel görüşü kanıtlama çabasını içerir.

Hahamsal Yahudilik. Yahudi halkının yaşamının bu aşaması Babil'deki Sürgünlerinde başlamıştı (M.Ö. 586-538). Kâhinler ve Tapınak'ın etkisi ortadan kalkınca, yerel havralar Yahudi hayatının odağı haline geldi. Yahudi kültürünün bu yerel merkezleri, paydaşlık, tapınma ve Kutsal Kitap etüdü, ulusal dini yaşamın odağı haline geldi. İsa'nın zamanında bu "yazıcıların dini" kâhinlerinkine paraleldi. M.S. 70 yılında Yerusâlim'in yıkılışından sonra, Ferisiler tarafından yönetilen yazıcıların biçimi, Yahudi dini yaşamının yönünü yönetti. Sözel hadiste (Talmud) açıklandığı üzere Tevrat'ın pratik ve yasacı bir yorumuyla nitelendirilir.

Vahiy. Bu, Tanrı'nın insanlığa hitap ettiği kavramına verilen isimdir. Kavramın bütünü genelde üç terimle dile getirilir: (1) Vahiy—Tanrı insan tarihinde etkin olmuştur; (2) esin—Tanrı, Kendi işleri ve bunların ne anlama geldiği konusunda doğru yorumları, onları insanlık için kaydetmeleri üzere belirli seçilmiş adamlara vermiştir; ve (3) aydınlanma—Tanrı, insanların Kendisinin Kendini bildirişini anlamaları üzere Ruh'u vermiştir.

Semantik (anlamsal) alan. Bu da, bir sözcükle bağlantılı olan anlamların hepsinin yelpazesinden söz etmektedir. Temelde, bir sözcüğün değişik çerçevelere girdiğinde oluşan değişik imalarıdır.

Septuagint. Bu, İbranice ESKİ Antlaşma'nın Grekçe çevirisine verilen isimdir. Hadisler, Mısır'daki İskenderiye Kütüphanesi için yetmiş Yahudi bilgin tarafından yetmiş günde yazıldığını söyler. Geleneksel tarihi, M. Ö. 250 yıllarıdır (aslında tamamlanması büyük bir olasılıkla yüz yıldan daha fazla sürmüştür). Bu çeviri önemlidir çünkü, (1) bize İbranice Mazoterik metinle kıyaslayacak antik bir metin sunar; (2) bizlere M.Ö. ikinci ve üçüncü yüzyıllardaki Yahudi yorumlarının durumunu gösterir; (3) bize Yahudiler'in İsa'yı ret etmeden önce Mesih konusundaki anlayışlarını bildirir. Kısaca, "LXX" olarak yazılır.

Sinaitikus. Bu, M. S: dördüncü yüzyıldan bir Grekçe elyazmasıdır. Sina Dağı'nın geleneksel yeri olan Jebel Musa'daki Azize Katerin manastırında Alman bilgin Tischendorf tarafından bulunmuştur. Bu elyazmasına, İbranice alfabenin "*alef*" [!] adı verilen birinci harfi verilir. Hem ESKİ Antlaşma'yı, hem de Yeni Antlaşma'nın bütünüdür. Yuvarlak majüskül harfle yazılmış en ESKİ MSS'lerimizden biridir. **Ruhsallaştırma.** Bu terim, bir ayet ya da ayet grubunun tarihsel ve edebi ortamını ortadan kaldırıp onu başka ölçütleri temel alarak yorumlayarak alegorikleştirmekle eş anlamlıdır.

Eşanlamlı. Bu, (aslında hiçbir iki sözcük anlam bakımından tamamen aynı olmadığı halde) tam aynı ya da çok benzer anlamları olan terimlerden söz eder. Birbirleriyle o kadar yakından bağlantılıdır ki, bir cümlede anlamı kaybettirmeden birbirlerinin yerine kullanılabilirler. Ayrıca İbranice şiirsel paralelliğin üç biçiminden biri için de kullanılır. Bu anlamda, şiirin aynı gerçeği dile getiren iki satırdan söz eder (çapraz başvuru Mezmurlar 103:3).

Sözdizimi. Bu bir cümlenin yapısından söz eden bir Grekçe terimdir. Bir cümlenin kısımlarının düşünceyi tamamlamak için bir araya konuş biçimiyle ilgilidir.

Sentetik. Bu, İbranice şiir türleriyle alakalı üç terimden biridir. Bu terim, birbirlerini tamamlayıcı bir anlamda etkin olan şiir satırlarıyla ilgilidir, bazen buna "doruğa ulaştırıcı" da denir (çapraz başvuru Mezmurlar 19:7-9).

Sistemantik teoloji. Bu, Kutsal Kitap'ın gerçeklerini birleşmiş ve mantıksal bir şekilde bildirmeye çalışan bir yorum aşamasıdır. Hristiyan teolojisinin (Tanrı, insan, günah, kurtuluş, vb. gibi) sınıflarına göre, sadece tarihsel olmak yerine mantıklı bir şekilde sunumudur.

Talmud. Bu, Yahudi Sözel Geleneği'nin kodlandırılmasının ismidir. Yahudiler, Talmud'un Sina Dağı'nda Tanrı tarafından Musa'ya verildiğine inanıyordu. Aslında Yahudi öğretmenlerin yıllardır öğrettikleri kolektif bilgeliğe benzer. Talmud'un, Babil Talmudu ve daha kısa ve bitmemiş olan Filistin Talmudu olmak üzere iki yazılı versiyonu vardır.

Metinsel kritik. Bu, Kutsal Kitap'ın elyazmalarının etüdüdür. Metinsel kritik gereklidir çünkü hiçbir özgün kopya yoktur ve kopyalar da birbirlerinden farklılık gösterir. Çeşitlilikleri açıklamaya çalışır ve ESKİ ve Yeni Antlaşma yazarlarının özgün sözcüklerine (mümkün olduğu kadar yakın bir biçimde) erişmeye çalışır. Buna sık sık "hafif kritik" adı verilir.

Textus Receptus. Bu, M.S. 1633 yılında Elzevir'in Grekçe Yeni Antlaşması'nda oluşan bir sözdür. Temel olarak, birkaç daha sonraki Grekçe elyazması, Erasmus'un (1510-1535), Stephanus'un (1546-1559) ve Elzevir'in (1624-1678) Latince versiyonlarından oluşmuş bir Grekçe Yeni Antlaşma biçimidir. A. T. Robertson, *An Introduction to the Textual Criticism of the New Testament*, sayfa 27'de, "Bizans metni resmen Textus Receptus'tur" der. Bizans metni, (Batı, İskenderiye ve Bizans olmak üzere) ilk Grekçe elyazmalarının üç sınıfı içinden en az değerli olanıdır. Yüzyıllardır elle kopyalanan metinlerde biriken hataları içerir. Ancak A. T. Robertson aynı zamanda, "Textus Receptus bizim için epey doğru bir metni korumuştur" da der (sayfa 21). Bu Grekçe elyazması geleneği (özellikle de Erasmus'un 1522'deki üçüncü baskısı), M.S. 1611'deki Kral James Versiyonu'nun temelini oluşturur.

Tevrat. Bu, "öğretme" anlamına gelen İbranice terimdir. Musa'nın (Yaratılış'la başlayıp Yasa'nın Tekrarı'nın sonuna kadar olan) yazılarının resmi ismi haline gelmiştir. Yahudiler için, İbrani kanonunun en yetkili bölümüdür.

Tipolojik. Bu özel bir yorum türüdür. Genelde, benzetmesel bir simge aracılığıyla ESKİ Antlaşma ayetlerinde bulunan Yeni Antlaşma gerçekleriyle ilgilidir. Yorum biliminin bu sınıfı, İskenderiye yönteminin ana öğelerinden biriydi. Bu tür bir yorumun suiistimal edilmesinden ötürü, kullanımı Yeni Antlaşma'da kaydedilen kesin örneklerle sınırlı kalmalıdır.

Vatikanus. Bu, M.S. dördüncü yüzyıldan bir Grekçe elyazmasıdır. Vatikan kütüphanesinde bulunmuştur. Özgün olarak, bütün ESKİ Antlaşma'yı, Apokrif'i ve Yeni Antlaşma'yı içeriyordu. Ancak, (Yaratılış, Mezmurlar, İbraniler, Çobansal Mektuplar, Filimun ve Vahiy gibi) bazı kısımları kaybolmuştur. Özgün yazılardaki özgün sözcüklerin hangileri olduğunu bulmakta çok yararlı bir elyazmasıdır. Büyük harfle "B" olarak belirlenmiştir.

Vulgate. Bu, Jerome'un Latince'ye çevirdiği Kutsal Kitap'a verilen isimdir. Roma Katolik Kilisesi'nin kullandığı temel ya da "ortak" çeviri haline gelmiştir. Bu çeviri M.S. 380'lerde yapılmıştır.

Bilgelik Literatürü. Bu, antik yakın doğuda (ve modern dünyada) yaygın olan bir edebi türdü. Temel olarak yeni bir kuşağa, şiir, özdeyişler ya da makaleler aracılığıyla başarılı yaşamın ana hatlarını öğretme çabasıydı. Toplumun bütünü yerine bireylere hitaben yazılmıştı. Tarihten söz etmez, yaşam deneyimleri ve gözlemlerini temel alır. Kutsal Kitap'ta Eyüp'ten Ezgi'nin sonuna kadar olan kısım, RAB'bin huzuru ve O'na tapınmayla doludur ama bu dini dünya görüşü her zamanda yaşayan her insanın deneyimi için fazla açık değildir. Bir tür olarak genel gerçekleri bildirmektedir. Ancak bu tür, her kesin durumda kullanılamaz. Bunlar her zaman, her bireysel duruma uyarlanamayan genel

bildirilerdir. Bu bilge kişiler hayatın zor sorularını sormaya cüret etmişlerdir. Sık sık geleneksel dini görüşlere meydan okumuşlardır (Eyüp ve Vaiz). Yaşamın trajedilerine verilen kolay yanıtlara karşı bir denge ve bir gerginlik oluşturmuşlardır.

Dünya resmi ve dünya görüşü. Bunlar, birbirlerine benzer terimlerdir. Her ikisi de yaratılışla ilgili felsefi kavramlardır. “Dünya resmi” terimi, yaratılışın “nasıl” olduğuyla, “dünya görüşü” terimi ise, “kim” tarafından gerçekleştirildiğiyle ilgilidir. Bu terimler yorumla ilgilidir, Yaratılış 1-2 yaratılışın nasıl değil, kim tarafından gerçekleştirildiğini bildirir.

YHWH. Bu, Tanrı’nın ESKİ Antlaşma’daki Antlaşma ismidir. Mısır’dan Çıkış 3:14’de tanımlanır. İbranice “olmak” teriminin NEDENSEL biçimidir. The Yahudiler bu adı ağızlarına boş yere almamak için onu söylemekten korkarlardı; bu yüzden onun yerine İbranice terim *Adonai*, “RAB”bi koymuşlardı. Bu antlaşma ismi de başka dillere böyle çevrilmiştir.

EK DÖRT

DOKTRİNEL BİLDİRİ

İman bildirimleri pek ilgimi çekmiyor. Kutsal Kitap'ın kendisini onaylamayı tercih ederim. Ancak bir iman bildirisinin beni tanımayanlar için doktrinsel bakış açımı değerlendirmenin bir yolunu sağlayacağını bilincindeyim. Günümüzde o kadar çok tanrıbilimsel hata ve aldatmaca var ki, size teolojinin kısa bir özetini sunuyorum:

1. Hem ESKİ ve hem de Yeni Antlaşma olmak üzere Kutsal Kitap, Tanrı'nın esinlendirilmiş, hatasız, yetkili ve sonsuz Sözü'dür. Tanrı'nın Kendisini bildirmesi ve insanların da doğaüstü bir önderlik altında bunu kaydetmesidir. Tanrı ve amaçları hakkındaki tek açık gerçek kaynağımızdır. Ayrıca Tanrı'nın kilisesi için tek iman ve uygulama kaynağıdır.
2. Sadece bir tek sonsuz, yaratıcı, kurtarıcı Tanrı vardır. O, görünen ve görünmeyen, her şeyin yaratıcısıdır. Kendisini sevgi ve ilgi dolu olmanın yanı sıra adil olarak da vahyetmiştir. Tanrı Kendisini, Baba, Oğul ve Kutsal Ruh olmak üzere üç değişik Kişi'yle vahyetmiştir. Bunlar birbirlerinden tamamen ayrı, ancak öz olarak aynıdırlar.
3. Tanrı, aktif olarak bu dünyanın yönetimindedir. Tanrı'nın yaratılışı için hem değişmeyen ve hem de insanın özgür iradesine izin veren kişisel odaklı bir sonsuz planı vardır. Hiçbir şey Tanrı'nın bilgisi ve izni olmadan gerçekleşmez, buna karşın hem melekler, hem de insanlar arasında bireysel seçeneklere izin verir. İsa, Baba'nın seçilmiş Adamı'dır ve hepimiz de O'nda potansiyel olarak seçilmişizdir. Tanrı'nın olayları önceden bilmesi, insanları önceden belirlenip yazılmış bir kadere mahkûm etmez. Hepimiz düşünce ve davranışlarımızdan sorumluyuz.
4. İnsanlık, Tanrı'nın benzerliğinde yaratıldığı ve günahtan özgür olduğu halde, Tanrı'ya karşı asilik etmeyi seçmiştir. Adem'le Havva, doğaüstü bir aracı tarafından ayartıldıkları halde, inatçı benmerkezliliklerinden sorumluydu. Asilikleri insanlığı ve yaratılışı etkilemiştir. Hepimizin hem Adem'deki toplu durumumuzdan, hem de bireysel istekli asiliğimizden ötürü Tanrı'nın merhameti ve lütfuna ihtiyacımız vardır.
5. Tanrı, düşmüş insanlık için bir bağışlanma ve ESKİ konuma girme yolunu sağlamıştır. Tanrı'nın eşsiz benzersiz Oğlu İsa Mesih, bizim yerimizi alıp ölecek bir insan haline gelmiş ve günahsız bir yaşam sürmüş ve insanlığın günahının cezasını ödemiştir. Tanrı'yla barışıp paydaşlık etmenin tek yolu O'dur. O'nun bitmiş işine iman dışında başka bir kurtuluş yolu yoktur.
6. Her birimiz, Tanrı'nın İsa'da bağışlanma ve ESKİ halimize döndürülme sunusunu kişisel olarak kabul etmeliyiz. Bu, İsa aracılığıyla Tanrı'nın vaatlerine istekli olarak güvenip bilinen günahlara bilerek isteyerek sırtımızı çevirmeyle gerçekleşir.
7. Hepimiz Mesih'e olan güvenimiz ve günahtan tövbemiz temel alınarak tamamen bağışlanıp ESKİ konumumuza getirildik. Ancak bu yeni ilişkinin kanıtı, değişmiş ve değişmekte olan bir yaşamdır. Tanrı'nın insanlık için hedefi, sadece bir gün cennet değil, şimdi Mesih benzerliğidir. Gerçekten kurtarılmış olanlar ara sıra günah işledikleri halde, yaşamları boyunca iman ve tövbede devam edeceklerdir.
8. Kutsal Ruh, "diğer İsa"dır. O, kayıp insanları Mesih'e yöneltmek ve kurtulmuş insanlarda Mesih benzerliği oluşturmak için dünyada bulunmaktadır. Kişi kurtulduğu zaman Kutsal Ruh armağanını alır. Bunlar, Mesih'in bedeni olan kilisenin arasında bölüştürülmüş olan İsa'nın yaşamı ve hizmetidir. Temelde İsa'nın tutum ve motivasyonları olan armağanları Ruh'un meyvesi tarafından motive edilmesi gerekmektedir. Ruh, Kutsal Kitap zamanlarında olduğu gibi günümüzde de etkindir.
9. Baba, diriltilmiş İsa Mesih'i her şeyin Yargııcı haline getirmiştir. İsa bütün insanlığı yargılamak için geri dönecektir. İsa'ya güvenen ve isimleri Kuzu'nun yaşam kitabında olanlar, O geri döndüğünde yüceltilmiş sonsuz vücutlarını alacaklardır. Onlar sonsuza dek O'nunla birlikte olacaklardır. Ancak, Tanrı'nın gerçeğini kabul etmek istemeyenler Üçlü Birlik Tanrı'yla paydaşlığın sevinçlerinden sonsuzluk boyunca ayrılacaklardır. Bu kişiler Şeytan ve melekleriyle birlikte yargılanacaklardır.

Bu kesinlikle her şeyi kapsayan bir liste olmadı ancak size yüreğimdeki tanrıbilimsel inançları aktarabildiğini umuyorum.

“Elzem olan şeylerde birlik, yan konularda özgürlük ve her şeyde sevgi” ilkesini seviyorum.